

Jules Verne:

En Verdensomsejling under Havet.

Oversættelse efter den franske Originals 5te Oplag.

Første Del.

Kjøbenhavn.

Andr. Schous Forlag.

G. S. Wibes Bogtrykkeri.

1872.

Jules Verne har dels i sit Fædreland, dels gjennem Oversættelser ogsaa andetsteds, og da navnlig i Tydskland og Sverig, vundet en vid Læsekreds og en meget betydelig Anerkjendelse. Hans glimrende Fantasi og hans Evne til at samle belærende og underholdende Elementer i en særdeles tiltalende og interessant Fremstilling vil sikkert ogsaa være i Stand til at skaffe ham et udbredt Publikum hos os. „En Verdensomsejling under Havet" er et af hans mest bekjendte Arbejder. Det er ingen Roman, men den har Romanens Evne til at fængsle; det er heller ikke nogen populær naturvidenskabelig Bog i den almindelige Forstand, men idet Forfatteren fører sine Læsere rundt paa Havets Dybder, mellem dets skjulte Vidundere og dets rige Skatte, bringer han dem indenfor den fantastiske Ramme et omfattende Fond af Kundskaber. Paa Grund heraf og paa Grund af den livfulde, ligefremme og anskuelige Maade, hvorpaa han fortæller, vil hans Arbejde særligt egne sig som en interessant og gavnlig Læsning for den modnere Ungdom.

Indhold af første Del.

Jules Verne:

En Verdensomsejling under Havet.

Første Deel.

Første Kapitel.

En flygtende Klippe.

I Aaret 1866 forefaldt der en højst besynderlig Begivenhed, en uforklaret og uforklarlig Tildragelse, der vistnok vil være glemt af de Færreste. For ikke at tale om de Rygter, som løb om mellem Havnestædernes Befolkning, og som satte Beboerne i det Indre af Fastlandet i Bevægelse, bleve især de Folk, som leve paa Søen, stærkt optagne af Sagen. Kjøbmændene, Rhederne, Søkaptajnerne, Skipperne og Styrmændene i Evropa og Amerika, alle Nationers Søofficerer og endelig Regeringerne i de to Fastlandes forskjellige Stater beskæftigede sig paa det allerivrigste med denne Hændelse.

I Virkeligheden havde flere Skibe i den seneste Tid mødt paa Havet et Slags Uhyre, en lang spoleformet, undertiden fosforagtigt lysende Gjenstand, der var mange Gange større og bevægede sig langt hurtigere end en Hvalfisk.

Jagttagelserne af dette Fænomen, som fandtes optegnede i forskjellige Skibsjournaler, stemte temmelig nøje overeens i Henseende til den omspurgte Gjen-

stands eller det omspurgte Dyrs Bygning, ligesom ogsaa i Henseende til Bevægelsernes uberegnelige Hurtighed, til Bevægkraften og til det ejendommelige Liv, hvormed Væsenet syntes begavet. Hvis det var en Hvalfisk, overtraf den i det Mindste alle dem, der hidtil vare indregistrerede af Videnskaben. Ingen Naturforsker vilde have indrømmet Tilværelsen af et saadant Vidunder, med Mindre han havde seet det, det vil sige, seet det med sine egne, videnskabelige Øjne.

Hvis man ligeoverfor de gjorte Jagttagelser fulgte den gyldne Middelvej, hvis man i lige Grad tilbageviste den alt for beskedne Angivelse, ifølge hvilken Gjenstanden skulde være 200 Fod lang, og den altfor overdrevne, der anslog dens Størrelse til 1,500 Alen i Breden og 4,500 Alen i Længden, maatte man dog tillægge den Dimensioner, som intet tidligere iagttaget Fænomen kunde opvise Magen til — dersom iøvrig det nye Væsen i det Hele taget existerede.

Jo, det gjorde det. Dette Faktum lod sig ikke benægte; og naar man tager Menneskenes Tilbøjelighed til at beskæftige sig med det Vidunderlige i Betragtning, vil man have let ved at forstaa, hvilken uhyre Sensation dette overnaturlige Fænomen fremkaldte overalt. Om at henvise Historien blandt Fablernes Klasse kunde der ikke være Tale.

Den 20de Juli 1866 havde nemlig Dampskibet Governor Higginson, tilhørende Calcutta and Burnach steam navigation Company, mødt denne bevægelige Masse fem Mile øst for den avstralske Kyst. Kapitajn Baker troede først, at han var stødt paa en ubekjendt

Klippe, og han var netop ifærd med at bestemme dens Beliggenhed, da to Vandsøjler, udstødte af den uforklarlige Gjenstand, stege brusende en halvanden hundrede Fod i Vejret. Forsaavidt nu ikke en eller anden Gejser slyngede sine periodiske Udbrud op igjennem denne Klippe, maatte følgelig Governor Higginson være truffet paa et hidtil ukjendt Havdyr, som gjennem sine Sprøjtehuller udkastede Vandmasser, der vare blandede med Luft og Damp.

Netop et lignende Fænomen observeredes den 23de Juli samme Aar i det stille Ocean af Cristobal-Colon, tilhørende West India and Pacific steam navigation Company. Dette selsomme Dyr var da altsaa istand til at bevæge sig fra det ene Sted til det andet med en utrolig Hurtighed, eftersom Governor-Higginson og Cristobal-Colon havde iagttaget det paa to Punkter af Kortet, der ere fem hundrede Miil fjernede fra hinanden.

Fjorten Dage senere og to hundrede Miil fra det foregaaende Sted signaliserede Helvetia, tilhørende Compagnie nationale, og Shannon, tilhørende Royal-Mail, (som krydsede hinanden i Atlanterhavet mellem de forenede Stater og Evropa) gjensidig Vidunderet til hinanden paa 42° 15' nordlig Brede og 60° 35' Længde vestlig Meridian over Greenvich. Ved denne samtidige Observation troede man at kunne bestemme Dyrets Længde til mindst over tre hundrede og femten engelske Fod, idet navnlig saavel Shannon som Helvetia vare kortere end det, skjøndt de maalte tre hundrede Fod fra Forstavnen til Agterstavnen. De største Hvalfiske, der opholde sig nær de aleutiske Øer, Kul-

lammok og Umgullil, blive aldrig større end et hundrede og femten Fod — dersom de i det Hele taget opnaae en saadan Længde.

Disse hurtigt paa hinanden følgende Jagttagelser, nye Observationer, gjorte ombord paa Paketdamperen Le Pereire, et Sammenstød mellem Etna af Inman-Linien og Vidunderet, en Beretning, der var udfærdiget af Officererne paa den franske Fregat la Normandie, en meget grundig Undersøgelse, foretaget af Kommodoren Fitz-James's Stab ombord paa Lord-Clyde, osv., Alt dette satte den offenlige Opmærksomhed i stærk Bevægelse. I de muntre Lande drev man Spot med Fænomenet, i de alvorlige og praktiske Lande, f. Ex. England, Amerika og Tydskland, beskæftigede man sig levende med det.

Overalt i de store Centralpunkter kom Vidunderet paa Mode. Man sang om det i Kaféerne, man lavede Causerier om det i Aviserne, man lod det agere paa Theatrene. Det var gyldne Dage for alle uvidende eller overspændte Forfattere. Der dukkede op i Aviserne alle mulige opdigtede og gigantiske Væsener, ligefra den hvide Hvalfisk, de hyperborëiske Egnes frygtelige „Mab Dick", og til den umaadelig store „Krakan", som med sine Føletraade formaar at omspinde et Fartøj paa fem hundrede Tons Drægtighed, og at drage det ned i Dybet. Fremdeles aftrykte man Artikler fra gamle Dage, Ideer af Aristoteles og Plinius, som støttede Troen paa slige Uhyrers Tilværelse, ligesom ogsaa den danske Biskop Pontoppidans, Paul Egedes og Harringtons Beretninger om store Sødyr.

Nu udbrød der i de lærde Selskaber og i de

videnskabelige Tidsskrifter en uendelig Polemik mellem Troende og Vantro. „Uhyrespørgsmaalet" opflammede Gemytterne. Journalister med videnskabelig Dannelse røg i Totterne paa dem, der manglede hin Forudsætning, og begge Parter udgøde Strømme af Blæk under denne mindeværdige Bataille. Et Par af dem kom endog af med nogle Draaber Blod; thi fra Havslangen gik man paa en ubegribelig Maade over til de meest fornærmelige Personligheder.

Striden fortsattes med vexlende Held i sex Maaneder. Paa de grundlærde Afhandlinger fra det geografiske Institut i Brasilien, fra det kongelige Videnskabernes Akademi i Berlin, fra Royal Society i London og det Smithsonske Institut i Washington, paa Diskussionerne i Indian Archipelago, Kosmos og Petermanns „Mittheilungen" samt paa de videnskabelige Opsatser i Frankrigs og Udlandets store Journaler svarede den mindre Presse med en utrættelig Livlighed. Dens aandrige Medarbejdere parodierede en Yttring af Linné, der var anført af Uhyrets Modstandere, og paastode, at „Naturen frembringer ingen Tosser," samt besvore alle ærede Samtidige om ikke at give Naturen et Dementi ved at troe paa Tilværelsen af Havslanger, „Mab Dick" og lignende Fantasiskabninger, der kun skyldte drukne Søfolks ophidsede Fantasi deres Existens. Tilsidst gik den mest yndede og bekjendte af et meget frygtet satirisk Blads Redatører løs paa Vidunderet med en Artikel, rettede et sidste Stød imod det og gjorde det af med det under almindelig Latter. Vittigheden havde overvundet Videnskaben.

I de første Maaneder af 1867 syntes Spørgs-

maalet fuldstændig begravet eller maaskee dødt for bestandigt, da der paa eengang kom nye Fakta til Almeenhedens Kundskab. Det gjaldt nu ikke længer om at løse et videnskabeligt Problem, men om at undgaae en virkelig alvorlig Fare. Spørgsmaalel gik hermed over i en heel ny Fase. Vidunderet blev til en Ø, til en Klippe, til et Skjær, men til en bevægelig, ubestemmelig Klippe, som det ikke var muligt at faa fat paa.

Da Moravian, tilhørende Montrèal Ocèan Company, Natten mellem den 4de og 5te Marts 1867 befandt sig paa 27° 30′ Brede og 72° 15′ Længde, stødte Skibet med Bagbords Laaring paa en Klippe, der paa intetsomhelst Søkort fandtes ansat i disse Farvande. Vinden og Maskinen, der var paa fire hundrede Hestes Kraft, gav Skibet en Hurtighed af tretten Knob. Dersom ikke Skroget havde været af en saa udmærket Beskaffenhed, vilde Moravian utvivlsomt være sprunget læk og gaaet under med de to hundrede og syvogtredive Passagerer, som det førte over fra Kanada.

Sammenstødet skete omtrent Kl. Fem om Morgenen, lige i Dagbrækningen. De vagthavende Officerer ilede agter ud og undersøgte Havet med den største Omhu, men de saae Ingenting, undtagen en stærk skummende Hvirvel i tre Kabellængders Afstand. Det saae ud, som om Vandfladen var bleven pidsket voldsomt. Stedets Beliggenhed blev nøjagtigt bestemt, og Moravian fortsatte Farten uden at have taget synderlig Skade. Var man stødt paa en undersøisk Klippe eller paa et usædvanligt stærkt Vrag? Ingen kunde afgjøre det. Men da Skibet var blevet hentet op i Dokken og blev

undersøgt, viste det sig, at dets Kjøl var blevet knust idetmindste paa et Sted.

Uagtet det Passerede i og for sig var alvorligt nok, vilde det dog maaske, som saa meget Andet, være blevet glemt, dersom ikke, tre Uger senere, Begivenheden havde gjentaget sig under aldeles lignende Omstændigheder. Paa Grund af, at dette ny Fartøj tilhørte saavel en anseet Nationalitet som et meget anseet Firma, vakte Begivenheden en umaadelig Opsigt.

Der er ganske vist faa Mennesker, som ikke have hørt den engelske Skibsrheder Cunards Navn nævne. Denne intelligente Industridrivende etablerede i 1840 en Postforbindelse mellem Liverpool og Halifax, paa hvilken Linie han satte i Fart fire Hjuldampskibe af Træ med fire hundrede Hestes Kraft og med elleve hundrede og toogtredsindstyve Tons Drægtighed. Otte Aar senere var Firmaets Materiel blevet forøget med fire Skibe paa sex hundrede Hestes Kraft og atten hundrede og tyve Tons Drægtighed, og to Aar senere fremdeles med to nye Skibe, der vare endnu større end de tidligere. Efter Aaret 1853 har det Cunardske Firma, hvis Privilegium paa Besørgelse af Posten dengang nylig var blevet fornyet, lidt efter lidt forøget sit Materiel med Skibene Arabia, Persia, China, Scotia, Java, Russia, Alle af første Klasse og efter Great Eastern de største, som nogensinde have pløjet Havets Bølger. I Aaret 1867 ejede saaledes Firmaet sexten Skibe, hvoraf de ti med Hjul og de sex med Skruer.

Grunden til, at jeg anfører disse temmelig minutiøse Detailler, er den, at jeg ønsker, at mine Læsere

skulle faae et kraftigt Indtryk af Betydningen af et Firma, der er bekjendt over hele Verden for den udmærkede Maade, hvorpaa dets Forretning styres. Intet Foretagende i den atlantiske Søfart har været ledet med større Dygtighed eller er blevet fulgt med større Held. I de sidste sexogtyve Aar have Cunards Skibe to tusinde Gange gjort Overfarten over Atlanterhavet, uden at en eneste Gang en Rejse er blevet opsat, uden at der har fundet nogen Forsinkelse Sted, uden at et eneste Brev eller en eneste Mand eller et eneste Fartøj er gaaet tabt. Derfor foretrække ogsaa endnu, trods den uhyre Konkurrence fra fransk Side, alle Passagerer Linien Cunard, saaledes som det fremgaaer af en paa officielle Dokumenter støttet statistisk Opgjørelse over Passageerantallet i de sidste Aar. Efter disse Oplysninger vil Ingen kunne forundres over, at det vakte en ualmindelig Opmærksomhed, da det meddeltes, at der var tilstødt et af Firmaets bedste Skibe en Ulykke.

Den 13de April 1867 befandt Scotia sig under 15° 12′ Længde og 45° 37′ Brede. Det blæste svagt, og Søen gik ikke højt. Skibet med sine hundrede Hestes Kraft bevægede sig med en Hurtighed af Noget over tretten Knob. Dets Hjul pidskede Vandet fuldstændig regelmæssigt. Det stak dengang nitten Fod dybt.

Om Eftermiddagen Klokken Fire og sytten Minuter, medens Passagererne indtoge et Maaltid i den store Salon, mærkedes der et svagt Stød, som traf Scotia i Skroget ved Laaringen, en Smule bagved Bagbords Hjul.

Scotia havde ikke stødt paa, men var blevet stødt,

og det mere af en skjærende eller borende end egenlig stødende Gjenstand. Sammenstødet syntes saa ubetydeligt, at Ingen ombord vilde være blevet foruroliget derved, dersom man ikke paa Dækket havde hørt Raab nede fra Lasten: „Vi synke! Vi synke!"

I første Øjeblik bleve Passagererne aldeles ellevilde af Skræk; men Kaptajn Andersen skyndte sig at berolige dem. Under alle Omstændigheder kunde Faren ikke være saa overvældende stor. Scotia var deelt i syv Afdelinger, der vare skilte fra hinanden ved vandtætte Skillevæge; følgelig kunde Skibet uden Fare taale en Læk.

Kaptajn Andersen begav sig strax ned i Lasten. Han saae, at Vandet var trængt ind i den femte Afdeling; den Hastighed, hvormed Søen trængte ind, beviste, at Lækken maatte være meget betydelig. Heldigviis fandtes Kjedlerne ikke i denne Afdeling, thi isaafald vilde Ilden strax være blevet slukket.

Kaptajn Andersen gav øjeblikkelig Ordre til at standse Farten og lod en af Matroserne dykke ned for at undersøge Skaden. Nogle Minuter efter fik man at vide, at Skibet havde et sex Fod bredt Hul i Skroget under Vandlinien. En saa betydelig Læk kunde ikke foreløbig tilstoppes, og Scotia maatte følgelig i sin forhaandenværende Forfatning, med Hjulene halvt skjulte af Vandet, fortsætte sin Reise. Det befandt sig dengang hundrede Mile fra Kap Clear og løb efter en Forsinkelse af tre Dage, der foraarsagede en levende Uro i Liverpool, ind i Firmaets Dokker dersteds.

Ingeniørerne skrede nu til at undersøge Scotia,

der altsaa blev halet op i tør Dok. De kunde ikke troe deres egne Øjne. Omtrent sex Fod under Vandlinien viste sig en regelmæssig Aabning, der havde Form af en ligebenet Trekant. Revnen var som sagt fuldkommen regelmæssig og kunde ikke være blevet skaaret sikkrere med en Tilskjærerkniv. Følgelig maatte det borende Værktøj, som havde frembragt Revnen, være usædvanlig haardt, og efterat være blevet drevet frem med en stor Kraft (siden det saaledes havde kunnet gjennemskjære en Plade paa tre Tommer) maatte det af sig selv have kunnet drage sig tilbage ved en tilbagegaaende og aldeles uforklarlig Bevægelse.

Det var denne Begivenhed, som igjen satte den offenlige Mening i Bevægelse. Fra nu af bleve alle Ulykker tilsøes, ved hvilke man ikke kunde paavise en bestemt Aarsag, skrevne paa Uhyrets Regning. Dette fantastiske Dyr blev gjort ansvarlig for alle disse Skibbrud, hvis Antal ulykkeligvis er altfor betydeligt; thi mellem de tre tusinde Skibe, som aarlig af Bureau-veritas opgives som mistede, beløber Antallet af Dampere og Sejlskibe, om hvilken man, i Mangel af anden Underretning, antager, at de ere gaaede under med Mand og Muus, — sig til ikke Mindre end to Hundrede.

Det var netop disse Skibes Forsvinden, man med Rette eller Urette tillagde „Uhyret“ Skylden for; og da bemeldte Uhyre fremdeles gjorde Forbindelsen mellem Fastlandene bestandig mere og mere farlig, kom den almindelige Mening til Orde og fordrede bestemt, at man for enhver Priis skulde befrie Havene for denne forfærdelige Hval.

Andet Kapitel.

For og imod.

Paa den Tid, da dette tildrog sig, var jeg lige vendt tilbage fra en videnskabelig Opdagelsesrejse i Nebraska. Den franske Regering havde, da jeg fungerede som Professor ved det naturhistoriske Museum i Paris, beordret mig til at deltage i hin Expedition. Efter at have tilbragt sex Maaneder i Nebraska, ankom jeg, rigt forsynet med værdifulde Samlinger, i Slutningen af Marts til New-York. Det var bestemt, at jeg skulde rejse tilbage til Frankrig i de første Dage af Maj. I Mellemtiden beskæftigede jeg mig med at ordne mine mineralogiske, botaniske og zoologiske Samlinger. Da var det, at Underretningen om Scotias Uheld indløb.

Jeg var fuldstændig inde i det Spørgsmaal, der stod paa Dagsordenen. Hvorledes skulde det kunne have været Andet! Jeg havde læst og læst om igjen alle evropæiske og amerikanske Blade, men jeg var ikke blevet klogere derved. Under Umuligheden af at danne mig en fast Mening gik jeg fra den ene Yderlighed til den anden. Det var hævet over enhver Tvivl, at

det Hemmelighedsfulde maatte være et Noget; enhver vantro Thomas kunde lægge Fingeren i Scotias Saar.

Da jeg ankom til New-York, hørte Spørgsmaalet til de brændende. Hypothesen om en flydende Ø, om en Klippe, man ikke kunde faa fat i, hvilken Hypothese kun var blevet forsvaret af nogle faa kompetente Mænd, var nu fuldstændig opgivet. Og i Virkeligheden, hvorledes skulde en Klippe kunne flytte sig med en saa vidunderlig Hastighed, med Mindre den løb om med en Dampmaskine i Maven?

Ligeledes, og som ovenfor paa Grund af den hurtige Skiften Sted, forkastede man Ideen om et flydende Skibsskrog, et usædvanligt stort Vrag.

Saaledes blev der kun tilbage to Muligheder for en Løsning af Spørgsmaalet, og der opstod to skarpt adskilte Partier. Paa den ene Side stode de, som holdt paa Tilværelsen af et Uhyre med en kolossal Styrke; paa den anden Side de, som holdt paa, at det var en undersøisk Baad, der havde en meget stærk Drivkraft.

Denne sidste Hypothese, der iøvrig havde Meget for sig, maatte imidlertid opgives efter de Undersøgelser, som bleve anstillede rundt omkring. Det var lidet troligt, at en privat Mand havde en saadan Mekanisme til sin Disposition. Hvor og naar skulde han have ladet den bygge, og hvorledes skulde han have været istand til at holde Sagen hemmelig?

Alene en Regering kunde eje en saadan Ødelæggelsesmaskine. Og i disse sørgelige Tider, hvor Folk især anstrenge deres Evner for at kunne forøge Krigsvaabnenes Styrke, var der jo altid en Mulighed for,

at en eller anden Stat, uden at de Andre vidste Noget derom, gjorde Forsøg med denne frygtelige Mekanisme. Efter Chassepotgeværerne Torpedoerne, efter Torpedoerne de undersøiske Vædderе, og derefter — Tilbagegang! det haaber jeg i det Mindste.

Men Hypothesen om en Krigsmaskine maatte falde for Regeringernes Erklæringer. Da det gjaldt om en almindelig Interesse, da den transatlantiske Kommunikation led derved, kunde man ikke drage Regeringernes Oprigtighed i Tvivl. Og forresten, hvorledes skulde Bygningen af det undersøiske Skib kunne være undgaaet den offenlige Opmærksomhed. Det er under saadanne Omstændigheder meget vanskeligt at bevare Hemmeligheder, endog for en privat Mand, og det er aldeles umuligt for en Stat, eftersom alle dens Foretagender følges med den største Aarvaagenhed af rivaliserende Magter.

Altsaa, i Henhold til de Oplysninger, der vare indhentede i England, Frankrig, Rusland, Preussen, Spanien, Italien, Amerika, ja endogsaa i Tyrkiet, blev Hypothesen om en undersøisk Monitor aldeles opgivet.

Uhyret dukkede da frem igjen tiltrods for de utallige Spottegloser, hvormed den mindre Presse omtalte det. Og efterat man først var slaaet ind paa denne Vei, lod man sig af sin Indbildningskraft snart føre ud i de vildeste Drømmerier, som en fantaserende Ichthyolog (Ichthyologi ɔ: Fiskenes Naturhistorie) nogensinde er faldet paa.

Da jeg ankom til New-York, gjorde adskillige Folk mig den Ære at spørge mig om min Mening angaaende det opsigtvækkende Fænomen. Jeg havde i

Frankrig udgivet et Værk i to Kvartbind, betitlet: De store Havdybders Hemmeligheder. Denne Bog, der blev vel modtaget i den lærde Verden, bevirkede, at jeg blev betragtet som Specialist i dette temmelig dunkle Parti af Naturhistorien. Man vilde have min Mening at vide. Saalænge der var en Mulighed for at benægte, indskrænkede jeg mig hertil. Men snart fik jeg Kniven paa Struben og maatte forklare mig bestemt. Den „højtærede Pierre Aronnax, Professor ved Museet i Paris," blev endog ligefrem opfordret af det anseete Blad New-York-Herald til at fremsætte sine Anskuelser om Sagen.

Jeg devoverede mig. Da jeg ikke kunde faa Lov til at tie, talte jeg. Jeg behandlede Spørgsmaalet fra alle Sider, baade fra den politiske og videnskabelige, og jeg anfører her de Slutninger, hvortil jeg kom i en meget læst Artikel, der optoges i Numeret for den 30te April.

„Følgelig, skrev jeg efterat have undersøgt de forskjellige Hypotheser en efter en, vil det, da enhver anden Antagelse har viist sig at være uholdbar, være nødvendigt at indrømme Tilværelsen af et umaadelig stærkt Havdyr.

„Vi kjende aldeles ikke Oceanets store Dybder; Loddet har ikke kunnet naae ned til dem. Hvad foregaaer der i disse umaadelige Afgrunde? Hvilke Væsener bo og kunne bo tolv eller femten Mile under Vandfladen? Hvorledes ere disse Dyr organiserede? Man vil vanskelig kunne gjøre sig nogen Forestilling derom.

„Imidlertid, det Spørgsmaal, som man har hen-

stillet til min Afgjørelse, vil formeentlig kunne besvares gjennem et: Enten = Eller.

„Enten kjende vi alle de Dyrevarieteter, som beboe vor Planet, eller ogsaa kjende vi dem ikke.

„Dersom vi ikke kjende dem allesammen, dersom Naturen endnu har ichthyologiske Hemmeligheder for os, ligger Intet nærmere end at troe paa Tilværelsen af Fiske eller Hvalfiske af nye Arter eller endog af nye Slægter, hvis Organisation er fuldstændig læmpet efter de Dybder, hvori de leve. Fra disse Dybder, som Lodდet ikke kan maale, kan et Tilfælde, et Slumpe=træf, om man vil en Kaprice, med lange Mellemrum føre et eller andet Exemplar op til Oceanets Overflade.

„Dersom vi derimod kjende alle levende Dyre=arter, maa man selvfølgelig søge det omspurgte Dyr mellem de allerede klassificerede Slægter, og i saa Fald vilde jeg være tilbøjelig til at troe paa Tilværelsen af en Kæmpenarhval.

„Den almindelige Narhval opnaaer ofte en Længde af tredsindstyve Fod. Fordobbl fem eller ti Gange denne Størrelse; giv derefter Dyret en Styrke, som svarer til dets Omfang, forstør dets Angrebsvaaben, — og man vil have det Dyr, hvorom der er Tale. Dyret vil have de Forhold, som ere angivne af Officererne paa Shannon, det Redskab, som udkræves til at gjen=nembore Scotia, samt den Kraft, som er nødvendig for at kunne tage Luven fra et Dampskib.

„I Virkeligheden er Narhvalen bevæbnet med et Slags Elfenbeens=Sværd, med en Hellebard, som visse Naturforskere udtrykke sig. Det er en fremstaaende, stor og staalhaard Tand. Man har fundet nogle af disse

Tænder i Kroppen paa andre Hvalfiskearter, som Narhvalen altid angriber med Held. Atter andre har man med nogen Besvær faaet trukket ud af Skibsskrog, der vare blevne fuldstændig gjennemborede af dem, som en Tønde af et Vridtboer. Det medicinske Fakultet i Paris opbevarer i sit Museum en saadan Tand, der er otte Fod lang og ved Roden fjorten Tommer bred.

„Nuvel, antag, at dette Vaaben er ti Gange større, Dyret ti Gange saa kraftigt; lad det fare frem med en Fart af sex Miil i Timen, multipliceer dets Masse med Kvadratet af Hastigheden, og De ville erholde et Stød, der er istand til at frembringe den omtalte Begivenhed.

„Saaledes vilde man være istand til at forklare sig det uforklarlige Fænomen — med Mindre, (hvad der ogsaa er muligt) det viser sig at være — aldeles Ingenting, trods Alt hvad man har seet, hørt, mærket og fortalt."

De sidste Ord var det egenlig feigt af mig at skrive. Men jeg vilde til en vis Grad beskytte min Professorværdighed og ikke udsætte mig altfor meget for at blive udleet af Amerikanerne, der lee af fuld Hals, naar de først begynde at lee. Jeg holdt mig en Udvej aaben til at slippe bort fra Sagen; men ærlig talt troede jeg paa Uhyrets Existens.

Min Artikel blev meget omtalt og omtvistet, hvad der skaffede den et vist Ry. Den vandt mig et ikke ringe Antal Tilhængere. Iøvrig lod jo den Løsning, som jeg havde foreslaaet, frit Spillerum for Enhvers Indbildningskraft. Den menneskelige Aand finder Behag i disse storslaaede Ideer om overnaturlige Væsener.

Men Havet er netop deres rette Element, det eneste Sted, hvor disse Kæmper (overfor hvilke Landdyrene, Elefanter eller Rhinocerosser, tage sig ud som Dverge) kunne opstaae og udvikle sig. Vandet skjuler i sit Skjød de største Pattedyr, man kjender, og maaskee gjemmer det ogsaa Bløddyr af en uhørt Størrelse, Skaldyr, der ere forfærdelige at see til, saaledes som f. Ex. den tre hundrede Fod lange Hummer eller Krabbe, der vejer to hundrede Tons. Hvorfor ikke? De tidligere, med de geologiske Epoker samtidige, Landdyr, Fiirføddede, Fiirhændede, Krybdyr og Fugle vare jo dannede efter en gigantisk Maalestok. Skaberen havde støbt dem i en kolossal Form, hvilken Tiden lidt efter lidt har formindsket. Hvorfor skulde saa ikke Havet i sine ukjendte Dybder kunne have bevaret vældige Vidnesbyrd om Livet i en anden Tidsalder, — Havet, som aldrig forandrer sig, medens derimod Jordmassen næsten stadig skifter om? Hvorfor skulde det ikke i sit Skjød kunne bevare de sidste Varieteter af hine titaniske Slægter, hvis Aar ere Aarhundreder og hvis Aarhundreder ere Aartusinder?

Men jeg forfalder til Drømmerier, som jeg ikke længer bør give Næring. Lad det være nok med disse Hjernespind, som Tiden for mig har forandret til forfærdelig Virkelighed. Jeg gjentager det, — den offenlige Mening angaaende Fænomenets Natur begyndte at antage en fast Form, og Almeenheden troede uden Modsigelse paa Tilværelsen af et ualmindeligt, vidunderligt Væsen, der dog ikke havde Noget tilfælles med de fabelagtige Havslanger.

Men dersom en heel Deel Mennesker kun betrag-

tede Sagen som et reent videnskabeligt Spørgsmaal, der skulde besvares, vare en Mængde andre, mere praktiske Folk — navnlig i Amerika og England — af den Mening, at man skulde befrie Oceanet fra dette forfærdelige Uhyre for at sikkre den transatlantiske Forbindelse. De industrielle Tidender og Handelsbladene omhandlede navnlig Sagen fra dette Standpunkt. Shipping and Mercantile Gazette, Paquebot, Revue maritime et coloniale, hvilke Blade allesammen vare Organer for Assurancekompagnier, der truede med at forhøje Taxten paa deres Præmier, stemte fuldstændig overeens angaaende dette Punkt.

Efterat man havde lært den offenlige Mening at kjende, vare de forenede Stater de Første, som bestemte sig til at gjøre Noget. Man traf i New-York Forberedelser til en Expedition, som skulde udsendes for at forfølge Narhvalen. En hurtigsejlende Pantserfregat, »Abraham Lincoln«, blev i største Hast udrustet. Arsenalerne bleve stillede til Disposition for Kommodore Farragut, som med største Iver drev paa Udrustningen.

Imidlertid, som det altid gaaer, fra det Øjeblik, da man havde bestemt sig til at forfølge Uhyret, viste det sig ikke mere. I to Maaneder hørte Ingen Tale om det. Det syntes næsten, som om Dyret havde Kjendskab til til de Komplotter, der smededes imod det. Man havde snakket for meget om Sagen, og det endog ved Hjælp af det transatlantiske Kabeltoug. De vittige Hoveder paastode da ogsaa, at den forslagne Skjelm havde opsnappet et Telegram paa Vejen, og at det nu førte sig dette til Nytte.

Fregatten var udrustet til en langvarig Expedition og forsynet med en Masse ypperlige Fiskeapparater. Men hvor skulde man nu sende den hen? Utaalmodigheden forøgedes, da man den 2den Juli erfarede, at Tampeco, en af Damperne paa Linien San Francisko-Kalifornien og Shanghai, havde seet Dyret for tre Uger siden i den sydlige Deel af det stille Hav.

Denne Nyhed foraarsagede en overordenlig Bevægelse. Man beordrede Kommodore Farragut til at løbe ud med en Frist af 24 Timer. Provianten og Kullene bleve førte ombord, hver Mand af Besætningen var paa sin Plads. Kommodoren behøvede blot at lægge Ild under Kjedlerne, at sætte Dampen op, at kaste los. Man vilde ikke have tilgivet ham blot en halv Dags Opsættelse. Iøvrig ønskede Farragut selv Intet hellere end at begynde Farten.

Tre Timer før »Abraham Lincoln« skulde forlade Brooklyn, modtog jeg et i følgende Udtryk affattet Brev.

Hr. Aronnax.

Professor ved Museet i Paris.

Fifth Awenue Holél

New York.

Min Herre!

Hvis De skulde have Lyst til at deeltage i Abraham Lincolns Expedition, vilde det glæde de forenede Staters Regering at see Frankrig repræsenteret i dette Foretagende ved Dem. Kommodore Farragut holder en Kahyt til Deres Disposition.

Deres meget ærbødige

J. B. Hobson,

Sekretær i Marineministeriet.

Tredie Kapitel.

Som Herren synes.

Tre Sekunder, før jeg modtog Hr. Hobsons Brev, havde jeg ikke tænkt mere paa at forfølge Narhvalen end paa at opsøge den nordvestlige Gjennemfart. Tre Sekunder efter, at jeg havde læst den udmærkede Sekretærs Skrivelse, var jeg aldeles paa det Rene med mig selv om, at mit rette Hverv, mit Livs Opgave, var at jage dette urobringende Uhyre og at befrie Verden for det.

Imidlertid, — først for ganske nylig var jeg, udmattet og trængende til Hvile, vendt tilbage fra en besværlig Rejse. Al min Længsel gik ud paa atter at see mit Fædreland, mine Venner, min lille Bopæl i Jardin des Plantes, mine kjære og dyrebare Samlinger. Og dog kunde Intet holde mig tilbage. Jeg glemte Alt, Træthed, Venner, Samlinger, og uden lang Overvejelse tog jeg imod den amerikanske Regerings Tilbud.

„Forresten, tænkte jeg, føre jo alle Veje til Evropa, og Uhyret vil nok være saa elskværdigt at lede mig til Frankrigs Kyster. Det hæderlige Dyr vil, af personlig Velvillie mod mig, lade sig fange i de

evropæiske Farvande, og jeg vil til det naturhistoriske Museum hjembringe mindst halvanden Fod af dets Elfenbens-Sværd."

Først maatte jeg dog søge Narhvalen i de nordlige Dele af det stille Hav, hvilket (naar der skulde være Tale om at vende tilbage til Frankrig) omtrent var at lægge Vejen over Antipoderne.

„Jean!" raabte jeg utaalmodig.

Jean var min Tjener; en hengiven Fyr, som altid fulgte mig paa mine Rejser; en brav Flamlænder, som jeg holdt af, og som holdt af mig; en flegmatisk Natur, der var ordenlig af Princip, ivrig af Vane, der ikke forundrede sig synderligt over Livets Overraskelser, der var meget fingernem og meget duelig til sit Arbejde, og som aldrig gav En et Raad, end ikke naar man bad ham derom.

Ved at komme i Berøring med Videnskabsmændene i den lille Verden, som kaldes Jardin des Plantes, havde han indsamlet en Del Kundskaber. Jeg havde i ham en meget flink Specialist hvad angaaer den naturhistoriske Inddeling — en Mand, som med en Akrobats Lethed kunde gjennemgaa hele Skalaen af Hovedafdelinger, Grupper, Klasser, Underklasser, Ordener, Familier, Slægter, Arter og Varieteter. Men dertil indskrænkede sig ogsaa Alt, hvad han vidste. At klassificere var hans Liv, og stort Mere forstod han ikke. Velbevandret i Klassifikationernes Theori, men lidet dygtig i Praxis, vilde han neppe, efter hvad jeg troer, have kunnet adskille en Kaskelot fra en Hvalfisk. Og dog, hvilken brav og dygtig Fyr!

I ti Aar havde Jean fulgt mig overalt, hvorhen

Videnskaben førte mig. Aldrig havde jeg hørt en Bemærkning af ham om Rejsens Længde eller Besværlighed. Aldrig havde han gjort nogen Indvending, naar jeg bad ham om at snøre sin Vadsæk for at rejse med mig til Kina eller Kongo eller til et endnu fjernere Land. Han drog derhen eller derhen uden at gjøre et eneste Spørgsmaal. Forøvrig havde han et fortræffeligt Helbred, som trodsede alle Sygdomme, solide Muskler, men ingen Nerver, — ialfald ikke tilsyneladende og i moralsk Forstand.

Jean var tredive Aar gammel, og hans Alder forholdt sig til hans Herres som 15 til 20. Man vil undskylde, at jeg paa denne Maade meddeler, at jeg var fyrretyve Aar gammel.

Jean havde kun en eneste Fejl. Som en lidenskabelig Formalist tiltalte han mig bestandig kun i tredie Person og det med en tirrende Sikkerhed.

„Jean!“ kaldte jeg igjen og begyndte med det Samme med dirrende Haand at gjøre mine Forberedelser til Rejsen.

Unægtelig stolede jeg paa min hengivne Tjener. I Regelen plejede jeg slet ikke at spørge ham, om han havde Lyst eller ikke havde Lyst til at følge mig paa mine Rejser; men denne Gang gjaldt det om en Expedition, som kunde trække ud i det Uendelige, om et halsbrækkende Foretagende, om at forfølge et Dyr, der var istand til at knuse en Fregat som en Nøddeskal. Her var Grund nok til Eftertanke, selv for det ligegyldigste Menneske i Verden. Hvad vilde Jean sige?

„Jean!“ kaldte jeg for tredie Gang.

Jean viste sig.

„Kaldte Herren? spurgte han, idet han traadte ind.

— Ja min Ven. Pak ind baade for Dig og mig. Vi rejse om to Timer.

— Som Herren synes, svarede Jean roligt.

— Der er ikke et Øjeblik at spilde. Læg ned i min Kuffert mine Rejserekvisiter, Klæder, Skjorter, ikke at tale om mine Strømper, men saa Meget som muligt, og skynd Dig!

— Og Herrens Samlinger? indvendte Jean.

— De faae at vente til senere hen.

— Hvad for Noget, Herrens Arkioterier, Hyrakoterier, Skeletter osv . . . .

— Ville blive gjemte her paa Hotellet.

— Og Herrens levende Babirussa?

— Man vil fodre den, medens vi ere borte. Forresten skal jeg give Ordre til at sende hele vort Menageri til Frankrig.

— Vi skulle altsaa ikke gaa til Paris? spurgte Jean.

— Jo . . . . jo vist skal vi . . . . svarede jeg undvigende, men ad en Omvej.

— Ad en Omvej? som Herren synes.

— Seer Du, det er bare en reen Ubetydelighed, . . . ikke saadan lige den lige Vej, forstaaer Du. Vi gaa ombord paa Abraham Lincoln.

— Som Herren synes, svarede Jean føjeligt.

— Du veed, min Ven, det gjælder Uhyret . . . den berygtede Narhval . . Vi tage afsted for at befrie Havene for det . . . . Forfatteren til et Værk i to Kvart-Bind om De store Havdybders Hemmeligheder kan ikke undslaae sig for at følge med Kommodore Farragut. En hæderlig Expedition, . . .

men ogsaa en farlig! Man veed ikke, hvor man gaaer hen. Saadanne Uhyrer kunne være meget lunefulde. Men alligevel, vi rejse. Vi have en Kommandør, der ikke blinker ....

— Hvad Herren gjør, det gjør jeg med, svarede Jean.

— Tænk Dig vel om! Jeg vil ikke skjule Noget for Dig: Det er en af disse Rejser, som man ikke altid vender tilbage fra.

— Som Herren synes."

Et Kvarteer efter vare vore Kufferter og Vadsække i Orden. Jean havde pakket dem i en Haandevending, og jeg var vis paa, at der ikke manglede Noget; thi han klassifiserede Skjorter og Klædningsstykker ligesaa godt som Fugle og Pattedyr.

Hotellets Hejseapparat bragte os ned i Mesaninetagens Vestibule. Jeg steg ned ad de faa Trappetrin, som førte til Stueetagen. Jeg afgjorde min Regning i det store Kontor, som altid belejres af en Mængde Mennesker. Jeg gav Ordre til, at man skulde sende mine Kasser med udstoppede Dyr og tørrede Planter til Paris (Frankrig). Jeg anviste et tilstrækkeligt Beløb til Babirussen og sprang derefter op i en Vogn, fulgt af Jean.

Vognen, der kostede tre Rigsdaler, kjørte ned ad Broadway til Union-square, fulgte Fourth-Avenue indtil dens Forening med Boverystrædet, dreiede ned ad Katrinstrædet og standsede ved den fire og tredivte Pier*). Der modtog Katrin-ferry-boat os og transporterede os

---

*) Et Slags særlige Kajer for hvert Skib.

med Heste og Vogn til Brooklyn, og efter nogle Minuters Forløb befandt vi os paa den Kaj, ved hvilken Abraham Lincoln udstødte vældige sorte Røgskyer gjennem sine to Skorstene.

Vor Bagage blev øjeblikkelig bragt over paa Fregattens Dæk. Jeg skyndte mig ombord og spurgte efter Kommodore Farragut. En Matros viste mig Vej til Agterkahytten, hvor jeg traf en statelig Officeer, som rakte mig Haanden.

„Hr. Pierre Aronnax? spurgte han.

— Til Tjeneste, svarede jeg. Kommodore Farragut?

— I egen Person. Velkommen Hr. Professor. Deres Kahyt venter Dem."

Jeg hilste, og idet jeg overlod den Kommanderende til sine Manøvreringer ved Skibets Læggen fra Land, lod jeg mig føre til den Kahyt, der var bestemt for mig.

Man havde gjort et heldigt Valg ved at vælge Abraham Lincoln, og man havde udrustet Skibet overordenlig hensigtsmæssigt til dets nye Bestemmelse.

Det var en hurtigsejlende Fregat, der var forsynet med Overhedningsapparater, saa at Trykket kunde drives op til syv Atmosfærer. Ved dette Tryk opnaaede Abraham Lincoln en Hurtighed af tre Mil i Timen, en ret anseelig Fart, skjøndt den langtfra var tilstrækkelig, naar det gjaldt om at kappes med det kæmpemæssige Uhyre.

Fregattens indre Udstyrelse svarede til dens nautiske Egenskaber. Min Kahyt, der laa agter ud, og hvorfra der var Adgang til Mellemdækket, tilfredsstillede mig fuldkomment.

„Her ville vi befinde os vel, sagde jeg til Jean.
— Javel — hvis Herren ikke tager det ilde op, svarede Jean, — som en Eremitkrebs i en Trompetsnegls Hus.“

Jeg lod Jean stable vor Bagage op paa bedste Maade og steg selv op paa det øverste Dæk for at følge Forberedelserne, naar Skibet skulde løbe ud af Havnen.

I samme Øjeblik lod Kommodore Farragut de sidste Fortøjninger, som endnu holdt Abraham Lincoln til Brooklyns Kaj, gjøre los. Var jeg saaledes kommet et Kvarteer, eller endnu Mindre maaskee, senere, vilde Fregatten været sejlet uden mig, og jeg vilde være gaaet glip af denne mærkværdige, overnaturlige, fabelagtige Expedition, som selv i den sandfærdigste Fremstilling muligvis vil fremkalde vantro Miner hos mere end een Læser.

Kommodore Farragut ønskede ikke at spilde en Dag, ikke en Time, før han var kommet ud i de Have, hvor Dyret nylig var blevet observeret. Han lod Maskinmesteren kalde.

„Er vi klar? spurgte han.
— Ja, Hr. Kaptajn, svarede Maskinmesteren.
— Go head,“ raabte Kommodore Farragut. Ved denne Ordre, som blev meddelt Maskinfolkene ved Hjælp af Apparater med komprimeret Luft, satte disse Hjulene i Bevægelse. Dampen strømmede snurrende op af Skorstenene, Bølgerne skummede og hvirvlede ved Skibets Sider, og Abraham Lincoln gled majestætisk ud mellem en Mængde Fartøjer og Smaadampere, som udgjorde Fregattens Suite.

Brooklyns Kajer og hele den Del af New-York, som ligger ved den østlige Bred, vare bedækkede med Nysgjerrige. Hurraraab fra Tusinder og andre Tusinder løde i det Uendelige. Tusinder af Lommetørklæder viftede ovenover den tætte Folkemasse og hilste Skibet, indtil det var kommet udenfor den langstrakte Halvø, paa hvilken Byen New-York ligger.

Derefter fulgte Fregatten den med pragtfulde Villaer tæt besatte, glimrende højre Side af Hudson Floden og passerede mellem Forterne, som saluterede med deres sværeste Skyts. Abraham Lincoln svarede ved tre Gange at stryge og hejse det amerikanske Flag, hvis ni og tredive Stjerner funklede fra Skibets Mesangaffel. Derefter sagtnede den Farten for at følge den snevre Rende i den Vig, som dannes ved Odden Sandy-Houk, og passerede denne sandige Landtunge, hvor nogle Tusinde Tilskuere endnu engang hilste den med Hurraraab.

Suiten af Fartøjer og Smaadampere ledsagede Fregatten lige indtil ud for de to Fyrtaarne, hvis Blus betegne Indløbet til New-York.

Klokken slog Tre; Lodsen steg ned i sin Baad og satte over til den lille Skonnert, som laa i Læsiden og ventede paa ham. Der blev fyret stærkere under Kjedlerne, Skruen pidskede Bølgerne endnu raskere. Fregatten passerede Long-Islands gule og lave Kyst, og Klokken Otte om Aftenen, efterat have tabt Landet afsigte i Nordost, løb Skibet for fuld Damp ud paa Atlanterhavets mørke Bølger.

Fjerde Kapitel.

Ned Land.

Kommodore Farragut var en god Sømand, der fortjente at føre den Fregat, som han kommanderede over. Han og hans Skib vare Et; han var Skibets Sjæl. Hvad angik Hvalfisken, da var der ikke i hans Sjæl den mindste Skygge af Tvivl om dens Tilstedeværelse, og han tillod ikke, at der ombord blev disputeret angaaende Dyrets Existens. Han troede paa det, som visse brave Fruentimmer tro paa Leviathan — blindt, uden at raisonnere. Han var et Slags St. Georg, der drog ud mod den Lindorm, som hærgede hans Land. Enten maatte Kommodore Farragut dræbe Narhvalen eller Narhvalen ham; en tredie Mulighed gaves der ikke.

Officererne ombord delte Chefens Mening. Man skulde blot have hørt dem diskutere og beregne de forskjellige Chancer for et Sammenstød! Man skulde blot have seet dem iagttage det udstrakte Ocean! Mere end Een tog frivillig Vagt i Mastkurven, skjøndt han under andre Omstændigheder vilde have forbandet denne Tjeneste. Saalænge Solen beskrev sin daglige Bue, vare Raaer og Master besatte af Matroser, hvem Plan-

kerne paa Dækket brændte under Fødderne, og som ikke kunde holde ud at opholde sig der. Og dog pløjede Abraham Lincolns Forstavn endnu ikke det stille Havs mistænkelige Bølger.

Hvad angaaer Besætningen, da længtes den ikke efter Andet end efter at komme til at møde Uhyret, harpunere det, hisse det ombord og skjære det istykker. Den passede paa Havfladen med en ængstelig Opmærksomhed. Forresten havde Kommodore Farragut ladet falde nogle Ord om en Sum paa to tusinde Dollars, der skulde være Belønning for den Skibsdreng eller Matros, Underbefalingsmand eller Officeer, som først signaliserede Dyret. Man kan tænke sig, om Folk brugte Øjnene ombord paa Abraham Lincoln.

Hvad mig selv angaaer, da bar jeg mig ad akkurat som de Andre, og jeg stod ikke tilbage for Nogen i daglig at anstille Observationer. Fregatten vilde have havt den soleklareste Ret til at kalde sig Argus. Jean var den Eneste, der viste sig ligegyldig overfor det Spørgsmaal, som optog alle Andres Opmærksomhed, og hans Rolighed kontrasterede skarpt mod den alminlige Enthousiasme.

Jeg har allerede omtalt, at Kommodore Farragut med stor Omsigt havde udrustet Skibet med alle de Apparater, som kunde være hensigtsmæssige til at fiske den kæmpemæssige Hvalfisk. Ingen Hvalfiskefanger kunde være bedre forsynet. Vi havde alle mulige kjendte Redskaber, — fra Harpunen som udslynges ved Haandkraft og ned til Espingolernes takkede Pile samt Jagtbøssernes exploderende Kugler. Paa Skandsen stak en udmærket Bagladningskanon frem, hvilket ypperlige

amerikanske Vaaben med største Lethed sendte en kegleformet Projektil et umaadeligt Stykke Vej bort.

Abraham Lincoln var saaledes rigt udstyret med Ødelæggelsesredskaber. Men Skibet havde Noget, der var endnu bedre, det havde Ned Land, Harpunerernes Konge ombord.

Ned Land var en Kanadier, som besad en ualmindelig Behændighed, og som ikke havde nogen Ligemand i sin farlige Metier. Hurtig og koldblodig, dristig og forslagen, som han var det i allerhøjeste Grad, skulde der en meget snedig Hvalfisk eller en overordenlig listig Kaskelot til for at undgaa hans Harpunkast.

Ned Land var omtrent fyrretyve Aar gammel. Han var over sex Fod høj, kraftigt bygget, med et alvorligt Udtryk i Ansigtet, lidet snaksom, undertiden hidsig og meget stivsindet, naar man sagde ham imod. Hans Personlighed vakte Opmærksomhed, og hans faste Blik forøgede paa en særegen Maade Udtrykket i hans Ansigt.

Jeg troer, at Kommodore Farragut havde gjort et fornuftigt Valg, da han fik Ned Land ombord. Dennes Arm og Øje forslog ligesaa meget, som hele Besætningens. Jeg veed ikke at sammenligne ham med noget Andet end et stort Teleskop, som paa samme Tid var en altid skydefærdig Kanon.

Kanadier og Franskmand ere to Navne for Et og det Samme. Og skjøndt Ned Land ikke var synderlig omgængelig, maa jeg dog tilstaae, at han fattede en vis Velvillie for mig. Uden Tvivl følte han sig tiltrukken af min Nationalitet. Der var her en Lejlighed for ham til at tale, for mig til at høre

dette Rabelais' gamle Sprog, som endnu bruges i visse kanadiske Provindser. Harpunererens Familie stammede fra Quebec, hvor den allerede paa det Tidspunkt, da denne By endnu hørte til Frankrig, udgjorde en fast Stok af dristige Fiskere.

Lidt efter lidt følte Ned Land Behag i at passiare, og det morede mig at høre ham fortælle om sine Eventyr i Polarhavene. Hans Fortællinger om Fiskerier og Kampe udmærkede sig ved en høj Grad af naturlig Poesi. De havde en stærkt episk Form, og naar jeg hørte paa ham, forekom det mig ofte, at jeg lyttede til en kanadisk Homér, der sang de hyperboræiske Egnes Iliade.

Jeg skildrer denne brave Kammerat efter et grundigt og inderligt Bekjendtskab, thi vi ere blevne gamle Venner, forenede ved denne urokkelige Hengivenhed, som fødes og voxer under farlige Forhold. Min kjære Ned, jeg vilde kun ønske, at jeg kunde leve hundrede Aar til for at kunne erindre mig Dig saa meget desto længere.

Og hvad var nu Ned Lands Mening i Spørgsmaalet om Søuhyret? Ærlig talt troede han ikke synderlig paa Narhvalen, og han var den Eneste ombord, som ikke delte den almindelige Overbevisning. Han undgik endogsaa at tale om dette Emne, angaaende hvilket jeg en Dag syntes jeg burde erkyndige mig om hans Anskuelser.

Det var en smuk Juli Aften, den 30te i Maaneden, altsaa tre Uger efter vor Afrejse. Fregatten befandt sig dengang i Højde med Kap Blanc, tretten Mile i Læ fra Patagoniens Kyster. Vi havde passeret

den sydlige Vendekreds, og det Magellanske Stræde aabnede sig for os mod Syd i mindre end syv hundrede Mils Afstand. Om otte Dage skulde Abraham Lincoln pløje det stille Havs Bølger.

Ned Land og jeg stode paa Ruffet og passiarede om Dit og Dat, medens vi saae ud over dette hemmelighedsfulde Hav, i hvis Dybder intet menneskeligt Blik er trængt. Ganske naturligt ledte jeg Samtalen hen paa Kæmpenarhvalen og undersøgte de forskjellige Chancer for et heldigt eller uheldigt Udfald, som vor Expedition havde. Imidlertid, da jeg bemærkede, at Ned lod mig snakke væk uden selv at sige Noget, henvendte jeg mig mere direkte til ham.

„Men hvordan, Ned, hvordan kan De betvivle Tilværelsen af det Uhyre, som vi jage? Kan De maaske støtte Deres Vantro paa særlige Grunde."

Harpunereren betragtede mig nogle Øjeblikke uden at svare, strøg sig saa med Haanden over sin brede Pande (en Gestus, som han plejede at anvende), lukkede Øjnene ligesom for at samle sine Tanker og sagde endelig:

„Det kunde nok være, Hr. Aronnax.

— Men De Ned, De, der er Hvalfiskefanger af Profession, De, som er saa vant til at have med de store Søpattedyr at gjøre, De, hvis Indbildningskraft dog let maa kunne akceptere Ideen om Uhyrer og Hvalfiske, — De burde være den Sidste til at tvivle under saadanne Forhold.

— Ja det er netop deri, De tager fejl, Hr. Professor! Seer De, de Uvidende, de kan tro paa selsomme Kometer, som fare hen gjennem Rummet, eller

paa antediluvianske Uhyrer i Jordens Indre; men det kan Astronomen og Geologen ikke. Saadan gaaer det ogsaa med Hvalfiskefangeren. Jeg har jaget mange, mange Hvalfiske, jeg har harpuneret en stor Mængde, og jeg har slaaet en god Portion ihjel. Men hvor store og godt væbnede de end have været, vilde de dog aldrig have været istand til med deres Haler eller Tænder at overhugge Jernpladerne paa et Dampskib.

— Alligevel fortæller man, at Narhvalen undertiden har gjennemboret Skibe med sin Tand.

— Ja, Træskibe, det kan være, svarede Kanadieren. Skjøndt, jeg har forresten aldrig seet det. Og indtil man overbeviser mig om det Modsatte, saa siger jeg, at hverken Hvaler, Kaskelotter eller Narhvaler ere istand til at gjøre saadanne Ting.

— Ja men, Ned ....

— Nej, Hr. Professor, alt Andet med deres Tilladelse, bare ingen Hvalfisk. Maaske en kæmpemæssig Blæksprutte ....

— Hvor vil De hen, Ned? Blæksprutten er jo et Bløddyr, saa allerede Navnet antyder, at dens Krop ikke kan være synderlig fast bygget. Selv om Blæksprutten, der ikke hører til Hvirveldyrenes Afdeling, havde fem hundrede Fod lange Been, vilde den dog være aldeles uskadelig for saadanne Skibe som Scotia eller Abraham Lincoln. Historierne om Krakens Heltebedrifter og om de andre Uhyrer af denne Art ere ikke Andet end rene Fabler.

— Ja saa, Hr. Naturforsker, svarede Ned Land i en temmelig overlegen Tone. De bliver altsaa ved at tro paa en uhyre Hvalfisk.

— Ja, Ned; jeg støtter min Overbevisning til Kjendsgjerningernes Logik. Jeg tror, at der existerer et kraftigt bygget Pattedyr, der ligesom Hvalerne, Kaskelotterne og Delfinerne hører til Hvirveldyrenes Afdeling, og som er forsynet med et haardt, hornagtigt Vaaben, der er istand til at trænge ind, selv i de fasteste Stoffer.

— Hm! sagde Harpunereren og rystede paa Hovedet som en Mand, der ikke vil lade sig overbevise.

— Læg Mærke til, min kjære Kanadier, vedblev jeg, at dersom et saadant Dyr existerer, dersom det opholder sig i Havets Dybder, dersom det besøger Vandlag, som ligge en Mil eller mere under Overfladen, maa det nødvendigvis have en Organisme, hvis Soliditet aldeles ikke kan sammenlignes med noget andet Dyrs.

— Saa, hvorfor det? spurgte Ned.

— Fordi der udkræves en umaadelig Kraft til at kunne opholde sig i disse dybtliggende Vandlag og modstaa deres Tryk.

— Troer De? sagde Ned, idet han plirrede med Øjnene.

— Ja vel troer jeg det, og med nogle Tal kan jeg hurtig overbevise Dem om det Samme.

— Bah Tal! svarede Ned, man tumler med Tal, som man har Lyst til.

— Ja i Forretninger, Ned, men ikke i Mathematiken. Vil De nu høre. Lad os antage, at Trykket af en Atmosfære svarer til en to og tredive Fod høj Vandsøjle. Maaske skulde Vandsøjlen ikke være fuldt saa høj, siden vi tale om Søvand, der har større

Tæthed end Ferskvandet. Seer De, Ned, hvis De nu dykker ned i Søen, saa faaer De for hver to og tredivte Fod, De kommer længere ned, en ny Atmosfæres Tryk paa Dem. Altsaa er dette Tryk paa tre hundrede og tyve Fods Dybde ligt med ti Atmosfærer; paa tre tusind og to hundrede Fods ligt med et hundrede Atmosfærer, paa toogtredive tusind Fods eller omtrent en Mils Dybde ligt med et tusind Atmosfærer. Med andre Ord, dersom De kunde naae saa dybt ned i Havet, vilde hver Kvadrattomme af Deres Krop være underkastet et Tryk af to tusind Pund. Naa, min brave Ned, — ved De saa, hvormange Kvadrattommer Kroppens Overflade beløber sig til?

— Nei det har jeg ingen Begreb om, Hr. Aronnax.

— Omtrent tusinde!

— Hvad siger De!

— Og da det atmosfæriske Tryk i Virkeligheden er noget større, end jeg før sagde, saa er Deres Legeme i dette Øjeblik udsat for et Tryk af fem og tredive tusind et hundrede og sex og tredive Pund.

— Uden at jeg kan mærke det?!

— Ja vel, uden at De mærker det. Og Grunden til, at De ikke bliver knust under et saadant Tryk, er den, at Luften trænger ind i Deres Krop med det samme Tryk. Derved fremkommer der en fuldstændig Ligevægt mellem det ydre og indre Tryk; de ophæve hinanden, og følgelig kan De uden Anstrengelse bære dem. Men i Vandet er det en hel anden Sag.

— Ja jeg forstaaer det! svarede Ned, der nu

var bleven mere opmærksom; for Vandet omgiver mig og trænger ikke ind i mig.

— Ganske rigtigt, Ned. Seer De altsaa: to og tredive Fod under Havfladen vil De være udsat for et Tryk af fem og tredive tusind et hundrede og sex og tredive Pund; paa tre hundrede og tyve Fods Dybde, vil Trykket være ti Gänge større, altsaa tre Hundrede og en og halvtredsindstyve tusind og tre hundrede og tredsindstyve Pund; paa tre tusind og to hundrede Fods Dybde vil Trykket være endnu ti Gange større, altsaa tre Millioner fem hundrede og tretten tusind og sex hundrede Pund; paa to og tredive tusind Fods Dybde endelig vil Trykket være atter ti Gange større, altsaa fem og tredive Millioner et hundrede og sex og tredive tusind Pund. Det vil med andre Ord sige, at De vilde være bleven maset lige saa flad, som om De var blevet maset af et Møllehjul.

— Fy for en Ulykke, sagde Ned.

— Nu vel, min kjære Harpunerer! Dersom Hvirveldyr af flere Hundrede Fods Længde og med en tilsvarende Kropmasse opholde sig paa saadanne Dybder, saa maa de, da deres Legemsflade er langt større, udholde et Tryk af Milliarder af Pund. De vil altsaa kunne slutte Dem til, hvorledes disse Dyrs Benbygning og hele Organisation maa være, naar de skal kunne udholde et saa umaadeligt Tryk.

— Ja de maa nok være fabrikerede af otte Tommers Plader ligesom Pantserfregatterne, svarede Ned Land.

— Ganske rigtigt, Ned. Og tænk saa paa den

Ødelæggelse, en saadan Masse maa kunne udrette, naar den med stor Fart støder mod et Skibsskrog.

— Ja . . . . maaske, det kan gjerne være, svarede Kanadieren, der følte sig rokket i sin Tro af Tallene, men som dog ikke vilde give sig.

— Nu vel, har jeg overbevist Dem?

— De har overbevist mig om een Ting, Hr. Naturforsker, og det er den, at dersom der existerer saadanne Dyr paa Havets Bund, saa maa de nødvendigvis være saa stærke, som De har sagt.

— Men dersom de ikke existerer, min egensindige Hr. Harpunerer? Hvorledes forklarer De saa Scotias Uheld?

— Det er maaske . . . . svarede Ned tøvende.

— Nu vel . . . .

— Ja, det er . . . . Løgn", svarede Kanadieren idet han, uden at vide af det, gjentog et bekjendt Udsagn af Arago.

Men dette Svar beviste kun, at Harpunereren var egensindig, og intet Andet. For den Dag lod jeg det dog være nok hermed. Scotias Beskadigelse lod sig ikke omtviste; Hullet existerede saa tydeligt, at man var nødt til at stoppe det til, og mere tydeligt tror jeg ikke, man kan bevise et Huls Existens. Men dette Hul havde ikke gjort sig selv, og da det ikke var blevet frembragt af nogen undersøisk Klippe eller Maskine, maatte det nødvendigvis hidrøre fra et Dyr, der var forsynet med et gjennemborende Redskab.

Fremdeles, efter min Opfattelse, og af de ovenfor anførte Grunde, maatte dette Dyr henføres til Hvirveldyrenes Afdeling, Pattedyrenes Klasse, Gruppen

pisciformia og Hvalfiskenes Orden. Hvad angik den Familie Hval, Kaskelot eller Delphin — under hvilken det burde indregistreres, og med Hensyn til, om det burde regnes til denne Slægt og Art eller til hin, var det Spørgsmaal, som først senere kunde besvares. For at besvare dem, maatte man sønderlemme det ukjendte Uhyre; for at sønderlemme det, maatte man fange det; for at fange det, maatte man harpunere det — hvilket var Ned Lands Sag; for at harpunere det, maatte man faae Øje paa det, — hvilket var Besætningens Sag; endelig for at faae Øje paa det, maatte man møde det, — og det var Tilfældets Sag.

Femte Kapitel.

Paa Lykke og Fromme.

Paa Abraham Lincolns Rejse forefaldt der i lang Tid intetsomhelst Mærkeligt. Imidlertid tildrog der sig dog Noget, som aabenbarede Ned Lands overordenlige Duelighed, og som viste, hvor megen Tillid man burde nære til ham.

Paa Højden af de malouinske Øer traf Fregatten den 30te Juni paa nogle amerikanske Hvalfiskefangere, som forsikkrede os, at de ikke havde seet det mindste Spor til Narhvalen. En af dem, Kaptajnen paa Monroe, som vidste, at Ned Land befandt sig ombord paa Fregatten, bad imidlertid om hans Hjælp til at jage en Hvalfisk, han havde faaet isigte. Kommodore Farragut, som havde Lyst til at see Ned Land i Virksomhed, tillod ham at begive sig ombord paa Monroe, og Tilfældet begunstigede den gamle Kanadier saaledes, at han, istedetfor at faae een Hvalfisk, med et dobbelt Kast bemægtigede sig to, af hvilke han traf den ene lige i Hjertet og bemægtigede sig den anden efter nogle faa Minuters Forfølgelse.

I Sandhed, dersom Uhyret nogensinde kom til

at gjøre Bekjendtskab med Ned Lands Harpun, vilde jeg ikke gaae i Borgen for det.

Fregatten passerede overordenlig hurtigt Syd-Amerikas Kyst. Den 3die Juli befandt vi os udfor Mundingen af det magellanske Stræde, paa Højden af Kap Vierges. Kommodore Farragut havde imidlertid ikke Lyst til at vælge denne slyngede Passage og besluttede sig følgelig til at gaa udenom Kap Horn.

Besætningen gav ham enstemmig Ret heri. Der kunde jo dog ikke godt være Tale om at træffe Narhvalen i dette smalle Sund. De fleste af Matroserne forsikkrede, at Uhyret slet ikke kunde gaa igjennem det, for Dyret var altfor stort til det.

Den 6te Juli om Eftermiddagen omtrent Klokken Tre passerede Abraham Lincoln i femten Miles Afstand fra Land hiin ensomme Klippe paa Spidsen af det amerikanske Fastland, som nogle hollandske Matroser have opkaldt efter deres Fødeby og kaldt Kap Horn. Koursen sattes derefter mod Nordvest, og den følgende Dag pidskede Fregattens Skrue endelig det stille Havs Bølger.

„Pas paa, pas paa!“ raabte Matroserne paa Abraham Lincoln.

Og man passede paa som en Smed. Øjne og Kikkerter, der unægtelig vare en Smule blændede af Udsigten til de to tusind Dollars, fik ikke et Øjebliks Hvile. Dag og Nat betragtede man Havet, og Nyctaloperne, (de Dagblinde, som see om Natten), hvis Evne til at see i Mørket vilde have forøget Chancerne med halvtredsindstyve Procent, havde unægtelig havt gode Udsigter til at vinde Prisen.

Skjøndt Pengene ikke udøvede den allerringeste Indflydelse paa mig, var jeg dog fuldt saa agtpaagivende som nogen Anden ombord. Naar jeg undtager, at jeg maatte afsee nogle Minuter til at spise og nogle Timer til at sove, forlod jeg ikke længer Skibets Dæk, men opholdt mig der, følesløs for Solskin som for Regn. Snart hældet ud over Bakkens Skandsebeklædning og snart støttet til Bagstavnens Ræling, fulgte jeg med begjærlige Blik det krusede Kjølvand, der trak sig som en hvid Fure, saalangt Øjet kunde naae. Og hvor mange Gange har jeg ikke deelt Stabens eller Besætningens Enthusiasme, naar en lunefuld Hval i det Fjerne hævede sin mørke Ryg over Bølgerne! Saa blev Fregattens Dæk i et Øjeblik fyldt. De forskjellige Rum udspyede en hel Lavastrøm af Matroser og Officerer. Alle iagttoge med bankende Hjerter og omsløredede Blik Hvalens Bevægelser. Jeg stirrede og stirrede, saa Øjnene vare nærved at gaa ud af Hovedet paa mig, saa jeg var nær ved at blive blind, medens den altid flegmatiske Jean i en rolig Tone gjentog for mig:

„Dersom Herren vilde være saa god ikke at spærre Øjnene saa højt op, saa vilde Herren see meget bedre."

Ak, unyttige Sindsbevægelser! Abraham Lincoln sagtnede sin Fart og vendte sig mod det Dyr, man havde signaliseret: en almindelig Hval eller Kaskelot, som skyndte sig at forsvinde under en Skylregn af Forbandelser!

Vejret vedblev imidlertid at være gunstigt, og Rejsen fortsattes under de heldigste Omstændigheder.

Det var nu Vinter paa den sydlige Halvkugle; thi denne Zones Juli svarer til Evropas Januar. Men Havet holdt sig dog ikke destomindre roligt og kunde uden Vanskelighed iagttages i en meget vid Omkreds.

Ned Land vedblev at nære en urokkelig Mistillid. Han gav det endog Udseende af, at han aldrig undersøgte Havet, naar undtages den Time, da han havde Vagt — ialfald ikke undtagen naar der var en Hvalfisk isigte. Ikke destomindre havde hans mærkværdig skarpe Blik allerede gjort os store Tjenester. Men i otte til tolv Timer læste eller sov denne stivsindede Kanadier i sin Kahyt. Jeg bebrejdede ham hans Ligegyldighed vel over de hundrede Gange.

„Bah! svarede han, det har Ingenting at sige, Hr. Aronnax. Og selv, om det nu var et Dyr, hvad Udsigter have saa vi til at træffe det? Drage vi ikke omkring aldeles paa Lykke og Fromme? Man har — saaledes paastaaes der, og jeg vil antage, at det ogsaa forholder sig saaledes — igjen seet dette Dyr, som man aldrig kan faae fat paa, i den nordligste Del af det stille Hav; men nu er der allerede gaaet to Maaneder siden dette Møde, og det seer ikke ud til, at vor Narhval holder meget af at opholde sig længe paa et Sted. Den har en mærkværdig Evne til at bevæge sig, og — det veed De jo meget bedre end jeg, Hr. Professor, at Naturen ikke gjør noget Forkeert, og at den ikke vilde have givet et efter sin hele Organisation langsomt Dyr Evne til at bevæge sig hurtigt, dersom Dyret ikke havde havt Trang dertil. Derfor siger jeg, at hvis Dyret existerer, er det allerede langt borte."

Jeg vidste virkelig ikke, hvad jeg skulde svare herpaa. Tilsyneladende flakkede vi om paa Lykke og Fromme; men hvad Andet skulde vi gjøre? Unægtelig vare vore Chancer stærkt begrændsede; men der var dog endnu Ingen, som tvivlede om, at vi vilde have Lykken med os, og der var ikke en eneste Matros ombord, som vilde have holdt imod Narhvalen og dens snare Fremkomst.

Den 20de Juli passerede vi Stenbukkens Vendekreds paa 105° Brede, og den 27de i samme Maaned passerede vi Ækvator paa den 110de Meridian. Herefter tog Fregatten mere bestemt Koursen imod Vest og løb ind i de midterste Regioner af det stille Hav. Kommodore Farragut mente nemlig, og det med Rette, at det var bedst at komme ud paa de største Dybder og at holde sig borte fra Fastlandet eller Øerne, som Dyret altid syntes at undgaa at nærme sig, — uden Tvivl, fordi der ikke var Vand nok til det, sagde Ekviperingsmesteren. Efterat Fregatten havde forsynet sig med Kul, gik den forbi Pomatou Øerne, Marquesas og Sandwichs Øerne og passerede paa 132° Længde den nordlige Vendekreds, hvorefter den vendte sig mod de kinesiske Vande.

Endelig befandt vi os da paa Skuepladsen for Uhyrets sidste Strejftog, og, sandt at sige, man levede ikke længer ombord. Vore Hjerter sloge Generalmarsch, og der blev lagt Spirer til uhelbredelige Anevrismer (Pulsaarebrok.) Hele Besætningen led under en nervøs Ophidselse, som jeg ikke skal forsøge at give noget Billede af. Man spiste ikke, man sov ikke. Mindst tyve Gange om Dagen skaffede et Fejlsyn, et optisk Bedrag,

en eller anden Matros, som red paa Stængerne, en utaalelig Spænding paa Halsen, og disse tyve Gange gjentagne Sindsbevægelser holdt os Alle i en Febertilstand, der var saa voldsom, at den snart maatte føre til en Reaktion.

Og i Virkeligheden, det varede ikke længe, før Reaktionen indfandt sig. — I tre Maaneder, hvoraf hver eneste Dag var saa lang som et Aarhundrede, havde nu Abraham Lincoln pløjet alle det stille Havs sydlige Partier, havde forfulgt signaliserede Hvaler, var pludselig bøjet af fra sin Vej, var pludselig gaaet overstag, pludselig standset, havde den ene Gang efter den anden forstærket eller formindsket sin Damp og havde ikke ladet et eneste Punkt uundersøgt fra den amerikanske Kyst op til Japans Strande. Og bestandig Intet, Intet uden Havets umaadelige Øde, Intet, som lignede en gigantisk Narhval, eller en undersøisk Baad, eller et Vrag, eller en bevægelig Klippe, eller nogetsomhelst Spor af nogetsomhelst Overnaturligt.

Reaktionen kom da. Modløsheden bemægtigede sig Sindene og gjorde Breche for Tvivlen. En anden Stemning, der var sammensat for de tre Tiendedeles Vedkommende af Undseelse, for de syv Tiendedeles af Raseri, begyndte at gjøre sig gjældende ombord. Man var flau over, at man havde ladet sig tage ved Næsen af et Hjernespind, men man var endnu mere rasende derover. De Bjerge af Bevisgrunde, som vare blevne opdyngede i de sidste Aar, styrtede paa eengang sammen, og Enhver tænkte nu kun paa, ved Maaltider og Sove-

timer at indvinde den Tid, som han saa enfoldigt havde offret.

Med den for Menneskene ejendommelige Ustadighed kastede man sig fra den ene Yderlighed til den anden. De mest ivrige Tilhængere af Expeditionen bleve nu dens hidsigste Modstandere. Reaktionen steg nedenfra opad lige indtil Staben, og havde ikke Kommodore Farragut været saa bestemt en Mand, som han var, vilde Fregatten upaatvivlelig være vendt om og atter være gaaet Syd paa.

Imidlertid, denne unyttige Efterforskning kunde ikke fortsættes i det Uendelige. Abraham Lincoln havde Intet at bebrejde sig. Den havde gjort, hvad der stod i dens Magt for at opnaa et heldigt Resultat. Aldrig har Besætningen paa et amerikansk Skib vist større Taalmodighed og mere Iver. Man kunde ikke dadle den, fordi den havde været uheldig. Der var intet Andet tilbage end at vende om.

Der blev gjort Kommodoren Forestillinger i denne Retning; men han vilde ikke give efter. Matroserne skjulte ikke deres Misfornøjelse, og Tjenesten led derunder. Jeg vil ikke paastaa, at der blev gjort Myteri ombord; men efter en til det Yderste dreven Urokkelighed maatte dog Kommodore Farragut, som fordum Kristoffer Kolumbus, nøjes med at forlange en Frist af tre Dage. Dersom Uhyret ikke viste sig i Løbet af disse tre Dage, skulde Styrmanden dreje Roret tre Gange, og Abraham Lincoln vilde sætte Koursen mod de europæiske Farvande.

Dette Løfte blev givet den 2den November. Den første Følge af det var, at Besætningen atter fik nyt

Mod. Atter iagttog man Havet med Opmærksomhed. Enhver vilde kaste endnu et sidste Blik paa det — et Blik, der i sig indesluttede alle de tidligere. Kikkerterne kom atter i en feberagtig Bevægelse. Det var ligesom en højtidelig Udfordring til Kæmpenarhvalen, der fornuftigvis ikke kunde lade være at optage den tilkastede Handske.

Der gik to Dage. Abraham Lincoln gik for halv Damp. Man anvendte tusinde Midler for at vække Dyrets Opmærksomhed eller for at hidse det til Vrede, dersom det tilfældigvis skulde opholde sig i disse Farvande. Man kastede store Stykker Flesk ud som Lokkemad — til Hajernes store Fornøjelse, tør jeg sige. Skibsmærker bleve kastede ud i alle mulige Retninger fra Abraham Lincoln, medens Skibet laa bi og undersøgte hvert eneste Punkt af Havet. Ikke destomindre blev det Aften den 4de November, uden at den undersøiske Hemmelighed var bleven afsløret.

Den følgende Dag, den 5te November, Klokken Tolv, var strengt taget den ansatte Frist udløbet. Efter dette Klokkeslet burde Kommodore Farragut styre Koursen mod Sydost og for bestandig forlade de nordlige Dele af det stille Hav.

Fregatten befandt sig dengang paa 31° 15′ nordlig og paa 136° 42′ Brede Længde. Japan laa i det Mindste hundrede Mile i Læ for os. Det var om Aftenen, Klokken var noget over Otte. Store Skyer beskyggede Maanen, der befandt sig i første Kvarter. Bølgerne rullede fredeligt ind mod Fregattens Forstavn.

Paa denne Tid stod jeg forude, lænet til Skandse-

klædningen. Jean, som havde stillet sig ved Siden af mig, stirrede frem for sig. Besætningen, der var krøbet op i Vanterne, undersøgte Horisonten, som trak sig mere og mere sammen og blev mørkere og mørkere. Officererne spejdede gjennem deres Kikkerter ud i den tiltagende Dunkelhed. Undertiden blinkede det mørke Hav, naar Maanen kastede en Straale ned mellem Skyernes Kanter. Derefter forsvandt saa igjen hvert Spor af Lys i Mørket.

Jeg holdt Øje med Jean og fandt ham til en vis Grad smittet af den almindelige Uro. Maaske dirrede — for første Gang i hans Liv — hans Nerver under Indflydelse af en Følelse af Nysgjerrighed.

„Seer Du, Jean, sagde jeg, det er sidste Gang, der tilbyder sig en Lejlighed til at stikke to Tusinde Dollars i Lommen.

— Med Herrens Tilladelse, svarede Jean, har jeg aldrig taget Notice af den Belønning, og Unions-regeringen kunde for den Sags Skyld gjerne have udlovet hundrede tusinde Dollars, uden at den vilde være bleven fattigere for det.

— Du har Ret, Jean, det er, naar Alt kommer til Alt, en dum Affaire, som vi altfor letsindigt have givet os i Kast med. Hvor megen Tid have vi ikke spildt, hvor mange unyttige Sindsbevægelser have vi ikke maattet gjennemgaa! For sex Uger siden vilde vi kunne have været i Frankrig . . . .

— I Herrens lille Lejlighed, afbrød Jean mig, i Herrens Museum! og jeg vilde allerede have faaet klassificeret Herrens Fossilier, og Herrens Babirussa vilde være kommet ind i sit Bur i Jardin des Plantes

og vilde have samlet alle Hovedstadens Nysgjerrige om sig.

— Du har Ret, Jean! Og desuden er jeg bange for, at man leer af os.

— Ja . . . jeg skal ikke nægte, svarede Jean roligt, — jeg troer rigtignok, at man gjør sig lystig over Herren. Og dersom jeg tør sige det . . . .?

— Sig Du væk, Jean.

— Ja saa er det ikke Andet, end hvad Herren har fortjent.

— Hvad behager?

— Jo, naar man har den Ære at være en Videnskabsmand som Herren, saa udsætter man sig ikke . . . . ."

Jean fik ikke fuldført sin Sætning. Den almindelige Stilhed afbrødes af en stærk Stemme. Det var Ned Lands Stemme, og Ned Land raabte:

„Halloi, sagtne Farten! der er det, i Læ, lige imod os!"

Sjette Kapitel.

For fuld Damp.

Ved dette Raab styrtede hele Besætningen hen mod Harpunereren, saavel den Kommanderende, Officererne, Underbefalingsmændene og Matroserne, som Maskinfolkene, der forlode deres Maskine, og Fyrbøderne, der forlode deres Ildsted. Der var strax blevet givet Ordre til at stoppe, og Fregatten gik nu kun for den Fart, den havde i Forvejen.

Mørket var saa tæt, at selv om Kanadierens Øjne vare nok saa gode, kunde jeg ikke forstaa, hvorledes han havde seet det, han havde seet.

Mit Hjerte slog, saa det var nær ved at sprænges.

Men Ned Land havde ikke taget fejl, og Alle bemærkede vi det Fænomen, som han med sin Haand pegede paa.

I to Kabellængders Afstand fra Abraham Lincoln og paa Bagbords Laaring syntes Havet at være illumineret nedenfra. Det var ikke et simpelt fosforskinnende Fænomen, og man kunde ikke være i Tvivl om, hvad man havde for sig. Nedsænket nogle Favne under Havfladen, udstraalede Vidunderet dette meget stærke, men uforklarlige Lys, som fandtes omtalt i

flere Kaptajners Rapporter. Denne stærke Udstraaling maatte være frembragt ved et særlig stærkt Belysningsmiddel. Det lysende Parti dannede paa Havet en umaadelig langstrakt ægformig Kreds, som i Midten fortættede sig til en brændende Kjerne, hvis stærke Glands gradvis syntes at aftage.

„Det er kun en Sammenhobning af fosforlysende Molekuler! raabte en af Officererne.

— Nej, min Herre, svarede jeg med Overbevisningens Varme, Stenmuslinger eller Salper kaste aldrig et saa stærkt Lys fra sig. Dette Skjær er efter sin Natur elektrisk . . . . Forresten se, se! den kommer frem efter . . . . tilbage! den styrter sig over os!"

Der lød et almindeligt Skrig paa Fregatten.

„Stille, kommanderede Kommodore Farragut, Roret i Læ, bak!"

Matroserne ilede til Roret, Maskinfolkene til Maskinen. Dampen kastedes strax om, og Abraham Lincoln beskrev en Halvcirkel, idet den faldt af for Bagbord.

„Styrbord med Roret! Fremad!" kommanderede Kommodore Farragut.

Man lystrede Ordre, og Fregatten fjernede sig hurtigt fra den lysende Kreds.

Jeg fortaler mig. Fregatten vilde fjerne sig, men det overnaturlige Dyr nærmede sig med en Fart, der var dobbelt saa stor som Skibets.

Vi vovede knap at trække Vejret; Bestyrtelse, mere end Frygt, havde gjort os stumme, forstenet os. Dyret halede ind paa os, medens det ligesom legede med os.

Det gjorde et Slag omkring Fregatten, som dengang løb med en Fart af fjorten Knob, og indhyllede den med sit elektriske Klædebon ligesom i en lysende Atmosfære. Derefter fjernede det sig to eller tre Mil, idet det efterlod efter sig en fosforlysende Stribe, ikke ulig de Damphvirvler, som Lokomotivet foran et Iltog kaster ud fra sig. Pludselig kom det saa igjen farende ud fra den mørke Kant af Horisonten, henimod hvilken det havde styret. I tyve Skridts Afstand standsede det med eet Slag, slukkedes — ikke ved at dykke ned under Vandet, thi Skjæret aftog ikke gradvis, men pludselig og som om dets Lyskilde paa eengang var tørret ud.

Lidt efter viste det sig igjen paa den anden Side af Fregatten og maatte altsaa enten være gaaet udenom den eller være smuttet under Skroget. Hvert Øjeblik kunde der skee et Sammenstød, som maatte blive skjæbnesvangert for os.

Jeg stod imidlertid og undrede mig over Fregattens Manøvrer. Den flygtede og angreb ikke. Den, som burde forfølge, blev forfulgt, og jeg henledte Kommodore Farraguts Opmærksomhed derpaa. Hans ellers ubevægelige Ansigt bar Præget af en ubeskrivelig Forbauselse.

„Hr. Aronnax, svarede han, jeg veed ikke, hvad det er for et frygteligt Væsen, jeg har at gjøre med, og jeg vil ikke letsindigt sætte min Fregat paa Spil i dette Mørke. Forresten, hvorledes skulde man angribe, hvorledes skulde man forsvare sig mod det ubekjendte Væsen? Lad os vente, til det bliver Dag, og Rollerne ville skifte om.

— De nærer da altsaa ikke længer nogen Tvivl, Kommodore, med Hensyn til Dyrets Natur?

— Nej, min Herre, det er utvivlsomt en kæmpemæssig Narhval.

— Maaske, bemærkede jeg, vil det være lige saa farligt at nærme sig den, som en Zitteraal eller en Rokke.

— Ganske vist, svarede Kommodoren, og dersom Dyret besidder en elektrisk Kraft, er det det farligste Dyr, som nogensinde er blevet til. Det er, min Herre, Grunden til, at jeg tager mig iagt."

Om Natten blev hele Besætningen oppe. Ingen tænkte paa at sove. Abraham Lincoln, der ikke saae sig istand til at kappes med Uhyret i Hurtighed, havde sagtnet sin Fart og gik nu for halv Damp. Narhvalen paa sin Side fulgte Fregattens Exempel, lod sig roligt vugge af Bølgerne og syntes bestemt paa, ikke at ville forlade Kamppladsen. Henimod Midnat forsvandt Uhyret imidlertid pludselig, eller, for at bruge et mere korrekt Udtryk, det slukkedes som en uhyre Flamme. Var det flygtet? Man maatte frygte, ikke haabe det. Men Klokken lidt over Et om Morgenen lød der pludselig en voldsom Brusen, som om en Vandsøjle var bleven slynget op i Vejret.

Kommodore Farragut, Ned Land og jeg befandt os dengang i Agterstavnen, hvorfra vi spejdede ud i det tætte Mørke.

„Ned Land, spurgte Kommodoren, De har jo tidt hørt Hvalfiskene hvæse?

— Ja, meget tidt, Herre, men aldrig saadanne

Hvalfiske, som det har indbragt mig totusinde Dollars at faae Kig paa.

— Unægtelig, De har fortjent Doucøren. Men siig mig, ligner denne Lyd ikke det Spektakel, som Hvalfiskene gjøre, naar de støde Vandet ud af deres Sprøjtehuller?

— Det er den samme Lyd, Herre, men denne her er uendelig meget kraftigere. Forresten kan man naturligvis ikke tage fejl deraf. Det er en Hvalfisk, som holder sig i vort Kjølvand. Med Deres Tilladelse, Herre, skulle vi imorgen ved Daggry snakke et Par Ord med den, tilføjede Harpunereren.

— Bare den har Lyst til at høre paa Jer, Ned Land, svarede jeg i en noget tvivlende Tone.

— Lad mig blot komme den nær i fire Harpunlængders Afstand, saa skal den nok blive nødt til at høre mig.

— Men for at nærme sig til den, indvendte Kommodoren, maa jeg vel stille en Hvalfiskefangerbaad til Deres Disposition?

— Ganske vist, Herre.

— Men det vil jo være at sætte mine Folks Liv paa Spil?

— Ja, og mit Liv," svarede Harpunereren roligt.

Henimod Klokken To om Morgenen viste Lysmassen sig igjen, ligesaa stærk som tidligere, fem Mil i Læ fra Abraham Lincoln. Trods Afstanden, trods Vindens og Bølgernes Støj, kunde man tydelig høre de voldsomme Slag af Dyrets Hale, ja endog dets stønnende Aandedrag. I det Øjeblik, den uhyre Narhval kom op til Overfladen for at aande, styrtede Luf-

ten ned i dens Lunger med samme Brusen, som Dampen i de uhyre Cylindre af en Maskine paa to tusind Hestes Kraft.

„Hm! tænkte jeg, en Hvalfisk, der er saa stærk som et helt Kavalleriregiment, maa være en ganske pæn Hvalfisk.“

Man stod paa Udkig, lige indtil det begyndte at dages, og man forberedte sig paa Kampen. Fiskeriredskaberne vare opstillede langs Rælingen. Den Næstkommanderende lod lade Espingolerne, som slyngede en Harpun en Mil bort, og de lange Bøsser, hvis explo-derende Kugler saarede selv de vældigste Dyr dødeligt. Ned Land havde nøjedes med at hvæsse sin Harpun, et frygteligt Vaaben i hans Haand.

Klokken Sex om Morgenen begyndte Dagen at gry, og i samme Øjeblik, som det første svage Skjær viste sig, forsvandt Narhvalens elektriske Lys. Klokken Syv var det fuldstændig Dag, men en tæt Morgentaage begrændsede Synskredsen og trodsede de bedste Kikkerter. Almindelig Ærgrelse og Vrede.

Jeg klattrede op i Mesanraaerne. Nogle Officerer befandt sig allerede i Toppen af Masterne.

Klokken Otte rullede Taagen tungt hen over Bølgerne, og lidt efter lidt begyndte dens vældige Vinger at løfte sig. Horisonten udvidede sig og blev klarere. Pludselig, ligesom den foregaaende Dag, hørtes Ned Lands Stemme.

„Der er den! Bagbord! Agter ude!“ raabte Harpunereren.

Alles Blik vendte sig i den angivne Retning. Paa halvanden Mils Afstand fra Fregatten saaes et

langagtigt, mørkt Legeme at hæve sig omtrent tre Fod over Bølgerne. Dets Hale, der var i en voldsom Bevægelse, frembragte uhyre Bølgehvirvler. Aldrig havde nogen Hale pidsket Havet med en saadan Styrke. En umaadelig skinnende hvid Fure betegnede Dyrets Gang og beskrev en lang krummet Linie.

Fregatten nærmede sig Hvalfisken. Jeg iagttog den med fuldstændig Ro. I Rapporterne fra Shannon og Helvetia var Uhyrets Dimensioner blevet overdrevet noget, og jeg anslog ikke dets Længde til mere end to hundrede og halvtredssindstyve Fod. Hvad Omfanget angik, kunde jeg vanskelig danne mig nogen Forestilling derom, men i det Hele taget syntes Dyret at være særdeles vel proportioneret.

Medens jeg betragtede dette besynderlige Væsen, opsteg der fra dets Sprøjtehuller to Straaler af Vand og Damp, der naaede en Højde af hundrede og tyve Fod. Dette Faktum befæstede mig i min Anskuelse om dets Maade at aande paa. Jeg troede nu bestemt at turde antage, at det hørte til Hvirveldyrenes Afdeling, Pattedyrenes Klasse, Pisciformernes Gruppe, Hvalernes Orden, Familien . . . . ja om den kunde jeg endnu ikke have nogen Mening. Hvalernes Orden indbefatter tre Familier, Hvalfiske, Kaskelotter og Delfiner. I den sidste har Narhvalerne deres Plads. Enhver af disse Familier deler sig i flere Slægter, hver Slægt i Arter, Arterne i Varieteter. Jeg manglede endnu Varietet, Art, Slægt og Familie, men jeg tvivlede ikke om, at jeg ved Skjæbnens og Kommodore Farraguts Hjælp skulde faa min Klassifikation fuldstændiggjort.

Besætningen ventede utaalmodigt paa Chefens Ordre. Denne betragtede først opmærksomt Dyret og sendte derefter Bud efter Maskinmesteren. Maskinmesteren indfandt sig øjeblikkelig.

„De har Damp oppe? spurgte den Overstkommanderende.

— Ja, Hr. Kommodore! svarede Maskinmesteren.

— Godt, fyr til, og fuld Fart!"

Tre Hurraraab hilste denne Ordre. Kampens Øjeblik var kommet. Nogle Øjeblikke efter udstødte Fregattens to Skorstene Masser af sort Røg, og Dækket rystede under Maskinernes Bevægelse.

Dreven af sin vældige Skrue styrede Abraham Lincoln rask imod Dyret. Dette, der ikke gad gjøre sig den Ulejlighed at dykke ned under Vandet, lod Fregatten roligt nærme sig indtil i en halv Kabellængdes Afstand. Derpaa satte det sig langsomt i Bevægelse og indskrænkede sig til at vedligeholde den nævnte Afstand.

Paa denne Maade fortsattes Jagten i omtrent tre Kvarteer, uden at Fregatten vandt saa Meget som to Favne ind paa Hvalen. Det var øjensynligt, at man aldrig vilde kunne naa det med denne Fart.

Kommodore Farragut trak sig hidsigt i det tykke Skjæg, som faldt ned over hans Bryst.

„Ned Land!" raabte han.

Kanadieren indfandt sig.

„Nu, Ned Land, spurgte Kommodoren, raader I mig endnu til at sætte Baadene ud?

— Nej Herre, thi det Bæst der er der Ingen,

der kan fange, naar det ikke selv har Lyst til at lade sig fange.

— Men hvad skal vi da gjøre?

— Forcere Dampen, dersom det er muligt, Hr. Kommodore. Med Deres Tilladelse vil jeg stille mig paa Bugsprydet, og dersom vi komme ham tilstrækkelig nær, vil jeg harpunere ham.

— Godt, Ned," svarede Kommodore Farragut.

Derefter raabte han: „Maskinmester! stærkere Fart!"

Ned Land begav sig til sin Post. Der blev fyret endnu stærkere under Kjedlerne. Skruen gjorde tre og fyrretyve Slag i Minutet, og Dampen brasede ud gjennem Ventilerne. Loggen blev kastet, og det viste sig, at Abraham Lincoln gik med en Fart af syv og en halv Mil i Timen.

Men det forbandede Dyr bevægede sig ligeledes med en Hastighed af halvottende Mil i Timen.

En heel Time vedligeholdt Fregatten denne Fart, uden at vinde en eneste Favn længere ind paa Hvalen. Det var altfor ydmygende for en af den amerikanske Marines Sejlere. En indædt Vrede havde grebet hele Besætningen. Matroserne skjældte Uhyret ud, men det nedlod sig ikke til at svare dem. Kommodore Farragut nøjedes ikke længer med at trække sig i Skjæget, han bed og ruskede i det.

Der blev paany sendt Bud efter Maskinmesteren.

„Gaaer vi for det højeste Tryk, der er muligt? spurgte den Kommanderende.

— Ja, Hr. Kommodore, svarede Maskinmesteren.

— Og Ventilerne ere lastede med?

— Med halvsyvende Atmosfære.

— Forøg det til ti og en halv Atmosfære!"

Det var en ægte amerikansk Ordre. Man skulde ikke have kunnet give en radikalere Befaling for paa Missisippi at komme forbi en Konkurrent.

„Jean, sagde jeg til min trofaste Tjener, som stod ved Siden af mig, veed Du hvad? det kan meget nemt træffe sig, at vi gaa i Luften, Du.

— Som Herren synes," svarede Jean.

Jeg maa dog tilstaa, at jeg ikke havde Noget imod at løbe den Risiko.

Ventilerne bleve lastede; der blev proppet nyt Kul ind i Ovnene; Ventilatorerne sendte nye Strømme af Luft hen over Ildstederne; Abraham Lincolns Fart voxede; dens Master dirrede fra Øverst til Nederst; og Røgmasserne kunde neppe skaffe sig Plads gjennem de altfor snevre Skorstene.

Man kastede Loggen for anden Gang.

„Nuvel, hvor stærk er Farten? spurgte Kommodore Farragut.

— Otte og en halv Mil, Herre.

— Fyr stærkere til!"

Maskinmesteren adlød. Manometret udviste ti Atmosfærer. Men Uhyret fyrede sagtens ogsaa; thi det gik ligeledes og uden nogensomhelst Besvær med en Fart af otte og en halv Mil i Timen.

Hvilken Forfølgelse! Det vilde være mig umuligt at beskrive den Sindsbevægelse, som fik hele min Sjæl til at dirre. Ned Land var paa sin Post med sin Harpun i Haanden. Uhyret lod os flere Gange nærme os til det.

„Vi indhente ham!" raabte Kanadieren.

Men i samme Øjeblik, han beredte sig til at udslynge Harpunen, gled Dyret bort med en Hastighed, som jeg ikke kan anslaa til Mindre end femten Mil i Timen. Og tillod det sig ikke ovenikjøbet at drive Gjæk med Fregatten ved midt under dennes størst mulige Fart at gjøre et Slag omkring den! Et Raab af Forbittrelse lød fra hele Besætningen.

Om Middagen Klokken Tolv vare vi ikke komne videre end om Morgenen Klokken Otte.

Kommodore Farragut bestemte sig da til at anvende mere direkte Midler.

„Ah, sagde han, Dyret er hurtigere end Abraham Lincoln. Lad os saa see, om det ogsaa er hurtigere end vore koniske Kugler. Kvarteermester, beordre Folkene til Kanonerne forude!"

Kanonen paa Bakken blev strax ladet og affyret. Skuddet gik af, men Kuglen fløj nogle Fod over Hvalen, der holdt sig i en halv Mils Afstand.

„En dygtigere Mand til Kanonen, for Pokker! skreg Kommodoren; fem Hundrede Dollars til den, der kan træffe dette djævleblændte Dyr!"

En gammel graaskjægget Kanoneer — jeg seer ham endnu — med et roligt Blik, et koldt Ansigt, nærmede sig til Kanonen, stillede den og sigtede længe. Der lød et stærkt Knald, som efterfulgtes af Besætningens Hurraraab.

Kuglen havde truffet, men ikke i ret Linie. Den var gledet af paa Dyrets halvrunde Overflade og var faldet i Vandet en halv Mil fra det.

„Aha! skreg den gamle Kanoneer, skummende af

Raseri: hans Bov er nok pantsret med sex Tommers Plader!

— Forbandet!" raabte Kommodore Farragut.

Jagten begyndte igjen, og Kommodore Farragut bøjede sig ned til mig og sagde.

„Jeg skal forfølge ham, lige til min Fregat springer i Luften!

— Ja vel, svarede jeg, og deri gjør De Ret!"

Man turde haabe, at Dyret vilde blive udmattet, og at det ikke ligesom en Dampmaskine vilde være ufølsomt for Træthed. Men det lod ikke til, at Haabet skulde gaa i Opfyldelse. Timerne forløb, uden at der mærkedes nogetsomhelst Spor til Udmattelse.

Forresten bør det siges til Abraham Lincolns Roes, at det prægtige Skib kæmpede med en utrættelig Ihærdighed. Den Vejlængde, som det tilbagelagde paa hiin mindeværdige 6te November, bør neppe anslaaes til Mindre end hundrede Mil. Men Natten kom og indhyllede det vuggende Ocean i sine mørke Skygger.

I dette Øieblik troede jeg, at vor Expedition var endt, og at vi aldrig mere skulde see det fantastiske Dyr. Jeg bedrog mig.

Om Aftenen henimod Klokken halv Ni viste sig atter det elektriske Lys, denne Gang to Mile i Læ af Skibet, men ligesaa stærkt og rent som den foregaaende Nat.

Narhvalen syntes ikke at bevæge sig. Maaske var den træt af Dagens Anstrengelser og sov, idet den lod sig vugge af Bølgerne. Her frembød der sig en Chance, som Kommodore Farragut besluttede at drage Nytte af.

Han uddelte sine Ordrer. Abraham Lincoln gik for halv Damp og nærmede sig forsigtigt for ikke at vække sin Modstander. Det er ikke sjeldent, at man midt ude i Havet træffer Hvalfiske sovende, hvilke man da med Held angriber, og Ned Land havde harpuneret flere end en sovende Hval. Harpunereren indtog atter sin Plads paa Bugsprydet.

Fregatten nærmede sig uden Støj, stoppede paa to Kabellængders Afstand og lod sig drive af den opnaaede Fart. Man aandede ikke længer ombord. En dyb Taushed herskede paa Dækket. Vi vare nu ikke mere end hundrede Fod fra den lysende Ild, hvis Glands voxede og blændede vore Blikke.

Lænet mod Kanten af Bakken saae jeg i dette Øjeblik Ned Land med den ene Haand holde sig fast til Klyverbommen og med den anden berede sig til at udslynge sin frygtelige Harpun. Han befandt sig neppe tyve Fod borte fra det ubevægelige Dyr.

Pludselig strakte han med et Ryk sin Arm frem og slyngede Harpunen. Jeg hørte det klingende Stød af Vaabenet, som syntes at være stødt paa et haardt Legeme.

Det elektriske Lys slukkedes pludselig, og to umaadelige Vandsøjler faldt ned paa Fregattens Dæk, som de oversvømmede med en uhyre Strøm fra Forstavn til Agterstavn, idet de paa deres Vej væltede Mennesker og Alt.

Der mærkedes et forfærdeligt Stød. Jeg blev slynget ud over Rælingen, og da jeg ikke fik Stunder til at gribe fat nogetsteds, styrtede jeg i Havet.

Syvende Kapitel.

En Hvalfisk af en ukjendt Art.

Uagtet jeg blev slaaet af Skræk ved denne uventede Hændelse, bevarede jeg ikke destomindre et meget tydeligt Indtryk af mine Følelser.

Først sank jeg ned til en Dybde af vel omtrent tyve Fod. Uden at jeg vil paastaa, at jeg kan maale mig med Byron eller Edgar Poe, som vare Mestre, svømmer jeg dog ganske godt, og denne Dukkert fik mig derfor ikke til at tabe Hovedet. To kraftige Tag med Fødderne bragte mig atter op paa Overfladen.

Min første Tanke var at see mig om efter Fregatten. Havde Besætningen lagt Mærke til min Forsvinden? Var Fregatten gaaet over Stag? Havde Kommodore Farragut ladet sætte en Baad ud i Vandet? Turde jeg haabe paa Frelse?

Mørket var tæt. Jeg skimtede en sort Masse, som forsvandt i Vest, og hvis Signallanterner bleve utydeligere ved at fjernes. Det var Fregatten. Jeg ansaa mig for fortabt.

„Hjælp, Hjælp!" raabte jeg og svømmede fortvivlet efter Abraham Lincoln.

Mine Klæder generede mig. Vandet klistrede dem fast til min Krop. Jeg sank, jeg kvaltes.

„Hjælp!"

Det var det sidste Skrig, jeg gav fra mig. Min Mund fyldtes med Vand. Jeg slog omkring mig, medens jeg sank.

Pludselig greb en stærk Haand fat i mine Klæder, jeg følte mig med Magt dragen op til Overfladen, og jeg hørte — ja jeg hørte disse Ord blive skreget ind i Øret paa mig:

„Hvis Herren vilde være saa venlig at støtte sig til min Skulder, vilde Herren kunne svømme meget bedre."

Jeg greb med min ene Haand om min trofaste Jeans Arm.

„Er det Dig? spurgte jeg.

— Javel er det mig, svarede Jean, til Tjeneste.

— Og det samme Stød har kastet os begge To i Vandet?

— Nei, men da jeg nu engang er i Herrens Tjeneste, maatte jeg jo følge Herren."

Den brave Fyr fandt dette ganske naturligt.

„Og Fregatten? spurgte jeg.

— Fregatten? svarede Jean og vendte sig om paa Ryggen. Jeg troer, Herren gjør klogest i ikke at regne altfor meget paa den.

— Hvad siger Du?

— Jeg siger, at i det Øjeblik, jeg sprang overbord, hørte jeg Styrmanden raabe: Roret og Skruen er knust!

— Knust?!

— Javel, knust af Uhyrets Tand. Det er den

eneste Skade, troer jeg, Abraham Lincoln har faaet! Men desværre for os Begge kan den ikke længer styres.

— Saa ere vi fortabte!

— Ja, det kan nok være, svarede Jean roligt; men forresten har vi da endnu nogle Timer for os, og i nogle Timer kan der ske Meget."

Jeans urokkelige Koldblodighed gav mig nyt Mod. Jeg svømmede kraftigere, men, da mine Klæder hindrede mig i mine Bevægelser, kunde jeg dog kun med Nød og neppe holde mig oppe. Jean bemærkede det.

„Dersom Herren vilde tillade mig at gjøre et lille Snit," sagde han.

Og idet han stak en oplukket Foldekniv ind under mine Klæder, skar han dem med et rask Snit op fra Øverst til Nederst; derefter drog han dem lempeligt af mig, medens jeg svømmede for os Begge.

Jeg gjorde Jean den samme Tjeneste, og vi vedbleve at „navigere" ved Siden af hinanden. Ikke destomindre var vor Situation forfærdelig. Maaske havde man ikke lagt Mærke til vor Forsvinden. Og selv om man havde gjort det, vilde Fregatten, der havde mistet sit Roer, ikke kunne holde ned i Læ til os. Vi kunde saaledes kun sætte vor Lid til Baadene.

Jean raisonnerede ganske koldblodigt over denne Hypothese og lagde sin Plan i Overensstemmelse dermed. Forunderlige Natur! Denne flegmatiske Fyr var her akkurat som naar han var hjemme.

Da det var afgjort, at den eneste Mulighed til at blive frelst bestod i at blive optagne af Abraham Lincolns Baade, kom det an paa at indrette os saa-

ledes, at vi kunde vente paa dem saa længe som muligt. Vi besluttede derfor, at vi skulde dele vore Kræfter, for at vi ikke skulde udmattes samtidig. Sagen blev ordnet paa følgende Maade. Medens den Ene af os med korslagte Arme og udstrakte Ben laa ubevægelig paa Ryggen, svømmede den Anden og skjød ham fremad. Denne Bugsèrrolle skulde imidlertid ikke vare mere end ti Minuter, og idet vi saaledes afløste hinanden, vilde vi blive satte istand til at holde os oppe nogle Timer, ja maaske endog til Daggry.

En fattig Udsigt; men Haabet er saa fastgroet i det menneskelige Hjerte. Desuden vare vi to, og endelig, hvor utroligt det end kan synes, selv om jeg havde søgt at tilintetgjøre ethvert Haab i mig, søgt at fortvivle, vilde det dog ikke have været muligt for mig.

Fregattens og Uhyrets Sammenstød havde fundet Sted omtrent Klokken Elleve om Aftenen. Jeg antog derfor, at vi maatte svømme en otte Timer, før det blev Dag; og dette var aldeles ikke umuligt, da vi afløste hinanden. Havet, der var temmelig roligt, trættede os ikke synderligt. Undertiden søgte jeg med mit Blik at gjennemtrænge dette tætte Mørke, som alene afbrødes af det ved vore Bevægelser frembragte Fosforskin. Jeg betragtede disse lysende Bølger, som knustes under min Haand, og hvis spejlklare Dug overskyggedes af blyfarvede Striber. Man skulde have troet, at vi befandt os i et Kviksølvsbad.

Henimod Klokken Et om Morgenen blev jeg greben af en umaadelig Træthed. Mine Lemmer stivnede under Indflydelsen af voldsomme Anfald af Krampe. Jean

maatte holde mig oppe, og hele Omsorgen for vor Frelse hvilede paa ham. Snart hørte jeg den stakkels Fyr snappe efter Vejret. Hans Aandedræt blev kort og hurtigt. Jeg indsaae, at han ikke vilde være istand til at holde ud meget længe endnu.

„Slip mig! sagde jeg.

— Slippe Herren! nei, skal Nogen tilbunds, saa skal jeg først," svarede han.

I dette Øjeblik brød Maanen frem fra en stor Sky, som Vinden drev imod Vest. Havets Flade funklede under dens Straaler. Dette velgjørende Lys oplivede vore Kræfter. Jeg løftede Hovedet, mit Blik søgte ud mod alle Punkter. Jeg fik Øje paa Fregatten. Den befandt sig fem Mile borte fra os, som en mørk, næsten utydelig Masse. Men intet Spor af Baade, intet!

Jeg vilde raabe. Dog, hvad skulde det nytte paa en saadan Afstand? Mine ophovnede Læber frembragte ikke nogen Lyd. Jean kunde artikulere nogle Ord, og jeg hørte ham flere Gange skrige:

„Hjælp, Hjælp!"

Vi standsede et Øjeblik vore Bevægelser og lyttede. Det var maaske en af disse bedrageriske Lyde, som det hidsede Blod fremkalder for Øret; men det forekom mig, at jeg hørte et Raab, som svarede paa Jeans.

„Hørte Du? stønnede jeg.

— Ja, ja."

Og Jean udstødte et nyt Nødraab.

Denne Gang var det ikke muligt at tage fejl. En menneskelig Stemme svarede vor. Kom denne

Stemme fra en eller anden Ulykkelig, som var blevet forladt midt paa Havet, fra et andet Offer for det Stød, som var blevet tilføjet Skibet? Eller var det ikke snarere en Baad fra Fregatten, som raabte os an i Mørket?

Jean gjorde en sidste Anstrengelse, og idet han støttede sig paa min Skulder, medens jeg kæmpede med en sidste Krampetrækning, løftede han sig halvt op over Vandet og faldt saa udmattet ned igjen.

„Hvad har Du seet?

— Jeg har seet, stønnede han, jeg har seet .... men lad os ikke tale .... Vi maa spare vore Kræfter."

Hvad havde han seet? Jeg ved ikke hvorfor, men i dette Øjeblik kom jeg for første Gang til at tænke paa Uhyret. Dog, denne Stemme? .... de Tider ere forbi, da Profeter søgte Tilflugt i Hvalfiskenes Bug.

Imidlertid vedblev Jean at bugsere mig. Undertiden løftede han Hovedet, saae frem for sig og udstødte et Raab, der blev besvaret af en Stemme paa stedse nærmere og nærmere Hold. Jeg hørte den neppe. Mine Kræfter vare udtømte; mine Fingre spiledes ud; min Haand støttede mig ikke længer; min krampagtigt opspærrede Mund fyldtes med Saltvand; jeg stivnede af Kulde. Jeg løftede Hovedet for sidste Gang, derefter sank jeg .... I dette Øjeblik stødte et haardt Legeme paa mig. Jeg greb krampagtig fast i det, derpaa mærkede jeg, at man trak i mig, at man drog mig op til Overfladen af Vandet, at mit Bryst udvidedes. Og saa besvimede jeg.

Det varede dog sikkert ikke længe, før jeg, takket

en ivrig Gnidning af min Krop, atter fik min Bevidsthed tilbage. Jeg slog Øjnene halvt op.

„Jean! hviskede jeg.

— Herren kaldte," svarede Jean.

I dette Øjeblik bemærkede jeg i den nedgaaende Maanes sidste Straaler et Ansigt, som ikke var Jeans, men som jeg strax gjenkjendte.

„Ned! raabte jeg.

— Ham selv, Herre. Han er gaaet paa Jagt efter sin Præmie, svarede Kanadieren.

— I er bleven styrtet ud i Vandet ved Fregattens Sammenstød?

— Ja, Hr. Professor; men det er gaaet mig meget bedre end Dem, for jeg fik næsten strax Fodfæste paa en flydende Ø.

— Paa en flydende Ø?

— Ja, eller rettere sagt, paa vor Kæmpenarhval.

— Forklar Dem, Ned.

— Ja, see nu kan jeg nok forstaa, hvorfor min Harpun ikke trængte ind i ham, men prellede aldeles af.

— Hvorfor, Ned, hvorfor?

— Det er, Hr. Professor, fordi Bæstet er gjort af Staalplader."

Her maa jeg igjen samle mine Tanker, kalde mine Minder tilbage, kontrollere mine Forsikkringer.

Kanadierens sidste Ord havde væltet Alt i min Hjerne hulter til bulter. Jeg kravlede hurtigt øverst op paa det halvt i Vandet nedsænkede Dyr eller den Gjenstand, som havde ydet os Tilflugtssted. Jeg sparkede til den; det var ubestrideligt et haardt, uigjen-

nemtrængeligt Legeme og ikke denne bløde Substans, af hvilken de store Havpattedyr ere dannede.

Men denne haarde Krop kunde være en Benskal, lig den, som indfattede visse antediluvianske Dyr, og jeg kunde saaledes indrangere Uhyret blandt saadanne amfibialske Krybdyr som Skildpadder eller Alligatorer.

Dog nej, nej. Den sortagtige Ryg, som bar mig, var jevn og glat, ikke tækket med Plader, som Taget paa et Hus. Naar man stødte til den, gav den en metalklingende Lyd, og, saa utroligt det end var, det lod til, at den .... hvad siger jeg? .... den var gjort af Plader, der vare fastgjorte med Nagler.

Ingen Tvivl var mulig. Dyret, Uhyret, Naturfænomenet, som havde sat hele den lærde Verden i Bevægelse, som havde væltet op og ned paa og forvirret alle Sømænds Indbildningskraft — ja, det stod ikke til at nægte, denne Skabning var noget endnu mere Forunderligt: det var en Skabning af Menneskehænder.

Opdagelsen af det mest fabelagtige, mest mythologiske Væsens Existens vilde ikke have forbauset mig i saa høj Grad. At det Forunderlige kommer fra Naturens Haand, det er let at forstaa; men pludselig med sine egne Øjne at see det Umulige paa en uforklarlig Maade virkeliggjort af Mennesker, det er Noget, som kan bringe En til at studse.

Imidlertid, man turde ikke tøve. Vi befandt os udstrakte paa Ryggen af et Slags undersøisk Baad, der, saavidt jeg kunde skjønne, havde Form af en uhyre Staalfisk. Ned Land var allerede paa det Rene

angaaende dette Punkt, og Jean og jeg kunde ikke Andet end dele hans Mening.

„Men saa, sagde jeg, saa maa denne Bygning jo indeslutte en eller anden Mekanisme, som driver den fremad!

— Ja, naturligvis, svarede Harpunereren, og dog har jeg ikke i de tre Timer, jeg har opholdt mig her, mærket det ringeste Livstegn hos denne flydende Klippe.

— Baaden har altsaa ikke flyttet sig?

— Nej, Hr. Aronnax, den lader sig gynge af Bølgerne, men den bevæger sig ikke selv.

— Vi vide imidlertid meget godt, at den besidder en umaadelig Hurtighed. Da den nu maa have en Maskine for at frembringe denne Hurtighed, og da en Maskine ikke kan undvære en Maskinmester, slutter jeg, at vi ere reddede.

— Hm!" svarede Ned Land i en tvivlende Tone.

I dette Øjeblik, og ligesom for at understøtte min Motivering, hørtes der fra Agterstavnen af dette forunderlige Væsen en Brusen, som utvivlsomt var fremkaldt af den Skrue, ved Hjælp af hvilken den satte sig i Bevægelse. Vi fik med Nød og neppe Tid til at klamre os fast ved den øverste Del, der blev hævet omtrent en halv Fod i Vejret. Lykkeligvis var Hastigheden foreløbig ikke videre stærk.

„Saalænge han gaaer i horisontal Retning, mumlede Ned Land, har jeg ikke Noget at bemærke; men dersom han falder paa at stikke ned under Vandet, vil jeg ikke give to Daler for vore Skind."

Kanadieren kunde gjerne have sagt fire Skilling.

Imidlertid, saa meget desto vigtigere blev det, at man fandt paa en eller anden Udvej til at sætte sig i Forbindelse mod de Væsener, som vare indesluttede i det Indre af denne mærkværdige Bygning. Jeg søgte paa Ydersiden efter en Aabning, en Luge; men de solidt indhamrede Nagler strakte sig hele Vejen i lige og uafbrudte Rækker langs Pladernes Kanter.

Forøvrig forsvandt Maanen i det Samme og efterlod os i et dybt Mørke. Man maatte altsaa afvente Dagen for at finde paa Midler til at trænge ind i det Indre af den undersøiske Baad.

Vor Redning afhang saaledes ene og alene af Stemningen hos de hemmelighedsfulde Styrmænd, som bestemte Baadens Bevægelser; og dersom den dukkede ned under Vandet, vare vi fortabte. Bortseet fra dette Tilfælde, tvivlede jeg ikke om, at det var muligt at komme i Forbindelse med dem; thi med Mindre de selv tilvirkede den Luft, de skulde bruge, maatte de nødvendigvis nu og da komme op til Oceanets Overflade for at forny Forraadet af de til Indaanding tjenlige Molekuler; men i saa Fald maatte der absolut være en Aabning, gjennem hvilken Baaden og Atmosfæren stod i Forbindelse med hinanden.

Om at blive frelste af Kommodore Farragut kunde der ikke længer være blot den ringeste Tale. Vi førtes videre mod Vest, og skjøndt vi ikke gik med synderlig stærk Fart, anslog jeg den dog til fire Mil i Timen. Skruen pidskede Bølgerne med mathematisk Nøjagtighed og kastede nu og da det fosforlysende Vand funklende højt op i Luften.

Henimod Klokken Fire om Morgenen forøgedes

Farten. Det var kun med Nød og neppe, vi kunde udholde denne voldsomme Hurtighed, under hvilken Bølgerne pidskedes skummende om os. Lykkeligvis fik Ned fat med Haanden i en stor Kabelring, der var fæstet til den øverste Del af Pladeryggen, og ved Hjælp af denne Ring lykkedes det os at holde os forsvarligt fast.

Endelig led den lange Nat tilende. Min svage Erindring tillader mig ikke at skildre alle de Indtryk, som strømmede ind paa mig eller fødtes i mig. Kun et eneste staaer levende for mig. Naar nu og da Havet og Vinden taug stille, troede jeg flere Gange at høre ubestemte Toner, flygtige Harmonier, frembragte af fjerne Akkorder. Hvad var da dette for et hemmeligt undersøisk Liv, som hele Verden forgjæves søgte at faae forklaret? Hvilke Væsener boede der i denne selsomme Baad? Hvad var det for en Mekanisme, som satte den istand til at bevæge sig med en saa uhørt Hurtighed?

Dagen gryede. Morgentaagen omgav os; men det varede dog ikke længe, før den opløste sig. Jeg skulde lige til at foretage en nøjagtig Undersøgelse af Skroget, da jeg pludselig mærkede, at det begyndte at synke.

„Saa, for Satan! raabte Ned og sparkede med Foden mod Staalpladen, saa det skingrede. Kan I da ikke lukke op, I infame Gaster!"

Men det var ingen let Sag at skaffe sig Ørelyd under det bedøvende Spektakel, som Stempelslagene foraarsagede. Lykkeligvis standsede Baadens nedadgaaende Bevægelse.

Pludselig hørtes der fra det Indre af Baaden et Brag, som om man voldsomt skubbede nogle Bomme frem og tilbage. En Plade blev løftet op, en Mand viste sig, udstødte et underligt Raab og forsvandt strax igjen.

Nogle Øjeblikke efter viste der sig otte grovt byggede Karle, med Masker for Ansigtet. Uden at sige et Ord greb de os og trak os ned i deres forfærdelige Maskine.

Ottende Kapitel.

Mobilis in mobile.

Denne saa voldsomt udførte Overrumpling var gaaet for sig med Lynets Fart. Mine Kammerater og jeg havde ikke havt Tid til at vexle et Ord. Jeg veed ikke, hvad de følte, da de bleve førte ind i dette flyvende Fængsel. Hvad mig angaaer, følte jeg en Febergysen gjennemrisle mine Lemmer. Hvem havde vi at gjøre med? Uden Tvivl med nogle Sørøvere, som exploiterede Havet paa deres Viis.

Neppe var den trange Aabning bleven lukket oven over mig, førend et tæt Mørke omgav mig. Mine Øjne, der vare vante til Lyset udenfor, kunde ikke skimte Noget. Jeg mærkede, hvorledes mine nøgne Fødder klamrede sig fast til Trinene i en Jernstige. Ned Land og Jean fulgte mig. Ved den nederste Ende af Stigen aabnedes en Dør, som strax faldt i efter os med en klingrende Lyd.

Vi vare alene. Hvor? Jeg kunde ikke sige, ikke forestille mig det. Alt var Mørke, men et saa fuldstændigt Mørke, at selv efter flere Minuters Forløb havde mine Øjne endnu ikke kunnet opfange en af

disse matte Lysreflexer, som vise sig selv i de sorteste Nætter.

Ned Land, der var rasende over den Maade, man havde behandlet ham paa, gav sin Harme frit Luft.

„For al Landsens Ulykker, det er Folk, som ere saa grove som Stude! Det mangler bare, at de skulde være Menneskeædere! Jeg skulde saamæn ikke undres over det. Men saa Meget er vist, at jeg giver mig ikke godvillig.

— Tag det roligt, Ned, tag det roligt, svarede Jean. Ingen Spektakler i Utide! Endnu har man da ikke stukket os paa Stegespiddet.

— Stegespiddet? mumlede Kanadieren; nej, men man har puttet os ind i Ovnen, har man. Her er da mørkt nok til det. Gudskelov, min Bowieekniv forlader mig aldrig, og det er altid lyst nok, til at jeg kan see at bruge den. Den Første af disse Banditer, som lægger Haand paa mig . . . .

— Vær nu ikke hidsig, Ned, sagde jeg, og før os ikke i Ulykke ved Jer unyttige Voldsomhed. Maaske lurer man paa os. Lad os heller see at faae at vide, hvor vi ere."

Jeg famlede mig frem. Da jeg havde gaaet fem Skridt, stødte jeg paa en Jernmur af sammennaglede Plader. Derefter, da jeg vendte mig om, stødte jeg paa et Træbord, ved hvilket der stod flere Træstole. Gulvet i vort Fængsel var bedækket med en tyk Sivmaatte, som dæmpede Lyden af vore Skridt. Paa Murene viste der sig ikke Spor af nogen Dør eller noget Vindu. Jean, som havde gjort en lignende Ronde i modsat Retning, stødte til mig, og vi gik

hen i Midten af Kahyten, som kunde være tyve Fod lang og ti Fod bred. Hvad Højden angik, da kunde selv den velvoxne Ned Land ikke danne sig noget Begreb om den.

Der var allerede gaaet en halv Time, uden at Situationen havde forandret sig, da pludselig det tætte Mørke gik over i et voldsom stærkt Lys. Vort Fængsel blev pludselig oplyst, det vil sige, det blev pludselig fyldt af en saa umaadelig Klarhed, at jeg i Begyndelsen ikke kunde holde mine Øjne aabne. Paa dets Hvidhed og dets Styrke gjenkjendte jeg dette elektriske Lys, der udbredte omkring den undersøiske Baad ligesom en pragtfuld Fosforglands. Efterat jeg imod min Villje havde lukket Øjnene, aabnede jeg dem igjen og opdagede, at Lyset strømmede ud fra en matsleben Halvkugle, som befandt sig i den øverste Del af Kahyten.

„Endelig faaer man da Lys i Sagen, raabte Ned Land, som med sin Kniv i Haanden endnu bestandig holdt sig i Forsvarsstilling.

— Ja, svarede jeg, men derfor er det just ikke sagt, at vor Stilling bliver lysere.

— Taalmodighed, Hr. Professor,“ bemærkede den flegmatiske Jean.

Den pludselige Belysning tillod mig at undersøge de mindste Detailler i Kahyten. Der fandtes Intet uden Bordet og de fem Træstole. Den usynlige Dør var hermetisk tillukket. Ikke en Lyd rørte sig, Alt syntes uddøet i denne Baads Indre. Sejlede den? Befandt den sig paa Overfladen af Vandet?

Eller sænkede den sig ned i Dybderne? Jeg var ikke istand til at gjætte det.

Imidlertid, den lysende Kugle var neppe bleven tændt uden Grund. Jeg antog derfor, at det ikke vilde vare længe, før Nogle af Besætningen viste sig. Naar man har i Sinde at glemme Folk, lyser man ikke op om dem.

Jeg bedrog mig ikke.

En Støj af Bolte, som skjødes tilbage, lod sig høre; Døren aabnedes, to Mænd traadte ind.

Den Ene var lavt bygget, men undersætsig, med brede Skuldre, solide Lemmer, kraftigt Hoved, stort sort Haar, tykke Knebelsbarter, skarpt og livligt Blik, i hele sin Person præget af denne sydlige Livlighed, som i Frankrig karakteriserer den provencalske Befolkning. Diderot har meget rigtig paastaaet, at Menneskets Manerer ere metaforiske. Denne lille Mand var i Sandhed et Bevis derpaa. Man anede, at han i sit dagligdags Sprog maatte ødsle men Prosopopeer, Metonymier og Hypallager, Noget, som jeg iøvrig aldrig fik bekræftet, da han altid ligeoverfor mig betjente sig af et selsomt, uforstaaeligt Sprog.

Den anden Ubekjendte fortjener en mere nøjagtig Beskrivelse. En Discipel af Gratiolet eller Engel vilde have kunnet læse i hans Ansigt som i en aaben Bog. Jeg opdagede uden Vanskelighed de fremherskende Egenskaber. — Selvtillid, thi hans Hoved løftede sig frit og stolt over den af hans Skulder dannede Buelinie; — Ro, thi hans næsten blege Hud tydede paa et roligt Blodomløb; — Energi, hvilket fremgik af hans Øjenlaagsmusklers hurtige Sammentrækninger; — endelig

Mod, thi hans kraftige og dybe Aandedrag tilkjendegav en høj Grad af vital Expansion.

Jeg kan tilføje, at denne Mand var stolt, at hans rolige og faste Blik syntes at afspejle hans Tanker, og Alt dette i Forening, Overensstemmelsen mellem Udtrykket i hans Legemsbevægelser og hans Minespil (efter Fysiognomernes Jagttagelser), vidnede om en ubeskrivelig Freidighed.

Jeg følte mig uvilkaarlig beroliget i hans Nærværelse, og jeg lovede mig et heldigt Udfald af vor Sammenkomst.

Om denne Person var fem og tredive eller halvtredsindstyve Aar gammel, kunde jeg ikke afgjøre. Han var høj, havde en bred Pande, lige Næse, en skarp tegnet Mund, prægtige Tænder, endelig Hænder, der vare lange, „psykiske" for at bruge et Udtryk fra Kirognomonien, det vil sige: de vare værdige til at tjene en ædel Sjæl. Denne Mand var ubestridelig den mest beundringsværdige Type, jeg nogensinde var truffen paa. En ejendommelig Omstændighed ved ham var den, at hans Øjne, der sade lidt langt fra hinanden, kunde omfatte paa engang næsten en Fjerdedel af Synskredsen. Denne Evne — jeg har siden lagt Mærke til det — fordobledes ved en Synsevne, som endog overgik Ned Lands. Naar denne Ubekjendte fixerede en Gjenstand, rynkede hans Øjenbryn sig, hans brede Øienlaag nærmede sig til hinanden, saa at de dannede en Kreds omkring Pupillen, og saa at de begrændsede Udstrækningen af Synsfeltet, — og nu betragtede han. Hvilket Blik! Hvor det forstørrede de ved Afstanden formindskede Gjenstande! Hvor det trængte ind lige til Sjælen! Hvor det gjennemforskede

de for vore Øjne saa uigjennemtrængelige Vandmasser! Og hvor tydeligt læste det ikke gjennem dem, hvad der foregik i Havets dybeste Dybder!

De to Ubekjendte, som vare iførte Baretter af Odderskind og Vandstøvler af Sælhundeskind, bare Klæder, der vare forfærdigede af et ejendommeligt Slags Tøj, og som sluttede tæt om Kroppen, saa at de tillode Lemmerne at bevæge sig frit. Den Største af dem — øjensynlig den Kommanderende ombord — betragtede os med en overordenlig Opmærksomhed, men uden at sige et Ord. Derefter vendte han sig til sin Ledsager og begyndte at samtale med ham, men i et Sprog, som jeg ikke kunde forstaa. Det var et velklingende, harmonisk, bøjeligt Sprog, hvis Vokaler syntes at være underkastede en meget skiftende Betoning.

Den Anden svarede ved at ryste paa Hovedet og ved to eller tre aldeles uforstaaelige Ord. Derefter syntes han at henvende sig med Øjekast umiddelbart til mig.

Jeg svarede paa godt Fransk, at jeg ikke forstod hans Sprog. Men han syntes ikke at forstaa mig, og Situationen begyndte at blive pinlig.

„Herren kan jo alligevel fortælle vor Historie, sagde Jean til mig; maaske de Herrer der kunde forstaa et eller andet Ord af den."

Jeg begyndte at berette om vore Eventyr, idet jeg tydeligt artikulerede alle Stavelser, og uden at jeg glemte en eneste Detaille. Jeg opgav Navn og Bestilling og præsenterede endelig i bedste Form Professor Aronnax, hans Tjener Jean og Harpunereren Mr. Ned Land.

Manden med de milde og rolige Øjne hørte paa mig stille, endog høfligt, og med en utvetydig Opmærksomhed; men der var Intet i hans Ansigt, som antydede, at han havde forstaaet min Fortælling. Da jeg standsede, sagde han ikke et eneste Ord.

Der stod tilbage at gjøre Forsøg paa at tale Engelsk. Maaske skulde man kunne gjøre sig forstaaelig paa dette Sprog, som næsten er universelt. Jeg kunde baade det og Tydsk tilstrækkeligt til at kunne læse det flydende, men ikke saaledes, at jeg kunde tale det korrekt. Og her gjaldt det fremfor Alt om at blive forstaaet.

„Naa, nu er det jer Tour, sagde jeg til Harpunereren; træk op, Mr. Land, af jer Hjernekiste det bedste Engelsk, som nogensinde en Angelsachser har talt, og prøv om Lykken vil være Jer gunstigere."

Ned Land lod sig ikke bede længe, men begyndte at fortælle min Fortælling forfra. Indholdet var det samme, men Formen forskjellig. I Overensstemmelse med sin Karakter malede Kanadieren med de stærkeste Farver. Han beklagede sig heftigt over at være bleven fængslet tiltrods for Folkeretten, spurgte om, i Kraft af hvilken Lov man saaledes holdt ham tilbage, paaberaabte sig Habeas-corpus Loven, truede med at forfølge Dem, som frækt tilsidesatte den, slog ud, gestikulerede, raabte og endte med, ved en meget udtryksfuld Gestus, at lade forstaa, at vi vare nær ved at dø af Sult.

Det var fuldstændig sandt, men vi havde næsten glemt det.

Til Harpunererens store Forbauselse syntes hans

Ord ikke at være blevne bedre forstaaede end mine. Vore Forhørsdommere gjorde ikke en Bevægelse. Det var tydeligt at se, at de hverken forstode Aragos eller Faradays Sprog.

Meget forlegen over, at vi forgjæves havde udtømt vore filologiske Ressourcer, vidste jeg ikke, hvad der var at gjøre, da Jean sagde til mig:

„Hvis Herren vil tillade det, saa vil jeg fortælle Historien paa Tydsk.

— Hvad for Noget, kan Du Tydsk? spurgte jeg.

— Som en Flamlænder, med Herrens Tilladelse.

— Brillant, tal væk min Ven."

Og med sin rolige Stemme fortalte Jean nu for tredie Gang de forskjellige Eventyr, vi havde oplevet. Men trods Fortællerens elegante Vendinger og smagfulde Accentuering, gjorde det tydske Sprog heller ikke Lykke.

Endelig, dreven til det Yderste, samlede jeg alle Stumperne af mine første Studier og begyndte at berette Historien paa Latin. Cicero vilde have stoppet sine Øren til og jaget mig ud i Kjøkkenet. Imidlertid lykkedes det mig dog at slippe nogenledes helskindet fra det. Men, bestandig intet Resultat!

Efter at ogsaa dette sidste Forsøg var mislykket, vexlede de to Ubekjendte nogle Ord i deres ubegribelige Sprog og trak sig tilbage uden engang at have henvendt til os en af disse beroligende Gestus, som forstaaes overalt i Verden. Døren lukkedes.

„Det er en Nederdrægtighed! skreg Ned Land, som for tyvende Gang blev rasende. Kan man tænke sig Magen! Man taler til disse Slyngler paa Fransk,

Engelsk, Tydsk, Latin, og der er Ingen af dem, som er saa høflig at svare!

— Tag det roligt, Ned! sagde jeg til Harpuneren, der kogte af Raseri. Det fører ikke til Noget at være hidsig.

— Men veed De, Hr. Professor, svarede Ned, at man udmærket godt kan dø af Sult i dette Jernbur.

— Bah, sagde Jean filosofisk, man kan holde længe ud endnu.

— Mine Venner, sagde jeg, lad os ikke fortvivle. Vi have befundet os i en endnu værre Situation. Gjør mig den Tjeneste at opsætte at danne Jer en Dom om denne Baads Befalingsmand og Besætning.

— Min Mening er færdig, svarede Ned Land; det er Skurke. —

— Godt; og fra hvilket Land?

— Fra Skurkenes Land!

— Bedste Ned, det Land er endnu ikke tilstrækkelig tydelig angivet paa Kortet. Jeg tilstaaer, at det er vanskeligt at bestemme de to Ubekjendtes Nationalitet. Det Eneste, man kan sige, er, at de hverken ere Franskmænd, Englændere eller Tydskere. Imidlertid vilde jeg være tilbøjelig til at tro, at Kaptajnen og hans Næstkommanderende ere fødte under sydlige Bredegrader. Der er noget Sydligt ved dem. Men om de ere Spaniere, Tyrker, Arabere eller Hinduer, kan jeg ikke afgjøre, ialfald ikke efter deres fysiske Type. Og hvad deres Sprog angaaer, saa er det fuldstændigt ufatteligt.

— Der seer man Manglerne ved ikke at kunne alle Sprog, svarede Jean, eller Mangelen ved ikke at have et eneste Sprog!

— Det vilde ikke hjælpe til Noget, svarede Ned Land. Mærker I da ikke, at disse Mennesker have et særegent Sprog, et Sprog, som er opfundet for at gjøre skikkelige Folk, der ville have Noget at spise til Middag, fortvivlede. Men existerer der vel nogetsomhelst Land i Verden, hvor det at aabne Munden, bevæge Kjæberne, smadske med Tænderne og Læberne, ikke bliver forstaaet? Betyder det ikke i Ovébeck som paa Pomotou-Øerne, i Paris som ved Antipoderne: jeg er sulten, giv mig Noget at spise!?

— Aa, sagde Jean, der er saa indskrænkede Naturer . . . ."

Just som han sagde disse Ord, aabnedes Døren. En Steward (Opvarter) traadte ind. Han bragte os Klæder (Sømandsjakker og Sømandsbuxer), der vare forfærdigede af et Stof, som jeg ikke kjendte. Jeg skyndte mig at klæde mig paa, og mine Ledsagere fulgte mit Exempel.

Imidlertid havde Stewarden — der maaske var døvstum — dækket Bordet med tre Kuverter.

— Se, nu drejer Vinden sig, sagde Jean; dette her tegner jo godt.

— Bah, svarede den vrantne Harpunerer, hvad troer I, man spiser her? Skildpaddelever, Hajfiskefilet og en Sælhundebøffsteg.

— Vi faa at see," sagde Jean.

De med Sølvlaag bedækkede Fade bleve stillede i symmetrisk Orden paa Dugen, og vi satte os tilbords. Ganske vist havde vi at gjøre med civiliserede Mennesker, og, hvis ikke det elektriske Lys, som oversvømmede os, havde været, vilde jeg have troet, at jeg befandt

mig i Spisesalen i Hotel Adelphi i Liverpool eller i Grand-hotél i Paris. Jeg maa imidlertid sige, at Brød og Vin manglede fuldstændigt. Vandet var friskt og klart, men dog altid Vand — hvad Ned Land ikke syntes om. Af de Retter, som bleve serverede for os, kjendte jeg forskjellige Slags Fisk, der vare udmærket godt tillavede. Om forskjellige andre, iøvrig fortræffelige, Retter, kunde jeg derimod ikke udtale mig, og jeg vilde end ikke have været istand til at sige, om de skrev sig fra Plante- eller Dyreriget. Hvad Bordservicet angaar, da var det elegant og udmærket smagfuldt. Enhver Gjenstand, Skeer, Knive, Gafler, Tallerkener, bar Bogstavet N, der var omgivet af en Devise, hvoraf jeg her meddeler et nøjagtigt Facsimile.

Mobilis

N

In mobile.

Bevægelig i det Bevægelige. Denne Devise passede fuldstændig paa den undersøiske Baad, naar man blot huskede at oversætte in ved i og ikke ved paa. Bogstavet N, var sikkert Begyndelsesbogstavet i den gaadefulde Persons Navn, som førte Kommandoen over Skibet.

Ned og Jean anstillede ikke saa vidtløftige Reflektioner; de skyndte sig at spise, og jeg fulgte deres Exempel. Jeg var iøvrig temmelig beroliget med Hensyn til vor Skjæbne, og det syntes mig tydeligt nok, at vore Værter ikke havde isinde at lade os dø af Sult.

Imidlertid, der er en Ende paa Alt i denne Verden, selv paa saadanne Folks Graadighed, som ikke have spist i femten Timer. Efterat vor Appetit var

tilfredsstillet, begyndte Trangen til Søvn at gjøre sig uimodstaaelig gjældende. Det var en meget naturlig Reaktion efter den lange Nat, i hvilken vi havde kæmpet med Døden.

„Jeg skal, min Tro, sove rigtig godt, sagde Jean.

— Jeg sover allerede," sagde Ned Land.

Mine to Kammerater strakte sig ud paa Maatten i Kahytten og laa snart i en dyb Søvn.

Jeg for min Del gav ikke saa let efter for denne voldsomme Søvnlyst. Tusinde Tanker hobede sig op i min Sjæl; tusinde uløselige Spørgsmaal dukkede op deri; tusinde Billeder holdt mine Øjenlaag aabnede. Hvor vare vi? Hvilken ufattelig Magt førte os? Jeg mærkede, eller snarere jeg troede at mærke, at Baaden sænkede sig ned i Havets dybeste Dyb. En tung Mare satte sig paa mit Bryst. Jeg skimtede i disse hemmelighedsfulde Tilflugtssteder en hel Verden af ukjendte Dyr, med hvilke denne Baad, der var levende, bevægelig, frygtelig som de, syntes at være beslægtet .... Saa beroligedes min Hjerne, min Indbildningskraft blegnede i en usikker Dvale, og jeg faldt i en dyb Søvn.

Niende Kapitel.

Ned Lands Forbittrelse.

Hvor længe denne Søvn varede, veed jeg ikke, men den maa have varet længe, eftersom vi udhvilede os fuldstændig fra vore Anstrengelser. Jeg var den, der først vaagnede. Mine Kammerater rørte sig endnu ikke, men laa udstrakte hver i sit Hjørne som to livløse Masser.

Neppe var jeg staaet op fra mit temmelig haarde Leje, før jeg følte min Hjerne lettet, mine Tanker klarede. Jeg foretog nu en ny, nøjagtig Undersøgelse af vor Celle.

Intet var forandret i Henseende til den indre Ordning. Fængslet var fremdeles Fængsel, Fangerne fremdeles Fanger. Kun havde Stewarden benyttet sig af vor Søvn til at tage af Bordet. Intet antydede en nær forestaaende Forandring i vor Situation, og jeg spurgte mig selv i fuldt Alvor, om vi da vare dømte til for bestandig at leve indespærret i dette Bur.

Denne Udsigt forekom mig saa meget mere pinlig, som jeg — om end Hjernen var bleven befriet fra Gaarsdagens Tynge — følte en underlig Trykken over Brystet. Jeg aandede kun med Anstrengelse. Den

tunge Luft var ikke tilstrækkelig for mine Lungers Virksomhed. Skjøndt Cellen var rummelig, var det dog tydeligt, at vi havde fortæret en stor Del af den Ilt, den indeholdt; thi i Virkeligheden indaander et Menneske i en Time saa megen Ilt, som der findes i hundrede Litrer Luft, og denne Luft, som paa samme Tid fyldes med et næsten ligesaa stort Kvantum Kulsyre, bliver da ubrugelig til Indaanding.

Det var følgelig nødvendigt at forny Atmosfæren i vort Fængsel og uden Tvivl i hele Baaden.

Men her opstod et Spørgsmaal for mig. Hvorledes bar Befalingsmanden over denne svømmende Bolig sig ad hermed? Erholdt han Luft ved Hjælp af kemiske Midler, idet han ved Varme frigjorde den i klorsur Kali indeholdte Ilt og absorberede Kulsyren i kaustisk Kali? I saa Fald maatte han vedblivende staa i Forbindelse med Fastlandet for at kunne forskaffe sig det nødvendige Materiale. Eller indskrænkede han sig derimod alene til at komprimere Luft i Reservoirerne og saa at lade den strømme ud derfra efter Besætningens Fornødenhed? Maaske. Eller, hvilket vilde være det Simpleste, det mest Økonomiske, indskrænkede han sig til, ligesom Hvalfisken, at gaa op til Vandfladen for at aande og for at forny sin Luftbeholdning for fire og tyve Timer? Hvorledes det end forholdt sig, og hvorledes end Methoden var, syntes det mig meget nødvendigt ikke at tøve med at benytte den. I Virkeligheden var jeg allerede tvunget til at fordoble mine Aandedrag for at inddrage den Smule Ilt, som der endnu fandtes, da jeg pludselig følte mig forfrisket ved en ren og af saltagtige Dampe parfumeret Luftstrøm.

Det var Søvinden, den oplivende, jodsvangre Søvind. Jeg aabnede Munden paa vid Gab, og mine Lunger fyldte sig med friske Molekuler. Paa samme Tid mærkede jeg en Vuggen, en ubetydelig, men dog følelig Slingren. Baaden, Plade-Vidunderet, var øjensynlig steget op til Havets Overflade for at drage Aande paa Hvalfiskemaneer. Jeg var saaledes nu fuldstændig paa det Rene med Fartøjets Ventilationsindretning.

Efter at jeg i dybe Drag havde indaandet denne rene Luft, søgte jeg efter Lederen, — efter „Aeriféren" om man saa vil, — som førte denne velgjørende Strøm ind til os. Det varede ikke længe, før jeg fandt den; ovenover Døren var der et Lufthul, gjennem hvilken der trængte en frisk Luftstrøm ind, som saaledes fornyede den fordærvede Atmosfære i Kahyten.

Saavidt var jeg kommet i mine Observationer, da Ned og Jean næsten samtidig vaagnede under Indflydelsen af denne livlige Luftstrømning. De gned Øjnene, strakte sig og vare i et Øjeblik paa Benene.

„Har Herren sovet godt? spurgte Jean med sin vante Høflighed.

— Meget godt, min brave Ven, svarede jeg. Og De, Ned Land?

— Som en Sten, Hr. Professor. Men, hvis jeg ikke tager fejl, forekommer det mig, at jeg indaander ligesom en Havbrise."

En Sømand kunde ikke tage fejl i dette Punkt, og jeg fortalte Kanadieren, hvad der var foregaaet, medens han sov.

„Godt, sagde han; der have vi en Forklaring

paa den Hvæsen, som vi hørte, da Abraham Lincoln fik den foregivne Narhval isigte.

— Ganske vist, Mr. Land; dengang traf den Vejret.

— Men, Hr. Aronnax, jeg har ikke mindste Begreb om, hvad Klokken kan være, — med Mindre det skulde være Middagstid?

— Middagstid, min kjære Harpunerer? Sig hellere Frokosttid; thi der er sikkert gaaet et Døgn siden igaar.

— Det vil med andre Ord sige, at vi skulde have sovet i 24 Timer, bemærkede Jean.

— Ja, det er min Mening, svarede jeg.

— Jeg vil ikke modsige, sagde Ned Land. Stewerden skal være velkommen, enten han saa bringer Middagsmad eller Frokost.

— Ja, selv om han bringer begge Dele paa engang, tilføjede Jean.

— Rigtigt, svarede Kanadieren; vi har Ret til to Maaltider, og hvad mig angaaer, skal jeg tage dygtigt fat paa dem begge.

— Nu vel, Ned, lad os vente, sagde jeg. Det er tydeligt, at disse Ubekjendte ikke have isinde at lade os dø af Sult; thi i saa Fald vilde Middagsmaden igaar have været en Dumhed.

— Med Mindre man har isinde at fede os! bemærkede Ned.

— Sniksnak, svarede jeg, vi ere ikke faldne i Hænder paa Kanibaler.

— En Gang er ingen Gang, svarede Kanadieren alvorligt. Hvem veed, om ikke disse Fyre i lang Tid have maattet undvære ferskt Kjød, og i saa Fald vilde

tre udmærket sunde og velskabte Kroppe som Hr. Professoren, hans Tjener og jeg . . . .

— Forjag disse tomme Ængstelser, Ned, svarede jeg Harpunereren, og fremfor Alt, lad Dem ikke af dem forlede til Ubesindighed ligeoverfor vore Værter, hvilket kun vilde forværre vor Stilling.

— Hvordan det saa end forholder sig, sagde Harpunereren, saa er jeg saa sulten som en Ravn, og der viser sig ikke Spor hverken af Middag eller Frokost.

— Mr. Land, svarede jeg, man maa rette sig efter Reglementet ombord, og jeg er sikker paa, at vore Maver gaa stærkere end Kokkens Uhr.

— Ja saa er der ikke Andet for end at stille Maverne rigtigt, bemærkede Jean roligt.

— Det ligner Jer, min Ven Jean, riposterede den utaalmodige Kanadier. I bruger hverken jer Galde eller jere Nerver. Bestandig rolig! I vilde saamæn være istand til at sige Tak for Mad, førend der var blevet læst tilbords, og til hellere at dø af Sult end at beklage Jer.

— Ja, hvorfor skulde man ogsaa gjøre Andet?

— Naturligvis for at komme til at beklage sig; det er altid Noget, det. Og dersom disse Sørøvere — jeg siger Sørøvere af Hensyn til Hr. Professoren, som forbyder mig at kalde dem Menneskeædere — dersom disse Sørøvere indbilde sig, at de kunne holde mig indespærret i dette Bur, hvor jeg er lige ved at kvæles, uden at de skulde mærke Noget til de Eder, som jeg krydrer min Harme med, saa tage de fejl. Hør nu, Hr. Aronnax, sig nu Deres Mening rent ud; troer

De, at man vil holde os længe indespærrede i denne Jernæske?

— Sandt at sige, bedste Ned, jeg veed ikke mere derom end I.

— Ja, men hvad troer De?

— Jeg troer, at Tilfældet har gjort os til Medvidere af en vigtig Hemmelighed. Dersom nu Besætningen paa den undersøiske Baad har Interesse af at bevare den, og dersom denne Hemmelighed er dem vigtigere end tre Menneskers Liv, saa troer jeg, at vor Tilværelse staaer paa Spil. I modsat Tilfælde vil Uhyret, som har slugt os, ved den første, den bedste Lejlighed sikkert give os tilbage til den Verden, som beboes af vore Lige.

— Med Mindre man indrullerer os i Besætningen, sagde Jean, og beholder os til . . . .

— Til det Øjeblik, fortsatte Ned Land, da en Fregat, der er mere hurtig eller behændig end Abraham Lincoln, faaer fat i denne Sørøverrede og sender dens Besætning og os op at aande for sidste Gang i Toppen af en Storraa.

— Godt raisonneret, Mr. Land, svarede jeg; men saavidt jeg veed, har man endnu ikke gjort os noget Forslag i den Retning. Det er da ingen Nytte til at tale om, hvad vi skulde gjøre i paakommende Tilfælde. Jeg gjentager det, lad os vente, lad os benytte os af Omstændighederne, og lad os lade være at gjøre Noget, siden der ikke er Noget at gjøre.

— Tvertimod, Hr. Professor, svarede Harpuneren, som ikke vilde give sig; man maa netop gjøre Noget.

— Og hvad, Mr. Land?

— Flygte.

— Det kan undertiden være vanskeligt nok at flygte fra et „jordisk" Fængsel, men det forekommer mig, at det er aldeles ugjørligt at flygte fra et undersøisk Fængsel.

— Naa, Ned, sagde Jean, hvad svarer I paa Herrens Indvendinger. Jeg skulde da aldrig tro, at en Amerikaner kunde blive raadvild!"

Harpunereren taug synlig forlegen.

Nej, en Flugt under de Forhold, hvori vi nu befandt os, var fuldstændig umulig, men en Kanadier er en halvvejs Franskmand, hvilket tydeligt viste sig i det Svar, som Ned Land omsider gav.

„De aner altsaa, Hr. Aronnax, svarede han efter nogle Øjeblikkes Betænkning, De aner altsaa ikke, hvad de Folk bør gjøre, som ikke kunne slippe ud af deres Fængsel?

— Nej, min Ven.

— Det er meget simpelt; de maa indrette sig paa at blive der.

— Ja, sagde Jean, det er altid bedre at være indeni end ovenpaa eller nedenunder.

— Det vil sige, efter at have smidt disse Fangevogtere, disse Sluttere, disse Opsynsmænd ud! tilføjede Ned Land.

— Hvad for Noget, Ned, tænker I for Alvor paa at bemægtige Eder Fartøjet?

— I ramme Alvor, svarede Kanadieren.

— Det er umuligt.

— Og hvorfor, Herre? Der kunde tilbyde sig en eller anden gunstig Lejlighed, og jeg indseer ikke,

hvorfor man ikke skulde benytte sig af den. Dersom der kun er en Snees Mand ombord paa denne Maskine, ville to Franskmænd og en Kanadier dog vel nok kunne faae Bugt med dem, skulde jeg tro."

Man maatte heller gaae ind paa, end diskutere Harpunererens Idee; derfor indskrænkede jeg mig ogsaa til at svare:

„Lad Lejligheden komme, Mr. Land, og vi faae at see, hvad der er at gjøre. Man kan kun bruge List, og det er ikke ved at gjøre sig hidsig, at man fremkalder den gunstige Lejlighed. Lov mig derfor, at I vil tage Situationen som den er, uden at blive alt for heftig!

— Jeg lover det, Hr. Professor, svarede Ned Land i en lidt mere rolig Tone. Jeg skal ikke sige et eneste heftigt Ord og ikke gjøre en eneste voldsom Bevægelse, selv om Maden ikke indfinder sig med den Regelmæssighed, som man maa ønske.

— Jeg har Eders Ord derpaa," svarede jeg Kanadieren.

Hermed standsede Samtalen, og enhver af os fordybede sig i sine egne Tanker. Jeg maa tilstaa, at jeg for min Part, tiltrods for Harpunererens tillidsfulde Forventning — ikke gjorde mig Illusioner. Jeg stolede ikke paa den gunstige Lejlighed, som Ned Land havde talt om. For at blive saa godt manøvreret, som den blev, maatte den undersøiske Baad have en talrig Besætning, og i Tilfælde af en Kamp vilde vi saaledes have en altfor stor Overmagt imod os. Forresten maatte vi fremfor Alt være fri, hvilket vi ikke vare. Jeg saae ikke nogensomhelst Udvej til at slippe

ud af denne hermetisk tillukkede Pladekahyt, og dersom den selsomme Befalingsmand paa denne Baad — hvad der i det Mindste syntes troligt — havde en Hemmelighed at bevare, vilde han ikke lade os gaa frit omkring ombord. Spørgsmaalet var imidlertid, om han vilde befri sig fra os ved Vold, eller om han en Dag vilde kaste os i Land paa et affsides Sted. Disse Hypotheser forekom mig at være uomtvistelige, og man maatte være en Harpunerer for at haabe paa at kunne gjenvinde sin Frihed ved egen Magt.

Jeg indsaae iøvrig, at Ned Lands Ideer vilde blive mere og mere bittre, efterhaanden som Reflexionen bemægtigede sig hans Hjerne. Jeg hørte, hvorledes Ederne efterhaanden begyndte at sprutte frem af hans Mund, og jeg saae hans Gestus blive mere og mere truende. Han rejste sig, gik omkring som et vildt Dyr i sit Bur, slog og sparkede til Væggene. Imidlertid gik Tiden, Sulten lod sig mærke mere og mere grusomt, Stewarden viste sig ikke, og dersom man i Virkeligheden nærede nogen Velvillie for os, glemte man unægtelig alt for længe vor Stilling som Skibbrudne.

Ned Land, hvis kraftige Mave skreg altfor højt, blev mere og mere hidsig, og tiltrods for hans Løfte, frygtede jeg stærkt for, at det vilde komme til et Udbrud, dersom nu pludselig En af Besætningen viste sig.

I endnu to Timer voxede Kanadierens Vrede, han kaldte, han skreg, men forgjæves. Pladevæggene vare døve. Jeg hørte ikke den mindste Støj i det Indre af Fartøjet, som syntes uddøet. Det bevægede sig ikke; thi jeg vilde naturligvis have kunnet mærke det,

dersom Skroget havde rystet ved Stemplernes Bevægelse. Uden Tvivl nedsænket i Dybet, tilhørte det ikke længer Jorden. Denne dumpe Taushed var forfærdelig.

Jeg vovede ikke at gjøre nogen Slutning om, hvor længe denne vor Forladthed, denne vor Isolerethed i vort Fængsel endnu kunde vare. Det Haab, som jeg havde fattet efter vort Møde med Skibets Befalingsmand, blegnede lidt efter lidt. Denne Mands milde Blik, det ædelmodige Udtryk i hans Ansigt, det Noble i hans Holdning, Alt forsvandt lidt efter lidt af min Erindring. Han fremstillede sig atter for mig, saaledes som han nødvendig maatte være, som ubarmhjertig, grusom. Jeg indsaae, at han stod udenfor Menneskeligheden, at han var utilgængelig for enhver mild Følelse, at han var en Fjende af, og at han maatte have Grund til at nære et uudslukkeligt Had mod sine Medmennesker.

Men vilde da denne Mand lade os dø af Sult, indestængte i dette trange Fængsel, prisgivne til Hungersdødens forfærdelige Fristelser? Denne skrækkelige Tanke bemægtigede sig min Sjæl med uimodstaaelig Styrke og fyldte mig, da Indbildningskraften kom den til Hjælp, med en vanvittig Rædsel. Jean vedblev at være rolig. Ned Land skummede af Raseri.

I dette Øjeblik hørtes der en Støj udenfor. Man hørte Fodtrin paa Metalgulvet. Boltene bleve skudte fra, Døren aabnedes, Stewarden traadte ind.

Før jeg havde kunnet gjøre en Bevægelse for at forhindre det, havde Kanadieren styrtet sig over den Ulykkelige, slaaet ham til Jorden og grebet ham i

Struben. Stewarden var nær ved at kvæles under hans kraftige Haand.

Jean var allerede ifærd med at vriste Harpunererens Hænder bort fra den ulykkelige Fyr, og jeg vilde lige til at forene mine Anstrengelser med hans, da jeg pludselig blev naglet fast til min Plads af følgende Ord, som bleve udtalte paa Fransk:

„Berolige Dem, Mr. Land, og De, Hr. Professor, behag at høre mig."

Tiende Kapitel.

Vandenes Herre.

Det var Befalingsmanden ombord, som talte saaledes.

Ned havde hurtigt rejst sig op. Paa et Tegn af sin Herre vaklede den halvkvalte Steward ud af Kahyten, og saa stor var den Kommanderendes Herredømme over sine Folk, at ikke en Mine forraadte den Forbittrelse, som han dog maatte føle overfor Kanadieren. Jean, der mod sin Villie var spændt, og jeg, der var slagen af Forbauselse, afventede i Taushed Slutningen af denne Scene.

Den Kommanderende, der taus støttede sig til Bordhjørnet, og som stod med korslagte Arme, betragtede os meget opmærksomt. Betænkte han sig paa at tale? Fortrød han de Ord, som han nylig havde sagt paa Fransk? Man skulde næsten tro det.

Efter nogle Øjeblikkes Taushed, som Ingen af os tænkte paa at bryde, sagde han med en rolig og gjennemtrængende Stemme:

„Mine Herrer, jeg taler ligesaa godt Fransk som Tydsk, Engelsk og Latin. Jeg kunde saaledes godt have svaret Dem ved vort første Møde; men jeg ønskede først at kjende Dem og siden at tænke over

Sagen. Deres fiirdobbelte Referat, som i Henseende til Indholdet stemmede saa nøje overens, har overbeviist mig om, at De virkelig ere de Folk, De udgiver Dem for. Jeg veed nu, at Tilfældet har ført i min Nærhed Hr. Pierre Aronnax, Professor ved det naturhistoriske Museum i Paris, der befinder sig paa en videnskabelig Rejse i Udlandet, hans Tjener Jean, samt Kanadieren Ned Land, Harpunerer ombord paa Fregatten Abraham Lincoln af de forenede Staters Orlogsflaade."

Jeg bukkede stiltiende. Det var ikke noget Spørgsmaal, som den Kommanderende rettede til mig, følgelig var der heller ikke Noget at svare. Han talte med stor Elegance og uden fremmed Accent. Hans Sætningsbygning var klar, hans Ord rigtigt valgte, hans Evne til at udtrykke sig meget betydelig. Ikkedestomindre gjorde han ikke Indtryk paa mig af at være min Landsmand.

Han fortsatte med følgende Bemærkninger:

„De mener uden Tvivl, min Herre, at jeg har opsat temmelig længe at aflægge Dem dette andet Besøg. Grunden er den, at efterat jeg havde overtydet mig om Deres Identitet, ønskede jeg nøje at overveje, hvorledes jeg burde stille mig til Dem. Jeg har længe været tvivlraadig. De uheldigste Omstændigheder har ført Dem i Nærheden af en Mand, som har brudt med Menneskeheden, De er trængt forstyrrende ind i mit Liv . . . .

— Ufrivilligt, sagde jeg.

— Ufrivilligt? svarede den Ubekjendte, idet han hævede Stemmen en Smule. Er det ufrivilligt, at

Abraham Lincoln forfølger mig paa alle Have? Er De ufrivilligt gaaet ombord paa denne Fregat? Have Skibets Kugler ufrivilligt ramt Skroget af mit Fartøj? Har Mr. Ned Land ufrivilligt slynget sin Harpun efter mig?"

Jeg mærkede i disse Ord en undertrykt Forbittrelse. Jeg havde imidlertid et meget naturligt Svar paa hans Bebrejdelser, og dette Svar gav jeg.

„Min Herre, sagde jeg, De kjender uden Tvivl ikke Noget til de Diskussioner, for hvilke De har været Gjenstand saavel i Evropa som i Amerika? De veed ganske vist ikke, at de Ulykkestilfælde, som ere fremkaldte ved Sammenstød med Deres undersøiske Bygning, har ophidset den offenlige Mening paa begge Steder? Jeg vil ikke trætte Dem ved at opregne de utallige Hypotheser, ved hvilke man har søgt at forklare det uforklarlige Fænomen, hvis Hemmelighed De alene kjender. Men De maa vide, at da Abraham Lincoln forfulgte Dem indtil det stille Havs højeste Bredegrader, troede den at forfølge et eller andet skrækkeligt Havuhyre, fra hvilket man for enhver Pris burde befri Oceanet."

Et svagt Smil krusede den Kommanderendes Læber. Lidt efter svarede han i en mere rolig Tone:

„Hr. Aronnax, De vil dog vel neppe vove at paastaa, at Deres Fregat ikke lige saavel vilde have forfulgt og beskudt en undersøisk Baad som et Havuhyre?"

Dette Spørgsmaal satte mig i Forlegenhed. Thi ganske vist vilde Kommodore Farragut ikke have gjort sig nogen Betænkelighed deraf. Han vilde have anseet

det for sin Pligt ligesaavel at ødelægge et saadant Apparat som en kæmpemæssig Narhval.

„De indseer altsaa, min Herre, vedblev den Ubekjendte, at jeg har Ret til at behandle Dem som Fjender."

Jeg svarede ikke, og det af gode Grunde. Hvad nytter det at diskutere saadanne Spørgsmaal, naar Magten omstyrter de bedste Argumenter.

„Jeg har længe vaklet, gjentog den Kommanderende. Der var Intet, som tvang mig til at vise Dem Gjæstfrihed. Dersom jeg vilde skille mig af med Dem, havde jeg ingen Interesse af at se Dem igjen. Jeg kunde have sat Dem op paa Platformen af dette Skib, som nu tjener Dem til Tilflugtssted. Jeg kunde have sænket mig ned i Havet og glemt, at De nogensinde havde existeret. Havde jeg ikke havt Ret dertil?

— En Vild havde vel Ret dertil, svarede jeg, men ikke et civiliseret Menneske.

— Hr. Professor, afbrød den Kommanderende mig hurtigt, jeg er ikke, hvad De kalder et civiliseret Menneske. Jeg har brudt fuldstændigt med Samfundet, af Grunde, som jeg alene har Ret til at dømme over. Jeg adlyder følgelig ikke dets Love, og jeg beder Dem aldrig at paakalde dem overfor mig."

Det var ren Besked for Pengene. Et Glimt af Vrede og Foragt tindrede i den Ubekjendtes Øjne, og jeg anede en forfærdelig Fortid i dene Mands Liv. Ikke alene havde han stillet sig udenfor de menneskelige Love, men han havde gjordt sig uafhængig, fri i Ordets strengeste Forstand, — han var ikke til at ramme. Hvem skulde vel vove at forfølge ham i

Havets Dyb, da han paa dets Overflade spottede alle Bestræbelser efter at faa Overmagt over ham? Hvilket Skib skulde vel kunne udholde et Stød af hans undersøiske Monitor? Hvilken Pladekclædning, hvor tyk den end var, vilde være istand til at udholde et Stød af hans Pantserspids? Intet Mnnneske var istand til at kræve ham til Regnskab for hans Handlinger. Alene Gud, dersom han troede paa en saadan, vilde være istand til at have nogen Magt over ham.

Saadanne Tanker foer med Lynets Fart gjennem min Sjæl, medens den selsomme Fremmede stod taus og ligesom hensunken i sig selv. Jeg betragtede ham med en Interesse, der var blandet med Skræk, uden Tvivl omtrent paa samme Maade som Ødip betragtede Sfinxen.

Efter en temmelig lang Taushed tog den Kommanderende igjen tilorde.

„Jeg har altsaa vaklet, sagde han, men jeg har antaget, at min Interesse kunde bringes i Overensstemmelse med den naturlige Medlidenhed, paa hvilken ethvert levende Væsen har Krav. De ville forblive her ombord, eftersom Skjæbnen nu engang har bragt Dem herhen. De ville blive fri, og til Gjengjæld for denne iøvrig aldeles relative Frihed agter jeg kun at paalægge Dem en eneste Betingelse. Deres Æresord om, at De ville underkaste Dem den, er mig tilstrækkeligt.

— Tal, min Herre, svarede jeg; jeg tænker, at denne Betingelse er en saadan, at enhver hæderlig Mand kan gaa ind paa den.

— Ja, min Herre, Betingelsen er denne: Det

er muligt, at visse uforudsete Hændelser kunde tvinge mig til for nogle Timer eller nogle Dage at holde Dem indespærrede i Deres Kahyter. Da jeg bestandig ønsker at undgaa at bruge Magt, venter jeg af Dem i dette Tilfælde — endnu mere end i noget andet — en passiv Lydighed. Idet jeg handler saaledes, befrier jeg Dem fra ethvert Ansvar, idet det paahviler mig at gjøre det umuligt for Dem at see, hvad der ikke bør sees. Gaar De ind paa denne Betingelse?"

Der foregik altsaa ombord i det Mindste besynderlige Ting og saadanne, som ikke maatte sees af Nogen, der ikke havde stillet sig udenfor Samfundets Love. Imellem de Overraskelser, som ventede mig i Fremtiden, turde denne ikke være den mindste.

„Vi gaa ind paa Betingelsen, svarede jeg. Jeg beder Dem blot, min Herre, om Tilladelse til at gjøre et Spørgsmaal, et eneste.

— Tal, min Herre.

— De har sagt, at vi skulle være fuldstændig fri ombord.

— Fuldstændig.

— Jeg vilde gjerne spørge Dem, hvad De forstaaer ved denne Frihed.

— Nu, Frihed til at gaa, komme, see, iagttage Alt, hvad der foregaaer her — Alt med Undtagelse af nogle sjeldne Tilfælde — kort sagt den samme Frihed, som vi selv, mine Kammerater og jeg, have.

— Tilgiv, min Herre, indvendte jeg, denne Frihed er jo kun Fangens Frihed til at bevæge sig i sit Fængsel. Den er ikke tilstrækkelig for os.

— Ikke destomindre maa den være tilstrækkelig for Dem.

— Hvad! skulle vi for bestandig renoncere paa at gjense vort Fædreland, vore Slægtninge, vore Venner.

— Ja, min Herre! Men at renoncere paa igjen at gaa ind under dette uudholdelige jordiske Aag, som Menneskene kalde Frihed, er maaske ikke saa pinligt, som De antager.

— Guds Død, raabte Ned Land, jeg giver aldrig mit Æresord paa, at jeg ikke vil prøve paa at flygte.

— Jeg bryder mig ikke om Deres Æresord, Mr. Land, svarede den Kommanderende koldt.

— Min Herre, yttrede jeg, der mod min Villie blev hidsig, De misbruger Deres Magt over os. Det er Grusomhed.

— Nej, min Herre, det er Mildhed! De ere mine Fanger efter Striden. Jeg bevogter Dem, skjøndt jeg med et Ord kunde sætte Dem ned i Havets Afgrund. De har angrebet mig, De er kommet paa Spor efter en Hemmelighed, som intet Menneske i Verden maa kjende, Hemmeligheden i min hele Existens. Og De troer, at jeg vil sende Dem tilbage til denne Jord, som ikke længer maa vide Noget om mig? Aldrig! Naar jeg holder Dem tilbage, er det ikke Dem, jeg beskytter, men mig selv."

Disse Ord antydede, at Befalingsmanden havde taget en Beslutning, som ikke lod sig rokke ved Grunde.

„Altsaa, min Herre, svarede jeg, De giver os ganske simpelt Valget mellem Liv og Død?

— Ja!

— Mine Venner, sagde jeg, paa et saadant Spørgsmaal er der intet Svar. Men vi have ikke ved noget Æresord bundet os til Fartøjets Chef.

— Nej, min Herre," svarede den Ubekjendte.

Derefter fortsatte han med en noget mildere Betoning:

„Tillad mig nu at fuldføre, hvad jeg agtede at sige Dem. Jeg kjender Dem, Hr. Aronnax. De, om end ikke Deres Kammerater, vil maaske ikke faae saa megen Grund til at beklage Dem over det Tilfælde, som har knyttet Deres Skjæbne til min. De vil blandt de Værker, som jeg bruger ved mine Yndlingsstudier, finde det af Dem publicerede Arbejde over de store Havdybder. Jeg har ofte læst deri. De har ført Deres Undersøgelser saa vidt frem, som den jordiske Videnskab tillod Dem det. Men De veed ikke Alt, De har ikke seet Alt. Tillad mig at sige Dem, Hr. Professor, at De ikke vil komme til at beklage Dem over den Tid, som De tilbringer her ombord. De vil komme til at rejse i et Vidundernes Land. Studsen, Forbauselse vil efter al Rimelighed blive Deres sædvanlige Sjælstilstand. De vil ikke let kunne blive ligegyldig for det Skuespil, som uophørligt frembyder sig for Deres Øjne. Jeg ønsker paa en ny undersøisk Verdensomsejling — hvem veed: maaske den sidste — at gjense Alt det, som jeg har kunnet studere i disse saa ofte gjennemstreifede Haves Dybder, og De skal være min Medstuderende. Fra denne Dag vil De komme til at færdes i et nyt Element. De vil komme til at se, hvad intet andet Menneske har seet (thi jeg og mine Mænd kunne ikke komme i Betragt-

ning), og vor Planet skal ved min Hjælp afsløre Dem sine sidste Hemmeligheder."

Jeg kan ikke nægte det, — disse Ord af Kaptajnen gjorde et dybt Indtryk paa mig. Jeg var der blevet rørt paa mit ømme Sted, og for et Øjeblik glemte jeg, at Synet af disse mærkværdige Ting ikke kunde opveje Tabet af Friheden. Forøvrig gjorde jeg Regning paa Fremtiden for at faae dette vigtige Spørgsmaal løst, og jeg indskrænkede mig til at svare:

„Min Herre, De har brudt med Menneskeheden, men jeg troer dog ikke, at De har brudt med enhver menneskelig Følelse. Vi skulle ikke glemme, at vi ere Skibbrudne, som barmhjertigt ere blevne optagne af Deres Skib. Hvad mig angaar, da indseer jeg fuldt vel, at ifald den videnskabelige Interesse var istand til at fordrive Længslen efter Friheden, vilde dette vort Møde bringe mig en meget rig Erstatning."

Jeg havde troet, at den Kommanderende vilde have rakt mig sin Haand for at besegle vor Aftale. Han gjorde det imidlertid ikke. Jeg beklagede det, for hans egen Skyld.

„Et sidste Spørgsmaal! sagde jeg, da jeg saae, at dette uforklarlige Væsen stod i Begreb med at fjerne sig.

— Tal, Hr. Professor.

— Med hvad Navn tør jeg kalde Dem?

— Min Herre, svarede den Kommanderende, for Dem er jeg kun Kaptajn Nemo. Deres Ledsagere og De selv er for mig kun Passagerer paa Nautilen."

Kaptajn Nemo kaldte. En Steward indfandt sig.

Kaptajnen gav ham nogle Ordrer i dette besynderlige Sprog, som jeg ikke forstod. Derefter vendte han sig til Kanadieren og Jean og sagde:

„Et Maaltid venter Dem i Deres Kahyt. Vil De følge med denne Mand.

— Det er ikke Noget at sige Nej til,“ svarede Harpunereren.

Jean og han begave sig nu endelig ud af denne Kahyt, i hvilken de havde været indespærrede i over tredive Timer.

„Og nu, Hr. Aronnax, Frokosten venter, tillad, at jeg viser Dem Vej.

— Jeg staaer til Deres Tjeneste, Hr. Kaptajn.“

Jeg fulgte Kaptajn Nemo. Saasnart vi vare gaaede ud ad Døren, kom vi ind i en med elektrisk Lys oplyst Gang. Efter at vi havde gaaet omtrent tredive Skridt, aabnede en ny Dør sig for mig. Jeg traadte ind i en Spisesal, der var dekoreret og møbleret i middelalderlig Stil. Høje Egeskabe, med indlagte Elfenbens-Prydelser, stode i hver Ende af Salen; paa Hylderne glindsede Porcellain- Glas- og Fajancearbejder af umaadelig Værd. Det massive Bordsølv blinkede i de Straaler, som trængte ned fra et lysende Loft, hvis lette Malerier mildnede og dæmpede Lysskjæret.

Midt i Salen stod der et rigtdækket Bord. Kaptajn Nemo anviste mig min Plads.

„Sæt Dem, sagde han, og spis som en Mand, der er lige ved at dø af Sult.“

Frokosten bestod af en Del Retter, som skrev sig fra Havet, samt af nogle andre, der vare mig fuld-

stændig ubekjendte, baade hvad Beskaffenheden og Produktionsstedet angik. Maden var, jeg tilstaaer det, fortræffelig; den havde ganske vist en ejendommelig Smag, men man vænte sig hurtigt til den. Alle Fødemidlerne syntes mig stærkt fosforholdige, og jeg sluttede, at de skrev sig fra Havet.

Kaptajn Nemo betragtede mig. Jeg spurgte ikke, men han gjættede mine Tanker og svarede af sig selv paa de Spørgsmaal, jeg ønskede at henvende til ham.

„Størstedelen af disse Retter ere Dem ubekjendte? sagde han. De behøver imidlertid ikke at være bange for at spise dem; de ere sunde og nærende. Jeg har i lang Tid givet Afkald paa alle Fødemidler fra Landjorden, og jeg befinder mig vel derved. Min Besætning lever af det Samme som jeg, og den trives dog særdeles godt.

— Altsaa, spurgte jeg, stamme alle disse Retter fra Havet?

— Ja, Hr. Professor, Havet tilfredsstiller alle mine Fornødenheder. Undertiden kaster jeg mine Net ud, og jeg trækker dem op igjen saa fyldte, at de ere nær ved at briste. Undertiden gaaer jeg paa Jagt i dette Element, der synes saa ufremkommeligt for Mennesker, og jeg jager Vildtet, som ligger skjult i mine undersøiske Skove. Mine Hjorder græsse, ligesom den gamle Neptuns, paa Havets Prairier. Jeg har der en uhyre Domaine, som jeg selv drager Fordel af, og som stedse giver Frugt uden at tilsaaes."

Jeg betragtede Kaptajn Nemo med en vis Forbauselse og svarede:

„Jeg begriber fuldstændig vel, Hr. Kaptajn, at

Deres Net kan forsyne Deres Bord med fortræffelige Fisk. Derimod forstaaer jeg ikke saa godt, hvorledes De er istand til at forfølge Vildtet i de undersøiske Skove; og endnu mindre forstaaer jeg, hvorledes der nogensinde kan komme blot den mindste Smule Kjød paa Deres' Spiseseddel.

— Jeg bruger heller aldrig Kjød af Landdyr, svarede Kaptajn Nemo.

— Og dog, dette ....? svarede jeg og viste paa et Fad, hvor der endnu laa nogle Skiver Filet.

— De troer, det er Kjød, Hr. Professor, men det er kun Havskildpadde-Filet. Og her seer De en Delfin-Lever, som De maaske vilde antage for Flæskeragout. Min Kok er udmærket dygtig og excellerer i den Kunst at gjøre Noget ud af Havets forskjellige Fødemidler. Smag paa disse Retter. Se her konserverede Holoturier, som en Malayer vilde erklære for uforlignelig. Se her en Crême, hvortil Melken er taget fra en Hvalfisks Brystvorter og Sukkeret fra de store Tangplanter i Nordsøen. Endelig, tillad mig at byde Dem nogle syltede Søstjerner, der ikke give de saftigste Frugter Noget efter.

Og jeg smagte paa det Altsammen, mere af Nysgjerrighed end af Lyst til at fraadse, — betagen, som jeg var, af Kaptajn Nemos forunderlige Fortælling.

„Men dette Hav, Hr. Aronnax, vedblev han, dette vidunderlige, uudtømmelige Hav, det ikke alene føder mig, det klæder mig ogsaa. Disse Stoffer, som De er iført, ere vævede af visse Snegles Byssus, og de ere farvede med de Gamles Purpur, der er bleven tilsat med en violet Farve, som jeg har hentet fra

Middelhavets Aplysis. De Parfumer, som De vil finde paa Toiletbordet i Deres Kahyt, ere tilvirkede ved Destillation af Havplanter. Deres Seng bestaaer af Havets blødeste Zostera. Deres Pen vil være en Hvalfiskebarde, Deres Blæk den af Blæksprutterne afsondrede Vædske. Nu giver Havet mig Alt, en Dag skal Alt vende tilbage til det.

— De elsker Havet, Hr. Kaptajn?

— Ja, jeg elsker Havet. Havet er Alt, det bedækker de syv Tiendedele af Jordkloden. Dets Aandedræt er rent og sundt. Det er en umaadelig Ørken, i hvilken Mennesket aldrig er ene, fordi han føler Livet bølge omkring sig paa alle Kanter. Havet er kun Vehikel for en overnaturlig og forunderlig Tilværelse, det er kun Bevægelse og Kjærlighed, det levende Uendelige, som en af Eders Digtere har sagt. I Virkeligheden, Hr. Professor, Naturen aabenbarer sig her med sine tre Riger, Mineralriget, Planteriget, Dyreriget. Det sidste repræsenteres her paa det mest Storartede af fire Grupper Plantedyr, af tre Klasser Leddyr, af fem Klasser Bløddyr, af tre Klasser Hvirveldyr, Pattedyr, Krybdyr og utallige Legioner af Fiske, en umaadelig Dyreverden, som indbefatter mere end tretten tusinde Arter, og af hvilke kun en Tiendedel tilhører det ferske Vand. Havet er Naturens vældige Beholder. Med Havet er Jordkloden saa at sige begyndt, og hvem veed, om den ikke vil ende dermed! Der hersker den dybeste Stilhed. Havet adlyder ingen Despoter. Paa dets Overflade kunne de vel endnu udøve deres uretmæssige Rettigheder, de kunne slaaes, ødelægge hverandre, gjøre den til en

Skueplads for alle jordiske Rædsler. Men tredive Fod under Overfladen, der ophører deres Magt, der knækkes deres Indflydelse, der forsvinder deres Storhed. Lev, min Herre, lev i Havets Skjød! Der alene er Uafhængighed, der træffer jeg ingen Herre, der er jeg fri!"

Kaptajn Nemo standsede pludselig midt i sin Begejstring. Havde han ladet sig rive hen og glemt sin vante Tilbageholdenhed? Havde han sagt for Meget? Han gik nogle Øjeblikke op og ned ad Gulvet i en exalteret Tilstand. Saa beroligede hans Nerver sig, hans Ansigt antog igjen det sædvanlige kolde Udtryk, og han vendte sig om til mig og sagde:

„Nu, Hr. Professor, er jeg til Tjeneste, hvis De har Lyst til at bese Nautilen."

Ellevte Kapitel.

Nautilen.

Kaptajn Nemo rejste sig. Jeg fulgte ham. En Dør med to Fløje aabnede sig i Salens Baggrund, og jeg traadte ind i et Værelse af samme Størrelse, som det jeg nylig havde forladt.

Det var et Bibliothek. Høje Reoler af sort Palisandertræ, indlagte med Kobber, bare paa deres Hylder en Mængde ens indbundne Bøger. Reolerne strakte sig Salen rundt og afløstes i den nederste Ende af store bekvemme og elegante Sofaer. Nogle Læsepulte, der efter Behag kunde flyttes frem og tilbage, stode spredte hist og her. Midt i Salen var der et stort Bord, bedækket med Flyveskrifter og nogle allerede gamle Aviser. Det elektriske Lys flød ned over denne harmoniske Helhed fra fire matslebne Kugler, der vare halvt indfattede i det snirklede Loft. Jeg betragtede med uforstilt Forbauselse denne smagfuldt indrettede Sal og vilde neppe tro mine egne Øjne.

„Kaptajn Nemo, sagde jeg til min Vært, der havde strakt sig mageligt paa en af Sofaerne, — dette Bibliothek vilde være en Prydelse for de fleste af Fastlandets Paladser, og jeg bliver i Sandhed aldeles

lamslaaet af Forbauselse, naar jeg tænker paa, at det kan følge Dem i Havets dybeste Dybder.

— Hvor skulde man finde større Ro, større Stilhed, Hr. Professor? svarede Kaptajn Nemo. Tilbyder Deres Kabinet i Museet Dem bedre Tilflugtssted?

— Nej, Hr. Kaptajn, og jeg maa tilføje, at det er meget fattigt i Sammenligning med Deres. De har her en sex à syv tusinde Bind . . . .

— Tolv Tusinde, Hr. Aronnax. Det er det eneste Baand, som binder mig til Jorden. Verden har ophørt at existere for mig fra den Dag, da min Nautil for første Gang dykkede ned under Vandet. Den Dag kjøbte jeg de sidste af mine Bøger, de sidste af mine Flyveskrifter og de sidste Aviser, og jeg ønsker at tro, at Menneskeheden siden dengang hverken har skrevet eller tænkt. Iøvrig, Hr. Professor, staa disse Bøger til Deres Tjeneste, og De kan bruge dem uden at spørge om Tilladelse."

Jeg takkede Kaptajn Nemo og nærmede mig Hylderne. De bugnede af videnskabelige, moralske og literaire Værker i alle Sprog. Men jeg saae ikke et eneste statsøkonomisk Arbeide; saadanne Bøger syntes at være fuldstændig banlyste ombord. Karakteristisk nok vare alle disse Bøger meget ubestemt ordnede og uden Hensyn til det Sprog, i hvilket de vare affattede, — hvilket beviste, at Kaptajn Nemo maatte være istand til at læse flydende ethvert Værk, som han hændelsesvis traf paa.

Blandt disse Værker bemærkede jeg de ypperste ældre og moderne Mesterværker, det vil sige Alt, hvad

Menneskeheden har frembragt af Betydeligt i Historie, Digtning og Videnskab, ligefra Homér til Victor Hugo, fra Xenophon til Michelet, fra Rabelais til Madam George Sand. Men især havde Videnskaben bragt sine bedste Skatte til dette Bibliothek. Bøger, der omhandlede Mekanik, Balistik, Hydrografi, Meteorologi, Geografi, Geologi osv. havde en ikke mindre vigtig Plads end de naturhistoriske Værker, og jeg sluttede mig til, at dette maatte være Kaptajnens Yndlingsstudium. Jeg saae her hele Humboldt, hele Arago, Værker af Foucault, af Henry Sainte-Hilaire, Deville, af Chasles, af Milne Edwards, af Quatrefages, af Tyndall, af Faraday, af Berthelot, af Sechi, af Petermann, af Maury, af Agassis, af Darvin osv. Fremdeles de videnskabelige Akademiers Skrifter, de forskjellige geografiske Selskabers Beretninger, endelig blandt Andet, smukt indbundet, de to Bind, som jeg maaske skyldte Kaptajn Nemos venlige Modtagelse. Af Josef Bertrands Skrifter forsynede endog en, nemlig hans Bog om Astronomiens Grundlæggere, mig med en sikker Dato; thi da jeg vidste, at den var udkommet i 1865, kunde jeg slutte, at Nautilen ikke før den Tid havde begyndt sine ejendommelige Togter. Det kunde altsaa nu i det Højeste være tre Aar siden, Kaptajn Nemo begyndte sin undersøiske Existens. Jeg haabede iøvrig, at nyere Arbejder vilde hjælpe mig til at danne mig et endnu bestemtere Begreb om dette Tidspunkt. Men jeg havde jo Tiden for mig til at anstille disse Eftersøgelser, og jeg vilde ikke sinke mig paa dette første Besøg ombord paa Nautilen.

„Hr. Kaptajn, sagde jeg, jeg er Dem af Hjertet

taknemlig, fordi De har stillet dette Bibliothek til min Disposition. Der findes heri videnskabelige Skatte, som jeg ikke vil undlade at benytte mig af.

— Denne Sal er ikke alene et Bibliothek, sagde Kaptajn Nemo, det er tillige et Røgeværelse.

— Et Rygeværelse! raabte jeg. Man ryger altsaa ombord?

— Ja, naturligvis.

— I saa Fald, Hr. Kaptajn, er jeg næsten fristet til at tro, at De har bevaret nogle Forbindelser i Havanna.

— Paa ingen Maade, svarede Kaptajnen. Prøv denne Cigar, Hr. Aronnax. Skjøndt den ikke er fra Havanna, tør jeg vædde paa, at De vil synes om den, dersom De forstaaer Dem paa Tobak."

Jeg tog den tilbudte Cigar, hvis Form erindrede mig om Londres-Cigarer, men som syntes at være fabrikeret af Guldblade. Jeg tændte den ved en Brasero, der blev baaret af en elegant Broncefod, og jeg indsugede de første Drag med en Elskers Vellyst, som ikke har røget i to Dage.

„Den er fortræffelig, sagde jeg, men det er ikke Tobak.

— Nej, svarede Kaptajnen, denne Tobak skriver sig hverken fra Havanna eller Orienten. Det er et Slags nikotinholdigt Alge, som Havet forsyner mig med, skjøndt noget sparsomt. Savner De Deres Londrescigarer, Hr. Professor?

— Hr. Kaptajn, jeg foragter Londrescigarer fra idag af.

— Ryg da saameget, De har Lyst til, og bryd

Dem ikke om, hvorfra Cigarerne komme. De staa ikke under nogen Regerings Kontrol, men ere ikke mindre gode derfor, saavidt jeg skjønner.

— Nej, tvertimod."

I det Samme aabnede Kaptajn Nemo en Dør, der laa ligeoverfor den, gjennem hvilken jeg var traadt ind i Bibliotheket, og jeg kom nu ind i en umaadelig stor og elegant oplyst Sal. Den dannede en stor Firkant med afrundede Hjørner og var fem og tredive Fod lang, tyve Fod bred, sexten Fod høj. Et lysende Loft, dekoreret med elegante Arabesker, udbredte en klar og mild Dag over de i dette Museum samlede Vidundere. Thi det var i Virkeligheden et Museum, i hvilket en intelligent og ødsel Haand havde samlet alle Naturens og Kunstens Skatte i et saadant artistisk Hulter-til-bulter, som plejer at udmærke et Maler-Atelier.

Omtrent tredive Malerier af de største Mestre, skilte fra hverandre ved glindsende Ridderrustninger, beklædte Væggene, der vare overtrukne med Tapeter i en streng Stil. Jeg saae her Billeder, som vare uhyre kostbare, og som jeg for Størstedelen havde beundret i forskjellige evropæiske Samlinger og paa Maleriudstillinger. De gamle Mestres forskjellige Skoler vare repræsenterede ved en Madonna af Rafael, en Jomfru af Leonard da Vinci, en Nymfe af Correggio, en kvindelig Figur af Titian, Tilbedelsen af Veronese, en Himmelfart af Murillo, et Portrait af Holbein, en Munk af Velasquez, en Martyr af Ribeira, Kermessen af Rubens, to flamske Landskaber af Teniers, tre smaa Genrebilleder af Gerard Dow, af Metsu og Poul Potter, to Billeder af Gericault og Prudhon, nogle

Marinestykker af Backuysen og af Verne. Af moderne Malerier saaes Billeder af Delacroix, Ingres, Decamp, Troyon, Meissonier osv. Nogle beundringsværdige Marmor- og Broncestatuer, Kopier i formindsket Maalestok, hævede sig paa deres Piedestaler i Hjørnerne af dette pragtfulde Museum. Den Tilstand af Forbauselse, som Kaptajn Nemo havde spaaet om, begyndte allerede at bemægtige sig min Sjæl.

„Hr. Professor, sagde denne forunderlige Mand, De maa undskylde den Ugenerthed, hvormed jeg modtager Dem, og den Uorden, som hersker i denne Salon.

— Hr. Kaptajn, svarede jeg, uden at jeg vil søge at udforske, hvem De er, tør jeg vel see en Artist i Dem?

— En Ynder af Kunsten, min Herre. I gamle Dage holdt jeg af at samle disse Menneskeaandens ypperste Værker. Jeg var en ivrig Eftersøger, en ivrig Jæger, og jeg er saaledes blevet istand til at komme i Besiddelse af flere Værker af højt Værd. Det er de sidste Erindringer om den Jord, som er død for mig. Efter min Opfattelse ere Eders moderne Artister ikke af nyere Datum end de gamle. De have Alle en Tilværelse paa en to à tre tusinde Aar, og jeg sammenblander dem i mine Tanker. Kunstens Mestre blive aldrig gamle.

— Og disse Komponister? sagde jeg, idet jeg viste paa en Mængde Partiturer af Weber, Rossini, Mozart, Beethowen, Haydn, Meyerbeer, Herold, Wagner, Auber, Gounod, Massé og mange Andre, der laa spredte omkring paa et større Orgelpiano, som indtog en af Salonens Sidevægge.

— Disse Komponister, svarede Kaptajn Nemo, ere Samtidige af Orfeus'. De kronologiske Forskjelligheder udslettes nemlig af de Dødes Erindring — og jeg er død, Hr. Professor, ligesaa død som de af Deres Venner, der hvile sex Fod under Jorden."

Kaptajn Nemo blev taus og syntes at synke hen i dybe Drømme. Jeg betragtede ham med en levende Sindsbevægelse, idet jeg i Stilhed analyserede det Ejendommelige i hans Ansigtstræk. Lænet til Hjørnet af et kostbart Mosaikbord saae han mig ikke længer, han glemte min Tilværelse.

Jeg respekterede denne Tankefuldhed og vedblev at betragte de mærkværdige Gjenstande, som prydede Salonen. Næst efter Kunstskattene indtoge Natursjeldenhederne en fremragende Plads. De bestode hovedsagelig af Planter, Snegle og andre af Havets Produkter, og vare utvivlsomt fundne af Kaptajn Nemo selv. I Midten af Salonen fandtes et elektrisk oplyst Springvand, hvis Vandstraaler faldt ned i et Bassin, som var gjort af en eneste Tridakna. Denne Snegl, som hører blandt de største acefale Bløddyr, maalte omtrent atten Fod i Omkreds. Den overgik saaledes i Størrelse de smukke Tridakner, som den venetianske Republik forærede Frantz den Første, og af hvilke Kirken Saint-Sulpice i Paris har ladet forfærdige to mægtige Vievandskar.

Omkring dette Bassin vare de kostbareste af Havets Skabninger, som nogensinde havde glædet en Naturforskers Øjne, ordnede under elegante Glasklokker, der vare fastholdte ved Kobberbeslag. Man vil kunne forestille sig min Professorglæde.

Plantedyrenes Afdeling frembød meget ejendommelige Exemplarer af begge sine Grupper: Polyper og Pighude. Af den første Gruppe saae man Orgelkoraller, vifteformige Hornkoraller, Svampe fra Syrien, Ledkorallen fra Molukkerne, Vergularer fra Norges Have, Ombellularier, Søkorke, en hel Serie Stjernekoraller, som min Lærer Milne Edwards saa skarpsindigt har klassificeret, og blandt hvilke jeg bemærkede Flabelliner, Okuliner fra Øen Bourbon, prægtige Varieteter af Koraller, og endelig alle mulige Slags af disse mærkelige Polyper, som tilsammen danne hele Øer, og som en Dag ville blive til Fastland. Blandt Pighudene, der ere mærkelige paa Grund af deres takkede Kappe, repræsenterede Korstroldene, Søstjernerne, Stilkstjernerne, Komatulerne, Celoturierne osv. den fuldstændige Samling af Individer i denne Gruppe.

En noget nervøs Konkyliolog vilde rimeligvis være besvimet overfor nogle endnu rigere Glasskabe, hvor Exemplarer af Bløddyrenes Afdeling vare klassificerede. Jeg saae her en Samling af uskatterlig Værd, men som det ikke er mig muligt at beskrive nøjagtigt. Blandt disse Havets Frembringelser skal jeg indskrænke mig til at nævne det indiske Oceans pragtfulde Hammermusling, hvis regelmæssige hvide Pletter aftegne sig tydeligt paa en rød og brun Bund; en farverig, med Spidser tæt besat Spondyl, der er en Sjeldenhed i de europæiske Museer, og hvis Værdi jeg anslog til tyve tusind Franks; en exotisk Hjertemusling fra Ny-Hollands Have, skrøbelige hvide Sneglehuse, med dobbelte Valveler, og som et Vindpust forstyrrer ligesom en Sæbeboble, flere Arter Pinniceller fra Java, et

Slags kalkagtige Rør med bladagtige Folder i Kanten og meget eftersøgte af Samlere, fremdeles en hel Serie af Topsnegle, nogle gulgrønne og fiskede i de amerikanske Have, andre brunrøde, som opholde sig i de nyhollandske Vande, osv, osv.

Affides og i særskilte Afdelinger laa der udbredt Perlebaand af den største Skjønhed, hvilke det elektriske Lys fik til at tindre ligesom Ild; der var rosenrøde Perler, tagne fra Skinkemuslingen i det røde Hav, grønne Perler fra den irisfarvede Haliotis, gule, blaa, sorte Perler, vidunderlige Frembringelser af Bløddyr fra alle Have og af visse Blaamuslinger i de nordlige Vande. Endelig flere umaadelig kostbare Exemplarer, der vare affondrede af de mest sjeldne Pentadiner. Nogle af disse Perler overgik i Størrelse et Dueæg, ja var endog større end den, som den Rejsende Tevernier solgte til Schahen af Persien for tre Millioner, og den tog Prisen fremfor hin Imanen af Mascators Perle, som jeg hidtil havde anseet for at være uden Lige.

Det vilde følgelig være umuligt i Tal at angive Værdien af denne Samling. Kaptajn Nemo maatte have givet Millioner ud for at erhverve sig de Stykker, hvoraf den bestod, og jeg spurgte mig selv, hvor han fik Midler fra til at tilfredsstille denne Samlerlyst, da jeg blev afbrudt ved disse Ord:

„De undersøger mine Snegle, Hr. Professor? Ja, for en Naturforsker ere de virkelig ganske interessante; men for mig have de dog en særegen Tiltrækning af den Grund, at jeg egenhændig har samlet dem. Der findes ikke et Hav paa Jordkloden, som er undgaaet mine Efterforskninger.

— Jeg forstaaer, Hr. Kaptajn, den Glæde, som De maa have af befinde Dem midt imellem alle disse Rigdomme. De er En af dem, som selv have samlet deres Skatte. Intet Museum i Evropa ejer en saadan Samling af Havets Frembringelser. Men naar jeg udtømmer mig i Beundring her, hvorledes skal jeg da bære mig ad overfor Skibet, som indeslutter disse Skatte. Jeg ønsker ingenlunde at trænge ind i Deres Hemmeligheder, men jeg tilstaaer dog, at denne Nautil, Drivkraften, som den indeslutter, Apparaterne, som gjør, at man kan manøvrere den, det vældige Lys, som opliver den, — Alt dette hidser min Nysgjerrighed til det Yderste. Jeg seer ophængt paa Væggene i denne Salon Instrumenter, hvis Bestemmelse er mig ubekjendt. Tør jeg spørge? . . . .

— Hr. Aronnax, svarede Kaptajn Nemo, jeg har sagt, at De skulde være fri her ombord, og følgelig kan De frit passere overalt, hvor De vil. De kan undersøge de mindste Detailler, og det vil være mig en Fornøjelse at være Deres Cicerone.

— Jeg veed ikke, hvorledes jeg skal takke Dem, Hr. Kaptajn. Men jeg skal ikke misbruge Deres Godhed. Jeg vilde kun gjerne spørge Dem, hvad disse fysiske Instrumenter blive brugte til?

— Hr. Professor, de samme Instrumenter findes i mit Værelse, og jeg skal der have den Ære at forklare Dem deres Bestemmelse. Men først maa De besee den Kahyt, der er bestemt til Dem. De maa dog vide, hvorledes De vil blive huset her ombord."

Jeg fulgte Kaptajn Nemo gjennem en af de Døre, som fandtes i hver af Salonens afrundede

Hjørner, og jeg kom ud i en Gang. Min Ledsager førte mig forud, hvor jeg fandt, ikke en Kahyt, men et elegant Værelse med Seng, Toiletbord og adskillige andre Møbler.

Jeg kunde ikke noksom takke min Vært.

„Deres Værelse støder op til mit, sagde han, idet han aabnede en Dør, — og mit støder op til den Salon, vi nylig forlod.“

Jeg traadte ind i Kaptajnens Værelse. Det havde et alvorligt, næsten klosteragtigt Udseende. En Jernseng, et Arbeidsbord og nogle Toiletgjenstande udgjorde hele Møblementet. Værelset var kun halvt oplyst. Intetsomhelst Komfortabelt, — kun det strengt Nødvendige!

Kaptajn Nemo viste med Haanden paa en Stol.

„Behag, at sætte Dem,“ sagde han.

Jeg satte mig, og han fortalte Følgende.

Tolvte Kapitel.

Alt ved Elektricitet.

„Min Herre, sagde Kaptajn Nemo, idet han pegede paa de Instrumenter, som vare ophængte rundt omkring i Værelset — disse Apparater blive brugte til at navigere Nautilen. Her, ligesom i Salonen, har jeg dem bestandig for Øje, og de angive nøjagtigt min Stilling og min Retning i Oceanet. Nogle af dem kjender De, f. Ex. Termometret, som angiver Temperaturen i Nautilen, Barometret, som vejer Luftens Vægt, og som forudsiger Vejrforandringer; Hygrometret, som angiver Graden af Luftens Fugtighed; Stormglasset, hvis Blanding deler sig ved en sig nærmende Storm; Kompasset, som styrer min Vej; Sextanten, som efter Solens Højde siger mig Bredegraden; Kronometrerne, som sætte mig istand til at beregne Længden, og endelig Dag- og Natkikkerterne, som tjene mig til at undersøge hvert Punkt i Horisonten, naar Nautilen stiger op paa Vandfladen.

— Det er Sømandens almindelige Instrumenter, svarede jeg, og jeg veed, hvortil de bruges. Men jeg seer der nogle Andre, som uden Tvivl svare til Nau-

tilens særlige Fornødenheder. Den Tavle, jeg seer der, og til hvilken der er fastgjort en bevægelig Viser, er jo et Manometer, — ikke sandt?

— Jo ganske rigtigt, det er et Manometer. Sat i Forbindelse med Havet viser det mig det ydre Tryk og angiver derved den Dybde, paa hvilken Skibet befinder sig.

— Og disse nye Slags Peillodder?

— Det er termometriske Peillodder, som angive de forskjellige Vandlags Temperatur.

— Og disse andre Instrumenter, hvis Bestemmelse jeg ikke formaaer at gjætte?

— Med Hensyn til disse, Hr. Professor, bliver jeg nødt til at give en udførligere Forklaring. Behag derfor at høre efter."

Han taug nogle Øjeblikke, derefter sagde han:

„Der gives en mægtig, lydig, hurtig og let haandteerlig Magt, som lader sig anvende til Alt, og som er uindskrænket Herre her ombord. Den udretter Alt, den oplyser, den varmer, den er Sjælen i mit mekaniske Apparat. Denne Magt er Elektriciteten.

— Elektriciteten! udbrød jeg forbauset.

— Ja, min Herre.

— Men, Hr. Kaptajn, Skibet besidder en ualmindelig Hurtighed, der ikke synes at staa i Samklang med Elektricitetens Magt. Den dynamiske Evne har hidtil været meget begrændset og har ikke formaaet at udvikle nogen betydelig Kraft.

— Hr. Professor, svarede Kaptajnen, min Elektricitet er ikke den, som hele Verden kjender. Det er det Eneste, jeg kan svare Dem.

— Jeg tør ikke modsige Dem, og jeg indskrænker mig til at udtale min Forbauselse over et saadant Resultat. Tillad mig dog at gjøre et Spørgsmaal, som jeg beder Dem om at lade være at besvare, dersom det er indiskret. De Elementer, som De betjener Dem af for at frembringe denne mærkværdige Kraft, maa hurtigt forbruges. Hvorledes erstatter De f. Ex. Zinket, naar De ikke staaer i nogen Forbindelse med Jorden?

— Jeg skal besvare Deres Spørgsmaal, sagde Kaptajn Nemo. For det Første maa jeg gjøre Dem opmærksom paa, at der i Havet findes Zink-Jern-Sølv- og Guldgruber, som meget godt kunne bruges. Men jeg har ikke laant Noget af disse jordiske Midler. Jeg har villet lade Havet selv forskaffe mig Midlerne til at frembringe min Elektricitet.

— Havet?

— Ja, Hr. Professor, og saadanne Midler fattes ingenlunde. Ved at tilvejebringe en Ledning mellem Traade, der nedsænkes paa forskjellige Dybder, vilde jeg f. Ex. meget godt kunne gjøre Brug af den Elektricitet, som fremkommer derved, at Traadene udsættes for forskjellige Varmegrader. Men forresten har jeg foretrukket at benytte et mere praktisk System.

— Og hvilket?

„De kjender Havvandets Sammensætning. Af et tusinde Grammer ere 96½ Procent Vand og 2¾ Procent Klornatrium, fremdeles en Smule Klormagnesium, Klorkalium, svovlsur Talk, svovlsur og kulsur Kalk. De seer saaledes, at Klornatrium spiller en temmelig stor Rolle og forefindes efter en temmelig

stor Maalestok. Af dette Klornatrium betjener jeg mig for at sammensætte mine Elementer

— Natrium?

— Ja, Hr. Professor. Blandet med Kviksølv danner det et Amalgam, som træder istedetfor Zinket i Bunsens Elementer. Kviksølvet fortæres aldrig, det er kun Natrium, der fortæres, og dermed forsyner Havet mig. Jeg vil iøvrig sige Dem, at Natriumstablerne maa ansees for at være de kraftigste, og at deres elektromotoriske Styrke er dobbelt saa stor som Zinkstablernes.

— Jeg forstaaer meget godt, Hr. Kaptajn, Natriumets Fortrin under de Forhold, hvori De befinder Dem. Havet skaffer Dem det. Men man maa fabrikere det, med andre Ord uddrage det; og hvorledes bærer De Dem ad dermed? Deres Stabler kunne naturligvis bruges til denne Uddragning; men dersom jeg ikke tager fejl, vil den Mængde Natrium, som udfordres til de elektriske Apparaters Virksomhed, overstige den Mængde Natrium, som uddrages. De vilde saaledes komme til at forbruge mere Natrium, for at frembringe Natrium, end De frembringer.

— Ja, Hr. Professor, jeg uddrager heller ikke Natrium ved Stablerne. Dertil bruger jeg ganske ligefrem Stenkulsvarme.

— Stenkul? gjentog jeg.

— Ja, eller om De vil Søstenkul, svarede Kaptajn Nemo.

— Og De kan exploitere undersøiske Miner?

— Hr. Aronnax, De skal faae det at se. De maa blot være en lille Smule taalmodig. Husk blot be-

standig paa, at jeg skylder Havet Alt. Havet frembringer Elektricitet, og Elektriciteten giver Nautilen Varme, Lys, Bevægelse, med et Ord: Liv.

— Men dog ikke den Luft, som De indaander?

— Bah! det vilde være en let Sag for mig at tilvirke den Luft, som jeg bruger. Men jeg har ingen Grund til det, da jeg stiger op til Havfladen, saa ofte jeg har Lyst. Imidlertid, selv om Elektriciteten ikke forsyner mig med Luft til at indaande, sætter den dog de vældige Pumper i Bevægelse, som magasinerer Luften i de dertil indrettede Reservoirer, hvilke sætte mig istand til at forlænge mit Ophold i Dybet, saalænge jeg har Lyst dertil.

— Hr. Kaptajn, svarede jeg, jeg beundrer Dem. De har øjensynlig fundet, hvad Menneskene utvivlsomt en Dag vilde finde: Elektricitetens dynamiske Kraft.

— Jeg veed ikke, om de ville finde den, svarede Kaptajn Nemo koldt. Hvorom Alting er, saa kjender De nu den fornemste Anvendelse, som jeg har gjort af denne værdifulde Magt. Det er den, som oplyser Alt hernede med en Livlighed og Vedholdenhed, som Sollyset ikke besidder. Betragt saa dette Uhrværk. Det er elektrisk og gaaer med en Regelmæssighed, som stiller de bedste Kronometre i Skygge. Jeg har inddelt det i 24 Timer. Thi for mig existerer der hverken Dag eller Nat, Sol eller Maane, men kun dette kunstige Lys, som jeg fører med mig til Havets dybeste Dyb. De seer, at nu er det Klokken Ti Morgen.

— Ja rigtig.

— Og se saa her en anden Anvendelse af Elektriciteten. Den Tavle, som hænger der, tjener til at

angive Nautilens Hurtighed. En Traad sætter den i Forbindelse med Loggapparatet, og Viseren antyder Apparatets virkelige Fart. Seer De, for Øjeblikket gaa vi med en modereret Fart af sex Mil i Timen.

— Det er forunderligt, svarede jeg, og jeg indseer nu, Hr. Kaptajn, hvor klogt det er at anvende denne Kraft, som formaar at erstatte Vind, Vand og Damp.

— Vi ere ikke færdige, Hr. Aronnax, sagde Kaptajn Nemo, idet han rejste sig. Dersom De vil behage at følge, ville vi gaa hen i Bagstavnen af Nautilen.

Jeg kjendte nu allerede den forreste Del af denne undersøiske Baad, der — regnet fra Midten til Forstavnen — var inddelt saaledes: Spisesalen, der var femten Fod lang og skilt fra Bibliotheket ved en vandtæt Væg; derefter det femten Fod lange Bibliothek; saa den fem og tredive Fod lange Salon, der ligeledes ved en vandtæt Væg var skilt fra Kaptajnens Værelse; fremdeles Kaptajnens Værelse, der var femten Fod langt, mit, der var otte Fod, og endelig et Luftreservoir paa to og tyve Fod, hvilket strakte sig helt ind i Forstavnen. Ialt en Længde af et hundrede og ti Fod. Dørene vare hermetisk tillukkede ved Hjælp af Gutaperka-Rammer, saa at der var Sikkerhed mod Fare i Tilfælde af, at der skulde fremkomme en Læk et eller andet Sted i Nautilen.

Jeg fulgte Kaptajn Nemo hen til Midten af Skibet. Der fandtes der et Slags Brønd imellem to vandtætte Vægge; en Jernstige, der var gjort fast til

Væggen, førte opad. Jeg spurgte Kaptajnen om, hvad denne Stige brugtes til.

„Den fører op til Baaden, sagde han.

— Hvad! har De en Baad? udbrød jeg aldeles forbauset.

— Ja en fortræffelig letsejlende Baad, der ikke kan kæntre, og som vi bruge, naar vi ville foretage en Udflugt eller fiske.

— Men naar De vil gaa ombord paa den, er De da nødt til at stige op til Havfladen.

— Ingenlunde. Baaden er gjort fast til den øverste Del af Nautilens Skrog, hvor den er sænket ned i en Hulning, som er indrettet dertil. Den er fuldstændig dækket, fuldstændig vandtæt og holdes fast af solide Jernbolte. Denne Stige fører op til en Aabning i Nautilens Skrog, der svarer til en Aabning i en af Baadens Sider. Gjennem denne dobbelte Aabning slipper jeg ind i Baaden. Mine Folk lukke saa for den ene Aabning, den i Nautilen, og jeg selv lukker for den anden, nemlig den i Baaden, ved Hjælp af en Trykskrue. Derefter tager jeg Boltene bort, og Baaden stiger op til Havfladen med en umaadelig Hurtighed. Jeg aabner saa Dækslugen, der hidtil har været omhyggelig lukket, sætter Masten op og sætter Sejl til eller bruger Aarerne, — som jeg har Lyst til.

— Men hvordan kommer De tilbage igjen?

— Jeg kommer ikke tilbage, Hr. Aronnax; det er Nautilen, som kommer efter mig.

— Paa Deres Befaling?

— Ja! naar jeg befaler det. En elektrisk Traad

sætter mig i Forbindelse med den, jeg sender den et Telegram, det er det Hele.

— I Virkeligheden, sagde jeg fortumlet af disse forunderlige Ting, Intet kan være mere simpelt."

Efterat have passeret Trapperummet, som førte op til Platformen, saae jeg en sex Fod lang Kahyt hvor Jean og Ned Land, i et fortræffeligt Humør, gjorde nogle frygtelige Indhug paa en Mængde Mad. Ved Siden af denne Kahyt førte en Dør ind til det ti Fod lange Kjøkken, der laa midt imellem Fartøjets store Proviantbeholdninger.

Her udgjorde Elektriciteten, der var endnu kraftigere og lysere end selve Gassen, det eneste Brændsel. Nogle Traade, der vare førte hen under Ildstedet, meddelte til adskillige Platinasvampe en jevn og stadig Varme. Elektriciteten opvarmede ligeledes Destillationsapparaterne, som ved Fordampning frembragte udmærket Drikkevand. Nær ved Kjøkkenet laa der et fortræffeligt indrettet Badeværelse, hvor Hanerne efter Behag leverede koldt eller varmt Vand.

Efter Kjøkkenet fulgte Skandsen, der var femten Fod lang. Men Døren var lukket, og jeg kunde ikke see dens Indretning eller Møblering, hvilket ellers vilde have givet mig nogen Oplysning om, hvormange Mand der behøvedes til at manøvrere Nautilen. En vandtæt Væg skilte Skandsen fra Maskinrummet. Gjennem en Dør traadte jeg ind i denne Afdeling, hvor Kaptajn Nemo — utvivlsomt en Ingeniør af første Rang — havde opstillet sine Lokomotivapparater.

Maskinrummet var stærkt oplyst og neppe mindre end tredsindstyve Fod langt. Det var naturligvis

delt i to Dele, hvoraf den første Del indeholdt de Elementer, som frembragte Elektriciteten, og den anden den Mekanisme, som overførte Bevægelsen til Skruen.

Jeg blev strax slaaet af den ejendommelige Lugt, som opfyldte Rummet. Kaptajn Nemo lagde Mærke dertil og sagde:

„Det er nogle Gasser, som blive frigjorte ved Anvendelsen af Natrium. Men det er dog ikke nogen synderlig stor Gêne. Forresten rense vi hver Morgen Fartøjet ved at ventilere det i fri Luft."

Imidlertid undersøgte jeg med den største Interesse Nautilens Maskine.

„De seer, sagde Kaptajn Nemo, at jeg bruger Bunsens, og ikke Ruhmkorffs Elementer. De sidste vilde ikke være kraftige nok. Bunsens Elementer ere ikke talrige, men store og stærke, hvilket, som Erfaringen viser, er det Vigtigste. Den frembragte Elektricitet ledes agter ud, hvor den ved Hjælp af Elektro-Magneter af store Dimensioner virker paa et særegent System af Løftestænger og Tandhjul, der føre Bevægelsen over paa Skruens Axe. Denne, som er atten Fod i Diameter og har en Skruegangshøjde af to og tyve og en halv Fod, kan give indtil et hundrede og tyve Slag i Minutet.

— Og De opnaar derved?

— En Fart af indtil over ti Mil i Timen."

Der var noget Hemmelighedsfuldt over Alt dette, men jeg førsøgte ikke at udforske det. Hvorledes kunde Elektriciteten virke med en saadan Styrke? Hvorfra hidrørte denne næsten ubegrændsede Kraft? Beroede

den paa en umaadelig Spænding, der var bevirket ved et nyt Slags Bobiner? Eller paa et ukjendt System af Løftestænger, som i det Uendelige kunde forøge disses Virkekraft? Det var Gaader, som jeg ikke kunde gjætte.

„Kaptajn Nemo, sagde jeg, jeg bøjer mig for Resultaterne, og jeg søger ikke at forklare dem. Jeg har seet Nautilen manøvrere overfor Abraham Lincoln, og jeg veed, hvorledes det forholder sig med dens Hurtighed. Men det er ikke nok, at man flytter sig, man maa vide, hvor man gaar hen, man maa være istand til at styre til Højre, til Venstre, opad og nedad. Hvorledes kommer De ned paa de store Dybder, hvor De finder en stadig voxende Modstand, der endog løber op til over et hundrede Atmosfærers Tryk? Dernæst, hvorledes stiger De op igjen til Overfladen? Og endelig, hvor kan De holde Dem paa hvilkensom helst Højde i Vandet, De har Lyst til? Er jeg indiskret, naar jeg spørger derom?

— Aldeles ikke, Hr. Professor, svarede Kaptajnen efter en kort Betænkningstid, eftersom De aldrig kommer til at forlade denne undersøiske Baad. Træd ind i Salonen. Det er vort egenlige Arbejdskabinet, og der vil De kunne faa at vide Alt, hvad De maa vide om Nautilen.

Trettende Kapitel.

Nogle Talstørrelser.

Et Øjeblik efter sade vi paa Sofaen i Salonen med en Cigar i Munden. Kaptajnen forelagde mig en Tegning af Nautilen, som viste Planen, Gjennemsnittet og Siden. Derefter begyndte han sit Foredrag med følgende Ord:

„Se her, Hr. Aronnax, de forskjellige Dimensioner af den Baad, som bærer Dem. Det er en meget langstrakt Cylinder med koniske Ender. Dens Figur erindrer om en Cigar, en Form, som man allerede i London har benyttet sig af ved flere Konstruktioner af lignende Art. Cylindrens Længde fra den ene Ende til den anden er nøjagtig to hundrede og tyve Fod; midtskibs er dens største Brede fire og halvtredssinstyve Fod. Baaden er saaledes ikke bygget aldeles som Eders hurtiggaaende Dampere; men den er dog tilstrækkelig langstrakt og tilstrækkelig spids til, at det Vand, som skydes tilside af den, med Lethed slipper bort og ikke hindrer Farten.

De to angivne Størrelsesforhold sætte Dem istand til ved en let Beregning at lære at kjende Nautilens Overflade og Volumen. Overfladen beløber sig

til tre tusind og trehundrede Kvadratfod, Fartøjets Volumen til femten hundrede Kubikfavne, — hvilket vil sige, at det, naar det er fuldstændig under Vandet, vejer eller skyder tilside femten Kubikfavne eller Tons.

Da jeg udkastede Planen til denne undersøiske Baad, ønskede jeg, at den i Ligevægt i Vandet skulde sænke sig med ni Tiendedel og altsaa kun hæve sig med en Tiendedel over Overfladen. Følgelig maatte den under disse Forhold kun skyde tilside en Vandmasse, der svarede til ni Tiendedele af dens Volumen, det vil sige et tusind tre hundrede og femten Favne, — eller med andre Ord, den maatte kun veje dette Antal Tons. Jeg kunde saaledes, da jeg konstruerede den, ikke overskride disse Dimensioner.

Nautilen bestaar af to Skrog, et indre og et ydre, der ere forenede indbyrdes ved Tformede Jernforbindelser, hvilket frembringer en overordenlig Fasthed. Som en Følge af denne celleagtige Bygning ejer Skibet en Modstandskraft, som om det var helt og holdent massivt. I Virkeligheden tillader den Maade, hvorpaa det er bygget, mig at trodse de voldsomste Have. De to Skrog ere fabrikerede af Staalplader, hvis Tæthed i Forhold til Vandets er som syv eller otte til ti. Det indre er ikke mere end halvanden Tomme tykt og vejer tre hundrede og otte og fyrgetyve Tons. Det ydre, Kjølen, er een og en halv Fod højt og vejer ialt to og tredsindstyve Tons. Maskinen, Ballasten, forskjelligt Tilbehør og Møbler, Skillevæggene og de indre Støtter veje ni hundrede og fem Tons, hvilket lagt til trehundrede og

otte og fyrge giver den Totalvægt af et tusind tre hundrede og femten Tons, som udkræves. Er dette ikke tydeligt?

— Det er fuldstændig tydeligt, svarede jeg.

— Altsaa, vedblev Kaptajnen, naar Nautilen svømmer paa Vandet, hæver den sig en Tiendedel over Havfladen. Men dersom jeg indretter Reservoirer af samme Drægtighed som denne Tiendedel, det vil sige, som rumme et hundrede og femten Tons, og jeg fylder dem med Vand, vil Skibet, som da trykker tilside et tusind og fem hundrede Tons Vand, helt og holdent nedsænkes under Vandet. Saaledes gaar jeg ogsaa til Værks, Hr. Professor. Disse Reservoirer findes i de nederste Partier af Nautilen. Jeg aabner Hanerne, de fyldes, og Baaden sænker sig i lige Linie med Vandfladen.

— Godt, Hr. Kaptajn, men vi komme nu til den egenlige Vanskelighed. Jeg kan nok forstaa, at De kan sænke Dem ned i Linie med Vandfladen; men naar De kommer længere ned, træffes saa ikke Deres undersøiske Apparat af et Tryk nedenfra og opad, som paa fire og tredive Fods Dybde er ligt med en Atmosfære eller omtrent fem og tyve en halv Kvadrattomme paa en Kvadrattomme?

— Jo, ganske rigtigt, Hr. Professor.

— Men saafremt De ikke fylder hele Nautilen med Vand, indseer jeg ikke, hvorledes De kan føre den ned i Dybet.

— Hr. Aronnax, svarede Kaptajn Nemo, man maa ikke forvexle Statistiken med Dynamiken, thi derved udsætter man sig for de største Fejltagelser. Det

er slet ikke nogen synderlig vanskelig Opgave at trænge ned i de laveste Vandlag, eftersom alle Legemer have en Tilbøjelighed til at falde. Følg mit Raisonnement.

— Jeg er lutter Øre, Hr. Kaptajn.

— Da jeg vilde bestemme den Vægtforøgelse, som jeg maatte give Nautilen for at kunne sænke den, behøvede jeg kun at sysselsætte mig med den Formindskelse i Volumen, som Havvandet undergaar, efterhaanden som man trænger ned til de dybere Lag.

— Det er tydeligt, svarede jeg.

— Nu vel, selv om det ikke er fuldstændig umuligt at sammentrykke Vandet, lader det sig i det Mindste kun sammentrykke ganske lidt. Efter de nyeste Beregninger beløber denne Reduktion sig kun til fire hundrede og sexogtredive tiende Milliontedele pr. Atmosfære eller paa hver fire og tredivte Fod. Gjælder det nu om at sænke sig tre tusind fire hundrede Fod ned, beregner jeg Formindskelsen af Volumen under et Tryk, der er lig med en Vandsøjles paa tre tusind og fire hundrede Fods Højde, det vil sige et Tryk af et hundrede Atmosfærer. Denne Formindskelse bliver altsaa fire hundrede og sex og tredive hundrededels Milliontedele, og følgelig maa jeg forøge Vægten til et tusind fem hundrede og sex Tons istedetfor et tusind fem hundrede. Hele Vægtforøgelsen udgjør saaledes kun sex Tons.

— Ikke Mere?

— Nej, ikke Mere, og Beregningen er let at kontrollere. Men jeg har Reserve-Reservoirer, som kunne rumme et hundrede Tons. Saaledes kan jeg sænke mig ned til anseelige Dybder. Naar jeg vil stige op igjen til Vandfladen, behøver jeg blot at lade dette

Vand strømme ud, og ønsker jeg, at Nautilen skal hæve sig til en Tiendedel af sin Totaldrægtighed, maa jeg helt og holdent tømme Reservoirerne."

Mod dette ved Talstørrelser støttede Raisonnement var der Intet at indvende.

„Jeg indrømmer Rigtigheden af Deres Beregninger, Hr. Kaptajn, svarede jeg, og det vilde være vanskeligt at bestride dem, da Erfaringen hver Dag bekræfter dem. Imidlertid forudseer jeg dog en virkelig Vanskelighed.

— Og hvilken, Hr. Professor?

— Naar De befinder Dem paa tre tusind fire hundrede Fods Dybde, hviler der et Tryk af et hundrede Atmosfærer paa Nautilens Sider. Dersom De altsaa i dette Øjeblik vil tømme Deres Reservebeholdere og stige op til Vandfladen, maa Deres Pumper kunne overvinde dette Tryk, som beløber sig til to tusind fem hundrede og femten Pund paa Kvadrattommen. Dette forudsætter en Kraft, som . . . .

— Som kun Elektriciteten kan give mig, skyndte Kaptajn Nemo sig at afbryde mig. Jeg erindrer Dem endnu engang om, at mine Maskiners dynamiske Kraft er næsten ubegrændset. Nautilens Pumper have en uhørt Styrke, hvilket De selv maa være bleven overbevist om, da deres Vandsøjler som en Fos styrtede ind over Abraham Lincoln. Forresten bruger jeg kun mine Hjælpereservoirer til at stige ned til Dybder, der ere mindre end fire tusind fem hundrede eller sex tusind Fod, og her bruger jeg dem blot for at spare mine Apparater. Naar jeg derimod faar Lyst til at besøge Dybder paa en Mil under Vandfladen, tager

jeg min Tilflugt til mere omstændelige, men lige saa sikkre Manøvrer.

— Hvilke, Hr. Kaptajn? spurgte jeg.

— Dette fører mig naturlig til at fortælle Dem, hvorledes Nautilen manøvreres.

— Jeg er meget nysgjerrig efter at faae det at vide.

— For at kunne styre Baaden styrbord eller bagbord, i det Hele taget for at kunne manøvrere den i horisontal Retning, betjener jeg mig af et almindeligt Roer, som er gjort fast agter ude, og som sættes i Bevægelse ved Skruer og Talljer. Men jeg kan ogsaa bevæge Nautilen nedenfra opad og ovenfra nedad ved Hjælp af to hældende Planer, der ere fæstede til dens Sider midt paa Vandgangen, bevægelige Planer, som kunne indtage alle mulige Stillinger, og som manøvreres indenfra ved Hjælp af kraftige Løftestænger. Naar disse Planer stilles parallelt med Baaden, løber den i horisontal Retning. Stilles de hældende, saa enten sænker Nautilen sig under Trykket af sin Skrue i en saa forlænget Diagonal, som jeg ønsker det, eller ogsaa stiger den i Vejret i Retning af denne Diagonal. Og dersom jeg ønsker at komme hurtigere op til Overfladen, lader Trykket Nautilen stige lodret i Vejret ligesom en Balon, der er fyldt med Gas.

— Bravo, Kaptajn, Bravo! udbrød jeg. Men hvordan kan Roergængeren følge den Vej, som De befaler ham at tage midt igjennem Vandene.

— Roergængeren er placeret i en med lindseformede Glas forsynet Kahyt paa den øverste Del af Nautilens Skrog.

— Og disse Glas ere istand til at modstaa saadanne Tryk?

— Fuldstændig. Krystallen, der ikke let taaler Stød, kan dog gjøre en temmelig anseelig Modstand. Under de Fiskeriforsøg ved elektrisk Lys, som man 1865 anstillede i Nordsøen, saae man Skiver af dette Stof, der kun vare en og to Trediedeel Tomme tykke, udholde et Tryk paa sexten Atmosfærer, medens de lode gaa igjennem sig kraftige Varmestraaler, som ophedede dem i forskjellig Grad. Men de Glas, som jeg bruger, ere ikke mindre end tretten Gange tykkere.

— Lad gaa, Hr. Kaptajn; men for at kunne see, behøver man dog Lys, som forjager Mørket, og jeg spørger mig selv, hvorledes man midt i det mørke Vand . . . .

— Bagved Styrmandens Kahyt er der stillet en kraftig Reflektor, som oplyser Havet i en halv Mils Omkreds.

— Ah! Bravo, Bravo, Hr. Kaptajn! Jeg kan nu forklare mig det fosforagtige Lys fra den foregivne Narhval, som har voldet de Lærde saa mange Brydderier. Apropos, Sammenstødet mellem Nautilen og Scotia, der vakte en saa uhyre stor Opsigt, var det kun fremkaldt af et rent Tilfælde?

— Rent tilfældigt. I Virkeligheden, jeg navigerede paa sex Fods Dybde under Vandfladen, dengang Sammenstødet indtraf. Jeg saae forresten, at Skibet ikke havde taget nogen synderlig Skade.

— Nej, slet ingen, Hr. Kaptajn. Men nu Sammenstødet med Abraham Lincoln?

— Hr. Professor, det gjør mig ondt at have

skadet et af den amerikanske Marines bedste Skibe. Men man forfulgte mig, og det var min Pligt at forsvare mig. Forresten berøvede jeg det kun Evnen til at skade mig, og jeg skal ikke lægge nogen Hindring i Vejen for, at det faar repareret i nærmeste Havn.

— Hr. Kaptajn, udbrød jeg med Overbevisning, Deres Nautil er i Sandhed det fortræffeligste Skib, der findes!

— Ja, Hr. Professor, svarede Kaptajn Nemo med kjendelig Sindsbevægelse, og jeg elsker den som Kjød af mit Kjød. Medens paa et af Eders Skibe, som ere Trælle af Havets Luner, medens der Alt er Fare, og medens det første Indtryk af dette Hav — som Hollænderen Jansen saa rigtig har sagt — er en Følelse af Afgrunden, saa har Mennesfehjertet Intet at frygte ombord paa Nautilen. Her kan Intet sønderknuses, thi det dobbelte Skrog er stærkt som Jern; ingen Bølgegang kan bringe Takkelagen i Uorden; ingen Storm kan flænge Sejlene; Dampen kan ikke sprænge Kjedlerne; Ildebrand er umulig, thi Fartøjet er gjort af Staal og ikke af Træ; Kullet kan ikke opbruges, thi Elektriciteten er den mekaniske Drivkraft; der er intet Sammenstød at frygte, thi Nautilen er den eneste Sejler i Havets Dybder; der er ingen Storme at trodse, thi nogle faa Fod under Vandfladen finder den fuldstændig roligt Vand. Se saaledes, Hr. Professor, saaledes er Skibet, og dersom det er sandt, at Ingeniøren har større Tillid til det paagjældende Skib end Konstruktøren, og Konstruktøren atter større Tillid end Kaptajnen, saa vil De kunne forstaa, med hvilken Tryghed jeg betror mig til Nautilen, da

jeg i dette Tilfælde baade er Ingeniør, Konstruktør og Kaptajn."

Kaptajn Nemo talte med en fortryllende Veltalenhed. Ilden i hans Blik, det Lidenskabelige i hans Bevægelser gjorde ham til et helt andet Menneske. Ganske vist, han elskede sit Skib, som en Fader elsker sit Barn.

Men et Spørgsmaal, der var indiskret, trængte sig meget naturligt frem, og jeg kunde ikke dye mig for at sige:

„De er altsaa Ingeniør, Kaptajn Nemo?

— Ja, Hr. Professor, jeg har studeret i Paris, London og New-York, dengang jeg endnu boede paa Jorden.

— Men hvorledes har De dog saa hemmeligt kunnet bygge dette beundringsværdige Skib?

— Hvert enkelt Stykke, Hr. Aronnax, har jeg anskaffet i helt forskjellige Lande og under Paaskud af, at de skulde bruges til helt andre Ting. Kjølen er smedet i Frankrig, Skrueaxen hos Pen & Komp. i London, Pladerne til Skroget hos Leard i Liverpool, Skruen hos Scott i Glasgow. Reservoirerne ere fabrikerede af Cail & Komp. i Paris, Maskinen af Krupp i Preussen. Pantservæddderen er fra Motala i Sverig, Præcisionsinstrumenterne fra Brødrene Hart i New-York osv. Og alle disse Fabrikanter har jeg tilsendt mine Tegninger under forskjellige Navne.

— Men, svarede jeg, det har dog været nødvendigt at tilpasse og sammenføje disse forskjellige Dele?

— Hr. Professor, jeg havde lagt mine Værk-

steder paa en ubeboet Ø midt i Oceanet. Der have mine Arbejdere, det vil sige mine brave Kammerater, som jeg havde underviist og uddannet, i Forening med mig bygget Nautilen færdig. Da vi vare færdige med vore Arbejder, lode vi Ilden tilintetgjøre ethvert Spor af vort Besøg paa denne Ø, som jeg havde sprængt i Luften, dersom jeg havde kunnet det.

— Jeg tør saaledes antage, at Prisen paa dette Fartøj er løbet op til en umaadelig Sum?

— Hr. Aronnax, et Fartøj af Jern koster firehundrede Daler pr. Tons. Nautilen vejer femten hundrede Tons. Den staaer saaledes i en Pris af sex hundrede tusinde Daler, og naar Udrustningen og de Kunstskatte, den indeholder, regnes med, i en Pris af halvanden Million.

— Et sidste Spørgsmaal, Kaptajn Nemo.

— Og det er, Hr. Professor?

— De maa jo være meget rig?

— Min Rigdom er umaadelig, Hr. Aronnax, og det vilde aldeles ikke genere mig at betale hele Frankrigs Statsgjæld paa engang."

Jeg betragtede skarpt den forunderlige Personlighed, der talte saaledes. Drev han Gjæk med min Lettroenhed? Fremtiden skulde afgjøre det.

Fjortende Kapitel.

Den sorte Flod

Den Del af Jordkloden, som optages af Vandet, anslaas til sex Millioner otte hundrede og sex og halvtredssindstyve tusind Kvadratmile. Denne flydende Masse indeholder to Billioner to hundrede og fem og halvtredssindstyve Milliarder Kubikmile og vilde danne en Klode med en Diameter af to og tyve Mil, og hvis Tyngde vilde være lig med tre Kvintillioner Tons. For at kunne forstaa dette maa man vide, at Kvintillionen er i Forhold til Milliarden det Samme, som Milliarden er i Forhold til Enheden, eller med andre Ord, at der gaar lige saa mange Milliarder paa en Kvintillion, som der gaar Enheder paa en Milliard. Denne flydende Masse udgjør saa noget nær hele den Vandmængde, som alle Jordens Floder give fra sig i fyrgetyve tusind Aar.

I de geologiske Tidsaldere efterfulgtes Vandperioden af Ildperioden. I Begyndelsen bedækkede Oceanet Alt. Derefter, i den siluriske Periode, skjød der Bjergtoppe op og hævede der sig Øer, som forsvandt

igjen under partielle Oversvømmelser, for saa paany at dukke op, voxe sammen og danne Fastlande, indtil Jorden endelig fik den geografiske Skikkelse, som den nu har. Efter Kontinenternes Form kan man dele Vandet i fem Verdenshave: det nordlige Ishav, det sydlige Ishav, det indiske Hav, det atlantiske Hav og det stille Hav.

Det stille Hav strækker sig fra den nordlige Polarkreds til den sydlige og fra Asien i Øst til Amerika i Vest, over et Rum af et hundrede og fem og fyrgetyve Længdegrader. Det er det fredeligste Hav, Bølgerne ere her brede og langsomme, dets Ebbe og Flod meget ligelig. Det var dette Hav, min Skjæbne lod mig befare under saa ejendommelige Forhold.

„Hr. Professor, sagde Kaptajn Nemo til mig, vi ville nu, om De saa synes, nøjagtig bestemme vor Stilling og gjøre den til Udgangspunkt for vor Rejse. Klokken er Elleve og tre Kvarter, jeg vil nu gaa op til Vandfladen.“

Kaptajnen slog tre Gange paa en elektrisk Klokke, Pumperne begyndte at drive Vandet ud af Reservoirerne, Viseren paa Manometret angav ved de forskjellige Tryk Nautilens opadstigende Bevægelse. Endelig standsede den.

„Vi ere oppe,“ sagde Kaptajnen.

Jeg begav mig hen til Midtertrappen, som førte op til Platformen. Jeg steg op ad Metalstigen og begav mig gjennem de aabnede Luger op paa den øverste Del af Nautilen.

Platformen hævede sig knap femten Tommer over

Vandfladen. Nautilen havde fortil og bagtil en spoleformet Figur, der gav den Lighed med en Cigar. Jeg lagde Mærke til, at dens Staalplader, der vare lagte tagformigt over hinanden, lignede Skallerne paa de store Landkrybdyr, og jeg forstod nu fuldkommen godt, hvorfor denne Baad, trods de bedste Kikkerter, stadig var bleven antaget for et stort Sødyr.

Paa Midten af Platformen dannede Baaden, der selv var sænket ind i Skibets Skrog, en svag Ophøjning. Forude og agterude hævede sig to ikke synderlig høje Kahyter med hældende Vægge og tykke, lindseformede Glasruder. Den første af disse var bestemt for Nautilens Styrmand, den anden til Fyrtaarn for det vældige elektriske Lys, som gjorde det muligt at finde Vej.

Havet var dejligt, Himlen klar. Det langstrakte Fartøj bevægede sig neppe for Havets Bølger. En svag østlig Brise krusede Vandfladen. Den taagefri Horisont egnede sig udmærket til Observationer.

Der var Intet at see. Ingen Klippe, ingen Ø, endmindre Abraham Lincoln. Et umaadeligt Øde.

Kaptajn Nemo, der førte sin Sextant med sig, tog Solhøjden for at faae Bredegraden at vide. Han ventede nogle Minuter, til Stjernen rørte ved Kanten af Horisonten. Medens han observerede, bevægede der sig ikke en Muskel hos ham, og Instrumentet kunde ikke have hvilet roligere i en Marmorhaand.

„Klokken er tolv, sagde han. Hr. Professor, dersom De behager . . . .“

Jeg kastede et sidste Blik paa dette Hav, der var en smule gulagtigt paa Grund af Jordudstrømningerne

fra det japanesiske Fastland; derefter steg jeg igjen ned i Salonen.

Her beregnede Kaptajnen kronometrisk, paa hvilken Længdegrad vi befandt os, og sagde saa til mig:

„Hr. Aronnax, vi befinde os paa et hundrede og syv og tredive Grader og femten Minuter vestlig Længde . . . .

— Fra hvilken Meridian? spurgte jeg hurtigt, i det Haab, at jeg af Kaptajnens Svar skulde kunne slutte mig til hans Nationalitet.

— Jeg har forskjellige Kronometre, der ere stillede efter Meridianerne over Paris, Grenvich og Washington; men af Hensyn til Dem, skal jeg rette mig efter Meridianen over Paris."

Heraf blev jeg ikke klogere, end jeg var i Forvejen. Jeg bukkede, og Kaptajnen gjentog:

„Syv og tredive Grader og femten Minuter vestlig Længde regnet efter Meridianen over Paris og tredive Grader og syv Minuter nordlig Længde, det vil sige omtrent tre hundrede Mile fra den japanesiske Kyst. Vor Verdensomsejling under Havet begynder den 8de November Klokken Tolv Middag.

— Gud holde sin Haand over os, svarede jeg.

— Og nu, Hr. Professor, sagde Kaptajnen, overlader jeg Dem til Deres Studier. Jeg har sat Kurs mod Øst-Nordost paa et hundrede og halvtredsinstyve Fods Dybde. Her er et Kort, hvorpaa jeg har mærket Vejen med store Prikker. Salonen staaer til Deres Disposition, og med Deres Tilladelse trækker jeg mig nu tilbage."

Kaptajn Nemo hilste og gik. Jeg blev alene

tilbage, hensunken i mine Tanker. De samlede sig alle omkring Nautilens Kaptajn. Skulde jeg nogensinde faae at vide, til hvilken Nation denne selsomme Mand hørte, som roste sig af ikke at høre til nogen? Hvem og hvad havde fremkaldt dette Had, som han havde svoret Menneskeheden, og som maaske tragtede efter en forfærdelig Hevn? Var han en af disse miskjendte Lærde, et af disse Genier, som Verden — for at bruge et Udtryk af Jean — „havde gjort Sorg", var han en moderne Galilæi, eller var han maaske snarere en af disse Videnskabsmænd, hvis Karriere ligesom Amerikaneren Maury's var bleven forstyrret ved politiske Bevægelser? Jeg kunde endnu ikke vide det. Mig, hvem Tilfældet havde kastet ombord paa hans Skib, og hvis Liv han holdt i sine Hænder, mig havde han modtaget koldt, men gjæstfrit. Han havde aldrig modtaget den Haand, jeg rakte ham, og han havde aldrig rakt mig sin.

Jeg sad vel en hel Time hensunken i saadanne Tanker og søgte at gjennemtrænge den for mig saa interessante Hemmelighed. Derefter kastede jeg Blikket paa den uhyre Planisfære (Jordkuglens Afbildning paa en Flade), som var udfoldet foran mig paa Bordet, og jeg satte Fingeren paa det Punkt, hvor den observerede Længde og Brede krydsede hinanden.

Havet har sine Floder ligesom Kontinenterne. Der er særskilte Strømme, som ere kjendelige paa deres Temperatur, deres Farve, og af hvilke den mærkeligste er kjendt under Navnet Golfstrømmen. Videnskaben har paa Globen afsat fem Hovedstrømmes Retning: en i det nordlige Atlanterhav, en anden i

det sydlige Atlanterhav, en tredie i den nordlige, en fjerde i den sydlige Del af det stille Hav og endelig en femte i den sydlige Del af det indiske Hav. Det er desuden rimeligt, at en sjette Strøm existerede i den nordlige Del af det indiske Hav, da det kaspiske Hav og Aralsøen sammen med de store asiatiske Søer kun dannede en og samme Vandmasse. Nu vel, over det antydede Punkt paa Planisfæren løb en af disse Strømme, nemlig Japanesernes Kuro-Skivo, den sorte Flod, som løbende ud fra den bengalske Bugt, hvor den ophedes af den tropiske Sols lodrette Straaler, passerer gjennem Malakkastrædet og følger den asiatiske Kyst, hvorefter den bueformigt løber ud i den nordlige Del af det stille Hav lige ind til de aleutiske Øer, idet den fører med sig Kamfertræesstammer og andre tropiske Væxter, og adskiller sig fra Oceanets Bølger ved sit varme Vands rene Indigofarve. Det var denne Strøm, som Nautilen skulde befare. Jeg fulgte den med Blikket, jeg saae den tabe sig i det umaadelige Hav, og der paakom mig en Fornemmelse, som om jeg blev slæbt bort af den. I det Samme viste Ned Land og Jean sig i Døren til Salonen.

Mine brave Kammerater stode aldeles forstenede ved Synet af de Vidundere, som laa opdyngede foran dem.

„Hvor ere vi? raabte Kanadieren. I Ovebecks Museum?

— Hvis Herren ikke tager det ilde op, faldt Jean ind, synes jeg det ligner mere Sommerards Hotel.

— Mine Venner, svarede jeg, idet jeg gav dem

et Tegn til at træde indenfor, vi ere hverken i Kanada eller i Frankrig, men bestandig ombord paa Nautilen og et hundrede og halvtredsinstyve Fod under Havet.

— Man maa jo tro Herren, siden Herren selv siger det, svarede Jean; men denne Salon kan rigtignok nok forbause et Menneske, selv om det er en Flamlænder som jeg.

— Vær forbauset, min Ven, og see Dig om, thi her er Noget at bestille for en Klassifikator som Du."

Jeg havde imidlertid ikke behøvet at opmuntre Jean. Hældet over Glasklokkerne mumlede han allerede de naturhistoriske Remser: Gassteropodernes Klasse, Buccinoidernes Familie, Porcellainsneglenes Slægt, Arten Cypræa madagascariensis osv.

Nu og da gjorde Ned Land mig forskjellige Spørgsmaal om mit Møde med Kaptajn Nemo. Havde jeg faaet at vide, hvem han var, hvorfra han kom, hvor han tænkte paa at gaa hen, hvor dybt han vilde sænke sig med os? kort sagt tusinde Spørgsmaal, paa hvilke jeg knap fik Stunder til at svare.

Jeg sagde ham det, som jeg vidste, eller rettere det, som jeg ikke vidste, og jeg spurgte ham, hvad han paa sin Side havde oplevet.

„Jeg har Ingenting seet, og Ingenting hørt, svarede Kanadieren; jeg har end ikke seet et Glimt af Besætningen. Den skulde da ikke tilfældigvis ogsaa være elektrisk?

— Elektrisk!

— Ja, man skulde min Sandten være fristet til at tro det. Men kan De ikke, Hr. Aronnax, sige mig, hvor mange Mand — ti, tyve, halvtreds eller hun-

vrede — der findes her ombord? spurgte Ned Land, som bestandig spekulerede paa sin Ide.

— Jeg er ikke istand til at sige Dem det, Mr. Land. Forresten lyd De mit Raad, og opgiv De foreløbig enhver Tanke om at bemægtige Dem Nautilen eller flygte fra den. Denne Baad er et af den moderne Industris Underværker, og jeg vilde være fortvivlet over ikke at have seet den. Mangen En vilde med Glæde bytte Skjæbne med os, naar han derved kunde komme til at see alle disse Vidundere. Som jeg siger Dem, forhold Dem rolig og indskrænk Dem til at betragte, hvad der foregaar rundt om Dem.

— Betragte! raabte Harpunereren. Men man seer Intet, man kan ikke see Noget i dette Staalfængsel. Vi sejle som Blindebukke . . . ."

Netop idet Ned Land yttrede disse Ord, blev det pludseligt mørkt, aldeles mørkt i Salonen. Den lysende Platfond slukkedes og det saa hastigt, at mine Øjne modtoge et pinligt Indtryk deraf, lig det, som fremkommer ved den pludselige Overgang fra dybt Mørke til straalende Lys.

Vi sade tause og ubevægelige og vidste ikke, om det var en behagelig eller ubehagelig Overraskelse, der forestod os. En skrabende Lyd hørtes, det lød, som om man lukkede Luger op paa Nautilen.

„Nu ere vi færdige, sagde Ned Land.

— Hydromedusernes Orden," mumlede Jean.

Pludselig brød Lyset ind fra begge Salonens Sider gjennem to aflange Aabninger. Vandmasserne syntes klart oplyste af elektrisk Fluidum. To Krystalplader skilte os fra Havet. I Begyndelsen gyste jeg ved

Tanken om, at denne skjøre Væg kunde gaa itu; men stærke Kobberstænger støttede den og gav den en næsten ubegrændset Modstandskraft.

Man kunde see hele Havet i en Mils Omkreds. Hvilket Skuespil! Hvem skulde være istand til at beskrive det! Hvilken Pensel vilde være istand til at male Lyseffekterne i disse gjennemsigtige Masser og de fine Farvenuancer fra Oceanets øvre til dets nedre Lag!

Man kjender Havvandets Gjennemsigtighed, og man veed, at det overtræffer Ferskvandets. De mineralske, organiske Dele, som findes opløste i Havvandet, forøger desuden dets Klarhed. Paa visse Steder, saaledes ved Antillerne, kan man med forbausende Tydelighed skjelne Havbunden paa ni hundrede Fods Dybde. Men paa det Dyb, hvor Nautilen nu befandt sig, opstod det elektriske Lys i selve Bølgernes Skjød. Det var ikke lysende Vand, det var flydende Lys.

Dersom man antager Ehrembergs Hypothese, som troer paa en fosforescent Oplysning af Havets Dybder, saa har Naturen utvivlsomt forbeholdt et af sine vidunderligste Skuespil for dettes Indvaanere. Det vexlende Lysspil, som jeg havde for mig, gav mig Begreb derom. Paa hver Side var der et Vindu, som vendte ud til disse aldrig undersøgte Afgrunde. Mørket i Salonen gjorde det ydre Lys saa meget klarere, og vi saae frem for os, som om den klare Krystal havde været Vinduet i et uhyre Akvarium.

Nautilen syntes ikke at bevæge sig. Det kom af, at vi savnede Alt, hvad der hedder Landmærke. Men nu og da strømmede det af Skibets Pantserbov kløvede Vand forbi vore Blikke med en umaadelig Hurtighed.

Slagne af Forbauselse laa vi lænede imod Vinduerne, og endnu havde Ingen af os brudt Tausheden, da Jean sagde:

„De havde Lyst til at see, bedste Ned? Saa see nu da.

— Forunderligt, forunderligt, mumlede Kanadieren, som glemte sin Forbittrelse og sine Planer til Flugt overfor det mærkelige Syn. Man vilde reise langt for at see et saadant Skuespil.

— Nu forstaaer jeg denne Mands Liv! raabte jeg. Han har skabt sig en særlig Verden, der oplader for ham alle sine forbausende Vidundere.

— Men Fiskene? bemærkede Kanadieren; jeg seer ingen Fiske.

— Det kan jo ogsaa være Jer det Samme, bedste Ned, svarede Jean. I kjender jo dog alligevel ingen af dem.

— Jeg ikke, en Fisker af Profession?" brummede Ned Land.

Og nu opstod der en Disput om dette Emne mellem de to Venner; thi de forstode sig begge To paa paa Fiske, men rigtignok hver paa sin Maade.

Enhver veed, at Fiskene udgjøre den fjerde og sidste Klasse af Hvirveldyrenes Afdeling. Man har meget rigtigt defineret dem som: Hvirveldyr med dobbelt Cirkulation og koldt Blod, der aande ved Gjæller og ere bestemte til at leve i Vandet. De bestaa af to forskjellige Ordener, nemlig Benfisk, hvis Rygrad bestaaer af Benknokler, og Bruskfisk, hvis Rygrad bestaaer af bruskagtige Knokler.

Kanadieren kjendte maaske denne Adskillelse, men

Jean var bedre bevandret i dette Emne, og da han nu var bleven gode Venner med Ned Land, kunde han ikke tillade, at denne var mere uvidende, end han selv var. Derfor sagde han ogsaa:

„Bedste Ned, I er en Mand, der slaaer Fisk ihjel, en meget dygtig Fisker, I har fanget en stor Mængde af disse interessante Dyr, men jeg tør nok holde en Paré paa, at I ikke veed, hvorledes man inddeler dem.

— Jo, svarede Harpunereren alvorligt; man inddeler dem i Fisk, som kunne spises, og Fisk, som ikke kunne spises.

— Ja, det er Kokkepigernes Inddeling, svarede Jean; men siig mig, kjender I Forskjellen paa Benfisk og Bruskfisk?

— Det kunde nok være, Jean.

— Og Underafdelingerne under disse to store Klasser?

— Nej, ikke saavidt jeg veed, svarede Kanadieren.

— Naa, saa hør efter, Ned, og læg Mærke til, hvad jeg siger. Benfiskene inddeles i sex Underafdelinger: for det Første: Akanthopterygier, hvis Overkjæbe er komplet og bevægelig, og hvis Gjæller ere kamformede. Denne Underafdeling indbefatter femten Familier, det vil sige Trefjerdedelen af alle kjendte Fiske. Type: den almindelige Aborre.

— Smager ganske godt, bemærkede Ned Land.

— For det Andet, vedblev Jean, Abdominaler, med Bugfinnerne siddende bag ved Brystfinnerne; denne Afdeling bestaaer af fem Familier, og hertil henhøre de fleste Ferskvandsfiske. Type: Karpen, Gjeden.

— Pyh! yttrede Kanadieren med en vis Foragt, Ferskvandsfisk!

— For det Tredie, fortsatte Jean, Subbrachier, med Bugfinnerne siddende under Brystfinnerne og fæstede umiddelbart til Skulderbladet. Type: Flyndere, Torsk, Lax osv.

— Fortræffelige, fortræffelige! raabte Harpuneren, som kun vilde betragte Fiskene fra Madstandpunktet.

— For det Fjerde, fortsatte Jean, uden at lade sig bringe ud af Fatning: Apoder, med langstrakt Krop, uden Bugfinner og forsynede med tyk eller klæbrig Hud. Type: den almindelige Aal.

— Noget middelmaadigt Tøjeri, bemærkede Ned Land.

— For det Femte, sagde Jean, Lofobrancher, som have fuldstændige og fri Kjæber, men hvis Gjæller ere formede som smaa Kvaste, der sidde parvis fæstede til Gjællebuerne. Denne Orden indbefatter kun en Familie. Type: Hestefisken, Havnaalene.

— Daarligt Kram, daarligt Kram! akkompagnerede Harpuneren.

— For det Sjette endelig, sagde Jean, Plektognatherne, som have Overkjæbens Ben fast sammenvoxede indbyrdes og med Hjerneskallen. Kroppen bedækkes af Skjolde, Takker eller smaa Bendannelser i Huden. Af denne Underorden, som savner virkelige Bugfinner, findes der kun to Familier. Type: Tetrodon og Klumpfisken.

— Fy for en Ulykke, saadan noget Skab! raabte Kanadieren.

— Har I nu forstaaet det Altsammen rigtigt, Ned? spurgte den lærde Jean.

— Ikke et Ord, min Ven, svarede Harpunereren, men bliv Du bare ved; thi Du er saamæn meget morsom at høre paa.

— Hvad Bruskfiskene angaaer, fortsatte den utrættelige Jean, saa er der kun tre Underafdelinger.

— Saameget desto bedre, faldt Ned ind.

— For det Første, Cyklostomerne, hvis Kjæbeben ere sveitsede til en forlænget Ring, og som har flere ubedækkede Gjælleaabninger paa hver Side af Hovedet. Denne Orden indbefatter kun en Familie. Type: Lampreten.

— Kan gaa an, bemærkede Ned Land.

— For det Andet, Tvermundede der have samme Slags Gjælleaabninger som de Foregaaende, men et bevægeligt Underkjæbeben. Denne Orden, som er den vigtigste i hele Klassen, indbefatter to Familier: Hajer og Rokker.

— Hvad for Noget, raabte Ned Land, skal nu Hajer og Rokker i samme Afdeling? Hør, Jean, i Hajernes Interesse raader jeg Jer til ikke at sætte dem ind under samme Glaslaag.

— For det Tredie, svarede Jean, Størfiskene, hvis Gjæller sædvanligvis staa i Forbindelse med Vandet gjennem en eneste Aabning, der er dækket af et Gjællelaag. Denne Afdeling indbefatter fire Slægter. Type: Støren.

— Aha, Jean, I har gjemt det Bedste tilsidst — efter min Mening i det Mindste; men er det det Hele?

— Ja, bedste Ned, svarede Jean, men læg

Mærke til, at selv om man kan Alt dette her, saa kan man endnu ikke Noget; for Familierne deles i Slægter, Slægterne i Arter og Arterne i Varieteter . . . .

— Nu vel, Jean, sagde Harpunereren, idet han lænede sig mod Krystalruden — see, der er nu endel „Varieteter" som passere forbi.

— Ja see, en Masse Fisk! svarede Jean; man skulde tro, man stod overfor et Akvarium.

— Nej, bemærkede jeg; thi Akvariet er simpelt hen et Bur, men disse Fisk ere fri som Fuglene i Luften.

— Nu vel, Jean, siig os, hvad de hedder, sagde Ned Land.

— Jeg! svarede Jean; nej, det er jeg ikke dygtig nok til; det er min Herres Sag."

Han havde Ret. Saa ivrig en Klassifikator han var, saa daarlig en Naturforsker var han, og jeg troer neppe, han havde kunnet skjelne en Tunfisk fra en Makrel. Han var med et Ord en fuldstændig Modsætning til Kanadieren, som, uden at betænke sig, nævnede alle Fiskene ved Navn.

„En Hornfisk, havde jeg sagt.

— Og en kinesisk Hornfisk oven i Kjøbet, tilføjede Ned Land.

— Slægten Hornfisk, Familien Scleroderma, Plektonathernes Orden."

Dersom man havde lagt Ned Land og Jean sammen, havde man uden Tvivl faaet en dygtig Naturforsker ud af det.

Kanadieren havde ikke taget fejl. En Flok Hornfiske med sammentrykt Hoved, prikket Hud og bevæbnede

med en Tak i Rygfinnen, legede omkring Nautilen, idet de bevægede de fire Rækker Torne, som skyde ud paa hver Side af Halen.

Mellem dem gyngede som en Sky, der flagrer for Vinden, en Mængde Rokker, blandt hvilke jeg til min store Glæde opdagede den kinesiske Rokke, der paa Ryggen er gulagtig, under Bugen svagt rosenrød, og som udmærker sig ved at have tre Takker bag ved Øjet. Det er en sjelden Art, hvis Existens paa Lacepedes Tid endog var meget omtvistet, eftersom denne Naturforsker kun havde seet den i en Samling japanesiske Tegninger.

I et Par Timers Tid eskorteredes Nautilen af en hel undersøisk Armee. Under deres Lege og Spring, i hvilke de overbøde hinanden i Skjønhed, Glands og Hurtighed, bemærkede jeg den grønne mulus barbatus, der kjendes paa en dobbelt sort Stribe; Gobier med afrundet Halefinne, hvid med violette Prikker paa Ryggen; den japanesiske Makrel med blaa Krop og sølvglindsende Hoved; den japanesiske Salamander, sex Fod lange Orme med smaa spillende Øjne og vældige Gab, der var fuldt besat med Tænder osv. osv.

Vor Beundring var efterhaanden steget efter en uhyre Maalestok. Der var ingen Ende paa vore Udraabsord. Ned sagde Navnene paa de forskjellige Fiske. Jean klassificerede dem, og jeg selv var opfyldt af Begejstring over deres Livlighed og Skjønhed. Aldrig før havde jeg havt Lejlighed til at betragte disse Dyr levende og i deres eget Element.

Jeg vil ikke nævne alle de Varieteter, som saaledes passerede forbi vore blændede Øjne, hele denne

Samling fra de japanesiske og kinesiske Vande. Mere talrige end Luftens Fugle samlede disse Fiske sig om Nautilen, uden Tvivl lokkede hid af det straalende elektriske Lys.

Pludselig blev der Dag i Salonen. Staallugerne bleve skudte for igjen, det betagende Syn forsvandt; men jeg drømte endnu længe efter om det, indtil mit Blik faldt paa de paa Væggen hængende Instrumenter. Magneten viste, at vor Retning var mod Nord-Nordost, Manometret angav et Tryk af fem Atmosfærer, hvilket svarede til en Dybde af et hundrede og halvtredsinstyve Fod, og den elektriske Logg annoncerede en Hastighed af femten Mil i Timen.

Jeg ventede Kaptajn Nemo, men han viste sig ikke. Uhret stod paa Fem.

Ned Land og Jean gik tilbage til deres Kahyt og jeg til min. Min Middagsmad ventede mig. Den bestod af Skildpaddesuppe, af Malle, hvis Lever, særskilt anrettet, var en ypperlig Spise, samt af Holokant-Filet, der i Saftighed overgaaer Laxens Kjød.

Aftenen tilbragte jeg med at læse, skrive og tænke. Da endelig Søvnen meldte sig, lagde jeg mig paa mit Bændeltangs-Leje og sov ypperligt, medens Nautilen gled gjennem den sorte Flods hurtige Strømme.

Femtende Kapitel.

En skriftlig Indbydelse.

Dagen efter, den 9de November, vaagnede jeg først efter tolv Timers Søvn. Efter gammel Skik indfandt Jean sig for at spørge om, hvorledes Herren havde tilbragt Natten, og for at tilbyde sin Tjeneste. Han havde forladt sin Ven Kanadieren, der sov, som om han i sit hele Liv aldrig havde bestilt Andet.

Jeg lod Jean snakke væk, som han lystede, uden at svare ham synderlig ofte. Mine Tanker havde vendt sig mod Kaptajn Nemo, der ikke havde vist sig siden vor Samtale den foregaaende Dag, men som jeg haabede at see idag.

Jeg havde snart iført mig mine Byssusklæder. Mere end een Gang havde deres ejendommelige Beskaffenhed givet Jean Anledning til forskjellige Reflektioner. Jeg underrettede ham om, at de vare tilvirkede af de Traade, ved hvilke Skedemuslingerne, et i Middelhavet hyppigt forekommende Slags Bløddyr, holde sig fast til Klipperne. Fordum tilvirkede man heraf smukke Tøjer, Strømper, Handsker, som paa samme Tid vare meget bløde og meget varme. Nautilens Besætning kunde saaledes klæde sig for billigt

Kjøb og uden at behøve at henvende sig til Bomuldsplanten, Faaret eller Silkeormen.

Da jeg var klædt paa, begav jeg mig hen til den store Salon. Den var tom.

Jeg fordybede mig i Undersøgelsen af de Skatte, som vare opdyngede under Glasklokkerne. Jeg gjennemsaae ligeledes nogle store Herbarier, som indeholdt de sjeldneste Søvæxter, hvilke, skjøndt pressede, endnu havde bevaret deres dejlige Farver. Blandt disse kostbare Havvæxter lagde jeg Mærke til Paafugletangen, fine skarlagenrøde Keramier, Acetabuler, som meget ligne fladtrykte Champignons, og som længe regnedes til Plantedyrene. Endelig en hel Samling Fucusarter.

Hele Dagen gik, uden at jeg blev hædret med et Besøg af Kaptajn Nemo. Lugerne for Salonvinduerne bleve ikke lukkede op. Man vilde maaske ikke bidrage til at gjøre os blaseret ligeoverfor de Skatte, der laa udbredte foran os.

Nautilen gik bestandig i nord-nordostlig Retning med en Fart af fire Mil i Timen og paa et hundrede og halvtreds eller et hundrede og firsindstyve Fods Dybde.

Dagen efter, den 10de November, samme Forladthed, samme Ensomhed. Jeg saae ikke Nogen af Besætningen. Jean og Ned tilbragte Størstedelen af Dagen sammen med mig. De forundrede sig over Kaptajnens uforklarlige Fraværelse. Var denne forunderlige Mand syg? havde han forandret sine Planer i Henseende til os?

Imidlertid, som Jean bemærkede, vi nøde en fuldstændig Frihed og fik Fortræffeligt at spise. Vor Vært

svigtede i ingen Henseende sine Løfter til os. Vi havde ingen Grund til at beklage os, og iøvrig fulgte der med selve vor Ensomhed saa smukke Nydelser, at vi kun kunde være taknemlige.

Den Dag begyndte jeg en Dagbog over vore Eventyr, og saaledes er jeg blevet istand til at fremstille dem med den mest samvittighedsfulde Nøjagtighed. Som en pudsig Biomstændighed kan jeg anføre, at jeg skrev paa Papir, der var tilvirket af Havtang.

Den 11te November tidlig om Morgenen underrettedes jeg gjennem den friske Luft, som var udbredt over det Indre af Nautilen, om, at vi var steget op til Vandfladen for at forny vort Luftforraad. Jeg begav mig hen til Trappen, som førte op til Platformen, og steg op ad den.

Klokken var Sex. Luften var tyk, Havet graat, men roligt. Man mærkede neppe Bølgegangen. Vilde Kaptajn Nemo, som jeg haabede, komme herop? Jeg saae kun Styrmanden i hans Glaskahyt. Siddende paa den Ophøjning, som dannedes af Skibsbaaden, indaandede jeg med Velbehag de saltholdige Luftstrømme.

Lidt efter lidt spredte Taagen sig for Solstraalerne. Dagens Stjerne hævede sig over Horisontens østlige Rand. Havet flammede op under dens Blik, som var det en brændende Krudtmasse. Skyerne højt oppe farvedes i spillende, beundringsværdigt nuancerede Farvetoner, og talrige „Kattetunger" (det vil sige smaa hvide lette Skyer med taggede Kanter) antydede, at vi denne Dag ikke vilde komme til at mangle Vind.

Men hvad betød vel Vinden for denne Nautil, hvem selv ikke Stormen mægtede at forskrække?

Jeg sad hensunken i Beundring over denne saa herlige, saa oplivende Solopgang, da jeg hørte Nogen stige op paa Platformen.

Jeg rejste mig for at hilse paa Kaptajn Nemo, men saae, at det var hans Næstkommanderende. Han gik frem paa Platformen, som det syntes uden at lægge Mærke til min Nærværelse. Gjennem en vældig Kikkert undersøgte han meget opmærksomt Horisonten paa alle Punkter. Da han var færdig hermed, gik han hen til Lugen og sagde nogle Ord, som jeg her nøjagtigt gjengiver.

Jeg har beholdt dem i min Erindring som en Følge af, at jeg hver Morgen hørte dem gjentages under de samme Forhold. Ordene vare disse:

Nautron respoc lorni virch

men hvad de betød skal jeg ikke kunne sige.

Efterat have sagt dette steg den Næstkommanderende ned igjen. Da jeg antog, at Nautilen atter skulde stikke ned under Vandet, begav jeg mig ligeledes hen til Trappen og steg ned.

Saaledes gik fem Dage, uden at Situationen forandrede sig. Hver Morgen steg jeg op paa Platformen, den samme Person udtalte den samme Sætning, og Kaptajn Nemo viste sig fremdeles ikke.

Jeg havde allerede slaaet mig til Ro ved den Tanke, at jeg ikke mere vilde faae ham at see. Men da jeg den 16de November i Følge med Ned og Jean vendte tilbage til mit Værelse, fandt jeg paa Bordet en Billet, der var adresseret til mig.

Utaalmodigt aabnede jeg den. Haandskriften var rask og tydelig, Bogstaverne mindede noget om de gothiske.

Billetten var affattet i følgende Udtryk:

Hr. Professor Aronnax.

Ombord paa Nautilen.

16de November 1867.

Kaptajn Nemo indbyder Hr. Professor Aronnax til at deltage i en Jagt, som imorgen vil blive afholdt i Øen Crespos Skove. Han haaber, at Intet vil forhindre ham fra at være tilstede, og det vil være ham en Fornøjelse at see Professoren fulgt af sine Ledsagere.

Den Kommanderende paa Nautilen

Kaptajn Nemo.

„En Jagt! raabte Ned.

— Og i Øen Crespos Skove! tilføjede Jean.

— Saa han gaar dog iland, denne besynderlige Fyr! vedblev Ned Land.

— Ja det synes mig temmelig klart, sagde jeg, idet jeg paany gjennemlæste Billetten.

— Naa ja vi tage naturligvis imod Indbydelsen, mumlede Kanadieren. Kommer vi først iland paa fast Grund, finder vi nok paa, hvad der videre er at gjøre. Det vil forresten smage godt at faae lidt fersk Vildt."

Uden at søge paa at forlige den Afsky for Øer og Fastlande, som Kaptajn Nemo havde fremsat, med hans Indbydelse til en Jagt i en Skov, — indskrænkede jeg mig til at svare:

„Lad os nu først see, hvad Øen Crespo er for Noget."

Jeg raadspurgte Planisfæren, og paa 32° 40′ nordlig og 167° 50′ vestlig Længde fandt jeg en lille Ø, som i Aaret 1801 blev opdaget af

Kaptajn Crespo, og som de gamle spanske Kort kaldte Rocca de la Plata, det vil sige Sølvklippen. Saaledes befandt vi os i flere hundrede Miles Afstand fra vort Udgangspunkt, og Nautilen, der havde skiftet en Smule Kurs, gik nu i sydostlig Retning.

Jeg viste mine Kammerater den lille Klippe, der laa kastet hen midt i det stille Hav.

„Dersom Kaptajn Nemo undertiden gaar iland, saa vælger han da i det Mindste aldeles ubeboede Øer."

Ned Land rystede paa Hovedet uden at svare og gik derpaa sin Vej sammen med Jean. Efter at have spist min Aftensmad, der serveredes af den stumme og utilgængelige Steward, faldt jeg i Søvn, dog ikke uden en vis Spænding eller Forventning.

Den følgende Dag, den 17de November, mærkede jeg, da jeg vaagnede, at Nautilen laa fuldstændig stille. Jeg klædte mig hurtigt paa og gik ind i den store Salon.

Kaptajn Nemo var der. Han ventede mig, reiste sig op, hilste og spurgte, om vi havde Lyst til at følge med ham.

Da han ikke gjorde nogen Hentydning til sin Fraværelse i de foregaaende otte Dage, afholdt jeg mig fra at tale derom og svarede blot, at mine Kammerater og jeg vare beredte til at følge ham.

„Tillad mig blot, Hr. Kaptajn, tilføjede jeg, at gjøre Dem et Spørgsmaal?

— Vær saa artig, Hr. Professor, og dersom jeg kan, skal jeg besvare det.

— Ja, Hr. Kaptajn, hvordan skal jeg forstaa det, at De, som har afbrudt enhver Forbindelse med Jorden, alligevel ejer Skove paa Øen Crespo?

— Hr. Professor, svarede Kaptajnen, de Skove, som jeg ejer, kræve hverken Solens Lys eller dens Varme. Hverken Løver, Tigre, Panthre eller noget andet Slags firbenet Dyr streifer om i dem. De kjendes kun af mig, de voxe ene og alene for mig. Det er ikke Landskove, men undersøiske Skove.

— Undersøiske Skove, raabte jeg.

— Ja, Hr. Professor.

— Og De tilbyder at føre mig derhen?

— Ja netop.

— Tilfods?

— Ja, og tørskoet oven i Kjøbet.

— For at jage?

— Ja, for at jage.

— Med Bøsser?

— Ja, med almindelige Jagtgeværer."

Jeg betragtede Nautilens Kommandant med en Mine, som ikke var synderlig smigrende for ham.

„Ja det er aldeles afgjort, tænkte jeg, han er ikke rigtig rask; det rabler for ham; han har aabenbart i de otte Dage havt et Anfald, som ikke er gaaet over endnu. Skade! jeg vilde hellere antage ham for en Særling end for en gal Mand."

Denne Tanke læstes tydeligt i mit Ansigt. Men Kaptajn Nemo indskrænkede sig til at bede mig følge, og jeg fulgte ham som en Mand, der har besluttet at finde sig i Alt.

Vi kom ind i Spisesalen, hvor Frokosten stod serveret.

„Hr. Aronnax, sagde Kaptajnen, uden Komplimenter beder jeg Dem om at spise Frokost sammen

med mig. Vi kunne passiare sammen, medens vi spise. Men forresten maa jeg gjøre Dem opmærksom paa, at fordi jeg har lovet Dem en Jagt i en Skov, har jeg dog ikke lovet Dem, at De i denne Skov vil finde en Restauration. Spis derfor som en Mand, der belaver sig paa ikke at spise igjen for det Første."

Jeg tog dygtigt for mig af Retterne. De bestode af flere Slags Fisk og paa forskjellig Vis tillavede Holoturier samt af fortræffelige Plantedyr, hvis Smag forhøjedes ved saadanne Alger som Porphyria laciniata og Laurentia prinnatifida. Drikkevarerne vare koldt Vand hvori jeg paa Kaptajn Nemos Raad hældte nogle Draaber af en skarp Likør, som efter kamtschadalsk Methode var uddraget af nogle Algearter.

I Begyndelsen spiste Kaptajn Nemo uden at sige et eneste Ord. Senere sagde han:

„Hr. Professor, da jeg foreslog Dem at deltage i en Jagt i mine Skove, ansaae De mig for at være i Modsigelse med mig selv. Da jeg underrettede Dem om, at der var Tale om undersøiske Skove, troede De, at jeg var gal. Hr. Professor, man maa ikke dømme Folk saa letsindigt.

— Hr. Kaptajn, tro dog ....

— Vil De behage at høre mig, og De skal komme til at indrømme, at jeg hverken modsiger mig selv eller er gal.

— Jeg er lutter Øre.

— Hr. Professor, De veed naturligvis godt, at et Menneske kan leve under Vandet, naar han blot fører et tilstrækkelig Kvantum Luft med til at indaande. Ved undersøiske Arbejder føres Luften ovenfra ved

Hjælp af Trækpumper og Strømningsregulatorer ned til Arbejderen, der er klædt i en vandtæt Dragt, og hvis Hoved indesluttes i en Metalkapsel.

— Det er Dykkerapparater, sagde jeg.

— Ja vist, men under saadanne Forhold er Dykkeren ikke fri. Han er knyttet fast til Pumpen ved en Kautschukslange, en virkelig Lænke, som binder ham til Jorden. Dersom vi vare lænkede paa samme Maade til Nautilen, vilde vi ikke være istand til at komme langt.

— Og hvorledes undgaaes denne Mangel? spurgte jeg.

— Man anvender Rouquayrol-Denayrouzes Apparater, der ere opfundne af to af Deres Landsmænd, men som jeg har forbedret, og som vil tillade Dem, Hr. Professor, at vove Dem ud i disse nye Forhold, uden at Deres Organer lide det Allerringeste derved. Apparatet bestaaer af en tyk Pladebeholder, i hvilket jeg magasinerer Luft under et Tryk af halvtredsindstyve Atmosfærer. Beholderen gjøres fast paa Ryggen ved Hjælp af Remme, aldeles som et Tornyster. Den øverste Del danner en Æske, hvorfra Luften, som holdes tilbage ved en Blæsebælgs-Mekanisme, kun kan slippe bort ved sin normale Spændkraft. I Rouqayrols Apparat, saaledes som det almindelig benyttes, gaar der fra denne Æske to Kautschukrør, som udmunde i et Slags Fuderal, der omgiver Arbejderens Næse og Mund; det ene af disse Rør fører frisk Luft hen til Munden, det andet fører den udaandede Luft bort, og Tungen lukker for det ene eller andet af disse Rør alt efter Aandedrættets Behov. Men jeg, som trodser

de største Tryk paa Havets Dybde, har af den Grund maattet indeslutte Hovedet ligesom de almindelige Dykkere i en Kobberkapsel, og i denne Kapsel udmunder følgelig de to Rør.

— Meget godt, Hr. Kaptajn. Men denne Luft, som De fører med Dem, maa dog hurtigt forbruges og saasnart den ikke indeholder femten Procent Ilt, duer den ikke til at aande i.

— Ganske rigtigt. Men jeg har allerede sagt Dem, Hr. Aronnax, at Pumperne i Nautilen sætter mig istand til at magasinere Luften under et anseeligt Tryk, og paa den Maade kan Beholderen forsyne mig med tilstrækkelig Luft i ni à ti Timer.

— Jeg har ikke flere Indvendinger at gjøre, svarede jeg, og jeg spørger Dem blot om, hvorledes De bliver istand til at lyse op for Dem paa Deres Vej gjennem Havet.

— Ved Hjælp af det Ruhmkorffske Apparat. Medens Luftapparatet bæres paa Ryggen, gjøres derimod dette Apparat fast ved Bæltet. Det bestaar af en Buntzensk Stabel, som jeg sætter i Virksomhed, ikke ved Hjælp af en Forbindelse af Krom og Natron hvilket jeg ikke var istand til at forskaffe mig, men ved Hjælp af det Natrium, hvormed Havet er mættet. En Induktionsrulle opsamler den frembragte Elektricitet og leder den til en ejendommeligt indrettet Lygte. I denne Lygte findes et Glasrør, som kun indeholder et Residuum af Kulsyre. Naar Apparatet benyttes, bliver denne Gas lysende og kaster et hvidt, stadigt Lys fra sig. Se saaledes bliver jeg istand til baade at aande og se.

— Kaptajn Nemo, De giver saa overbevisende Svar paa alle mine Indvendinger, at jeg ikke længer kan tvivle. Imidlertid, selv om jeg er nødt til at akceptere Rouquayrols og Rhumkorffs Apparater, tør jeg dog maaske nære nogen Mistillid til den Bøsse, som De har isinde at bevæbne mig med.

— Men det er ikke nogen Krudtbøsse, svarede Kaptajnen.

— Altsaa en Luftbøsse?

— Naturligvis. Hvordan vilde De have, at jeg skulde kunne tilvirke Krudt her ombord, jeg, som hverken har Salpeter, Svovl eller Kul.

— Forresten, sagde jeg, maa man overvinde en betydelig Modstand, hvor der skal være Tale om at kunne skyde med noget Held under Vandet; thi det er jo et Medium, som er meget tættere end Luften.

— Aa det har ikke Noget at sige. Der existerer et Slags Kanoner, der ere opfundne af Fulton og senere forbedrede af Englænderne Filip, Coles og Burley, af Franskmanden Furcy og af Italieneren Landi; disse Kanoner, der lukkes paa en ejendommelig Maade, kunne meget godt affyres under de omtalte Forhold. Men jeg siger Dem endnu engang, at da jeg ikke har Krudt, betjener jeg mig af Højtryksluft, hvormed Nautilens Pumper rigelig forsyne mig.

— Denne Luft maa hurtigt forbruges, synes jeg.

— Nu, saa har jeg jo mit Rouquayrolske Apparat, som kan erstatte det Forbrugte. Det Hele, der kræves dertil, er en Hane. Forresten skal De selv faae at se, Hr. Aronnax, at man paa en undersøisk Jagt hverken bruger megen Luft eller mange Kugler.

— Men det forekommer mig, at Skuddene vanskelig kunne naa meget langt eller blive sikkert dræbende paa Grund af Halvmørket og det tætte Medium.

— Tvertimod, Hr. Professor. Ethvert Skud dræber netop, og hvor svagt end et Dyr træffes, falder det dog stendødt ned.

— Hvor er det muligt?

— Det er, fordi jeg ikke bruger almindelige Kugler, men smaa Glaskapsler, der ere opfundne af den østerrigske Kemiker Leniebroek, og hvoraf jeg har et betydeligt Forraad. Disse Glaskapsler, som ere indfattede i Staal og gjorte tunge ved en Bund af Bly, ere i Sandhed smaa Leydener Flasker, i hvilke Elektriciteten er tvunget op til en høj Grad af Spændkraft. Ved det ringeste Stød udlade disse Projektiler sig, og hvor stort end Dyret er, falder det livløst ned. Jeg skal kun tilføje, at disse Kapsler ere ikke større end Hagl af Nummer Fire, og at en almindelig Bøsse meget godt kan lades med en halv Snes Stykker.

— Jeg vil ikke disputere længer, svarede jeg, idet jeg rejste mig fra Bordet. Jeg tager mit Gevær og gaar, hvor De gaar."

Kaptajnen førte mig agter ud i Skibet, og da vi gik forbi Jeans og Neds Kahyt, kaldte jeg paa mine to Kammerater, som strax sluttede sig til os.

Vi kom saa ind i et lille Rum paa bagbords Side, tæt ved Maskinrummet, hvor vi skulde iføre os vore Promenadedragter.

Sextende Kapitel.

En Spadseretour paa Sletten.

Det lille Rum var i Ordets almindelige Betydning Nautilens Rustkammer. Et Dusin Dykkerapparater, som hang paa Væggene, ventede paa os.

Da Ned Land fik Øje paa dem, viste han en afgjort Ulyst til at iføre sig dem.

„Men, bedste Ned, sagde jeg, Den Crespos Skove ligge under Vandet.

— Av! sagde Harpunereren, der saaledes blev skuffet i sine Forhaabninger om fersk Kjød. Og De, Hr. Aronnax, har De virkelig isinde at tage disse Klæder paa?

— Man er nødt til det, Mr. Ned.

— Gjør, som De vil, svarede Ned, idet han trak paa Skuldrene; men hvad mig angaar, saa faar man mig ikke til at tage dem paa, undtagen man tvinger mig.

— Der er Ingen, der har isinde at tvinge Dem, Mr. Ned, sagde Kaptajnen.

— Og Jean har ogsaa isinde at tage dem paa? spurgte Ned efter en lille Pause.

— Jeg følger Herren, hvor han saa gaar hen," svarede Jean.

Paa Kaptajnens Ordre indfandt to Mand af Besætningen sig for at hjælpe os i de tunge, vandtætte Klæder, der vare gjorte af usømmet Kautschuk, og som vare tilberedte saaledes, at de kunde modstaa et meget betydeligt Tryk. Man skulde have kunnet kaldt dem en Rustning, der paa eengang var stiv og bøjelig. Denne Dragt bestod af Buxer og Jakke. Buxerne endte i en tyk Fodbeklædning, der var forsynet med Blysaaler. Tøjet i Jakken, der var foret med Kobberplader, dannede et Slags Harnisk over Brystet, beskyttede mod Vandtrykket og tillod Lungerne at aande frit. Ærmerne endte i et Slags elastiske Handsker, som ikke generede Haanden i nogen af dens Bevægelser.

Kaptajn Nemo og en af hans Ledsagere — et Slags Herkules, som saae ud til at have umaadelige Kræfter — Jean og jeg vare snart iførte disse Dykkerkostumer. Der stod nu kun tilbage at stikke Hovederne ind i Metalhuerne. Før vi gjorde dette, bad jeg dog Kaptajnen, om jeg maatte faae Lov til at undersøge de Bøsser, som vi skulde bruge.

En af de to Mænd af Besætningen bragte mig en simpel Bøsse, hvis Kolbe var af Staalplader, hul indvendig og temmelig stor. Den tjente til Beholder for den sammentrykkede Luft, der trængte ind i Metalrøret gjennem en Klap, som manøvreredes ved Hjælp af en lille Hane. En Projektilbeholder, der var lagt ind i den tykkeste Del af Kolben, indeholdt en Snes elektriske Kugler, som ved Hjælp af en Fjeder af sig selv placerede sig i Bøssepiben. Saasnart der var skudt et Skud, var det næste færdigt til at fyres af.

„Kaptajn Nemo, sagde jeg, dette Vaaben er

ypperligt og let at haandtere, og jeg ønsker Intet hellere end at faae Lov til at prøve det. Men hvorledes skulle vi komme ned paa Havets Bund?

— I dette Øjeblik staar Nautilen paa Grund paa tredive Fods Dybde, og vi behøve kun at gaa ud.

— Men hvorledes skulle vi komme ud?

— De skal faae det at see."

Kaptajn Nemo stak sit Hoved ind i Kobberhætten. Jean og jeg fulgte hans Exempel, efterat vi først havde hørt Kanadieren hilse os med et ironisk „lykkelig Jagt". Den øverste Del af vor Dragt udgjordes af en med Skruegange forsynet Kobberkrave, til hvilken Metalhætten skruedes fast. Tre Huller, der vare dækkede af tykke Glas, satte os istand til at see i alle mulige Retninger, blot ved at vende Hovedet inde i Kassen. Saasnart Hovedbedækningen var skruet fast, begyndte de Rouquayrolske Apparater paa Ryggen at arbejde, og jeg for min Del aandede fuldstændig frit.

Med den Ruhmkorffske Lampe hængende i Bæltet og med Bøssen i Haanden var jeg beredt til at drage afsted. Men, ærlig talt, det havde været umuligt for mig at gjøre et Skridt, lænket som jeg var i de tunge Klæder og fastnaglet til Dækket ved Blysaalerne. Dog dette Tilfælde var forudset, og jeg mærkede, at man skød mig ind i et lille Værelse, der stødte op til Rustkammeret. Mine Ledsagere, der bleve bugserede paa samme Maade, fulgte mig. Jeg hørte en Dør, der var forsynet med Guttaperkalister, blive lukket bag ved os, og et dybt Mørke omgav os. Efter nogle Minuters Forløb mærkede jeg en skarp Susen i mit

Øre. Jeg mærkede en Kulde, som steg fra Fødderne op imod Brystet. Aabenbart havde man ved Hjælp af en Hane udvendig fra ladet Vand løbe ind i og fylde det lille Værelse, hvori vi befandt os. Saa aabnedes en anden Dør, som var anbragt i Nautilens Side. Det blev halvt lyst omkring os, og et Øjeblik efter traadte vore Fødder paa Havets Bund.

Og hvorledes skal jeg nu kunne gjengive alle de Indtryk, som denne undersøiske Promenade har efterladt hos mig? Ord ere ude af Stand til at gjengive alle disse Vidundere. Naar selv Penslen ikke formaar at afmale det vaade Elements ejendommelige Effekter, hvorledes skulde saa vel Pennen bære sig ad med at gjøre det!

Kaptajn Nemo gik i Spidsen, og hans Ledsager fulgte nogle Skridt bagved os. Jean og jeg holdt os tæt til hinanden, som om vi vare istand til at vexle Ord gjennem vor metalliske Skildpaddeskal. Jeg følte mig ikke længer tynget af mine Klæder, mine Sko eller min Luftbeholder, og ikke heller generedes jeg af Kobberhuen, inden i hvilken mit Hoved foer frem og tilbage som en Mandel i sin Skal. Alle disse Sager tabte, efter at være kommet ned i Vandet, saa Meget af deres Vægt, som svarede til den forskudte Vandmasse, og jeg befandt mig meget vel ved denne af Archimedes opdagede fysiske Lov. Jeg var ikke længer en livløs Masse, jeg bevægede mig omkring med en forholdsvis temmelig stor Lethed.

Lyset, som oplyste Bunden indtil paa tredive Fods Dybde, forbavsede mig ved sin Kraft. Solstraalerne trængte med største Lethed gjennem denne

Vandmasse og ødslede med Farvetegninger. Jeg kunde aldeles tydelig see Gjenstande paa tre hundrede Fods Afstand. Længere borte nuanceredes Baggrunden med ultramarinfarvede Afskygninger, og endnu længere borte øjnedes et blaaligt Skær, som efterhaanden opløste sig i en ubestemt Taage. I Sandhed, dette Vand, som omgav mig, var et Slags Luft, der var tættere, men næsten lige saa gjennemsigtig som Jordens Atmosfære. Ovenover mig saae jeg den rolige Havflade.

Vi gik paa en fin, jevn Sandbund, hvor man ikke traf nogen af disse Ujevnheder, som Bølgegangen fremkalder paa Strandbredden. Dette blændende Tæppe tilbagekastede, som en ypperlig Reflektor, Solstraalerne med en forbavsende Styrke. Derfra denne umaadelige Tilbagekastning af Lys, som trængte gjennem alle Vandmolekuler. Vil man tro mig, naar jeg forsikkrer, at jeg hernede paa tredive Fods Dybde saae ligesaa godt som ved højlys Dag?

I et Kvarterstid travede jeg omkring paa dette straalende Sand, der var oversaaet med et fint Støv af Muslingeskaller. Nautilens Skrog, der aftegnede sig som et langstrakt Skær, forsvandt lidt efter lidt. Men naar Natten sænkede sig over Vandene, skulde dets elektriske Lys ved den udmærkede Klarhed, hvormed det spredte sine Straaler, lette vor Tilbagevenden: en Sag, der er vanskelig at begribe for dem, som kun have seet dette hvidagtige Skin paa Jorden!

Imidlertid, vi bleve ved at gaa, og den uhyre Sandslette syntes ubegrændset. Jeg skilte med min Haand Vanddrapperierne, som lukkede sig bag ved mig,

og Sporet af mine Fodtrin udslettedes som ved et Trylleslag under Vandets Tryk.

Snart opdagede jeg, men endnu kun meget utydeligt, i det Fjerne ubestemte Gjenstande. Lidt efter skjelnede jeg prægtige Klippeafsatser, der vare beklædte med herlige Prøver af Plantedyr, og jeg blev aldeles lamslaaet af Forbauselse over de mærkværdige Lyseffekter.

Klokken var dengang Ti om Morgenen. Solstraalerne traf Havfladen under en meget spids Vinkel, og under Indflydelsen af dette Lys, der ved Brydningen blev opløst ligesom af en Prisme, farvedes Blomster, Klipper, Planter, Snegle og Polyper med Solspektrets syv Farver. Det var et Underværk, en Fest for Øjnene, dette Virvar af Farvetoner, et virkeligt Kaleidoskop af Grønt, Gult, Orange, Violet, Indigo, Blaat, med et Ord: en vanvittig Malers hele Palet. Hvorfor kunde jeg ikke meddele Jean de stærke Indtryk, som jeg modtog, og kappes med ham i beundrende Udraabsord! Hvorfor forstod jeg ikke, ligesom Kaptajn Nemo og hans Ledsager, at meddele mine Tanker ved Hjælp af vedtagne Tegn? Nuvel, i Mangel af Bedre talte jeg med mig selv. Jeg skreg inde i Kobberhylstret, der bedækkede mit Hoved, og jeg spildte maaske mere Luft, end jeg burde, paa disse unyttige Ord.

Jean var ligesom jeg standset ved det herlige Syn. Det var temmelig tydeligt, at den brave Fyr, ved at befinde sig overfor disse prægtige Prøver af Plantedyr og Bløddyr, øjeblikkelig havde givet sig til at klassificere og nu vedblev at klassificere. Det vrimlede af Polyper og Pighudede paa denne Havbund. Adskillige Isisarter, Comularier, som leve

isolerede, Knipper af Okuliner, der fordum betegnedes med Navnet „hvide Koraller", Søanemoner, der hang fast ved deres kjødagtige Skive, — Alt dette dannede et Blomsterparterre, der emaljeredes af Porpiter med deres asurfarvede Tentakler, af Søstjerner, som glindsede paa Sandet, samt af Medusahovederne — fine Spidser, der vare broderede af Najadernes Hænder, og hvis Festons gyngede i det svage Bølgeslag, der fremkaldtes ved vore Skridt. Det var mig en ligefrem Sorg under mine Skridt at knuse de glimrende Exemplarer af Bløddyr, som i Tusindvis laa paa Havbunden. Men vi maatte fremad, og vi gik rask til, medens Stimer af Fysalier gyngede over vore Hoveder med deres lange ultramarinfarvede Tentakler slæbende efter sig, medens Skarer af Meduser beskyttede os mod Solstraalerne med deres opalfarvede eller svagt rosenrøde og med asurblaa Tverstriber forsynede Parasoller, og midt imellem en umaadelig Mængde af Panopyrer, som, hvis det havde været mørkt, vilde have lyst for os paa vor Vej med deres elektriske Glands.

Jeg saae paa alle disse Vidundere i et Kvarterstid, medens jeg neppe standsede en eneste Gang, men uafbrudt fulgte Kaptajn Nemo, der ved en Gestus lod mig forstaa, at vi ikke maatte staa stille. Snart skiftede Havbunden Karakter. Efter Sandsletten fulgte en Strækning af slimet Dynd, som Amerikanerne kalde »Oaze« og som blot bestod af kiselagtige og kalkagtige Sneglehuse. Derefter passerede vi en Prairie, bevoxet med Alger, som Havvandet endnu ikke havde kunnet rive løs, og som trivedes ypperligt. Disse tætte og

for Foden behagelige Græsmaatter kunde uden Vanskelighed taale Sammenligning med de blødeste Maatter, der ere vævede af Menneskehænder. Men paa samme Tid dette Grønsvær udbredte sig under vore Fødder, trak det sig ogsaa hen over vore Hoveder. En let Hvælving af Havvæxter, der tilhørte den rige Algefamilie, af hvilken man kjender meer end to tusinde Arter, var bygget oppe ved Vandfladen. Jeg lagde Mærke til, at de grønne Væxter holdt sig nærmest oppe ved Overfladen, hvorimod de røde trivedes bedst midtvejs, og de sorte og brune Plantedyr dannede Parterrerne og Haverne i Oceanets dybeste Dyb.

Disse Alger ere i Sandhed et Skabelsens Vidunder, en af Verdensfloraens mærkværdigste Tilsyneladelser. Familien omfatter paa engang de største og de mindste Væxter paa hele Jorden; thi medens man paa et Rum af en Kvadrattomme har talt ikke mindre end fire Tusind af disse smaa Planter, har man omvendt fundet Fukusarter, der vare over et tusind fem hundrede Fod lange.

Det var omtrent gaaet halvanden Time, siden vi havde forladt Nautilen. Klokken var omtrent Tolv. Jeg kunde skjønne det ved at lægge Mærke til den lodrette Retning af Solstraalerne, som ikke længer brødes. Farvernes Tryllespil ophørte lidt efter lidt, og de smaragd- og safirfarvede Nuancer forsvandt fra vort Firmament. Vi gik fremad med raske Skridt, der gjenløde forunderlig stærkt paa Havbunden. Den mindste Lyd forplantede sig til Øret med en Hurtighed, som man ikke kjender paa Jorden. I Virkelig-

heden er Vandet en bedre Leder for Lyden end Luften, idet Lyden her forplanter sig med en omtrent firdobbelt Hastighed.

Havbunden begyndte nu at skraane stærkt nedad, og Lysets Styrke blev mere ligelig. Vi befandt os paa en Dybde af tre hundrede og fjorten Fod og vare saaledes udsatte for et Tryk af ti Atmosfærer. Men mit Dykkerkostume var saaledes indrettet, at Trykket ikke generede mig det Mindste. Jeg mærkede kun en vis Vanskelighed ved at bevæge Fingrene, og selv denne Fornemmelse forsvandt hurtigt. Den to Timers Vandring i et Harnisk, som jeg var saa lidet vant til, foraarsagede ingen Træthed. Mine Bevægelser, der understøttedes af Vandet, iværksattes med en forunderlig Lethed.

Paa denne Dybde af tre hundrede og fjorten Fod mærkede jeg endnu Solstraalerne, om end kun svagt. Deres rene Glands veg saa Pladsen for en rødagtig Dæmring, en Mellemting mellem Dag og Nat. Imidlertid saae vi endnu tilstrækkelig klart til at finde Vej og behøvede endnu ikke at tage vor Tilflugt til de Ruhmkorffske Apparater.

I dette Øjeblik standsede Kaptajn Nemo. Han ventede, til jeg havde indhentet ham, og viste saa med Haanden paa nogle mørke Masser, som i ikke lang Afstand dukkede frem gjennem Skumringen.

„Det er Øen Crespos Skov," tænkte jeg. Og jeg tog ikke fejl.

Syttende Kapitel.

En undersøisk Skov.

Endelig naaede vi Kanten af denne Skov, som utvivlsomt var en af de smukkeste i Kaptajn Nemos umaadelige Rige. Han betragtede den som sin Ejendom og gjorde det med samme Ret, som vore første Forældre i længst forsvundne Dage tiltoge sig Herredømmet over Jorden. Hvem skulde iøvrig have kunnet gjøre ham Besiddelsen af denne undersøiske Ejendom stridig? Var der vel blot en eneste Pionner, som før ham, med Spaden i Haanden, havde trængt sig gjennem disse mørke Plantager?!

Skoven bestod af store trælignende Vækster. Saasnart vi vare trængte ind under dens uhyre Hvælvinger, blev jeg strax slaaet af den besynderlige Maade, hvorpaa Grenene vare ordnede, — en Ordning, som jeg ikke før havde observeret. Ingen af de Vækster, som tapetserede Jordbunden, ingen af de Grene, som udsprang fra Stammerne, slyngede, krummede eller strakte sig i vandret Retning, men alle stege de op mod Havfladen. Der var ikke en Kvist, ikke en Stængel, hvor tynd den saa end kunde være, der ikke holdt sig saa strunk, som om den havde været af Staal-

traad. Tang og Slyngplanter udviklede sig her i en streng lodret Linie, ligesom kommanderede af Tætheden i det Element, der havde frembragt dem. Ellers fuldstændig ubevægelige, indtoge disse Planter strax atter deres oprindelige Stilling, naar min Haand havde fjernet dem fra hinanden. Her var det Lodrettes Rige.

Jeg vænnede mig snart til den besynderlige Ordning saavelsom til det forholdsvis temmelig betydelige Mørke, som omgav os. Bunden i Skoven var overstrøet med skarpkantede Blokke, som det var vanskeligt at undgaa. Den undersøiske Flora forekom mig her at være meget komplet og navnlig rigere end i de arktiske og tropiske Zoner, hvor dens Frembringelser ikke ere saa mangfoldige. Men efter nogle Minuters Forløb forvexlede jeg mod min Villie de to Riger med hinanden og tog Plantedyr for Alger og Planter for Dyr. Hvem vilde forresten ikke være faret vild i dette Punkt? I denne undersøiske Verden staar Faunaen og Floraen hinanden uendelig nær.

Jeg bemærkede, at alle disse Planterigets Frembringelser kun vare meget løst fæstede til Jordbunden. Idet de savne Rødder og ere ligegyldige for, hvad det er for faste Legemer — Sand, Sneglehuse eller Stene, — som bære dem, begjære de af disse Legemer kun et Støttepunkt, ikke noget Livsophold. Disse Væxter udvikles helt og holdent af sig selv, og Grundvilkaaret for deres Tilværelse er det Vand, som opholder og nærer dem. Flertallet af dem havde istedetfor Blade lunefuldt formede Tunger, der holdt sig inden-

for en begrændset Farveskala af Rosenrødt, Karmin, Grønt, Oliven, Gulblegt og Brunt. Jeg saae her, men ikke tørret som i Nautilens Samlinger, Paafugletangen, der syntes at anraabe om en Brise, skarlagenrøde Ceramier, Laminarier, som udsendte spiselige Skud, Buketter af Acetabuler, hvis Stilke tiltage i Tykkelse op imod Toppen, samt en Mængde andre Havvæxter, af hvilke ingen havde Blomster. „Forunderlige Anomali, besynderlige Element," har en aandrig Naturforsker sagt, „hvor Dyrene, men ikke Planterne bære Blomster."

Mellem disse Buske, der vare store som de tempererede Zoners Træer, og i deres fugtige Skygge skød der store Masser af mindre Buske op med levende Blomster, Hækker af Plantedyr, paa hvilke der pralede zebraspættede Meandriner, Cariofyler med gjennemsigtige gulagtige Tentakler, samt Knipper af Zoantharier. Og for at fuldstændiggjøre Illusionen fløj Flyvefisk fra Gren til Gren, ligesom en Sværm Kolibrier, medens gule Lepisocanther, Dactylopterer og Monocentrer foer op ved vore Skridt, ligesom en Flok Bekkasiner.

Omtrent Klokken Et gav Kaptajn Nemo Tegn til, at vi skulde standse. Jeg for min Part var meget vel fornøjet dermed, og vi strakte os ud under en Hvælving af Alarier.

Denne Hvile paa Marschen forekom mig meget behagelig. Den eneste Mangel var, at man ikke kunde tale sammen. Men det var umuligt at spørge, umuligt at at svare. Jeg kunde blot nærme mit store Kobberhoved hen til Jeans. Jeg saae den brave Fyrs Øjne straale af Tilfredsstillelse, og som et Tegn

paa, at han befandt sig vel, bevægede han Hovedet inde i Koberhuen paa den morsomste Maade af Verden. Jeg var meget forbauset over, at jeg ikke, skjøndt jeg nu havde gaaet i over fire Timer, følte nogen stærk Sult. Jeg veed ikke, hvad Grunden hertil var. Derimod følte jeg, som alle Dykkere, en næsten uimodstaaelig Lyst til at sove. Mine Øjne lukkedes ogsaa snart bag de tykke Glas, og jeg faldt i en dyb Søvn, som hidtil kun var bleven trængt tilbage af Bevægelsen. Kaptajn Nemo og hans sværlemmede Kammerat havde allerede foregaaet os med et godt Exempel, hvad Søvnen angik.

Hvor længe jeg havde ligget saaledes, kan jeg ikke bestemt sige; men da jeg vaagnede, forekom det mig, at Solen hældede imod Horisonten. Kaptajn Nemo havde allerede rejst sig, og jeg begyndte at strække mig, da et uventet Syn hastig bragte mig paa Benene.

I nogle Skridts Afstand betragtede en uhyggelig, over tre Fod lang Havedderkop mig med sine skelende Øjne, idet den stod paa Springet til at fare løs paa mig. Endskjøndt min Dykkerdragt var tilstrækkelig tyk til at beskytte mig mod Dyrets Bid, kunde jeg dog ikke undertrykke en Gestus af Skræk. Jean og Matrosen fra Nautilen vaagnede i det Samme. Kaptajn Nemo viste sin Kammerat det modbydelige Dyr, som et Kolbeslag strax strakte til Jorden. Jeg saae Uhyrets forfærdelige Fødder vride sig i hæslige Krampetrækninger.

Denne Begivenhed bragte mig til at tænke paa, at muligvis andre og endnu frygteligere Dyr strejfede omkring i disse mørke Dybder, og at min Dykker-

dragt ikke vilde beskytte mig mod deres Anfald. Jeg havde ikke tænkt derpaa tidligere, og jeg besluttede nu at være paa min Post. Iøvrig antog jeg, at denne Rast betegnede Endepunktet af vor Udflugt; men jeg bedrog mig, thi istedetfor at vende tilbage til Nautilen fortsatte Kaptajn Nemo sin djærve Exkusion.

Jordbunden sænkede sig efterhaanden, og ad stedse stejlere og stejlere Skraaninger kom vi ned til en betydelig Dybde. Klokken kunde vel være omtrent Tre, da vi naaede en snever Dal, indesluttet af lodrette Vægge og beliggende i omtrent fire hundrede og halvtredssindstyve Fods Dybde under Havfladen. Takket være vore ypperlige Apparater vare vi saaledes trængt endog en hundrede Fod dybere ned, end det hidtil var lykkedes Menneskene at naa paa deres undersøiske Vandringer.

Jeg siger fire hundrede og halvtredssindstyve Fod, endskjøndt jeg ikke havde noget Instrument, hvorved jeg kunde maale Afstanden. Men jeg vidste, at Solstraalerne ikke kunde trænge længere ned, selv i de klareste Have; og just nu begyndte Mørket at blive rigtig tæt. Paa ti Fods Afstand kunde man ikke se en Haand for sig. Jeg gik derfor famlende fremad, da jeg pludselig saae et hvidt, temmelig klart Lys. Kaptajn Nemo havde tændt sit elektriske Apparat. Hans Kammerat gjorde det Samme, Jean og jeg fulgte hans Exempel. Ved at dreje paa en Skrue satte jeg Rullen og Glaspiben i Forbindelse med hinanden, og oplyst af vore fire Lygter illumineredes Havet i firsindstyve Fods Omkreds.

Kaptajn Nemo trængte stadig længere ind i den

mørke Skov, der blev mere og mere ufremkommelig. Jeg lagde Mærke til, at Plantelivet forsvandt hurtigere end Dyreriget. Havvæxterne vare allerede helt og holdent fortrængte af den golde Jordbund, medens en umaadelig Mængde Dyr, Plantedyr, Leddyr, Bløddyr og Fisk endnu bestandig kravlede om paa den.

Medens vi gik fremad, tænkte jeg paa, at Lyset fra vore Ruhmkorffske Apparater nødvendigvis maatte hidlokke endel af Beboerne i disse mørke Skove. Men selv om de kom frem, holdt de sig dog i en for en Jæger mindre ønskelig Afstand. Flere Gange saae jeg Kaptajn Nemo standse og lægge an; men efter at have sigtet et Par Øjeblikke sænkede han atter sin Bøsse og gik videre.

Endelig, omtrent Kl. Fire, endte vor forunderlige Udflugt. Foran os rejste sig en vældig Mur af prægtige Klipper, en Dynge kæmpemæssige Blokke, et umaadeligt Granitskær, i hvilket man saae en Mængde mørke Grotter, men intetsomhelst Støttepunkt for den, som ønskede at klavre op paa det.

Kaptajn Nemo standsede pludselig. Med en Haandbevægelse befalede han os at gjøre Holdt, og hvor gjerne jeg end vilde være steget over denne Mur, maatte jeg dog opgive enhver Tanke derom. Her endte Kaptajn Nemos Rige. Han vilde ikke overskride dets Grændser. Paa den anden Side af Muren fandtes den Del af Jordkloden, som hans Fod ikke turde betræde.

Vi begave os paa Hjemvejen. Kaptajn Nemo satte sig atter i Spidsen for sin lille Trop og viste Vej uden at betænke sig et eneste Øjeblik. Det forekom

mig, at vi slog ind i en anden Retning for at komme tilbage til Nautilen. Denne nye Vej, som var meget stejl og som en Følge deraf meget besværlig, førte os hurtigt op til Overfladen. Dog vendte vi ikke saa hurtigt tilbage til de øvre Vandlag, at Trykket pludselig forandredes i Styrke, hvilket let kunde have medført alvorlige Beskadigelser i vor Organisme og givet Anledning til indvendige Læsioner, saaledes som det ofte hænder Dykkere. Snart kom Lyset atter frem, og eftersom Solen stod lavt paa Horisonten, fremkaldte Refraktionen atter en spektral Kant omkring Gjenstandene.

Paa syv og tredive Fods Dybde passerede vi gjennem en Stime af alleslags Smaafiske, der vare talrigere og mere bevægelige end Fuglene i Luften. Men endnu havde intet undersøisk Vildt, der fortjente et Skud, vist sig for vore Blikke.

I dette Øjeblik saae jeg Kaptajnen hurtig kaste Bøssen til Kinden og tage Sigte paa en eller anden bevægelig Gjenstand inde i Buskene. Skuddet gik af, et let Skrig hørtes, og et Dyr faldt livløst om i nogle Skridts Afstand fra mig.

Det var en prægtig Havodder, det eneste firbenede Dyr, som lever udelukkende i Vandet. Denne Odder, som var fire Fod lang, vilde sikkert have opnaaet en høj Salgspris. Dens paa Ryggen kastaniebrune, under Bugen sølvglindsende Skind vilde have hørt til det Slags Peltsværk, som er saa efterspurgt paa de russiske og kinesiske Markeder. De fine og glindsende Haar gave det en Værdi af mindst tusind Rigsdaler. Jeg betragtede med Beundring dette ejendomme-

lige Pattedyr med det runde Hoved, de korte Øren, de runde Øjne, de hvide, kattelignende Knurhaar, med Svømmehud mellem de klobevæbnede Tæer og med den buskede Hale. Denne værdifulde Kjødæder, som jages af Fiskerne, begynder allerede at blive mere og mere sjelden og er for Størstedelen flygtet til de nordlige Dele af det stille Hav, hvor Slægten sandsynligvis inden lang Tid vil være uddøet.

Kaptajn Nemos Ledsager tog Dyret op og kastede det over Skulderen. Derpaa gik vi videre. I en hel Time vandrede vi over en stor Sandslette, der flere Steder hævede sig til neppe sex Fod under Havfladen. Jeg saae da vort eget Billede, som tydeligt reflekteredes, aftegnes i omvendt Retning, og ovenover os viste der sig en Skare, som reproducerede vore Bevægelser og vore Gestus, og som i enhver Henseende lignede vor, kun at den gik med Hovedet nedad og med Fødderne i Vejret.

Lidt efter blev jeg Vidne til et af de smukkeste Bøsseskud, som en Jægers Haand nogensinde har affyret. En stor Fugl med anseeligt Vingefang, som tydelig saaes gjennem Vandet, dalede ned mod det Sted, hvor vi befandt os. Kaptajn Nemos Ledsager lagde an og skød den, da den kun befandt sig nogle Favne over Vandfladen. Fuglen styrtede livløs ned og faldt indenfor den dygtige Jægers Rækkevidde, som skyndte sig at bemægtige sig den. Det var en prægtig Albatros, et ypperligt Exemplar af en Vandfugl.

Vor Vandring var ikke blevet standset ved denne Hændelse. I to Timer gik vi afvexlende hen over Sandsletter og Tangmarker, hvilke sidste vare meget

besværlige at passere. Jeg var ærlig talt aldeles udmattet, da jeg i omtrent en halv Mils Afstand fik Øje paa et svagt Lys, som trængte gjennem Mørket. Det var Nautilens elektriske Lys. Inden tyve Minutter vilde vi være ombord, og jeg vilde kunne komme til at trække Vejret frit; thi det forekom mig, som om min Beholder begyndte at forsyne mig med temmelig daarlig Luft.

Imidlertid skulde vor Hjemkomst blive forsinket noget ved et Møde, som jeg ikke havde taget med i Beregning.

Jeg befandt mig omtrent tyve Skridt bagved Kaptajn Nemo, da jeg pludselig saae ham vende sig om og hurtigt fare hen imod mig. Med sin kraftige Haand trykkede han mig til Jorden, medens hans Kammerat bar sig ad paa samme Maade ved Jean. I Begyndelsen vidste jeg ikke rigtig, hvad jeg skulde tro om denne voldsomme Fremfærd; men jeg beroligede mig, da jeg saae Kaptajnen lægge sig ned ved Siden af mig og holde sig rolig.

Jeg laa altsaa udstrakt paa Havbunden og akkurat skjult af en Tangbusk, da jeg, idet jeg løftede Hovedet, fik Øje paa nogle uhyre Masser, som brusende suste forbi, idet de spredte et fosforagtigt Skjær omkring sig.

Blodet stivnede i mine Aarer. Jeg havde seet, at det var de frygtelige Hajer, som truede os. Det var et Par Tintoreer, et frygteligt Slags Hajer, med en uhyre Hale, med mørke glasagtige Øjne, og som afsondre en fosforagtig Materie af nogle Huller, der sidde omkring Gabet. Uhyre Ildfluer, der sønderknuse

et Menneske mellem deres Jernkjæber! Jeg veed ikke, om Jean havde travlt med at klassificere dem; jeg for min Part betragtede deres sølvglindsende Bug og deres med Tænder tæt besatte, frygtelige Gab fra et lidet videnskabeligt Synspunkt og mere som Offer end som Naturforsker.

Lykkeligvis se disse graadige Dyr kun daarligt. De passerede forbi os uden at lægge Mærke til os, uagtet deres store, brunladne Finner strøjfede os. Og som ved et Mirakel undslap vi fra denne Fare, overfor hvilket det at møde en Tiger midt i en Skov syntes en Børneleg.

En halv Time efter naaede vi, ledede af det elektriske Lys, Nautilen. Den ydre Dør var bleven staaende aaben, og Kaptajn Nemo lukkede den, saasnart vi vare traadte ind i den første Celle. Derefter trykkede han paa en Knap. Jeg hørte Pumperne arbejde inde i det Indre af Skibet, jeg mærkede, hvorledes Vandet sank omkring mig, og nogle Øjeblikke efter var Cellen fuldstændig tom. Den indvendige Dør blev nu lukket op, og vi traadte ind i Rustkammeret.

Der blev, ikke uden Vanskelighed, vore Dykkerklæder tagne af os, og i allerhøjeste Grad udmattet, vaklende af Sult og Trang til Søvn, begav jeg mig tilbage til mit Værelse, aldeles fortumlet ved denne vidunderlige Udflugt paa Havbunden.

Attende Kapitel.

Tretusinde Mil under det stille Hav.

Den følgende Dag, den 18de November, var jeg atter fuldstændig kvik efter Gaarsdagens Anstrengelser, og jeg steg op paa Platformen. Jeg kom derop netop lige i det Øjeblik, da den Næstkommanderende mumlede sin sædvanlige Frase. Det faldt mig da ind, at disse mystiske Ord maatte indeholde et Slags Antydning om Havets Beskaffenhed, eller at de maaske betød saameget som: Ingenting isigte.

Og i Virkeligheden, Havet var øde. Ikke et Sejl saaes i Horisonten. Den Crespos Toppe vare forsvundne om Natten. Havet, der opsugede alle Prismets Farver med Undtagelse af de blaa Straaler, reflekterede disse i alle Retninger og prangede i den dejligste Indigofarve. Brede, regelmæssige Furer gave den bølgende Overflade et vatret Udseende.

Jeg stod fortabt i dette prægtige Skue, da Kaptajn Nemo kom op paa Platformen. Han syntes ikke at lægge Mærke til mig, men begyndte strax en Række astronomiske Jagttagelser. Da han var færdig, gik han hen ved Glaskahyten, og lænet til denne syntes han tankefuldt at betragte det umaadelige Hav.

Saa kom der en Snes af Nautilens Matroser, kraftige og velbyggede Fyre, op paa Platformen. De skulde undersøge de Net, som Fartøjet havde slæbt bag efter sig om Natten. Utvivlsomt tilhørte disse Søfolk forskjellige Nationer, omendskjøndt den evropæiske Type var let at gjenkjende hos Enhver af dem. Jeg opdagede iblandt dem Irlændere, Franskmænd, nogle Slaver, en Græker eller en Kandier. Forresten vare disse Mænd meget tause og anvendte mellem sig dette besynderlige Sprog, om hvis Oprindelse jeg ikke kunde gjøre mig nogen Forestilling. Iøvrig havde jeg jo heller ikke Ret til at gjøre dem Spørgsmaal.

Nettet haledes ombord. Det var et Slags Net til at sænke, der lignede dem, man bruger paa Normandiets Kyster: et Slags store Ruser, som holdes halvt aabne ved en flydende Stang og en Kjæde, som er trukket gjennem de nederste Masker. Disse Ruser fejede Havbunden og opsamlede Alt, hvad der mødte dem paa deres Vej. Denne Dag bragte de flere mærkværdige Prøver fra disse fiskerige Farvande, saasom Lofier, der, paa Grund af deres komiske Bevægelser, have faaet Tilnavnet „Histrioner", sorte, med Føletraade forsynede Kommersoner, Balister med røde Tverstriber, halvmaaneformige Tetrodoner, som afsondre en meget skarp Gift, olivenfarvede Lampreter, Makrorhinquer, der ere bedækkede med sølvglindsende Skind, Trichiurer, hvis elektriske Kraft er lige saa stærk som Zitterrokkens og den elektriske Aals, skjællede Notopterer med brune Tværlinier, grønagtige Torskearter, adskillige Gobier osv. Endelig nogle større Fiskearter, saaledes f. Ex. en Karanx med et tre Fod

langt Hoved, flere smukke Boniter og tre stadselige Thunfiske, hvis hurtige Fart ikke havde kunnet redde dem fra Rusen.

Saavidt jeg kunde dømme, fandtes der i Nettene ikke Mindre end et tusind Pund Fisk. Det var en smuk, men ikke overraskende Fangst. Disse Net havde jo nemlig slæbt bagefter os i flere Timer og saaledes opsamlet i deres Fængsel en hel Verden af Vanddyr. Vi kunde altsaa ikke komme til at mangle ypperlige Fødemidler; thi paa Grund af Nautilens Hurtighed og den Tiltrækning, som det elektriske Lys udøvede, kunde vi bestandig forny vort Forraad.

De forskjellige Fisk bleve strax gjennem Skibslugen firede ned i Proviantrummet i Storlasten, for saa senere enten at blive spiste strax eller blive opbevarede.

Da Fiskeriet var forbi, og vort Luftforrraad var fornyet, antog jeg, at Nautilen atter vilde fortsætte sin undersøiske Rejse, og jeg vilde følgelig lige til at begive mig ned i mit Værelse, da Kaptajn Nemo vendte sig om mod mig og uden nogen Indledning ytrede:

„Betragt dette Hav, Hr. Professor. Lever det ikke? Lider det ikke af Vrede, og bevæges det ikke af Ømhed? Igaar lagde det sig til at sove ligesom vi, og see nu, hvorledes det vaagner efter en stille Nat!“

Hverken „Godnat“ eller „Goddag“! Skulde man ikke tro, at denne besynderlige Mand fortsatte en tidligere begyndt Samtale med sig selv.

„See, gjentog han, hvor det vaagner under Solens Kjærtegn. Nu begynder Daglivet igjen. Hvor

det er et interessant Studium at følge denne Organismes Virksomhed! Den har en Puls, Aarer, den lider af Krampetrækninger, og jeg giver den lærde Maury Ret, som opdagede hos den et Blodomløb, der var ligesaa virkeligt som Dyrenes."

Det var temmelig afgjort, at Kaptajn Nemo ikke ventede noget Svar af mig, og jeg ansaae det derfor for unødvendigt at fremplapre et „Naturligvis" eller „Ja vist" eller „De har Ret". Han talte snarere til sig selv end til mig og med lange Pauser mellem hver Sætning. Med andre Ord: han tænkte højt.

„Ja, sagde han, Oceanet har et Blodomløb, og for at fremkalde dette have de skabende Magter kun behøvet at forøge Varmen, Saltet og de mikroskopiske Dyr i det. Varmen fremkalder nemlig ulige Tætheds-grader, som foraarsage Strømme og Modstrømme. Fordunstningen, der er lig Nul i de nordligste Egne, men derimod meget betydelig i Ækvatorialzonerne, tilvejebringer en stadig Udvexling mellem de tropiske Have og Polarhavene. Forresten har jeg havt Lejlighed til at betragte disse Strømme, der udgjøre Oceanets virkelige Aandedrag, saavel ovenfra nedad som nedenfra opad. Jeg har seet Havvandets Molekule efterat være opvarmet paa Overfladen stige ned mod Dybet, opnaa sin højeste Grad af Tæthed ved fire Grader over Nulpunktet og siden ved lavere Grader blive lettere og stige op igjen. De skal ved Polerne komme til at iagttage Konsekvenserne af dette Fænomen og lære at indsee, hvorledes Vandet, som en Følge af denne Naturens forudseende Lov, kun fryser til paa Overfladen."

Da Kaptajn Nemo ytrede den sidste Del af denne Sætning, sagde jeg ved mig selv: „Polen! Tænker da denne dristige Eventyrer virkelig paa at føre os derhen?"

Kaptajnen taug en Stund og betragtede dette Element, som han saa utrætteligt og saa grundigt havde studeret. Lidt efter vedblev han:

„Havet indeholder en saa umaadelig Masse Salte, Hr. Professor, at hvis De uddrog dem, som ere opløste deri, vilde De faae en Masse af elleve Millioner og sexhundrede tusinde Kubikmil, som udbredt over Jordkloden vilde danne en Dynge af mere end fire og tredive Fods Højde. Men tro ikke, at denne Rigdom paa Salt skyldes et Lune af Naturen. Nej, den formindsker Havvandets Fordunstning og forhindrer Vindene fra at bortføre en altfor stor Masse Dampe, som ved at opløse sig vilde oversvømme de tempererede Jordbælter. En umaadelig Rolle, den: at opretholde Ligevægten i Jordklodens almindelige Husholdning!"

Kaptajn Nemo brød pludselig af, rejste sig op, gik et Øjeblik frem og tilbage paa Platformen og vendte sig atter til mig.

„Hvad angaaer Infusionsdyrene, sagde han, disse Milliarder af Smaakryb, hvoraf der i en eneste Draabe findes Millioner, og hvoraf der udkræves ottehundrede Tusinde for at opnaa den samme Vægt som et Milligram, saa er deres Rolle ikke mindre vigtig. De opsuge Havsaltene, de assimilere sig med Havets faste Bestanddele og danne, som virkelige Fastlandsfabrikanter, Korallerne og Madreporerne. Og naar Vanddraaben er blevet berøvet sine mineralske Nærings-

stoffer, bliver den lettere, stiger op til Overfladen og opsuger der de Salte, som ere blevne fri ved Fordunstningen, hvorefter den atter bliver tungere, synker ned ad og tilfører Infusionsdyrene nye Bestanddele, som de kunne opsuge. Herved fremkommer der en dobbelt opad- og nedadstigende Strøm; med andre Ord: altid Bevægelse, altid Liv! Ja, et Liv, der er mere kraftigt, mere yppigt end det, der rører sig paa Fastlandet; et Liv, der strækker sig til hver en Del af dette Hav, som man har kaldt Dødens Element for Mennesket, men som er Livets Element for Myriader af Dyr — og for mig!"

Idet Kaptajn Nemo sagde dette, foregik der en fuldstændig Forvandling af ham, som gjorde det stærkeste Indtryk paa mig.

„Ja, tilføjede han, det er den sande Tilværelse! Jeg kunde forstaa, om man faldt paa at anlægge Hav-Byer, en Samling af undersøiske Huse, der ligesom Nautilen hver Morgen steg op til Havets Overflade for at trække Vejret! Det vilde være fri Stæder, hvis saadanne nogensinde have været mulige, uafhængige Stæder! Og dog, hvem veed, om ikke en eller anden Despot . . . ."

Kaptajn Nemo fuldførte sin Sætning med en heftig Gestus. Derefter vendte han sig til mig, ligesom for at forjage en ubehagelig Tanke, og spurgte mig:

„Veed De, Hr. Aronnax, hvor dybt Oceanet er?

— Jeg kjender i det Mindste, Hr. Kaptajn, de Resultater, som de vigtigste Undersøgelser have bragt os.

— Vilde De være tilbøjelig til at anføre dem, saa at jeg kunde rette, hvor det var nødvendigt?

— Jeg skal anføre dem, svarede jeg, som i Øjeblikket falde mig ind. Dersom jeg ikke tager fejl, har man fundet, at Mellemdybden i den nordlige Del af Atlanterhavet beløber sig til fem og tyve tusinde Fod og i Middelhavet til otte tusind Fod. De mærkeligste Maalninger ere blevne anstillede i den sydlige Del af Atlanterhavet, omtrent ved 35°, og de have givet syv og tredive tusind Fod, tre og fyrgetyve tusind Fod og sex og fyrgetyve tusind Fod. Overhovedet antager man, at dersom Havbunden var jevn, vilde Mellemdybden være omtrent to og tyve tusind Fod.

— Jeg haaber, Hr. Professor, at det skal lykkes mig at skaffe Dem paalideligere Erfaringer. Hvad Mellemdybden i denne Del af det stille Hav angaaer, da er den, som De vil faae at see, tretten tusind Fod."

Da Kaptajn Nemo havde sagt dette, gik han hen mod Lugen og steg ned ad Trappen. Jeg fulgte ham og begav mig til den store Salon. Kort efter blev Skruen sat i Bevægelse, og Loggen viste en Hastighed af fem Mil i Timen.

I de følgende Dage var Kaptajn Nemo meget sparsom med sine Besøg. Jeg saae ham kun med lange Mellemrum. Hans Næstkommanderende gjorde imidlertid regelmæssig hver Dag ved Mærker paa Kortet Rede for, hvor vi befandt os, saa jeg med største Sikkerhed kunde følge Nautilens Rute.

Jean og Ned Land tilbragte mange Timer sammen med mig. Jean havde fortalt sin Ven om alt det Mærkelige, der havde mødt os paa vor Udflugt, og Kanadieren fortrød nu, at han ikke var taget med

os. Jeg haabede imidlertid, at vi nok engang igjen skulde komme til at besøge undersøiske Skove.

Nautilen gik i sydostlig Retning, paa tre hundrede til trehundrede og halvtredsinstyve Fods Dybde. En Dag førtes den imidlertid — jeg veed ikke af hvad Grund — i diagonal Retning af sine hældende Plan ned paa en Dybde af sex tusind og fire hundrede Fod. Termometret viste en Temperatur af 4° og fem og tyve Centigrader, en Temperatur, som paa denne Dybde synes at være fælles for alle Bredegrader.

Den 26de November, Klokken Tre om Morgenen, passerede Nautilen Krebsens Vendekreds paa 172° Længde. Den 27de fik vi Sandvichsøerne isigte, hvor den berømte Cook fandt sin Død den 14de Februar 1779. Vi havde da tilbagelagt fire tusind og otte hundrede og tredsinstyve Mil fra det Punkt, hvorfra vi vare gaaede ud. Om Morgenen, da jeg kom op paa Platformen, opdagede jeg to Mil i Læ Havaï, den største af de syv Øer, som danne dette Arkipelag. Jeg kunde tydeligt skjelne den dyrkede Kyststrækning, forskjellige Bjergkjæder, som løb parallelt med Kysten, samt Vulkanerne, hvoriblandt Mouna-Roa, der hæver sig femten tusind Fod over Havet. Blandt andre Skabninger fra disse Farvande bragte Nettene os Flabellarier, et Slags sammentrykte Polyper, der ere ejendommelige for denne Del af Oceanet.

Nautilen blev ved at gaa imod Sydost. Den 1ste December passerede vi paa 142° Længde Ækvator, og den 4de i samme Maaned fik vi — efter en hurtig Rejse, under hvilken der ikke var forefaldet noget Mærkværdigt — Marquesas-Øerne isigte. Jeg opdagede

paa tre Miles Afstand (8°, 57′ sydlig Brede og 139°, 32′ vestlig Længde) Odden Martin paa Nukahiva, den største Ø i denne Gruppe, som tilhører Frankrig. Jeg kunde imidlertid ikke see Andet end nogle skovklædte Bjerge, som aftegnede sig i Horisonten; thi Kaptajn Nemo holdt ikke af at nærme sig til Land. Her skaffede Nettene os nogle smukke Fiskearter, nemlig Koryfener med asurfarvede Finner og gyldenfarvet Hale, hvis Kjød er det bedste af alle Fiskes; Hologymnoser, der næsten helt og holdent savne Skjæl, men som ere udmærket velsmagende; endelig gulagtige Thasarder, ligeledes en ypperlig Spise — kort sagt, lutter Fisk, som fortjente at komme paa Nautilens Spiseseddel.

Efter at have forladt disse herlige Øer, som beskyttes af det franske Flag, tilbagelagde Nautilen mellem den 4de og 11te December en Vejlængde af omtrent to tusind Mil. Under denne Sejllads traf vi paa en umaadelig Stime Kalmarer, nogle underlige Bløddyr, der staa Blæksprutterne meget nær. De franske Fiskere betegne dem med Navnet Encornets (hornede); de høre til Kefalopodernes Klasse, Dibrankiernes Familie, der foruden dem omfatter Blækfiskene og Argonauterne. Disse Dyr bleve studerede med stor Omhu af de gamle Naturforskere, og de forskaffede Agoraens Talere mangfoldige Metaforer, samtidig med, at de optraadte som en ypperlig Spise paa de rige Borgeres Bord, hvis man ellers tør tro Athenæus, en græsk Læge, der levede før Gallienus.

Det var Natten mellem den 9de og 10de December, at Nautilen mødte denne Armee af Bløddyr,

som nærmest ere Natdyr. Man kunde tælle dem i Millionvis. De udvandre fra de tempererede Zoner til de varmere, idet de følge Sildens og Sardinens Marschroute. Vi saae gjennem de tykke Krystalvinduer, hvorledes de med umaadelig Hurtighed svømmede omkring og forfulgte Fisk og Bløddyr, aad de smaa og blev ædt af de store, medens de i et ubeskriveligt Virvar bevægede de ti Fødder, som Naturen har befæstet paa deres Hoved lig ti pneumatiske Orme. Trods sin hurtige Fart sejlede Nautilen i flere Timer gjennem denne Stime, og dens Net opfangede en uhyre Masse af dem, blandt hvilke jeg gjenkjendte de ni Arter, som d'Orbigny tilskriver det stille Hav.

Som man seer, ødslede Naturen uophørlig med nye Vidundere paa vor Sejllads. Den varierede i det Uendelige. Den forandrede sin Dekoration og sit Sceneri for at glæde vore Øjne, og vi fik ikke blot at see Skabelsens Vidundere i det vaade Element, men vi kom endogsaa til at trænge ind i Skabelsens frygteligste Hemmeligheder.

Den 11te December sad jeg og læste inde i den store Salon. Jean og Ned Land betragtede gjennem de halvtaabnede Luger det lysende Vand. Efterat have fyldt sine Beholdere havde Nautilen sænket sig ned paa en Dybde af tre tusinde og fire hundrede Fod, en lidet befolket Del af Oceanet, hvor kun nogle af de største Fiskearter nu og da vise sig.

Jeg var just ifærd med at læse Jean Macés fortryllende Bog: Mavens Tjenere, og jeg nød med Velbehag det ypperlige Værk, da Jean afbrød mig:

„Vil Herren see ud af Vinduet et Øjeblik?

— Hvad er der ivejen, Jean?

— Herren maa selv see."

Jeg rejste mig og støttede mig med Armen mod Vinduet. I det klare elektriske Lys saae jeg midt i Vandet en mørk, ubevægelig Gjenstand. Jeg betragtede den opmærksomt for at undersøge Beskaffenheden af dette kæmpemæssige Dyr; men pludselig foer en Tanke gjennem mit Hoved.

„Et Fartøj! raabte jeg.

— Ja, svarede Ned Land, et Fartøj som er gaaet tilbunds med Mand og Mus."

Ned Land tog ikke fejl. Vi befandt os i Nærheden af et Fartøj, hvis kappede Vanter endnu hang i Tougværket. Skroget syntes at være i god Stand, og dets Havari kunde i det Højeste være nogle Timer gammel. Tre Maststumper, der vare kappede to Fod over Dækket, viste, at det strandede Fartøj havde maattet offre sine Master. Men idet det var blevet kastet om paa Siden, var det blevet fyldt med Vand og laa nu paa bagbords Side. Det var et sørgeligt Syn, dette i Bølgerne nedsænkede Skib; men endnu sørgeligere var Synet af dets Dæk, hvor nogle med Toug fastsurrede Lig endnu laa. Jeg talte sex saadanne. Fire Mænd, af hvilke den ene stod oprejst, samt en Kvinde, som var kommen halvvejs op af Kahyten, og som holdt et Barn i sine Arme. Denne Kvinde var ung. Klart oplyst af det elektriske Lys fra Nautilen kunde jeg skjelne hendes Ansigtstræk, som Vandet endnu ikke havde vansiret. Med en sidste Anstrengelse havde hun løftet Barnet op over sit Hoved, og det stakkels lille Væsen havde slynget sine Arme om Moderens Hals.

De fire Sømænds Stilling var forfærdelig, lemlæstede, som de vare, af krampagtige Bevægelser og vansirede ved de Forsøg, som de endnu i Døden havde gjort paa at slide sig løs fra de Toug, som holdt dem til Skibet. Den ene, i hvis alvorlige og jevne Træk man kunde spore en vis Ro, var Styrmanden, som, med det graa Haar klipppet tæt af ved Panden og med Haanden knyttet om Rorhjulet, endnu syntes at styre sin forliste Tremaster gjennem Oceanets Dyb.

Hvilket Skuespil! Vi stode tause og med bankende Hjerte og betragtede dette paa fersk Fod grebne, saa at sige i sidste Øjeblik fotograferede Skibbrud. Allerede saae jeg umaadelige Hvaler, lokkede af dette Gjæstebud paa Menneskekjød, ile frem med glødende Øjne.

Nautilen styrede imidlertid omkring det sunkne Fartøj, og idet vi passerede det, læste jeg paa dets Bagstavn:

Florida, Sunderland.

Nittende Kapitel.

Vannikoro

Dette forfærdelige Skuespil indledte den Række af Havarier, som skulde møde Nautilen paa dens Vej. Efterat vi vare komne ind i mere befarede Have, saae vi ofte Skibsskrog, som, liggende i Vandet, gik deres Forraadnelse imøde, og længere nede paa Bunden Kanoner, Kugler, Ankre, Kjættinger samt tusinde andre Slags Gjenstande af Jern, som Rusten fortærede.

Ombord paa Nautilen, hvor vi bestandig levede som Eneboere, havde vi den 11te December Pomotu-Gruppen isigte; den strækker sig paa et Rum af et hundrede og otte og firsindstyve Mil fra Øst-Sydost til Vest-Nordvest mellem 13° 30′ og 23°, 50′ sydlig Brede samt 125°, 30′ og 151°, 30′ vestlig Længde fra Øen Ducie til Øen Lazaref. Denne Øgruppe dannes af sexten Øer, blandt hvilke man bemærker Gruppen Gambier, som Frankrig har paatvunget sit Protektorat. Alle disse Øer ere dannede af Koraller. En langsom, men stadig fortsat Opskydning af nye Koralrev, tilvejebragt ved Polypernes Arbejde, skal en Dag forene dem med hinanden. Derefter vil denne Øgruppe gro sammen med en anden tilgrændsende, og et femte

Fastland skal danne sig fra Ny-Seland til Marquesasøerne.

Da jeg tilfældigvis kom til at udvikle denne Theori for Kaptajn Nemo, svarede han koldt.

„Jorden trænger ikke til nye Fastlande, men til nye Mennesker.“

Nautilens Sejlads gik fortiden just forbi Klermont-Tonnerre, en af de mærkeligste Øer i denne Gruppe, som opdagedes 1822 af Kaptajn Bell paa Minerva. Jeg kunde saaledes studere dette madreporiske System, som Øerne i dette Ocean have at takke for deres Oprindelse.

Madreporerne, som man maa vogte sig for at forvexle med Korallerne, have deres Væv beklædte med en Kalkskal. Forskjellighederne i deres Bygning har faaet min udmærkede Lærer Millne Edwards til at inddele dem i fem Afdelinger. De smaa Dyr, som afsondre dette Polyphus, leve i Milliardvis i deres Celler. Det er deres kalkagtige Affsondringer, som blive til Klipper, Rev, Holme og Øer. Her danne de en cirkelrund Ring, inden i hvilken der er en Lagune eller en lille Sø, som gjennem Aabninger staar i Forbindelse med Havet. Hist danne de Barrierer, der ligne dem, som findes ved Ny-Kaledoniens Kyster og ved forskjellige af Pomatouøerne. Paa andre Steder, som paa Mauritius og Reunion, oprejse de takkede Rev, høje, stejle Mure, i hvis Nærhed Oceanets Dybde er meget betydelig.

Da vi passerede Klermont-Tonnerre paa nogle faa Favnes Affstand, havde jeg god Lejlighed til at lægge Mærke til disse mikroskopiske Arbejderes kæmpe-

mæssige Bygninger. Murene vare især byggede af de med Navnene Milleporer, Poriter, Astræer og Meandrier betegnede Madreporer. Disse Polyper udvikle sig i Særdeleshed i Havets øverste Lag, som stadig er i Bevægelse. Den undersøiske Bygning begynder følgelig ovenfra, men sænker sig lidt efter lidt nedad med Resterne af de Affondringer, som bære den. Saaledes er i det Mindste Darvins Theorie, der paa denne Maade forklarer Dannelsen af de saakaldte Atolls, — efter min Mening en Theori, som er langt at foretrække for den, der angiver Grundvolden til Madreporernes Arbejde for at være Toppe af Bjerge eller Vulkaner, som hæve sig til nogle Fod under Vandfladen.

Jeg kunde iagttage disse besynderlige Murværk paa nært Hold. Thi da vi lode Loddet falde, viste det en Dybde af ni hundrede og fyrgetyve Fod, og vort elektriske Lys fik Kalken til at glindse. Jean spurgte mig, hvor længe det kunde vare, før disse kolossale Vægge opnaaede en saadan Højde, og han blev meget forbauset, da jeg underrettede ham om, at de Lærde anslog Forøgelsen til at være 1/8 Del Tomme i et Aarhundrede.

„Om disse Mure, sagde han, have Dyrene altsaa været . . . .

— Hundrede og to og halvfemssindstyve tusinde Aar, min brave Ven. Forresten har Dannelsen af Stenkullet, det vil sige Forsteningen af de gjennem Oversvømmelser begravne Skove samt Afkølningen af Basaltklipperne, udkrævet en meget længere Tid. Men

man maa heller ikke tro altfor meget paa Bibelens Skabelseshistorie."

Da Nautilen atter steg op til Havets Overflade, kunde jeg i hele dens Overflade overskue denne lave og skovklædte Ø. Dens madreporiske Klipper vare utvivlsomt blevne gjorte frugtbare ved Skypumper og Storme. En Dag var et Frø, som Stormen havde ført med fra et eller andet nærliggende Land, faldet ned paa Kalklagene, der vare blandede med Levninger af forraadnede Fisk og undersøiske Planter. En Kokosnød kastedes op af Bølgerne paa den nye Kyst; Frøet slog Rod. Da Frøet voxte til, standsede det Vandfordunstningen. En Bæk opstod. Vegatationen tiltog efterhaanden. Nogle Smaadyr, Orme, Insekter, dreve iland fra Træstammer, som Vinden havde revet bort fra andre Øer. Skildpadderne kom og lagde deres Æg, Fuglene kom og hakkede i de unge Træer. Paa denne Maade udvikledes Dyrelivet, og tiltrukne af det Grønne og af Frugtbarheden viste Menneskene sig. Saaledes dannedes disse Øer, disse mikroskopiske Dyrs umaadelige Værk.

Om Aftenen tabte Klermont-Tonnerre sig i det Fjerne, og Nautilen forandrede sin Kurs temmelig betydeligt. Efterat have passeret Stenbukkens Vendekreds paa 135° Længde styrede Skibet mod Vest-Nordvest og gjemmemsejlede hele den mellemtropiske Zone. Omendskjøndt Sommersolen ødslede med sine Straaler, lede vi dog ikke det Allermindste af Varmen, eftersom Temperaturen paa hundrede Fods Dybde under Vandet ikke hæver sig over 14 eller 15°.

Den 15de December saae vi i Øst Selskabsøerne

og det fortryllende Tahiti, det stille Havs Dronning. Jeg fik om Morgenen Sigte paa de højeste Bjergtoppe af denne Ø. Havet omkring Øen forsynede os med fortræffelige Fisk, Makreler, Boniter, Albikorer og nogle Varieteter af en Havorm, som kaldes Murenophis.

Nautilen havde tilbagelagt otte hundrede Mile. Loggen markerede ni tusind syv hundrede og tyve Mil, da den passerede Tonga-Arkipelaget, hvor Argos, Porte-au-Princes og Duke-of-Portlands Besætninger omkom, samt Samosa-Arkipelaget, hvor Kaptajn Langle, La Perouses Ven blev myrdet. Derefter fik vi Øje paa Fidchi-Arkipelaget, hvor de Vilde slagtede Matroserne paa Union samt Kaptajn Bureau fra Nantes, Befalingsmand ombord paa Aimable-Josephine.

Dette Arkipelag, som strækker sig over fem og fyrgetyve Mil fra Nord til Syd og over fyrgetyve Mil fra Øst til Vest, ligger mellem 6° og 2° sydlig Breder og 174° og 179° vestlig Længde. Det bestaaer af en Mængde Øer, Holme og Skær, blandt hvilke man kan nævne Øerne Viti-Levu, Vanna-Levu og Kantavu.

Det var Tasman, som opdagede denne Gruppe i 1643, det samme Aar, som Torricelli opfandt Barometret og Ludvig den Fjortende besteg Thronen: Enhver af mine Læsere kan selv bestemme, hvilken af disse tre Tildragelser, der var den mest vigtige for Menneskeheden. Længere frem i Tiden ankom hertil i 1714 Cook, i 1793 Entrecasteaux og endelig i 1827 Dumont-Urville, som skaffede Rede i dette Arkipelags geografiske Kaos. Nautilen nærmede sig nu til Vailea-Bugten, Skuepladsen for den Kaptajn Dillons be-

kjendte Eventyr, som først opklarede Hemmeligheden ved La Perouses Skibbrud.

Denne Bugt, som vi drog igjennem, forsynede vore Net med en stor Masse Østers. Efter overensstemmende med Senecas Forskrift selv at have aabnet dem paa Bordet spiste vi en umaadelig Masse af dem. Disse Bløddyr tilhøre en Art, som er kjendt under Navn af ostrea lamellosa og som er meget almindelig ved Korsika. Vaielas Banke syntes at være meget betydelig, og med Mindre der indtraf Forstyrrelser, vilde utvivlsomt Østerserne aldeles fylde Bajerne, eftersom man regner to Millioner Æg paa et eneste Individ.

Dersom Mr. Land ikke fik Grund til at angre sit Fraadseri ved denne Lejlighed, saa var det af den Grund, at Østers er den eneste Spise, som aldrig volder Forstoppelse. Der udkræves nemlig ikke Mindre end sexten Dusin af disse Bløddyr for at tilvejebringe de fire og tredssindstyve Ort kvælstofholdig Substans, som ere nødvendige til et Menneskes daglige Føde.

Den 25de December sejlede Nautilen gjennem Ny-Hebridernes Arkipelag, hvilket Quiros opdagede 1606, der undersøgtes af Bougainville i 1768, og som fik sit nuværende Navn af Cook i 1773. Denne Gruppe bestaar hovedsagelig af ni store Øer og danner en langstrakt Figur af fem og fyrgetyve Mils Længde fra Nord-Nordvest til Syd-Sydvest, der er beliggende mellem 15° og 2° sydlig Brede og mellem 164 og 168° Længde. Vi passerede temmelig nær ved Øen Aurou, der i Middagsstunden viste sig for mig som

en Masse af grønne Skove, beherskede af en høj Bjergtop.

Denne Dag, Juledag, syntes Ned Land at være i daarligere Humør end ellers, idet han formodenlig stærkest følte Savnet af ikke at befinde sig i sin Families Kreds paa en saadan Festdag.

Jeg havde ikke seet Kaptajn Nemo i de sidste otte Dage, da han den 27de om Morgenen traadte ind i den store Salon, — nu som altid med en Mine, der syntes at forudsætte, at det neppe var fem Minuter siden, han havde forladt os. Jeg var just sysselsat med at undersøge Nautilens Route paa Planisfæren. Kaptajnen nærmede sig, lagde Fingeren paa et Punkt af Kortet og sagde det ene Ord

„Vanikoro."

Det var Navnet paa de Øer, ved hvilke La Perouses Skibe vare blevne ødelagte.

Jeg rejste mig hurtigt.

„Fører Nautilen os til Vanikoro? spurgte jeg.

— Ja, Hr. Professor, svarede Kaptajnen.

— Og jeg faaer Lov til at besøge disse berygtede Øer, hvor Boussole og Astrolabe knustes.

— Dersom det kan more Dem, Hr. Professor."

Fulgt af Kaptajn Nemo steg jeg op paa Platformen, hvorfra mine Blik nysgjerrig foer omkring i Horisonten.

I Nordvest dukkede op af Havet to vulkanske Øer af ulige Størrelse og omgivne af et Koralrev, som maalte fyrgetyve Mil i Omkreds. Vi befandt os i Nærheden af Øen Vanikoro, hvilken Dumont-Urville gav Navnet „Eftersøgelsens Ø," og lige

foran den lille Havneplads Vanou, beliggende paa 16° 4′ sydlig Brede og 164° 32′ østlig Længde. Jorden syntes at være bedækket af Grønsvær lige fra Strandbredden til Bjergtoppene i det Indre, der beherskes af Kapogo.

Efterat Nautilen gjennem en trang Aabning havde passeret det ydre Klippebælte, kom den ind i Brændingerne, hvor Havet har en Dybde af et hundrede og halvtreds til et hundrede og firsindstyve Fod. I Skyggen af nogle Palmer opdagede jeg et Dusin Vilde, som lod til blive umaadelig forbausede, da de fik Øje paa os. Saae de ikke i dette sorte, langagtige Legeme, som skød frem i Vandfladen, en eller anden frygtelig Hval, som de maatte være paa deres Post imod?

I samme Øjeblik spurgte Kaptajn Nemo mig, hvad jeg vidste om La Perouses Skibbrud.

„Det Samme, som hele Verden veed, Hr. Kaptajn, svarede jeg.

— Og kunde De underrette mig om, hvad hele Verden veed, spurgte han i en temmelig ironisk Tone.

— Intet vil være lettere.“

Jeg fortalte ham, hvad Dumont d'Urvilles seneste Expeditioner havde bragt for Dagen. Her giver jeg et ganske kort Resumé.

La Perouse og hans Næstkommanderende, Kaptajn Langle, blev i Aaret 1785 sendt ud af Ludvig den Sextende paa en Verdensomsejling. De gik ombord paa Korvetterne Boussole og Astrolabe, som aldrig senere saaes.

Aar 1791 udrustede den franske Regering, der

med Rette var urolig for begge Korvetternes Skæbne, to store Skibe, Recherche og Esperance. Disse to Skibe forlode Brest den 28de September under Kommando af Brunèi Entrecasteaux. To Maaneder efter erfoer man gjennem en vis Bowen, Kommandør paa Albermale, at der var blevet seet Vragstumper udenfor Kysten af Ny-Georgien, men Entrecasteaux, som ikke havde modtaget denne — iøvrig højst tvivlsomme — Meddelelse, styrede mod Admiralitetsøerne, der i en Rapport fra Kaptajn Hunter vare blevne betegnede som det Sted, hvor La Perouse havde lidt Skibbrud.

Hans Undersøgelser vare forgjæves; Esperance og Recherche passerede endog forbi Vanikoro uden at standse der. Taget som en Helhed var Rejsen meget ulykkelig, idet den kostede Entrecasteaux, to af hans Officerer og flere af Besætningen Livet.

Det var en gammel Støver paa det stille Hav, Kaptajn Dillon, som først opdagede uomtvistelige Spor af de Skibbrudne. Den 15de Maj 1824 passerede hans Skib Saint-Patrick tæt forbi Øen Tikopia, der hører til Ny-Hebriderne. Han mødte der en „Lascar" i en „Pirog", som solgte ham et Sværdfæste af Sølv, paa hvilket der var indgraveret nogle Bogstaver. Lascaren paastod desuden, at han for sex Aar siden ved et Besøg paa Vanikoro havde seet et Par Evropæere, der skrev sig fra nogle Fartøjer, som for mange Aar siden vare strandede paa Øens Rev.

Dillon anede, at der her var Tale om La Perouses Skibe, hvis Forsvinden havde sat hele Verden i Bevægelse. Han vilde begive sig til Vanikoro, hvor, efter Lascarens Sigende, Vragstumperne endnu var at finde.

Vinden og Strømmen vare ham imidlertid imod og forhindrede ham fra at gjøre det.

Dillon vendte tilbage til Kalkutta. Han forstod at faae det asiatiske Selskab og det indiske Kompagni til at interessere sig for sin Opdagelse. Et Skib, som man gav Navnet Recherche, blev stillet til hans Disposition, og ledsaget af en fransk Agent afrejste han den 23de Januar 1827.

Efter at have besøgt adskillige Øer i det stille Hav ankrede Recherche den 7de Juli 1827 op ved Vanikoro i den samme Havn, hvor Nautilen for Øjeblikket flød.

Her opsamlede Dillon nu talrige Levninger fra Vraget, — Jernsager, Ankre, Skibshager, Levninger af astronomiske Instrumenter, endvidere en Broncеklokke, paa hvilken der læstes Indskriften „Bazin har gjort mig" hvilket Mærke Støberiet i Brest brugte omtrent 1785. Der var følgelig ikke længer nogen Tvivl.

For at indhente nærmere Oplysninger opholdt Dillon sig her indtil Oktober Maaned. Derfra sejlede han til Ny-Zeland og ankrede igjen i Kalkutta den 7de April 1828, hvorpaa han begav sig til Frankrig, hvor han blev modtaget med megen Velvillie af Karl den Tiende.

Samtidig var imidlertid Dumont-Urville, uden at kjende Dillons Efterforskninger, draget ud for at søge Skuepladsen for Skibbrudet paa andre Steder. Man havde nemlig gjennem en Hvalfiskefanger faaet Underretning om, at de Vilde paa Lusiaderne og Ny-Kaledonien ejede nogle Medailler og et St. Ludvigskors.

Dumont-Urville, Øverstkommanderende paa Skibet Astrolabe, var altsaa stukken i Søen, og to Maaneder efter at Dillon havde forladt Vanikoro, ankrede han op ved Hobart-Town. Der fik han Kjendskab til de af Dillon vundne Resultater og fik tillige at vide, at en vis James Hobbs, Næstkommanderende paa Union fra Kalkutta, som var gaaet iland paa en Ø beliggende paa 8⁰ 18′ sydlig Brede og 156⁰ 30′ østlig Længde, — at han havde seet, at de Vilde her vare i Besiddelse af Jernstænger og røde Stykker Tøj.

Dumont-Urville, der var noget forvirret og ikke vidste, om han turde stole paa disse fra lidet troværdige Blade hentede Underretninger, besluttede imidlertid at følge Dillons Vej.

Den 10de Februar 1828 viste Astrolabe sig ved Tikopia og tog her til Lods og Tolk en paa denne Ø bosat Desertør. Derefter satte Skibet Kurs mod Vanikoro, som man fik isigte den 12te Februar, hvis Rev man fulgte indtil den 14de, og i hvis indenfor Koralvolden beliggende Havn Skibet ankrede op den 20de.

Den 23de gjorde flere af Officererne en Udflugt omkring Øen, men fandt kun nogle ubetydelige Levninger. De Indfødte, som nægtede Alt og blot søgte Udflugter, vægrede sig ved at føre dem til det Sted, hvor Uheldet var skeet. Denne fordægtige Opførsel gav Grund til at tro, at de havde mishandlet de Skibbrudne. Og i Virkeligheden syntes de Vilde at frygte for, at Dumont-Urville kun var kommet for at hævne La Perouse og hans ulykkelige Ledsagere.

Imidlertid, vundne ved Gaver og indseende, at de

ikke havde nogen Gjengjæld at frygte, førte de den 26de Februar den Næstkommanderende, Hr. Jacquinot, til Scenen for Skibbruddet.

Der, mellem Skærene Pakou og Vanou, traf man nu, paa tre til fire Favnes Dybde, Ankre, Kanoner, Jern- og Blyklumper, som vare overtrukne af kalkagtige Udsondringer. Man begav sig til dette Sted med Astrolabes Slup og Hvalfiskefangerbaad, og efter lange Anstrengelser lykkedes det Besætningen at faae fisket op et Anker, der vejede et tusind otte hundrede Pund, en ottepundig Maltkanon, en Blyklump og to Hakker af Kobber.

Gjennem sine Spørgsmaal til de Vilde erfarede Dumont-Urville fremdeles, at La Perouse efter at have tilsat begge sine Skibe paa Øens Skær havde bygget sig et mindre Fartøj, hvormed han endnu engang var strandet . . . . man vidste ikke hvor.

Den Kommanderende paa Astrolabe lod derefter oprejse et Gravmæle til Minde om den hæderlige Sømand og hans Ledsagere. Det var en simpel firkantet Pyramide, der hvilede paa en Grund af Koraller, og paa hvilken der ikke fandtes nogen Metalkrampe, som kunde friste de Vildes Begjærlighed.

Da dette var gjort, vilde Dumont-Urville atter vende hjem. Men saasom hans Besætning var bleven svært medtagen af de paa disse usunde Øer herskende Febre, og da han ligeledes selv var syg, kunde han ikke sætte Sejl til før den 17de Marts.

Imidlertid frygtede den franske Regering for, at Dumont-Urville ikke havde faaet Kundskab om Dillons Expedition, og den beordrede derfor Korvetten Bay-

onnaise, Kaptajn Legoarant de Tromelin, som havde sin Station paa den vestlige Kyst af Amerika, til Vanikoro. Bayonnaise ankrede op ved Vanikoro nogle Maaneder efter Astrolabes Afrejse. Den fandt ikke nye Sager, men konstaterede, at de Vilde havde respekteret La Perouses Gravmæle.

Det var Indholdet af den Beretning, som jeg afgav til Kaptajn Nemo.

„Man veed altsaa endnu ikke, bemærkede han, hvor det tredie Fartøj forliste, som de Skibbrudne byggede paa Vanikoro?

— Man har ingen Anelse derom."

Kaptajn Nemo svarede ikke, men gav mig et Tegn, at jeg skulde følge ham ned i den store Salon. Nautilen sænkede sig nogle Fod under Overfladen, og Lugerne bleve lukkede op.

Jeg sprang hen til Vinduet, og under de med Fongieer, Alcyoner og Cariophyller beklædte Koralgrene, mellem Myriader af herlige Fisk, opdagede jeg en hel Mængde Levninger, som Skraberen ikke havde kunnet faae op: Jernbøjler, Ankre, Kanoner, Kugler, lutter Gjenstande, som havde tilhørt de strandede Fartøjer, og som nu vare overdækkede af levende Blomster.

Medens jeg betragtede disse sørgelige Rester, sagde Kaptajn Nemo i en alvorlig Tone.

„Den Kommanderende La Perouse afrejste den 7de December 1785 med sine Skibe Boussale og Astrolabe. Han ankrede først i Botany-Bay, besøgte Venskabsøerne og Ny-Kaledonien, styrede saa mod Santa Kruz og gik iland paa Namuka, en af Øerne i Hapaï Gruppen. Derefter ankom Skibene til Vani-

koros ukjendte Rev. Boussole, som gik forrest, stødte paa ved den sydlige Kyst. Astrolabe kom det til Hjælp og strandede selv. Det første Skib blev næsten strax tilintetgjort. Det andet, som laa i Læ for Vinden, holdt sig nogle Dage. De Indfødte modtoge de Skibbrudne ganske venligt. Besætningen slog sig nu ned paa Øen og byggede af Resterne af de to Korvetter et nyt, mindre Fartøj. Nogle bleve frivillig paa Øen, Resten fulgte, svækket og syg, med La Perouse. De styrede mod Salomonsøerne og gik under med Mand og Mus ved den vestlige Side af den største af Øerne, mellem Kap Deception og Statisfaction.

„Men hvorfra veed De det? raabte jeg.

— Se her, hvad jeg har fundet paa det Sted, hvor det sidste Skibbrud indtraf."

Kaptajn Nemo viste mig en Æske af Jernblik, der bar det franske Vaaben, og som var stærkt medtaget af Søvandet. Han aabnede den, og jeg saae et Bundt gulnede, men endnu læselige Papirer.

Det var Marineministerens Instruktioner til den Kommanderende La Perouse; i Marginen havde Ludvig den 16de med egen Haand tilføjet forskjellige Notitser.

„Det er en smuk Død for en Sømand! sagde Kaptajn Nemo. Det er en fredelig Grav, Koralgraven, og Gud give, at jeg og mine Kammerater aldrig maatte faae nogen anden.

Tyvende Kapitel.

Torre=Strædet.

Natten mellem den 27de og 28de December forlod Nautilen Vanikoros Farvande med en umaadelig Hastighed. Den gik nu mod Sydvest, og i tre Dage tilbagelagde den de syv hundrede og halvtredsinstyve Mil, som adskiller La Perouse=Gruppe fra den sydostlige Kyst af Ny=Guinea.

Tidlig om Morgenen den 1ste Januar kom Jean op til mig paa Platformen.

„Med Herrens Tilladelse, sagde den brave Fyr, tillader jeg mig at ønske Herren et glædeligt Nytaar.

— Men, hvad Jean, det er jo aldeles, som om jeg var i Paris og i mit Studereværelse i Jardin des Plantes. Jeg modtager din Lykønskning og takker Dig. Kun havde jeg nok Lyst til at vide, hvad Du egenlig forstaaer ved et „glædeligt Nytaar“ under de Forhold, hvorunder vi befinde os. Mener Du et Aar, som skal befri os fra vort Fangenskab, eller et Aar, under hvilket denne besynderlige Rejse skal fortsættes?

— Paa Ære, svarede Jean, jeg veed ikke rigtig, hvad jeg skal sige. Det er sikkert nok, at vi see kuriøse Ting, og at vi ikke have havt Tid til at kjede

os i de sidste to Maaneder. Det sidste Under er altid større end det foregaaende, og dersom det vil blive ved paa den Maade, saa veed jeg ikke rigtig, hvor det vil ende. Min Mening er, at der aldrig mere vil tilbyde sig en saadan Lejlighed.

— Aldrig!

— Og forresten generer denne Kaptajn Nemo, som passer meget godt til sit latinske Navn,*) han generer saamænd ikke mere, end om han slet ikke existerede.

— Det har Du Ret i, Jean.

— Jeg tænker derfor med Herrens Tilladelse, at et godt Aar er et Aar, hvori vi kan faae Alt at see . . . . .

— Alt at see! Det vil dog maaske blive noget langvarigt. Men hvad mener Ned Land om Sagen?

— Ned Land mener akkurat det Modsatte af, hvad jeg mener, svarede Jean. Han seer koldblodig paa Tingene og har en sulten Mave. At see lutter Fisk og aldrig faae Andet at spise, det smager ham ikke. At mangle Viin, Brød og Kjød, duer ikke for en hæderlig Angelsachser, der er ammet op ved Beufsteg, og som ikke løber sin Vej for en Snaps eller to.

— Hvad mig angaar, Jean, saa generer det ikke mig, og jeg er meget vel tilfreds med Anretningen her ombord.

— Jeg ogsaa, svarede Jean. Jeg er da ogsaa ligesaa opsat paa at blive, som Mr. Land er paa at flygte. Dersom altsaa Aaret ikke bliver godt for mig, saa bliver det godt for ham, og omvendt. Paa den

*) Nemo: Ingen.

Maade er der altid En, der bliver fornøjet. Til Slutningen ønsker jeg Herren Alt det, som Herren kan have Fornøjelse af.

— Tak, Jean. Jeg maa blot bede Dig om at lade Spørgsmaalet om Nytaarspresenterne ligge og foreløbig istedetfor tage imod et godt Haandtryk. Jeg har ikke Mere hos mig.

— Herren har aldrig givet mig en bedre Gave," svarede Jean.

Og den brave Fyr gik sin Vej igjen.

Den 2den Januar havde vi tilbagelagt elleve tusinde og tre hundrede og fyrgetyve Marinemil eller fem tusind og to hundrede og halvtredssinstyve Mil fra vort Udgangspunkt i det japanske Hav. Foran Nautilens Forstavn udbredte sig nu, nordost for Australiens Kyst, det farlige Koralhav. Vort Skib holdt sig i en Afstand af nogle Marinemil fra den frygtelige Banke, paa hvilken Cook forliste den 10de Juni 1770. Skibet, som bar Cook, stødte mod en Klippe, og at det ikke sank, skyldtes den Omstændighed, at Koralstykket, som gik løs ved Stødet, satte sig fast i det halvtaabnede Skrog.

Jeg vilde gjerne have besøgt dette tre hundrede og tredsinstyve Mil lange Rev, mod hvilket det altid brusende Hav stormer og brydes med en Rullen, der minder om Tordenens. Men i samme Øjeblik førtes vi ved Nautilens hældende Plan ned paa en umaadelig Dybde, saa at jeg ikke kunde see Noget af denne høje Koralmur. Jeg maatte da nøjes med at betragte de forskjellige Fiskearter, som opsamledes i vore Net. Jeg bemærkede blandt Andet et Slags Makrelfisk af

Thunfiskens Størrelse, med blaaglindsende Sider, og Tverstriber, som forsvinde, naar Fisken døer.

Disse Dyr fulgte os skarevis og forsynede vort Bord med en ypperlig Ret. Man fangede ligeledes en stor Mængde flyvende Pyrapeder, sande undersøiske Svaler, som i mørke Nætter vexelvis stribe Luften og Vandet med deres fosforagtige Lys. Af Bløddyr og Plantedyr fandt jeg i Nettets Masker forskjellige Slags Alkyonarier, Søburrer, Hammerøsters, Ceriter og Hyaliter. Floraen repræsenteredes af smukke flydende Alger, der vare gjennemtrængte af Slim, som svedte ud gjennem Porerne; jeg fandt blandt Andet en beundringsværdig Nemastoma, som blev indregistreret blandt Museets naturhistoriske Mærkværdigheder.

Efter i tvende Dage at have befaret Koralhavet fik vi den 4de Januar Ny-Guineas Kyster isigte. Kaptajn Nemo underrettede mig om, at det var hans Hensigt at gaa gjennem Torre-Strædet ud i det indiske Ocean. Dertil indskrænkede hans Meddelelse sig. Ned bemærkede med skjult Glæde, at denne Kurs førte hen til de europæiske Farvande.

Efter den almindelige Opfattelse er det meget farligt at passere Torre-Strædet, dels paa Grund af de Klipper, hvormed det er opfyldt, dels paa Grund af de vilde Folkeslag, som bo paa dets Kyster. Det adskiller Ny-Holland fra den store Ø Ny-Guinea.

Ny-Guinea er et hundrede og halvtredsinstyve Mile lang og otte og fyrgetyve Mile bred og har et Fladeindhold af syv tusind og to hundrede Kvadrat-Mil. Den ligger mellem 0° 19′ og 10° 2′ sydlig Brede over Ækvator, og 12?° 23′ og 146° 15′ Længde.

Klokken Tolv, da den Næstkommanderende tog Solhøjden, saae jeg Toppene af Arfalx-Bjergene, som hæve sig jevnt og ende i skarpe Spidser.

Denne Ø blev opdaget i Aaret 1511 af Portugiseren Francisko Serrano og besøgtes siden af Don Meneses i Aaret 1526, af Grijalva i Aaret 1527, af den spanske General Alvar de Saavedra i Aaret 1528, af Suigo Ortez i 1545, af Hollænderen Shouten i 1616, af Nikolas Sruic i Aaret 1753, fremdeles af Tasman, Dampier, Fumel, Carteret, Edwards, Bougainville, Cook, Forrest, Mac Cluer, af d'Entrecasteaux i 1792, af Duperrey i 1823, af Dumont-d'Urville i 1827. Øen er Midtpunktet for den saakaldte malayiske Race, og jeg var overbevist om, at Tilfældet vilde bringe mig i Berøring med de frygtelige Andamenere.

Nautilen befandt sig saaledes ved det farligste Stræde paa Jorden, dette Stræde, som de dueligste Sømænd neppe vove at gjennemfare, dette Stræde, som Louis Paz de Torres trodsede, da han vendte tilbage fra sin Rejse i Sydhavet, og i hvilket Dumont d'Urvilles Korvetter i Aaret 1840 gik under med Mand og Mus. Selv Nautilen, som trodsede alle Farer, skulde dog her komme til at gjøre Bekjendtskab med Koralrevene.

Torres-Strædet er omtrent fire og tredive Marinemil bredt, men opfyldt af en umaadelig Mængde Øer, Holme, Skær og Klipper, som gjøre det næsten umuligt at besejle det. Kaptajn Nemo tog som en Følge deraf alle mulige Forsigtighedsregler, før han begav sig derind. Nautilen holdt sig i Overfladen af

Vandet og gik kun med halv Kraft. Dens Skrue pidskede kun langsomt Bølgerne, omtrent som en Hvalfiskehale.

Mine Ledsagere og jeg benyttede os af denne Omstændighed og toge Plads paa Platformen, som næsten altid stod tom. Lige foran os hævede sig Styrmandens Kahyt, og jeg skulde tage meget fejl, om det ikke var Kaptajn Nemo selv, som styrede Nautilen.

Foran mig havde jeg de ypperlige Kort over Torres-Strædet, som ere blevne optagne af Ingeniøren Vincendon Dumoulin og den forhenværende Underlieutenant, nuværende Admiral Coupvent-Desbois, der hørte til Dumont d'Urvilles Stab under dennes sidste Verdensomsejling. Disse og Kaptajn Kings Kort ere de paalideligste Førere gjennem dette snevre Strædes Virvar, og jeg raadførte mig med dem med den mest samvittighedsfulde Opmærksomhed.

Havet skummede rasende omkring Nautilen. Strømmen, der gik fra Sydost til Nordvest med en Hurtighed af to og en halv Mil, knustes mod Koraltoppene, der stege op over Havfladen.

„Et forbandet Hav! sagde Ned Land til mig.

— Ja, et afskyeligt! svarede jeg. Det egner sig aldeles ikke for et Skib som Nautilen.

— Blot den fordømte Kaptajn holder rigtig Kurs, gjentog Ned Land; thi jeg seer der Koralstykker, som vilde splintre Skroget i tusinde Stumper, bare det lugter til dem."

Situationen var virkelig farlig. Men Nautilen syntes ligesom Troldtøj at snige sig frem mellem de af rasende Brændinger omgivne Klipper. Den fulgte ikke nøjagtig den Vej, der havde været saa skæbne-

svanger for Dumont d'Urville. Den styrede længere mod Nord, fulgte Kysten af Øen Murray og vendte sig derpaa mod Sydost, mod Cumberlands Passage. Jeg troede, at den vilde passere denne; men saa brød den af mod Nordvest og styrede mellem en Mængde næsten ubekjendte Øer og Holme henimod Øen Tound og den „farlige Kanal".

Jeg spurgte allerede mig selv, om Kaptajn Nemo, der var forvoven indtil Galskab, havde isinde at løbe ind i denne Passage med sit Skib, da Nautilen endnu engang skiftede Kurs, og, idet den pludselig brød af imod Vest, styrede hen imod Øen Gueboroar.

Klokken var Tre om Eftermiddagen. Nautilen fulgte Kysten af denne Ø i mindre end to Miles Afstand.

Pludselig kastedes jeg omkuld af et Stød. Nautilen var stødt paa et Skær og laa ubevægelig med en let Hældning til Bagbords Side.

Da jeg atter havde faaet rejst mig, saae jeg Kaptajn Nemo og hans Næstkommanderende paa Platformen. De undersøgte Fartøjets Stilling og vexlede derpaa nogle Ord i deres ubegribelige Sprog.

Vor Stilling var saaledes: Paa to Miles Afstand, Bagbords Side, saaes Øen Gueboroar, hvis Kyst krummer sig lig en umaadelig Arm fra Nord til Vest. I Syd og Øst viste sig allerede nogle Koraltoppe, som bleve synlige under Ebben. Vi vare stødte paa under Flodvande og i et af disse Have, hvor Forandringen i Vandstanden er meget svag, en Omstændighed, som sikkert vilde hindre Nautilen i at komme flot igjen. Imidlertid havde Fartøjet dog ikke

taget nogen Skade i Henseende til den solide Maade, hvorpaa det var bygget. Men om det end hverken kunde gaa tilbunds eller revne, var det dog som sagt i høj Grad udsat for aldrig at kunne slippe løs fra disse Klipper, og i saa Fald vilde det være ude med Kaptajn Nemos undersøiske Apparat.

Jeg stod og tænkte herpaa, da Kaptajn Nemo kold og rolig, bestandig Herre over sig selv, og som det syntes hverken bevæget eller forbittret, nærmede sig til mig.

„Et Ulykkestilfælde? spurgte jeg.

— Nej, et Tilfælde, svarede han.

— Ja, men et Tilfælde, gjentog jeg, som maaske vil tvinge Dem til at bo paa dette faste Land, som De flygter for."

Kaptajn Nemo betragtede mig med en underlig Mine og gjorde en Bevægelse, der skulde sige saa Meget som: Nej. Intet vilde sikkert kunne tvinge ham til igjen at sætte sin Fod paa Landjorden. Derefter sagde han:

„Forresten, Hr. Professor, er Nautilens Stilling aldeles ikke haabløs. Den vil endnu komme til at føre Dem gjennem Oceanets Vidundere. Vor Rejse er lige begyndt, og jeg har ikke isinde saa snart at berøve mig Æren af Deres Selskab.

— Imidlertid, Kaptajn Nemo, svarede jeg, uden at tage Hensyn til den ironiske Vending i hans sidste Ord, — Nautilen har løbet sig fast under Flodvande, og da der er meget ringe Forskjel paa Ebbe og Flod i det stille Hav, indseer jeg ikke, hvorledes De vil bære Dem ad med at faae den flot igjen, saafremt De ikke

er istand til at løfte den, hvad der forekommer mig umuligt.

— De har Ret, Hr. Professor, i, at Forskjellen i det stille Hav mellem Flod og Ebbe ikke er synderlig betydelig. I Torre-Strædet løber dog denne Forskjel mellem den højeste og laveste Vandstand op til henimod fire Fod. Vi skrive idag den 4de Januar, og om fem Dage have vi altsaa Fuldmaane. Jeg vilde blive meget forbauset, hvis denne velvillige Drabant ikke drog tilstrækkelige Vandmasser op og gjorde mig en Tjeneste, som jeg kun havde den at takke for."

Efterat have sagt dette, steg Kaptajn Nemo, ledsaget af sin Næstkommanderende, ned i Nautilen. Hvad Skibet angaaer, saa laa det saa ubevægeligt, som om Koralpolyperne allerede havde muret det fast med deres uforgængelige Cement.

„Naa, Hr. Professor? spurgte Ned Land, som kom hen til mig, da Kaptajn Nemo var gaaet.

— Ja, Ned Land, vi maa afvente Flodvandet den 9de Januar, da Fuldmaanen formodenlig vil vise os den Velvillie at bringe os flot.

— Ikke Andet?

— Nej, ikke Andet.

— Og Kaptajnen har ikke isinde at kaste sine Ankere ud i aabent Vande og at lade Maskinerne virke paa Kjæderne for om muligt at kunne hale sig ud?

— Flodvandet kan jo besørge det Hele," svarede Jean roligt.

Kanadieren saae først paa Jean og trak derefter paa Skuldrene. Det var Sømanden, som talte i ham.

„Hr. Professor, vedblev han, De kan tro mig,

naar jeg siger, at dette Jernstykke aldrig mere vil komme til at sejle hverken over eller under Vand. Det duer ikke til Andet end til at sælges i Pundevis. Jeg antager derfor, at det gunstige Øjeblik til at unddrage os Kaptajn Nemos Selskab nu er kommet.

— Bedste Ned, jeg tvivler ikke paa denne Nautil, og om fire Dage ville vi faae at vide, hvormeget man kan stole paa det stille Havs Flodvande. Deres Raad om at flygte kunde være meget fornuftigt, naar vi havde engelske eller franske Kyster isigte; men i Ny-Guineas Farvande stiller Sagen sig anderledes, og det vil altid være tidsnok at foretage slige Skridt, hvis Nautilen ikke kommer løs, hvilket jeg vilde betragte som en sørgelig Begivenhed.

— Men skulde man i det Mindste ikke kunne prøve det Land der? indvendte Ned Land. See, det er en Ø, der ligger. Paa denne Ø voxer der Træer. Under Træerne er der Dyr, det vil sige Koteletter og Beufsteg, og jeg havde nok Lyst til at prøve mine Tænder en Smule paa det Slags Sager.

— Her har min Ven Ned Ret, sagde Jean, og jeg slutter mig til ham. Ikke skulde Herren kunne overtale sin Ven, Kaptajn Nemo, til at sætte os iland? De kan jo sige, at ellers glemmer vi aldeles at holde Balancen paa vor Planets faste Dele.

— Jeg kunde jo nok spørge ham ad, svarede jeg, men han siger naturligvis Nej.

— Professoren kan jo forsøge, sagde Jean, saa faae vi at vide, hvorvidt Kaptajn Nemos Elskværdighed strækker sig."

Til min største Forbauselse indrømmede Kaptajn

Nemo strax det, jeg bad ham om. Han gav mig endog den ønskede Tilladelse med megen Venlighed og Artighed og stillede end ikke nogen Fordring om, at vi atter skulde komme ombord. Men en Flugt over Ny-Guinea vilde have været farlig, og jeg vilde aldrig have raadet Ned Land til at forsøge en saadan. Det var bedre at være Fange ombord paa Nautilen end at falde i Hænderne paa Ny-Guineas Vilde.

Skibsbaaden blev stillet til vor Disposition for næste Dag. Jeg søgte ikke at faae at vide, om Kaptajn Nemo vilde ledsage os. Jeg havde ovenikjøbet den Idé, at slet Ingen af Besætningen vilde komme til at følge os, men at det vilde blive betroet Ned Land at lede Udflugten. Forøvrig befandt vi os kun to Mil fra Land, og det var en smal Sag for Kanadieren at styre den lette Baad mellem de for store Fartøjer saa skæbnesvangre Rev.

Næste Dag, den 5te Januar, blev Skibsbaaden, som Dækket var taget af, løftet op paa Platformen og derfra sat i Vandet. Dette besørgedes med Lethed af to Mand. Aarerne laa i Baaden, og vi behøvede saaledes kun at tage Plads.

Bevæbnede med elektriske Bøsser og med Øxer stødte vi Klokken Otte fra Nautilen. Havet var temmelig roligt. Fra Landet blæste der en svag Brise. Jean og jeg, som sad ved Aarerne, trak dygtig paa dem, og Ned styrede frem gjennem de snevre Pas, som aabnede sig mellem Brændingerne. Baaden holdt sig fortræffeligt og skjød en brillant Fart.

Ned Land var ude af sig selv af Glæde, han

teede sig som en Fange, der er sluppet ud af sit Fængsel, og tænkte ikke paa, at han skulde vende tilbage til det.

„Kjød! skreg han, vi skulle virkelig komme til at spise Kjød igjen! Og hvad for Kjød! Veritabel Dyresteg! Men Brød faae vi Ingenting af! Naa! Jeg vil ikke sige, at Fisk er en daarlig Spise, men man maa ikke misbruge den, og et Stykke fersk Kjød ristet paa Gløder, vilde være en overordenlig behagelig Afvexling i vor sædvanlige Levemaade.

— Sikken en Slikmund! sagde Jean. Han faaer min Mund til at løbe i Vand.

— Det Eneste, man gjerne skulde have at vide, bemærkede jeg, var, om der findes Vildt i disse Skove, eller om Vildtet ikke er af en saadan Størrelse, at det selv jager Jægeren.

— Maaske, Hr. Aronnax, svarede Kanadieren, hvis Tænder syntes at være blevne hvæssede, ligesom Eggen paa en Øxe; men jeg vil æde Tigere, Tigerbeuffsteg, dersom der ikke findes noget andet firbenet Dyr paa denne Ø.

— Min Ven, Ned bliver noget vel lystig, bemærkede Jean.

— Naa ligemeget, svarede Ned Land, det første Dyr, jeg træffer, med fire Fødder og uden Fjer, eller med to Fødder og Fjer, skal hurtigt komme til at gjøre Bekjendtskab med min Bøsse.

— Saa, sagde jeg, nu begynder Mr. Lands Ubetænksomhed at faae Overmagt.

— De skal ikke være bange, Hr. Aronnax, ro

blot dygtigt til! Jeg forlanger kun fem og tyve Minuter for at kunne byde Dem til Gjæst paa en Ret, der er lavet efter min Kogebog."

Klokken halv Ni tørnede Baaden lempeligt imod den sandede Strand, efterat den lykkeligt havde passeret den Koralring, som omgiver Øen Gueboroar.

Enogtyvende Kapitel.

Nogle Dage i Land.

Det gjorde et stærkt Indtryk paa mig, da vi stødte mod Land. Ned Land prøvede Jorden med Foden, som om han vilde tage den i Besiddelse. Vi havde dog kun i to Maaneder været, hvad Kaptajn Nemo kaldte „Passagerer ombord paa Nautilen", hvilket i Virkeligheden vilde sige det Samme som den Kommanderendes Fanger.

Efter nogle Minuters Forløb vare vi et Bøsseskud borte fra Strandbredden. Jordbunden var næsten helt og holden madreporisk; men adskillige udtørrede Flodsenge, der vare oversaaede med Granitstykker, viste, at denne Ø skrev sig fra en eller anden Urtidsformation. Hele Horisonten skjultes bagved et Tæppe af herlige Skove. Umaadelig store Træer, der undertiden naaede en Højde af to hundrede Fod, vare forenede med hverandre ved Guirlander af Slyngplanter, — naturlige Hængemaatter, som vuggede for en let Brise. Der var Mimoser, Figentræer, Kasuarintræer, Thekatræer, Palmer osv. blandet imellem hinanden, og i Skyggen af deres grønne Hvælvinger, ved Foden af

kæmpemæssige Stammer, voxede Orkideer, Bælgplanter og Bregner.

Uden at værdige disse smukke Prøver paa Ny-Guineas Flora den ringeste Opmærksomhed, tænkte Kanadieren kun paa det Nyttige. Han havde nemlig faaet Øje paa et Kokostræ og havde slaaet nogle af dets Frugter ned og knust dem. Vi drak Melken og fortærede Kjødet med et Velbehag, som just ikke talte til Fordel for Nautilens Spisesedel.

„Fortræffelige! sagde Ned Land.

— Ypperlige! bemærkede Jean.

— Jeg tænker ikke, sagde Kanadieren, at Deres Kaptajn Nemo kan have Noget imod, at vi føre en Ladning Kokosnødder ombord.

— Jeg veed det ikke, svarede jeg, men han vil sikkert nok aldrig smage dem selv.

— Saa meget mere uheldigt for ham! sagde Jean.

— Og saa meget bedre for os! replicerede Ned Land. De ville da vare saa meget desto længere.

— Et Ord endnu, Mr. Land, sagde jeg til Harpuneren, som lige skulde til at plyndre et andet Kokostræ. Disse Nødder ere fortræffelige; men inden vi fylder Baaden med dem, syntes jeg, at det vilde være klogt at undersøge, om Øen ikke frembringer andre ligesaa nyttige Fødemidler. Ferske Grøntsager kunde være meget velkomne paa Nautilen.

— Professoren har Ret, sagde Jean, og jeg foreslaaer, at vi skulle indrette tre Rum i vor Baad: det ene for Frugter, det andet for Grøntsager og det tredie for Vildt, som jeg endnu ikke har seet det allerringeste Spor af.

— Man maa aldrig tabe Modet, Jean, svarede Kanadieren.

— Lad os nu fortsætte vor Exkursion, svarede jeg, men lad os huske at have Øjnene med os. Skjøndt denne Ø synes ubeboet, kan den dog gjerne huse Individer, som ere mindre kræsne end vi i Henseende til, hvad det er for Vildt, de spise.

— Haha, sagde Ned Land og gjorde en meget betegnende Bevægelse med Underkjæben.

— Hvad for Noget, Ned? raabte Jean.

— Ja, paa min Ære, svarede Kanadieren, jeg begynder at forstaa, at der ogsaa kan være noget Behageligt ved at æde Menneskekjød.

— Ned, Ned, hvad er det Du siger? mumlede Jean. Du vil æde Mennesker, og jeg, som deler Kahyt med Dig! Maaske har Du ædt det Halve af mig en Morgen, naar jeg vaagner.

— Bedste Jean, jeg holder meget af Dig, men dog ikke saa meget, at jeg gider æde Dig, uden det er aldeles nødvendigt.

— Ja, det stoler jeg ikke paa, svarede Jean. Afsted paa Jagt! Vi maa absolut skyde noget Vildt for at stille denne Kannibal tilfreds, ellers hænder det en skjøn Morgen, at Herren ikke har Mere end et Par Mundfulde af sin Tjener til at opvarte sig."

Medens vi talte saaledes sammen, trængte vi frem under Skovens mørke Hvælving, og i et Par Timers Tid gjennemstrejfede vi den paa Kryds og Tvers.

Tilfældet begunstigede vor Søgen efter spiselige Planter, og en af den tropiske Zones nyttigste Vexter

forskaffede os et værdifuldt Næringsmiddel, som savnedes ombord.

Jeg mener Brødfrugttræet. Det voxer i stor Mængde paa Gueboroar, og jeg fandt her hovedsagelig den frøløse Art, som paa malayisk hedder „Rima."

Dette Træ adskilte sig fra de øvrige ved sin ranke og indtil fyrgetyve Fod høje Stamme. Dets sirligt afrundede Krone, der er dannet af store, mangefligede Blade, betegnede tydeligt for en Naturforskers Øje den Artocarpus, som nu med saa stort Held er blevet naturaliseret paa de mascarenske Øer. Paa de store, kuglerunde, 6 Tommer brede Frugter findes der sexkantede Ophøjninger. En nyttig Vært, med hvilken Naturen har begunstiget de Egne, hvor Kornet mangler, og en Vært, som uden at dyrkes giver Frugt de otte af Aarets Maaneder!

Ned Land kjendte meget godt disse Frugter. Han havde spist dem paa sine talrige Rejser, og han forstod at tilberede deres spiselige Indhold. Saa snart han saae dem, kunde han heller ikke længer styre sin Lyst.

„Hr. Professor, sagde han til mig, jeg døer, dersom jeg ikke faaer fat i en Smule af disse Brødfrugter.

— Spis, bedste Ned, spis saa Meget, I har Lyst til. Vi ere her for at gjøre Experimenter, hvorfor skulde I saa ikke experimentere?

— Det skal ikke staa længe paa", svarede Kanadieren.

Ved Hjælp af et Brændglas tændte Ned Land Ild i noget tørt Brænde, der hurtigt blussede op. Jean og jeg plukkede imidlertid de bedste Frugter, vi

kunde opdage. Nogle af dem vare endnu ikke tilstrækkelig modne, og deres tykke Skal bedækkede et hvidt, men lidet fibrøst Kjød. Andre, der vare gulagtige og gelèeagtige, ventede kun paa at blive plukkede.

I disse Frugter var der ikke nogen Kjerne. Jean bar et Dusin Stykker hen til Ned Land, som skar dem i tykke Skiver og lagde dem paa en Kulild. Medens han gjorde det, sagde han den ene Gang efter den anden:

„Nu skal De bare smage, Hr. Professor, hvor det smager dejligt.

— Ja især naar man har savnet det i saa lang Tid, sagde Jean.

— Det er ikke ligefrem Brød, tilføjede Kanadieren, det er det fortræffeligste Bagværk. Har De aldrig før smagt det, Hr. Professor?

— Nej, Ned.

— Ja, saa maa De være forberedt paa at smage noget overordenlig Saftigt. Dersom De ikke synes om det, vil jeg ikke længer hedde Harpunerernes Konge."

Efter nogle Minuters Forløb var Frugterne helt kullede udvendig; indeni viste der sig en hvid Dejg, et Slags blød Brødmasse, der smagte omtrent som Artiskokker.

Man maa tilstaa, at Brødet var fortræffeligt, og jeg spiste deraf med stor Fornøjelse.

„Ulykkeligvis, sagde jeg, kan dette Brød ikke holde sig frisk, og det forekommer mig derfor, at det vilde være urigtigt at føre Noget af det ombord.

— For en Ulykke, Hr. Professor, skreg Ned

Land, De snakker som en Naturforsker. Men jeg behandler Spørgsmaalet fra Bagerens Standpunkt. Jean, saml en Hob sammen af disse Frugter, som vi ville tage med os, naar vi vende tilbage.

— Og hvordan skal vi tilberede dem? spurgte jeg Kanadieren.

— Af Indmaden laver jeg en tyk Dejg, som holder sig, saalænge det skal være. Naar jeg vil bruge den, lader jeg den koge, ombord, og trods dens meget syrlige Smag vil De spise den med stort Velbehag.

— Men, Mr. Ned, jeg synes ikke, vi mangler Noget, naar vi har dette fortræffelige Brød.

— Jo, Hr. Professor, der mangler nogle Frugter eller i det Mindste nogle Grøntsager.

— Lad os da søge efter nogle Frugter og Grøntsager."

Efterat vi havde plukket saa mange Brødfrugter, som vi ønskede, begave vi os afsted for at fuldstændiggjøre denne »diner terrestre« (Middag bestaaende af Landprodukter).

Vore Eftersøgelser vare ikke uden Nytte, og henimod Middag havde vi forsynet os med et temmelig stort Forraad af Bananer. Disse den hede Zones velsmagende Frugter modnes hele Aaret igjennem, og Malayerne, som kalde dem Pisanger, spise dem uden at bage dem. Foruden disse Bananer samlede vi ogsaa store Jaks, der have en ejendommelig skarp Smag. Fremdeles velsmagende Mangofrugter og Ananas af en næsten utrolig Størrelse. Men denne Indsamling

lagde Beslag paa en stor Del af vor Tid, Noget, som der forresten ikke var Grund til at ærgre sig over.

Jean holdt bestandig Øje med Ned. Harpunereren blev ved at gaa fremad, og under sin Vandring gjennem Skoven plukkede han med sikker Haand en Mængde fortræffelige Frugter for at fuldstændiggjøre sit Forraad.

„Naa, spurgte Jean, nu mangler der jo ikke mere Noget, Ned?

— Hum! svarede Kanadieren.

— Hvad for Noget, er man ikke tilfreds endnu?

— Alle disse Planter kunne ikke danne et Maaltid, svarede Ned. Det er kun Slutningen af Maaltidet, Deserten. Men Suppen, Stegen?

— Ja paa min Ære, sagde jeg, Ned har lovet os nogle efter min Mening temmelig problematiske Kotteletter.

— Hr. Professor, svarede Kanadieren, Jagten er ikke endt endnu, for den er ikke engang begyndt. Taalmodighed! Til Slutning vil vi nok møde et eller andet Dyr med Fjer eller Haar, og hvis det ikke netop skeer paa dette Sted, saa skeer det paa et andet . . .

— Og hvis det ikke skeer idag, saa skeer det imorgen, tilføjede Jean, for nu tør vi ikke gaa alt for langt bort. Jeg foreslaaer, at vi vende tilbage til Baaden.

— Hvad? Allerede! skreg Ned Land.

— Vi maa være tilbage, før det bliver Nat, sagde jeg.

— Men hvad er Klokken da? spurgte Kanadieren.

— Klokken er i det Mindste To, svarede Jean.

— Hvor Tiden dog gaaer hurtigt, naar man er iland! mumlede Ned med et sørgmodigt Suk.

— Lad os vende om," gjentog Jean.

Vi vendte tilbage gjennem Skoven og kompletterede vore Forraad ved en rig Høst af Kokosnødder, som vi maatte plukke oppe i Toppen af Træerne. Af en Mængde smaa Bønner (de samme, som Malayerne kalde Abrou) samt af udmærkede Igmanaer.

Vi segnede næsten under Byrden af vore Forraad, da vi ankom til Baaden. Men Ned Land var dog ikke tilfreds endnu. Heldigvis for ham fik han netop i det Øjeblik, vi skulde gaa ombord, Øje paa nogle femogtyve à tredive Fod høje Træer. Disse Træer, der høre til Palmernes Slægt, og som ere ligesaa værdifulde som Brødfrugttræet, regnes med Rette blandt de malayiske Øers nyttigste Produkter.

Det var Sagopalmer, et vildt voxende Træ, der forplanter sig baade ved Skud og Frø.

Ned Land vidste, paa hvad Maade man skulde behandle disse Træer. Han tog sin Øxe, huggede løs af alle Kræfter og havde snart fældet to eller tre Sagopalmer; det hvide Støv, hvormed de vare ligesom overpuddrede, vidnede om, at de vare modne.

Jeg saae paa ham snarere med en Naturforskers, end med et sulten Menneskes Øje. Først huggede han af hver Stamme en Strimmel Bark af omtrent en Tommes Tykkelse. Denne Bark bedækkede et Net af Fibrer, der vare slyngede i uopløselige Knuder, og som limedes sammen ved et Slags gummiagtigt Meel. Dette Meel var Sagoen, et spiseligt Stof, der udgjør et af de fornemste Næringsmidler for Indbyggerne paa

Sydhavsøerne. Ned Land nøjedes foreløbig med at hugge Stammerne istykker, som om han havde isinde at bruge dem til Brændsel, og han opsatte til senere at uddrage Melet, at sigte det gjennem et Stykke Flor for at skille Melet fra Fibrerne og endelig, naar Fugtigheden var dampet bort under Solens Indflydelse, at hærde det i Former.

Kl. 5 om Eftermiddagen forlode vi endelig, medtagende alle vore Rigdomme, Øens Strand, og en halv Time efter lagde vi til ved Nautilen. Der viste sig ikke et Menneske. Den umaadelige Pladecylinder syntes at være øde. Da vi havde indskibet vort Forraad, gik jeg ned i min Kahyt. Jeg fandt Aftensmaden serveret. Jeg spiste og lagde mig til at sove.

Den følgende Dag, den 6te Januar, intetsomhelst Nyt ombord! Ikke en Lyd, ikke Spor af Liv! Baaden laa endnu bestandig ved Siden af Nautilen, paa den selvsamme Plads, hvor vi havde lagt den igaar.

Vi besluttede at vende tilbage til Øen. Ned Land haabede, at han skulde have mere Held med sig paa Jagten end igaar, og han ønskede at besøge en anden Del af Skoven.

Da Solen stod op, vare vi paa Vejen. Baaden, som af Bølgerne førtes ind mod Land, naaede i faa Øjeblikke Strandbredden.

Vi stege ud af Baaden, og idet vi ansaae det for rigtigst at betro os til Kanadieren, hvis lange Ben allerede havde ladet os et godt Stykke tilbage, fulgte vi efter ham.

Ned Land fulgte Kysten i østlig Retning, vadede over nogle Smaabække og kom op paa en Højslette,

som omgaves af herlige Skove. Nogle Landspoler strøg ud ad Søen til, men lode os ikke komme dem nær. Denne deres Mistænksomhed overbeviste mig om, at de vidste, hvad de skulde tro om menneskelignende Skikkelser, og jeg sluttede mig til, at selv om Øen ikke var beboet, besøgtes den dog nu og da af menneskelige Væsener.

Efterat have passeret en temmelig stor Græsslette naaede vi hen til Yderkanten af en Skov, som oplivedes ved en Mængde Fugles Sang.

„Hm! Endnu er der ikke Andet end Fugle, sagde Jean.

— Men det er Fugle, som kunne spises, svarede Kanadieren.

— Nej, Du tager fejl, Ned, svarede Jean, for jeg seer ikke Andet end simple Pappegøjer.

— Bedste Jean, sagde Ned i en alvorlig Tone, Pappegøjer ere Fasaner for dem, der ikke have Andet at spise.

— Og jeg vil tilføje, sagde jeg, at denne Fugl, naar den er godt tillavet, meget vel fortjener at komme under Behandling af Kniv og Gaffel."

Under Skovens tætte Løvværk saae vi i Virkeligheden en umaadelig Mængde Pappegøjer, som flagrede fra Gren til Gren, og som kun behøvede en mere omhyggelig Opdragelse for at kunne tale Menneskenes Sprog. For Øjeblikket sladdrede de med nogle alvorlige Kakkaduer, som syntes at grunde over et eller andet filosofisk Problem, medens glindsende røde Lorier ilede forbi os, som et Stykke purpurrødt Tøj, der føres bort af Vinden.

Imidlertid savnede jeg i denne Skare Fugle en, der er ejendommelig for disse Egne, og som man aldrig har truffet udenfor Arrouøernes samt Ny-Guineas og de omliggende Øers Grændser. Lidt efter skulde jeg dog faae den Glæde at see den.

Efterat vi vare gaaede igjennem en ikke synderlig tæt Kratskov, kom vi til en Slette, der var bevoxet med Buske. Jeg saae her en Mængde pragtfulde Fugle, hvis lange Fjer tvang dem til at vende sig mod Vinden. Deres bølgeformige Flugt, de fine Buelinier, som de beskrev i Luften, Glandsen af deres Farver fængslede og fortryllede vore Blikke. Jeg saae strax, hvad det var, vi havde for os.

„Paradisfugle! raabte jeg.

— Sangfuglenes Orden, de Stornæbbedes Afdeling, tilføjede Jean.

— Agerhønsenes Familie? spurgte Ned Land.

— Nej, det troer jeg ikke, Mr. Land. Men ikke destomindre gjør jeg Regning paa Deres Dygtighed for at kunne faae fat paa en af disse smukke tropiske Frembringelser.

— Man faaer vel prøve paa det, Hr. Professor, skjøndt man jo er mere vant til at haandtere Harpunen end Bøssen."

Malayerne, som sælge en Mængde af disse Fugle til Kineserne, bruge forskjellige Midler, som vi ikke kunde anvende, for at fange dem. Undertiden stille de Snarer op i Toppene af høje Træer, som Paradisfuglene fortrinsvis bebo. Undertiden fange de dem ved Hjælp af noget tykt, klæbrigt Lim, som forhindrer Fuglen i at flyve op. Ja, de gaa endogsaa

saa vidt, at de undertiden forgifte de Kilders Vand, som Fuglene pleje at drikke af. Hvad os angaaer, da maatte vi forsøge paa at skyde dem i Flugten, hvilket just ikke gav gode Udsigter. I Virkeligheden spildte vi da ogsaa en hel Del af vor Ammunition til ingen Nytte.

Henimod Klokken Elleve om Formiddagen vare vi naaede op paa den første Terrasse af de Bjerge, som strække sig gjennem det Indre af Øen. Endnu havde vi ikke skudt Noget. Hungeren pinte os. Jægerne havde sat deres Lid til Jagtudbyttet og vare blevne skuffede. Heldigvis gjorde Jean, til sin egen store Forbauselse, et Dobbeltskud og sikkrede os derved Frokosten. Han skød nemlig et Par Duer, som, efter at være blevne plukkede og hængte op paa et Spid, bleve stegte over en Brændeild. Imidlertid lavede Ned nogle Brødfrugter istand, og derefter bleve begge Duerne spiste lige indtil Benene. Vi fandt dem ypperlige. Muskatnødderne, der udgjøre disse Fugles fornemste Spise, gjør Kjødet paa eengang vellugtende og velsmagende.

„Det er, ligesom Høns vilde spise Trøfler, sagde Jean.

— Og hvad mangler I nu? spurgte jeg Kanadieren.

— Et Stykke Vildt med fire Fødder, Hr. Aronnax, svarede Ned Land. Disse Duer ere dog kun noget Krimskrams, og man kan næsten ikke faae en Mundfuld ud af dem. Jeg bliver ikke tilfreds, før jeg faaer skudt et Dyr, som vi kan faae Koteletter af.

— Og jeg ikke, Ned, før jeg faaer fanget en Paradisfugl.

— Lad os da blive ved at jage, tilføjede Jean; men lad os lægge Vejen mod Havet. Vi ere nu naaede frem til de første Bjergskrænter, og jeg tænker, at Skovene ville være heldigere for Jagten."

Det var et forstandigt Raad og det blev fulgt. Efter en Times Marsch kom vi til en hel Skov af Sagopalmer. Nogle store Slanger flygtede skræmte op ved vore Skridt. Ogsaa Paradisfuglene fløj bort, og jeg tvivlede allerede om, hvorvidt jeg vilde faae fat i en af dem, da Jean, som gik forrest, pludselig bukkede sig ned, udstødte et triumferende Skrig og kom hen til mig med en prægtig Paradisfugl.

„Ah, bravo, Jean! bravo! raabte jeg.

— Herren er altfor god, svarede Jean.

— Sniksnak, min Ven. Det er et Mesterstykke! At fange en af disse Fugle levende og ovenikjøbet tage den med Haanden!

— Dersom Herren vil see nøjere til, vil Herren see, at min Fortjeneste ikke er synderlig stor.

— Og hvorfor det, Jean?

— Fordi Fuglen her er saa fuld som en Allike!

— Fuld?

— Ja, Hr. Professor, fuld af de Muskatnødder, som den var ifærd med at spise henne under Træet, da jeg fangede den. Kom herhen, Ned, og se, hvad Følgerne er af at drikke for meget.

— Hold din Mund, Jean, svarede Kanadieren. Det er ikke Noget at kaste mig i Næsen, at jeg har drukket et Glas Vin for et Par Maaneder siden."

Imidlertid undersøgte jeg den mærkelige Fugl. Jean havde ikke taget fejl. Paradisfuglen, der havde drukket sig fuld i Muskatnøddernes Saft, var aldeles afmægtig. Den kunde ikke flyve, ja neppe gaa. Men det brød jeg mig kun lidt om. Jeg lod den ganske roligt sove Rusen ud.

Denne Fugl hørte til den smukkeste af de otte Arter, som findes paa Ny Guinea og de omliggende Øer. Det var den Paradisfugl, som man kalder den „store Smaragd", og som er en af de sjeldneste. Den var ti Tommer lang. Hovedet var forholdsvis lille, og Øjnene, som sadde nær ved Næbroden, vare ligeledes smaa. Men dens gule Næb, de brune Tæer og Kløer, de nøddefarvede og med purpurrøde Spidser forsynede Vinger, det citrongule Hoved og Overhals, den smaragdglindsende Strube og den kastaniebrune Bug og Bryst frembragte et beundringsværdigt Farvespil. To hornagtige og dunede Strenge hævede sig over Halen, der endte i lange, forunderlig fine Fjer, som forhøjede denne mærkværdige Fugls Pragt. Indbyggerne have da ogsaa givet den det poetiske Navn „Solfugl."

Jeg havde overordenlig stor Lyst til at føre dette prægtige Exemplar med mig til Paris for at forære det til Jardin des Plantes, der ikke eier noget levende Exemplar.

„Er Fyren da saa sjelden? spurgte Ned Land i en temmelig foragtelig Tone.

— Ja meget sjelden, min brave Ned, og især meget vanskelig at fange levende. Selv naar de ere døde, ere disse Fugle Gjenstand for en betydelig Om-

sætning. De Indfødte have da ogsaa udspekuleret en Maade at lave dem paa, ligesom man laver Perler og Diamanter.

— Hvad for Noget? raabte Jean, laver man falske Paradisfugle.

— Ja, Jean.

— Og Herren veed, hvordan de Indfødte bære sig ad?

— Ja vist. Paa den Tid, da den østlige Passatvind blæser, miste Paradisfuglene de prægtige Fjer, som omgive deres Hale. De Indfødte opsamle nu disse Fjer og gjøre dem behændigt fast paa nogle stakkels Pappegøjer, som de i Forvejen have lemlæstet. Derefter male og fernisere de disse Fugle og sende saa deres besynderlige industrielle Frembringelser til evropæiske Museer og Fugleliebhavere.

— Naa, sagde Ned Land, faaer man ikke Fuglen selv, saa faar man da i det Mindste dens Fjer, og da de ikke ere bestemte til at spises, seer jeg ikke noget synderlig Ondt deri."

Men selv om jeg havde faaet mine Ønsker tilfredsstillede, idet jeg havde faaet fat i denne Paradisfugl, saa havde dog den kanadiske Jæger langtfra faaet det. Heldigvis skød Ned Land henimod Klokken To en prægtig Pechari af den Art, som de Indfødte kalde „Bari-Outang". Dyret skaffede os i rette Tid Kjød af et firbenet Væsen og blev følgelig godt modtaget. Ned Land var meget stolt af sit Skud. Dyret, der var blevet truffet af den elektriske Kugle, faldt strax stendød om.

Kanadieren flaaede det, tog Indvoldene ud og skar

sig derefter et halvt Dusin Koteletter, som skulde bruges til Aftensmaaltid. Saa begyndte vi igjen paa Jagten, under hvilken saavel Ned Land som Jean udmærkede sig ved nye Bedrifter. Idet de to Venner gjennemsøgte Buskene, vare de nemlig saa heldige at jage en Flok Kænguruher op, som nu sprang afsted paa deres elastiske Poter. Dog kom de ikke hurtigere afsted, end at den elektriske Kugle var istand til at indhente dem paa deres Vej.

„Aa, Hr. Professor, hvilket fortræffeligt Vildt, især naar det er stuvet! raabte Ned Land, der var aldeles beruset af sin Jagtlykke. Saadan en Masse Proviant for Nautilen! To, tre, fem døde! Og naar jeg tænker paa, at vi faae Lov til at spise Alt det selv, og at de dumme Bæster ombord ikke smage en eneste Smule af det!"

Jeg troer, at dersom Ned Land ikke i sin overstadige Glæde havde vrøvlet saa meget, vilde han have været istand til at skyde hele Skaren. Nu nøjedes han med at fælde et Dusin Stykker af disse Pungdyr, som, efter Jeans Udtryk, udgjøre første Orden af Placentalernes Afdeling. Dyrene vare ikke synderlig store. Det var af de saakaldte Kænguruh-Kaniner, som fornemmelig bo i hule Træstammer, og som udmærke sig ved deres umaadelige Hurtighed. Er deres Størrelse imidlertid end ikke overdreven betydelig, afgive de dog et Kjød, som er i høj Grad efterspurgt paa Grund af dets fine Smag.

Vi vare meget tilfredse med Udbyttet af vor Jagt. Den lykkelige Ned foresatte sig, at han næste

Dag vilde vende tilbage til Øen og udrydde alle spiselige firbenede Dyr. Han gjorde imidlertid Regning uden Vært.

Klokken Sex om Aftenen vare vi vendte tilbage til Strandbredden. Vor Baad laa fortøjet paa det Sted, hvor vi havde forladt den. I en Afstand af to Mil fra Kysten hævede Nautilen sig som et langagtigt Skær.

Ned Land gav sig øjeblikkelig ifærd med at tilberede Maden. Han forstod sig fortræffelig paa Kjøkkenkunsten. De over Gløder ristede Bari=Outang=Koteletter udbredte snart en liflig Duft omkring sig, som parfumerede Luften.

Men jeg mærker, at jeg gaar i Kanadierens Fodspor. Jeg bliver jo ordenlig henrykt over en Kotelet. Læseren maa tilgive mig, som jeg tilgav Kanadieren, og af samme Grund.

Maaltidet var fortræffeligt. To Ringduer fuldstændiggjorde denne aldeles usædvanlige Anretning. Sagodeig, Artokarpusbrødene, nogle Mangofrugter, et halvt Dusin Ananas og Saften af endel Kokusnødder satte os i et fortrinligt Humør. Jeg troer endog at kunne sige, at mine høitærede Kammeraters Ideer ikke udmærkede sig ved den allerønskeligste Klarhed.

„Om vi nu ikke vendte tilbage til Nautilen iaften? sagde Jean.

— Om vi aldrig vendte tilbage til den?" sagde Ned Land.

I samme Øjeblik faldt en Sten ned foran vore Fødder og gjorde det af med Harpunererens Forslag.

To og tyvende Kapitel.

Kaptajn Nemos Lyn.

Vi vendte Blikket over imod Skoven uden at rejse os op. Jeg glemte at føre min Mad op til Munden, hvorimod Ned Lands Haand trolig opfyldte sin Pligt.

„En Sten falder ikke ned fra Himlen, sagde Jean, med Mindre det er en af dem, man kalder Aëroliter.“

En anden Sten, der rev et Stykke saftigt Dueskjød ud af Haanden paa Jean, konstaterede Rigtigheden af hans Bemærkning.

Vi rejste os nu op alle Tre og holdt Bøsserne parat til at forsvare os mod ethvert Anfald.

„Er det Aber? raabte Ned Land.

— Knap nok, svarede Jean; det er Vilde.

— Til Baaden!“ raabte jeg, og ilede ned mod Havet.

Der var i Virkeligheden ikke Andet at gjøre end at slaa Retraite. Thi en Snes Indfødte, der vare bevæbnede med Buer og Slynger, nærmede sig fra Kanten af en Skovgruppe, der paa knap ethundrede Skridts Afstand skjulte hele den højre Side af Horisonten.

Vi vare ti Favne borte fra Baaden.

De Vilde nærmede sig kun i Skridtgang, men de ødslede med fjendtlige Demonstrationer, og Stene og Pile regnede ned om os.

Ned Land havde ikke villet forlade sin Proviant trods den truende Fare. Med sin Bari-Outang paa den ene Skulder og sine Kænguruher paa den anden, kom han dog saa temmelig hurtig afsted.

To Minuter efter vare vi ved Havet.

At lægge vore Forraad og vore Vaaben ned i Baaden, at skyde den ud i Havet, at gribe fat i Aarerne, det var kun et Øjebliks Sag. Da vi vare komne saameget som to Kabellængder fra Land, styrtede et hundrede Vilde, hylende og gestikulerende, ud i Vandet lige til Bæltestedet. Jeg saae efter, om Synet af dem ikke skulde lokke Nogen af Nautilens Besætning op paa Platformen. Men nej! Alt vedblev at være dødt og øde paa den uhyre Maskine.

Tyve Minuter efter vare vi ombord. Lugerne stode aabne, vi surrede Baaden fast og steg ned i Nautilen.

Jeg begav mig til Salonen, hvorfra der hørtes nogle Akkorder. Der sad Kaptajn Nemo, bøjet over sit Orgel og hensunken i et Slags musikalsk Extase.

„Hr. Kaptajn!" sagde jeg til ham.

Han hørte mig ikke.

„Hr. Kaptajn!" gjentog jeg, idet jeg lagde min Haand paa hans Skulder.

Han foer sammen og vendte sig om.

„Ah, er det Dem, Hr. Professor? sagde han. Naa, har De havt en god Jagt. Har De botaniseret heldig?

— Ja, Hr. Kaptajn, svarede jeg; men vi har ulykkeligvis ført med os en Skare Tobenede, hvis Naboskab ikke forekommer mig synderlig behageligt.

— Hvad for Tobenede?

— Vilde.

— Vilde? svarede Kaptajn Nemo i en ironisk Tone. Og forbauses De over, Hr. Professor, at De træffer Vilde, hvorsomhelst De sætter Foden iland paa denne Klode? Er der noget Sted, hvor man ikke træffer Vilde? Og er de Væsener, som De betegner med dette Navn, egenlig værre end de Andre?

— Men, Hr. Kaptajn . . .

— Hvad mig angaar, Hr. Professor, har jeg mødt det Slags Folk overalt.

— Ja, ja, svarede jeg, men hvis De ikke har Lyst til at modtage disse her ombord paa Nautilen, vil De sikkert gjøre vel i at træffe nogle Forholdsregler.

— Berolige Dem, Hr. Professor, det er ikke Umagen værd at tænke paa Sligt.

— Men disse Vilde ere talrige.

— Hvor talrige, antager De?

— Et hundrede Stykker i det Mindste.

— Hr. Aronnax, svarede Kaptajn Nemo, hvis Fingre atter legede med Tangenterne, — selv om alle Ny-Guineas Vilde vare forsamlede paa denne Strandbred, havde Nautilen Intetsomhelst at frygte af deres Angreb."

Kaptajnens Fingre bevægede sig atter hen over Instrumentets Klaviatur, og jeg lagde Mærke til, at han kun anslog de sorte Tangenter, hvilket gav hans Melodier en overvejende skotsk Karakter. Snart havde

han aldeles glemt min Nærværelse og var sunken hen i en drømmende Tilstand, som jeg ikke søgte at vække ham af.

Jeg steg atter op paa Platformen. Det var allerede Nat; thi paa denne lave Bredegrad sænker Solen sig hurtigt, og der er intet Tusmørke. Jeg skjelnede kun utydeligt Gueboroars Kyster. Men talrige Baal, der vare antændte paa Strandbredden, vidnede om, at de Vilde ikke tænkte paa at forlade den.

Jeg blev deroppe alene i flere Timer. Af og til tænkte jeg paa de Vilde — men uden Frygt, thi Kaptajnens urokkelige Sikkerhed havde smittet mig —, af og til glemte jeg dem igjen for at beundre denne pragtfulde Nat. Mine Tanker fløj til Frankrig med de zodiakale Stjerner, som nogle Timer senere skulde lyse over det.

Maanen straalede blandt Konstellationerne i Zenith. Jeg tænkte paa, at denne trofaste Drabant om to Nætter vilde vende tilbage til samme Plads for at faae Vandene til at stige og for at løfte Nautilen ud af sin Koralseng.

Henimod Midnat, da jeg mærkede, at Alt var roligt, saavel paa de mørke Bølger, som under Strandbreddens Træer, begav jeg mig ned i min Kahyt og lagde mig rolig til at sove.

Natten forløb uden noget Eventyr. De Indfødte vare uden Tvivl blevne forskrækkede ved det blotte Syn af det Vidunder, der var strandet i deres Bugt. Det vilde ellers have været dem en let Sag at komme ind i Nautilen, eftersom Lugerne ikke vare blevne lukkede.

Klokken Sex om Morgenen, den 8de Januar,

steg jeg op paa Platformen. Morgenens Taage begyndte at adspredes. Snart dukkede Øens Bredder og kort efter dens Bjergtoppe frem af Skyggen.

De Indfødte vare der endnu bestandig og mere talrige end den foregaaende Dag — maaske en fem eller sex hundrede Stykker. Nogle af dem havde benyttet sig af Ebben og over Koraltoppene nærmet sig Fartøjet i knap to Kabellængders Afstand. Jeg kunde tydelig see dem. Det var en smuk Menneskerace, kraftigt bygget, med bred og høj Pande, med tyk, men ikke flad, Næse og med hvide Tænder. Deres uldne Haar, der var farvet rødt, stak grelt af mod en Hud, der var glindsende sort som Nubiernes. I Øreslippen, der var gjennemboret og nedhængende, hang der Ringe af Benperler. Disse Vilde vare gjennemgaaende nøgne, men jeg saae dog nogle Kvinder, der vare iførte et Slags Græs-Krinoline, der holdtes fast af et Skærf af Straa. Nogle af Høvdingerne havde smykket deres Hals med en Halvmaane og med Krandse af hvide og røde Glaskugler. De vare næsten Allesammen bevæbnede med Buer, Pile og Skjolde og bar over Skulderen et Slags Net, hvori de gjemte disse runde Stene, som deres Slynger udkaste med saa stor Sikkerhed.

En af Høvdingerne, som var kommen temmelig nær hen til Nautilen, undersøgte den med stor Opmærksomhed. Det maatte være en „Mado“ af høj Rang, thi han havde drapperet sig med et Tæppe af Bananblade, der i Kanterne var hugget ud i Spidser, og som var malet med grelle Farver.

Jeg kunde meget let have skudt denne Indfødte,

da han ikke var synderlig langt borte fra mig. Men jeg ansaae det for rigtigst at afvente virkelig fjendtlige Demonstrationer. Mellem Evropæere og Vilde behøver Evropæeren blot at svare, ikke at angribe.

Saalænge Ebben varede, strejfede disse Indfødte omkring i Nærheden af Nautilen. Men de forholdt sig hele Tiden fuldstændig rolige. Jeg hørte dem hyppig gjentage Ordet „Assai“, og af deres Gebærder forstod jeg, at de indbøde mig til at gaa iland, — en Indbydelse, som jeg dog troede ikke at burde modtage.

Naa, paa denne Dag forlod Baaden altsaa ikke Fartøjet, til stor Ærgrelse for Ned Land, som saaledes ikke kunde forøge sit Forraad. Den dygtige Kanadier anvendte hele Tiden til at tilberede det Kjød og det Mel, som han havde ført med sig fra Øen Gueboroar. Hvad de Vilde angaaer, saa begave de sig iland henimod Klokken Elleve, da Koraltoppene begyndte at forsvinde under den stigende Flods Bølger. Men jeg saae, hvorledes Antallet af dem bestandig voxede inde paa Strandbredden. Det var rimeligt, at de kom fra de omkringliggende Øer. Imidlertid havde jeg ikke seet en eneste Pirog.

Eftersom jeg ikke havde noget Bedre at gjøre, faldt jeg paa den Ide, at jeg med et Net vilde undersøge disse gjennemsigtige Vande, i hvilke man saae en Mængde Snegle, Plantedyr og Vandplanter. Det var iøvrig den sidste Dag, Nautilen skulde tilbringe i disse Farvande, saafremt den, efter Kaptajn Nemos Løfte, den 9de Januar skulde komme flot igjen ved Flodvandet.

Jeg kaldte derfor paa Jean, som bragte mig et

lille let Næt, der næsten lignede det, hvormed man fisker Østers.

„Og disse Vilde spurgte Jean mig. Hvis Herren ikke tager mig det ilde op, saa synes jeg ikke, de see videre ondskabsfulde ud.

— Det er alligevel Menneskeædere, min Ven.

— Man kan være Menneskeæder og dog en meget hæderlig Mand, svarede Jean, ligesom man kan være en Gourmand og en hæderlig Mand. Det ene udelukker ikke det Andet.

— Godt, Jean, jeg indrømmer da, at de ere hæderlige Menneskeædere, og at de paa det Allerhæderligste æde deres Fanger. Da jeg imidlertid ikke skjøtter om at blive ædt, ikke engang paa den allerhæderligste Maade, vil jeg være paa min Post, og det saa meget mere, som Nautilens Kommanderende ikke synes at ville tage nogen Forsigtighedsforholdsregel. Og nu, Haand paa Værket!"

I to Timer vedbleve vi paa det Ivrigste at fiske, uden at dog vort Fiskeri indbragte os nogensomhelst Sjeldenhed. Nættet fyldtes med Midasører, Trompetsnegle, Melanier, og fremfor Alt med nogle af de vakkreste Hammermuslinger, jeg nogensinde har seet. Vi fangede ogsaa nogle Holoturier, Perlemuslinger og et Dusin smaa Skildpadder, som bleve lagte ned i Kjøkkenet.

Men i det Øjeblik, jeg mindst ventede det, fik jeg fat i en Mærkværdighed eller rettere i et naturhistorisk Misfoster, som er meget sjeldent. Jean havde gjort et Kast med Nættet og faaet fat i en Mængde forskjellige, skjøndt temmelig almindelige Snegle,

da han med Et saae mig hurtig stikke Armene ned i Nættet og med et højt Raab trække en Snegl op derfra.

„Hvad er der i Vejen med Herren? spurgte Jean meget forbauset. Er Herren bleven bidt?

— Nej, min Ven, og alligevel vil jeg gjerne give en af mine Fingre for den Opdagelse.

— Hvad for en Opdagelse.

— Denne Snegl! sagde jeg og viste ham den Gjenstand, jeg var bleven saa glad over.

— Det er jo ganske simpelt en saakaldet Oliv-sten, Pectinibranchernes Orden, Gasteropodernes Klasse, Bløddyrenes Afdeling . . . .

— Ja, Jean, men istedetfor at være drejet om fra Højre til Venstre, gaa Spiralringene paa denne Snegl fra Venstre til Højre.

— Er det muligt? raabte Jean.

— Ja, min Ven, det er en Venstre-Snegl.

— En Venstre-Snegl! gjentog Jean mud ban-kende Hjerte.

— Betragt dens Spiralringe.

— Ak, Hr. Professoren maa tro mig eller ej saa har jeg aldrig havt saadan en Sindsbevægelse! sagde han og greb med dirrende Haand den dyrebare Snegl."

Og han havde Ret til at være bevæget. Man veed, hvorledes Naturforskerne have iagttaget, at „til Højre" er den herskende Lov i Naturen. Planeterne og deres Drabanter bevæge sig i enhver Henseende fra Højre til Venstre. Mennesket betjener sig i Regelen fortrinsvis af sin højre Haand, og som en Følge

deraf ere alle Menneskets Instrumenter og Apparater, Trapper, Laase og Uhrfjedre etc., sammensatte saaledes, at de skulle bruges fra Højre til Venstre. Naturen har i Almindelighed fulgt den samme Lov ved at rulle Sneglehusene sammen. De ere alle, med nogle ganske sjeldne Undtagelser, drejede fra Højre til Venstre, og naar Sneglevridningen hændelsesvis løber fra Venstre til Højre, betale Amatørerne et saadant Exemplar med dets Vægt i Guld.

Jean og jeg stode hensunkne i Betragtningen af vor Skat, med hvilken jeg havde til Hensigt at berige Museet, da en Sten, kastet fra en af de Indfødte, knuste den dyrebare Gjenstand i min Haand.

Jeg udstødte et Fortvivlelsesskrig. Jean kastede sin Bøsse op til Kinden og sigtede paa en Vild, som svang sin Slynge i en tredive Fods Afstand fra os. Jeg vilde forhindre ham i at skyde, men Skuddet gik af og knuste et Armbaand paa den Indfødtes Arm.

„Jean! raabte jeg, Jean!

— Hvad! saae Herren ikke, at den Kannibal begyndte Angrebet?!

— En Snegl er ikke saa meget værd som et Menneske! sagde jeg.

— Aa saadan en Skurk! sagde Jean. Jeg vilde ønske, jeg havde knust Skulderen paa ham."

Jean var oprigtig, men jeg delte ikke hans Anskuelse. Imidlertid var Situationen i de sidste Øjeblikke undergaaet en ikke ubetydelig Forandring, uden at vi havde lagt Mærke dertil.

En Snes Piroger omgave nu Nautilen. Disse Piroger, udhulede Træstammer, ere lange, smalle og

konstruerede til at sejle hurtigt; de holdes i Ligevægt ved en dobbelt Balancerstang af Bambusrør, som flyder paa Vandfladen. De manøvreredes af dygtige, halvnøgne Folk, og ikke uden Uro saae jeg dem nærme sig.

Det var tydeligt, at disse Vilde tidligere vare komne i Berøring med Evropæere, og at de kjendte deres Skibe. Men hvad tænkte de vel om den aflange Jerncylinder, som nu laa udstrakt i deres Bugt, uden Master og uden Skorsten. Ganske vist ikke noget Godt, eftersom de i Begyndelsen havde holdt sig i en ærefrygtsfuld Afstand fra den. Da de imidlertid saae, at den laa ubevægelig, fik de lidt efter lidt deres Selvtillid tilbage og søgte at gjøre sig nærmere bekjendt med den. Men det var just dette nærmere Bekjendtskab, som man maatte forhindre. Vore Vaaben, der ikke gave noget Knald, kunde kun lidet indvirke paa disse Indfødte, som kun bryde sig om saadanne Vaaben, der gjøre rigtig ordenligt Spektakel. Et Glimt uden noget Knald vilde kun lidet forskrække disse Mennesker, skjøndt Faren ligger i Glimtet, ikke i Knaldet.

I dette Øjeblik begyndte Pirogerne at nærme sig bestandig mere og mere til Nautilen, og der faldt en hel Hagl af Pile ned over den.

„For Fanden! det hagler! sagde Jean. Og maaske er det ovenikjøbet forgiftede Pile?

— Vi maa underrette Kaptajn Nemo derom,“ sagde jeg og steg ned gjennem Lugen.

Jeg begav mig hen til Salonen. Der var Ingen derinde. Jeg vovede at banke paa den Dør, som førte ind til Kaptajnens Værelse.

Et „Kom ind" svarede paa min Banken.

Jeg traadte ind og fandt Kaptajn Nemo fordybet i en Beregning, hvori der hverken savnedes x eller andre algebraiske Tegn.

„Jeg forstyrrer Dem? spurgte jeg høfligt.

— Ja, De gjør, Hr. Aronnax, men jeg kan tænke, at De har havt alvorlige Grunde til at forstyrre mig.

— Meget alvorlige. Vi ere omgivne af de Indfødtes Piroger, og om faa Minuter ville vi sikkert blive angrebne af flere hundrede Vilde.

— Ah, sagde Kaptajn Nemo ganske roligt, de ere komne med deres Piroger?

— Ja, min Herre.

— Nu vel, Hr. Professor, saa behøve vi jo blot at lukke Lugerne.

— Naturligvis! Og jeg kom for at sige Dem ....

— Intet er lettere," sagde Kaptajn Nemo.

Og ved at trykke paa en elektrisk Knap sendte han en Ordre over til Skandsen.

— Saa, nu er det gjort, Hr. Professor, sagde han efter nogle Øjeblikkes Forløb. Baaden er paa sin Plads, og Lugerne ere lukkede. De er da vel ikke bange for, tænker jeg, at disse Herrer skulle gjennembore de Vægge, som Deres Fregats Kugler ikke have formaaet at gjennemtrænge?

— Nej, Hr. Kaptajn, men der er en anden Fare.

— Hvad mener De?

— Imorgen maa vi lukke Lugerne op for at forny Nautilens Luftforraad ....

— Ganske vist, Hr. Professor, eftersom Skibet aander paa Hvalfiskemaner.

— Nuvel, dersom de Vilde i dette Øjeblik befinde sig paa Platformen, indseer jeg ikke, hvorledes man skal forhindre dem fra at trænge ned i Nautilen.

— De antager saaledes, Hr. Professor, at de ville begive sig ombord?

— Jeg er sikker derpaa.

— Naa, Hr. Professor, saa lad dem gjøre det. Jeg seer ikke nogen Grund til at forhindre dem deri. Til Syvende og sidst er det nogle stakkels Djævle, og jeg ønsker ikke, at mit Besøg paa Øen Gueboroar skal koste en Eneste af dem Livet."

Da han havde sagt dette, vilde jeg trække mig tilbage, men Kaptajn Nemo standsede mig og indbød mig til at tage Plads. Han udspurgte mig med Interesse om vore Exkursioner og om vor Jagt og lod til ikke at kunne forstaa Kanadierens passionerede Begjærlighed efter Kjød. Senere kom vi ind paa forskjellige andre Emner, og skjøndt Kaptajn Nemo ikke var mere meddelsom end ellers, viste han sig dog mere elskværdig.

Blandt Andet kom vi til at tale om, at Nautilen var løbet paa Grund i det samme Stræde, hvor Dumont d'Urville var strandet. I denne Anledning bemærkede Kaptajnen:

„D'Urville var en af Eders dygtigste Sømænd, en af Eders dygtigste Navigatorer. Han er Franskmændenes Kaptajn Cook. Ulykkelige Videnskabsmand! At have trodset Sydpolens Ismarker, Oceanets Koraller, Sydhavets Kannibaler for at omkomme ynkeligt

paa et Jernvejstog! Dersom denne energiske Mand har kunnet tænke i de sidste Sekunder af sit Liv, vil De kunne forestille Dem, hvorledes hans sidste Tanker maa have været."

Kaptajn Nemo sagde dette med en bevæget Stemme, og jeg opførte denne Sindsbevægelse paa hans Indtægtskonto.

Med Kortet foran os passiarede vi derefter om den franske Sømands Arbejder, om hans Verdensomsejling, om hans dobbelte Forsøg paa at naa Sydpolen, hvorved Amelie og Louis Philippe blev opdaget, endelig om hans hydrografiske Undersøgelser ved de vigtigste af Oceanets Øer.

„Det, som Eders d'Urville har gjort paa Havets Overflade, sagde Kaptajn Nemo, det har jeg gjort i Oceanets Indre, men med større Lethed og mere fuldkomment end han. Astrolabe og Zelée, der uophørlig kastedes omkring af Stormene, kunne ikke sammenlignes med Nautilen, dette fredelige Arbejdsværelse, denne Klostercelle midt i Havet.

— Og dog, Hr. Kaptajn, er der et Punkt, i hvilket Dumont d'Urvilles Korvetter og Nautilen ligne hinanden!

— Hvad for et Punkt, Hr. Professor?

— Nautilen er strandet ligesom de.

— Nautilen er ikke strandet, Hr. Professor, svarede Kaptajn Nemo koldt. Nautilen er indrettet til at hvile paa Havets Bund, og jeg vil aldrig komme til at gjøre de pinlige Anstrengelser, som d'Urville maatte underkaste sig for at faae sine Korvetter flot igjen. Astrolabe og Zelée vare ved at gaa tilgrunde, men min

Nautil løber ingen Risiko. Imorgen, paa den bestemte Dag og til den bestemte Time, vil Flodvandet ganske roligt løfte den op, hvorefter den atter vil fortsætte sin Sejllads gjennem Havet.

— Hr. Kaptajn, sagde jeg, jeg tvivler ikke om ....

— Imorgen, gjentog Kaptajnen og rejste sig op, imorgen Klokken ti Minuter over halv Tre vil Nautilen være flot igjen og uden at have lidt nogen Skade forlade Torre-Strædet."

Kaptajn Nemo sagde disse Ord i en meget kort Tone og gjorde et let Buk. Det var et Tegn paa, at han vilde være ene, og jeg forføjede mig til min Kahyt.

Der fandt jeg Jean, som ønskede at høre Resultatet af min Samtale med Kaptajnen.

„Min Ven, svarede jeg, da jeg gav Kaptajnen at forstaa, at hans Nautil truedes af de Indfødte, svarede han mig paa en meget ironisk Maade. Jeg har kun det ene Raad at give Dig: stol paa ham, gaa i Seng og sov trygt.

— Har Herren ikke Brug for mig til Noget?

— Nej, min Ven. Hvad bestiller Ned Land?

— Herren maa undskylde, svarede Jean, men Ned laver en Kænguruhpostej, som bliver Verdens ellevte Underværk."

Jeg blev ene, lagde mig, men sov daarligt. Jeg kunde høre, hvorledes de Vilde traskede om paa Platformen og udstødte deres dumpe Brøl. Saaledes gik Natten, og uden at Besætningen aflagde sin vante Ligegyldighed. Den brød sig ikke mere om de Vildes Nærværelse, end Soldaterne paa et pantsret Skib

bryde sig om nogle Myrer, der kravle om paa Pladeklædningen.

Klokken Sex om Morgenen stod jeg op. Lugerne vare endnu ikke blevne aabnede. Luften i det Indre af Nautilen var saaledes ikke bleven fornyet; men Beholderne virkede kraftigt og blandede nogle Kubikfavne Ilt i Nautilens daarlige Luft.

Jeg arbejdede i mit Værelse til Klokken Tolv og saae i denne Tid ikke saa Meget som et Glimt af Kaptajn Nemo. Det lod ikke til, at man ombord traf nogensomhelst Forberedelse til at afrejse.

Jeg ventede endnu nogen Tid. Derefter begav jeg mig ind i den store Salon. Pendulen viste paa halv Tre. Om ti Minuter maatte Flodvandet have naaet sin største Højde, og hvis Kaptajn Nemo ikke havde været for letsindig i sin Beregning, maatte med det Samme Nautilen blive flot. Skete det ikke, maatte det vare flere Maaneder, før Skibet kunde forlade sin Koralseng.

Imidlertid mærkedes der snart nogle foreløbige Rystelser i Skibets Skrog. Jeg hørte Spidserne af Koralgrunden skrabe mod dets Sider.

Klokken fem Minuter over halv Tre traadte Kaptajn Nemo ind i Salonen.

„Nu ville vi altsaa fortsætte Rejsen, sagde han.

— Ah! bemærkede jeg.

— Jeg har givet Ordre til at aabne Lugerne.

— Og de Vilde?

— De Vilde? svarede Kaptajn Nemo og trak haanligt paa Skulderen.

— Ville de ikke trænge ind i Nautilen?

— Hvordan skulle de bære sig ad med det?

— Gjennem Lugerne, som De lader aabne.

— Hr. Aronnax, svarede Kaptajn Nemo roligt, man trænger ikke saaledes ind gjennem Nautilens Luger, selv ikke, naar de ere blevne lukkede op."

Jeg betragtede Kaptajnen.

„De forstaar det ikke? sagde han.

— Aldeles ikke.

— Nuvel, følg mig, og De skal faae det at see."

Jeg begav mig hen til Trappen i Midterskibet, hvor Ned Land og Jean med stor Nysgjerrighed betragtede nogle Mænd af Besætningen, som vare ifærd med at aabne Lugerne, trods det, at man udenfor hørte de Vildes rasende Skrig og affindige Brøl.

Lugerne bleve lukkede op udadtil. En Snes uhyggelige Ansigter viste sig. Men den første af disse Ulykkelige, som lagde sin Haand paa Trappegelænderet, blev slynget tilbage af, jeg veed ikke hvilken usynlig Magt, og han flygtede, idet han udstødte nogle forfærdelige Skrig og gjorde nogle vanvittige Spring.

Ti af hans Kammerater fulgte ham; alle Ti havde den samme Skæbne.

Jean var i den fuldstændigste Tilstand af Henrykkelse. Ned Land, der ikke kunde styre sine voldsomme Instinkter, styrtede hen imod Trappen; men neppe havde han grebet fat med begge Hænder i Trappestangen, før ogsaa han blev kastet omkuld.

„Død og Djævlen! raabte han, jeg er truffet af Lynet."

Dette Ord forklarede Alt. Det var ikke længer en simpel Stang, men et med Elektricitet fuldt ladet

Metalkabel, som førte op til Platformen. Enhver, der rørte ved det, fik et forfærdeligt Stød, et Stød, som vilde have været dødeligt, hvis Kaptajn Nemo havde ledet hele Strømmen fra sine Apparater ind i denne Konduktor. Man kunde virkelig sige, at Kaptajn Nemo mellem sig og sine Angribere havde udspændt et elektrisk Net, som Ingen ustraffet kunde forsøge paa at gjennembryde.

Imidlertid havde de Vilde, slagne af Rædsel, begivet sig paa Flugt. Jean og jeg vare, idet vi neppe kunde bare os for at lee, beskæftigede med at trøste og med at gnide Ned Land, der bandede som en Besat.

Men i dette Øjeblik forlod Nautilen, løftet op af Flodvandets sidste Bølgekrusninger, sin Koralseng, nøjagtigt paa det Klokkeslet, som Kaptajnen havde forudsagt. Dens Skrue pidskede Vandet med en majestætisk Langsomhed. Lidt efter lidt voxede dens Fart, og sejlende paa Oceanets Overflade forlod den hel og uskadt Torre-Strædets farlige Pas.

Tre og tyvende Kapitel.

Ægri somnia.

Den følgende Dag, den 10de Januar, begyndte Nautilen atter sin undersøiske Sejlads med en Fart, som jeg ikke kunde anslaa til Mindre end fem og tredive Marinemil i Timen. Skruens Hurtighed var saa stor, at jeg ikke kunde følge eller tælle dens Slag.

Naar jeg tænkte paa, at denne forunderlige elektriske Kraft ikke blot gav Nautilen Bevægelse, Varme og Lys, men tillige beskyttede den mod Angreb udvendig fra og forvandlede den til en hellig Ark, som Ingen vovede at røre ved uden at træffes af Lynet, — naar jeg tænkte herpaa, voxede min Beundring til en svimlende Højde og forplantede sig fra Apparatet til den, som havde skabt det.

Vi styrede lige mod Vest, og den 11te Januar doublerede vi Kap Vessel, som ligger paa 135° Længde og 10° nordlig Brede, og som danner den vestlige Kant af Karpentariebugten. Skærene vare her endnu talrigere, men mere spredte omkring og overordenlig nøjagtigt angivne paa Kortet. Nautilen undveg let Brændingen ved Money paa bagbords Side og Vik-

toriaskærene paa styrbords Side, begge beliggende paa 130° Længde og paa den tiende Paralelgrad, som vi nøjagtigt vedblive at følge.

Den 13de Januar kom vi ind i Timor-Havet og fik paa 122° Længde Øen af samme Navn isigte. Denne Ø, hvis Overflade er et tusind sex hundrede og femogtyve Kvadratmil, bestyres af Rajahs. Disse Fyrster paastaa, at de ere Sønner af Krokodiller, det vil sige, at de stamme fra de fornemste Fædre, som et menneskeligt Væsen kan ønske sig. Ogsaa vrimler det paa Øens Strandbredder af disse skjællede Forfædre, som ere Gjenstand for en særegen Tilbedelse. Man beskytter dem, tilbeder dem, føder dem, ja tilbyder dem unge Piger til Foder, og ulykkelig er den Fremmede, som vover at lægge Haand paa de hellige Væsener.

Men Nautilen havde ikke Noget at gjøre med disse Dyr. Timo saaes kun et Øjeblik lige i Middagsstunden, da den Næstkommanderende tog Højden. Ligeledes saae jeg kun et Glimt af den lille Ø Rotti, som hører til samme Gruppe, og hvis Kvinder nyde en høj Grad af Anseelse paa Grund af deres Skjønhed, paa de malayiske Markeder.

Fra dette Punkt begyndte Nautilen, hvad Bredegraden angik, at styre i sydvestlig Retning og at sætte Kurs mod det indiske Ocean. Hvor vilde Kaptajn Nemos Fantasi føre os hen? Vilde han drage hen imod Asiens Kyster? Vilde han nærme sig til Evropas Bredder? Det var neppe rimeligt at vente saadanne Beslutninger af en Mand, der flygtede for de beboede Fastlande. Vilde han da gaa imod Syd? Vilde han doublere det gode Haabs Forbjerg og derefter Kap

Horn og trænge frem mod Sydpolen? Vilde han endelig begive sig til det stille Hav, hvor Sejladsen var saa let og bekvem for hans Nautil? Fremtiden maatte underrette os derom.

Efter at have passeret Catriers, Hibernias, Seringapatnams og Scotts Skær (det faste Elements sidste Kamp mod det flydende Element) befandt vi os den 14de Januar midt ude paa Havet. Nautilens Fart blev lidt efter lidt langsommere; og meget lunefuld, som den var i sine Bevægelser, dukkede den snart ned midt i Havet og flød snart paa Overfladen.

Paa denne Del af Rejsen gjorde Kaptajn Nemo interessante Experimenter for at bestemme Havets Temperatur paa forskjellige Dybder. Under almindelige Forhold iværksættes saadanne Undersøgelser ved Hjælp af meget indviklede Instrumenter, hvis Svar mildest talt ere temmelig tvivlsomme, og det hvad enten man betjener sig af termometriske Sænklodder, hvis Glas ofte knuses af Vandets Tryk, eller af Apparater, der ere konstruerede paa Basis af Metallers forskjellige Modstandskraft mod elektriske Strømme. De saaledes indvundne Resultater kunne ikke kontrolleres tilstrækkelig nøjagtigt. Kaptajn Nemo undersøgte derimod selv denne Temperatur i Havets Dybder, og hans Termometer angav hurtigt og sikkert den søgte Grad, naar det blev sat i Forbindelse med de forskjellige Vandlag.

Ved at overlæsse sine Reservoirer eller stige ned i en skraa Linie ved Hjælp af sine hældende Plan kom Nautilen sukcessive ned paa en Dybde af ni, fjorten, femten, en og tyve, syv og tyve og tredive

tusind Fod, og Slutningsresultatet af disse Undersøgelser var, at Havet paa en Dybde af tre tusind Fod viser paa alle Bredegrader en stadig Varme af fire en halv Grad.

Jeg fulgte disse Undersøgelser med den mest levende Interesse. Kaptajn Nemo hengav sig til dem ligefrem med Lidenskab. Jeg spurgte ofte mig selv om, i hvad Hensigt han anstillede disse Observationer. Var det af Interesse for sine Medmennesker? Det var neppe troligt; thi en Dag, tidligere eller senere, maatte Resultaterne af hans Undersøgelser gaa tilgrunde med ham selv i et eller andet ubekjendt Hav. Maaske havde han bestemt Resultatet af sine Undersøgelser for mig? Men det var det Samme som at antage, at denne selsomme Rejse skulde afsluttes, og hertil mærkede jeg endnu ikke det allerringeste Spor.

Hvordan det nu end forholdt sig, saa gjorde Kaptajn Nemo mig ligeledes bekjendt med forskjellige Ciffre, som angave Vandets Tæthedsgrad i de vigtigste af Jordens Have. Af disse Meddelelser uddrog jeg en personlig Lærdom, som dog ikke havde Noget med Videnskaben at gjøre.

Det var den 15de Januar om Morgenen. Jeg spadserede med Kaptajnen paa Platformen, da han spurgte mig, om jeg kjendte Havets forskjellige Tæthedsgrader. Jeg svarede Nej og tilføjede, at Videnskaben ikke besad tilstrækkelig nøjagtige Jagttagelser angaaende dette Emne.

„Jeg har anstillet saadanne Jagttagelser, sagde han, og jeg kan garantere for deres Paalidelighed.

— Meget vel, svarede jeg; men Nautilen er en

Verden for sig, og dens Videnskabsmænds Hemmelig-ligheder vilde aldrig komme til Jordens Kundskab.

— De har Ret, Hr. Professor, svarede han efter nogle Øjeblikkes Taushed. Det er en Verden for sig. Den er ligesaa fremmed for Jorden som de Planeter, der følge Jorden omkring Solen, og man vil aldrig lære at kjende de Jagttagelser, der ere gjorte af de Lærde paa Jupiter og Saturn. Imidlertid, eftersom Tilfældet har knyttet vore Skæbner til hinanden, kan jeg meddele Dem Resultatet af mine Jagttagelser.

— Jeg er lutter Øre, Hr. Kaptajn.

— De veed, Hr. Professor, at Havvandet er mere tæt end Ferskvandet. Men denne Tæthed er ikke den samme overalt. Dersom jeg betegner Ferskvandets Tæthed med En, finder jeg nemlig, at Atlanterhavets er En og otte og tyve tusinde Dele, det stille Havs En og sex og tyve tusinde Dele, Middelhavets En og tredive tusinde Dele . . . .

— Aha, tænkte jeg, han gaar ogsaa paa Eventyr i Middelhavet?

— Det joniske Havs En og otte og tyve tusinde Dele og Adriaterhavets En og ni og tyve tusinde Dele."

Det var aabenbart, at Nautilen ikke undveg de mest besøgte europæiske Have, og jeg sluttede heraf, at den — maaske om kort Tid — skulde føre os til mere civiliserede Fastlande. Jeg tænkte ved mig selv, at Ned Land vilde høre denne Nyhed med en let forklarlig Glæde.

Vi anvendte nu flere Dage til forskjellige Slags Experimenter, som havde til Hensigt at bestemme Van-

dets Salthed paa ulige Dybder, dets elektriske Beskaffenhed, dets Farve, dets Gjennemsigtighed, og ved enhver Lejlighed udviste Kaptajn Nemo en Dygtighed, som kun kunde sammenlignes med hans Høflighed mod mig. Derefter saae jeg i flere Dage ikke det Allerringeste til ham, og jeg følte mig atter ligesom isoleret ombord.

Den 16de Januar syntes Nautilen at være sovet ind paa nogle Favnes Dybde under Overfladen. Dens elektriske Apparater virkede ikke, og da dens Skrue var ubevægelig, drev den frit omkring for Strømmen. Jeg sluttede mig til, at Besætningen var beskæftiget med Reparationer i det Indre, der vare blevne gjorte nødvendige ved Maskinens voldsomme mekaniske Bevægelser.

Mine Kammerater og jeg bleve da Vidne til et besynderligt Skuespil. Salonens Luger stode aabne, og da Nautilens elektriske Lys ikke var tændt, herskede der en ubestemt Skumring i Vandet. Den stormfulde og af tykke Skyer tilslørede Himmel oplyste kun ufuldstændigt Oceanets øvre Vandlag.

Jeg betragtede Havet i dette Halvmørke, og de største Fisk toge sig ud som utydelige Skygger. Men pludselig fandt Nautilen sig omgivet af et klart og rigt Lys. Jeg troede først, at det var Fartøjets elektriske Lys, som var blevet tændt, og at det var det, som oplyste Vandmasserne; men jeg bedrog mig, og en kort Jagttagelse lærte mig at indse min Vildfarelse.

Nautilen flød igjennem et fosforskinnende Vandlag, det i dette Halvmørke antog en blændende Klarhed. Lyset var frembragt af Myriader af lysende Smaa-

dyr, hvis Glands forøgedes, naar de kom til at gnide sig op mod Fartøjets Metalskrue. Til min Overraskelse iagttog jeg ligesom et Lyn i disse lysende Masser, som om det havde været Striber af Bly, der smeltedes i en glødende Ovn, eller hvidglødende Metalklumper. Herved kom visse lysende Dele til at danne Skyggepartier midt i dette Ildhav, hvorfra enhver Skygge syntes at burde have været banlyst. Nej, det var ikke den rolige Straaleglands fra vort sædvanlige Blus; dette Lys havde en ejendommelig Styrke og Bevægelse, man mærkede, at det var levende.

Det var da ogsaa en uendelig Sammenhobning af Vandinfusorier, af selvlysende Korn, Kugler af gjennemsigtig Gelèe, forsynede med en traadformet Føletraad, og hvoraf man i tre Kubiktommer Vand vilde finde henved fem og tyve tusind. Deres Glands forøgedes ved dette for Meduser, Asterier, Aurelier og andre fosforskinnende Plantedyr ejendommelige Lys, der frembringes af det Skum, som opstaaer ved de af Havet opløste organiske Materier og maaske ved det af Fiskene affsondrede Slim.

I flere Timer gled Nautilen frem igjennem disse straalende Bølger, og vor Beundring voxede, da vi saae endel store Sødyr lege midt i dem som Salamandre. Jeg saae midt i denne Ild, som ikke brændte, smukke og behændige Marsvin, Havets utrættelige Bajadser, ni Fod lange Istioforer, Stormenes kloge Forudsigere, hvis frygtelige Sværd nu og da stødte mod Salonens Vinduer. Vi saae ogsaa mindre Fiske, forskjellige Balister, Flyvefiske og hundrede andre, som i deres hurtige Fart stribede den lysende Atmosfære.

Hvor det var fortryllende, dette blændende Skuespil! Maaske forøgede visse atmosfæriske Forhold Fænomenets Glands og Styrke? Maaske rasede der en Storm paa Overfladen af Vandet? Men i den Dybde af nogle faa Favne, hvorpaa Nautilen befandt sig, mærkede den ikke noget til Stormens Raseri, men gyngede sagte i smult Vande.

Saaledes droge vi videre, idet vi hvert Øjeblik fortrylledes ved nye Syner. Jean observerede og klassificerede sine Plantedyr, Leddyr, Bløddyr og Fiske. Dagene gik hurtigt, og jeg talte dem ikke længer. Kun Ned søgte, efter sin Skik, at bringe nogen Afvexling i det daglige Liv ombord. Ligesom Snegle havde vi indrettet os efter vor Skal, og jeg tilstaaer, at det er meget let at blive en fuldstændig Snegl.

Denne Existens forekom os da saa ligefrem og saa naturlig, at vi slet ikke tænkte paa, at der oppe paa Jorden rørte sig et Liv, som var forskjelligt fra vort. En Hændelse, som indtraf, mindede os imidlertid om det Selsomme i vor Situation.

Den 18de Januar befandt Nautilen sig paa 105° Længde og paa 15° sydlig Brede. Vejret var truende, Bølgerne gik højt. Barometret, som i de sidste Dage var sunket, bebudede, at der forestod en Kamp mellem Elementerne.

Jeg var steget op paa Platformen netop i det Øjeblik, da den Næstkommanderende tog Middagshøjden. Jeg ventede, at den sædvanlige Frase skulde blive fremmumlet; men idag blev den erstattet af en anden, der var ikke mindre ubegribelig. Næsten umid-

delbart derefter kom Kaptajn Nemo op paa Platformen og rettede sin Kikkert imod et eller andet Sted i Horisonten.

I nogle Øjeblikke blev Kaptajnen staaende ubevægelig uden at vende sit Blik fra det Punkt af Horisonten, som laa indenfor hans Kikkerts Rækkeevne. Derefter sænkede han Kikkerten og vexlede en halv Snes Ord med den Næstkommanderende. Denne syntes at være et Bytte for en Sindsbevægelse, som han forgjæves søgte at skjule. Kaptajn Nemo, der var mere Herre over sig selv, vedblev at være kold. Han syntes iøvrig at gjøre forskjellige Indvendinger, paa hvilke den Næstkommanderende svarede med bestemte Forsikkringer. Den forskjellige Betoning og det forskjellige Minespil gav i det Mindste Anledning til at tro noget Saadant.

Hvad mig angaar, da havde jeg med den største Opmærksomhed betragtet Horisonten i den angivne Retning uden at opdage Noget. Himlen og Vandet smeltede sammen i en fuldstændig skarp og tydelig Linie.

Imidlertid gik Kaptajn Nemo op og ned paa Platformen uden at give Agt paa mig, ja maaske uden at have seet mig. Hans Skridt vare sikkre, men mindre regelmæssige end ellers. Undertiden standsede han, lagde Armene overkors over Brystet og betragtede Havet. Hvad kunde hans Blik søge i dette umaadelige Rum? Nautilen befandt sig dengang nogle hundrede Mile fra den nærmeste Kyst.

Den Næstkommanderende havde igjen taget Kikkerten og undersøgte opmærksomt Horisonten, idet han gik frem og tilbage og nu og da stampede med Foden

i Gulvet, saa at han ved sin nervøse Uro dannede en fuldstændig Modsætning til sin Chef.

Iøvrig maatte denne Hemmelighed snart blive opklaret. Thi paa en Ordre fra Kaptajn Nemo forøgede Maskinen sin Virksomhed og satte Skruen i en hurtigere Bevægelse.

I dette Øjeblik gjorde den Næstkommanderende paany Chefen opmærksom paa Noget. Kaptajnen standsede og rettede Kikkerten mod det angivne Punkt. Han iagttog længe. Jeg, der var bleven meget nysgjerrig, gik ned i Salonen og hentede en udmærket langtrækkende Kikkert, som jeg plejede at bruge. Derefter støttede jeg Instrumentet mod den Kahyt oppe paa Platformen, som omfattede Reflektoren, og beredte mig til at undersøge Synskredsen rundt omkring mig.

Men jeg havde endnu ikke faaet tilpasset Kikkerten efter mit Øje, før Instrumentet med Heftighed blev revet ud af Haanden paa mig.

Jeg vendte mig om. Kaptajn Nemo stod foran mig, men jeg kjendte ham ikke igjen. Hans Øjne, der funklede med en mørk Ild, vare halvt skjulte af de rynkede Øjenbryn; Munden stod halvt aaben. Hans fremstrakte Stilling, hans knyttede Hænder, hans Hoved, der var sænket ned mellem Skuldrene — vidnede om det voldsomme Had, som gjennemtrængte hele hans Personlighed. Han rørte sig ikke af Pletten. Min Kikkert, der var falden ud af hans Haand, laa ved hans Fødder.

Var det mig, som, uden at have villet det, havde opvakt denne rasende Forbittrelse? Troede denne ubegribelige Mand, at jeg havde opdaget en eller anden

Hemmelighed, som Nautilens Gjæster ikke maatte kjende?

Nej, jeg var ikke Gjenstand for dette Had! Thi han saae ikke paa mig, men vedblev ufravendt at stirre paa et eller andet Punkt i Horisonten, som mit Blik ikke kunde naa hen til.

Endelig blev Kaptajn Nemo igjen Herre over sig selv. Hans Ansigt, der havde baaret saa stærke Spor af Ophidselse, fik atter sit vante kolde Udtryk. Han sagde nogle Ord paa et fremmed Sprog til sin Næstkommanderende. Derefter vendte han sig mod mig.

„Hr. Aronnax, sagde han i en temmelig befalende Tone, jeg fordrer af Dem, at De opfylder en af de Forpligtelser, som De har indgaaet overfor mig.

— Hvorom drejer Sagen sig, Hr. Kaptajn?

— De og Deres Kammerater maa lade Dem indespærre, indtil jeg finder det raadeligt atter at gjengive Dem Friheden.

— De er den Mægtigste, svarede jeg og saae ham fast i Øjet. Men tør jeg gjøre Dem et Spørgsmaal?

— Ikke et eneste, Hr. Professor."

Efter dette Svar var der ikke Andet at gjøre end at adlyde; thi enhver Modstand vilde have været spildt.

Jeg gik ned i Ned Lands og Jeans Kahyt og meddelte dem Kaptajnens Bestemmelse. Man kan let tænke sig, hvilket Indtryk den gjorde paa Kanadieren. Forresten var der ikke Tid til Forklaring. Fire Mand af Besætningen ventede ved Døren og førte os til den Celle, hvor vi havde tilbragt den første Nat ombord paa Nautilen.

Ned Land vilde gjøre Indvendinger; men han fik ikke andet Svar, end at Døren blev stænget til.

„Kan Herren begribe, hvad dette her skal betyde?" spurgte Jean mig.

Jeg fortalte mine Kammerater, hvad der var passeret. De bleve ligesaa forbausede som jeg, men ikke stort klogere paa Sagen.

Imidlertid var jeg sunket ned i en Afgrund af Reflektioner, og denne Kaptajn Nemos besynderlige Sindsbevægelse sysselsatte uafbrudt mine Tanker. Jeg var ikke istand til at forbinde to Slutninger følgerigtigt med hinanden, og jeg havde fortabt mig i de mest absurde Hypotheser, da jeg blev revet ud af mine Grublerier ved Ned Lands Ord:

„Gudsdød! Frokosten er serveret."

Bordet stod virkelig dækket. Det var aabenbart, at Kaptajn Nemo havde givet Ordre desangaaaende, med det Samme han befalede, at Nautilens Fart skulde forøges.

„Tillader Herren mig at give et godt Raad? spurgte Jean.

— Og det er, min Ven? svarede jeg.

— Jeg vil raade Herren til at spise. Det er det Klogeste, for man veed aldrig, hvad der kan hænde.

— Du har Ret, Jean.

— Desværre har man kun serveret efter Nautilens Spisesedděl, sagde Ned Land.

— Og hvad vilde I have sagt, Ned, hvis I aldeles ingen Frokost havde faaet? spurgte Jean.

Denne Bemærkning standsede alle Harpunererens misfornøjede Udgydelser.

Vi satte os til Bordet og spiste under temmelig stor Tavshed. Jeg nød ikke meget. Jean „tvang sig“ af Forsigtighedshensyn, og Ned Land tog dygtigt for sig af Retterne, skjøndt han sagde, at han ikke holdt af dem. Da vi havde spist, krøb vi Hver hen i sit Hjørne.

I samme Minut slukkedes den lysende Kugle, som hidtil havde oplyst Cellen, og vi befandt os i et dybt Mørke. Det varede ikke længe, før Ned Land faldt isøvn, og ogsaa Jean overlod sig, til min store Forbauselse, til en dyb, dvalelignende Søvn. Jeg spurgte mig selv om, hvad der kunde være Grunden til denne uimodstaaelige Sovelyst, da jeg med Et mærkede min Hjerne ligesom tvinges ned under en blytung Vægt. Mine Øjne, som jeg vilde holde aabne, faldt i mod min Villie. Jeg var et Bytte for den pinligste Hallucination. Øjensynlig havde man blandet søvndyssende Stoffer i de Retter, som vi nylig havde spist af. Vort Fangenskab var saaledes ikke tilstrækkeligt til at skjule Kaptajn Nemos Planer for os; man maatte have os til at sove.

Jeg hørte, hvorledes Lugerne bleve lukkede til. Søgangen, der havde foraarsaget en let Slingring, mærkedes ikke mere. Havde altsaa Nautilen forladt Havets Overflade, og var den dukket ned til de ubevægelige Vandlag?

Jeg prøvede paa at staa imod Søvnen. Det var umuligt. Mit Aandedræt blev svagere. Jeg følte en Dødskulde isne mine tunge og ligesom paralyserede

Lemmer. Mine Øienlaag, der vare som to Blyskaller, faldt til, og jeg formaaede ikke at løfte dem igjen. En dvaleagtig Søvn, der var fuld af Hallucinationer, bemægtigede sig mit Væsen. Saa forsvandt Synerne, og jeg sank hen i en fuldstændig bevidstløs og følesløs Tilstand.

Fire og tyvende Kapitel.

Korallens Kongerige.

Den følgende Dag vaagnede jeg med forunderlig let Hoved. Til min store Forbauselse befandt jeg mig i mit Værelse. Uden Tvivl vare mine Kammerater blevne flyttede tilbage til deres Kahyt uden at vide mere deraf end jeg. De vare følgelig ligesaa uvidende som jeg om, hvad der var passeret i den forløbne Nat, og jeg kunde kun gjøre Regning paa, at et eller andet Tilfælde i Fremtiden skulde røbe mig Hemmeligheden.

Jeg tænkte paa at forlade mit Værelse. Men, var jeg endnu Fange, eller var jeg fri? Fuldstændig fri. Jeg aabnede Døren og begav mig hen til Midtertrappen. Lugerne, som vare blevne lukkede den foregaaende Dag, stode aabne. Jeg steg op paa Platformen.

Ned Land og Jean ventede mig deroppe. Jeg gjorde dem en Mængde Spørgsmaal. De vidste Ingenting. De vare, sagde de, faldne i en dyb Søvn, som ikke havde efterladt nogen Erindring hos dem, og da de vaagnede, befandt de sig til deres største Forbauselse i deres Kahyt.

Hvad angaar Nautilen, da var Alt stille og hemmelighedsfuldt som ellers. Skibet gled hen over Havfladen med jevn Fart. Intet syntes forandret ombord.

Ned Land undersøgte Havet med sit gjennemtrængende Blik. Det var øde. Kanadieren var ikke istand til at see Nogetsomhelst, hverken Sejl eller Land. Der blæste en skarp vestlig Brise, og lange, af Vinden oppustede, Bølger fik Fartøjet til at slingre temmelig stærkt.

Efterat Nautilen havde fornyet sit Luftforraad, holdt den sig paa en Dybde af fem og fyrgetyve Fod, saa at den hurtigt kunde stige op igjen til Overfladen: en Manøvre, som mod Sædvane blev gjentaget flere Gange denne Dag, den 19de Januar. Den Næstkommanderende kom saa op paa Platformen, og den sædvanlige Frase blev rapporteret til det Indre af Fartøjet.

Hvad angaar Kaptajn Nemo, da viste han sig ikke. Af Besætningen ombord saae jeg kun den umedgjørlige Steward, det opvartede mig med sin sædvanlige Nøjagtighed og Taushed.

Da jeg henimod Klokken To befandt mig i Salonen, aabnede Kaptajnen Døren og traadte ind. Jeg hilste paa ham. Han besvarede min Hilsen med et næsten umærkeligt Nik, men sagde ikke et Ord. Jeg satte mig igjen til mit Arbejde, idet jeg halvt om halvt haabede, at han skulde give mig en Forklaring om den foregaaende Nats Hændelser. Men det skete ikke. Jeg saae paa ham. Hele hans Holdning vidnede om Træthed. Hans Øjne syntes ikke at

være blevne vederkvægede af nogen Søvn. Udtrykket i hans Ansigt tydede paa dyb Sørgmodighed, paa ligefrem Sorg. Han gik fra og til, satte sig, rejste sig igjen op, tog paa Maa og Faa en Bog, lagde den strax igjen fra sig, undersøgte sine Instrumenter uden at gjøre sine sædvanlige Notitser og syntes ikke at kunne holde sig rolig et Øjeblik.

Endelig kom han hen til mig og sagde:

„Er De Læge, Hr. Aronnax?"

Dette Spørgsmaal kom mig saa uventet, at jeg nogle Øjeblikke betragtede ham uden at svare.

„Er De Læge? gjentog han. Flere af Deres Kolleger have studeret Medicin, Gratiolet, Moquin-Tandon og flere Andre.

— Ja, jeg er Doktor i Medicinen, svarede jeg. Jeg har praktiseret flere Aar, før jeg blev ansat ved Museet.

— Godt, Hr. Professor."

Mit Svar havde øjensynlig tilfredsstillet Kaptajn Nemo. Men da jeg ikke kjendte hans Hensigter eller hans Tanker, afventede jeg nye Spørgsmaal, idet jeg forbeholdt mig at svare efter Omstændighederne.

„Hr. Aronnax, sagde Kaptajnen, vil De vise mig den Venlighed at see til en af mine Mænd?

— De har en Syg ombord?

— Ja.

— Jeg er parat til at følge.

— Kom med."

Jeg tilstaar, at mit Hjerte bankede. Jeg veed ikke af hvad Grund, men jeg syntes at skimte en vis Forbindelse mellem denne Syge og den foregaaende

Nats Begivenheder, og denne hemmelighedsfulde Forbindelse beskæftigede mine Tanker næsten mere end den Syge.

Kaptajn Nemo førte mig forud i Nautilen og ind i en Kahyt, der laa i Nærheden af Skandsen.

En fyrgetyveaarig Mand, med kraftige Ansigtstræk, en sand Type paa den angelsaksiske Race, laa paa Sengen.

Jeg bøjede mig ned over ham. Han var ikke blot syg, han var saaret. Hans med blodige Bind omviklede Hoved hvilede paa en dobbelt Hovedpude. Jeg tog Bandagen af. Den Syge stirrede paa mig med stive Øjne, men lod mig gjøre, hvad jeg vilde, og udstødte ikke en eneste Klage.

Saaret var farligt. Hovedskallen, som var bleven knust af et stødende Instrument, lod Hjernen ubedækket, og selve Hjernemassen havde faaet et dybt Saar. Den Syges Aandedræt var langsomt. Nogle spasmodiske Muskelbevægelser fortrak Ansigtet Hjernebetændelsen var fuldstændig og havde lammet baade Følelses- og Bevægelsesevnen.

Jeg følte den Saaredes Puls. Pulsslaget var uregelmæssigt. Yderdelene vare allerede kolde, og jeg saae Døden nærme sig, uden at det forekom mig muligt at gjøre den Modstand. Efterat have forbundet den Ulykkelige, ordnede jeg Bindene omkring hans Hoved og vendte mig til Kaptajn Nemo.

„Hvorfra skriver dette Saar sig? spurgte jeg.

— Hvad gjør det til Sagen? svarede Kaptajnen undvigende. Et Stød af Nautilen har knust en af Maskinens Løftestænger, og den har ramt ham. Min

Næstkommanderende befandt sig ved Siden af ham. Han kastede sig foran ham for at afparere Stødet .... En Broder, som lader sig dræbe for sin Broder, en Ven, som opoffrer sig for sin Ven, hvad skulde vel være naturligere! Det er den for Alle gjældende Lov ombord paa Nautilen. Men hvad mener De om hans Tilstand?"

Jeg tøvede med at sige min Mening.

„Tal De kun frit, sagde Kaptajnen, Manden forstaar ikke Fransk."

Jeg betragtede endnu engang den Syge, og derefter svarede jeg:

„Denne Mand vil dø inden to Timer.

— Og der er Intet, som kan frelse ham?

— Nej, Intet."

Kaptajn Nemo knugede Haanden sammen, og der viste sig nogle Taarer i de Øjne, som jeg ikke troede vare skabte til at græde.

Jeg betragtede endnu nogle Øjeblikke den Døende, fra hvem Livet lidt efter lidt veg bort. Hans Blegbed forøgedes ved det elektriske Lys, der faldt hen over Sengen. Jeg betragtede hans intelligente Ansigt, i hvilket Ulykken eller maaske Elendigheden altfor tidligt havde trukket sine dybe Furer. Jeg tænkte paa, at jeg maaske skulde blive sat ind i hans Livs Hemmelighed ved de sidste Ord, som undslap hans Læber.

„De kan godt trække Dem tilbage, Hr. Aronnax," sagde Kaptajn Nemo til mig.

Jeg lod Kaptajnen blive alene i den Døendes Kahyt og vendte tilbage til min egen, stærkt bevæget af, hvad jeg nylig havde seet. Hele Dagen igjen=

nem var jeg opfyldt af mørke Anelser. Om Natten sov jeg daarligt, og i mine hyppigt afbrudte Drømme troede jeg at høre fjerne Sukke og ligesom Tonerne af en Ligsang. Var det Bønner for den Døde, der bleve fremsagte i hint Sprog, som jeg ikke kunde forstaa?

Den følgende Dag steg jeg op paa Dækket. Kaptajn Nemo var der allerede. Saasnart han saae mig, kom han hen til mig.

„Hr. Professor, sagde han, skulde De have Lyst til at gjøre en undersøisk Udflugt idag?

— Sammen med mine Kammerater? spurgte jeg.

— Ja, hvis de har Lyst til det.

— Vi ere til Tjeneste, Hr. Kaptajn.

— Vær da saa venlig at tage Dykkerdragterne paa."

Om den Døende eller Døden blev der ikke talt et Ord. Jeg opsøgte Ned Land og Jean og meddelte dem Kaptajn Nemos Forslag. Jean sagde øjeblikkelig Ja, og selv Kanadieren viste sig denne Gang tilbøjelig til at følge med.

Klokken var Otte om Morgenen. Klokken halv Ni vare vi klædte paa til Udflugten og forsynede med Lys- og Aandedrætsapparaterne. De to Døre bleve aabnede, og sammen med Kaptajn Nemo, der fulgtes af tolv Mand af Besætningen, stege vi, i en Dybde af tredive Fod under Vandfladen, ud paa den haarde Bund, paa hvilken Nautilen hvilede.

Over en betydelig Skrænt kom vi ned i en ujevn Dal paa omtrent femten Favnes Dybde. Bunden her var aldeles forskjellig fra den, som jeg havde

besøgt paa den undersøiske Udflugt i det stille Hav. Her fandtes intet Sand, ingen Enge, ingen Havflora. Jeg opdagede øjeblikkelig, hvad det var for en mærkværdig Egn, til hvilken Kaptajn Nemo idag førte os. Det var Korallens Kongerige.

I Plantedyrenes Afdeling og Alkyonariernes Klasse bemærker man Gorgonariernes Orden, som omfatter tre Grupper: Gorgonier, Isidier og Koraller. Til de Sidste hører Korallen, denne forunderlige Substans, som man snart henfører til Mineralriget, snart til Plante- og snart til Dyreriget. Benyttet som Lægemiddel hos de Gamle, som Smykke hos de Moderne, blev den først i 1694 definitivt indordnet under Dyreriget.

Korallen er en Samling af smaa Dyr, som ere forenede paa et Polyptræ af en sprød og stenagtig Beskaffenhed. Disse Polyper have en enkelt Generator, som har frembragt dem ved Knopskydning; men de besidde en særlig Existens, paa samme Tid som de deltage i det fælles Liv. Det er saaledes et Slags naturlig Socialisme. Jeg saae de sidste Arbejder af dette forunderlige Plantedyr, som — efter Naturforskernes meget rigtige Bemærkning — forstenes, idet det forgrener sig, og Intet kunde være mere interessant for mig end at besøge en af disse forstenede Skove, som Naturen har plantet paa Havbunden.

De Rhumkorffske Apparater bleve satte i Virksomhed, og vi fulgte en Koralbanke, der var ifærd med at danne sig, og som med Tiden vil afspærre denne Del af det indiske Ocean. Vejen kantedes af et tæt Buskads, som bedækkedes af smaa stjerneformede

Blomster. Men i Modsætning til Jordens Planter strakte alle disse, til Klippestykkerne befæstede Planter, sig ovenfra nedad.

Lyset frembragte tusinde fortryllende Billeder, idet det fløj hen mellem disse saa lifligt farvede Grene.

Det forekom mig, at jeg kunde se, hvorledes disse hindeagtige og cylinderformede Rør sittrede for Bølgegangen. Jeg var næsten fristet til at plukke disse med fine Føletraade forsynede Blomsterkroner, hvoraf nogle nyligt havde udfoldet sig, medens andre knap havde sat Knop. Men saasnart min Haand nærmede sig til disse levende Blomster, blev der strax Røre i Kolonien. De hvide Blomsterkroner trak sig ind i deres røde Fuderaler, og Buskene forvandlede sig til Blokke af Stenvorter.

Tilfældet havde bragt mig i Nærheden af nogle af de mest kostbare Exemplarer af dette Plantedyr.

Denne Koral kunde fuldkomment maale sig med den, som fiskes i Middelhavet, paa Frankrigs, Italiens og Barbariets Kyster. Ved sine glimrende Farver retfærdiggjorde den de poetiske Navne af „Blodblomst" og „Blodskum" hvormed man i Handelen betegner dens smukkeste Frembringelser. Korallen sælges for en Pris, som stiger til to hundrede Rigsdaler pr. Kilogram, og her dækkede Vandet over Formuer for en hel Verden af Koralsøgere.

Snart bleve Buskene tættere og Grenene større. Store Dynger af Stenvæxter og lange, fantastisk byggede Hvælvinger strakte sig foran os.

Kaptajn Nemo lagde Vejen gjennem et mørkt Galleri, som ad en ubetydelig Skraaning førte os til

en Dybde af tre hundrede Fod. Lyset fra vore Apparater frembragte magiske Billeder, idet det gled hen gjennem denne Uendelighed af Forgreninger. Hist og her opdagede jeg andre Polyper og grønne og røde Koralbuske, som Naturforskerne efter en lang Diskussion have henført til Planteriget. Om disse gjælder det maaske, hvad en dybsindig Tænker har sagt, at Livet hemmelighedsfuldt vaagner op af Stensøvnen uden endnu at kunne frigjøre sig helt fra sit haarde Udgangspunkt.

Endelig, efter to Timers Marsch, havde vi naaet en Dybde af omtrent ni hundrede Fod, det vil sige det Punkt, hvor Korallen begynder at danne sig. Men her var der ikke længer isolerede Buske; det var en uhyre Skov, mægtige Træer, en kæmpemæssig mineralsk Vegation. Vi gik frit hen under de høje Grene, medens ved vore Fødder Tubiporer, Astreier og Kariofyller dannede et blændende Tæppe.

Hvilket ubeskriveligt Skuespil! Naar vi blot havde kunnet meddele hinanden vore Følelser. Hvorfor vare vi ogsaa indespærrede under denne Skal af Metal og Glas? Hvorfor kunde vi ikke vexle Ord? Hvorfor havde vi ikke i det Mindste det samme Liv, som disse Fisk, der befolke det vaade Element, eller snarere som disse Amfibier, der, eftersom det falder dem ind, snart kunne opholde sig paa Landjorden og snart i Vandet.

Imidlertid var Kaptajn Nemo standset. Mine Kammerater og jeg holdt ligeledes op at gaa. Da jeg vendte mig om, saae jeg, at Besætningen havde dannet en Halvkreds om sin Chef. Ved at se nær-

mere til, bemærkede jeg, at fire af Mændene bare en langagtig Gjenstand paa deres Skuldre.

Vi befandt os paa en vidtløftig Slette, der var omgivet af høje Stentræer. Vore Lygter kastede et mat Tusmørkelys fra sig, der lod Bundens Skygger voxe i Størrelse. Længere borte blev Mørket ganske tæt og afbrødes kun hist og her ved smaa Lysglimt, som blev holdt tilbage af Korallens skarpe Kanter.

Ned Land og Jean stode ved Siden af mig. Vi saae frem for os, og der paakom mig den Tanke, at jeg vilde komme til at overvære en usædvanlig Begivenhed. Idet jeg betragtede Bunden, opdagede jeg hist og her smaa Forhøjninger, som vare bedækkede med en kalkagtig Skorpe, og som vare fordelte med en saadan Regelmæssighed, at det ikke kunde være Tilfældets Værk.

Midt paa Sletten hævede sig paa en Piedestal af sammendyngede Koralblokke et Koralkors, hvis lange Arme saae ud, som vare de dannede af forstenet Blod.

Paa et Tegn af Kaptajn Nemo gik en af Mændene frem og begyndte i nogle Skridts Afstand fra Korset at grave et Hul med en Spade, som havde været fastgjort til hans Bælte.

Jeg forstod Alt. Denne Slette var en Kirkegaard; dette Hul en Grav; denne aflange Gjenstand Liget af den Mand, som var død inat. Kaptajn Nemo og hans Folk vare komne for at begrave deres Kammerat i denne fælles Bolig, paa Bunden af det utilgængelige Ocean.

Aldrig havde mit Sind været saa bevæget! Al-

drig havde saa mange forskjellige Tanker stormet ind paa mig. Jeg vilde ikke see, hvad mine Øjne saae.

Imidlertid uddybedes Graven langsomt. Hist og her flygtede nogle forskrækkede Fisk. Jeg hørte Spadens Jern klinge mod den kalkagtige Bund og saae det glimte, naar det nu og da stødte mod en Flintesten. Hullet blev længere og bredere og var snart dybt nok til at modtage Liget.

Nu nærmede Bærerne sig. Legemet, der var indhyllet i hvid Byssusklædning, blev sænket ned i den fugtige Grav. Kaptajn Nemo, med Armene korslagte over Brystet, og alle den Afdødes Venner faldt paa Knæ, som for at bede. Mine to Kammerater og jeg bøjede andagtsfuldt vore Hoveder.

Graven blev kastet til med den opgravede Jord, og der blev dannet en lille Høj.

Da det var gjort, rejste Kaptajn Nemo og hans Mænd sig op, gik hen til Graven og faldt endnu engang paa Knæ, idet de strakte deres Hænder ud til et sidste Farvel.

Derefter vendte Ligtoget tilbage til Nautilen, og vi kom endnu engang, medens vi stadig stege op efter, gjennem Skovens Arkader, forbi Dyngerne og Koralbuskene.

Endelig viste Fartøjets elektriske Lys sig for os og angav os vor Retning. Klokken Et vare vi ombord.

Saasnart jeg havde skiftet Klæder, steg jeg op paa Platformen og gik tankefuld og betagen hen og satte mig ved Reflektoren.

Kaptajn Nemo kom hen til mig. Jeg rejste mig op og sagde:

„Han døde altsaa inat, som jeg havde forudsagt det?

— Ja, Hr. Aronnax, svarede Kaptajn Nemo.

— Og han hviler nu ved Siden af sine Kammerater i Koralkirkegaarden?

— Ja, glemt af Alle, men ikke af os. Vi have gravet Graven, og Polyperne indmure der vore Døde for evige Tider."

Kaptajnen skjulte med en heftig Bevægelse sit Ansigt i sine sittrende Hænder og søgte forgjæves at undertrykke et Suk. Lidt efter tilføjede han:

„Det er vor fredelige Kirkegaard, nogle hundrede Favne under Vandets Overflade.

— Eders Døde sove i det Mindste roligt der, Hr. Kaptajn; Hajerne kunne ikke naa dem.

— Nej, Hr. Professor, svarede Kaptajn Nemo alvorligt, hverken Hajer eller Mennesker kunne naa dem."

Ende paa første Del.

Jules Verne:

En Verdensomsejling under Havet.

Oversættelse efter den franske Originals 5te Oplag.

Anden Del.

Kjøbenhavn.

Andr. Schous Forlag.

G. S. Wibes Bogtrykkeri.

1872.

Jules Verne:

En Verdensomsejling under Havet.

Anden Del.

Første Kapitel.

Det indiske Ocean.

Her begynder anden Del af denne Rejse under Havet. Første Del endte med den gribende Scene paa Koralkirkegaarden, denne Scene, der efterlod et saa dybt Indtryk i min Sjæl. Kaptajn Nemos Liv var saaledes i Et og Alt knyttet til dette umaalelige Hav, selv sin Grav havde han udsøgt i den mest utilgængelige af dets Afgrunde. Der vilde ingen af Oceanets Uhyrer komme og forstyrre Nautil-Folkenes sidste Søvn, disse Venner, der vare lige inderligt forenede i Livet og i Døden! „Og heller intet Menneske" havde Kaptajnen tilføjet.

Bestandig den samme vilde, uforsonlige Mistro til det menneskelige Samfund!

Jeg for mit Vedkommende kunde ikke nøjes med de Hypotheser, som tilfredsstillede Jean. Den skikkelige Fyr vilde stadig i Kaptajnen paa Nautilen kun see en af disse miskjendte Videnskabsmænd, der gjengjælde Menneskehedens Ligegyldighed med Foragt. Han var endnu for Jean et misforstaaet Geni, der, træt af skuffede Forhaabninger paa Landjorden, havde taget sin Tilflugt til det store, vilde Hav, hvor hans Til-

bøjeligheder kunde have frit Spillerum. Efter min Anskuelse forklarede denne Hypothese imidlertid kun een Side hos Kaptajn Nemo.

Den Hemmelighedsfuldhed, som knyttede sig til den foregaaende Nat, Kaptajnens Iver for at tage Kikkerten bort fra mine Øjne, netop da jeg stod i Begreb med at undersøge Horisonten, Matrosens dødelige Saar, der maatte være fremkommen ved, at Nautilen paa en eller anden Maade havde faaet et uforklarligt Stød, Alt dette vendte mine Tanker i en ny Retning. Nej, Kaptajn Nemo flyede ikke blot Menneskene; hans frygtelige Fartøj tjente ikke alene hans Frihedstrang, men sikkert ogsaa en eller anden forfærdelig Hævnsyge.

I dette Øieblik staaer Intet klart for mig. Jeg skimter endnu kun et enkelt Lysglimt i Mørket, og jeg kan foreløbig kun ganske simpelt referere Begivenhederne.

Forøvrig binder Intet os til Kaptajn Nemo. Han veed, at vi umuligt kunne slippe bort fra Nautilen. Vi ere ikke engang Fanger paa Æresord, men ligefrem Arrestanter, Fanger, som man med tom Høflighed beære med Benævnelsen Gjæster. Imidlertid har i ethvert Tilfælde Ned Land ikke gjort Afkald paa Haabet om at gjenvinde Friheden. Han vil ganske bestemt benytte den første den bedste Lejlighed, der tilbyder sig. Og rimeligvis vil jeg kun med en vis Anger tage med mig det Indblik, som Kaptajnens Ædelmodighed har tilladt os at gjøre i Nautilens Mysterier. Thi naar Alt kommer til Alt, er det saa i Virkeligheden Had, eller er det ikke tvertimod

Beundring, man maa føle ligeoverfor denne Mand? Desuden vilde jeg, oprigtig talt, før jeg skiltes fra ham, helst have tilendebragt denne Verdensomsejling under Havet, der er begyndt paa en saa fortræffelig Maade. Jeg vilde helst have seet, hvad intet menneskeligt Øje endnu har seet, selv om jeg med mit Liv skulde betale denne umættelige Trang til Viden. Hvad har jeg hidtil seet? Intet eller i ethvert Tilfælde næsten Intet, da vi endnu kun have sejlet noget over femhundrede Mil i det stille Ocean.

Imidlertid veed jeg meget godt, at Nautilen nærmer sig beboede Egne, og hvis der virkelig skulde tilbyde sig nogen Lejlighed til Flugt, vilde det være grusomt at lade mine Kammerater blive Offre for min Kjærlighed til det Nye, det Ubekjendte. Men vil denne Lejlighed nogensinde komme? Mennesket, der med Magt er bleven berøvet Udøvelsen af sin fri Villie, ønsker det, men den videbegjærlige Lærde frygter det.

Vi ere altsaa naaede til den 21de Januar 1868. Paa denne Dag kom den Næstkommanderende for at tage Solens Højde. Jeg steg op paa Platformen, tændte en Cigar og saae paa denne Operation. Jeg var fuldstændig overbevist om, at denne Mand ikke forstod Fransk, thi jeg havde flere Gange meget højt gjort Bemærkninger, der maatte have tiltrukket sig hans Opmærksomhed, hvis han havde forstaaet dem. Men han sagde aldrig et Ord, fortrak aldrig en Mine.

Medens han gjorde sine Jagttagelser med Sextanten, kom en af Matroserne paa Nautilen — den samme kraftige Karl, der havde fulgt os paa vor første undersøiske Udflugt ved Øen Crespo — for at pudse

Ruderne omkring Lysapparatet. Jeg undersøgte nu nærmere Sammensætningen af dette Apparat, hvis Styrke blev manfoldiggjort efter en omfattende Maalestok gjennem runde, skiveformede Lindser, der vare fordelte paa samme Maade som i Fyrtaarnene, og som tvang Lyset til at sprede sig i det rigtige Plan. Den elektriske Lampe var konstrueret saaledes, at den kunde udvikle hele sin Styrke. Dens Lys frembragtes i det lufttomme Rum, hvilken Omstændighed betryggede baade dets Regelmæssighed og dets Styrke. Ved dette lufttomme Rum blev der ogsaa sparet betydeligt paa Grafitspidserne, mellem hvilke Flammen udvikler sig, en meget vigtig Besparelse for Kaptain Nemo, der ikke saa let vilde være i Stand til at kunne erstatte dem med nye.

Da Nautilen stod i Begreb med at fortsætte sin undersøiske Fart, gik jeg ned i Salonen. Lugerne lukkedes, og Koursen sattes i skarp vestlig Retning.

Vi gjennempløjede nu det indiske Ocean, denne vældige Vandslette, hvis Vand er saa gjennemsigtigt, at man bliver svimmel, naar man seer ud over dens Overflade. Nautilen sejlede i Regelen i tre eller sexhundrede Fods Dybde. Saaledes gik det i nogle Dage. For enhver Anden end mig, der altid havde følt en ubegrændset Kjærlighed til Havet, vilde sikkert Tiden være bleven lang og ensformig, men de daglige Promenader paa Platformen, hvor jeg vederkvægede mig i Oceanets styrkende Luft, Beskuelsen af Vandet gjennem Salonens Vinduer, Læsningen af Bøgerne i Bibliotheket, Optegnelsen af mine Erindringer optog

al min Tid og forhindrede mig fra at føle endog blot et Øjebliks Træthed eller Kjedsomhed.

Vi vare Alle udmærket raske. Husholdningen ombord konvenerede os fortræffeligt, og jeg for mit Vedkommende kunde meget godt leve uden den Afvexling, som Ned Land gjorde sig saa meget Besvær med at skaffe ombord.

I nogle Dage saae vi en stor Mængde Vandfugle, Palmipeder *) eller Maager. Nogle bleve meget behændigt skudte, og naar de vare blevne tilberedte paa den ejendommelige Maade, som man forstod ombord paa Nautilen, afgave de et ret behagelig Søvildt. Mellem de større Søfugle, der flyve længere bort fra Landet og efter Flugtens Anstrengelser hvile sig ud paa Bølgerne, iagttog jeg prægtige Albatrosser, hvis uharmoniske Skrig ligne Æslernes Skryden, og som høre til Maagernes Slægt. De Aarefodedes Familie var repræsenteret af de hurtige Fregatfugle, der saa behændigt fange Fisk i Vandets Overflade.

I de Net, som Nautilen lagde ud, fangede man flere Arter Havskildpadder af Karetternes Slægt, der kjendes paa den buede Ryg, og hvis Skjold er af stort Værd. Disse Krybdyr, der dykke med stor Lethed, kunne opholde sig længe under Vandet derved, at de lukke den kjødfulde Klap ved Næserørets Munding. Nogle af disse Karetter sov, da vi fangede dem, trukne helt indenfor Skjoldet, der udgjør deres Beskyttelse mod Rovdyrene. Disse Skildpadders Kjød kunde i

*) Fugle med Svømmefødder.

Regelen just ikke kaldes udmærket, men derimod forskaffede deres Æg os et fortræffeligt Maaltid.

Hvad Fiskene angaaer, opvakte de altid vor Beundring, naar vi gjennem de aabnede Luger vare saa heldige at komme paa Spor efter Hemmelighederne i deres akvatiske Liv. Jeg saae flere Arter, som jeg ikke tidligere havde havt Lejlighed til at iagttage.

Jeg vil særlig omtale de for det røde Hav og det indiske Ocean samt for den Del af Oceanet, som beskyller det tropiske Amerikas Kyster, ejendommelige Ostracier eller Kuffertfiske. Ligesom Skildpadderne, Pantserdyrene og Krebsdyrene ere disse Fiske bedækkede med et Pantser, som dog hverken bestaaer af Kridt eller Sten, men ganske simpelt er et Slags Forbening. Undertiden antager denne Pantserbeklædning Form af en smuk Triangel, undertiden ogsaa af en Kvadrat. Mellem de triangulære bemærkede jeg nogle af tre Tommers Længde med Kjød af en udmærket Smag, med brun Hale og gule Finner. Jeg anbefaler dem til Akklimatisering ogsaa i Ferskvand, til hvilket iøvrig mange Saltvandsfisk let vænne sig. Jeg maa her ogsaa nævne nogle firsidige Kuffertfiske, der paa Ryggen ere forsynede med fire store Udvæxter, Ostracier, der under Bugen ere hvidprikkede og kunne tæmmes ligesom Fugle, tresidige Kuffertfiske, der ere udrustede med Pigge paa Benpantseret, og som paa Grund af deres ejendommelig gryntende Lyd ere blevne kaldte Havsvin, samt endelig „Dromedarer" med kegledannede Pukler, hvis Kjød er haardt og læderagtigt.

Støttende mig til Jeans daglige Bemærkninger over de Fiske, vi saae, vil jeg desuden særlig anføre

visse Arter af Tetrodonernes for dette Hav ejendommelige Slægt, som f. Ex. Spenglerierne med rød Ryg og hvidt Bryst samt tetrodon electricus, der bliver syv Tommer lang og pranger med de herligste Farver. Som Prøve paa de andre Slægter anfører jeg Ovoiderne, der ligne sortebrune Æg med hvide Striber, og som savne Hale; Diodonerne, virkelig Vandpindsvin i Henseende til de Pigge, hvormed de ere forsynede, og som kunne blæse sig op, saa de ligne et med Synaale besat Garnnøgle; de flyvende Pegaser med langstrakt Snude, hvis Brystfinner, der ere meget store og ordnede i Form af Vinger, sætter dem i Stand til om ikke at flyve saa dog at kaste sig op i Luften; Makrognatherne, prægtige Fiske af syv Tommers Længde og straalende med de herligste Farver; de blyfarvede Kalliomorer med rynket Hoved; Myriader „Havlærker" med sorte Rande og lange Brystfinner, der bevæges fremad med utrolig Hurtighed, og endelig „Havsnepperne" med langt, rørformigt Næb, Oceanets Fluesnappere, væbnede med et Gevær, der ganske vist hverken ligner Chassepot- eller Remingtongeværet, men som dræber Insekterne med en simpel lille Vanddraabe.

Af Benfiskenes anden Hovedafdeling, der karakteriseres ved Gjællehul og Svømmeblære med Luftgang, iagttog jeg scorpæna, hvis Hoved er forsynet med Pigge, og som kun har een Rygfinne; disse Fiske have eller savne Benskjolde, alt efter den Underafdeling af Slægten, til hvilken de høre. Den anden Underafdeling forsynede os med Prøver paa Didaktylerne, ti Tommer lange Fiske, hvis Hoved har et ejendommelig fantastisk Udseende. Hvad første Underafdeling

angaaer, bemærkede jeg flere Exemplarer af den forunderlige Fisk, der med Rette har faaet Tilnavnet „Havpadden", et Dyr med stort Hoved, som paa visse Steder har dybe Furer, paa andre store opsvulmede Udvæxter; dens Pigge foraarsage farlige Saar, den er grim og indgyder uvilkaarligt Afsky.

Fra den 21de til den 23de Januar skjød Nautilen en Fart af sex Mil i Timen. Grunden til, at vi under denne Fart kunde studere de forskjellige Fiskearter var den, at de søgte at følge os, lokkede af det elektriske Lys. De fleste af dem kunde ikke kappes i Hurtighed med Nautilen, men nogle af dem lykkedes det dog en Stund at holde sig i vort Kjølvand.

Den 24de om Morgenen opdagede vi under 12° 5' sydlig Brede og 4° 33' Længde den ubeboede Koraløø Keeling, der er bevoxet med prægtige Kokospalmer, og som blev besøgt af Darwin og Kaptajn Fitz-Roy. Nautilen sejlede i ganske kort Afstand fra Koralrevet omkring denne ubeboede Ø. Vore Net fangede til os talrige Prøver paa Polyper og Pighudede samt ejendommelige Skaller, tilhørende forskjellige Arter af Bløddyr. Nogle kostbare Delfinsnegle forøgede Kaptajn Nemos rige Samlinger, til hvilke jeg endnu føjede en astræa puncticata, et Slags parasitisk Polyp, som man ofte finder siddende paa Sneglehusene.

Snart forsvandt Øen Keeling i Horisonten, og nu gik Koursen i nordvestlig Retning henimod den ostindiske Halvø.

„Saa, nu kommer der da endelig civiliserede Lande, sagde Ned Land en Dag til mig; ja det er rigtignok noget Andet end de papuariske Øer, hvor man lettere

træffer Vilde end Raadyr. I dette Hindostan findes der, Hr. Professor, baade Landeveje og Jernbaner og engelske, franske og ostindiske Byer. Man behøver der ikke at rejse fem Mil, før man træffer en Landsmand. Nu kunde maaske Øieblikket snart komme til at forlade Kaptajn Nemo uden at sige Farvel.

— Nej, Ned, nej, svarede jeg bestemt. Lad os endnu en Stund see Tiden an. Nautilen nærmer sig beboede Lande. Skibet vil gaae til de europæiske Kyster, hvorfor skulde vi saa ikke lade det tage os med? Naar vi saa engang ere komne ind i vore egne Have, saa kunne vi altid see, hvad der lader sig gjøre. Men forøvrig tror jeg ikke, at Kaptajn Nemo tillader os at jage paa Malabar- eller Koromandelkysten, saaledes som han gjorde det i Ny-Guineas Skove.

— Det er rimeligt Professor, men kunde man ikke muligviis gjøre det uden hans Tilladelse?"

Jeg besvarede ikke Kanadierens Spørgsmaal, da jeg ingen Lyst havde til at fortsætte Diskussionen videre. Jeg var i Virkeligheden fast besluttet paa lige til det Sidste at ville overlade Alt til den mærkelige Skjæbne, der havde kastet mig ombord paa Nautilen.

Da vi havde forladt Øen Keeling, formindskedes efterhaanden Nautilens Hurtighed. Dens Bevægelser begyndte nu ogsaa at blive mere ujevne, og undertiden førte den os ned i anseelige Dybder. Man anvendte flere Gange de hældende Planer, som ved Hjælp af indvendige Løftestænger kunde bringes i skraa Retning mod Vandlinien. Paa denne Maade kunde vi gaae ned til fire à fem tusind Fods Dybde, men fik derimod ikke Lejlighed til at undersøge de større Dybder

i dette indiske Ocean, som man ikke kunde maale med Peillodder af fire og fyrgetyve tusind Fods Længde. Med Hensyn til Temperaturen i disse dybe Vandlag viste Thermometret uforanderligt fire Grader over Nul. Jeg iagttog dog, at Vandet altid er koldere paa grundede Steder end midt i Havet.

Den 25de Januar var Oceanet helt og holdent øde. Nautilen holdt sig hele Dagen igjennem paa Overfladen, hvis Bølger den pidskede med sin mægtige Skrue, saa at de sendte deres sprøitende Skum langt op i Vejret. Var det muligt under disse Forhold at antage den for Andet end et kæmpemæssigt Hvaldyr? Jeg tilbragte tre Fjerdedele af denne Dag paa Platformen. Jeg betragtede Havet. Jeg saae Intet i Horisonten undtagen omtrent Klokken 4 om Eftermiddagen en langstrakt Damper, der styrede vesterud i modsat Retning af os. Dens Takkelage var et Ojeblik synlig, men den kunde umulig opdage Nautileu, der laae saa ubetydeligt over Vandfladen. Jeg troer, at dette Dampskib tilhørte Linien Ceylon-Sydney, hvis Fartøjer vedligeholde Trafiken mellem disse to Stæder samt anløbe Odden King Georges og Melbourne som Mellemstationer.

Klokken 5 om Eftermiddagen, noget før den pludselige Skumring, der i de tropiske Egne danner Overgangen mellem Dag og Nat, overraskedes Jean og jeg af et ejendommeligt Skuespil.

Der gives et herligt Dyr, som det, ifølge de Gamles Anskuelse, betyder Lykke at møde. Aristoteles, Athenæus og Plinius have studeret det og til dets Ære udtømt alle græske og italienske Lærdes Forraad af

poetiske Udtryk. De have kaldt det Nautilus eller Pompylius, men den moderne Videnskab har ikke godkjendt disse Benævnelser, og det Bløddyr, hvorom der er Tale, er nu kjendt under Navnet Argonauta.

Hvis Nogen havde spurgt Jean, kunde han have faaet at vide, at Bløddyrenes Afdeling falder i fem Klasser; at den første eller Blæksprutterne, hvis Slægter snart ere nøgne, snart forsynede med Skal, omfatter to Familier: De egentlige Blæksprutter og Nautilerne; at de egentlige Blæksprutters Familie bestaaer af tre Slægter: Papirssnekken, Kalmaren og Blæksprutten, og at Nautilernes Familie kun indeholder en eneste Slægt: Nautilus. Hvis et oprørsk Hoved efter denne Nomenklatur endnu skulde finde paa at blande Papirssnekkerne, der ere forsynede med Sugeskaale, sammen med Nautilus, der er forsynet med Føletraade, saa findes der ganske vist ikke Spor af Undskyldning for en saadan Fejltagelse.

Men det var netop en Flok af disse Papirssnekker, som paa den ovennævnte Tid styrede frem over Oceanets Flade. Vi kunne tælle flere hundrede. De tilhørte de kirtlede Papirssnekkers Art, som er særegen for de indiske Have.

Disse virkelig ret kjønne Bløddyr bevæge sig baglænds ved Hjælp af den under Halsen anbragte Tragt, idet de gjennem den atter udsprøjte det Vand, som de have indsuget. Af deres lange Arme fløde de sex, der vare langstrakte og smalle, paa Vandet, hvorimod de to andre, der ere stærkt udvidede i Spidsen, udbredte sig for Vinden ligesom et Par lette Sejl. Jeg kunde tydeligt see deres spiralformige Skal, som

Cuvier med Rette sammenligner med en elegant Slup. Som en virkelig Baad i Ordets egenlige Forstand bærer denne Skal Dyret, gjennem hvis Udsondringer den er bleven dannet, uden at dette Dyr hænger fast ved den.

„Det staaer Papirssnekken frit for at forlade sin Baad, sagde jeg til Jean, men den gjør det aldrig.

— Paa samme Maade som Kaptajn Nemo, svarede Jean. Han havde derfor ogsaa gjort bedre i at kalde sit Fartøj Papirssnekken."

Omtrent en Times Tid sejlede Nautilen omkring mellem disse Bløddyr. Men da bleve de grebne af jeg veed ikke hvilken pludselig Skræk. Ligesom paa et givet Signal sank Sejlene ned, Armene foldede sig sammen, Kroppen snevredes ind, Skallen forandrede Tyngdepunkt, idet den vendtes op og ned, og hele Flotillen forsvandt under Bølgerne. Alt dette var kun et Øjebliks Sag, og aldrig har nogen Eskadre manøvreret med mere Akkuratesse.

I samme Øjeblik brød Natten frem, og Bølgerne, som den lette Brise neppe mægtede at sætte i Bevægelse, skyllede fredeligt ind imod Nautilen.

Den følgende Dag, den 26de Januar, passerede vi Linien ved den to og firsindstyvende Meridian og befandt os saaledes nu paa den nordlige Halvkugle.

Paa denne Dag havde vi i Følge med os en stor Skare Hajer, hvilke forfærdelige Dyr vrimle i disse Have, der derved blive meget farlige. Det var væsenlig Philipphajer med brun Ryg og hvidgraa Bug samt forsynede med elleve Rader Tænder, Øinehajer, der paa Halsen have en stor sort Plet, omgiven

af en hvid Ring, hvilken Plet ligner et Øje, samt prikkede Hajer, der have rund Snude og den isabellafarvede Krop oversaaet med mørke Prikker. Ofte stødte disse stærke Dyr mod Salonens Vinduer med en Voldsomhed, der var alt Andet end beroligende. Ned Land kunde da neppe beherske sig selv. Han vilde absolut op til Overfladen for at kunne harpunere disse Dyr, af hvilke nogle, som f. Ex. de tredive Fod lange Tigerhajer, udviklede en mærkelig Ihærdighed med Hensyn til at sætte hans Blod i Kog. Men Nautilen forøgede sin Fart og lod med Lethed selv de hurtigste af disse Hajer bagved sig.

Den 27de Januar bleve vi i Mundingen af den Bengalske Havbugt Vidne til et temmelig uhyggeligt Skuespil, idet vi saae adskillige Lig flyde omkring paa Havfladen. Det var Mennesker, som vare døde i de indiske Byer, kastede i Ganges og af denne Flod drevne ud i Havet før Gribbene, Landets eneste Begravelsesentreprenører, havde kunnet faae Tid til at fortære dem. Men Hajerne vilde sikkert ikke undlade at gaae dem til Haande i deres uhyggelige Beskjæftigelse.

Omtrent Klokken 7 om Aftenen kom den halvt neddukkede Nautil gjennem et ligefremt Melkehav. Saalangt Øjet kunde naae, syntes Havet at være bleven forvandlet til Mælk. Var dette et Værk af Maaneskinnet? Nej, thi Maanen havde kun i to Dage været i Tiltagen, og Solens Straaler dæmpede endnu dens Skin, skjøndt Solen selv var under Horisonten. Til Trods for at Himlen var oplyst af Stjernernes Glands, syntes den sort i Sammenligning med Havets Hvidhed.

Jean, der ikke vilde troe sine egne Øjne, spurgte

mig om Aarsagerne til dette forunderlige Fænomen. Heldigvis var jeg i Stand til at kunne give ham et nøjagtigt Svar.

„Det er hvad man kalder et Melkehav, svarede jeg ham, en vældig Strækning af hvide Bølger, som man ofte faaer at see ved Amboinas*) Kyster og i disse Farvande.

— Men skulde Hr. Professoren kunne sige mig, hvad Aarsagen er til dette Fænomen, spurgte Jean atter; thi at Vandet har forvandlet sig til Melk kan jeg dog ikke tro?

— Nej, Jean, denne hvide Farve, som forundrer Dig saa meget, hidrører kun fra Myriader af Infusionsdyr, smaa Orme af geléagtig Konsistens og uden bestemt Farve. En Del af disse Smaadyr, der ikke ere tykkere end et Haar, og hvis Længde aldrig overstiger en to tusindede Del af en Fod, kunne undertiden hænge fast ved hinanden i en Omkreds af flere Mil.

— Flere Mil! udbrød Jean forundret.

— Ja, min Ven, og bryd aldrig dit Hoved med at ville anstille nogen Beregning over Antallet af disse Infusionsdyr. Du vilde komme tilkort, thi hvis jeg ikke tager fejl, har der været Sejlere, som have gjennemfaret saadanne Melkehave af over en halv Snes Miles Omfang."

Jeg veed ikke, hvorvidt Jean fulgte mit Raad eller ej, men saa Meget er vist, at han sank hen i dybe Tanker, og det er slet ikke umuligt, at han virkelig

*) En af de molukkiske Øer.

har søgt at regne ud, hvormange to Tusindedele Fod der kunde gaae paa ti Kvadratmile. Jeg for mit Vedkommende vedblev at iagttage Fænomenet. Flere Timer i Træk pløjede Nautilen disse hvide Bølger, og jeg mærkede, hvorledes Skibet lydløst gled hen over det sæbevandsagtige Hav.

Henimod Midnat fik Havet pludselig atter sin vante Farve, men bagved os lige til Horisontens yderste Grændser syntes Himlen, der gjenspejlede disse hvide Bølger, længe at straale i et Nordlys' skinnende Glands.

Andet Kapitel.

Et nyt Forslag af Kaptajn Nemo.

Da Nautilen den 28de Februar ved Middagstid steg op til Overfladen paa 9° 4′ nordlig Brede, havde den Land i Sigte omtrent tre Mil ude i vestlig Retning. Det Første, der tiltrak sig min Opmærksomhed, var en vældig Bjergmasse af omtrent to tusind Fods Højde, og som grupperede sig i meget fantastiske Former. Efterat vi havde taget Højden, gik jeg ned i Salonen, og da vi nu konfererede med Søkortet, saae jeg, at vi befandt os i Nærheden af Øen Ceylon, denne Perle ved den ostindiske Halvøs Øreslip.

Jeg begav mig til Biblotheket for at søge en eller anden Bog om denne Ø, og jeg fandt netop hvad jeg søgte, nemlig et Arbejde af H. C. Sirr under Titelen Ceylon and the Cingalese. Da jeg atter var kommen ned i Salonen, optegnede jeg først Beliggenheden af denne Ø, paa hvilken tidligere Tider have ødslet saamange forskjellige Navne. Den strækker sig mellem 5° 55′ og 9° 49′ nordlig Brede samt mellem 79° 42′ og 82° 4′ østlig Længde, regnet efter Meridianen over Greenwich; dens Længde udgjør to hundrede og fem og halvfjerdsindstyve engelske Mil,

dens største Brede et hundrede og halvtredsinstyve og dens Omkreds ni hundrede; i Fladeindhold er den omtrent saa stor som Irland.

Kaptajn Nemo og hans Næstkommanderende traadte nu ind.

Kaptajnen kastede et Blik paa Kortet. Derpaa vendte han sig om til mig og sagde:

„Øen Ceylon er berømt for sit Perlefiskeri. Kunde det interessere Dem, Hr. Professor, at besøge et af de Steder, hvor dette Fiskeri gaaer for sig?

— I højeste Grad, Hr. Kaptajn.

— Godt. Det lader sig meget let arrangere. Men vi faae desværre kun Fiskestederne at see, ikke Fiskerne, da Aarets Fangst endnu ikke har taget sin Begyndelse. Det gjør imidlertid Intet. Jeg skal give Ordre til at løbe ind i Manaar=Bugten, hvorhen vi kunne naae endnu i Løbet af Natten."

Kaptajnen sagde nogle Ord til sin Næstkommanderende, der strax gik bort. Snart sænkede Nautilen sig ned i sit vaade Element, og Manometret viste, at den holdt sig paa en Dybde af tredive Fod.

Med Kortet foran mig søgte jeg nu efter denne Manaar=Bugt. Jeg fandt den paa Nordvestsiden af Ceylon. For at naae den maatte man sejle langs hele Vestkysten af Øen.

„Hr. Professor, sagde Kaptajn Nemo videre til mig, man fisker ogsaa Perler i den bengalske Havbugt, i det indiske Hav, i de kinesiske og japanesiske Have, i Havene omkring Syd=Amerika samt i den kaliforniske Havbugt; men ved Ceylon drives dog dette Fiskeri med størst Held. Vi komme kun noget vel tidligt.

Fiskerne samle sig ikke før i Marts i Manaar-Bugten, hvor deres trehundrede Baade i tredive Dage inddrive Skat af Havets Rigdomme. Hver Baad er bemandet med sex Roerkarle og ti Fiskere. Disse sidste fordeles i to Afdelinger, der efter Tour dykke og stige ned til en Middeldybde af sex og tredive Fod ved Hjælp af en tung Steen, som de holde fast mellem Fødderne, og som med et Toug er gjort fast til Baaden.

— Man benytter sig saaledes endnu stadig af dette primitive Middel? spurgte jeg.

— Bestandig, svarede Kaptajn Nemo, og det uagtet dette Fiskeri drives af Jordens mest industrielle Folk, Englænderne, til hvem Øen blev afstaaet ved Forliget i Amiens Aar 1802.

— Det forekommer mig imidlertid, at Dykkerrustningen, saaledes som De anvender den, vilde i høj Grad kunne lette dette Arbejde.

— Ganske vist, thi de stakkels Dykkere kunne nu kun blive en meget kort Tid under Vandet. Englænderen Perceval omtaler rigtignok i sin ceylonske Rejse en Kaffer, der forblev fem Minuter under Vandet, før han atter steg op til Overfladen, men Beretningen forekommer mig meget tvivlsom. Jeg veed ganske vist, at der gives Dykkere, som kunne holde sig under Vandet i indtil syv og halvtredsindstyve Sekunder, ja i enkelte Tilfælde endogsaa til nogle og firsindstyve Sekunder. Men saadanne Fiskere ere dog yderst sjeldne, og naar de ulykkelige Mennesker atter komme op i Baaden, strømmer der blodblandet Vand ud af Næse og Ører paa dem. Jeg troer, at man gjennemsnitlig kan anslaae den Tid, en Dykker kan opholde sig un-

der Vandfladen, til tredive Sekunder. I denne Tid samler han da saa hurtigt som muligt i et lille Net alle de Perlemuslinger, som kunne rives løs. I Almindelighed opnaae Dykkerne ikke nogen høj Alder; deres Øjne inflameres, og der slaaer Saar ud rundt omkring paa Legemet af dem; ofte hænder det ogsaa, at et apoplektisk Tilfælde dræber dem paa Havets Bund.

— Ja, sagde jeg, det er en sørgelig Beskjæftigelse, som kun tjener til at tilfredsstille Modens Luner. Men siig mig, Kaptajn, hvor mange Muslinger kan en Baad fiske op om Dagen?

— Omtrent fyrgetyve til halvtredsinstyve Tusinde. Man paastaaer endogsaa, at da den engelske Regering i 1819 lod fiske for sin egen Regning, optog dens Dykkere i tyve Døgn sex og halvfjerdsinstyve Millioner Muslinger.

— Men disse Dykkere blive da i ethvert Tilfælde godt lønnede for deres Arbejde?

— Neppe, Hr. Professor. Ved Panama fortjene de ikke Mere end 1 Dollar om Ugen. Sædvanligvis faae de et Par Shilling for hver Musling, som indeholder en Perle, men hvormange optage de ikke, der ere tomme!

— Et Par Shilling til disse stakkels Folk, som berige deres Herrer. Det er oprørende!

— Altsaa, Hr. Professor, sagde Kaptajn Nemo, vil De og deres Ledsagere nu komme til at besøge Manaar-Banken, og maaske har der allerede indfundet sig en eller anden Fisker, saa De kan faae at see, hvorledes der arbejdes.

— Ja, det var jo udmærket rart, Hr. Kaptajn.

— Men apropos, Hr. Aronnax, De er vel ikke bange for Hajer?

— Hajer?" udbrød jeg.

Dette Spørgsmaal forekom mig, oprigtig talt, overflødigt.

„Naa, Hr. Professor? spurgte Kaptajn Nemo igjen.

— Jeg maa ærligt tilstaae, Hr. Kaptain, at jeg endnu ikke har kunnet vænne mig rigtigt til disse Fisk.

— Men vi ere vante til dem, svarede Kaptajn Nemo, og det Samme vil ogsaa nok blive Tilfældet med Dem. Forøvrig ere vi bevæbnede, thi det kunde nok hænde, at vi paa Vejen kom til at jage nogle af disse Fyre. Det er en interessant Jagt. Altsaa imorgen, Hr. Professor, og meget tidligt."

Kaptajn Nemo sagde dette i en let henkastet Tone og forlod derpaa Salonen. Hvis man indbød Dig, min Læser, til at jage Bjørne i de sveitsiske Bjerge, vilde Du vel sagtens sige: „Herligt, imorgen skulle vi paa Bjørnejagt." Og hvis man indbød Dig til at jage Løver paa Atlas' Sletter eller Tigre i Ostindiens Jungles *), vilde Du maaske ogsaa sige: „Naa, ja ja, vi kunne dog maaske skyde nogle af disse Løver eller Tigre." Men naar man indbyder Dig til at jage Hajer i deres naturlige Element, vil Du dog vistnok udbede Dig Tilladelse til at tænke lidt efter, før Du tager imod en saadan Indbydelse.

---

*) Jungles ere Sletter eller Heder, der ere bevoxede med Smaaskove, Græs og Bambusrør samt hist og her opfyldte med Moradser.

Hvad mig angaaer, strøg jeg med Haanden over Panden, paa hvilken der perlede nogle iskolde Sveddraaber.

„Lad os nærmere grunde paa Sagen og ikke overile os, sagde jeg til mig selv. At jage Oddere i undersøiske Skove, saaledes som Tilfældet var ved Øen Crespo, gaaer endnu an. Men at streife omkring paa Havbunden, naar man er næsten sikker paa at træffe Hajer, det er dog unægtelig noget helt Andet. Jeg veed ganske vist, at Jægerne paa visse Steder slet ikke ere bange for at angribe Hajerne med en Stok i den ene Haand og en Snøre i den anden, men jeg veed ogsaa, at mange af dem, der trodse dette farlige Dyr, ikke komme levende ud af Kampen. Forøvrig er jeg ikke nogen Neger, og selv om jeg var det, saa troer jeg dog, at jeg i dette Tilfælde vilde betænke mig en Smule."

Og nu spøgte Hajerne vedblivende i mit Hoved; jeg havde ikke Tanke for Andet end deres uhyre Kjæber med de talrige Rader Tænder, der meget godt kunde klippe et Menneske midt over. Jeg følte mig allerede hjemsøgt af en vis Smerte omkring Hofterne. Og saa kunde jeg heller ikke lade være at mindes den nonchalente Maade, hvorpaa Kaptajnen havde præsenteret mig denne bedrøvelige Indbydelse. Skulde man ikke have troet, at der ganske simpelt var Tale om at gaae paa Jagt efter en stakkels uskadelig Ræv!

„Men, tænkte jeg ved mig selv; Jean gaaer jo aldrig med, og det befrier mig fra at gjøre Kaptajnen Selskab."

Hvad Ned Land angaaer, tilstaaer jeg, at jeg ikke

følte mig ganske tryg med Hensyn til ham. Faren havde, selv om den var aldrig saa stor, en forunderlig Tiltrækningskraft for ham.

Jeg tog atter fat paa Læsningen af Sirrs Bog, men bladede kun mekanisk i den. Overalt mellem Linierne gabede et Par forfærdelige Hajkjæber ud imod mig.

I samme Øjeblik traadte Jean og Kanadieren ind med et roligt, ja endogsaa fornøjet Udtryk i Ansigtet. De vidste ikke, hvad der ventede dem.

„Paa min Ære, Hr. Professor, sagde Ned Land, har ikke Kaptajn Nemos for nylig gjort os et meget behageligt Forslag.

— Saa, sagde jeg, I veed altsaa? . . .

— Hvis Hr. Professoren har Lyst dertil, svarede Jean, har Føreren af Nautilen indbudt os til imorgen i Hr. Professorens Selskab at besøge de prægtige Perlemuslingsbanker ved Ceylon. Han har gjort det under en særdeles forekommende Form og i det Hele taget opført sig som en sand Gentleman.

— Sagde han Intet videre?

— Intet, Hr. Professor, svarede Kanadieren, med Undtagelse af, at han havde talt med Dem om denne lille Udflugt.

— Det har han ganske vist; og han indlod sig ikke paa nærmere Detailler om . . . .

— Aldeles ikke. De følger jo med, ikke sandt?

— Jeg . . . Ja vist gjør jeg det. Jeg seer, at De sætter Priis paa denne Indbydelse, Ned.

— Ja, det er noget meget Udsædvanligt, yderst Usædvanligt.

— Og maaske farligt, tilføiede jeg.

— Farligt, svarede Ned, en simpel Udflugt til en Muslingbanke farlig!"

Kaptajn Nemo havde sikkert anseet det for unødvendigt at vække Tanken om Hajer hos mine Ledsagere. Jeg betragtede dem forvirret, og som om de allerede havde mistet et eller andet Lem. Skulde jeg forberede dem? Det var upaatvivlelig min Pligt, men jeg var uvis om, paa hvilken Maade jeg skulde gaae tilværks.

„Skulde Hr. Professoren, sagde Jean, ville give os nogle nærmere Oplysninger om Perlefiskeriet?

— Om selve Fiskeriet, spurgte jeg, eller om de Ulykkestilfælde, som . . .

— Om Fiskeriet, svarede Kanadieren; før man drager ud til en fremmed Egn er det godt at kjende den.

— Nu vel, mine Venner, tag saa Plads, saa skal jeg fortælle Jer Alt, hvad jeg nylig selv har faaet at vide af Englænderen Sirr."

Ned og Jean slog sig til Ro paa en Divan, og Kanadieren spurgte mig:

„Hr. Professor, hvad er egenlig en Perle for Noget?

— Min brave Ned, svarede jeg, for Digteren er Perlen en Taare, som Havet fælder; for Østerlændingen er den en stivnet Dugdraabe; for Damerne er den en Ædelsteen af aflang Form, med kvartsagtig Glands og af perlemoragtig Substans; for Kemikeren er den en Blanding af Fosforsyre og kulsurt Kalk, og for Naturforskeren endelig er den ganske simpelt en sygelig Udsondring af det Organ, som hos visse Bivalver*) frembringer Perlemoret.

---

*) Muslinger med to Skaller.

— Bløddyrenes Hovedafdeling, mumlede Jean, Acefalernes eller de Hovedløses Klasse, Muslingernes Orden.

— Fuldkommen rigtigt, lærde Jean. Og mellem disse Muslinger ansees alle de, der frembringe Perlemor eller dette blaa, blaaagtige, hvide eller violette Stof, som beklæder Skallens Indre, tillige for at kunne frembringe Perler.

— Ogsaa de sædvanlige Blaamuslinger? spurgte Kanadieren.

— Ja, Muslingerne i en Del Vandløb i Skotland, Wales, Irland, Lapland, Sachsen, Böhmen og Frankrig.

— Godt! det skal jeg huske for Fremtiden, sagde Kanadieren.

— Men, vedblev jeg, den Musling, som fortrinsviis afsondrer Perler, er Perlemuslingen, den værdifulde Meleagrina. Perlen er kun en perlemoragtig Sammenhobning, der afsætter sig i kuglerund Form. Den sidder enten fast paa Skallen eller borer sig ind i en eller anden Fordybning paa Dyret. Naar Perlen befinder sig paa Skallen, er den fastvoxet til denne, men findes den i selve Dyrets Krop, er den løs. I begge Tilfælde har den altid som Kjærne et lille haardt Legeme, f. Ex. et Sandskorn, om hvilket Perlemoret i Løbet af flere Aar har afsat sig i tynde, koncentriske Lag.

— Kan man finde mere end een Perle i samme Musling? spurgte han.

— Ja, min Ven. Der gives visse Perlemuslinger, som udgjøre hele Juvelskrin. Man har end-

ogsaa omtalt en Musling, der skulde have indeholdt over halvandet hundrede Hajer, skjøndt jeg rigtignok tillader mig at tvivle om denne Beretnings Sandfærdighed.

— Halvandet hundrede Hajer! udbrød Ned Land.

— Sagde jeg Hajer? Jeg mente naturligvis Perler.

— Men kan Professoren ogsaa sige os, spurgte Jean, hvorledes man tager Perlerne ud.

— Man gaaer tilværks paa flere Maader, og naar Perlerne sidde fast til Skallen, hænder det endogsaa ofte, at Fiskerne rive dem løs med Tænger. Men sædvanligvis breder man Muslingen ud paa Græsset ved Strandbredden. De dø selvfølgelig i Luften, og efter en halv Snes Dages Forløb befinde de sig i en fuldkommen forraadnet Tilstand. De lægges nu ned i store Beholdere, der ere fyldte med Søvand, hvorpaa man aabner dem og udvasker Perlerne af dem.

— Prisen paa Perlerne varierer vel efter deres Størrelse? spurgte Jean.

— Ikke alene efter deres Størrelse, men ogsaa efter deres Form, deres „Vand", d. v. s. deres Farve og efter den skiftende og mangetonede Glands, der gjør dem saa fortryllende for Øjet. De smukkeste Perler ere de saakaldte Mønsterperler; de ere hvide af Farve, ofte uigjennemsigtige, men undertiden ogsaa opalsk gjennemsigtige; sædvanligvis ere de kuglerunde eller pæreformede. De runde anvendes til Armbaand, de pæreformede til Ørelokker; paa Grund af deres store Værdi sælges de stykkevis. De findes altid

i Dyrenes Legeme. De andre Perlearter derimod sidde fast ved Skallen, og da de have en mindre regelmæssig Form, sælges de efter Vægt. Derpaa komme de en lavere Klasse tilhørende smaa Perler, der ere kjendte under Navnet Sandperler, og som især anvendes til Broderier paa Kirkeprydelser.

— Men Arbejdet med at sortere Perlerne efter deres Størrelse maa være baade tidsspildende og svært, sagde Kanadieren.

— Nej, min Ven. Dette Arbejde gaaer for sig ved Hjælp af Sold eller Sigter, der ere forsynede med et forskjelligt Antal Huller. De Perler, der blive i de tyve eller fem og tyvehullede Sigter ere alle af første Størrelse; de, der blive i Sigterne med fra hundrede til otte hundrede Huller, ere af anden Størrelse. Og endelig ere de Perler, til hvilke man anvender Sigter med nihundrede à tusind Huller, de saakaldte Sandperler.

— Perlernes Sortering, sagde Ned, foregaaer altsaa paa fuldstændig mekanisk Viis. Men skulde Hr. Professoren kunne sige os, hvor Meget Perlefiskeriet indbringer?

— Hvis man kan fæste Lid til Sirrs Bog, svarede jeg, anslaaes Indtægten af Perlefiskeriet ved Ceylon aarlig til en Sum af over en Million Hajer.

— Rigsdaler mente vel Professoren, afbrød Jean.

— Ja rigtig, Rigsdaler. Over en Million Rigsdaler, gjentog jeg. Men jeg troer dog, at Perlefiskeriet ved denne Ø nu ikke indbringer saa Meget som før. Paa samme Maade forholder det sig med Perlefiskeriet ved de amerikanske Kyster, der under Karl den

Femtes Regering indbragte omtrent halvtredie Million, men nu knap beløber sig til to Trediedele af denne Sum. I det Hele taget kan man anslaae Indtægten af alle Perlefiskerier i Verden til omtrent halvfjerde Million.

— Men, spurgte Jean, har man ikke Exempler paa nogle berømte Perler, der ere blevne anslaaede til en langt højere Værdi?

— Jo, min Ven. Der fortælles saaledes, at Cæsar tilbød Sivilia en Perle, hvis Værd i vore Penge maatte være omtrent otte tusind Daler.

— Jeg har endogsaa hørt fortælle, sagde Ned, om en af Oldtidens Damer, der drak Vin, blandet med Perler.

— Kleopatra, sagde Jean.

— Det maa just ikke have været behageligt, tilføjede Ned Land.

— Afskyeligt, svarede Jean, men at betale tusind Daler for et lille Glas Vin, det er jo ret fornemt.

— Det er kjedeligt, at jeg ikke blev gift med den Dame, sagde Kanadieren og slog med Armene paa en mindre beroligende Maade.

— Ned Land gift med Kleopatra! udbrød Jean.

— Ja, jeg har dog staaet i Begreb med at gifte mig engang, svarede Kanadieren alvorligt, og det er ikke min Skyld, naar der ikke blev Noget af det. Jeg havde endogsaa kjøbt et Perlehalsbaand til Kat Tender, min Forlovede, men saa gik hun hen og giftede sig med en Anden. Det Halsbaand kostede mig imidlertid ikke mere end halvanden Dollar og alligevel — jeg kan forsikkre Hr. Professoren om, at det er sandt hvad

jeg siger — vilde Perlerne i det ikke have kunnet gaae igjennem Sigten med de fem og tyve Huller.

— Min gode Ned, svarede jeg smilende, det var eftergjorte Perler, simple Glaskugler, som man kun indvendigt havde overtrukken med Perlemor=Essens.

— Men denne Perlemor=Essens maa dog være meget dyr? sagde Kanadieren.

— Nej, den koster tvertimod næsten Ingenting. Det er ikke Andet end fintrevne Fiskeskjæl, der ere opløste i Vand og have faaet en lille Tilsætning af Ammoniak, og den har aldeles ingen Værdi.

— Det var maaske derfor, at Kat Tender giftede sig med en Anden, yttrede Master Land helt filosofisk.

— Men for at komme tilbage til Perlerne, sagde jeg, saa troer jeg aldrig, en Fyrste har havt nogen Perle, som overgik Kaptajn Nemos.

— Denne her, spurgte Jean og pegede paa Glaslaaget, der bedækkede den kostbare Ædelsten.

— Ja, jeg tager ganske vist ikke fejl, naar jeg anslaaer den til en Værdi af i det Mindste mellem en halv og en heel Million . . . .

— Daler! afbrød Jean mig smilende.

— Ja, svarede jeg, henved en Million Daler, og upaatvivlelig har den ikke kostet Kaptajn Nemo Mere end Besværet med at tage den op.

— Gud veed, udbrød Ned, om vi ikke imorgen paa vor Udflugt kunde træffe Magen til den?

— Bah! sagde Jean.

— Og hvorfor ikke?

— Hvad skulde vi gjøre med Millioner her ombord paa Nautilen?

— Ombord, nej, men andetsteds.

— Ja andetsteds, sagde Jean og rystede paa Hovedet.

— Master Land har Ret, afbrød jeg ham; og hvis vi engang kunde faae en Perle af en Millions Værdi med tilbage til Europa eller Amerika, saa vilde den idetmindste give Beretningen om vore Eventyr en høj Grad af Troværdighed og paa samme Tid en stor Betydning.

— Ja, det troer jeg, sagde Kanadieren.

— Men er dette Perlefiskeri farligt? spurgte Jean, der altid kom tilbage til den instruktive Side ved Sagen.

— Nej, svarede jeg, især ikke, naar man iagttager visse Forsigtighedsregler.

— Hvad risikerer man da ved denne Beskjæftigelse? spurgte Ned Land. At synke nogle Mundfulde Saltvand?

— Som De siger. Men Apropos, afbrød jeg og forsøgte at paatage mig Kaptajn Nemos utvungne Tone; er De bange for Hajer, Ned?

— Jeg, svarede Kanadieren, som er Harpuneer! Det er jo min Haandtering at byde dem Trods.

— Men der er her ikke Tale om, sagde jeg, at fiske dem paa Krog, drage dem op paa Dækket af et Fartøj, hugge Halen af dem med en Øxe, aabne Bugen paa dem, tage Hjertet ud og kaste det i Havet!

— Sagen drejer sig altsaa om . . .?

— Fuldkommen rigtigt.

— I Vandet?

— Ja, netop i Vandet.

— Paa min Ære heller end gjerne, naar jeg blot har en god Harpun! Som De veed, Hr. Professor, ere Hajerne Fiske, som slet ikke kunne kaldes hensigtmæssigt skabte. De maa vende sig om med Bugen opad for at kunne snappe den, de ville have fat i . . . ."

Ned Land havde en Maade at udtale Ordet „snappe" paa, der bragte Blodet til at isne i mig.

„Naa, og Du, Jean, hvad tænker Du om disse Hajer?

— Jeg skal ganske ærligt sige Professoren, hvad jeg mener.

— Godt! tænkte jeg.

— Hvis Hr. Professoren trodser Hajerne, sagde Jean, seer jeg ikke nogen Grund, hvorfor hans tro Tjener ikke skulde trodse dem sammen med ham."

Tredje Kapitel.

En Perle til halvfjerde Million.

Det blev Nat. Jeg gik tilsengs, men sov kun daarligt, thi Hajerne spillede en fremragende Rolle i mine Drømme.

Den følgende Dag blev jeg vækket Klokken fire om Morgenen af Stewarden, som Kaptajn Nemo særlig havde stillet til min Tjeneste. Jeg stod hurtigt op, klædte mig paa og gik ind i Salonen.

Kaptajn Nemo ventede mig der.

„Er De, Hr. Aronnax, færdig til at begive Dem paa Vej?

— Jeg er færdig.

— Vær da saa god at følge mig.

— Men mine Ledsagere?

— De have faaet Underretning og vente os.

— Skulle vi ikke tage vore Dykker-Dragter paa? spurgte jeg.

— Ikke endnu. Jeg har ikke villet lade Nautilen nærme sig Kysten altfor meget, og vi befinde os derfor i temmelig lang Afstand fra Manaar; men jeg har ladet Baaden gjøre klar, den skal føre os lige til Landingsstedet og derved spare os et godt Stykke Vej.

Den medfører vore Dykkerapparater, som vi ville iføre os, naar vor undersøiske Vandring begynder.

Kaptajn Nemo fulgte os til den mellemste Trappe, der førte op til Platformen. Ned og Jean befandt sig der, henrykte over den „Fornøjelsestour", som forestod. Fem af Matroserne ombord paa Nautilen, ventede os i Baaden, der var bleven gjort fast ved Fartøjets Side.

Natten var endnu mørk. Tykke Skyer bedækkede Himlen, og man saae kun sparsomt en Stjernes Glands. Jeg vendte Blikket mod Land, men saae blot en forstyrret Linie, der spærrede tre Fjerdedele af Havkanten fra Sydvest til Nordvest. Nautilen, som i Løbet af Natten var sejlet op langs Ceylons Vestkyst, laae nu i den vestlige Del af denne Bugt eller snarere af denne Vig, der dannes af Ceylon selv og af Øen Manaar. Langt borte under det mørke Vand udstrakte Muslingbanken sig, dette uudtømmelige Perlefelt, hvis Længde overstiger fem Mil.

Kaptajn Nemo, Jean, Ned Land og jeg toge Plads agter ude. Baadføreren satte sig ved Roret; hans fire Kammerater sade hældede over Aarerne, Fortøjningerne kastedes los, og vi lagde ud.

Baaden styrede mod Syd, men Folkene overilede sig ikke. Jeg mærkede, at Aaretaget kun blev fornyet hvert tiende Sekund, saaledes som det er Skik og Brug paa Orlogsskibene. Medens Baaden ilede fremad, faldt Vanddraaberne fra Aarerne tungt ned paa Bølgernes mørke Dug, som om de havde været af Bly. En let Brise bragte Baaden til at slingre lidt.

Vi sade tause. Hvorpaa tænkte Kaptajn Nemo?

Maaske paa det Land, som han nærmede sig, og som han fandt altfor nær i Modsætning til Kanadieren, som det endnu forekom altfor langt borte. Hvad Jean angik, var han kun her i Egenskab af Tjener og Nysgjerrig.

Klokken halv sex begyndte de første Farveskiftninger i Horisonten mere tydeligt at vise Kystens Kontourer. Mod Øst var den temmelig flad, men hævede sig noget imod Syd. Endnu vare vi omtrent fem Fjerdingvej borte fra den, og Bredden og det taagesløre Vand kunde ikke tydeligt adskilles fra hinanden. En dyb Ensformighed hvilede over dette Perlefiskernes sædvanlige Mødested. Men vi kom ogsaa, som Kaptajn Nemo havde bemærket, en Maaned for tidligt til disse Farvande.

Klokken sex blev det Dag, hurtigt, som Tilfældet er i de tropiske Egne, hvor man hverken kjender til Morgen- eller Aftenrøde. Solstraalerne gjennembrøde de over den østlige Horisont lejrede Skyer, og Dagens funklende Stjerne hævede sig i Hast.

Jeg saae tydeligt Land med nogle hist og her spredte Træer.

Baaden nærmede sig Øen Manaar, der vider sig kredsformigt ud mod Syd. Kaptajn Nemo var stegen op paa Toften og iagttog Stedet.

Paa et Tegn af ham faldt Ankeret, og Kættingen naaede knap at løbe ud, thi tre Fod nede har man her allerede Bunden, der danner et af de højeste Punkter paa Perlemuslingbankerne.

„Nu ere vi fremme, Hr. Aronnax, sagde Kaptajn Nemo. De seer denne smalle Bugt. Det er netop

her, at Perlefiskeriforpagternes talrige Baade om en Maaned ville samle sig, og det er dette Vand, deres Dykkere flittigt ville gjennemsøge. Denne Bugt er heldigt dannet for det Fiskeri, hvorom her er Tale. Den er beskyttet mod Stormene, og Dønningen er aldrig meget betydelig, hvad der er en særdeles fordelagtig Omstændighed for Dykkerne. Vi ville nu iføre os vore Dykkerrustninger og saa begynde vor Promenade."

Jeg svarede Intet, men begyndte med Folkenes Hjælp at iføre mig min tunge Vanddragt. Kaptajn Nemo og mine to Ledsagere toge ogsaa deres paa. Ingen af Nautilens Besætning skulde følge os paa denne nye Udflugt.

Snart vare vi lige til Halsen indhyllede i vore Guttaperkadragter, og man spændte Remmene, som paa Ryggen fastholdt Luftapparaterne. Derimod syntes der slet ikke at være Tale om de Ruhmkorffske Apparater. Inden jeg stak mit Hoved ind i Kobberkapslen, henledte jeg Kapitajnens Opmærksomhed herpaa.

„Disse Apparater ville være overflødige, svarede Kapitajnen mig. Vi komme ikke til at stige ned i nogen anseelig Dybde, og Solstraalerne ville som Følge deraf være tilstrækkelige til at oplyse vor Vej. Det vilde iøvrig heller slet ikke være forsigtigt at medføre en elektrisk Lygte i disse Vande. Dens Skin kunde lokke nogle af Vandenes Beboere frem af deres Skjul."

Samtidig med, at Kaptajn Nemo yttrede disse Ord, vendte jeg mig om til Jean og Ned Land, men disse to Venner havde allerede deres Hoveder i Metalhuen og kunde hverken høre eller tale.

Jeg havde endnu et Spørgsmaal, det sidste, at gjøre Kaptain Nemo.

„Og vore Vaaben, spurgte jeg, vore Bøsser?

— Geværer? hvortil skulde de nytte? Deres Bjergbeboere angribe jo Bjørnen med Dolken i Haanden, og er Staalet ikke sikkrere end Blyet? See, her er en solid Dolk. Stik den i Deres Bælte og lad os saa begive os afsted."

Jeg saae paa mine Ledsagere; de vare bevæbnede ligesom vi, og desuden svingede Ned Land i den ene Haand en vældig Harpun, som han havde lagt i Baaden, før vi forlode Nautilen.

I Lighed med Kaptajn Nemo lod jeg derpaa den tunge Kobberhue sætte paa mit Hoved, og samtidig sattes vore Luftbeholdninger i Virksomhed.

Umiddelbart derefter løftede Baadens Besætning os, den ene efter den anden, ud i Vandet, og vi fik i fire og en halv Fods Dybde Fodfæste paa en jevn Sandbund. Kaptajn Nemo gav os et Tegn med Haanden; vi fulgte ham og forsvandt under Bølgerne.

Nu befriedes atter min Tanke for hvad der hidtil havde tynget paa den. Jeg blev opfyldt af en forunderlig Ro. Letheden ved mine Bevægelser forøgede min Tillid, og det selsomme Skuespil, som nu viste sig, lagde Beslag paa hele min Indbildningskraft.

Solen spredte allerede tilstrækkeligt Lys ud under Vandet. Man kunde see de mindste Gjenstande. Efter ti Minuters Vandring befandt vi os paa sytten Fods Dybde, og Bunden begyndte at blive flad.

Ved hvert Skridt, vi toge, hævede sig, ligesom

Bekkasinflokke i en Sump, Sværme af Fiske, der tilhørte Monopterernes mærkværdige Slægt, hvis Arter ikke have andre Finner end Halefinnen. Jeg gjenkjendte Javafisken, en virkelig Orm af tre Fods Længde, med blyfarvet Bug, og som man, naar Guldstrimerne paa dens Sider ikke havde været, let kunde forvexle med Havaalen. Af Slægten Strometeus, hvis Krop er meget sammentrykt og aflang, iagttog jeg nogle Arter med straalende Farver og forsynede med en takket Rygfinne, spiselige Fiske, der tørrede og marinerede udgjøre et fortræffeligt Fødemiddel, som er kjendt under Navnet Karawade; endvidere Trankebarfisken, der tilhører Apsiphoroïdernes Slægt, hvis Krop er bedækket med et Pantser af otte parallele Benplader.

Solen oplyste imidlertid Vandmassen stadig stærkere og stærkere. Havbunden skiftede efterhaanden Natur. Fra det fine Sand kom vi ind paa en virkelig Chaussé af rundslebne Klipper, overtrukken med en Maatte af Bløddyr og Plantedyr. Mellem andre Prøver paa disse to Afdelinger iagttog jeg særlig en Del orangefarvede Luciner med cirkelrunde Skaller, forskjellige Topsnekker, takkede Klippesnegle af tre og en halv Tommes Længde, og som skjød op af Bølgerne lig Hænder, der grebe efter Noget; Anatiner, spiselige Snegle, der i stor Mængde forhandles paa Torvene i Hindostan, og endelig en Mængde herlige parasolformede Stjernekoraller.

Under rige Løvhytter af Vandplanter bevægede sig Legioner af hurtige Leddyr, særlig Ranina dentulata, hvis Skaller danne en noget afrundet Trekant, og forfærdelige Parthenoper, der formelig indgjøde Rædsel.

Et ikke mindre skrækkeligt Dyr, som jeg saae flere Gange, er den af Darwin opdagede Krabbe Brigus latro, som Naturen har givet Instinkt og tilstrækkelig Styrke til at ernære sig af Kokusnødderne. I denne Hensigt klattrer den op i de paa Strandbredden voxende Træer og kaster Nødderne ned; de kløves i Faldet, og den aabner dem derpaa med sine vældige Kløer. Her under de store Bølger bevægede denne Krabbe sig med en mageløs Lethed, hvorimod den for Malabarkysten ejendommelige Havskildpadde langsomt kravlede frem mellem de i Uorden spredte Klipper.

Henimod Klokken syv vandrede vi ned mod Perlemuslingbanken. De værdifulde Bløddyr hang fast ved Klippen med deres brunfarvede Byssus *), der forhindrer dem i at foretage enhversomhelst Bevægelse. De staae saaledes paa et endnu lavere Trin end selve Muslingerne, hvem Naturen dog ikke har berøvet al Bevægelsesevne.

Perlemuslingen, Meleagrina magaritifera, som er næsten ligeskallet, ligner en rund Østers, hvis tykke Vægge udvendig ere meget ujevne. Nogle af disse Muslinger vare furede med grønne Baand, der straalede ud fra den øverste Spids; de vare meget unge. Andre, der havde en sort og ru Overflade, vare over ti Aar gamle og indtil omtrent tre Tommer brede.

Kaptajn Nemo pegede paa den forbausende store Samling af Perlemuslinger, og jeg indsaae, at denne Grube virkelig var uudtømmelig, idet Naturens skabende

---

*) Et Knippe sejge Traade, hvormed en Del Muslinger fæste sig til Havbunden.

Evne er mægtigere end Menneskets Forstyrrelseslyst. Tro mod denne instinktmæssige Forstyrrelseslyst skyndte Ned Land sig at stoppe en Mængde af de smukkeste Muslinger ned i et Net, han bar ved Siden.

Men vi fik ikke Tid til at standse. Vi maatte følge Kaptajnen, der syntes at styre sin Kours ad Veje, som kun han kjendte. Bunden hævede sig tydeligt, og undertiden naar jeg løftede min Arm i Vejret, naaede den op over Vandfladen. Derpaa sænkede Banken sig igjen heel lunefuldt. Ofte maatte vi gaae udenom høje, pyramideformigt tilspidsede Klipper. I deres Revner og Fordybninger saae vi ikke sjeldent store Krebsdyr, der stode opreiste paa deres høje Fødder og betragtede os med deres ubevægelige Øjne; under vore Fødder krøb Myrianer, Glycerer, Aricier og Annelider.

Nu aabnede der sig foran os en vældig Grotte, dannet ved en pittoresk Sammenhobning af Klipper, beklædte med alle den undersøiske Floras herlige Silketapeter. I Begyndelsen forekom denne Grotte mig yderst mørk; Solstraalerne syntes gradeviis at udslukkes i den.

Kaptajnen traadte først ind, og vi fulgte ham. Mine Øjne vænnede sig snart til Mørket, der dog kun var relativt. Jeg saae de forunderlige naturlige Piller, der bare Hvælvingen og hvilede paa tunge Granitbaser i Lighed med den toskanske Stils tunge Piller. Hvorfor førte vor ubegribelige Vejviser os ind i denne undersøiske Krypte? Jeg skulde snart faae det at vide.

Vi kom til et Slags cirkelformig Brønd. Her

standsede Kaptajn Nemo og pegede paa en Gjenstand, som jeg endnu ikke havde lagt Mærke til.

Det var en Musling af overordenlig Størrelse, en gigantisk Tridacna, hvis Brede oversteg halvsyvende Fod, og altsaa var større end den, der prydede Nautilens Salon.

Jeg nærmede mig dette forunderlige Bløddyr. Med sin Byssus sad den fast ved en Granitblok og udfoldede sig saa paa denne i Grottens rolige Vand. Jeg vurderede denne Tridacnas Tyngde til over syv Centner. En saadan Musling indeholder omtrent fire og tredive Pund Kjød, og man skal saaledes ikke let kunne fortære mange Dusin af dem.

Kaptajn Nemo kjendte øjensynlig dens Existens. Det var ikke første Gang, han besøgte den, og jeg stod derfor i den Formening, at naar han førte os hen til dette Sted, var det kun for at vise os den af ham opdagede naturhistoriske Mærkværdighed. Jeg tog imidlertid fejl. Kaptajn Nemo havde en særlig Interesse af at overbevise sig om denne Tridacnas nuværende Tilstand.

Begge Dyrets Skaller vare halvt aabnede. Kaptajnen nærmede sig og stak sin Dolk ind i Aabningen for at forhindre dem i at lukke sig; derpaa løftede han med Haanden Dyrets hindeagtige og i Kanten fryndsede Kappe tilside.

Der, imellem de bladlignende Sammenfoldninger, saae jeg en løs Perle af en Kokusnøds Størrelse. Dens kuglerunde Form, dens fuldstændige Gjennemsigtighed, dens beundringsværdige Farveskiftning gjorde den til en Juvel af uskatteerligt Værd. Henreven af min

Nysgjerrighed strakte jeg Haanden ud for at tage den, for at veje den, for at berøre den. Men Kaptajnen forhindrede mig deri, gjorde et afværgende Tegn og trak med en hurtig Bevægelse sin Dolk ud, saa at Skallerne pludseligt faldt sammen.

Jeg forstod nu hans Hensigt. Ved at lade Perlen blive i Dyrets Kappe gav han den Lejlighed til efterhaanden at voxe. Hvert Aar forøgedes den ved Dyrets Affsondringer med nogle nye koncentriske Lag. Kaptajnen var den Eneste, som kjendte Grotten, hvor denne Naturens beundringsværdige Frugt „modnedes"; han alene opfostrede den, om jeg tør bruge dette Udtryk, for engang at føre den ind i sit allerede iforvejen rige Museum. Maaske havde han selv, i Lighed med Kineserne og Hinduerne, lagt den første Grund til denne Perle ved i et Hjørne af Dyrets Kappe at indføre en lille Glas- eller Metalstump, der saa senere efterhaanden var bleven beklædt med Perlemorstoffet. Hvorledes det nu end forholdt sig, anslog jeg ved at sammenligne denne Perle med dem, jeg allerede kjendte fra Kaptajnens Samling, dens Værd til mindst halvfjerde Million Rigsdaler. Den kunde iøvrig aldrig blive Andet end en pragtfuld naturhistorisk Mærkværdighed og aldrig nogen Luxusgjenstand, thi det kvindelige Øre, som kunde være i Stand til at bære den, existerer ganske vist ikke.

Besøget hos den rige Tridacne var endt. Kaptajn Nemo forlod Grotten, og vi begave os atter ud til Banken, ud til det klare Vand, der endnu ikke var bleven uklart ved Dykkernes Arbejde.

Vi gik hver for sig som virkelige Flanører, og

Enhver standsede eller fjernede sig fra de Andre efter eget Behag. Hvad mig angaaer, nærede jeg ikke længer nogen Bekymring for de Farer, som min Indbildningskraft i saa høj en Grad havde overdrevet. Grunden hævede sig kjendeligt op imod Havfladen, og det varede ikke længe, før mit Hoved, paa tre Fods Vand, ragede op over Oceanets Niveau. Jean kom hen til mig, og idet han trykkede sin store Kobberkapsel ind til min, smilte han venligt til mig. Men Højdeplateauet varede kun nogle Favne, og snart vare vi atter nede i „vort Element". Jeg troer nu at have Ret til at kalde det saaledes.

Ti Minuter efter efter standsede Kaptajnen pludselig. Jeg troede, at han gjorde Holdt for at vende om igjen. Med en Gebærde befalede han mig og mine Ledsagere at bøje os ned ved Siden af ham og krybe ind i en bred Klipperevne. Han pegede med Haanden mod et Punkt i den gjennemsigtige Masse, og jeg saae opmærksomt i den Retning, han angav.

I sytten Fods Afstand fra mig opdagede jeg en Skygge, der sænkede sig ned mod Bunden. En urolig Tanke om Hajer gjennemfoer atter min Sjæl; men jeg tog fejl, endnu havde vi ikke at gjøre med disse Oceanets Udyr.

Det var et Menneske, et levende Væsen, en Hindu og ganske sikkert en fattig Stakkel, der var kommen for at plukke et og andet Ax før den egenlige Høst. Jeg saae Bunden af Baaden, der laae fortøjet nogle Fod over hans Hoved. Snart dukkede han, og snart steg han atter op igjen. En Steen, som han holdt mellem Fødderne, og som med et Toug var gjort fast til

Baaden, lettede hans Nedstigen til Havbunden. Men dette var ogsaa hans eneste Værktøj. Naar han var kommen ned til Bunden paa omtrent sytten Fods Dybde, kastede han sig paa Knæ og fyldte sin Pose med de paa Maa og Faa samlede Perlemuslinger. Derefter steg han atter op, tømte Posen, greb igjen sin Steen og begyndte saa Operationen forfra.

Han saae os ikke, idet Klippen skjulte os for ham. Og forøvrig, hvorledes skulde vel den stakkels Hindu kunne ane, at Mennesker, Væsner af samme Art som han selv, opholdt sig her under Vandet, beskæftigede med at udspejde hans Bevægelser og med nøjagtigt at lægge Mærke til hver Enkelthed af hans Fiskeri.

Saaledes steg han flere Gange op for paany at dykke ned. Fra hver Dykning førte han ikke mere end en halv Snes Muslinger med tilbage, thi han maatte først rykke dem løs fra Banken, til hvilken de vare knyttede fast med deres stærke Byssus. Og hvor mange af disse Muslinger manglede ikke de Perler, for hvilke han vovede sit Liv.

Jeg fulgte ham med den højeste Grad af Opmærksomhed. Hans Bevægelser skete med Regelmæssighed, og i en halv Times Tid syntes ingen Fare at true ham. Jeg var saaledes omtrent bleven fortrolig med dette interessante Fiskeri, da jeg pludselig i et Øjeblik, medens Hinduen laae paa Knæ, saae ham rejse sig med en Bevægelse, der tydede paa ligefrem Forfærdelse, og sætte sig i Bevægelse for at komme op til Havfladen.

Jeg forstod denne Skræk. En jættestor Skygge viste sig over den ulykkelige Dykker. Det var en

kolossal Haj, der med glødende Øjne og aabnet Gab ilede frem i diagonal Retning.

Jeg stod stum af Forskrækkelse, ude af Stand til at gjøre en eneste Bevægelse.

Med et kraftig Tag af sine Finner styrtede det glubske Dyr henimod Hinduen, der kastede sig til Siden og undveg Hajens Bid, men ikke Slaget af dens Hale, der traf den Ulykkelige paa Brystet og strakte ham til Jorden.

Denne Scene varede knap et Par Minuter. Hajen kom tilbage, vendte sig om paa Ryggen og beredte sig til at bide Hinduen midt over, da Kaptajn Nemo, der laae tæt ved Siden af mig, pludselig rejste sig. Med Dolken i Haanden gik han løs paa det forfærdelige Dyr.

Netop i det Øjeblik, da Hajen skulde sluge den ulykkelige Fisker, mærkede den sin nye Modstander, og idet den atter vendte sig om, styrtede den hurtigt imod ham.

Jeg seer endnu Kaptajn Nemos Stilling. Med tilbagebøjet Krop afventede han den forfærdelige Haj, og da denne styrtede sig over ham, undgik Kaptajnen Stødet ved med en forunderlig Behændighed at kaste sig til Siden paa samme Tid, som han stak sin Dolk ind i Dyrets Bug. Dermed var imidlertid ikke Alt afgjort; der opstod nu en rædselindjagende Kamp.

Blodet strømmede ud af Hajens Saar; Havet farvedes rødt, og jeg kunde ikke længer see Noget gjennem denne uklare Vædske. Jeg kunde ikke see Noget, ligetil jeg pludselig gjennem en Lysning i dette Blodhav opdagede den tappre Kaptajn krampagtigt

holdende sig fast ved Dyrets Finner, medens han kæmpede Bryst mod Bryst med Vidunderet og gjennempløjede dets Bug med Dolkestik uden dog at kunne komme til at gjøre det afgjørende Stød, det vil sige træffe det midt i Hjertet. Hajen, der vred sig ynkeligt, pidskede Vandmassen med et saadant Raseri, at de opstaaende Hvirvler vare nærved at kaste mig omkuld.

Jeg vilde have ilet Kaptajnen til Hjælp, men jeg kunde ikke røre mig af Pletten; jeg stod lamslaaet af Skræk fastnaglet til Stedet.

Med Forfærdelse fulgte mit Blik de Kæmpende. Jeg saae Kampens Phaser efterhaanden vexle. Kaptajnen faldt til Jorden, kastet omkuld af den Masse, der tyngede paa ham. Hajens Kjæber aabnede sig, og det vilde have været ude med vor Fører, hvis ikke Ned Land havde, hurtig som Tanken, styrtet frem mod Hajen med sin Harpun i Haanden og truffet Dyret med dens forfærdelige Od.

Bølgerne blandedes med et uudtømmeligt Væld af Blod. De hævede sig under Hajens Bevægelser, og den pidskede dem med ubeskrivelig Raseri. Ned Land havde ikke forfejlet sit Maal. Det var Udyrets Dødskamp. Truffet i Hjertet vred det sig i vilde Krampetrækninger.

Imidlertid havde Ned Land befriet Kaptajnen. Denne, der var kommen ud af Kampen uden nogetsomhelst Saar, begav sig lige til Hinduen, skar hurtigt Touget, der bandt ham til hans Steen, over, tog ham i sine Arme og svang sig med et Par kraftige Tag op mod Havfladen.

Vi fulgte ham alle Tre, og reddede som ved et Underværk naaede vi Fiskerens Baad.

Kaptajn Nemo søgte nu allerførst at kalde den ulykkelige Hindu tilbage til Livet. Jeg indsaae ikke, hvorledes det kunde lykkes ham, men jeg haabede det dog, da den stakkels Fyr ikke havde været længe under Vandet. Slaget, han havde faaet af Hajens Hale, havde været det farligste, og det kunde let have bragt ham Døden.

Heldigvis gjenvandt han under Jeans og Kaptajnens kraftige Gnidninger snart sin Besindelse. Han slog Øjnene op. Men hvor forundret, ja hvor forfærdet maa han ikke være bleven, da han saae de fire store Kobberhoveder, som bøjede sig ned over ham. Og hvad maatte han ikke tænke, da Kaptajn Nemo tog en lille Pose Perler op af Lommen og stak ham den i Haanden. Hans forfærdede Blik antydede iøvrig tilstrækkeligt, at han aldeles ikke anede, hvilke overnaturlige Væsner han paa samme Tid havde at takke for Lykken og for Livet.

Paa et Tegn af Kaptajnen vendte vi atter tilbage til Muslingbanken, og idet vi fulgte den samme Vej, som vi allerede havde tilbagelagt, stødte vi efter en halv Times Vandring paa Ankeret, der bandt Nautilens Baad til Havbunden.

Da vi lykkelige og vel vare komne ombord, aftog vi med Matrosernes Hjælp vore tunge Kobberklædninger. Kaptajn Nemos første Ord var henvendt til Kanadieren.

„Tak, Master Land, sagde han.

— Det var kun Gjengjæld, Kaptajn, svarede Ned. Jeg skyldte Dem det."

Et svagt Smil gled hen over Kaptajnens Læber, og dermed var Sagen afgjort.

„Til Nautilen," sagde han.

Baaden fløj hen ad Bølgerne. Nogle Minuter efter traf vi paa den døde Haj, der drev omkring paa Vandet. Paa de sorte Finnespidser gjenkjendte jeg det indiske Oceans frygtelige Melanoptera, en af de egentlige Hajers Slægt. Dens Længde oversteg fem og tyve Fod, dens umaadelige Gab optog Trediedelen af dens Krop. Det var imidlertid et ungt Dyr, hvad man kunde see paa de sex Tandrækker, der sade fordelte i ligebenede Triangler paa den store Kjæbe.

Jean betragtede det med stor videnskabelig Interesse, og jeg er sikker paa, at han, ikke uden Grund, indregistrerede det i Bruskfiskenes Orden, Tvermundenes Underorden og Hajfiskenes Slægt.

Medens jeg betragtede denne livløse Masse, viste sig pludselig et Dusin glubske Hajer af samme Art omkring Baaden. Men uden at bekymre sig om os, kastede de sig over Kadaveret og sloges om det.

Klokken halv ni vare vi atter ombord paa Nautilen.

Der begyndte jeg nærmere at overtænke de Begivenheder, som havde tildraget sig paa vor Udflugt til Manaarbanken. To Betragtninger fremstode af sig selv; den ene gjaldt Kaptajn Nemos mageløse Tapperhed, den anden hans Opoffrelse for et menneskeligt Væsen, en af Repræsentanterne for den Race, som han undflyede i sit vaade Element. Hvad han end paastod,

det havde dog ikke fuldstændig lykkedes ham at døve sit Hjertes Stemme.

Da jeg meddelte ham denne min Jagttagelse, svarede han med let bevæget Stemme.

„Denne Hindu, Hr. Professor, er Indvaaner i et undertrykket Land, og jeg er og vil lige til mit sidste Aandedrag være en Ven af saadanne ulykkelige Lande.“

Fjerde Kapitel.

Det røde Hav.

I Løbet af Dagen den 29de Januar forsvandt Øen Ceylon i Horisonten, og med en Hurtighed af fem Mil i Timen gled Nautilen frem i den Labyrinth af trange Kanaler, som skiller Malediverne fra Lakediverne. Den sejlede langs Øen Kittar, en koralisk Landdannelse, der blev opdaget Aar 1499 af Vasco di Gama, og som er en af Hovedøerne i Lakedivernes Arkipelag.

Vi havde nu tilbagelagt en anselig Strækning fra vort Udgangspunkt i det japanesiske Hav.

Den følgende Dag — den 30te Januar — kunde vi, da Nautilen steg op til Oceanets Overflade, ikke længer øjne noget Land. Den styrede i nord-nord-vestlig Retning mod Maskatbugten, der skiller Arabien fra den ostindiske Halvø samt tjener til Munding for den persiske Havbugt.

Denne Bugt havde ingen Udgang. Hvor førte Kaptajn Nemo os da hen? Jeg kunde ikke sige det og kunde saaledes ikke tilfredsstille Kanadieren, der i Løbet af Dagen gjentagne Gange spurgte mig, hvor vi gik hen.

„Vi gaae, Master Land, hvorhen Kaptajnen finder for godt at føre os.

— Men den persiske Havbugt har ikke meer end een Udgang, og hvis vi komme ind i den, maa vi altsaa snart vende om igjen.

— Nu vel, saa vende vi tilbage, Master Land, og hvis Nautilen senere vil besøge det røde Hav, saa staaer Bab-el-Mandel aaben for den.

— Jeg behøver ikke, Hr. Professor, at oplyse Dem om, at det røde Hav ligesaalidt har noget dobbelt Udløb som den persiske Havbugt, eftersom Suezkanalen endnu ikke er bleven gjennemgravet, og selv om dette var Tilfældet, vilde ikke en hemmelighedsfuld Baad som vor vove sig ind i de med Sluseværk afspærrede Kanaler. Det røde Hav er altsaa ikke den Vej, der kan føre os tilbage til Europa.

— Jeg har heller ikke sagt, at vi skulle vende tilbage til Europa.

— Hvad troer De da?

— Jeg troer, at naar Nautilen har besøgt de mærkelige Farvande omkring Europa og Arabien, vil den atter begive sig til det indiske Ocean, maaske gjennem Mosambikkanalen, muligvis ogsaa udefter mod Mazarenerne, saa at vi komme til det gode Haabs Forbjerg.

— Og naar vi lykkeligt og vel ere komne dertil? spurgte Kanadieren videre.

— Nu vel, saa ville vi begive os ind i det Atlantiske Ocean. Men er De da, kjære Ned, allerede træt af denne undersøiske Rejse. Seer De da ligegyldigt paa disse stadig skiftende Vidundere her nede under Havet? Jeg for min Part vilde føle den største Sorg ved at see denne Rejse blive afbrudt, denne

Rejse, som det er falden i saa faa Menneskers Lod at foretage.

— Men husker De da ikke, Hr. Professor, at vi nu i tre Maaneder have været Fanger her ombord paa Nautilen?

— Nej, Ned, jeg veed det ikke, jeg vil ikke vide det, jeg tæller hverken Dage eller Timer.

— Men Enden paa det?

— Enden paa det vil til sin Tid nok komme. Iøvrig formaae vi slet Ingenting, og vore Raadslagninger ere til ingen Nytte. Hvis De, gode Ned, kom og sagde til mig: „Der staaer os en Udvej aaben til Flugt", saa vilde jeg indlade mig i Diskussion med Dem. Men saaledes stiller Forholdet sig ikke nu, og, oprigtig talt, jeg troer ikke, Kaptajn Nemo nogensinde vil vove sig ind i de europæiske Have."

Af denne korte Dialog vil man see, at jeg var fanatisk betagen af vor Færd med Nautilen.

Hvad Ned Land angaaer, sluttede han Samtalen med følgende Ord:

„Alt det er nu meget godt, men efter mit Skjøn har man ingen Fornøjelse, naar man føler Tvang."

I fire Dage eller indtil den 3die Februar gjennemsejlede Nautilen Maskatbugten paa ulige Dybder. Den syntes at fare omkring paa Maa og Faa, som om den var uvis med sig selv om, hvilken Vej den skulde følge. Dog overskred den aldrig Krebsens Vendekreds.

Da vi forlod denne Bugt, saae vi et Øjeblik Maskat, den betydeligste Stad i Omanlandet. Jeg beundrede dens selsomme Beliggenhed midt imellem

en Mængde sorte Klipper, mod hvilke de hvide Huse og Forterne skarpt aftegnede sig. Jeg saae Moskeernes hvælvede Kupler, Minareternes elegante Spidser og dens friske, grønnende Terrasser. Men Alt dette varede ikke længe, og Nautilen sænkede sig atter ned i disse Farvandes Dyb.

Derpaa fulgte den i en Afstand af halvanden Mil de arabiske Provindser Mahrahs og Hadramants bjergfulde Kyster. Den 5te Februar ankom vi til Aden-Bugten, en virkelig Tragt i Bab-el-Mandelstrædets Hals, en Tragt, gjennem hvilken det indiske Oceans Vand føres ind i det røde Hav.

Den 6te Februar fik Nautilen Aden i Sigte. Denne By ligger paa en fremskudt Klippeodde, der ved et smalt Næs staaer i Forbindelse med Fastlandet, og den er paa denne Maade et Slags utilgængeligt Gibraltar, hvis Fæstningsværker Englænderne have ombygget, efterat de i 1839 havde sat sig i Besiddelse af dem. Jeg skimtede de ottekantede Minareter i Byen, der fordum var den rigeste Stabelplads paa Kysten, i det Mindste efter Historieskriveren Edrisis Fortælling.

Jeg antog bestemt, at Kaptajn Nemo, naar han var naaet hertil, vilde vende om og gaae tilbage; men til min store Forundring var der aldeles ikke Tale derom.

Den følgende Dag, den syvende Februar, sejlede vi ind i Bab-el-Mandelstrædet, hvis arabiske Navn betyder „Taarernes Trøst". Det var fem Mil bredt, dets Længde beløb sig til henimod sex; Nautilen, der gik med fuld Fart, passerede igjennem det i mindre end en Time.

Men jeg saae Intet, ikke engang Øen Perim, hvis britiske Regering har ladet Positionen Aden befæste. Altfor mange Dampskibe af Linierne Suez, Bombay, Kalkutta, Melbourne, Bourbon og Mauritius gjennempløjede denne snevre Passage, til at Nautilen skulde vove at vise sig der. Den holdt sig derfor ogsaa forsigtigt et temmelig langt Stykke under Vandfladen.

Henimod Middagstid pløjede vi endelig det røde Havs Bølger.

Det røde Hav, denne de bibelske Traditioners berømte Sø, som aldrig opfriskes af nogen Regn, som ikke vandes af nogen mere betydelig Flod, som stadig er underkastet en umaadelig Bortdunstning, og som for hvert Aar taber et Vandlag af fem Fods Højde, denne forunderlige Havbugt, der er afspærret, indtager samme Stilling som en Indsø og maaske engang vil blive helt og holdent udtørret, dette røde Hav har en Længde af over halvtrediehundrede Mil og en Middelbrede af henved tredive Mil. Paa Ptolomæernes og de romerske Kejseres Tid var dette Hav Verdenshandelens store Pulsaare, og Gjennemgravningen af Landtangen ved Suez vil snart gjengive det denne dets gamle Betydning.

Jeg vil ikke undersøge, hvad det var for en Kaprice hos Kaptajn Nemo, der havde ført os herind, men jeg var for mit Vedkommende ubetinget glad over, at Nautilen havde valgt denne Vej. Vi hævede os nu snart til Overfladen, og snart dukkede vi atter ned for at undgaae et eller andet Fartøj, og jeg havde saaledes Lejlighed til at iagttage dette forunderlige Hav saavel foroven som forneden.

Den ottende Februar tidligt om Morgenen fik vi Mokka i Sigte, nu kun en tilintetgjort Stad, hvis Mure vilde falde for den blotte Kanontorden, og som hist og her beskyttes af nogle grønnende Daddelpalmer. I fordums Tid var Mokka derimod en vigtig Stad; den havde sex offenlige Torve, talte sex og tyve Mosfeer, og dens af stærke Fæstningsværker forsvarede Mure havde en Omkreds af ni tusind Fod.

Nautilen nærmede sig nu den afrikanske Kyst, hvor Havet er betydeligt dybere. Vandet havde her en krystalklar Renhed, og gjennem de aabnede Luger kunde vi see herlige Smaaskove af straalende Koraller og vældige Klippestykker, beklædte med et rigt grønt Pelsværk af Alger og Tangarter. Hvilket forunderligt Skuespil og hvilken Rigdom af vexlende Landskabsbilleder paa Overfladen af disse Klipper og vulkanske Øer, der strakte sig udefter mod den libyske Kyst! Men disse Stenskove viste sig dog særlig i deres fulde Skjønhed ved de østlige Bredder, som Nautilen ikke tøvede længe med at besøge. Her blomstrede disse Plantedyrsvidundere ikke blot under Havfladen, men dannede endogsaa maleriske Snoninger, der ragede indtil ti Favne op over Vandet; disse sidste havde mere fantastiske Former, men vare mindre smukt farvede end Dannelserne under Vandet, hvis Friskhed tillige vedligeholdtes af Havvandets livsstyrkende Fugtighed.

Hvor mange herlige Timer tilbragte jeg ikke paa denne Maade ved Salonens Vinduer. Hvor mange ubekjendte Arter af denne undersøiske Flora beundrede jeg ikke i Lyset af vort elektriske Apparat! Svamplignende Stjernekoraller og skifergraa Søanemoner, blandt

andre Thelasianthus aster, Tubiporer, der vare dannede som Fløjterør og kun syntes at vente paa Guden Pans Aandepust, forskjellige Muslinger, der ere ejendommelige for dette Hav, samt endelig Exemplarer i tusindviis af en Polyp, som jeg hidtil ikke havde iagttaget, nemlig den almindeltge Vadskesvamp.

Svampenes eller Spongiernes Klasse, den første i Polypernes Gruppe, er netop bleven skabt ved denne ejendommelige Frembringelse, hvis Nytte er ubestridelig. Svampen er ikke en Plante, men et Dyr af laveste Rang, en Polyp, der er Koraldyret underlegent. Dens Dyrenatur er ikke nogensomhelst Tvivl underkastet, og man kan paa ingen Maade godkjende de Gamles Anskuelse, der ansaae den for en Mellemting mellem Dyr og Plante. Jeg bør imidlertid gjøre opmærksom paa, at Naturforskerne ikke ere enige om Svampens Organisation. Ifølge Nogles Opfattelse er den en Dyrekoloni, ifølge Andre, som f. Ex. Milne Edwards, en den et isoleret og enestaaende Individ.

Spongiernes Klasse indeholder omtrent tre hundrede Arter, der kunne træffes i en stor Mængde Have, ja endogsaa i visse Vandløb. De Have, hvor de imidlertid helst opholde sig, ere Middelhavet, fornemmelig omkring det græske Arkipelag og ved Syriens Kyster, samt det røde Hav. Der udvikle sig disse fine, bløde Svampe, hvis Værdi undertiden kan beløbe sig til Mere end et halvthundrede Daler, som f. Ex. den lyse syriske Svamp, den haarde berberiske Svamp o. s. v. Men da jeg ikke kunde have Haab om at komme til at studere disse Plantedyr paa Levantens

Stapelpladser, nøjedes jeg med at iagttage dem her i det røde Havs Vande.

Jeg kaldte derfor Jean hen til mig, medens Nautilen, paa sex og tyve til tredive Fods Dybde, langsomt passerede fremad tæt ved alle de smukke Klipper paa den østlige Bred.

Her voxede der Svampe af alleslags Former, fodlignende, bladlignende, kuglerunde og fingrede. Det var ikke uden Grund, at man havde kaldt dem Kurv, Blomsterkrone, Løvefod, Paafuglehale, Neptuns Handske, Benævnelser, der alle skyldes Fiskerne, som havde seet paa dem med mere poetiske Øjne end de Lærde. Fra deres fibrøse Væv, der er overtrukket med et geléagtigt, halvflydende Stof, frempiblede der uafladeligt smaa Vandstraaler; disse føre den livsvækkende Kraft til enhver Celle og uddrives saa igjen fra disse ved en sammentrækkende Bevægelse. Dette geléagtige Stof forsvinder efter Polypens Død og gaaer i Forraadnelse under Udviklingen af Ammoniak. Derefter blive kun de hornagtige Fibrer tilbage, der udgjøre vor sædvanlige Svamp. Den antager en gul eller rødagtig Farve og anvendes efter sin forskjellige Elastisitet og Evne til at beholde den indsugede Vædske i forskjellige Øjemed.

Disse Polyper sidde fast paa Klipperne, paa Bløddyrenes Skaller og paa forskjellige Vandplanters Stængler. De opfylde de mindste Revner og Fordybninger, idet nogle brede sig ud, andre skyde op eller hænge ned lig koralagtige Udvæxter.

Jeg underrettede Jean om, at disse Svampe fiskes paa to forskjellige Maader, enten med et Slags Skovle

eller med Hænderne. Den sidstnævnte Maade, som gjør det nødvendigt at anvende Dykkere, er dog at foretrække, da Svampen bliver mere værdifuld, naar dens Væv lades ubeskadigede.

De andre Plantedyr, som vrimlede i talrigt Antal omkring Spongierne, bestode hovedsagelig af meget smukke Meduser. Bløddyrene repræsenteredes af nogle forskjellige Kalmarer, der ifølge d'Orbignys Paastand ere ejendommelige for det røde Hav, og Reptilerne af Skildpadden Chelonia virgata, der forsyner adskillige sydlige Lande med et sundt og lækkert Fødemiddel.

Hvad Fiskene angaaer, vare de talrige og ofte mærkværdige. Jeg nævner nogle, som Nautilens Net oftest bragte ombord: forskjellige Rokarter, Dromedar-Kuffertfiske, hvis Pukkel ender med et kroget Spyd af en og en halv Fods Længde; Ofidier, virkelige Havaal, med blaaspillende Ryg og brune, af en graa Kant omgivne Finner; en Stromateeart med smalle Guldstriber og prydet med det franske Flags tre Farver; tretten Tommer lange Garamiter; prægtige Karanxer, der vare prydede med sorte Tverbaand, havde blaagule Finner samt guld- og sølvglindsende Skæl; Centropoder; Pappegøjefiske; Læbefiske; Balister; Gobier og mangfoldige andre Fiske, der ere fælles for de Have, vi allerede havde gjennemfaret.

Den 9de Februar sejlede Nautilen paa den bredeste Del af det røde Hav, der strækker sig mellem Souakin paa den vestlige Kyst og Quonfodah paa den østlige samt har en Diameter af halvtredsinstyve Mil.

Samme Dag kom Kaptajn Nemo, efterat vi havde taget Højden, op paa Platformen, hvor jeg befandt

mig. Jeg svoer ved mig selv, at jeg ikke vilde lade ham komme ned igjen, før jeg i det Mindste havde faaet en Anelse om hans fremtidige Planer. Saa snart han blev mig vaer, kom han hen til mig og bød mig paa den høfligste Maade en Cigar, idet han sagde:

„Nu vel, Hr. Professor, hvad synes De saa om det røde Hav? Har De tilstrækkelig studeret de Vidundere, det bedækker, dets Fiske og Plantedyr, dets Svampparterrer og dets Koralskove? Har De opfanget et Glimt af de Stæder, som ligge ved dets Kyster?

— Ja, Kaptajn Nemo, svarede jeg, og Nautilen læmper sig paa en meget behagelig Maade efter alle disse Studier. Det er et høist intelligent Skib.

— Ganske vist, Hr. Professor, intelligent, tappert og usaarligt. Det frygter hverken det røde Havs Storme eller dets Strømninger og Skjær.

— Ja, sagde jeg, dette Hav ansees jo virkelig for et af de farligste, og hvis jeg ikke tager fejl, havde det i Fortiden et meget daarligt Rygte.

— Yderst daarligt, Hr. Aronnax. De græske og romerske Historieskrivere yttre sig altid ufordelagtigt om det, og Strabo bemærker, at det især er farligt, naar de etesiske Vinde*) blæse og under Regnperioden. Araberen Edrisi, der beskriver dette Hav under Navn af Kolzumbugten, beretter, at en stor Mængde Fartøjer omkomme paa dets Sandbanker, og at Ingen vover at sejle der ved Nattetid. Det er, paastaaer han, et Hav, som er udsat for forfærdelige Storme

---

*) Et Slags Passatvinde, som i Hundedagene blæse i Middelhavet og de tilgrændsende Have.

og oversaaet med ugjæstevenlige Øer. Samme Anskuelse om det finder man hos Arrian, Agartharcides og Artedimorus.

— Man seer strax, svarede jeg, at disse Historieskrivere ikke have sejlet ombord paa Nautilen.

— Ganske vist, sagde Kaptajnen smilende, men i denne Henseende har Samtiden ikke meget forud for de Gamle. Der har udkrævedes mange Aarhundreder for at finde Dampens mekaniske Kraft! Hvem veed, om man, naar atter hundrede Aar ere gaaede, vil faae en ny Nautil at see. Fremskridtet skeer kun langsomt, Hr. Aronnax.

— Unægteligt, svarede jeg, er Deres Fartøj et Aarhundrede, om ikke mere, forud for sin Tid. Hvilken Ulykke, at en saadan Hemmelighed skal dø med dens Opfinder!"

Kaptajn Nemo svarede mig ikke. Efter nogle Minutters Taushed sagde han:

„Vi talte jo om de gamle Historieskriveres Mening med Hensyn til de Farer, som Sejladsen paa det røde Hav medfører.

— Ja, svarede jeg, men var ikke deres Frygt overdreven?

— Ja og nej, sagde Kaptajnen, der syntes at kjende sit røde Hav tilbunds. Hvad der ikke er farligt for et Nutidsskib med dets gode Takling, dets solide Bygning, og dets, takket være den lydige Damp, fuldstændige Herredømme over sin Kours, det forvoldte de Gamles Fartøjer alleslags Farer. Man maa forestille sig, hvorledes de første Sømænd vovede sig ud paa Baade, der vare forfærdigede af Planker, syede

sammen med Palmebast, tættede med Harpix og overstrøgne med Sælhundetran. De havde ikke engang Instrumenter til at bestemme deres Kours, og de lode sig paa Maa og Faa føre omkring af Strømningerne, som de kun kjendte meget lidt til. Under saadanne Forhold maatte Skibbruddene nødvendigvis blive talrige; men i vore Dage have Dampskibene, der vedligeholde Trafiken mellem Suez og de sydlige Have, Intet at frygte af Passatvindene. Deres Kaptajner og Besætninger belave sig ikke før Afrejsen paa Forsoningsoffere, og ved Tilbagekomsten begive de sig heller ikke, pyntede med Blomsterkrandse og gyldne Baand, til det nærmeste Tempel for at takke Guderne.

— Indrømmet, svarede jeg, dog forekommer det mig, at Dampen har dræbt Taknemligheden hos Sømanden. Men, Hr. Kaptajn, da De synes særlig at have studeret dette Hav, saa kunde De maaske sige mig Aarsagen til dets Navn.

— Der gives forskjellige Forklaringer, Hr. Aronnax. Har De Lyst til at høre, hvilken Anskuelse en af Krønikeskriverne i det fjortende Aarhundrede nærede med Hensyn til dette Emne?

— Gjerne.

— Denne Sværmer paastaaer, at det fik sit Navn efter Israeliternes Vandring over det, da Farao med hele sin Hær omkom i dets Bølger, som paa Moses Bud lukkede sig over dem.

— En poetisk Forklaring, Kaptajn Nemo, som jeg imidlertid ikke kan slaae mig til Ro ved. Jeg vilde derfor være glad ved at høre Deres personlige Mening.

— Nuvel; efter min Mening bør man i Navnet „det røde Hav" see en Oversættelse af det hebraiske Ord „edrom". De Gamle gave det ganske simpelt dette Navn paa Grund af Vandets ejendommelige Farve.

— Hidtil har jeg dog kun seet klare Bølger uden nogen særlig Farveskiftning.

— Ganske vist, men naar vi komme længere ind i Bugten, vil De blive Vidne til dette ejendommelige Fænomen. Jeg mindes at have seet Torbugten aldeles rødfarvet som et Blodhav.

— Og denne Farve tilskriver De Tilstedeværelsen af en mikroskopisk Alge?

— Ja, den skriver sig fra et purpurfarvet, slimet Stof, der afsondres af de fine Smaaplanter, som ere kjendte under Navnet Trikodesmier, og af hvilke der behøves fyrretyve Tusind for at bedække en Overflade af en Kvadratmillimeters Størrelse. Vi træffe rimeligvis nogle saadanne, naar vi komme til Tor.

— Det er paa denne Maade ikke første Gang, De besejler det røde Hav med Nautilen.

— Nej, det er det unægteligt ikke, Hr. Professor.

— De talte for nylig om Israeliternes Vandring over dette Hav og om Ægypternes Undergang. Har De under Vandet opdaget Spor af denne store historiske Begivenhed?

— Nej, Hr. Professor, men det er af en meget gyldig Grund.

— Og hvilken da?

— Det kommer af, at Stedet, hvor Moses vandrede over med hele sit Folk, nu er saa grundet,

at Kamelerne knap kunne blive vaade om Fødderne ved at spadsere over der. De indseer, at jeg der ikke godt vilde kunne komme frem med Nautilen.

— Og dette Sted? spurgte jeg.

— Dette Sted er beliggende noget ovenfor Suez i den Arm, som dannede en bred Munding fordum, da det røde Hav strakte sig lige til Saltvandssøerne. Herover maa Israeliterne have vandret for at komme til det forjættede Land, hvad enten nu denne Overfart er bleven iværksat ved et Mirakel eller ej, og netop paa samme Sted maa ogsaa Faraos Hær være omkommen. Jeg staaer derfor ogsaa i den Formening, at man, hvis man foranstaltede Gravninger i Sandbunden paa dette Sted, vilde finde en Mængde Vaaben og andre Redskaber af ægyptisk Oprindelse.

— Det. er rimeligt, svarede jeg, og man maa for Arkæologiens Skyld haabe, at disse Udgravninger før eller senere ville komme i Stand, naar man efter Suezkanalens Tilendebringelse skrider til Opførelsen af nye Stæder paa Landtangen, en Kanal, der forresten, i Forbigaaende sagt, ikke vil blive til noget Gavn for et Fartøj som Nautilen.

— Nej, det er ganske vist, men til Gavn for hele Verden vil den blive. De Gamle indsaae meget godt, hvor nyttig en Forbindelse mellem det røde Hav og Middelhavet maatte være for deres Handelsforretninger; de faldt imidlertid ikke paa at grave en direkte Kanal, men satte den i Forbindelse med Nilen. Sandsynligvis paabegyndtes den Kanal, som sammenbandt Nilen med det røde Hav, paa Sesostris Tid, i ethvert Tilfælde forsaavidt man kan troe Traditionen. Vist er

det, at Nekao Aar 615 før Kristi Fødsel begyndte fra Nilen at bygge en Kanal gjennem den Del af den ægyptiske Slette, der grændser til Arabien. Denne Kanal kunde man mod Strømmen gjennemsejle i fire Dage, og den var saa bred, at fire Triremer*) kunde gaae igjennem den ved Siden af hinanden. Den fortsattes af Daris Hystaspis Søn og fuldendtes sandsynligvis af Ptolemæus den Anden. Strabo saae den benyttet, men dens ringe Skraaning mellem Udgangspunktet, i Nærheden af Bubasta, og det røde Hav gjorde den kun sejlbar i nogle Maaneder af Aaret. Denne Kanal benyttedes for Handelen lige til Antoniernes Tid; da den senere ikke befaredes, sandede den til, men blev paany gjort sejlbar af Kalifen Omar, indtil den endelig Aar 761 og 762 fyldtes igjen for bestandig af Kalifen Al-Mansur, der vilde hindre al Tilførsel af Levnetsmidler til den mod ham oprørske Muhamed-ben-Allah. Paa sin ægyptiske Expedition gjenfandt Bonaparte i Suezørkenen Spor af disse Arbejder, og da han ikke beregnede Forskjellen mellem Ebbe og Flod, var han nærved at omkomme der nogle Timer før han naaede Hadjæroth, det samme Sted, hvor Moses havde slaaet Lejr tre tusind Aar tidligere.

— Nu vel, Hr. Kaptajn, hvad de Gamle ikke vovede at iværksætte, denne Forbindelse mellem de to Have, det har Hr. de Lesseps nu gjort, og om kort Tid vil han have forvandlet Afrika til en umaadelig Ø.**)

— Og De har Ret, Hr. Aronnax, til at være

---

*) Et Slags antike Roerfartøjer med tre Tofter.

**) Som bekjendt er det store Værk nu fuldendt.

stolt over Deres Landsmand. Det er en Mand, der spreder mere Hæder over sin Nation end dens største Feltherrer. Han har, som saamange Andre, begyndt med Bekymringer og Modgang, men han har sejret; thi han er i Besiddelse baade af Villje og af Geni. Imidlertid er det sørgeligt, at dette Værk, som burde have været et internationalt Anliggende, udelukkende er lykkedes ved en enkelt Mands Villiekraft. Men Ære være Ferdinand Lesseps!

— Ja, Ære være denne store Medborger, svarede jeg forundret over den Betoning, Kaptajnen havde givet sine Ord.

— Uheldigvis, vedblev han, kan jeg ikke føre Dem gjennem Suezkanalen. Men De skal iovermorgen, naar vi komme ind i Middelhavet, faae de lange Stendæmninger ved Port=Saïd at see.

— I Middelhavet! udbrød jeg.

— Ja, Hr. Professor, forundrer det Dem?

— Hvad der forundrer mig er Tanken om, at vi kunne være der iovermorgen.

— Virkelig?

— Ja, det undrer mig unægtelig, Hr. Kaptajn, uagtet jeg burde have vænnet mig til ikke at blive forundret over Noget, efterat jeg er kommen ombord til Dem.

— Men hvorfra skriver Deres Forundring sig?

— Jeg undrer mig ganske simpelt over den forfærdelige Hastighed, hvormed Nautilen maa fare afsted, naar den iovermorgen skal kunne befinde sig i Middelhavet efterat have sejlet omkring Afrika.

— Men hvem siger da, at den skal sejle omkring Afrika?

— Det maa den vel, forsaavidt den ikke vil sejle paa det faste Land og passere over Landtangen.

— Eller under den, Hr. Aronnax.

— Under den?

— Ja ganske vist, svarede Kaptajnen roligt. Naturen har for lang Tid siden under denne Landtange gjort det Samme, som Menneskene nu gjøre ovenover.

— Hvad? skulde der virkelig existere en Gjennemfart?

— Ja, en undersøisk Gjennemfart, som jeg har døbt Arabian-Tunnel, som begynder under Suez og udmunder i Pelusia-Bugten.

— Men bestaaer ikke Landtangen ved Suez af Flyvesand?

— Jo til en vis Dybde. Men allerede hundrede og halvfjersindstyve Fod nede træffer man Klippegrund.

— Og det er tilfældigt, at De er kommen til at opdage denne Gjennemfart? spurgte jeg bestandig mere forundret.

— Ved Tilfældighed og ved Raisonnement, og maaske mere ved Raisonnement end ved et Tilfælde.

— Kaptajn, jeg hører, hvad De siger, men jeg kan neppe tro, hvad jeg hører.

— Denne Gjennemfart existerer ikke blot; jeg har endogsaa flere Gange benyttet mig af den. Uden den vilde jeg ikke idag have vovet mig ind i denne Rottefælde.

— Er det ubeskedent at spørge Dem, hvorledes De har opdaget denne Tunnel?

— Hvorfor skulde, Hr. Professor, Folk, der

aldrig komme til at skilles, have Hemmeligheder for hinanden."

Jeg lod, som om jeg ikke lagde Mærke til disse Ord, og afventede Kaptajnens Beretning.

„Hr. Professor, sagde han, det er et simpelt naturhistorisk Raisonnement, der har ledet mig til Opdagelsen af denne Gjennemfart, en Gjennemfart, som jeg alene kjender. Jeg havde iagttaget, at der i det røde Hav og Middelhavet existerede en Mængde fuldstændigt identiske Fiskearter, som Ofidier, Fiatoler, Gireller, Aborrer og Flyvefiske. Da jeg var sikker herpaa, spurgte jeg mig selv, om der ikke fandtes noget Slags Kommunikation mellem disse to Have. Hvis en saadan existerede, maatte den undersøiske Strøm nødvendigvis gaae fra det røde Hav til Middelhavet, ganske simpelt paa Grund af Niveauforholdene mellem de to Have. Jeg fangede derfor en Mængde Fisk i Nærheden af Suez. Jeg satte en Kobberring om Halen paa dem og kastede dem derefter atter ud i Havet. Nogle Maaneder senere fangede jeg atter paa den syriske Kyst nogle af mine ringprydede Fisk. Der var altsaa upaatvivlelig Forbindelse mellem de to Have. Jeg søgte med Nautilen den undersøiske Passage, jeg opdagede den, og om kort Tid vil ogsaa De, Hr. Professor, have gjennemfaret min arabiske Tunnel.

Femte Kapitel.

Suez-Tunnelen.

Allerede samme Dag meddelte jeg Jean og Ned Land den Del af Samtalen, som særlig maatte interessere dem. Da jeg underrettede dem om, at vi om to Dage vilde befinde os i Middelhavet, klappede Jean i Hænderne, hvorimod Kanadieren trak paa Skuldrene.

„En undersøisk Tunnel skulde være Forbindelsesmiddel mellem to Have! udbrød han. Hvem har nogensinde hørt noget Lignende?

— Ja, min Ven, sagde Jean, men havde vi da nogensinde hørt Tale om Nautilen. Og ikke destomindre existerer den dog. Du behøver derfor slet ikke at trække saa mistroisk paa Skuldrene.

— Nu, vi faae at see, svarede Ned. Forøvrig ønsker jeg Intet hellere end at kunne troe paa denne Tunnel, og Himlen give, at den virkelig førte os ind i Middelhavet."

Samme Aften nærmede Nautilen sig paa 23° 30′ nordlig Brede til den arabiske Kyst. Jeg saae Djeddah, en vigtig Stabelplads for Ægypten, Syrien, Tyrkiet og Ostindien. Jeg skjelnede aldeles tydeligt dens Bygninger, de langs Kajerne fortøjede Fartøjer

og de større Skibe, som paa Grund af deres betydeligere Dybtgaaende vare nødsagede til at ankre paa Rheden. Solen, der stod temmelig lavt over Horisonten, bredte et blændende Skjær over Byen og forhøjede endnu mere dens skinnende Hvidhed. Udenfor Staden antydede nogle Træ- eller Rørhytter det Territorium, som beboes af Beduinerne.

Snart forsvandt Djeddah i Aftenens Skygge, og Nautilen sænkede sig ned i det svagt fosforskinnende Vand.

Den følgende Dag, 10de Februar, saae vi flere Skibe, der sejlede forbi os mod Syd. Nautilen gik som Følge deraf atter ned under Overfladen, men da vi om Middagen toge Højden, var Havet atter øde, og den steg derfor op igjen.

Fulgt af Jean og Ned Land gik jeg op og satte mig paa Platformen. Den østlige Kyst viste sig i Tykningen som en skyfuld Masse.

„Seer De Noget der, Hr. Professor?

— Nej, Ned, jeg har, som De veed, ikke Deres skarpe Øjne.

— Se derhenne til Styrbord, næsten i Højde med Lysapparatet, seer De ikke der en Masse, som synes at bevæge sig?

— Jo virkelig, svarede jeg efter opmærksomt at have iagttaget den. Jeg seer ligesom et langt, mørkt Legeme paa Vandfladen.

— En anden Nautil? spurgte Jean.

— Nej, svarede Kanadieren, men jeg skulde tage meget fejl, hvis det ikke var et eller andet Havdyr.

— Findes der Hvalfiske i det stille Hav? spurgte Jean.

— Ja, min Ven, man træffer dem undertiden ogsaa der.

— Det er ikke nogen Hvalfisk, sagde Ned Land, der ikke noget Øjeblik tabte Gjenstanden af Sigte. Hvalfiskene og jeg ere gamle Bekjendte, og jeg har aldrig taget fejl af deres Bevægelser.

— Vent, svarede Jean, Nautilen styrer nu i den Retning, og om et Øjeblik ville vi faae at vide, hvad vi have at holde os til."

Han havde Ret; snart befandt den mørke Gjenstand sig ikke mere end en lille Fjerdingvej fra os. Den lignede en stor Klippeblok, der var strandet midt ude i Havet. Hvad var det? Jeg kunde endnu ikke have nogen Mening derom.

„Den bevæger sig, den svømmer! udbrød Ned Land. For Pokker, hvad kan det være for et Dyr? Det har ikke nogen kløvet Hale som Hvalfiskene, og dets Finner ligne afstumpede Lemmer.

— Men i saa Tilfælde . . . sagde jeg.

— Nej, see! udbrød Kanadieren, see, nu ligger den paa Ryggen og vender Brystet opad.

— Det er en Sirene! forsikkrede Jean; med Hr. Professorens Tilladelse en virkelig Sirene."

Navnet Sirene førte mig ind paa den rette Vej, og jeg indsaae, at dette Væsen hørte til den Klasse af Havdyr, hvoraf de Gamle skabte deres Sirener, Væsner, som halvt vare Kvinder og halvt Fiske.

„Nej, sagde jeg til Jean, det er ikke nogen Si-

rene, men et forunderligt Væsen, hvoraf der endnu findes nogle i det røde Hav. Det er en Dugong.*)

Ned Land betragtede imidlertid vedblivende Dyret. Hans Øjne straalede af Begjærlighed, hans Haand syntes allerede i Færd med at harpunere det. Man skulde troe, at han kun ventede paa det belejlige Øjeblik for at styrte sig i Havet og angribe det i dets eget Element.

„Hr. Professor, sagde han næsten med Skjælven i Stemmen, jeg har aldrig dræbt saadan En."

Hvor tydeligt afspejlede den gamle Harpuneer sig ikke i disse Ord.

Kaptajn Nemo traadte i samme Øjeblik op paa Platformen. Han blev Dugongen vaer, forstod strax Kanadierens Stilling og henvendte sig direkte til ham.

„Hvis De i dette Øjeblik havde en Harpun, Master Land, sagde han, vilde den ikke blive liggende længe i Haanden paa Dem.

— Neppe, Hr. Kaptajn.

— Og De vilde altsaa synes godt om atter for en Stund at kunne vende tilbage til Deres forrige Stilling som Fisker og med dette Dyr forøge Listen paa de Hvaler, De allerede har dræbt?

— Det vilde jeg ganske vist synes meget godt om.

— Nu vel, saa kan De gjøre et Forsøg.

— Tak, Hr. Kaptajn, svarede Ned Land med straalende Øjne.

— Jeg vil blot i Deres egen Interesse advare Dem mod at sigte fejl paa det Dyr.

---

*) Halicore cetacea.

— Er Dugongen da farlig at angribe? spurgte jeg.

— Ja undertiden, svarede Kaptajnen. Dyret gaaer løs paa sin Angriber og vælter hans Baad omkuld. Men for Master Land behøver man ikke at frygte denne Fare; han har et godt Øje og en sikker Arm. Hvorfor jeg opfordrer ham til ikke at forfejle denne Dugong, er, fordi man betragter den som et meget fint Vildt, og jeg veed, at Master Land forstaaer at sætte Priis paa en lille Lækkerbidsken.

— Naa, saa den Fyr der har saadanne gode Egenskaber, sagde Kanadieren.

— Ja, Master Land. Dette Dyrs Kjød sættes overordenlig højt, og man gjør derfor ogsaa en næsten vanvittig Jagt paa det, saa at det bestandig bliver mere og mere sjeldent, ligesom den med det beslægtede Lamantin.

— Burde man da ikke, sagde Jean alvorligt, skaane dette Dyr?

— Maaske, svarede Kanadieren, men i Kjøkkenets Interesse vil jeg ubetinget anbefale at gjøre Jagt paa det.

— Naa, saa lad os da det," sagde Kaptajn Nemo.

I dette Øjeblik stege syv Mand af Besætningen op paa Platformen. En af dem bar en Harpun og et Toug af samme Art, som Hvalfiskefangerne bruge det. Baaden blev sat ud i Havet; sex Roerkarle toge Plads paa dens Tofter, og Styrmanden satte sig ved Roret. Ned, Jean og jeg sloge os ned agter ude.

„Følger De ikke med, Kaptajn? spurgte jeg.

— Nej, Hr. Professor, men jeg ønsker Dem god Lykke paa Jagten."

Baaden lagdes ud, og dreven frem af sine sex

Aarer styrede den hurtigt henimod Dugongen, som nu laa og drev i omtrent en halv Fjerdingvejs Afstand fra Nautilen.

Da vi vare komne den nær i et Par Kabellængders Afstand, sagtnede Baaden sin Fart, og Aarerne sænkede sig lydløst ned i det rolige Vand. Med sin Harpun i Haanden gik Ned Land hen og stillede sig foran i Baaden. Det Slags Harpuner, som benyttes til Hvalfiskejagt, ere i Almindelighed fæstede til et meget langt Stykke Toug, der hurtigt vikles op, naar det saarede Dyr drager det med sig. Men her maalte Touget ikke mere end omtrent ti Favne, og Enden af det var kun bunden om en lille Tønde, der flød paa Vandfladen og skulde angive, hvilken Retning Dyret tog under Vandet.

Jeg havde rejst mig op og iagttog tydeligt Kanadierens Modstander. Dugongen ligner Lamantinen meget. Dens aflange Krop ender med en meget langstrakt Halefinne og dens Sidefinner med virkelige Tæer. Uligheden med Lamantinen bestaaer i, at dens øvre Kjæbe er forsynet med to lange, spidse Tænder, der paa begge Sider af Munden danne divergerende Hugtænder.

Den Dugong, som Ned Land nu beredte sig til at angribe, havde kolossale Dimensioner, og dens Længde oversteg vistnok tre og tyve Fod. Den gjorde ikke en eneste Bevægelse, men syntes at sove paa Vandfladen, en Omstændighed, som bevirkede, at den saameget lettere maatte kunne fanges.

Baaden gled forsigtigt fremad, indtil den var kommen Dyret nær i tre Favnes Afstand. Ned Land,

som stod foroverbøjet, rystede Harpunen i sin erfarne Haand.

Pludselig lod en hvinende Lyd sig høre, og Dugongen forsvandt. Den kraftigt udslyngede Harpun havde maaske kun truffet Vandet.

„Saa, for en Ulykke! udbrød Kanadieren; jeg har kastet fejl.

— Nej, sagde jeg, Dyret er saaret. De kan der se dets Blod. Men Deres Vaaben er ikke bleven i Kroppen paa det.

— Min Harpun, min Harpun!" skreg Ned Land.

Matroserne begyndte at ro, og Baaden blev styret henimod den flydende Tønde. Da Harpunen var bleven fisket op, begyndte Baaden at forfølge Dyret. Dette kom fra Tid til anden op til Havfladen for at drage Aande. Dets Saar havde ikke udmattet det, thi det skjød afsted med en uhørt Hurtighed. Den af kraftige Arme fremdrevne Baad vedblev imidlertid at være lige i Hælene paa det. Flere Gange nærmede den sig til det i nogle Favnes Afstand. Kanadieren holdt sig beredt til at kaste, men Dugongen stak med en hurtig Dykning under Vandet igjen.

Man tænke sig den Vrede, som opfyldte den utaalmodige Ned Land. Han udslyngede mod det ulykkelige Dyr alle det engelske Sprogs kraftigste Eder.

I en Times Tid forfulgte vi det uden Afbrydelse, og jeg begyndte at tro, at vi ikke vilde faae Bugt med det. Men da blev det pludselig greben af en ulykkelig Hævnidee, som det snart fik Grund til at angre. Det vendte sig om mod Baaden for nu selv at besvare dens Angreb.

Denne Manøvre undgik ikke Kanadieren.

„Giv Agt!" sagde han.

Styrmanden yttrede nogle Ord paa sit besynderlige Sprog. Uden Tvivl gav han sin Besætning en Advarsel om at være paa deres Post.

Da Dugongen var tyve Fod fra Baaden, standsede den og snøftede vældigt med sine store Næseboer, der ikke sidde for Enden af Næsen, men ovenpaa den. Derefter tog den Fart og styrtede mod os.

Baaden kunde ikke undgaae Stødet. Halvvejs kæntret indtog den en eller et Par Tommer Vand, som man maatte øse ud, men takket være Styrmandens Dygtighed kæntrede den ikke helt. Han havde nemlig lagt sin Baad saaledes, at Stødet kun traf i skraa Retning. Henne i Forstavnen bearbejdede Ned med stadige Harpunstød det forfærdelige Dyr, der med Tænderne huggede ind i Rælingen og løftede Baaden op af Vandet, omtrent som en Løve løfter et Raadyr. Vi vare faldne omkuld over hverandre, og jeg veed virkelig ikke, hvorledes vort Eventyr vilde have endt, hvis ikke Kanadieren til Slutning havde truffet Dugongen i Hjertet.

Den forsvandt og tog Harpunen med sig. Men snart flød den lille Tønde igjen paa Havfladen, og nogle Øjeblikke efter saaes Dyret ligeledes med Bugen i Vejret. Baaden roede hen til det, tog det paa Slæb og satte saa atter Koursen henimod Nautilen.

Man maatte anvende stærke Taljer for at hejse Dugongen op paa Platformen. Den vejede hundrede og tyve Centner. Man skar den i Stykker, mens Kanadieren saae paa det; han vilde paa ingen Maade

gaae Glip af en eneste af Operationens Detailler. Samme Dag serverede Stewarden mig til Middag nogle Skiver af Kjødet, der var bleven godt tillavet af Kokken ombord. Jeg fandt det fortræffeligt, bedre endogsaa end Kalve- og Oxekjød.

Den følgende Dag, den 11te Februar, blev Nautilens Kjøkken forsynet med endnu nogle Stykker delikat Vildt. En Flok Havsvaler sloge nemlig ned paa Skibet. Det var Arten Sterna nilotica, der er ejendommelig for Ægypten og kjendes paa sit sorte Næb, sit graaprikkede Hoved, sine af hvide Punkter omgivne Øjne, graa Vinger, Bryst og Hale samt sine røde Fødder. Man fangede ogsaa nogle Dusin Nilænder, et Slags vilde Fugle med pikant Smag, hvis Hals og Hoved ere hvide med sorte Pletter.

Nautilen gik nu med modereret Fart. Jeg lagde Mærke til, at det røde Havs Vand blev mindre og mindre salt, efterhaanden som vi nærmede os Suez.

Omtrent Klokken fem om Eftermiddagen signaliserede vi, mod Nord, Kap Ras-Mohammed. Dette Forbjerg danner den yderste Spids af det stenede Arabien, der ligger mellem Suez-Bugten og Anabah-Bugten.

Nautilen sejlede ind i Jubalsundet, som fører til Suezbugten. Jeg skjelnede tydeligt mellem de to Bugter et højt Bjerg, der behersker Ras-Mahommed. Det var Bjerget Horeb, dette Sinai, paa hvis Top Moses skuede Guds Aasyn, og som man bestandig forestiller sig omgivet af en Lynkrone.

Klokken sex passerede Nautilen, snart flydende paa Overfladen, snart nedsænket i Bølgerne, i lang Afstand forbi Tor, der ligger i Baggrunden af en Bugt, hvis

Vand forekommer rødfarvet, en Jagttagelse, som Kaptajn Nemo allerede havde gjort. Nu faldt Natten ind med dyb Taushed, der kun undertiden blev afbrudt af Pelikanens og nogle Natfugles Skrig, af Brændingens Bryden mod Klipperne eller af nogle Dampere, der langt borte pidskede Bugtens Vande med deres Hjulskovle.

Imellem Otte og Ni holdt Nautilen sig nogle Favne under Vandfladen. Efter min Beregning maatte vi befinde os meget nær ved Suez. Gjennem Salonens Glasruder saae jeg en Klippegrund, der blev smukt oplyst af vort elektriske Lys. Det forekom mig, at Sundet blev smallere og smallere.

Klokken et Kvarter over Ni hævede Skibet sig atter op til Vandfladen. Jeg steg op paa Platformen. Yderst utaalmodig, som jeg var, efter at passere Kaptajn Nemos Tunnel, kunde jeg ikke holde mig stille og søgte nu at komme til at indaande friske Natteluft.

Snart opdagede jeg i Mørket et blegt og af Taagen halvt skjult Skin, der lyste omtrent i en Fjerdingvejs Afstand fra os.

„Et Fyrskib“, sagde Nogen tæt ved mig.

Jeg vendte mig om og saae Kaptajnen.

„Det er Fyrskibet ved Suez, vedblev han. Vi ere nu snart ved Mundingen af Tunnelen.

— Det maa ikke være nogen let Sag at løbe ind i den.

— Det er det ganske vist ikke, Hr. Aronnax. Jeg plejer derfor ogsaa at opholde mig i Styrmandens Kahyt for selv at lede Fartøjets Bevægelser. Hvis De nu vil følge mig, vil Nautilen sænke sig ned i

Bølgerne og ikke komme op igjen til Vandfladen, før vi have tilbagelagt Suez-Tunnelen."

Jeg fulgte Kaptajn Nemo. Lugen lukkedes og Reservoirerne fyldtes.

Netop som jeg stod i Begreb med at begive mig til mit Værelse, standsede Kaptajnen mig.

„Hr. Professor, sagde han, kunde det more Dem at følge mig til Styrmandens Kahyt?

— Jeg vovede ikke at bede derom, svarede jeg.

— Kom da, og De skal faae at see Alt, hvad man kan see af denne paa samme Tid underjordiske og undersøiske Sejllads.

Kaptajnen fulgte mig til den midterste Trappe. Ved den mellemste Affats aabnede han en Dør, fulgte den øverste Gang og kom til Styrmandens Kahyt, der, som man veed, hævede sig ved den ene Ende af Platformen.

Denne Kahyt maalte sex Fod paa hver Side og havde en vis Lighed med de Overbygninger, i hvilke Styrmændene paa Mississippi- og Hudsonsdamperne have Plads. I Midten befandt sig et vertikalt løbende Hjul, der greb ind i Rorkjættingerne, som strakte sig lige til den bageste Del af Nautilen. Fire lindseformede Glasskiver satte Styrmanden i Stand til at see omkring sig i alle Retninger.

Denne Kahyt var mørk, men mine Øjne bleve snart vante til Mørket, og jeg kunde tydeligt see Styrmanden, en kraftig Karl, hvis Hænder hvilede paa Hjulfælgerne. Udenfor syntes Havet klart oplyst af Lysapparatet ved den modsatte Ende af Platformen.

„Lad os nu søge vor Gjennemfart, sagde Kaptajn Nemo.

Styrmandens Kahyt stod ved elektriske Traade i Forbindelse med Maskinrummet, saa at Kaptajnen ogsaa her kunde give Nautilen den Fart og Retning, som han ønskede. Han trykkede paa en Metalknap og Skruens Hurtighed formindskedes strax.

Jeg betragtede taus den høje, bratte Klippemur, langs med hvilken vi i dette Øjeblik sejlede, og som udgjør den urokkelige Grundvold for Kystens Sandbund. En Timestid fulgte vi denne Mur i kun nogle Favnes Afstand. Kaptajnen havde ikke sit Blik bortvendt fra Kompasset, der hvilte i dets to koncentriske Ringe. Paa et ubetydeligt Vink af ham forandrede Styrmanden hvert Øjeblik Nautilens Retning.

Jeg havde taget Plads ved Bagbordsvinduet og lagde Mærke til en hel Del prægtige Koralbygninger, Plantedyr, Alger og Krebsdyr, der strakte deres Fødder ud af Klippens Revner.

Klokken et Kvarter over Ti greb Kaptajn Nemo selv Roret. Et bredt, mørkt og dybt Galleri aabnede sig for os. Nautilen skjød dristigt ind i det. Vi hørte en usædvanlig Brusning til begge Sider. Det var det røde Havs Vande, som ved Tunnelens Ende styrtede ind i Middelhavet. Hurtig som en Pil fulgte Nautilen Strømmen.

Paa Tunnelens snevre Vægge saae jeg kun glimrende Striber, lige Linier, Ildfurer, malede af den hurtige Fart under det elektriske Skin. Mit Hjerte bankede.

Klokken Ni og femogtredive Minuter forlod Kaptajn Nemo Roerhjulet og sagde, henvendt til mig: „Middelhavet".

I mindre end tyve Minuter havde Nautilen, dreven af Strømmen, tilbagelagt Vejen under Landtangen ved Suez.

Sjette Kapitel.

Det græske Arkipelag.

Den følgende Dag, den 12te Februar tidlig om Morgenen, hævede Nautilen sig atter op til Havfladen. Jeg styrtede op paa Platformen. Omtrent tre Fjerdingvej sønder ude aftegnede sig Pelusiums mørke Silhouet. Vi vare komne fra det ene Hav ind i det andet.

Henimod Klokken Syv kom Ned og Jean op til mig. Disse to uadskillelige Stalbrødre havde sovet roligt uden at bekymre sig om Nautilens Bedrifter.

„Naa Hr. Naturforsker, spurgte Ned Land i en lidt spodsk Tone, hvorledes gaaer det saa med Middelhavet.

— Vi sejle for Øjeblikket paa det, min Ven.

— Og det er skeet inat! udbrød Jean.

— Ja inat have vi paa nogle Timer passeret Landtangen ved Suez.

— Det kan jeg ikke troe paa, svarede Kanadieren.

— Men det forholder sig alligevel saaledes, Master Land. Kysten, som runder sig derude mod Syd, er den ægyptiske Kyst.

— De faaer mig ikke til at troe det, Hr. Aronnax, vedblev Kanadieren.

— Men naar Hr. Professoren forsikkrer det, sagde Jean til ham, saa maa man vel tro det.

— Jeg stod i Styrmandens Kahyt ved Siden af Kaptajn Nemo, medens han selv styrede Nautilen gjennem den trange Passage.

— De hører Ned, sagde Jean.

— Og De, Ned, der har saa gode Øjne, vil upaatvivlelig kunne see Stendæmningerne, der ved Port-Said strække sig ud i Havet".

Kanadieren saae opmærksomt i den angivne Retning.

„Ja virkelig, udbrød han, og Kaptajn Nemo er en Mester over alle Mestere. Vi befinde os paa denne Maade alligevel i Middelhavet. Godt. Med Deres Tilladelse ville vi da nu tale lidt om vore Privataffærer; men saaledes, at Ingen kan høre os."

Jeg saae meget godt, hvor han vilde hen. Ikke destomindre ansaae jeg det for rigtigst at tale med ham, da han nu engang ønskede det. Vi gik derfor alle Tre hen og satte os i Nærheden af Lysapparatet.

„Nu, Ned, ere vi parate til at høre Dem. Hvad har De at sige os?

— Hvad jeg har at sige er meget simpelt, svarede Kanadieren. Vi ere i Europa, og før Kaptajn Nemo finder paa at føre os ind i Polarhavene eller tilbage til de Oceaner, som vi nylig have forladt, vilde jeg være meget glad ved at kunne forlade Nautilen."

Jeg vil oprigtig talt tilstaae, at det gjorde mig forlegen hver Gang jeg skulde afhandle dette Emne med Kanadieren. Jeg vilde paa ingen Maade stille mig i Vejen for mine Ledsageres Frihed, og alligevel følte jeg ikke mindste Trang til at forlade Kaptajn

Nemo. Takket være ham og takket være hans Skib fuldstændiggjorde jeg hver Dag mine undersøiske Studier, og midt i det vaade Element omarbejdede jeg min Bog om Havdyrene. Vilde jeg nogensinde gjenfinde en saadan Lejlighed til at iagttage Oceanets Vidundere? Nej, ganske vist ikke. Jeg kunde derfor heller ikke gjøre mig fortrolig med den Idee, at vi skulde forlade Nautilen, før vi havde fuldendt vore Forskninger.

„Min Ven, sagde jeg til Ned, svar mig aldeles oprigtigt. Kjeder De Dem her ombord? Ærgrer det Dem, at Skjæbnen har kastet Dem i Hænderne paa Kaptajn Nemo?"

Kanadieren grundede nogle Øjeblikke, før han svarede. Derpaa foldede han Armene over Brystet og sagde:

„Oprigtig talt angrer jeg ikke denne Rejse under Vandet. Det vil være mig en Tilfredsstillelse at have gjort den. Men for at man kan have gjort den, maa den nødvendigvis have en Ende. Se, det er min Opfattelse.

— Men troer De ikke, sagde han, at Kaptajn Nemo, naar vi have gjennemstrøjfet alle Verdens Have vil give os Rejsepas alle Tre?

— Rejsepas! udbrød Kanadieren. Ja, til en anden Verden, mener De vel.

— Overdriv ikke, Master Land, svarede jeg. Vi have Intet at frygte af Kaptajnen, skjøndt jeg ikke er af Jeans Mening. Vi ere Herrer over Nautilens Hemmeligheder, og jeg vover ikke at haabe, at dens Kaptajn, for at gjengive os Friheden, vil udsætte sig for at see disse Hemmeligheder spredte ud over hele Verden.

— Men hvad haaber De da? spurgte Kanadieren.

— At der ligesaa godt om sex Maaneder som nu vil indtræffe Omstændigheder, af hvilke vi baade kunne og bør benytte os.

— Naa, saaledes. Og hvor troer da Hr. Professoren, at vi ville være om sex Maaneder.

— Maaske her, maaske i Kina. De veed, at Nautilen er en rask Sejler. Den gjennemfarer Oceanerne, som en Svale gjennemfarer Luften eller et Exprestog Kontinenterne. Den frygter ikke de mest besøgte Have. Hvem siger os vel, at den ikke vil besøge Frankrigs, Englands eller Amerikas Kyster, hvor en Flugt kan foregaae med samme Fordel som her?

— Hr. Professor, svarede Kanadieren, Deres Argumenter udgaae fra gale Forudsætninger. De taler i Futurum. „Vi ville komme derhen og derhen." Men jeg taler i Præsens, jeg siger: „Vi ere her," og vi bør benytte os af Lejligheden."

Jeg var bragt i Klemme ved Ned Lands Logik, og jeg følte mig slaaet af Marken. Jeg indsaae ikke, hvilke Argumenter jeg nu skulde gribe til for at forsvare min Sag.

„Hr. Aronnax, vedblev Ned, lad os antage det Umulige, lad os sætte, at Kaptajn Nemo den Dag idag tilbød Dem Friheden. Vilde De saa modtage den?

— Jeg veed ikke, svarede jeg.

— Men hvis han lagde til, at dette Tilbud, som gjøres Dem idag, aldrig mere vil blive fornyet, vilde De saa heller ikke modtage det?"

Jeg svarede ikke.

„Naa, hvad mener vor Ven Jean da? spurgte Kanadieren.

— Jean, svarede den brave Fyr roligt, har Intet at sige. Han er fuldstændigt uinteresseret i det foreliggende Spørgsmaal. Ligesom hans Herre og hans Kammerat Ned Land er han ugift. Hverken Hustru, Forældre eller Børn vente ham i Fædrelandet. Han er i Professorens Tjeneste, han tænker som Professoren, han taler som Professoren, og han maa eengang for alle erklære, at man ikke maa gjøre Regning paa ham for at danne en Majoritet. Kun to Personer staae imod hinanden, Professoren paa den ene Side og Ned Land paa den anden."

Jeg kunde ikke lade være at trække paa Smilebaandet, da jeg hørte Jean saa fuldstændig regne sig selv for Intet. Forøvrig burde Kanadieren være glad ved ikke at have ham imod sig.

„Naa, ja saa lad da os Hr. Professor, sagde Ned Land, forhandle Sagen mellem os To alene. Jeg har talt, og De har hørt mig. Hvad har De at svare?"

Jeg ansaae det for ligesaa godt strax at komme til et Resultat.

„Gode Ned, sagde jeg; nu vel, saa skal jeg svare Dem. De har Ret ligeoverfor mig, og mine Beviser kunne ikke holde Stand imod Deres. Man maa ikke bygge paa Kaptajn Nemos Velvillje. Den simpleste Forsigtighed forbyder ham at sætte os i Frihed. Derimod byder Forsigtigheden, at vi benytte os af den første bekvemme Lejlighed til at forlade Nautilen.

— Godt, Hr. Professor. Det kan man kalde at tale fornuftigt.

— Jeg har kun en Anmærkning at gjøre hertil, kun en eneste. Det er nødvendigt, at Lejligheden er rigtig gunstig. Vort første Forsøg paa Flugt maa nødvendigvis lykkes. Thi hvis det strander, vil en ny Lejlighed aldrig tilbyde sig, og Kaptajn Nemo vil ganske bestemt nok huske os det.

— Alt det er ganske sandt, svarede Kanadieren. Men Deres Anmærkning passer paa ethvert Flugtforsøg, hvad enten det finder Sted om to Aar eller om to Dage. Sagen stiller sig da ganske simpelt saaledes: hvis en gunstig Lejlighed til Flugt kommer, maa man benytte sig af den.

— Indrømmes. Og vil De nu sige mig, Ned, hvad De forstaaer ved en gunstig Lejlighed.

— En saadan, som i en mørk Nat førte Nautilen tæt ind til en eller anden evropæisk Kyst.

— Vilde De da forsøge at flygte ved Svømning.

— Ja, saafremt vi befandt os tilstrækkelig nær ved Kysten, og saafremt Skibet flød paa Overfladen.

— Men hvis vi nu sejlede under Vandet.

— Saa vilde jeg søge at bemægtige mig Baaden. Jeg veed, hvorledes den skal manøvreres. Vi vilde saa praktisere os ind i den og stige op til Overfladen, uden at Nogensomhelst, end ikke Styrmanden, lagde Mærke til vor Flugt.

— Godt, Ned. Pas paa et saadant Tilfælde. Men glem ikke, at vi ere fortabte, hvis det mislykkes.

— Det skal jeg ikke glemme, Hr. Professor.

— Og nu, Ned, vil De vide min Mening om Deres Plan?

— Gjerne, Hr. Professor.

— Nu vel, jeg troer ikke, at denne gunstige Lejlighed vil tilbyde sig.

— Hvorfor ikke?

— Fordi Kaptajn Nemo maa kune indsee, at vi ingenlunde have opgivet Haabet om at gjenerhverve vor Frihed. Han vil af den Grund upaatvivlelig være paa sin Post, især naar vi ere nær ved de evropæiske Kyster.

— Ja, deri har Professoren vistnok fuldstændig Ret, sagde Jean.

— Og nu, Ned, tilføjede jeg, maa dette Emne vel være tilstrækkelig drøftet. Den Dag, da De er færdig til Flugten, underretter De os derom, og vi ville da følge Dem. Jeg stoler i Et og Alt paa Dem."

Saaledes endte denne Samtale, der senere skulde faae saa alvorlige Følger. Jeg bør imidlertid tilføje, at Forholdene, selvfølgelig til Ned Lands store Fortvivlelse, syntes at bekræfte, hvad jeg havde forudseet. Havde Kaptajn Nemo Mistro til os, nu da vi vare i disse mere besøgte Have, eller vilde han kun skjule sig for de mange Fartøjer af alle Nationer, som pløje Middelhavet? Jeg veed det ikke, men saa Meget er sikkert, at han som oftest holdt sig under Vandet og i lang Afstand fra Kysterne.

Saaledes kom jeg da heller ikke til at gjøre Bekjendtskab med Øen Karpathos paa anden Maade end ved følgende Vers af Virgil, som Kaptajn Nemo

citerede, idet han lagde sin Finger paa et Punkt af Globen:

Est in Carpathio Neptunis gurgite vates
Cœruleus Proteus ....

Denne Ø, som nu kaldes Skarpanto og er beliggende mellem Rhodos og Kreta, var virkelig det antike Opholdssted for Proteus, den gamle Hyrde over Neptuns Hjorde. Jeg saae kun dens Granitgrundvolde gjennem Salonens Vinduer.

Den følgende Dag, den 19de Februar, besluttede jeg at anvende nogle Timer til at studere Fiskene i dette Arkipelag, men af en eller anden Grund forblev Lugerne tillukkede. Nautilen styrede i Retning af Kandia, det gamle Kreta. Paa den Tid, da jeg gik ombord paa Abraham Lincoln, havde hele Øen rejst sig mod den tyrkiske Despotisme. Men hvorledes det siden var gaaet med denne Revolution, var mig fuldstændig ubekjendt, og Kaptajn Nemo, der havde ophævet al Forbindelse med Landjorden, kunde selvfølgelig ikke oplyse mig derom.

Jeg gjorde derfor ikke nogen Hentydning til denne Begivenhed, da jeg om Aftenen befandt mig ene med ham i Salonen. Forøvrig forekom han mig mere end sædvanlig taus og tankefuld. Efter en Stunds Forløb befalede han, imod sin Vane, at Lugerne i Salonen skulde aabnes, og idet han gik fra den ene til den anden betragtede han opmærksomt Vandmassen. I hvad Hensigt? Jeg kunde ikke gjætte det. Jeg for mit Vedkommende anvendte Tiden til at studere de Fiske, der viste sig for mig.

Blandt Andre iagttog jeg de halvt fosforlysende

Pagrer, et Slags Strandkarudser, som Ægypterne regnede mellem de hellige Dyr, og hvis Ankomst til Floden bebudede dens frugtbringende Oversvømmelse, af hvilken Grund denne deres Ankomst ogsaa fejredes med religiøse Ceremonier. Jeg bemærkede ligeledes Cheilinier af en halvs Fods Længde, et Slags Benfisk med gjennemsigtige Skjæl, og som ere blygraa af Farve med røde Pletter; de fortære med Begjærlighed Havplanter, der give dem en fortræffelig Smag. Cheilinierne vare saaledes ogsaa meget efterspurgte af Fraadserne i det gamle Rom, og deres Indmad, anrettet sammen med Murænemelk, Paafuglehjerner og Flamingotunger udgjorde den guddommelige Ret, som satte Vitellius i Henrykkelse.

En anden Indvaaner af dette Hav fængslede ogsaa min Opmærksomhed og opvakte i min Sjæl alle dets Minder fra Fortiden. Det var Sugefisken Echeneis remora, der sejler omkring fæstet til Hajens Bug. Ifølge de Gamles Anskuelse kunde denne Fisk, naar den sugede sig fast til et Fartøj, forhindre dets Løb, og et af disse Dyr, der under Slaget ved Actium fastholdt Antonius' Skib, lettede saaledes Sejren for Augustus. Af hvormange Bagateller er ikke Nationernes Skjæbne afhængig! Jeg iagttog ogsaa herlige Anthiaer, der tilhøre Lutjanernes Orden, et Slags Fisk, som mellem Romerne ansaaes for hellige, idet man tilskrev dem Evne til at kunne bortjage Havvidundere af de Have, hvor de opholdt sig. Deres Navn betyder „Blomst", og de svare til det ved deres glimrende Farvenuancer; de vexle fra mat Rosenrødt til

straalende Rubinglands. Jeg var netop hensunken i Betragtning af disse smukke Dyr, da mit Blik pludseligt fængsledes af et højst uventet Syn.

Midt i Havet opdagede jeg et Menneske, en Dykker, der bar en Læderpung ved sit Bælte. Det var ikke et Legeme, prisgivet til Bølgerne. Det var et levende Menneske, som svømmede med kraftige Tag og undertiden forsvandt for at aande ved Overfladen, men strax derefter dukkede ned igjen.

Jeg vendte mig om til Kaptajnen og udbrød:

„Et Menneske! En Skibbrudden! Man maa for enhver Pris redde ham.“ Kaptajnen svarede ikke, men stillede sig hen til Glasruden.

Manden nærmede sig og betragtede os med Ansigtet trykket tæt op til Ruden.

Til min store Forundring gav Kaptajnen ham et Tegn. Dykkeren besvarede det med Haanden, steg derpaa op til Overfladen og viste sig ikke mere.

„Forurolige Dem ikke, sagde Kaptajnen til mig. Det er Nikolaus fra Kap Matapan med Tilnavnet „Fiskeren“. Han er almidelig bekjendt paa Cykladerne som en ualmindelig dygtig Dykker. Vandet er hans Element; han opholder sig næsten mere i det end paa Land som Følge af de Svømmeexpeditioner, han foretager mellem de forskjellige Øer lige indtil Kreta.

— Kjender De ham, Kaptajn?

— Ja, hvorfor ikke, Hr. Professor.“

Efter at have yttret disse Ord gik han hen til et Slags Skab, der stod ved den venstre Luge i Salonen. I Nærheden af dette Skab iagttog jeg en

jernbeslaaet Kuffert, hvis Laag var forsynet med en Kobberplade, paa hvilken var indridset Nautilens Navnechiffer tilligemed dens Valgsprog: Mobilis in mobile.

Uden at bekymre sig om min Nærværelse aabnede Kaptajnen Skabet, der indeholdt en Mængde Metalbarrer.

Disse Barrer vare af Guld. Hvorfra fik Kaptajnen dette kostbare Metal, som repræsenterede en enorm Sum? Hvor samlede han dette Guld, og hvortil agtede han at anvende det?

Jeg sagde ikke et Ord; jeg var lutter Øje. Kaptajn Nemo fyldte af den rige Beholdning Kufferten med Guld, og jeg vil anslaae dens Værdi efter denne Fyldning til henved et Par Millioner Rigsdaler.

Den blev derpaa omhyggelig tillaaset, og Kaptajnen skrev paa Laaget af den en Adresse med, som det forekom mig, nygræske Bogstaver.

Derefter trykkede han paa en Knap, som gjennem en elektrisk Traad stod i Forbindelse med Rummet, hvor Besætningen opholdt sig. Fire Mænd traadte ind og skjød, ikke uden Anstrengelse, Kufferten ud af Salonen. En Stund efter hørte jeg, hvorledes de med Taljer hidsede den op ad Jerntrappen.

I samme Øjeblik vendte Kaptajn Nemo sig om imod mig.

„Sagde De Noget, Hr. Professor, spurgte han.

— Nej, aldeles Ingenting, Hr. Kaptajn.

— I saa Tilfælde har jeg den Ære at ønske Dem Godnat."

Og med disse Ord forlod Kaptajnen Salonen.

Jeg gik ind i mit Værelse, grublende, som man

kan tænke sig, over hvad der var skeet. Jeg grundede paa Forbindelsen mellem Dykkerens Optræden og den med Guld fyldte Kuffert. Snart følte jeg gjennem en vis Slingring, at Nautilen forlod de lavere Vandlag og steg op til Overfladen.

Derpaa hørte jeg Fodtrin paa Platformen. Jeg forstod, at man gjorde Baaden los og satte den i Søen.

To Timer senere fornyedes den samme Manøvre. Baaden hissedes op og sattes ind i sin Fordybning, hvorpaa Nautilen selv sænkede sig under Bølgerne.

Millionerne vare paa denne Maade blevne expederede efter deres Adresse. Men til hvilket Punkt af Kontinentet?

Dagen efter underrettede jeg Jean og Kanadieren om Dagens Begivenheder, og de bleve ikke mindre forundrede, end jeg var det.

„Men hvorfra tager han dog disse Millioner", spurgte Ned Land.

Det var mig umuligt at besvare Spørgsmaalet. Efter Frokosten begav jeg mig til Salonen og satte mig til at arbejde. Lige indtil Klokken fem var jeg beskjæftiget med mine Optegnelser. Da følte jeg pludselig en saa forfærdelig Hede, at jeg maatte aftage mine Byssusklæder. Det var mig aldeles uforklarligt, da vi jo ikke befandt os under nogen højere Bredegrad og Nautilen, der flød under Vandet forøvrig under alle Betingelser ikke kunde blive naaet af nogen forhøjet Temperatur. Jeg saae paa Manometret. Det viste en Dybde af to hundrede Fod, en Dybde, hvortil den atmosfæriske Varme umuligt kunde naae.

Jeg fortsatte mit Arbejde, men Temperaturen blev efterhaanden mere og mere utaalelig.

„Skulde der være Ildløs ombord?" spurgte jeg mig selv.

Jeg stod just i Begreb med at forlade Salonen, da Kaptajn Nemo traadte ind. Han nærmede sig Thermometret, undersøgte det og sagde, henvendt til mig:

„To og fyrgetyve Grader.

— Jeg mærker det Kaptajn, svarede jeg; og saafremt denne Varme forøges en Smule endnu, bliver det umuligt at udholde den.

— Denne Varme vil kun, Hr. Professor, blive forøget, saafremt vi selv ville det.

— Kan De da moderere den efter Behag?

— Nej, men jeg kan fjerne mig fra det, som frembringer den.

— Kommer den udvendig fra?

— Ja netop. Vi sejle i en Strøm af kogende Vand.

— Er det muligt? udbrød jeg.

— Se selv!"

Lugerne bleve aabnede, og jeg saae, hvorledes Havet var aldeles hvidt rundt omkring Nautilen. En Røg af Svovldampe kom op fra Bølgerne, der kogte ligesom Vandet i en Kjedel. Jeg lagde min Haand paa et af Vinduerne, men Heden var saa stærk, at jeg maatte tage den bort igjen.

„Hvor ere vi? spurgte jeg.

— I Nærheden af Øen Santorin, Hr. Professor, og netop i det Sund, som adskiller Néa-Kamenni

og Paléa-Kamenni. Jeg har villet overraske Dem ved Synet af en undersøisk Eruption.

— Jeg troede, at disse Øer nu vare dannede færdig, sagde jeg.

— Intet kan kaldes afsluttet i disse vulkanske Farvande, svarede Kaptajn Nemo. Her arbejder stadig den underjordiske Ild. Allerede Aar 19 efter vor Tidsregning viste sig, ifølge Kassiodorus og Plinius, en Ø, Theia (eller den Guddommelige), paa det samme Sted, hvor disse Holme nu ere opstaaede. En Tid efter sænkede denne Ø sig under Bølgerne, for atter at dukke op Aar 69 og endnu engang at forsvinde. Fra denne Tid og til vore Dage standsede saa det plutoniske Arbejde. Men den 3die Februar 1866 opskjød mellem de svovlagtige Dampe en ny Holm, der fik Navnet Georgsøen, og som den sjette i samme Maaned groede sammen med Néa-Kamenni, i hvis umiddelbare Nærhed den var opstaaet. Syv Dage senere eller den 13de Februar viste sig Holmen Aphroessa, der ved et Sund af tredive Fods Brede adskilles fra Néa-Kamenni. Jeg befandt mig i disse Farvande, da det forunderlige Fænomen indtraf og fik derved Lejlighed til at studere det i alle dets Faser. Øen Aphroessa, der havde en næsten fuldstændig rund Form, maalte tre hundrede Fod i Gjennemsnit med en Højde af tredive Fod. Den bestod af sort, glasagtigt Lava, blandet med Feldspathstykker. Endelig den 10de Marts viste sig i Nærheden af Néa-Kamenni endnu en mindre Holm, der fik Navnet Neka og senere groede sammen med de andre, saa at disse tre Holme nu kun udgjøre een.

— Og det Sund, hvor vi for Øjeblikket befinde os?

— Her er det, svarede Kaptajn Nemo, idet han pegede paa et Kort over det græske Arkipelag; som De seer, har jeg paa dette Kort ansat de nye Holme.

— Men dette Sund vil vel en skjøn Dag blive fyldt til.

— Det er troligt nok, Hr. Professor, thi siden 1866 er der opstaaet otte smaa Lavaøer ligefor Havnepladsen Sant Nikolaos paa Paléa-Kamenni. Det er derfor mere end sandsynligt, at Néa og Paléa i en ikke fjern Fremtid ville blive forenede med hinanden. Medens det i det stille Ocean er Koraldyrene, som bygge Kontinenterne, saa er det her Eruptionerne. Betragt engang det Arbejde, som gaaer for sig under Bølgerne."

Jeg begav mig atter hen til Vinduet. Nautilen bevægede sig ikke. Heden begyndte at blive fuldstændig uudholdelig. Fra hvidt var Havet nu bleven rødt, en Farvetone, der beroede paa Tilstedeværelsen af Jernsalte. Til Trods for Salonernes hermetisk tillukkede Døre udviklede der sig en forfærdelig Svovlugt, og jeg iagttog skarlagensrøde Luer, hvis blændende Skin fordunklede det elektriske Lys.

Jeg dryppede af Sved, jeg var nærved at blive baade kvalt og kogt.

„Vi kunne umulig blive længere i dette kogende Vand, sagde jeg til Kaptajnen.

— Nej, det vil neppe være raadeligt", svarede han roligt som sædvanlig.

Der blev givet en Ordre. Nautilen steg i Vej-

ret, og et Kvarteer efter trak vi atter Vejret paa Overfladen.

Det faldt mig ind, at hvis Ned Land havde valgt dette Farvand til Iværksættelsen af vor Flugt, vilde vi neppe være komne levende ud af Ildhavet.

Den følgende Dag, den 1ste Februar, forlode vi denne Del af Middelhavet, der mellem Rhodos og Alexandria har en Dybde af ti tusind Fod, og efterat vi paa Afstand vare passerede Cerigo og Kap Matapan befandt Nautilen sig udenfor det græske Arkipelags Farvande.

Syvende Kapitel.

To Døgn i Middelhavet.

Middelhavet, dette Hav, der er blaat fremfor alle andre, Hebræernes „store Hav", Grækernes „Havet", Romernes »mare nostrum», Middelhavet, der er kantet med Oranger, Aloer, Kaktus'er og Strandpinier, der er parfumeret af Myrthernes Duft, omkrandset af skovklædte Bjergskraaninger, mættet af en ren og klar Luft, men stadig bearbejdet af underjordisk Ild, dette Hav er en virkelig Kampplads, hvor Neptun og Pluto endnu kæmpe om Herredømmet over Verden. Her ved disse Kyster og paa disse Vande, siger Michelet, vinder Mennesket ny Styrke i et af Jordklodens sundeste Klimaer.

Men hvor skjønt dette Hav end er, kunde jeg dog kun tage et hurtigt Overblik over det. Kaptajn Nemos personlige Kjendskab til det stod mig heller ikke til Disposition, thi dette gaadefulde Menneske viste sig ikke en eneste Gang under hele den hurtige Fart gjennem dette Hav. Rejsen over det tilendebragtes i to Gange fire og tyve Timer. Den 16de Februar om Morgenen havde vi forladt de græske Farvande, og den 18de før Solopgang passerede vi Strædet ved Gibraltar.

Jeg indsaae godt, at dette Middelhav, der ligger indeklemt netop mellem de Lande, som Kaptajn Nemo vilde undgaae, ikke i nogen synderlig Grad kunde tiltale ham. Dets Bølger og Briser bare til ham altfor mange Minder, som neppe vare behagelige. Han maatte her opgive den Frihed i Bevægelserne, den Ubundethed i Manøvreringen, som Oceanerne tilstedte ham, og hans Nautil følte sig ikke sikker mellem Evropas og Afrikas altfor nærliggende Kyster.

Skibet skjød derfor ogsaa en Fart af omtrent halvsjette Mil i Timen. Det følger af sig selv, at Ned — til sin store Bekymring — maatte opgive alle Planer om Flugt. Han kunde ikke betjene sig af den med fyrgetyve til femogfyrgetyve Fods Fart i Sekunden bortførte Baad. At forlade Nautilen under disse Forhold vilde være akkurat det Samme som at springe ud fra et Jernbanetog, der gaaer med Expresfart, og det er jo en meget farlig Manøvre veed man nok. Skibet steg desuden kun ved Nattetid op til Overfladen for at indtage nyt Luftforraad.

Jeg saae saaledes ikke Mere til det Indre af Middelhavet end Passagererne paa et Exprestog se af det forbiilende Landskab, nemlig fjerne Horisonter, men ikke de nærmest liggende Egne, der flygte bort som Lyn. Jean og jeg lagde dog Mærke til nogle Middelhavsfisk, der ved deres Finners Styrke i nogle Øjeblikke formaaede at følge Nautilen. Vi holdt os paa Udkig bag Vindusruderne i Salonen, og vore Optegnelser sætte mig i Stand til her at ytre nogle Ord om dette Havs Iktyologi.

Af de forskjellige Fiskeslægter, som bebo det, saae

jeg nogle og opfangede et Glimt af andre, for slet ikke at tale om dem, som Nautilens Hurtighed forhindrede mig i at iagttage. Maa det derfor være mig tilladt at inddele dem efter denne ejendommelige Klassifikation. Den vil passe bedst for mine flygtige Jagttagelser.

Midt i Vandmassen, der blev smukt oplyst af det elektriske Lys, svømmede disse tre Fod lange Lampreter, der ere fælles næsten for alle Klimaer. Oxyrhinker, et Slags Rokker af fem Fods Brede med hvid Bug og askegraa plettet Ryg, udbredte sig ligesom store Schvaler, der førtes bort af Strømmen. Andre Rokarter ilede saa hurtigt forbi, at jeg ikke kunde see, om de vare værdige Benævnelsen Ørne, som Grækerne gave dem, eller Tilnavnene Rotte, Padde, Læderlap o. s. v., hvormed Nutidens Fiskere have døbt dem. En Mængde Hajer af den tolv Fod lange Art Sqvalus glaucus, som Dykkerne især frygte, kappedes i Hurtighed med hinandeu. „Havræve“ af otte Fods Længde og begavede med en overordenlig fin Lugt ilede frem lig store, blaaagtige Skygger. Guldfiske af Slægten Sparus, hvorimellem nogle havde en Længde af indtil fire Fod, viste sig i deres af Sølv og Azur straalende Dragt, der stak stærkt af mod Finnernes mørke Farvetone; det er Fiske, som vare helligede til Venus, og hvis Øjne ere indfattede med gyldne Kanter, en værdifuld Fiskeart, der trives saavel i Salt- som Ferskvand, der opholder sig i Søer, Floder og Oceaner, der lever i alle Klimaer, der udholder alle Temperaturer og hvis Race, som kan føres tilbage lige til Jordens geologiske Epoker, stedse har bevaret sin oprindelige Skjønhed. Prægtige Stører af femogtyve og

tredive Fods Længde og udmærket hurtigsvømmende, stødte med deres kraftige Halefinner mod Salonens Vinduer, idet de viste den blaaagtige, med smaa brune Pletter oversaaede Ryg. Disse Fiske ligne Hajerne, med hvilke de dog ikke kunne kappes i Styrke; de opholde sig i alle Have. Om Sommeren gaae de op mod Strømmen i de store Floder, som Volga, Donau, Po, Rhinen, Loire og Oder, og leve af Sild, Makrel, Lax og Torsk; uagtet Støren tilhører Bruskfiskenes Klasse, er den dog særdeles velsmagende; den spises fersk, tørret, marineret eller saltet, og i fordums Tid sattes den frem paa Lucullus' Bord. Men af Middelhavets forskjellige Beboere var det dog Benfiskenes sexogtredivte Slægt, som jeg kunde iagttage med størst Held, naar Nautilen steg op til Overfladen. Denne Slægt bestaaer af Thunfiskene, som gjenkjendes paa den sorteblaa Ryg og paa den sølvskinnende Bug. De følge i Reglen Skibene, hvis svalende Skygge de søge under den tropiske Himmels Ild. De fulgte da ogsaa Nautilen, ligesom de forhen havde fulgt Lapérouses Skib. Hele Timer igjennem kappedes de i Hurtighed med Fartøjet. Jeg kunde ikke blive træt af at beundre disse for en hurtig Fart saa udmærket konstruerede Fiske med deres lille Hoved glatte Krop, der hos nogle oversteg ti Fod, deres med en mærkværdig Styrke udrustede Brystfinner og dybt indskaarne Halefinner. De svømme i triangelformede Skarer ligesom forskjellige Fugle, med hvilke de kunne sammenlignes i Hurtighed. Og alligevel kunne disse Dyr ikke undfly de provençalske Fiskere, der sætte særdeles høj Pris paa dem. Blindt og

vanvittigt kaste de sig i de marseillanske Madragener*) for at omkomme i dem.

Kun for at faae Alting med vil jeg ogsaa anføre de Fiske, af hvilke Jean og jeg blot saae et Glimt. De vare Gymnatus fierasfer, Ormfisken, der foer forbi som en Røg; Havaale af ni til ti Fods Længde og skiftende med grønne, gule og blaa Farver; tre Fod lange Hvidlinger, hvis Lever er en stor Raritet; Trigler, som Digterne kalde Lyrefiske og Sømændene Knurhaner, og hvis Snude er forsynet med tre triangelformede Skiver, der ligne det Homerske Instrument; Holocentrer med rødt Hoved, og hvis Rygfinner ere forsynede med traadlignende Tilvæxter; Majfiske, der ere pyntede med sorte, graa, brune, blaa, gule og grønne Pletter; pragtfulde Sletvarer, disse Havets Fasaner, der have gule, brunprikkede Finner, og hvis øvre Side, ɔ: den venstre, sædvanligvis er marmoreret i gult og brunt; endelig Skarer af herlige Skjægmaller (Mullus barbatus), som Romerne betalte med indtil ti tusinde Scudi Stykket, og som de lode dø for deres Øjne for med grumt Blik at følge deres Farveskiftninger fra Cinoberrødt indtil Dødens matte Hvidhed.

Hvad Havpattedyrene angaaer, troede jeg, da vi passerede Mundingen af Adriaterhavet, at have iagttaget to eller tre med en Rygfinne forsynede Kaskelotter

---

*) „Madragenerne" ere store Dobbeltnet, forfærdigede af spansk Steppegræs og Hamp. De have undertiden en Længde af 3000 Alen med tilsvarende Dybde og Brede. Det er et Redskab, der koster over ti tusind Rigsdaler, og hvis aarlige Optagen og Atterudsætten beløber sig til omtrent firehundrede Daler.

af Slægten Physetus, nogle Delfiner af Globicephalernes Slægt, som særskilt tilhører Middelhavet, og hvis Hoved har en Mængde smaa lyse Streger, samt desuden nogle Sælhunde med hvid Bug, men forøvrig med sort Skind; disse Dyr ere kjendte under Navnet Munke og see aldeles ud som Dominikanere af ti Fods Længde.

Hvad Plantedyrene angaae, kunde jeg i nogle Øjeblikke beundre en herlig, orangefarvet Galeolaria, der heftede sig fast til Bagbordsruden. Flere Middelhavsplantedyr vilde vi neppe have faaet at see, hvis ikke Nautilen den 16de om Aftenen havde sagtnet sin Fart. Grunden hertil var følgende:

Vi sejlede mellem Sicilien og den tunesiske Kyst. Her, paa den forholdsvis smalle Strækning mellem Kap Bon og Messinastrædet, hæver Havbunden sig pludseligt, saa at der opstaaer en virkelig Aas, paa hvilken der kun findes syv og halvtredsindstyve Fod Vand, medens derimod Dybet paa begge Sider naaer op til femhundrede og halvfjerdsindstyve Fod. Nautilen maatte paa Grund heraf manøvrere meget forsigtigt. Den kunde ellers let tørne imod denne undersøiske Barriere.

Paa et Kort over Middelhavet viste jeg Jean det Rum, som dette lange Rev indtager.

„Synes ikke Hr. Professoren, bemærkede Jean, at det ligner en virkelig Tange, som forener Evropa og Afrika.

— Jo, min Ven, svarede jeg, den strækker sig tvers over det libyske Stræde, og Smiths Lodbinger

have bevist, at Kap Bon og Kap Furina fordum vare forenede med hinanden.

— Det vil jeg gjerne tro, sagde Jean.

— Jeg kan tilføje, at en lignende Vold ligeledes findes mellem Gibralta og Cuenta, og at Middelhavet saaledes i den geologiske Tid var en fuldstændig Indsø.

— Men tænk, sagde Jean, hvis nu et eller andet vulkansk Udbrud en skjønne Dag løftede disse to Volde op til Overfladen.

— Det er ikke sandsynligt, Jean.

— Med Hr. Professorens Tilladelse tager jeg mig alligevel den Frihed at fuldende, hvad jeg vilde sige. Hvis dette Fænomen indtraf, var det virkelig forargeligt for Hr. de Lesseps, der har gjort sig saa-megen Umage med at faae sin Landtange gjennemgravet.

— Det skal jeg villigt indrømme; men jeg gjentager endnu en Gang, Jean, at dette Fænomen ikke vil indtræffe. De undersøiske Kræfters Heftighed er i bestandig Aftagende. Vulkanerne, der vare saa talrige i Verdens første Dage, slukkes efterhaanden. Den indre Varme svækkes, de dybere Jordlags Temperatur synker anseeligt for hvert Aarhundrede, og den gjør det til Skade for Jordbunden, thi denne Varme er dens Liv.

— Men Solen . . .

— Solen er utilstrækkelig. Kan den gjengive Varmen til et Lig?

— Nej, ikke saavidt jeg veed.

— Nu vel, min Ven, Jorden vil engang blive et saadant Lig. Den vil blive ubeboelig og ubeboet ligesom Maanen, der for længe siden har tabt sin Livsvarme.

— Om hvor mange Sekler? spurgte Jean.

— Om nogle hundrede tusinde Aarhundreder, min Ven.

— Saa har vi god Tid til at fuldende vor Rejse, forsaavidt at ikke Ned Land blander sig i Sagen."

Og Jean, der nu følte sig beroliget, begyndte atter at studere den Grund, henover hvilken Nautilen strøg frem med modereret Hurtighed.

Her paa en klippefuld og vulkansk Bund blomstrede en hel levende Flora, Svampe, Holoturier, Cydipper, der udbredte et let Fosforskin omkring sig, Beroer, der sædvanlig ere kjendte under Navnet Havagurker, Haarstjerner af tre Fods Brede, og hvis røde Farvetoner næsten gjorde Vandet purpurrødt, Eurgaler af overordenlig Skjønhed, Pavanacer med lange Stilke, en stor Mængde forskjellige Søborrer samt grønne Søanemoner med graaagtig Stilk.

Jean sysselsatte sig specielt med at iagttage Blød- og Leddyrene, og skjøndt Navnelisten her var noget mindre rig, vil jeg dog ikke begaae den Uretfærdighed mod den skikkelige Fyr at glemme hans personlige Jagttagelser.

Af Bløddyrenes Afdeling anfører han talrige kamformede Petunkler, Spondyler, der laae opstablede i Høje, triangelformede Donoxer, orangefarvede Pleurobranchier, Aplysier, der ogsaa ere kjendte under Benævnelsen Havharer, Havører, som Beboerne af Languedoc siges at foretrække fremfor Østers, nogle af disse „Clams", der skylle op paa Nordamerikas Kyster, og hvormed der drives en saa anseelig Handel i New-York, samt adskillige andre.

Hvad Leddyrene angaaer, har Jean i sine Optegnelser meget rigtigt inddelt dem i sex Klasser, af hvilke tre forekomme i det vaade Element. Disse tre Klasser ere Krebsdyr, Snerlefødder og Ledorme.

Krebsdyrene omfatte ni Ordener; den første af disse er Dekapoder eller Skjoldkrebs, hvis Hoved og Brystsegmenter sædvanligvis ere sammenvoxede, som have bidende Munddele, tre Par Kjæbefødder samt fire, fem til sex Brystfødder. Jean havde fulgt Milne Edwards, der inddeler Skjoldkrebsene i tre Grupper: Korthalede eller Krabber, Rejer eller Langhalede samt Eremitkrebs eller Halvhalede. Mellem Krabberne anfører han Amathierne, der paa Hovedet have to store, til forskjelljge Sider vendte Takker, Inachus, som — jeg veed ikke af hvilken Grund — symboliserede Visdommen hos Grækerne, Rhomboider, Cymopolier, uldfulde Dorriper o. s. v. Mellem Rejerne anfører han den sædvanlige Søkrabbe, hvis Kjød er saare velsmagende, men derimod nævner han ikke Hummeren. Søkrabben er nemlig Middelhavets Hummer. Blandt Eremitkrebsene endelig omtaler han, foruden nogle andre, Pagurerne, der boe i tomme Muslingeskaller.

Her endte Jeans Optegnelser. Tiden havde ikke tilladt ham at afslutte sine Betragtninger over Krebsdyrenes hele Klasse, thi efterat Nautilen havde passeret Grundene i det libyiske Stræde, foer den paa det dybere Vand atter frem med sin sædvanlige Hurtighed. Nu kunde man ikke engang tydeligt skjelne de store Fiske, der ilede forbi ligesom Skygger.

Natten mellem den 16de og 17de Februar vare

vi komne ind i den anden Del af Middelhavets Bassiner, hvis største Dybde endogsaa er ti tusinde Fod. Dreven af sin Skrue gled Nautilen paa det hældende Plan ned lige til de mest anselige Dybder.

Naturmærkværdighederne manglede, som sagt, men jeg saae andre, ikke mindre interessante Mærkværdigheder. Vi passerede nemlig over den Del af Middelhavet, der er saa rig paa Havarier. Hvormange Skibe vare ikke forliste her, hvor mange Fartøjer vare ikke forsvundne mellem Algiers Kyst og Provences Strande! Middelhavet er kun en Indsø i Sammenligning med det stille Havs vældige Vandsletter, men det er en lunefuld Sø, med farlige Bølger, som idag ere naadige og milde mod den skrøbelige Tarlatan,*) der synes at svæve mellem Vandets og Himlens dobbelte Ultramarin, men imorgen vilde, fraadende, bragte i Oprør af Stormen og i Stand til at knuse de stærkeste Fartøjer.

Under denne hurtige Fart i de dybere Vandlag iagttog jeg saaledes en Mængde Levninger af Vrag, der laae paa Bunden og allerede vare omhegnede af Korallerne eller ogsaa kun bedækkede med et Lag af Rust, Ankere, Kanoner, Kugler, Skrueblade, forskjellige Maskinstykker, sønderslaaede Cylindre eller bundløse Dampkjedler.

Nogle af disse Fartøjer vare forliste ved Sammenstød, andre som Følge af, at de havde tørnet mod et eller andet Granitskjær. Jeg saae nogle, som vare

*) Et Slags mindre Fartøj med een Mast, der anvendes paa Middelhavet.

sunkne lodret ned, med opretstaaende Master og med Sejl, der vare blevne stive af Vandet. Det saae ud, som om de laae for Anker paa en Rhed og hvert Øjeblik ventede Ordre til at stikke i Søen. Da Nautilen skjød frem mellem disse Fartøjer, og da dens elektriske Lys straalede hen over dem, saae det ud, som om de beredte sig til at salutere den med deres Flag. Men nej; der var kun Tavshed og Død paa denne Skibbruddenes Rhed!

Jeg iagttog, at Middelhavet blev tættere oversaaet med disse Vraglevninger, efterhaanden som Nautilen nærmede sig Gibralta-Strædet. Afrika og Evropa drage sig her nærmere til hinanden, og i dette smalle Sund blive Sammenstødene talrigere. Et af de strandede Skibe saae skrækkeligt ud med sine aabne Sider, sin krogede Skorsteen, sin Hjulkasse uden Hjul, sit fra Agterstavnen løsrevne Roer og sit Agterspejl, der allerede var fortæret af Havsaltet. Hvor mange glade Forhaabninger vare ikke gaaede tilgrunde ved dette Skibbrud, hvor mange Offere havde det ikke hvirvlet ned i Dybet! Havde nogen af Besætningen overlevet det for at fortælle om den skrækkelige Ulykke, eller bevarede Bølgerne endnu denne mørke Hemmelighed? Jeg veed ikke, hvorledes jeg kom paa den Tanke, at dette under Havet begravede Skib muligvis kunde være „Atlas", der for omtrent tyve Aar siden gik tabt med Mand og Muus, og om hvilket man aldrig senere hørte et eneste Ord! Hvilken forfærdelig Historie kunde der ikke skrives om denne Middelhavets Bund, dette vældige Benhus, hvor saa mange Rigdomme, hvor saa mange Offre havde fundet Døden.

Men hurtigt og ligegyldigt ilede Nautilen frem mellem disse Levninger. Den 11te Februar Klokken tre om Morgenen naaede den Indløbet til Strædet ved Gibraltar.

I dette Stræde findes der to Strømninger, en øvre, som man længe har havt Kundskab om, og som fører Oceanets Vand ind i Middelhavsbassinet, samt en nedre i modsat Retning, hvis Tilstedeværelse nylig er bleven godtgjort ad Raisonnementets Vej. Thi Middelhavets Vand, der stadig forøges fra Atlanterhavets Bølger og fra de Floder, som løber ud i det, maatte egenlig hæve sig for hvert Aar, da Bortdunstningen fra det er for ubetydelig til at kunne vedligeholde Ligevægten. Dette er imidlertid ikke Tilfældet; og som Følge deraf har man troet at burde antage Tilstedeværelsen af en nedre Strøm, hvorigjennem det overfyldte Middelhav flyder ud i Atlanterhavets Bassin.

Saaledes forholder det sig i Virkeligheden ogsaa, og det var af denne nedre Strøm, at Nautilen benyttede sig. Hurtig skjød den frem gjennem det trange Stræde. Et Øjeblik kunde jeg skimte de herlige Ruiner af Herkules' Tempel, der ifølge Plinius og Avienus sank samtidig med den lave Ø, som bar det; og nogle Minuter senere fløde vi paa Atlanterhavets Bølger.

Ottende Kapitel.

Bugten ved Vigo.

Atlanterhavet! En vældig Vandslette, hvis Overflade bedækker sex Millioner Kvadratmile, som er over to tusinde Mile lang, og som har en Middelbrede af henved syv hundrede. Et vigtigt Hav, der var næsten ubekjendt for de Gamle, maaske med Undtagelse af Kartagenienserne, disse Fortidens Hollændere, som paa deres Handelsrejser fulgte Evropas og Afrikas vestlige Kyster. Et Ocean, hvis Bredder have en umaadelig Omkreds, som vandes af Verdens største Floder, St. Lorenzfloden, Missisippi, Amazonfloden, La Plata, Orinoko, Nieger, Senegal, Elben, Loire og Rhinen, der tilføre det Vand fra de mest civiliserede Lande og fra de vildeste Egne. En herlig Slette, som stadig pløjes af alle Nationers Fartøjer, som hegnes af alle Verdens Flag, og som begrændses af de to for Sejlerne saa farlige Forbjerge, Cap Horn og det gode Haabs Forbjerg.

Nautilen kløvede dette Oceans Bølger, efterat den havde tilbagelagt over to tusinde Mil i tre og en halv Maaned, en længere Vejstrækning end en af Jordens

Storcirkler. Hvorhen foer vi nu, hvad havde Fremtiden bestemt for os?

Efterat vi vare komne ud af Strædet ved Gibraltar holdt Nautilen sig i rum Sø. Den steg nu atter op til Overfladen, og vi fik paa denne Maade atter den Fornøjelse at kunne foretage vore daglige Promenader paa Platformen.

Jeg steg op paa den, fulgt af Ned Land og Jean. I en Afstand af tre Mil saae vi utydeligt Kap St. Vincente, der udgjør den spanske Halvøes sydvestlige Forbjerg. Det blæste en stærk Kuling fra Syd, Platformen blev hyppigt overskyllet af store Søer, saa at det næsten var en Umulighed at blive deroppe. Vi gik derfor ogsaa ned igjen, efterat vi havde indaandet nogle Pust af den friske Luft.

Jeg begav mig til mit Værelse. Jean styrede Koursen til sit Rum, men Kanadieren fulgte mig med meget betænkelig Mine. Vor hurtige Fart gjennem Middelhavet havde forhindret ham i at iværksætte sine Planer, og han skjulte ikke sin Misfornøjelse herover.

Da Døren til mit Værelse var bleven lukket, satte han sig og betragtede mig en Stund i Taushed.

„Kjære Ned, sagde jeg, jeg forstaaer Dem, men De har Intet at bebrejde Dem. At tænke paa Flugt under en saadan Sejlads som Nautilens i Middelhavet vilde have været Vanvid."

Ned Land svarede ikke. Hans sammenpressede Læber, hans rynkede Øjenbryn antydede, at han nu atter var et Bytte for en eller anden fix Idee.

„Men, vedblev jeg, endnu have vi ikke nogen Grund til at fortvivle. Vi gaae nu op langs Por-

tugals Kyst. Ikke langt derfra er Frankrig og England, hvor vi let ville kunne finde et Tilflugtssted. Men hvis Nautilen, efterat vi vare komne ud fra Strædet ved Gibraltar, havde sat Koursen mod Syd, hvis den havde ført os til disse Regioner, hvor Kontinenterne savnes, saa vilde jeg have delt Deres Uro. Men vi veed nu, at Kaptajn Nemo ikke undflyer de civiliserede Have, og om nogle Dage vil De kunne handle med fuldkommen Sikkerhed.

Ned Land fixerede mig endnu skarpere og sagde endelig:

„Det er i Aften, vi skulle forsøge."

Jeg rejste mig hurtigt op. Jeg var unægtelig ikke forberedt paa denne Meddelelse. Jeg vilde svare Ned, men jeg vidste i Øjeblikket ikke selv, hvad jeg vilde sige.

„Vi kom overens om at afvente en Lejlighed, vedblev han. Denne Lejlighed er nu kommen. Vi ville iaften befinde os i et Par Fjerdingvejs Afstand fra den spanske Kyst. Natten er mørk. Jeg har Deres Ord, Hr. Aronnax, og jeg gjør Regning paa Dem."

Da jeg vedblivende forholdt mig taus, rejste Kanadieren sig og kom nærmere hen til mig.

„Iaften Klokken Ni, sagde han. Jeg har forberedt Jean. Paa den Tid har Kaptajnen lukket sig inde i sin Kahyt og er formodenlig gaaet tilsengs. Hverken Maskinfolkene eller den øvrige Besætning kan see os. Jean og jeg ville begive os til den midterste Trappe. De, Hr. Arronnax, bliver i Bibliotheket, i nogle Skridts Afstand fra os, og afventer der mit Signal. Aarerne,

Masten og Sejlet ligge i Baaden. Det har endogsaa lykkedes mig at praktisere lidt Levnetsmidler ind i den. Og Alt er saaledes i Orden til iaften.

— Havet er uroligt, sagde jeg.

— Det indrømmer jeg, svarede Kanadieren, men man maa sætte sig ud over denne Ubehagelighed. Friheden er vel værd, at man betaler den. Forøvrigt er Baaden solid, og vi ville jo, som sagt, kun faae nogle Fjerdingvej til Land. Hvem veed, om vi maaske ikke imorgen vilde befinde os idetmindste en Snees Mil ude i rum Sø. Naar nu blot Omstændighederne ville begunstige os, saa lægge vi mellem ti og elleve enten til ved Bredden, eller ogsaa ere vi døde. Altsaa med Guds Hjælp og iaften!

Med disse Ord fjernede Kanadieren sig. Jeg havde forestillet mig, at jeg, naar den omhandlede Lejlighed indtraf, dog under alle Betingelser vilde kunne komme til at reflektere over og afhandle Sagen saameget, som jeg selv ønskede. Men det tillod Ned Land ikke. Og hvad skulde jeg iøvrig have kunnet svare ham. Han havde fuldkommen Ret. Jeg havde givet mit Ord, og jeg kunde jo heller ikke paatage mig Ansvaret for at sætte min Ledsagers Fremtid paa Spil udelukkende af rent personlig Interesse. Kunde ikke Kaptajn Nemo maaske allerede imorgen føre os langt bort fra ethvert Land?

I dette Øjeblik underrettede en stærk hvinende Lyd mig om, at Luftbeholdningerne fyldtes, og at Nautilen snart vilde sænke sig under Atlanterhavets Bølger.

Jeg blev i mit Værelse. Jeg vilde undgaae

Kaptajnen, for ikke at lade ham see den Sindsbevægelse, hvori jeg befandt mig. Paa denne Maade tilbragte jeg en bekymret Dag, vaklende mellem Lysten til atter at komme i Besiddelse af min fri Villie samt Bekymringen over at skulle forlade denne mærkværdige Nautil og see mine undersøiske Studier afbrudte paa Halvvejen. Jeg skulde saaledes forlade dette Ocean, „mit Atlanterhav", som jeg morede mig med at kalde det, uden at have undersøgt dets dybeste Lag, uden at have opdaget de Hemmeligheder, som det indiske og det stille Hav havde aabenbaret mig! Min Roman faldt mig af Hænderne allerede ved det første Bind, min Drøm blev afbrudt i det herligste Øjeblik. Saaledes hengik flere kjedsommelige Timer, i hvilke jeg snart saae mig i Sikkerhed paa Landet med mine Ledsagere, snart ønskede, at en eller anden uforudseet Begivenhed maatte forhindre Ned Land i at iværksætte sine Planer.

To Gange begav jeg mig til Salonen. Jeg vilde raadspørge Kompasset. Jeg vilde see om Nautilens Kours virkelig nærmede os til, eller om den ikke maaske netop fjernede os fra den portugisiske Kyst. Nej. Skibet holdt sig stadig i de portugiske Farvande. Det vendte Stavnen mod Nord og sejlede langs Oceanets Bredder.

Man maatte saaledes tage sit Parti og forberede sig paa at flygte. Hvad jeg havde at pakke sammen var ikke meget; det reducerede sig udelukkende til mine Optegnelser.

Med Hensyn til Kaptajn Nemo, spurgte jeg mig selv, hvad han vilde tænke om vor Flugt, hvilken

Uro, hvilken Harme den maaske vilde foraarsage ham, og hvad han vilde gjøre i det Tilfælde, at den enten blev opdaget eller mislykkedes. Unægtelig havde jeg ikke nogen Grund til at klage over ham. Tvertimod. Aldrig havde noget Gjæstevenskab været mere utvungent end hans. Kunde man ikke beskylde mig for Utaknemlighed, naar jeg forlod ham paa denne Maade? Men ingen Ed bandt os til ham. Det var kun paa Forholdenes Tvang, ikke paa vort Æresord han stolede, naar det gjaldt om for bestandig at fængsle os til ham. Men denne hans aabent tilkjendegivne Hensigt: at ville gjøre os til Fanger paa Livstid ombord, berettigede jo netop alle vore Flugtforsøg.

Jeg havde ikke seet Noget til Kaptajnen efter vort Besøg ved Øen Santorin. Vilde Tilfældet føre mig sammen med ham, før vi drog bort fra Nautilen? Jeg baade ønskede og frygtede det. Jeg lyttede, om jeg kunde høre ham gaae inde i sit Værelse, der laae Væg om Væg med mit. Men ikke en Lyd naaede mit Øre.

Jeg kom da til at fremsætte det Spørgsmaal for mig selv, om dette mærkelige Menneske i Virkeligheden var ombord. Allerede den Nat, da Baaden paa Grund af en eller anden hemmelig Expedition sejlede bort fra Skibet, allerede dengang vare mine Tanker om Kaptajnen undergaaede nogen Forandring. Til Trods for, hvad han havde sagt, troede jeg dog, at han stod i et Slags Forbindelse med Land. Forlod han aldrig Nautilen?

Der havde undertiden kunnet hengaae hele Uger, uden at jeg traf sammen med ham. Hvad tog han

sig for i denne Tid? Var det ikke muligt, at han, naar jeg troede, han led af melankolske Anfald, at han da langt fra sit Fartøj opfyldte et eller andet Hverv, hvis Beskaffenhed var mig ubekjendt.

Alle disse Tanker stormede sammen med tusinde andre ind paa mig. Gisningernes Mark maatte selvfølgelig være uden Grændser under de selsomme Forhold, i hvilke vi befandt os. Jeg følte mig ubeskrivelig ilde tilmode. Denne Venten forekom mig evig; Timerne løb altfor uendelig langsomt i Forhold til min Utaalmodighed.

Som sædvanlig blev der serveret Middag for mig i mit Værelse. Jeg spiste just ikke med nogen synderlig Madlyst; jeg var altfor beskæftiget med de vexlende Tanker, der opfyldte mig. Klokken syv reiste jeg mig fra Bordet. Der var endnu hundrede og tyve Minuter tilbage til det Øjeblik, da jeg skulde træffe sammen med Ned Land. Min Sindsuro fordobledes, og min Puls slog voldsomt. Jeg gik frem og tilbage paa Gulvet i Haab om, at Bevægelsen skulde berolige min feberagtige Tilstand. Tanken om, at jeg muligvis kunde omkomme under Udførelsen af vort dristige Foretagende, var ikke den mest pinlige. Jeg vilde endnu nødigere, at vor Plan skulde blive opdaget, før vi forlode Nautilen.

Jeg vilde endnu en Gang kaste et Blik ind i Salonen. Jeg traadte ind i dette Musæum, hvor jeg havde tilbragt saamange nyttige og behagelige Timer. Jeg betragtede alle disse Rigdomme, alle disse Skatte ligesom en Mand, der staaer i Begreb med at gaae i evig Landsflygtighed, tager Afsked for aldrig at vende

tilbage. Disse Naturens Vidundere, disse Kunstens Mesterværker, mellem hvilke jeg havde tilbragt saa lang Tid, dem skulde jeg forlade for bestandig!

Jeg vilde gjennem Vinduerne see ud mod Atlanterhavets Bølger, men Lugerne vare hermetisk tillukkede.

Idet jeg saaledes vandrede gjennem Salonen, kom jeg til den Dør, som førte til Kaptajnens Værelse. Til min store Forundring stod denne Dør paa Klem. Jeg trak mig uvilkaarligt tilbage. Hvis Kaptajn Nemo befandt sig i dette Værelse, kunde han see mig. Men da Alt var stille, nærmede jeg mig dog atter Døren. Værelset var tomt. Jeg skjød Døren op og gik nogle Skridt ind i Stuen.

Jeg lagde Mærke til nogle Billeder paa Væggen, som jeg ikke havde seet ved mit første Besøg. Det var Portræter af disse Historiens berømte Mænd, hvis Liv kun havde været et fortsat Offer for en eller anden stor menneskelig Idee: Kosciusko, den under Raabet finis poloniæ faldne Helt; Botzaris, det unge Grækenlands Leonidas; O'Connell, Irlands Forsvarer; Washington, den nordamerikanske Unions Grundlægger; Manin, den italienske Fædrelandsven; Lincoln, der faldt for en slaverielskende Galnings Kugle, og endelig John Brown, denne Martyr for den sorte Races Befrielse, der var fremstillet hængende i sin Galge, saaledes som Victor Hugo havde tegnet ham.

Hvilket Forbindelsesbaand existerede der mellem disse heltemodige Sjæle og Kaptajn Nemo? Skulde jeg endelig gjennem denne Portrætsamling kunne løse Hemmeligheden, som omgav hans Liv? Var han

Forkæmper for undertrykkede Folk, havde han sat sig Slaveracernes Befrielse som Opgave? Havde han spillet en Rolle i Aarhundredets sociale eller politiske Omvæltninger? Havde han været en af Heltene i den amerikanske Krig, denne sørgelige, men saa ærefulde Kamp?

Pludselig slog Klokken Otte. Jeg blev vækket af mine Drømme; jeg skjælvede, som om et usynligt Øje havde kunnet trænge ind til den inderste Vraa af min Hemmelighed, og jeg styrtede ud af Værelset.

Mit Blik standsede nu ved Kompasset. Vi gik vedblivende i nordlig Retning. Vi skjøde en anseelig Fart, og Manometret viste en Dybde af omtrent tredsindstyve Fod. Omstændighederne begunstigede saaledes Kanadierens Planer.

Jeg begav mig til mit Værelse og klædte mig varmt paa. Jeg var rede og ventede. Kun Skruens Buldren afbrød den dybe Taushed ombord. Jeg lyttede med spændt Opmærksomhed. Klangen af Stemmer kunde jo pludselig underrette mig om, at Ned Land var bleven greben under Iværksættelsen af sine Flugtplaner. En dødelig Uro bemægtigede sig mig. Jeg søgte forgjæves at gjenvinde min Koldblodighed.

Da Klokken manglede nogle Minuter i Ni, lagde jeg mit Øre tæt op til Kaptajnens Dør. Men jeg hørte Intet. Jeg forlod da mit Værelse og begav mig atter til Salonen, over hvilken der hvilede et uhyggeligt Halvmørke.

Jeg aabnede Døren, som førte til Bibliotheket. Ogsaa her det samme utilstrækkelige Lys, den samme Ensomhed. Jeg gik hen og stillede mig tæt ved Dø-

ren, der førte til Midtertrappen. Jeg ventede Ned Lands Signal.

I samme Øjeblik begyndte Skruens Buldren kjendeligt at aftage og ophørte snart derpaa fuldstændig. Hvorfor denne Forandring i Nautilens Sejlads? Begunstigede eller forhindrede den Udførelsen af Ned Lands Plan? Det stod ikke i min Magt at sige det.

Tausheden forstyrredes kun af mit Hjertes Banken.

Pludselig hørte jeg en let Støj. Det var Nautilen, som havde naaet Havets Bund. Min Uro fordobledes. Jeg hørte Intet til Kanadierens Signal. Jeg havde Lyst til at gaae hen til ham og bede ham opgive sit Forsøg.

Da blev Døren aabnet til den store Salon, og Kaptajn Nemo traadte ind.

Han saae mig, og uden nogen Indledning sagde han i en meget forekommende Tone:

„Ah, Hr. Professor, jeg søgte netop Dem. Er De inde i den spanske Historie?"

Selv om man tilbunds var inde i sit eget Fædrelands Historie, vilde man ikke under de Forhold, hvori jeg for Øjeblikket befandt mig, have været i Stand til at anføre et eneste Ord af den. End sige saa, naar Talen var om den spanske.

„Naa, Hr. Professor, gjentog Kaptajnen, jeg spørger Dem, om De er hjemme i den spanske Historie?

— Ikke synderligt, svarede jeg.

— Ja saaledes gaaer det altid med lærde Folk, sagde Kaptajnen, naar det kommer til Stykket, veed de Ingenting. Tag da Plads, saa skal jeg fortælle Dem en selsom Begivenhed af denne Historie."

Kaptajnen lagde sig paa Divanen, og jeg satte mig maskinmæssigt i Nærheden af ham.

„Hr. Professor, sagde han, lyt nu opmærksomt til, hvad jeg har at fortælle. Det vil vistnok interessere Dem, thi det besvarer et Spørgsmaal, som De uden Tvivl ikke har kunnet løse.

— Jeg hører Dem, Kaptajn, sagde jeg, der ikke havde nogen Anelse om, hvor han vilde hen, eller hvorvidt denne Begivenhed stod i Forbindelse med vore Flugtplaner.

— Hr. Professor, vedblev han, med Deres Tilladelse ville vi springe tilbage til Aar 1702. De vil mindes, at Ludvig XIV vilde paatvinge Spanierne sin Slægtning, Hertugen af Anjou. Denne Fyrste, der under Navn af Philip V regerede mere eller mindre daarligt, fremkaldte i Udlandet et stærkt Parti imod sig. Aaret forud havde nemlig de regerende Huse i Holland, Østrig og England i Haag afsluttet et Forbund, der havde til Hensigt at berøve Philip V Kronen og skjænke den til en Erkehertug, som de paa Forhaand gave Navnet Karl III. Spanien burde kunne trodse denne Koalition, men man var næsten fuldstændig blottet for Soldater og Sømænd. Penge derimod vilde man ikke savne, saafremt de med Guld og Sølv ladede Skibe, der vare afsendte fra Amerika, kunde komme ind i de spanske Farvande.

Henimod Slutningen af 1702 ventede man netop en rig Konvoj, som Frankrig lod eskortere af en Flaade paa treogtyve Orlogsfartøjer under Admiral Château-Renaud; de allierede Flaader gjorde nemlig paa denne Tid hele Atlanterhavet usikkert.

Denne Konvoj var bestemt til Kadix, men da Admiralen havde erfaret, at en engelsk Flaade krydsede i disse Farvande, besluttede han at løbe ind i en fransk Havn.

De spanske Befalingsmænd over Konvojen protesterede mod denne Beslutning. Saafremt de ikke kunde komme ind til Kadix, vilde de i ethvert Tilfælde eskorteres til Bugten ved Vigo, der ligger paa Spaniens nordvestlige Kyst, og som ikke var blokeret.

Admiral Château-Renaud var svag nok til at give efter, og Skibene løb da ind i Bugten ved Vigo. Uheldigvis danner denne Bugt en aaben Rhed, der ikke paa nogensomhelst Maade kan forsvares. Man maatte saaledes skynde sig at losse, før de alierede Flaader kom, og Tiden vilde ogsaa have været fuldstændig tilstrækkelig hertil, saafremt der ikke var opstaaet et smaaligt Rivalitetsspørgsmaal.

De følger vel nøje med i Begivenhedernes Udvikling, spurgte Kaptajnen.

— Fuldstændig, svarede jeg, der aldeles ikke begreb, af hvilken Grund Kaptajnen holdt denne historiske Forelæsning for mig.

— Jeg fortsætter, vedblev han. Kjøbmændene i Kadix havde et Privilegium, ifølge hvilket de skulde modtage alle Varer, som ankom fra Vestindien. At losse Guld- og Sølvbarrerne i Vigo var som Følge deraf en Krænkelse af deres Ret. De klagede da ogsaa i Madrid og udvirkede af den svage Philip V, at Konvojen, uden at maatte losse Ladningen, skulde blive liggende i Bugten ved Vigo, indtil de fjendtlige Flaader havde fjernet sig.

Men medens man fattede denne Beslutning, ankom de engelske Skibe til Bugten. Trods sine underlegne Kræfter kæmpede Admiral Château-Renaud tappert, men da han saae, at Konvojens Skatte vare nærved at falde i Fjendens Hænder, borede han Skibene i Sænk, og de gik da tilbunds med deres umaadelige Rigdomme."

Her taug Kaptajn Nemo. Jeg indrømmer, at jeg endnu ikke indsaae, af hvilken Grund denne Historie skulde interessere mig.

„Nu vel! spurgte jeg ham.

— Nu vel, Hr. Arronnax, svarede han; vi befinde os for Øjeblikket i denne Bugt ved Vigo, og det beroer kun paa Dem selv, om De vil kaste et Blik ind i dens Hemmeligheder."

Kaptajnen reiste sig og bad mig følge sig. Salonen var mørk, men Bølgerne straalede formeligt ind gjennem Vinduerne. Jeg saae ud.

I en halv Fjerdingvejs Omkreds syntes Havet at være gjennemtrængt af elektriske Lys. Man saae tydeligt Sandbunden. En Del af Nautilens Besætning var, klædte i Dykkerdragter, beskjæftigede med at borttage halvforraadnede Tønder og bundløse Kister, som laae midt imellem en Mængde forskjellige Vraglevninger. Fra disse Fade og Kister udstrømmede der Guld- og Sølvbarrer, rene Kaskader af Piastre og Smykker.

Belæssede med dette kostbare Bytte vendte Matroserne tilbage til Nautilen, hvor de aflossede deres Byrde for saa igjen at begive sig ud til dette uudtømmelige Guld- og Sølvfiskeri.

Jeg forstod nu Alt. Vi befandt os paa Skuepladsen for Søkampen den 22de Oktbr. 1702. Her vare de for den spanske Regerings Regning fragtede Skibe blevne borede i Sænk. Og Kaptajn Nemo kom hertil for at føre Millionerne ombord paa Nautilen, indtil han ved given Lejlighed havde Brug for dem. Det var for ham, for ham alene, at Amerika havde udleveret sine kostbareste Metaller. Han var den eneste Arving til alle disse fra Incas, fra de af Cortez overvundne Indianere bortrøvede Skatte.

„Vidste De, Hr. Professor, spurgte Kaptajnen smilende, at Havet gjemte saa mange Rigdomme? Jeg behøver her kun at opsamle, hvad Menneskene have tabt, og det Samme er Tilfældet paa mangfoldige andre Skuepladser for Skibbrud. Jeg har nøjagtigt optegnet alle disse Steder paa mine Søkort. Forstaaer De nu, at jeg er Ejer af Milliarder?

— Jeg forstaaer det, Kaptajn. Men tillad mig dog at sige Dem, at hvad særlig Beskatningen af denne Bugt angaaer, er De kun kommen lidt forud for et rivaliserende Aktieselskab.

— Og hvilket da?

— Et Selskab, som af den spanske Regering har erholdt Privilegium paa at opsamle de sunkne Skibe. Aktionærerne i dette Selskab stole paa en umaadelig Gevinst, thi man anslaaer Værdien af de forliste Rigdomme til 180 Millioner Rigsdaler.

— Et hundrede og firsindstyve Millioner, svarede Kaptajn Nemo. Ja, de var der, men de ere der ikke længer.

— Virkelig, sagde jeg. Det vilde sikkert være et Barmhjertighedsværk at give Aktieejerne et Vink

herom. Hvem veed dog, maaske vilde det ikke engang blive vel optaget. Hvad Spillere i Almindelighed mest ærgre sig over, er ikke Tabet af deres Penge. Jeg beklager dem dog mindre end den Mængde Ulykkelige, mellem hvilke disse Rigdomme, fornuftigt fordelte, vilde have kunnet stifte umaadelig Gavn, medens hele Skatten nu for bestandig bliver ufrugtbar."

Jeg havde ikke ytret den sidste Tanke, før jeg følte, at jeg havde maattet saare Kaptajn Nemo.

„Ufrugtbar, svarede han ivrigt. Troer De da, min Herre, at disse Skatte ere tabte, fordi det er mig, som tager dem under min Varetægt? Troer De, at det er for min egen Regning, jeg opsamler dem? Hvem siger Dem, at jeg ikke gjør god Brug af dem? Troer De, at jeg er uvidende om, at der endnu paa Jorden findes lidende Væsener, undertrykte Racer, Ulykkelige, som bør trøstes, Offere, som bør hævnes? Begriber De da ikke? ...."

Kaptajn Nemo standsede; maaske angrede det ham, at han havde sagt for Meget. Men jeg havde gjættet Alt. Hvilke de Motiver end havde været, som tvang ham til at søge Uafhængighed under Havet, saa var han dog trods Alt vedbleven at være Menneske. Hans Hjerte bankede endnu for Menneskehedens Lidelser, og hans grændseløse Velgjørenhed omfattede de undertrykte Racer ligesaavel som Individerne.

Og jeg forstod nu, hvortil de Millioner vare bestemte, som Kaptajn Nemo havde afsendt, da Nautilen sejlede i det oprørske Kretas Farvande.

Niende Kapitel.

Et forsvundet Kontinent.

Den følgende Morgen, den 19de Februar, saae jeg Kanadieren træde ind i mit Værelse. Jeg ventede hans Besøg. Han saae meget bekymret ud.

„Lykken var os imod igaar, Ned, sagde jeg til ham.

— Ja, deri har Professoren ganske vist Ret. At den fordømte Kaptajn ogsaa skulde standse netop paa samme Tid, som vi agtede at flygte.

— Nu, hvad skal man sige, Ned; han havde et Ærinde hos sin Bankier.

— Sin Bankier!

— Eller rettere sit Bankierhus. Jeg mener dermed Havet, hvor hans Rigdomme befinde sig i større Sikkerhed end i en hvilkensomhelst Statskasse."

Jeg fortalte nu Kanadieren den foregaaende Dags Begivenhed i det skjulte Haab, at jeg derved skulde faae ham til at opgive Tanken om at forlade Kaptajnen. Men min Beretning havde ikke andet Resultat end at aflokke Ned en energisk udtalt Beklagelse af, at han ikke for egen Regning var kommen til at gjøre en Udflugt paa Kamppladsen ved Vigo.

„Men Sagen er derfor ikke opgivet, sagde han. Vor Flugt kan lykkes en anden Gang, ja maaske allerede endnu iaften.

— Hvilken Kours styrer Nautilen? spurgte jeg.

— Det veed jeg ikke.

— Nu vel, Klokken tolv bliver Højden taget; saa kunne vi faae det at vide."

Kanadieren begav sig til Jean. Saasnart jeg var paaklædt, gik jeg op i Salonen. Ifølge Kompasset syntes der ikke saa snart at kunne være Tale om Flugt. Nautilen sejlede nemlig i syd-syd-vestlig Retning, og vi vendte Evropa Ryggen.

Jeg ventede med en vis Utaalmodighed paa, at man skulde tage Højden. Klokken halv tolv bleve Beholdningerne tømte, og vi stege op til Overfladen. Jeg skyndte mig op paa Platformen, hvor Ned Land allerede befandt sig.

Vi havde ikke længer Land i Sigte; rundt om laae kun det umaadelige Hav. Himlen var overtrukken, og det blæste en stiv Kuling.

Ned stirrede stivt ud mod Horisonten; han haabede stadig at faae Øje paa det Land, som han saa heftigt længtes efter.

Ved Middagstid viste Solen sig et Øjeblik. Den Næstkommnanderede benyttede sig heraf for at tage Højden. Da Søgangen begyndte at blive stærkere, gik vi ned, og Lugen lukkedes til.

En Time senere raadspurgte jeg Kortet og saae da, at Nautilens Stilling var angivet med 13° 17′ Længde og 33° 22′ Brede, hvilket vilde sige det Samme, som at den befandt sig over hundrede Mil

fra den nærmeste Kyst. Der kunde ikke længer være Tale om nogensomhelst Flugt, og jeg overlader Læserne at tænke sig Kanadierens Vrede, da jeg underrettede ham om vor Stilling.

Jeg for min Part følte mig just ikke nedslaaet i nogen overvættes Grad. Jeg følte mig befriet for en Byrde, som havde tynget paa mig, og jeg kunde atter med Ro hengive mig til mine sædvanlige Arbejder.

Omtrent Klokken elleve om Aftenen fik jeg aldeles uventet Besøg af Kaptajn Nemo. Han spurgte mig paa en meget elskværdig Maade, om jeg følte mig træt af at have vaaget den foregaaende Nat. Jeg gav et benægtende Svar.

„I saa Tilfælde, Hr. Aronnax, vil jeg foreslaae Dem en noget aparte Udflugt.

— Lad høre, Kaptajn.

— De har endnu ikke undersøgt Havbunden undtagen om Dagen og i Solskin. Kunde det ikke more Dem at see den i en mørk Nat?

— Jo, tilvisse.

— Jeg maa imidlertid paa Forhaand underrette Dem om, at denne Udflugt vil blive besværlig. Vi maa foretage en langvarig Vandring og passere over et Bjerg. Vejene ere just ikke synderlig godt vedligeholdte.

— Hvad De der siger, Hr. Kaptajn, forøger kun min Nysgjerrighed. Jeg er rede til at følge Dem.

— Nu vel, Hr. Professor, vi ville da iføre os vore Dykkerdragter."

Da vi kom til Rummet, hvor disse opbevaredes, saae jeg, at hverken mine Ledsagere eller Nogen af

Besætningen skulde følge os paa denne Udflugt. Kaptajn Nemo havde ikke engang foreslaaet mig at tage Ned eller Jean med.

Efter nogle Minuters Forløb havde vi taget Apparaterne paa. Men de elektriske Lygter saae jeg Intet til, og jeg spurgte derfor Kaptajnen om dem.

„De ville ikke være os til noget Gavn," svarede han.

Jeg troede at have hørt fejl, men jeg kunde ikke gjentage mit Spørgsmaal, thi Kaptajnens Hoved var allerede forsvundet under Metalhylsteret. Ogsaa jeg tog nu min Kobberhue paa, og jeg følte, at man stak en Jernstav i Haanden paa mig. Kort efter havde vi i en Dybde af tusinde Fod Fodfæste paa Atlanterhavets Bund.

Det led henimod Midnat. Vandet var næsten kulsort, men Kaptajn Nemo viste mig i det Fjerne et rødtlysende Punkt, et Slags bredt Lysskjær, der straalede i omtrent en halv Mils Afstand fra Nautilen. Hvad kunde det være for en Ild, hvormed vedligeholdtes den, paa hvilken Maade kunde den lyse her midt i Vandmassen? Det var Altsammen Spørgsmaal, paa hvilke jeg ikke kunde give noget Svar. I ethvert Tilfælde lyste den for os, hvor mat den endogsaa var, og da jeg havde vænnet mig til den ejendommelige Belysning, Noget, der iøvrig ikke varede længe, indsaae jeg, hvor unyttige de Ruhmkorffske Apparater vilde have været os under de forhaandenværende Omstændigheder.

Kaptajn Nemo og jeg gik tæt ved Siden af hinanden i Retning mod det lysende Punkt. Den flade Havbund hævede sig lidt efter lidt. Vi vandrede med

Stormskridt, medens vi støttede os til Stokkene, men vi kom dog ikke rigtig hurtigt fremad, thi vore Fødder sank ofte ned i en med Alger og flade Steen blandet Leermasse.

Medens vi saaledes vandrede afsted, hørte jeg et Slags raslende Lyd over Hovedet paa mig. Undertiden blev den heftigere, undertiden lidt svagere. Jeg begreb snart Grunden til den; det var en meget stærk Regn, der faldt ned paa Overfladen af Vandet. Aldeles instinktmæssig opstod den Tanke hos mig, at jeg muligvis kunde blive gjennemblødt. Midt i Vandet, paa Havbunden! Jeg kunde ikke lade være at lee af denne urimelige Idee. Men Sagen er, at man under den tykke Dykkerdragt ikke mere har nogen Følelse af det vaade Element; man synes at befinde sig i en noget tættere Atmosfære end den almindelige paa Jorden, det er det Hele.

Da vi havde gaaet en halv Times Tid, begyndte Grunden at blive overfyldt med Klipper. Meduserne, forskjellige mikroskopiske Krebsdyr og Pennatulerne spredte en svag fosforskinnende Glands over dem. Jeg skimtede Stenhøje, der bedækkedes af adskillige Millioner Plantedyr og store Masser af Alger. Fødderne glede ofte paa de slimede Tangmasser, og uden min Stok vilde jeg flere Gange være falden omkuld. Da jeg vendte mig om, saae jeg vedblivende det hvidglindsende Skin fra Nautilen, der dog stadig blev mattere paa Grund af Afstanden.

De Stensamlinger, om hvilke jeg nylig talte, vare fordelte paa Havbunden med en vis Regelmæssighed, som jeg ikke kunde forklare mig. Jeg iagttog gigan=

tiske Klippekløfter, der forsvandt i det Fjerne, og hvis Længde jeg ikke kunde underkaste nogen Beregning. Og ligeledes lagde jeg Mærke til forskjellige andre Ejendommeligheder, som jeg heller ikke kunde komme paa det Rene med. Det forekom mig, som om mine tunge Blysaaler knuste et Lag af Ben, der med en skarp, skjærende Lyd knagede under mine Fødder. Hvad kunde det være for en vældig Slette, jeg nu gjennemstrejfede? Jeg havde Lyst til at spørge Kaptajnen derom, men jeg forstod endnu aldeles ikke det Tegnsprog, som satte ham i Stand til at tale med sine Kammerater, naar de fulgte os paa vore undersøiske Udflugter.

Det rødagtige Lys, som vejledte os paa Vejen, begyndte at tiltage i Styrke og bragte næsten Horisonten til at straale i Lueglands. Tilstedeværelsen af denne Ild under Vandet vakte i højeste Grad min Nysgjerrighed. Var det et eller andet elektrisk Fluidum, der paa denne Maade gav sin Nærværelse tilkjende? Nærmede jeg mig et Naturfænomen, der endnu var ukjendt for Jordens Lærde? Eller — thi denne Tanke faldt mig ogsaa ind — blev Ilden muligvis vedligeholdt ved Menneskehænder? Skulde jeg maaske her dybt under Havet træffe sammen med Stalbrødre, Venner af Kaptajn Nemo, der førte samme forunderlige Liv som han selv, og hos hvilke han nu agtede at aflægge et Besøg? Alle disse vilde, urimelige Ideer forfulgte mig, og det vilde i den Sindsstemning, hvori jeg for Øjeblikket befandt mig, aldeles ikke have forbauset mig, om jeg paa Bunden af dette Hav havde

opdaget en af de undersøiske Stæder, som kun existerede i Kaptajn Nemos Drømme.

Vor Vej blev stadig lysere og lysere. Det hvidagtige Skin lyste paa Toppen af et Bjerg, som var omtrent otte hundrede Fod højt. Men dette Lys var kun en simpel Gjenspejling i Vandlagenes Krystal. Selve Kilden til dette uforklarlige Skin befandt sig paa Bjergets modsatte Skraaning.

Kaptajn Nemo gik uden Nølen frem mellem Stenlabyrintherne paa Atlanterhavets Bund. Han kjendte denne forunderlige Vej, han havde sikkert ofte vandret den og kunde ikke gaae fejl. Jeg fulgte ham med urokkelig Tiltro. Han forekom mig som en af Havets Aander, og medens jeg fulgte bagefter ham, beundrede jeg hans kæmpemæssige Skikkelse, der lignede et mørkt Skyggebillede paa den lysende Horisont.

Klokken var et om Natten. Vi vare naaede frem til Bjergets første Affatser. Men for at komme op paa dem maatte man vove sig ind paa de besværlige Stier i den vældige Skov, der laa foran os.

Ja, en Skov af døde Træer, uden Løv, uden Livskraft, Træer, der vare blevne forstenede ved Vandets Indflydelse. Det var ligesom en endnu opretstaaende Stenkulsskov, der med sine Rødder holdt sig fast i den revnede Jordbund, og hvis Grene, lig fine Silhouetfigurer af sort Papir, tydeligt aftegnede sig mod Vandtaget. Man tænke sig en Skov som Harzwald, voxende paa Siderne af et Bjerg og oversvømmet. Gangstierne vare bedækkede med Alger og Tangarter, mellem hvilke der kravlede en hel lille Verden af Krebsdyr. Jeg gik fremad, kravlede op ad Klipperne,

krøb over omkuldfaldne Træstammer, sønderfled Slyngplanterne, der gyngede mellem Træerne, og opskræmmede Fiskene, der ilede fra Gren til Gren. Henrykt som jeg var, følte jeg ikke den mindste Smule til nogensomhelst Træthed.

Hvilket Skuespil! Hvorledes skal jeg kunne beskrive det! Hvorledes skal jeg kunne skildre Synet af disse Skove, af disse Klipper under Havet, hvorledes skal jeg kunne male et Billede af de nederste Partier, som vare saa mørke og vilde, og af de øverste, der straalede i de dejligste røde Farvetoner. Vi klattrede over Klippestykkerne, der siden med et dumpt, lavinagtigt Bulder styrtede ned i store Masser. Paa begge Sider aabnede sig dunkle Gallerier, i hvilke Blikket forvildede sig; hist og her saae man lange Udhugninger, der syntes tilvejebragte ved Menneskehænders Arbejde, og jeg spurgte mig undertiden selv, om der ikke pludselig vilde fremtræde nogen af disse undersøiske Regioners Beboere for mig.

Men Kaptajn Nemo steg hurtigt opad, og jeg vilde ikke blive tilbage. Min Stok gjorde mig god Nytte. Et Fejltrin vilde have været yderst farligt i disse trange Passer, der paa begge Sider vare optagne af uhyre Dyb; men jeg vandrede fremad med faste Skridt uden at føle nogensomhelst Svimmel. Snart hoppede jeg over en Revne, hvis Dyb vilde have bragt mig til at gyse tilbage, hvis jeg havde befundet mig paa Jorden; snart vovede jeg mig ud paa nogle skrøbelige Træstammer, der laae henover en Afgrund, og jeg saae ikke engang ned til mine Fødder, jeg havde kun Øjet aabent for denne Egns henrivende vilde

Partier. Paa nogle Steder iagttog man statuelignende Klippestykker, der syntes at trodse Ligevægtens Love, saaledes som de i hældende Stillinger hvilte paa deres uregelmæssigt formede Fodstykker. Paa andre Steder igjen saae man naturlige Taarne, store Klippevægge, der hældede i en Vinkel, som Ligevægtslovene ganske vist ikke vilde have tilladt her paa Jorden.

Og følte jeg ikke selv denne ved Vandets store Tæthed fremkaldte Ejendommelighed, naar jeg til Trods for mine tunge Klæder, mit Kobberhoved og mine Metalsaaler steg op ad de mest utilgængelige Skrænter og tilbagelagde dem saa at sige med Stengedens og Gemsens Lethed.

Jeg veed meget vel, at Skildringen af denne undersøiske Udflugt sagtens vil forekomme Mange usandsynlig. Men ikke destomindre ere de Tilstande og Begivenheder, hvis Fortæller jeg er, ligesaa virkelige som ubestridelige.

To Timer efterat vi vare tagne bort fra Nautilen, havde vi passeret Skovbæltet, og hundrede Skridt over vore Hoveder hævede Bjergtoppen sig, idet den bredte Skygge over det blændende Straaleskjær paa den modsatte Skraaning. Nogle forstenede Buske udstrakte sig der i truende Zigzaglinier. Fiskene kom frem i Masser under vore Fødder lig Fugle, der overraskes i det høje Græs. Bjergmassen var gjennembrudt af uigjennemtrængelige Gange, dybe Grotter, bundløse Huller, i hvis Dyb jeg hørte en skrækindjagende Støj. Mit Blod flød tilbage til Hjertet, naar jeg opdagede et eller andet umaadeligt Krebsdyr, der spærrede mig Vejen. Tusinde lysende Punkter

glimrede i Mørket. Det var disse Dyrs Øjne, Jættehummere, der rejste sig lig Hellebardierer og rystede deres Kløer med en Raslen som af Lænker, titaniske Krabber, der hvilte paa deres Fødder som Kanonerne paa deres Lavetter.

Hvad var dette for en vidunderlig ukjendt Verden? Hvilken Orden tilhørte disse Leddyr, om hvilke Klippen dannede ligesom en ny Skal. Hvad var Hemmeligheden ved deres vegetative Tilværelse, og gjennem hvormange Aarhundreder havde de paa denne Maade levet i Oceanets yderste Dyb?

Jeg havde den inderligste Lyst til at standse, men jeg fik ikke Tid dertil. Kaptajn Nemo, der var vant til at see disse Dyr, helligede dem ingen Opmærksomhed. Vi vare komne til det første Plateau, hvor nye Vidundere ventede mig. Her aftegnede sig pittoreske Ruiner, der mindede om Arbejder, opførte ved Menneskehænder. Jeg saae vældige Stenhøje, fordums Templer og Slotte, der vare beklædte med en Verden af blomstrende Plantedyr og over hvilke Algerne og Tangen dannede et tykt Plantetæppe.

Men hvad var da dette for en Del af Jorden, der saaledes var bleven opslugt af Oversvømmelsen? Hvem havde ordnet disse Klipper og Stene lig de forhistoriske Tiders Dolmens?*) Hvor var jeg, hvor havde Kaptajn Nemo ført mig hen?

Hvor jeg dog havde Lyst til at spørge ham derom! Men da jeg ikke kunde det, ilede jeg hen til

*) Dolmen ɔ: celtiske Stenaltre, der efter den almindelige Antagelse ere blevne opførte af Druiderne.

ham. Jeg greb hans Arm. Men han rystede paa Hovedet og viste op mod den højeste Top af Bjerget med en Bevægelse, som forekom mig skulde sige:

„Kom! Kom med og bliv ikke træt."

Jeg fulgte ham med Anspændelse af mine sidste Kræfter, og efter nogle Minuters Forløb var jeg klattret op til Toppen, der rejste sig omtrent fyrgetyve Fod over hele denne Klippemasse.

Jeg betragtede den Skrænt, som vi nu havde tilbagelagt. Bjerget hævede sig ikke mere end syv til otte hundrede Fod over Sletten, men paa den modsatte Side beherskede det med dobbelt saa stor Højde det atlantiske Oceans Bund, der her laae lavere. Mit Blik strejfede vidt omkring og overskuede et anseeligt Rum, der var oplyst af et heftigt lynende Ildskjær. Ja, i Sandhed, dette Bjerg var en Vulkan. Halvtredsinstyve Fod under Toppen udkastede et stort Krater Strømme af Lava, der som Ildkaskader fordelte sig i Vandmassens Skjød. Paa Grund af sin Beliggenhed blev saaledes denne Vulkan en umaadelig Fakkel for den lavere liggende Slette, der oplystes lige til Horisontens yderste Grændser.

Jeg har sagt, at dette undersøiske Krater udkastede Lava, men ikke, at der steg Luer op fra det. For at der kan fremkomme Luer, udkræves Luftens Ilt, og den kan ikke udvikle sig under Vandet. Men Lavastrømmene, der i sig selv have Principet for deres glødende Tilstand, kunne overgaae til en Hvidglødhede, kæmpe sejrrigt mod det vaade Element og forvandles til Gas ved at træde i Berøring med det. De glede ned til Foden af Bjerget, hvor de, ligesom

Vesuvs Udtømmelser, stødte paa et andet Torre del Greco.

Thi der, under mine Øjne, viste sig en tilintetgjort Stad med sammenstyrtede Tage, omkuldkastede Templer, revnede Hvælvinger, omfaldne Søjler, i hvilke man kunde opdage den toskanske Stils solide Proportioner. Længere borte saae jeg nogle Levninger af en gigantisk Akvadukt; her opdagede jeg Grundmurene til et Akropolis, hist Spor af en Kaj, som om en eller anden antik Havn fordum havde beskyttet Handelsfartøjerne og Krigstriremerne paa Bredden af et forsvundet Ocean. Endnu længere borte saae jeg omstyrtede Mure, brede øde Gader, et helt Pompeji, der laae begravet under Vandet, og som Kaptajn Nemo nu viste mig i hele dets Storhed.

Hvor var jeg? Hvor var jeg? Jeg maatte for enhver Pris vide det, og jeg stod allerede i Begreb med at rive Kobberhatten af mit Hoved.

Men Kaptajn Nemo kom hen til mig og forhindrede mig i mit Forsæt. Han tog derpaa en kridtlignende Sten op og begav sig hen til en sort Basaltklippe, paa hvilken han skrev følgende ene Ord:

Atlantis.

Det foer som et Lyn gjennem min Sjæl. Atlantis, Theopompus' Meropida, Platons Atlantis, dette Fastland, hvis Forsvinden Origenes, Porphyrius, Jamblichus, d'Anville, Malte Brun og Humboldt tilskrev Sagaen, men hvis tidligere Tilværelse er bleven antaget af Possidonius, Plinius, Ammianus Marcellinus, Tertullianns, Engel, Sherer, Tournefort, Buffon og d'Avezac, — dette Land viste sig her for mig, endnu

bærende de umiskjendelige Spor af Undergangen. Det var altsaa dette sunkne Land, hvor Atlanternes mægtige Folk engang havde boet, det Folk, mod hvilket det gamle Grækenland foretog sine første Krigstog.

Den Historieskriver, som i sine Skrifter har bevaret Mindet om disse heroiske Tiders Heltegjerninger, er netop Plato. Hans Dialog mellem Timeos og Kritias er saa at sige bleven nedskreven under Digteren og Lovgiveren Solons Inspiration.

En Dag talte Solon med nogle vise Oldinge i Saïs, en By, der allerede dengang havde opnaaet en Alder af otte hundrede Aar, saaledes som dens paa Templets hellige Mure indridsede Historie udviser. En af disse Oldinge fortalte om en anden Stad, der var endnu tusinde Aar ældre. Denne første atheniensiske Stad var bleven angrebet og for en Del ødelagt af Atlanterne. Disse Atlanter, sagde han, beboede et umaadeligt Fastland, der var større end Afrika og Asien tilsammen, et Fastland, der strakte sig fra den tolvte til den fyrgetyvende Grad nordlig Brede. Atlanternes Vælde udbredte sig lige til Ægypten. De vilde endogsaa underkue Grækenland, men maatte vige for dets Indbyggeres ubøjelige Modstand. Sekler forsvandt. Der opstod en Elementernes Rasen med Oversvømmelser og Jordskjælv. En Nat og en Dag vare tilstrækkelige til at begrave dette Atlantis. Kun dets højeste Toppe, Madera, de azoriske Øer, de kanariske Øer og det grønne Forbjergs Øer, rage endnu op af Bølgerne.

Disse vare de historiske Minder, som Kaptajn Nemos Indskrift paa Basaltklippen fremkaldte hos mig.

Ved en af de mærkværdigste Skjæbnens Tilskikkelser stod jeg altsaa nu paa et af dette Fastlands Bjerge. Jeg berørte med min Haand disse Ruiner, der vare tusinde Aarhundreder gamle. Jeg vandrede der, hvor det første Menneskes Samtidige havde vandret. Under mine tunge Saaler knuste jeg Skeletterne af Sagatidens Dyr, jeg vandrede der, hvor denne tilintetgjorte Verdens mægtige Træer fordum havde udbredt deres Skygge.

Ak, hvorfor havde jeg ikke Tid! Jeg brændte af Lyst efter at stige ned ad dette Bjergs bratte Skrænter, efter at gjennemstrejfe hele dette Kontinent, der uden Tvivl forbandt Afrika og Amerika med hinanden, efter at besøge disse store, antidiluvianske Byer. Her, lige for mit Blik, udstrakte sig maaske det krigerske Makhimos, det fromme Eusebes, hvis jættestore Indbyggere levede hele Aarhundreder og vare stærke nok til at opstable disse umaadelige Stenblokke, der endnu modstode Vandets Indvirkning. Men maaske vilde et eller andet eruptivt Fænomen atter en Dag løfte disse sunkne Ruiner op til Overfladen! Man har i denne Del af Oceanet opdaget talrige undersøiske Vulkaner, og mangt et Fartøj har mærket forunderlige Rystelser, naar det passerede over disse urolige Dybder. Nogle have hørt et dumpt Bulder, som tilkjendegav Elementernes Kamp dernede, andre have fundet vulkansk Aske, der var bleven slynget op af Havet. Hele denne Grund, lige til Ækvator, bearbejdes endnu af plutoniske Kræfter. Og hvem veed, om der ikke i en fjern Fremtid, naar de ere voxede ved vulkanske Udtømmelser og ved nye Lava-

lag, vil skyde ildsprudende Bjergtoppe op over Atlanterhavets Overflade!

Medens jeg fortabte mig i disse Drømmerier, medens jeg søgte at fæste alle dette grandiose Landskabs Detailler i min Erindring, stod Kaptajn Nemo ubevægelig og ligesom forstenet i stum Henrykkelse. Tænkte han paa disse forsvundne Slægter og forlangte han af dem at lære Menneskeskjæbnens Hemmelighed at kjende? Begav denne mærkelige Mand sig herhen for at hente nye Kræfter i Historiens Minde og for at leve Antikens Liv om igjen, han, der skyede det moderne Liv? Hvad vilde jeg ikke have givet for at kjende hans Tanker, for at dele dem, for at forstaae dem!

Vi forbleve en hel Time her og betragtede den vældige Slette i Lavastrømmens Straaleskjær. Et dumpt Bulder forplantede sig tydeligt gjennem Vandet med majestætisk Voldsomhed. Maanen skinnede ned gjennem Vandmassen og kastede nogle blege Straaler henover det sunkne Kontinent. Det var kun et mat Glimt, men det gjorde en ubeskrivelig Effekt. Kaptajnen rejste sig og kastede et sidste Blik henover Sletten. Derefter gav han mig med Haanden et Tegn til, at jeg skulde følge ham.

Vi stege hurtigt ned ad Bjerget. Da vi vare komne ud af Stenskoven, opdagede jeg Nautilens Lysapparat, der funklede som en Stjerne. Kaptajnen gik i lige Retning henimod Skibet, og vi befandt os atter ombord, da Morgenrødens første Farveskiftninger forgyldte Oceanets Overflade.

Tiende Kapitel.

Undersøiske Stenkulslag.

Den følgende Dag, den 20de Februar, vaagnede jeg meget seent. Nattens Anstrengelser havde forlænget min Søvn lige til Klokken Elleve. Jeg klædte mig hurtigt paa; jeg længtes efter at faae at vide, hvilken Kours Nautilen styrede. Den vedblev at sætte Syd paa med en Hastighed af fem Mil i Timen samt paa en Dybde af tre hundrede Fod.

Jean kom ind. Jeg fortalte ham om vor natlige Udflugt, og da Lugerne aabnedes, fik han endogsaa et Glimt at see af det forsvundne Kontinent.

Thi Nautilen sejlede kun tredive Fod over den atlantiske Slette. Den ilede frem som en Balon, der af Vinden drives hen over Jordfladen; men det vilde dog være mere overensstemmende med Sandheden, naar jeg sagde, at vi befandt os i Salonen ligesom Passagererne i en Iiltogswaggon. Først saae vi fantastiske Klipper ile forbi os, Skove, der vare gaaede over fra Plante- til Mineralriget, og hvis ubevægelige Silhouetter aftegnede sig under Vandfladen i de forunderligste Figurer. Jeg saae endvidere Stenhøje, der vare overtrukne med Tapeter af Axidier og Søanemoner

og overſaaede med lange lodret nedhængende Vandplanter, ſamt underlig formede Lavablokke, der bare Vidnesbyrd om de plutoniſke Udbruds vilde Raſeri.

Medens ſaadanne bizarre Landſkaber ſtraalede i vort elektriſke Lys, fortalte jeg Jean om disſe Atlanter, der have inſpireret Bailly til ſaamange herlige Sider.

Men Jean, der ſyntes adſpredt, laante mig ikke nogen ſynderlig ſtor Opmærkſomhed, og jeg opdagede da forreſten ogſaa ſnart Grunden til denne hans Ligegyldighed.

En talrig Mængde Fiſke havde nemlig lagt Beſlag paa ham, og naar der var Tale om Fiſke, hørte den i Klasſifikationens Afgrunde fortabte Jean ikke længer til denne Verden. Under ſaadanne Omſtændigheder var der for mig intet Andet at gjøre end at følge ham og i Forening med ham paany optage vore ichtyologiſke Studier.

Disſe Atlanterhavets Fiſke adſkilte ſig imidlertid ikke meget fra dem, ſom vi hidtil havde iagttaget. De beſtode af jætteſtore Rokker, der havde en Længde af ſexten Fod og vare udruſtede med en Muſkelſtyrke, ſom ſatte dem i Stand til at kaſte ſig op over Vandet, af forſkjellige Slags Hajer, blandt andre en Glaucus af femten Fods Længde med hvasſe, trekantede Tænder, ſamt af en og en halv Fod lange Havaal, der ilede forbi os lig en Mængde fine, ſmidige Orme.

Men medens jeg iagttog disſe forſkjellige Prøver paa Havfaunaen, undlod jeg ikke tillige at underſøge det gamle Atlantis' vældige Sletter. Undertiden tvang Klippernes lunefulde Hævninger og Sænkninger Nautilen til

at mindske sin Fart, og den manøvrerede da med stor Behændighed i de trange Dele. Kun naar disse Dallabyrinther bleve altfor indviklede, hævede Skibet sig, for saa igjen, naar det havde passeret over et saadant ufarbart Sted, at sænke sig ned til nogle Favne over Havbunden. Det var en forunderlig og fortryllende Sejlads, der mindede ikke saa lidt om Manøvreringen ved en Luftballonfart, kun med den Forskjel, at Nautilen passivt adlød den styrende Haand.

Henimod Klokken Fire om Eftermiddagen begyndte Havbunden, der hidindtil væsenlig havde bestaaet af en tyk Dyndmasse, blandet med mineralske Fragmenter, at antage en anden Karakter; den blev klippefuld og syntes oversaaet med Konglomerater, med basaltiske Tufstensarter og Lavafragmenter. Jeg stod i den Formening, at Sletten nu vilde blive afløst af Bjergegne, og jeg opdagede i Virkeligheden ogsaa snart, at den sydlige Horisont afspærredes ved en høj Bjergvæg, der syntes at afskjære al Mulighed fra at komme videre i den Retning. Dens Spids hævede sig upaatvivlelig over Havfladen. Det maatte være et Fastland eller i ethvert Tilfælde en Ø, enten en af de kanariske eller en af det grønne Forbjergs Øer. Da Højden endnu ikke var bleven tagen, var jeg aldeles uvidende om, hvor vi befandt os. Under alle Betingelser forekom det mig, at denne Bjergvæg ikke kunde udgjøre Grændseskjellet for dette Atlantis, hvoraf vi endnu kun havde tilbagelagt en ubetydelig Del.

Natten afbrød ikke mine Jagttagelser. Jeg var alene, idet Jean havde begivet sig til sin Kahyt. Nautilen, der havde sagtnet sin Fart, sejlede som oftest tæt

henover den ujevne Flade, ligesom om den vilde lægge sig til Hvile paa den, og hævede sig kun undertiden lunefuldt op til Havfladen. I det sidste Tilfælde saae jeg nogle forunderlige Billeder gjennem Vandets Krystal.

Jeg vilde endnu være bleven staaende længe ved mit Vindue, for paa samme Tid at beundre Havet og Himlen, hvis ikke Lugerne vare faldne til igjen. Da det skete, befandt Nautilen sig lige ved Bjergvæggen. Jeg kunde ikke danne mig nogen Forestilling om, hvorledes den nu vilde manøvrere. Imidlertid rørte den sig i nogen Tid ikke af Pletten. Jeg sov ind med den faste Beslutning, at ville vaagne igjen, naar jeg havde blundet nogle Timer.

Men da jeg den følgende Dag traadte ind i Salonen, var Klokken allerede Otte. Jeg betragtede Manometret, der fortalte mig, at Nautilen flød paa Oceanets Overflade. Forøvrig hørte jeg tydeligt Trin paa Platformen.

Jeg steg op til Lugen. Den var aaben. Men istedetfor den lyse Dag, som jeg havde ventet, var jeg omgiven af dybt Mørke. Hvor vare vi? Havde jeg taget Fejl. Var det maaske endnu Nat? Ikke en Stjerne glimrede, og forøvrig kunde Natten heller ikke være saa dyb mørk.

Jeg stod der tvivlraadig og taus, da en Stemme pludselig spurgte mig: „Er det Dem, Hr. Professor?

— Ah, Kaptajn Nemo, svarede jeg; vil De ikke være saa god at sige mig, hvor vi for Tiden befinde os?

— Under Jorden, Hr. Professor.

— Under Jorden! udbrød jeg. Og Nautilen flyder ikke desto mindre.

— Ja, den flyder.

— Men jeg forstaaer ikke?

— Vent nogle Øjeblikke. Vort Lysapparat vil strax blive tændt, og De vil da blive tilfredsstillet."

Jeg satte Foden paa Platformen og ventede. Mørket var saa dybt, at jeg ikke engang kunde see et Glimt af Kaptajnen. Naar jeg imidlertid saae lige i Vejret, syntes jeg at opdage en svag Lysning, et Slags mat Dagskjær, der brød frem fra et cirkelrundt Hul. Da tændes pludselig det elektriske Lysapparat, og dets straalende Glands fordunklede helt og holdent det matte Lys.

Jeg saae mig omkring. Nautilen laae stille; den befandt sig ved et Skjær, der var dannet som en Kaj. Det Hav, som for Øjeblikket bar Skibet, var en Indsø, indesluttet i en Rundkreds af Bjergvægge. Dens Overflade befandt sig, som Manometret udviste, i lige Højde med Havfladen udenfor. Forøvrig rundede Bjergvæggene sig til en Hvælving og havde Form af en umaadelig omvendt Tragt, hvis Højde beløb sig til fem eller sexhundrede Favne. I denne Top saae jeg en cirkelrund Aabning. Det var gjennem den, at det matte Skjær, der øjensynlig skrev sig fra Dagslyset, var kommet.

Før jeg nærmere undersøgte den indre Anordning i denne Grotte, før jeg spurgte mig selv, om den var et Værk af Naturen eller af Menneskehænder, gik jeg hen til Kaptajn Nemo.

„Hvor ere vi? spurgte jeg.

— I Centrum af en udslukket Vulkan, svarede Kaptajnen, en Vulkan, hvis Indre Havet har optaget som Følge af en eller anden Jordrystelse. Medens De sov, Hr. Professor, løb Nautilen ind i den gjennem en af Naturen dannet Kanal, der aabner sig tredive Fod under Havfladen. Her er dens Havn, en sikker, bekvem, hemmelighedsfuld og mod alle Vinde skjærmet Havn. Nævn mig paa deres Kontinenters eller Øers Kyster en Havn, der giver saa sikker Beskyttelse mod Stormenes Raseri?

— Ja, De befinder Dem virkelig i Sikkerhed her, Kaptajn Nemo. Hvad skulde der vel kunne hænde Dem i Centrum af en Vulkan. Men har jeg ikke seet en Aabning ved dens Spids?

— Jo, dens Krater, et Krater, som tidligere var opfyldt af Lava, Dampe og Luer, men som nu kun tilfører os den Luft, vi indaande.

— Men hvad er da dette for et vulkansk Bjerg? spurgte jeg.

— Det tilhører en af de talrige Øer, hvormed dette Hav er oversaaet. Medens det for almindelige Fartøjer kun er et simpelt Skjær, er det for os en umaadelig Grotte. Tilfældet har ladet mig opdage den, og Tilfældet har virkelig ved denne Lejlighed gjort mig en stor Tjeneste.

— Men kunde man ikke stige ned i Vulkanen gjennem Mundingen, som udgjør dens Krater?

— Nej, Hr. Professor. Det er muligt at komme frem i det Indre af dette Bjerg indtil en Højde af hundrede Fod fra Havbunden, men højere oppe staae

Væggene altfor stejle, til at Nogen kan stige op eller ned ad dem.

— Jeg seer, Kaptajn, at Naturen tjener Dem overalt og altid. De befinder Dem i fuldstændig Sikkerhed paa denne Sø. Men hvortil gavner dette Tilflugtssted. Nautilen behøver jo ikke nogen Havn.

— Nej, det gjør den ganske vist ikke, Hr. Professor, men den trænger til Elektricitet for at kunne bevæge sig, den trænger til Grundstoffer, der kunne frembringe denne Elektricitet, Natrium for at kunne nære disse Grundstoffer, Kul for at kunne frembringe sit Natrium og Stenkulsgruber for at kunne faae sit Kul. Men netop her bedækker Havet hele Skove, der ere blevne begravne i de geologiske Tider; disse ere nu blevne forvandlede til Stenkul, og jeg har da her en aldeles uudtømmelig Grube.

— Optræder Deres Besætning da her som Grubearbejdere?

— Ganske vist. Disse Gruber udbrede sig her under Havet aldeles som Newcastles Stenkulslag. Iklædte deres Dykkerdragter samt med Hakken og Spaden i Haanden bryder min Besætning her de Stenkul, som jeg ikke engang vilde forlange fra Kontinenternes Gruber. Da jeg brænder disse Kul for at fremstille Natrium, giver den gjennem Krateret opstigende Røg dette Bjerg Udseende af at være en endnu virkende Vulkan.

— Og ville vi faae Lejlighed til at see Deres Besætning i Arbejde?

— Ikke denne Gang; jeg vil nemlig gjerne skynde mig at fortsætte vor Verdensomsejling under Havet.

Derfor vil jeg denne Gang kun forsyne mig med nyt Forraad af det Natrium, som jeg her har paa Oplag. Vi ville ikke opholde os længer her, end der behøves for at indskibe det, og det er kun een Dag. Hvis De derfor vil see Dem omkring i denne Grottte, saa benyt Dem af Tiden, Hr. Aronnax."

Jeg takkede Kaptajnen og begav mig til mine to Ledsagere, der endnu ikke havde forladt deres Kahyt. Jeg inviterede dem til at følge mig uden at sige dem, hvor de befandt sig.

De stege op paa Platformen. Jean, der aldrig forundrede sig over Noget, ansaae det for den naturligste Ting af Verden at vaagne op under et Bjerg, naar man var slumret ind under Bølgerne. Ned Land grundede kun paa, om der ikke fandtes nogen Udgang paa Grotten.

Efter Frokost, henimod Klokken Ti, stege vi ned paa „Kajen".

„Saa komme vi da endnu engang til at sætte Foden paa Jorden, sagde Jean.

— Jeg kalder ikke dette Jorden, svarede Kanadieren. Og forresten ere vi jo ialfald ikke „paa", men „under" Jorden."

Mellem Bjergvæggene og Søen strakte der sig en sandig Kyst, hvis største Brede var femhundrede Fod. Paa denne Kyststrækning kunde man bekvemt vandre omkring Søen. Men selve Grundvolden af de høje Bjergvægge dannede et ujevnt Plan, paa hvilket der i pittoresk Uorden laae opstablet vulkanske Blokke og store Pimpstensstykker. Alle disse uordnede Masser vare ved den underjordiske Ilds Indflydelse blevne

omgivne med et blankt Emaillelag, der tilbagekastede det elektriske Lys Straaler. Det glimmerlignende Støv paa Kysten fløj, naar vi gik fremad, bort under vore Fødder lig en Sky af Gnister.

Vi kom, ingenlunde umærkeligt, højere og højere op fra Bredden; men man maatte bevæge sig forsigtigt paa Stenbunkerne, der ikke vare forbundne ved nogensomhelst Art af Cement, og det hændte ikke saa sjeldent, at Foden snublede mellem disse Feldspath- og Kvartsstykker.

Denne gigantiske Hules vulkanske Natur gav sig overalt tilkjende. Jeg henledte mine Ledsageres Opmærksomhed herpaa.

„Forestil Jer, hvad denne Tragt maa have været, da den endnu lige til Mundingen var opfyldt med glødende Lava.

— Jeg kan udmærket godt forestille mig det, svarede Jean. Men kan Hr. Professoren sige mig, hvorfor de vulkanske Kræfter paa dette Sted have hørt op med deres Virksomhed.

— Ganske simpelt, Jean, fordi en eller anden vulkansk Rystelse har frembragt den Aabning under Havfladen, gjennem hvilken Nautilen løber ind. Det atlantiske Oceans Vand strømmede da ind i det Indre af Bjerget. Der opstod en voldsom Kamp mellem de to Elementer, men den endte med Neptuns Sejr. Mange Aarhundreder ere imidlertid gaaede siden den Tid, og den oversvømmede Vulkan er nu bleven forvandlet til en fredelig Grotte.

— Godt, sagde Ned Land. Jeg antager Deres Forklaring, men jeg beklager i vor Interesse, at den

Aabning, hvorom Hr. Professoren taler, ikke kom i Stand over Vandfladen.

— Men, kjære Ned, svarede Jean, hvis Aabningen ikke var bleven under Vandet, saa kunde jo Nautilen aldrig være kommen ind her.

— Og jeg vil tilføje, Master Land, at Vandet saa ikke kunde være strømmet ind i Bjerget, og at Vulkanen altsaa var vedbleven at være Vulkan. Deres Bekymring er paa denne Maade fuldstændig overflødig."

Vi vedbleve at stige opefter. Affatserne blev bestandig brattere og smallere. Hist og her fandtes der i dem dybe Huller og Revner, som vi maatte see at komme over. Vi maatte tillige gaae udenom fremspringende Bjergmasser. Undertiden maatte vi endogsaa krybe fremad paa Maven. Men ved Hjælp af Jeans Behændighed og Kanadierens Styrke bleve alle Vanskeligheder overvundne.

Da vi vare naaede til en Højde af to hundrede og halvtredsinstyve Fod, standsedes vor videre Opstigning af uovervindelige Hindringer. Klippen hævede sig her aldeles lodret, og der stod saaledes altsaa kun tilbage at gaae omkring Bjerget. Paa denne sidste Affats begyndte imidlertid Planteriget at kæmpe mod Mineralriget. Nogle Buske og endogsaa nogle Træer havde fæstet Rødder i Klippevæggenes Revner. Jeg opdagede adskillige Euforbier med deres ætsende Saft. En Del Heliotroper, der forøvrig ikke gjorde synderlig Skjel for deres Navn, da der aldrig naaede nogen Solstraale ned til dem, hang sørgeligt med deres duftløse og halvvejs visnede Blomsterklaser. Hist og her

skjøde nogle Gaaseurter bly op ved Foden af store Aloer. Men mellem Lavablokkene iagttog jeg ogsaa adskillige smaa Violer, hvis svage Duft jeg med Velbehag indaandede. Duften er Blomstens Sjæl, og Havblomsterne, de pragtfulde Alger, have ingen Sjæl.

Vi vare naaede frem til en Gruppe kraftige Drageblodstræer, hvis stærke Rødder trængte ind under Klippestykkerne, da Ned Land pludseligt udbrød:

„Men, Hr. Professor, see her, en Bikube!

— En Bikube! gjentog jeg og gjorde en Bevægelse, som udtrykte den største Tvivl.

— Ja, en Bikube! vedblev Kanadieren; og Bier, der sværme omkring den.“

Jeg nærmede mig og kunde nu ikke længer tvivle om, hvad jeg saae med mine egne Øjne. Rundt omkring Mundingen af et Hul i et af Drageblodtræets Stammer sværmede der virkelig nogle Tusinde af disse kloge Insekter, der ere saa almindelige paa de kanariske Øer, hvor deres Frembringelser skattes saa overordenlig højt.

Det var fuldkommen naturligt, at Kanadieren vilde forsyne sig med et Forraad af Honning, og jeg kunde selvfølgelig ikke have nogen Indvending at gjøre derimod. I en Høj af visnede Blade blev der indblandet noget Svovl, som fandtes mellem Lavaen, man stak saa Ild derpaa og begyndte at ryge Bierne ud. Kanadieren høstede adskillige Pund Honning, som han stak ned i sin Læderrandsel.

„Naar Brødtræsdejgen bliver blandet med denne Honning, ville vi faae en ganske delikat Kage.

— Men, udbrød Jean, det bliver jo formelig Peberkagedejg.

— Naa ja, sagde jeg, men lad os saa fortsætte vor interessante Promenade."

Undertiden, naar de Gangstier, vi fulgte, slog Bugter, kunde vi overskue Søen i hele dens Udstrækning. Det elektriske Lys oplyste den fredfulde Overflade, der hverken kjendte til Farer eller Bølger. Nautilen laae aldeles ubevægelig. Paa Kysten bevægede Besætningen sig lig en Mængde Skygger, der tydeligt aftegnede sig i den straalende Atmosfære.

Vi vandrede nu omkring Bjerget. Jeg opdagede efterhaanden, at Bierne i denne Vulkan ikke vare de eneste Repræsentanter for Dyreriget. Rovfugle svævede hist og her omkring i Skyggen eller fløj ud fra deres Reder, som de havde bygget paa Klippetinderne. Der fandtes Spurvehøge med hvid Bug samt skrigende Falke. Ogsaa fede Trapgjæs sprang med stor Hurtighed omkring paa Klippeskraaningerne. Kanadierens Begjærlighed vaktes selvfølgelig ved Synet af dette velsmagende Vildt, og han græmmede sig sandsynligvis meget over, at han ikke havde en Bøsse hos sig. Han forsøgte at erstatte Kugler med Sten, og efter flere frugtesløse Forsøg lykkedes det ham endelig at saare en af disse prægtige Trapgjæs. Det er kun den rene Sandhed, naar jeg siger, at han tyve Gange satte sit Liv paa Spil for at bemægtige sig dette Dyr, men han havde saa ogsaa den Tilfredsstillelse, at Trapgaasen til Slutning krøb ned til Honningkagerne i hans Randsel.

Vi kunde ikke længer gaae paa Bjerget, og vi

maatte som Følge deraf atter stige ned til Bredden. Det gabende Krater ovenover os lignede en stor Schaktaabning. Fra det Punkt, hvor vi nu befandt os, kunde man aldeles tydeligt see Himlen. Jeg opdagede endogsaa Skyer, der joges frem af Vestenvinden, sænke sig næsten helt ned til Bjergets Top. Dette var et sikkert Bevis paa, at de holdt sig paa en ubetydelig Højde, thi Vulkanen hævede sig ikke mere end otte hundrede Fod over Oceanets Overflade.

En halv Time efter Kanadierens sidste Bedrift havde vi atter naaet den indre Bred. Der var Floraen repræsenteret af store Masser af Strandkaal, en smuk lille Plante, der er ret god at sylte. Jean plukkede nogle Knipper af den. Hvad Faunaen angaaer, saa talte han Tusinder af Krebsdyr af alle Arter, Hummer, Krabber, Rejer, Mysisarter, Galatheer og en uhørt Mængde forskjelligtformede Snegle.

Paa dette Sted aabnede der sig en smuk Grotte. Mine Ledsagere og jeg fandt Fornøjelse i at strække os paa det fine Sand. Ilden havde poleret Klippevæggene, saa de vare glindsende og emaillerede; det saae tillige ud, som om de alle vare bestrøede med Glimmerstøv.

Samtalen drejede sig naturligvis om de evindelige Flugtforsøg, og jeg troede at kunne give det Haab, at Kaptajn Nemo kun var gaaet mod Syd for at forsyne sig med nyt Forraad af Natrium. Jeg haabede, sagde jeg, at han nu vilde begive sig til Europas og Amerikas Kyster, saa at Kanadieren med mere Held end tidligere kunde iværksætte sine Planer.

Vi havde ligget en Time i den henrivende Grotte.

Samtalen, der oprindelig havde været meget livlig, begyndte nu at blive mindre underholdende. Vi bleve formelig Allesammen overfaldne af en vis Sovesyge. Og da jeg for mit Vedkommenoe ikke fandt nogen Grund til at gjøre Modstand, var jeg snart sunken hen i en dyb Slummer. Jeg drømte — man kan, som bekjendt, ikke vælge sine Drømme — jeg drømte, at min Tilværelse indskrænkede sig til et simpelt Bløddyrs vegeterende Liv. Jeg syntes, at denne Grotte dannede den dobbelte Skal omkring mig.

Pludselig vaktes jeg af Jean.

„Hurtigt, hurtigt! raabte han.

— Hvad er der? spurgte jeg, idet jeg rejste mig halvt op.

— Vandet stiger op til os."

Jeg rejste mig nu helt op. Havet bruste som en fossende Strøm ind i vort Tilflugtssted, og da vi jo i Virkeligheden ikke vare Bløddyr, maatte vi skynde os at flygte.

Efter nogle Minuters Forløb vare vi i Sikkerhed paa Grottens eget Tag.

„Hvad er dette her? spurgte Jean. Et nyt Naturfænomen?

— Nej, mine Venner, svarede jeg; det er Ebbe og Flod, slet ikke Andet. Floden truer med at overraske os ligesom engang Walter Scotts Helt. Oceanet hæver sig udenfor, og som Følge af en fuldkommen naturlig Ligevægtslov stiger Søens Overflade ligesaa meget. Vi ere heldigvis slupne med et lille Bad. Lad os nu see at komme ned til Nautilen og klæde os om."

Tre Kvarteer senere havde vi endt vor Vandring og gik atter ombord. Besætningen var netop bleven færdig med at indlade det Kvantum Natrium, som skulde ombord, og Nautilen var klar til øjeblikkelig at afgaae.

Kaptajn Nemo gav imidlertid ikke nogen Befaling i denne Retning. Vilde han afvente Natten og i Hemmelighed løbe ud gjennem sin undersøiske Passage? Maaske.

Hvorledes det end forholdt sig dermed, havde Nautilen den følgende Morgen forladt sin Ankerplads og gik med god Fart nogle Favne under det atlantiske Havs Bølger.

Ellevte Kapitel.

Sargasso-Søen.

Nautilen havde ikke forandret Kours. Alt Haab om at komme tilbage til de evropæiske Farvande var saaledes fuldstændig strandet. Kaptajn Nemo styrede jevnt ud mod Syd. Hvor vilde han føre os hen?

Nautilen passerede imidlertid en mærkelig Del af det atlantiske Ocean. Enhver kjender Tilstedeværelsen af den store Varmtvandsstrøm, der fører Navnet Golfstrømmen. Den opstaaer i den mexikanske Havbugt, og naar den har forladt denne, vender den sig mod Spitsbergen. Men før denne Strøm har forladt den mexikanske Havbugt ved 44de Grad nordlig Brede, deler den sig i to Arme. Den største af disse gaaer til Irlands og Norges Kyster, medens den anden bøjer mod Syd paa Højden af de azoriske Øer og, naar den har beskyllet Afrikas Kyster samt beskrevet en lang oval Figur, kommer tilbage til Antillerne. Denne anden Arm omgiver med sine Ringe af varmt Vand den Del af det kolde, rolige, ubevægelige Ocean, som man kalder Sargasso-Søen, en virkelig Sø midt i det atlantiske Ocean. Vandet i den store Strøm be-

høver ikke mindre end tre Aar for at tilbagelægge sit Løb.

Sargassosøen bedækker hele den sunkne Del af de Gamles Atlantis. Adskillige Forfattere have endogsaa antaget, at de talrige Planter, hvormed den er oversaaet, ere blevne løsrevne fra Prairierne paa de Gamles Kontinent. Sandsynligere er det imidlertid, at disse Græsvæxter og Tangarter ere blevne rykkede bort fra Evropas og Amerikas Kyster og af Golfstrømmen førte lige til denne Zone. Det var denne sidste Antagelse, der bragte Columbus til at formode Tilværelsen af en ny Verden. Da den store Opdagers Fartøjer kom til Sargassosøen, kunde de kun med stor Vanskelighed sejle igjennem disse Planter; til Besætningernes store Forskrækkelse behøvede de hele tre Uger for at passere dem.

Saaledes var denne Egn, som Nautilen besøgte, en Maatte, vævet af Alger og Havtang, saa tyk, saa tæt, at et Fartøjs Forstavn havde stor Møje med at rive den i Stykker. Kaptajn Nemo, der ikke vilde vikle sin Skrue ind i denne græsbevoxede Masse, holdt sig paa en Dybde af omtrent en halv Snes Fod under Havfladen.

Navnet Sargasso kommer af det spanske Ord sargazzo, der betyder Havtang. De uendelige Plantemasser dannes ogsaa hovedsagelig af Havtang.

Og Aarsagen til, at disse Vandplanter samle sig i det atlantiske Havs rolige Vande, er ifølge den lærde Maury, Forfatteren til Geographie physique du globe følgende:

„Den Forklaring, som kan gives — siger han —

forekommer mig at kunne støttes ved en Erfaring, som Alverden har gjort. Naar man i et Fad lægger Korkstumper eller hvilkensomhelst andet flydende Legeme og man lader Vandet i Karret bevæge sig i en Cirkel, saa vil man finde, at de spredte Smaalegemer forene sig til en Gruppe midt paa Vandfladen, det vil sige paa dens mindst oprørte Punkt. Med Hensyn til det Naturfænomen, som vi i dette Tilfælde have med at gjøre, er det atlantiske Hav Karret, Golfstrømmen den cirkulerende Strøm og Sargassosøen det Midtpunkt, hvor de flydende Legemer samles."

Jeg deler Maurys Anskuelse, og jeg har havt Lejlighed til nøje at iagttage Naturfænomenet i denne Egn, der saa sjeldent besøges af Fartøjer. Over os flød Legemer af alle Slags, sammenpakkede mellem disse brunagtige Planter: Træstammer, der vare revne løs fra Anderne eller fra Klippebjergene og drevne ned ad Amazon- eller Mississippifloden, utallige Vraggjenstande, Splinter af Skibsskruer og Kjøle, sønderslaaede Skandseklædninger, der bleve tyngede saaledes ned af Snegle- og Muslingeskaller, at de ikke kunde stige op til Oceanets Overflade. Tiden vil tillige engang komme til at bestyrke Rigtigheden af Maurys anden Anskuelse, at disse Gjenstande, der saaledes have hobet sig sammen i Aarhundreder, ville blive forstenede under Vandets Indflydelse og danne uudtømmelige Stenkulsgruber, et kostbart Forraad, som den forudseende Natur bringer i Orden til den Dag, Menneskene have udtømt Fastlandets Gruber.

I dette Væv af Græs og Tang saae jeg smukke, rosenfarvede Lilliestjerner, Søstjerner, der slæbte paa

deres lange Fangearme, grønne, røde og blaa Maneter og især Cuviers store Straaledyr, hvis blegblaa Parasolformer ere kantede med violette Garniturer.

Hele Dagen den 22de Februar tilbragtes i Sargassosøen, hvor Fiskene, der holde meget af Havplanter og Krebsdyr, finde en rigelig Føde. Den følgende Dag havde Oceanet atter faaet sit sædvanlige Udseende.

I nitten Dage derefter eller fra den 23de Februar til den 13de Marts førte Nautilen, der holdt sig midt i det atlantiske Ocean, os bort med en uafbrudt Hurtighed af hundrede Mil i fire og tyve Timer. Kaptajn Nemo havde tydelig nok i Sinde at gjennemføre sit Program, og jeg tvivlede intet Øjeblik om, at han, efter at have sejlet omkring Kap Horn, vilde vende tilbage til det stille Havs sydlige Farvande.

Ned Land havde saaledes havt Grund til sin Frygt. Paa disse udstrakte Vande, der fuldstændig savne Øer, kunde der aldeles ikke være Tale om at forlade Fartøjet. Der fandtes heller ikke nogen Mulighed for, at vi kunde modsætte os Kaptajn Nemos Villie. Det Eneste var at underkaste sig og finde sig i sin Skjæbne.

Men vilde ikke Kaptajn Nemo kunne bevæges til, naar denne Rejse var endt, at tilbagegive os vor Frihed mod at vi aflagde en edelig Forpligtelse til aldrig at omtale hans Tilværelse? Det vilde være et Æresord, som vi vilde holde. Man maatte imidlertid føre Forhandlinger med Kaptajnen om dette kildne Spørgsmaal. Og hvorledes skulde jeg kunne forlange en saadan Frihed? Han havde jo selv strax i Begyndelsen og paa en bestemt Maade erklæret, at Hemmelig-

heden ved hans Liv krævede vort stadige Fangenskab ombord paa Nautilen. Min Tavshed i de tre Maaneder, i hvilke vi havde opholdt os hos ham, maatte vel sagtens have bragt ham til at troe, at jeg var tilfreds med Situationen. Og vilde der ikke, naar jeg kom tilbage til dette Emne, let kunne vækkes en Mistanke, som maatte være meget ubehagelig, hvis der senere muligvis skulde vise sig en eller anden Lejlighed til at gjenoptage vore Planer? Hvorledes end Sagerne stillede sig, indsaae jeg, at Udsigterne til nogensinde at gjensee Venner og Bekjendte formindskedes med hver Dag, især da Kaptajn Nemo vedblivende styrede mod den sydlige Del af det atlantiske Hav.

I de omtalte nitten Dage indtraf der ikke nogen mærkelig Begivenhed paa vor Rejse. Jeg saae sjelden Kaptajnen. Han arbejdede. Ofte fandt jeg i Bibliotheket Bøger, som han havde ladet blive liggende opslaaede, især Bøger af naturhistorisk Indhold. Mit Arbejde om Havbundene, i hvilket han havde bladet, var opfyldt med Randgloser, der undertiden stode i Modstrid med mine Theorier og Systemer. Kaptajnen nøjedes med paa denne Maade at forbedre mit Arbejde, og det var sjeldent, at han talte med mig om disse Emner. Undertiden hørte jeg melankolske Toner fra hans Orgel, paa hvilket han spillede med megen Følelse, men kun naar Nautilen ved Nattetid og i dybt Mørke var slumret ind paa det øde Ocean.

Under denne Del af Rejsen sejlede vi hele Dage igjennem paa Bølgernes Overflade. Havet laae næsten fuldstændig øde. Kun nogle enkelte Sejlskibe, der gik

i Fragt paa Indien, styrede Koursen mod det gode Haabs Forbjerg. En Dag bleve vi forfulgte af Baade fra en Hvalfiskefanger, der uden Tvivl antog os for en overordenlig stor og meget værdifuld Hvalfisk. Men Kaptajn Nemo vilde ikke lade disse raske Gutter spilde Tid og Møje, og han endte Jagten med at dukke ned under Vandet. Denne Begivenhed syntes paa den mest levende Maade at interessere Ned Land. Jeg troer ikke, jeg tager fejl, naar jeg siger, at Kanadieren sørgede over, at vor jernbeklædte Hval ikke blev dødelig saaret af disse Fiskeres Harpuner.

De Fiske, til hvilke Jean og jeg under denne Periode lagde Mærke, adskille sig kun ubetydeligt fra dem, vi allerede havde studeret under andre Bredegrader. De vigtigste vare nogle Exemplarer af Hajerne, disse forskrækkelige Bruskfiske, der ere delte i tre Underafdelinger, hvilke atter ikke tælle mindre end to og tredive Arter; disse Hajer, der vare femten Fod lange, havde et Hoved, som var bredere end Kroppen, afrundet Halefinne samt paa Ryggen syv store sorte, parallelt løbende Striber. Endvidere saae jeg andre Hajer, der vare askegraa af Farve, havde syv Gjælleaabninger samt paa Ryggen en eneste Svømmefinne, som sad omtrent midt paa Kroppen.

Blandt Andre saae vi ogsaa Halehajer, efter hvad der fortælles de mest glubske Fiske, som existere. Fiskerne fortælle i det Mindste Følgende: Man har i Kroppen paa et af disse Dyr fundet Hovedet af en Bøffeloxe og en hel Kalv; i en anden to store Makreler samt en Baadsmand i Uniform; i en tredie en Soldat med Sabel; endelig i en fjerde en Hest samt Rytter. Nu

bør man jo ganske vist ikke saadan uden videre troe, hvad Fiskerne fortælle, men uhyggelige saae de unægtelig ud. Det lykkedes os ikke at fange nogen af dem i Nautilens Net.

Smukke, legende Skarer af Delfiner fulgte os hele Dage igjennem. De svømmede næsten altid i Flokke paa fem eller sex. Forresten ere de slet ikke mindre glubske end Hajerne, saafremt jeg da kan troe en Professor i Kjøbenhavn, der ud af en Delfins Mave tog tretten Tumlere og femten Sælhunde. Men det var saa ganske vist ogsaa en Spækhugger, der hører til de største Arter, man kjender, og hvis Længde ofte overstiger fire og tyve Fod. Denne Delfinfamilie tæller ti Slægter; de, som jeg saae, hørte til Slægten Delphinorynchus, der udmærke sig ved en Snude, som er meget smal, men til Gjengjæld fire Gange saa lang som Hovedskallen. Deres ti Fod lange Kroppe ere sorte for oven og for neden lyst rosenfarvede med smaa Pletter.

Jeg fandt ogsaa i disse Have ejendommelige Exemplarer af Fiske, der tilhørte Acanthopterigiernes Orden samt nogle Exemplarer af Familien Seiæna. Nogle Forfattere, der ere mere Digtere end Naturforskere, paastaae, at disse Fiske synge meget melodiøst og at deres Stemmer tilsammen danne en Koncert, der ikke kan sammenlignes med nogetsomhelst Kor af Menneskestemmer. Desværre gave disse Seiæner os ikke nogen Serenade paa vor Rejse.

Desuden undersøgte Jean en stor Mængde Flyvefisk. Det var i høj Grad mærkværdigt at see, med hvilken beundringsværdig Sikkerhed Delfinerne udførte

deres Jagt paa dem. Hvor højt de end fløj over Havet, ja selv om den Periferi, de beskrev, gik tvers over Nautilen, kunde de stakkels Fiske dog være sikkre paa at møde Delfinernes aabne Gab. Det var forresten meget ejendommeligt at see, hvorledes disse Flyvefiske paa Grund af Nattens Mørke dannede Ildstrimer i Luften, og hvorledes de derpaa dukkede ned i Vandet ligesom Stjerneskud.

Under disse Forhold fortsattes vor Sejlads lige til den 13de Marts. Den Dag anvendte Nautilen til Loddingsexperimenter, som interesserede mig meget.

Vi befandt os for Øjeblikket under 45° 37' sydlig Brede og 37° 53' vestlig Længde. Det var paa den samme Strækning, at Kaptajn Denham ombord paa „Hérald“ loddede paa to og fyrgetyve tusind Fods Dybde uden at finde Bund. Heller ikke Løjtnant Parcher kunde paa den amerikanske Fregat „Congress“ naae Havbunden med en Line, der var over fem og fyrgetyve tusind Fod lang.

Kaptajn Nemo besluttede at sende Nautilen saa dybt ned som muligt for at kontrollere de forskjellige Loddinger. Jeg gjorde mig i Stand til at kunne optegne alle Undersøgelsens Resultater. Lugerne i Salonen aabnedes, og man begyndte at manøvrere for at komme til de uhørt dybe Vandlag.

Man kan let tænke sig, at der ikke kunde være Tale om at stige ned udelukkende ved Hjælp af Reservoirerne. Desuden maatte Nautilen, for at kunne stige op igjen, befri sig for denne Forøgelse af Vand, og Pumperne vilde ikke have været stærke nok til at overvinde det ydre Tryk.

Kaptajn Nemo besluttede da at opsøge Oceanets Bund paa en tilstrækkelig langstrakt Diagonal ved Hjælp af sine Sideplaner, der vare stillede i en Vinkel paa fem og fyrgetyve Grader mod Nautilens Vandlinier. Skruen bragtes til den størst mulige Hurtighed, og dens firdobbelte Skovl pidskede Bølgerne med ubeskrivelig Voldsomhed.

Nautilen steg paa denne Maade regelmæssigt dybere og dybere ned. Kaptajnen og jeg, der havde taget Plads i Salonen, fulgte med Opmærksomhed Manometernaalen, der devierede hurtigt. Snart havde vi passeret den Zone, som kan beboes, og hvor Størsteparten af Fiskene have deres Tilhold. Nogle af disse Dyr trives ganske vist bedst paa Overfladen af Havet eller Floderne, men der er dog ogsaa andre, som hyppigt opholde sig paa meget dybt Vand. Mellem disse sidste lagde jeg Mærke til en ejendommelig Art Haj med sex Gjælleaabninger, Teleskopfisken med dens store Øjne, samt adskillige ejendommelig formede Fiske, der vare forsynede med et Brystharnisk af lyserøde Benskiver, og endelig Grenadeerfisken, der lever paa sex og tredive hundrede Fods Dyb.

Jeg spurgte Kaptajnen, om han havde iagttaget Fiske paa større Dybder.

„Kun meget sjeldent, svarede han. Men hvad antager og hvad veed man i saa Henseende paa det Punkt, paa hvilket Videnskaben for Øjeblikket befinder sig?

— Det skal jeg sige Dem. Man veed, at naar man er kommen til Oceanets dybe Vandlag, forsvinder Plantelivet hurtigere end Dyrelivet. Man veed, at hvor man endnu træffer paa levende Væsner, voxer der

ikke en eneste Hydrofyt. Man veed, at Østersen og visse Snegle leve paa sex tusind Fods Dybde, og at Mac Clintock, Polarhavets Helt, har opdaget et levende Straaledyr paa syv tusind og femhundrede Fods Dybde. Man veed fremdeles, at Besætningen paa „Bull=Dog“, har opfisket en Søstjerne paa 2,620 Favnes Dybde. Men maaske vil De paastaae, at man slet Ingenting veed?

— Nej, Hr. Professor, svarede Kaptajnen. Saa uartig vil jeg dog ikke være. Jeg vil derimod spørge Dem, hvorledes De forklarer, at der kan findes levende Væsner i en saadan Dybde.

— Jeg forklarer det paa to Maader. For det Første, fordi de vertikale Strømme, der bestemt ere adskilte fra hinanden, ved Vandets forskjellige Saltholdighed og Tæthed frembringe en Bevægelse, der er tilstrækkelig til at vedligeholde det ufuldkomne Liv hos Søliljer og Søstjerner.

— Fuldkommen rigtigt, afbrød Kaptajnen mig.

— Endvidere fordi man veed, at Kvantiteten af Ilt, der er en Grundbetingelse for Livet, forøges i samme Forhold som Dybden, og at de dybe Vandlags Tryk bidrager til at komprimere den.

— Naa, saa det veed man, svarede Kaptajn Nemo i en lidt overrasket Tone. Nu vel, Hr. Professor, det forholder sig saaledes. Jeg vil tilføje, at Fiskenes Svømmeblære indeholder mere Kvælstof end Ilt, naar disse Dyr fanges nær ved Overfladen, men derimod mere Ilt end Kvælstof, naar de tages op fra et større Dyb. Dette Forhold afgiver en

Støtte for Deres System. Men lad os fortsætte vore Jagttagelser."

Mit Blik vendte sig atter mod Manometret. Instrumentet tilkjendegav en Dybde af atten tusinde Fod. Vi vare naaede saa langt ned i Løbet af en Time, og Nautilen vedblev bestandig at synke dybere og dybere. Vandet var mærkværdigt klart og besad en Gjennemsigtighed, som Intet er i Stand til at skildre. En Time senere vare vi paa ni og tredive tusind Fods Dybde, og endnu var det os umuligt at øjne Oceanets Bund.

Paa en Dybde af to og fyrgetyve tusind Fod saae jeg imidlertid sortagtige Bjergspidser, der stege op midt i Havet. Men disse Spidser kunde jo tilhøre ligesaa høje Bjerge som Himmalaya eller Mont Blanc, og Afgrundenes Dyb vedblev paa denne Maade at være uberegnelig.

Nautilen sænkede sig endnu længere ned til Trods for det stærke Tryk, den maatte udholde. Jeg følte Jernet ryste i Sammenføjningerne; de magnetstrøgne Stænger af hærdet Staal bøjedes, Vindusruderne i Salonen syntes at bugte sig frem og tilbage under Vandets Tryk. Det stærke Skib vilde uden Tvivl være bukket under, hvis det ikke, som Kaptajnen havde sagt, havde været i Stand til at gjøre ligesaa stærk Modstand som en Stenblok.

Da vi nærmede os de omtalte undersøiske Bjergspidser, iagttog jeg endnu nogle flere Snegle, nemlig Annulater samt nogle Exemplarer af Søstjernen.

Men snart forsvandt disse sidste Repræsentanter for Dyrelivet, og Nautile noverskred Grændsen for dette

ligesom Ballonen gjør, naar den hæver sig over de Regioner, hvor man kan aande. Vi havde naaet en Dybde af otte og fyrgetyve tusind Fod, og der hvilte saaledes sexten hundrede Atmosfærers Tryk paa Nautilen.

„Hvor ejendommeligt er det ikke, udbrød jeg, at rejse i disse dybe Regioner, hvor endnu aldrig noget Menneske har været! Betragt, Hr. Kaptajn, disse prægtige Klipper, disse ubeboede Huler, alle disse ukjendte Steder, som endnu aldrig noget Menneskeøje har seet! Og hvorfor maa vi indskrænke os til kun at bevare Erindringen om dem?

— Kunde De have Lyst til at medføre noget Bedre herfra end Erindringen? spurgte Kaptajn Nemo.

— Hvad vil De sige dermed?

— Jeg vil sige, at Intet er lettere end at tage et Fotografi af denne undersøiske Region."

Jeg fik ikke Tid til at udtrykke min Forundring over dette nye Forslag, før der paa Kaptajnens Befaling blev baaret et Objektiv ind i Salonen. Gjennem de aabnede Luger straalede med stor Klarhed et Skin fra det elektrisk oplyste Element. Ikke en eneste Skygge forstyrrede vort kunstige Lys; selv Solen kunde aldrig have været gunstigere for et Arbejde som dette. Instrumentet blev rettet mod Prospekterne paa Oceanets Bund, og efter nogle Sekunders Forløb havde vi faaet et negativt Billede, der var udmærket klart.

Kaptajnen sagde imidlertid til mig, da han havde endt sit Arbejde:

„Lad os stige op igjen, Hr. Professor. Det gaaer ikke an i altfor lang Tid at udsætte Nautilen for et saa stærkt Tryk.

— Ja, lad os stige op, svarede jeg.

— Nu vel, saa hold Dem godt fast!"

Jeg fik ikke Tid til at tænke over, hvorfor Kaptajnen anbefalede mig denne Forsigtighed, før jeg kastedes omkuld paa Maatten.

Paa et Signal af Kaptajnen vendtes Planet vertikalt, og Nautilen steg som en Ballon op gjennem Vandet og førtes bort med forfærdelig Hurtighed. Med en ejendommelig Lyd kløvede den Vandmassen. Man kunde ikke skjelne en eneste Gjenstand. I fire Minuter havde den tilbagelagt de otte og fyrgetyve tusind Fod, der skilte den fra Oceanets Overflade.

Tolvte Kapitel.

Kaskelotter og Hvalfiske.

Natten mellem den 13de og 14de Marts fortsatte Nautilen sin Kours mod Syd. Jeg antog, at den paa Højden af Kap Horn vilde styre mod Vest, for at naae det stille Hav og saaledes fuldende sin Verdensomsejling. Dette blev imidlertid ikke Tilfældet; Skibet forsatte stadig sin Kours mod Syd. Hvorhen agtede det sig da. Til Polaregnene? Det vilde være vanvittigt! Jeg begyndte at troe, at Kaptajnens Dumdristighed fuldstændig retfærdiggjorde Ned Lands Bekymringer.

Kanadieren havde i nogen Tid ikke talt med mig om sine Planer. Han var i det Hele taget bleven mindre meddelsom, ja til sine Tider endogsaa fuldstændig tavs. Jeg saae, hvor nær han tog sig dette forlængede Fangenskab. Jeg saae, hvorledes Vreden efterhaanden kom til at koge i ham. Naar han mødte Kaptajnen, lyste der altid en mørk Ild ud af hans Øjne, og jeg frygtede mere og mere for, at hans naturlige Heftighed vilde drive ham til en eller anden Yderlighed.

Den 14de Marts traf han og Jean mig i mit

Værelse. Jeg spurgte dem om Aarsagen til deres Besøg.

„Vi har et Spørgsmaal at gjøre Dem, svarede Kanadieren.

— Tal, Ned!

— Hvor mange Mand troer De der findes ombord paa Nautilen?

— Det kan jeg virkelig ikke saa lige sige Dem, kjære Ned.

— Det forekommer mig, vedblev han, at der ikke behøves nogen meget stor Besætning for at manøvrere med den.

— Ganske vist; en ti Mand vilde, antager jeg, være tilstrækkelig.

— Og hvorfor, spurgte Kanadieren, skulde den have flere?

— Hvorfor?

— Ja, hvorfor?“

Jeg saae skarpt paa Ned Land, hvis Planer neppe kunde være vanskelige at gjætte.

„Hvis jeg, sagde jeg, har opfattet Kaptajn Nemos Tilværelse rigtigt, saa er Nautilen ikke blot et Fartøj, men samtidig et Tilflugtssted for dem, der ligesom Skibets Fører have afbrudt al Forbindelse med Jorden.

— Maaske, sagde Jean, men Nautilen kan jo ikke rumme mere end et vist Antal Personer, og skulde Professoren ikke kunne udregne, hvormange det kan være i det Højeste?

— Hvorledes det, Jean?

— Ved Beregning. Da Fartøjets Drægtighed er givet og følgelig ogsaa det Kvantum Luft, som det

indeslutter, samt da man paa den anden Side veed, at ethvert Menneskes Liv beroer paa Respirationsprocessen, vil man ved at sammenligne dette Resultat med den Nødvendighed, som tvinger Nautilen til at stige op til Overfladen hver fire og tyvende Time ...."

Jean fik ikke Tid til at slutte; jeg indsaae allerede, hvor han vilde hen.

„Jeg forstaaer Dig, sagde jeg; men denne Beregning, der iøvrig er meget let at opstille, kan kun give et temmelig ubestemt Facit.

— Det gjør Ingenting, indvendte Ned Land ivrigt.

— Naa, saa lad os da foretage den, svarede jeg. Ethvert Menneske fortærer i Løbet af en Time saa meget Ilt, som der findes i hundrede Litrer *) Luft, hvilket i fireogtyve Timer bliver to tusinde og fire hundrede Litrer. Man maa da undersøge, hvormange Gange Nautilen indeslutter to tusinde og fire hundrede Litrer Luft.

— Fuldkommen rigtigt, sagde Jean.

— Men, vedblev jeg, da Nautilens Drægtighed er femten hundrede Tons og hver af disse indeholde tusinde Litrer, saa rummer Nautilen femten hundrede tusinde Litrer Luft, hvilket, divideret med to tusind fire hundrede ...."

Jeg regnede det i en Fart ud paa et Stykke Papir.

„.... giver sex hundrede og femogtyve. Det

*) Litre er et fransk Maal, der svarer til 1 1/20 Pægel eller 1/12 Skjæppe.

vil altsaa sige, at den Luft, som findes i Nautilen, vilde være tilstrækkelig for sex hundrede og femogtyve Mennesker i fire og tyve Timer.

— Sex hundrede og fem og tyve! gjentog Ned Land.

— Men De kan være sikker paa, tilføjede jeg, at iberegnet saavel Passagerer som Besætning udgjør vi ikke Tiendedelen af dette Tal.

— Det er endda for Meget for tre Personer, mumlede Ned.

— Nu vel, saa maa De finde Dem i at have Taalmodighed, min stakkels Ned.

— Ja, Taalmodighed og Resignation, sagde Jean. Naar Alt kommer til Alt, kan Kaptajn Nemo ikke bestandig gaae mod Syd. Han maa standse engang, om ikke før, saa ved Ishavet, og atter vende tilbage til de mere civiliserede Have. Da er det Tid til atter at tænke paa Ned Lands Planer."

Kanadieren rystede paa Hovedet, førte Haanden til Panden, svarede ikke og trak sig tilbage.

„Tillader Professoren mig at gjøre en Bemærkning? sagde Jean. Den stakkels Ned tænker paa Alt, hvad han ikke kan opnaae. Han mindes hele sit svundne Liv, og han savner Alt, hvad der her er nægtet os. Hvad har han at gjøre her? Intet. Han er ikke nogen lærd Mand som De og kan ikke som vi finde Fornøjelse ved at betragte Havets Mærkværdigheder. Han vilde vove Alt for at kunne komme tilbage til en eller anden Krog i sit Hjemland."

Det er nu ogsaa ganske vist, at Ensformigheden ombord maatte være aldeles utaalelig for Kanadieren,

der var vant til et frit og virksomt Liv. De Begivenheder, som kunde oplive ham, vare yderst sjeldne. Heldigvis blev han imidlertid netop paa denne Dag mindet om den lykkelige Tid, da han endnu færdedes i Livet som Harpuneer.

Omtrent Klokken Elleve om Formiddagen, da vi befandt os paa Oceanets Overflade, kom Nautilen ind mellem en Mængde Hvalfiske. Det var et Møde, der ikke overraskede mig, thi jeg vidste, at disse heftigt forfulgte Dyr netop tage deres Tilflugt til de høje Bredegraders Farvande.

Den Rolle, som Hvalfiskene have spillet indenfor Handelsverdenen, og deres Indflydelse paa de geografiske Opdagelser har været af stor Betydning. Det er Hvalfisken, der lokkede først Biscayer, siden Asturier, Engelskmænd og Hollændere efter sig, det er den, der bragte dem til at trodse Oceanets Farer og førte dem fra den ene Ende af Verden til den anden. Hvalfiskene holde af at besøge de sydlige og nordlige Have. Ifølge gamle Beretninger paastaaes det endogsaa, at de førte Fiskerne til Polen i en Afstand af neppe en halv Snes Mil. Selv om dette Faktum endnu er falsk, saa vil det dog engang blive sandt, og det er fuldkommen sandsynligt, at Menneskene paa Jagten efter Hvalfisk ville baade i de arktiske og de antarktiske Regioner naae Jordklodens ukjendte Endepunkter.

Vi sade paa Platformen, og Havet var roligt. Oktober Maaned bragte os paa disse Bredegrader smukke Efteraarsdage. Det var Kanadieren, der først opdagede en Hvalfisk mod Øst ude i Horisonten. Naar man gav nøje Agt, saae man en sortagtig Ryg snart

hæve sig over, snart sænke sig under Bølgerne i flere Mils Afstand fra Nautilen.

„Naar, udbrød Ned Land, jeg blot var ombord paa en Hvalfiskefanger, hvor dette Sammenstød da skulde more mig! Det er et stort Dyr. See, med hvilken Kraft den sender Vandsøjler op i Luften! For en Ulykke, at jeg ogsaa er lænket i dette Jernfængsel!

— Hvad Ned, spurgte jeg, har De endnu ikke glemt Deres gamle Fiskertilbøjeligheder?

— Troer De, en Hvalfiskefanger kan glemme sin gamle Haandtering? Kan man nogensinde blive træt af de Bevægelser, som en saadan Jagt fremkalder?

— Har De aldrig fisket i disse Vande, Ned?

— Aldrig, Hr. Professor. Kun i de nordlige Have og da særlig i Behrings- og Davisstrædet.

— Saa kjender De endnu ikke de sydlige Haves Hval. De, som De hidtil har jaget, vilde aldrig fordriste sig til at passere Ækvators varme Vand.

— Hvad er det, De siger? sagde Kanadieren i en Tone, der forraadte en vis Vantro.

— Jeg siger, hvad der er sandt.

— Ja saa. Men jeg har dog 1865, altsaa for to og et halvt Aar siden, i Nærheden af Grønland truffet en Hval, som i Siden havde en Harpun, der var mærket af Hvalfiskefangere fra Behringsstrædet. Nu spørger jeg Dem, hvorledes et Dyr, der er bleven truffen vest for Amerika, kunde blive dræbt øst for dette Kontinent, hvis det ikke havde passeret Ækvator.

— Ja, jeg er rigtignok af samme Mening som vor Ven Ned, sagde Jean, og jeg venter med Begjærlighed at faae at vide, hvad Hr. Professoren vil svare.

— Professoren vil svare Jer, mine Venner, at Hvalerne ere lokaliserede efter deres forskjellige Arter i visse Have, som De ikke kunne forlade. Og hvis et af disse Dyr er kommet fra Behrings- til Davisstrædet, saa er det ganske simpelt, fordi der findes en Passage fra det ene Stræde til det andet enten paa Amerikas eller Asiens nordlige Kyster?

— Kan vi troe Dem? spurgte Kanadieren, idet han klemte det ene Øje sammen.

— Vi kunne Alle fuldkommen troe, hvad Professoren siger, svarede Jean.

— Altsaa kjender jeg, sagde Kanadieren, da jeg aldrig har fisket i disse Farvande, ikke til de Hvaler, som besøge det?

— Som jeg har sagt Dem, Ned.

— Saameget desto større Grund er der til at gjøre deres Bekjendtskab, bemærkede Jean.

— Se blot, udbrød Kanadieren, den nærmer sig! Den kommer hen imod os! Den trodser mig! Den veed, at jeg Intet formaaer ligeoverfor den."

Ned stampede med Foden. Hans Haand rystede, medens han i Indbildningen svang sin Harpun.

„Ere disse Hvalfiske ligesaa store som de nordlige Haves?" spurgte han.

— Omtrent, Ned.

— Jeg har seet store Hvaler, Hvaler, som maalte indtil hundrede Fod i Længde. Jeg har endogsaa ladet mig fortælle, at Hullamocken og Umgallicken ved de aleutiske Øer undertiden kunne overstige halvandet hundrede Fod.

— Det forekommer mig overdrevent, svarede jeg.

Disse Dyr ere kun Balænopterer med Rygfinner, og ligesom Kaskelotterne ere de i Almindelighed mindre end Hvalerne hernede.

— Se, udbrød Kanadieren, hvis Blik ikke havde forladt Oceanet, den nærmer sig."

Derpaa begyndte han igjen:

„De taler om Kaskelotten som om et lille Dyr. Der findes imidlertid ogsaa overordenlig store Kaskelotter. Og det er intelligente Dyr. Nogle bedække sig, paastaaer man, med Alger og Tang. Man antager dem saa for smaa Holme, man slaaer sig ned der, man tænder Ild ....

— Man bygger Huse der, afbrød Jean ham.

— Javel, din Spasmager, svarede Ned Land. Og saa dykker Dyret en skjøn Dag ned og fører alle sine Beboere med sig til Afgrunden.

— Aldeles som Sømanden i Sindbads Rejser, svarede jeg leende. Det synes, Master Land, som om De godt kan lide fabelagtige Beretninger. Hvad maa det dog ikke være for Dyr, Deres Kaskelotter. Jeg haaber imidlertid, at De ikke troer paa disse Historier.

— Hr. Professor, svarede Kanadieren alvorligt, man bør troe Alt, hvad der angaaer Hvaler. Se blot, hvor denne her iler fremad. Man paastaaer, at disse Dyr kunne gjøre en Tour omkring Jorden paa fjorten Dage.

— Det benægter jeg ikke.

— Men De veed bestemt ikke, Hr. Aronnax, at i Verdens første Dage svømmede Hvalfiskene endnu hurtigere.

— Virkelig, Ned, og hvoraf kom det sig?

— Det kom sig af, at de havde Halen i modsat Retning, det vil sige, at denne Hale, der var stillet vertikalt, pidskede Vandet fra Venstre til Højre og fra Højre til Venstre. Men Skaberen, der mærkede, at det gik for hurtigt, vred saa Halen omkring, og siden den Tid pidske de Bølgerne fraoven nedad, af hvilken Grund de ikke kunne komme saa hurtigt afsted.

— Min gode Ned, spurgte jeg, er det virkelig Deres Mening, at jeg skal troe Dem?

— Ikke altfor meget og ikke mere, end om jeg fortalte Dem, at der findes Hvaler, som ere tre hundrede Fod lange, og som veje hundrede tusinde Pund.

— Det er unægtelig meget. Imidlertid maa man indrømme, at visse Hvaldyr maa kunne naae en temmelig anseelig Udvikling, naar de, hvad der paastaaes, skulle kunne give indtil hundrede og tyve Fade Tran.

— Ja, hvad det angaaer, saa har jeg seet det med mine egne Øjne, sagde Kanadieren.

— Det troer jeg gjerne, Ned, ligesom jeg ogsaa troer, at visse Hvalfiske i Tykkelse kunne opveje hundrede Elefanter. Man kan tænke sig, hvilken Virkning en saadan Masse maa have, naar den slynges frem med stor Hurtighed.

— Er det sandt, spurgte Jean, at de kunne vælte hele Fartøjer omkuld?

— Vælte dem, det troer jeg ikke, svarede jeg. Man fortæller imidlertid, at en Hvalfisk 1820 i disse sydlige Have styrtede ind imod Skibet Essex og drev det tilbage med en Hurtighed af tolv Fod i Sekundet. Bølgerne strømmede ind agterfra, og Essex kæntrede snart efter."

Ned saae paa mig med et meget fiffigt Blik.

„Jeg for min Del, sagde han, har engang faaet et Slag af en Hvalfiskehale, — ja jeg mener min Baad. Mine Kammerater og jeg bleve kastede op i en Højde af atten Fod. Men i Sammenligning med Professorens Hvalfisk var min jo kun en Hvalfiskeunge.

— Leve disse Dyr længe? spurgte Jean.

— Tusinde Aar, svarede Kanadieren, som var det den naturligste Ting af Verden.

— Og hvoraf veed De det, Ned?

— Fordi man veed det.

— Og hvorfor veed man det?

— Jo, fordi man veed det.

— Nej, min kjære Ned, man veed det ikke, men man antager det, og det gjør man af følgende Grund. For fire hundrede Aar siden, da Fiskerne for første Gang jagede Hvaler, havde disse Dyr et meget større Legeme end nu. Man slutter derfor fuldstændig logisk, at de nuværende Hvalfiskes mindre Størrelse komme af, at de ikke have havt Tid til at voxe saameget, som de kunde. Det er dette, som bragte Buffon til at sige, at disse Hvaler burde og kunde leve i tusinde Aar. Forstaaer De?"

Ned Land forstod Ingenting. Han hørte ikke mere paa det, som blev sagt; Hvalfisken kom bestandig nærmere, og han slugte den med Øjnene.

„Se, udbrød han, det er ikke een Hvalfisk, det er ti, tyve, det er en hel Skok! Og at man saa Ingenting kan udrette her! At man skal see paa dette og være bunden paa Hænder og Fødder!

— Men, kjære Ned, hvorfor beder De da ikke Kaptajnen om Tilladelse til at jage disse Hvaler?"

Jean havde ikke talt ud, før Ned Land var ilet ned og skyndte sig at opsøge Kaptajnen. Nogle Øjeblikke efter vare Begge igjen oppe paa Platformen.

Kaptajnen betragtede Hvalfiskeflokken, der legede helt oppe paa Overfladen af Vandet.

„Det er Hvalfiske, som komme sydfra. En hel Flaade af Hvalfiskefangere vilde her kunne skaffe sig en Formue.

— Nu vel, Hr. Kaptajn, kan jeg ikke faae Lov til at anstille en Jagt paa dem, om det saa kun var for ikke at glemme mit gamle Haandelag som Harpuneer.

— Hvorfor skulle vi jage udelukkende af Tilintetgjørelseslyst? svarede Kaptajnen. Vi have her ombord ikke Brug for disse Dyrs Tran.

— Men, afbrød Kanadieren ham, i det røde Hav tillod De os dog at forfølge en Dugong.

— Ja, dengang kunde der være Tale om at skaffe min Besætning fersk Kjød. Her maatte vi dræbe kun for at dræbe. Jeg veed meget vel, at det er et Privilegium, som er Mennesket forbeholdt, men jeg tillader ikke dette blodige Tidsfordriv. Naar Folk som De, Master Land, dræber den sydlige Hval, som er et godt og fredeligt Dyr, saa begaaer De en dadelværdig Handling. Det er paa denne Maade, at de allerede have udryddet alle Hvalerne i Baffinsbugten og ødelagt en hel Klasse af nyttige Dyr. Lad derfor disse ulykkelige Cetaceer være i Fred; de have naturlige Fjender nok alligevel."

Man kan tænke sig, hvilken Figur Kanadieren

gjorde under denne Moralprædiken. At give en Jæger saadanne Grunde var kun at spilde sine Ord. Ned Land betragtede Kaptajnen og forstod aabenbart slet ikke, hvad han mente. Alligevel havde Kaptajnen Ret: Fiskernes barbariske og tankeløse Rovbegjærlighed vil en skjøn Dag bevirke, at den sidste Hval i Oceanet forsvinder.

Ned Land stak fornærmet Hænderne i Lommen og vendte os Ryggen.

Kaptajn Nemo betragtede Hvalfiskeflokken og sagde, henvendt til mig:

„Jeg har Ret i min Paastand om, at Hvalfiskene foruden Menneskene have tilstrækkeligt af andre naturlige Fjender. Disse her ville inden kort Tid komme til at kæmpe en svær Kamp. Seer De der langt borte i Horisonten nogle sortagtige Punkter, som bevæge sig?

— Ja, Hr. Kaptajn, svarede jeg, jeg seer dem.

— Det er Kaskelotter, forfærdelige Dyr, som jeg undertiden har mødt i Flokke paa to eller tre hundrede. Disse grumme og ødelæggende Dyr gjør man netop en god Gjerning ved at udrydde."

Disse sidste Ord bragte Kanadieren til hurtigt at vende sig om igjen.

„Nu vel, Kaptajn, sagde jeg, i selve Hvalfiskenes Interesse . . . .

— Det er unødvendigt at udsætte sig selv for Fare, Hr. Professor. Nautilen alene vil være tilstrækkelig til at adsprede disse Kaskelotter. Den er bevæbnet med en Pantsergallion, der sikkert er ligesaa god som Master Lands Harpun."

Kanadieren kunde ikke lade være med at trække

paa Skuldrene; at angribe Hvalfiske paa denne Maade betragtede han som en komplet Umulighed.

„Vent, Hr. Professor, vi skal vise Dem en Jagt, hvis Mage De endnu ikke har seet. Ingen Skaansomhed mod disse Dyr, der kun bestaae af Mund og Tænder!“

Mund og Tænder! Man kan ikke paa nogen bedre Maade male Kaskelotten, hvis Legeme undertiden er fem og halvfjerdsinstyve Fod. Dette Dyrs kolossale Hoved optager omtrent en Trediedel af dets Legeme. Det er forsynet med fem og tyve store Tænder, som ere tyve Centimeter lange og have Form af en tilspidset Cylinder. Det er i den øvre Del af dette forfærdelige Hoved, at man træffer en stor Mængde af den værdifulde Olie, der er kjendt under Navnet Hvalrav (Spermacet). Kaskelotten er et plumpt Dyr, der mere ligner en Padde end en Fisk. Den er daarlig bygget, for ikke at sige vanskabt, i den venstre Del af Legemet og seer neppe med meer end det højre Øje.

Imidlertid nærmede denne forunderlige Flok sig mere og mere. Den havde opdaget Hvalfiskene og beredte sig til at angribe dem. Man kunde allerede paa Forhaand see, at Kaskelotterne vilde sejre, ikke blot fordi de vare meget bedre byggede til Angreb end deres forsvarsløse Modstandere, men ogsaa fordi de kunde opholde sig meget længere under Vandet, uden at søge op til Overfladen og hente Luft.

Det var paa høje Tid at bringe Hvalfiskene Hjælp. Jean, Ned og jeg toge Plads ved Salonvinduet. Kaptajnen stillede sig nær ved Roret, for

selv at kunne manøvrere Skibet. Snart følte jeg, at vor Hurtighed forøgedes i en temmelig betydelig Grad.

Kampen mellem Kaskelotterne og Hvalfiskene var allerede begyndt, da Nautilen kom til. Den manøvrerede saaledes, at den afskar Kaskelotflokken. Disse Dyr syntes i Begyndelsen ikke at blive foruroligede ved at see det nye Vidunder, som blandede sig i Kampen. Men snart maatte de tage sig iagt for dens Slag.

Hvilken Kamp! Endogsaa Ned Land var snart reven fuldkommen med og stod og klappede i Hænderne. Nautilen var nu forvandlet til en forfærdelig Harpun, der blev svungen af sin Kaptajns Haand. Den styrtede mod disse Kjødmasser, skar tversigjennem dem, og lod en Part af Dyret blive tilbage paa hver Side af Skibet. Det følte ikke de forfærdelige Slag af Halen, som traf det paa alle Kanter. Naar en Kaskelot var dræbt, svang det sig, lystrende Roret, hen til en anden, sænkede sig, naar Kaskelotten dukkede ned til de dybere Vandlag, hævede sig, naar Dyret atter kom op paa Overfladen, og saarede det altid til Døden.

Hvilket Blodbad! Hvilken Snøften og Stønnen! Hvorledes pidskedes ikke Vandet af disse forfærdelige Dyrs Haler! Det havde tidligere ligget aldeles fredeligt og stille, og nu var det oprørt som i Storm.

I en Timestid vedblev den gigantiske Kamp, fra hvilken Kaskelotterne ikke kunde komme bort. Flere Gange forsøgte ti eller tolv af dem at styrte frem i Samling og ved deres Masse knuse Nautilen. Man saae igjennem Vindusruderne deres kæmpemæssige

Gab med de forfærdelige Tænder og det ene uforme-lige Øje. Ned Land, som ikke længer kunde beherske sig, knyttede Haanden imod dem og overøste dem med Skjældsord. Man følte, hvorledes de trykkede sig tæt ind til vort Fartøj, ligesom Hunde, der ere paa Jagt efter Vildsvin. Men Nautilen forcerede sin Skrues Kraft, slæbte dem med sig eller tvang dem atter op til Overfladen, uden at bryde sig om deres kolossale Tyngde eller deres vældige Modstand.

Endelig lysnede det mellem Kaskelotternes Rækker, og Havet blev atter roligt. Jeg mærkede, at vi stege op til Oceanets Overflade. Lugen aabnedes, og vi skyndte os op paa Platformen. Havet var bedækket med en Mængde større eller mindre Stykker af disse Dyrs Legemer. Den stærkeste Explosion havde ikke kunnet sønderslide disse Masser med større Voldsomhed. Hist og her saae vi nogle forskrækkede Kaskelotter skynde sig afsted paa Flugt. Vandet var i en Omkreds af flere Mil bleven aldeles rødt, og Nautilen svømmede midt i et Hav af Blod.

Kaptajn Nemo kom hen til os.

„Nu vel, Master Land? sagde han.

— Hr. Kaptajn, svarede Kanadieren, hvis Enthousiasme var bleven en Smule afkølet; det er virkelig et forfærdeligt Skuespil, men jeg er ikke nogen Slagter, jeg er Jæger, og dette er kun Slagteri.

— Det er er et Blodbad paa skadelige Dyr, svarede Kaptajnen, og Nautilen er ikke nogen Slagterkniv.

— Jeg synes bedre om min Harpun, indvendte Kanadieren.

— Enhver har sit Vaaben, svarede Kaptajnen, idet han skarpt betragtede Ned Land.

Jeg frygtede, at denne skulde lade sig henrive til en eller anden Voldsomhed, der kunde medføre beklagelige Følger, men hans Vrede lagde sig ved Synet af en Hvalfisk, som Nautilen i dette Øjeblik nærmede sig.

Dyret havde ikke kunnet undfly Kaskelotternes Tænder. Jeg gjenkjendte den Sydhavshval, der har fladt Hoved og er fuldstændig sort. I anatomisk Henseende adskiller den sig fra den hvide og Nordkapshvalen ved sine syv Nakkeknuder, og den har tillige to Ribbeen mere end de andre Arter. Den stakkels Hval var død og laa paa Siden med Bugen sønderflænget af Bid. Paa dens afstumpede Svømmefinne hang endnu en lille Hvalfiskeunge, der ikke havde kunnet redde sig under Blodbadet.

Kaptajnen førte Nautilen helt hen til Dyrets Kadaver. To Mand af dens Besætning stege ned paa Hvalfisken, og jeg saae ikke uden Forundring, at de ud af dens Yvere toge al den Melk, de indeholdt, det vil sige mellem to og tre store Kar fulde.

Kaptajnen bød mig en Kop Melk, der endnu var varm. Jeg kunde ikke afholde mig fra at vise Uvillje mod denne Drik. Men han forsikkrede mig, at denne Melk var udmærket god, og at den ikke i nogensomhelst Henseende adskilte sig fra Komelk.

Jeg smagte paa den og maatte indrømme, at hvad han sagde var fuldkommen sandt. Denne Melk var saaledes meget velkommen for os, thi under Form

af Smør eller Ost kunde den bringe en behagelig Afverling ind i vor daglige Kost.

Fra denne Dag saae jeg med Bekymring, at Ned Lands Sindsstemning mod Kaptajn Nemo blev bestandig værre og værre, og jeg besluttede nøje at vogte paa Kanadierens Gjøren og Laden.

Trettende Kapitel.

Det sydlige Ishav.

Nautilen fortsatte atter sin Kours sydpaa. Med betydelig Hurtighed fulgte den den halvtredsindstyvende Meridian. Vilde den naae Polen? Jeg troede det ikke, thi hidtil vare alle Forsøg paa at naae dette Punkt af Jordkloden mislykkede. Vi vare desuden allerede komne temmelig langt frem paa Aaret, idet den 13de Marts i de antarktiske Regioner svarer til den 13de September i de nordlige Regioner, da Jevndøgnsperioden begynder.

Den 14de Marts saae jeg under 55° Brede flydende Isstykker af tyve til femogtyve Fods Længde. De dannede ligesom smaa Klipper, mod hvilke Bølgerne brødes. Nautilen holdt sig paa Oceanets Overflade. Ned Land, der tidligere havde fisket i de arktiske Vande, var vant til disse Isbjerge. Jean og jeg beundrede dem for første Gang.

En blændende snehvid Masse hævede sig i Luften ude mod den sydlige Horisont. Hvalfiskefangere have givet den Navnet „Isblinket". Hvor klare Stjernerne end ere, kunne de dog ikke fordunkle den.

Efter kort Tids Forløb saae vi større Blokke,

hvis Glands forandrede sig efter Taagens Luner. Paa nogle af disse Masser opdagede vi grønne Aarer, ligesom om man med Kobbervitriol havde draget store Linier henover dem. Atter andre lignede umaadelig store Amethyster. De første kastede Lysstraalerne tilbage fra deres Krystallers tusinde Facetter, de sidste viste herlige Kalkreflexer og vilde have været tilstrækkelige til at opbygge en hel Stad af Marmor.

Jo længer vi kom sydpaa, desto mere tiltoge disse flydende Øer i Antal og Størrelse. Polarfuglene havde i tusindevis deres Reder paa dem. Der fandtes flere Arter af Stormfugle, som bedøvede os med deres Skrig. Nogle af dem, der antoge Nautilen for at være Liget af en Hvalfisk, fløj ned paa Skibet og hakkede med deres Næb i Jernbeklædningen.

Under denne Sejlads midt imellem Isstykkerne holdt Kaptajn Nemo sig ofte oppe paa Platformen. Han gav nøje Agt paa disse øde Farvande. Undertiden saae jeg hans rolige Blik blive kjendelig oplivet. Glædede det ham, at han var hjemme i disse Polarhave, der ellers ere utilgængelige for Mennesker; følte han sig som Herre over disse Egne, der ellers aldrig blive befarne? Maaske. Men han talte ikke derom. Han stod ubevægelig, undtagen naar han fandt det nødvendigt selv at lede Manøvreringen.

Han styrede Nautilen med stor Dygtighed og undgik forsigtigt at støde sammen med disse uendelig store Masser, hvis Højde varierede fra to hundrede til halvtredie hundrede Fod. Horisonten forekom os ofte at være aldeles lukket. Paa Højden af den tredsindstyvende Bredegrad syntes ethvert Indløb at være forsvundet.

Men Kaptajn Nemo søgte med Omhyggelighed og fandt altid en eller anden trang Aabning, gjennem hvilken han kunde smutte ind. Og dog vidste han, at den vilde lukke sig til bagefter ham.

Det var paa denne Maade at Nautilen, ført af Kaptajnens duelige Haand, passerede alle disse forskjellige Slags Ismasser, som mødte os.

Temperaturen var meget lav. Termometret viste ude i den fri Luft to eller tre Grader under Nul. Men vi vare varmt paaklædte i Pelse, til hvilke Sæler og Isbjørne havde maattet levere Skindet. Under Dækket blev Nautilen som sædvanlig opvarmet af sine elektriske Apparater og trodsede saaledes den skarpeste Kulde. Desuden havde vi kun behøvet at sænke os henved en halv Snes Fod under Vandet for at finde en taalelig Temperatur.

Hvis vi vare komne nogle Maaneder tidligere, vilde vi under disse Bredegrader have havt bestandig Dag; nu var det allerede Nat i en tre, fire Timer, og længer hen paa Aaret vilde sex Maaneders Mørke komme til at hvile over disse Polaregne.

Den 15de Marts vare vi under samme Bredegrad som Ny Shetland og de sydlige Orkneyøer. Kaptajnen havde oplyst mig om, at der tidligere havde færdedes en stor Mængde Sæler i disse Farvande, men at engelske og amerikanske Hvalfiskefangere i deres Udryddelsesraseri havde dræbt alle Hanner samt Hunner med levende Fostre, og at der derfor nu herskede Dødstavshed her, hvor disse Dyr tidligere havde fremkaldt saameget Liv.

Den 16de Marts Klokken Otte om Morgenen

gik Nautilen, der fulgte den fem og halvtredsindstyvende Meridian, over den sydlige Polarcirkel. Paa alle Sider omgav Isen os nu, og den lukkede formelig Horisonten for os. Imidlertid gik Kaptajn Nemo fra Indløb til Indløb og trængte bestandig længer syd paa.

„Men hvorhen sejle vi? spurgte jeg.

— Ja det forstaaer Ingen, sagde Jean. Naar Kaptajnen ikke kan komme længere, maa han vel standse“.

Naar jeg skal være oprigtig, maa jeg imidlertid tilstaae, at denne eventyrlige Fart ikke mishagede mig. Jeg kan ikke sige, i hvor høj en Grad disse nye Regioners Skjønheder forundrede mig. Isbjergene antoge prægtige Former. Her dannede de en formelig østerlandsk By med Minareter og utallige Moskeer, og hist syntes den glimrende Stad at være styrtet sammen ved en eller anden Jordrystelse. Udsigterne vexlede bestandig. Fra alle Kanter hørtes der Bragen og Sammenstyrtninger af Isbjerge, som forandrede Udseende lig Landskaberne i et Diorama.

Naar Nautilen befandt sig under Vandet samtidig med, at disse Masser forandrede Stilling, spredte Bulderet sig rundt omkring os med forfærdelig Heftighed, og Sammenstyrtningen af disse Masser fremkaldte umaadelige Vandhvirvler lige til Oceanets dybeste Vandlag. Nautilen rystede og slingrede da som et Fartøj, der er overladt til Elementernes Rasen.

Ofte tænkte jeg, naar jeg ikke mere saae noget Udløb, at vi vare blevne fangne midt inde i Isen. Men ledet af sit Instinkt forstod Kaptajn Nemo altid

at komme, hvorhen han vilde. Han kunde altid langt borte vise mig Steder, hvor det blaaagtige Vands smalle Striber droge sig som Furer henover Ismarken. Uden det vilde han vistnok heller aldrig have ført Nautilen midt ind i de antarktiske Have.

Den 16de Marts lukkede imidlertid Ismassen Vejen for os. Men Kaptajn Nemo gav ikke tabt. Med forfærdelig Voldsomhed lod han Nautilen styrte sig ind imod den Masse, som hindrede vor Passage. Det var det Gamles Murbrækker, der dreves frem af en vældig Magt. Isstykkerne, der kastedes højt op i Luften, faldt ned som Hagl rundt omkring os. Og paa denne Maade banede Nautilen sig en snever Vej fremad. Undertiden blev den ført bort af sin Fart og kom op paa Ismassen, som den da knuste ved sin Tyngde.

I disse Dage bleve vi overfaldne af heftige Kastebyger. Taagen var saa stærk, at vi ikke kunde see hinanden fra den ene Ende af Platformen til den anden. Vinden gik hele Kompasset rundt. Der samlede sig Snee i saa haarde Masser, at man maatte bryde dem itu med Hakker. Under en Temperatur af fem Graders Kulde bedækkedes Nautilen med Is paa alle sine Ydersider.

Barometret holdt sig i Almindelighed temmelig lavt. Det faldt lige til 73° 5′. Kompasset frembød ikke længer nogen tilstrækkelig Garanti. Dets misvisende Naale pegede i hinanden modstridende Retninger, idet vi nærmede os den sydlige magnetiske Pol, som vel at mærke ikke maa forvexles med den sydlige Pol. Ifølge Hansteen findes denne Pol under 70°

Brede og 130° Længde, ifølge Duperrés Observationer derimod under 135° Længde og 70° 30′ Brede. Man maatte derfor gjøre en Mængde Jagttagelser paa Kompasserne, som flyttedes omkring til forskjellige Dele af Fartøjet, samt efterat disse Jagttagelser vare gjorte anstille en Middelberegning.

Endelig den 18de Marts saae Nautilen sig tiltrods for alle Forsigtighedsregler og tiltrods for alle Stormforsøg aldeles indesluttet i Iis, omgivet af en endeløs og ubevægelig Barrière af Isbjerge, der alle syntes at være sammenvoxede med hinanden.

Solen havde et Øjeblik viist sig ude imod Syd, og Kaptajn Nemo foretog en nøjagtig Observation, af hvilken det fremgik, at vi befandt os under 51° 30′ Længde og 67° 39′ Brede. Vi vare allerede komne et betydeligt Stykke ind i de antarktiske Regioner.

Det var os umuligt at opdage det ringeste Glimt af Havet. Foran Nautilen strakte sig en stor Flade, der var oversaaet med usammenhængende Isblokke af samme Udseende som det, der karakteriserer en Flods Overflade kort før Isbruddet, men efter langt anderledes kæmpemæssige Proportioner. Hist og her hævede sig skarpe, smalle Bjergspidser til en Højde af to hundrede Fod; længere borte lodrette Kystskrænter, der stode i grønagtige Farveskiftninger ligesom kolossale Spejle. Der hvilede over denne øde Natur en uhyggelig Dødstavshed, som neppe engang blev afbrudt af Stormfuglenes Vingeslag.

Nautilen maatte nu standse sin eventyrlige Sejlads midt imellem Isbjergene.

„Hr. Professor, sagde Ned Land, hvis Kaptajnen gaaer længere ....

— Naa, hvad saa?

— Saa er han virkelig en dygtig Karl.

— Hvorfor det, Ned?

— Fordi Ingen kan gjennembryde disse evige Isbjerge hernede i Ishavet. Han er mægtig, vor Kaptajn, det veed jeg, men for en Ulykke, han kan da heller ikke være mægtigere end selve Naturen. Hvor den har sat en Grændse, maa han standse med eller mod sin Villie.

— Naturligvis, kjære Ned. Men alligevel skal jeg ikke nægte, at jeg havde stor Lyst til at vide, hvad der findes bagved denne Mur, som ganske vist i høj Grad irriterer mig.

— Professoren har Ret, sagde Jean; Mure ere kun blevne opførte for at irritere de Lærde. Der burde ikke findes Mure nogetsomhelst Sted.

— Men, sagde Kanadieren, man veed, hvad der findes bagved denne Ismur.

— Hvad da? spurgte jeg.

— Iis og kun Iis.

— De er sikker derpaa, Ned, men det er jeg ikke. Det er netop derfor, jeg havde Lyst til personlig at overbevise mig derom.

— De bliver alligevel nødt til at lade denne Lyst fare. Længere end vi nu ere komne, kan hverken De eller Kaptajn Nemo eller hans Nautil komme".

Jeg maatte indrømme Ned Land, at han havde Ret. Saalænge Fartøjerne ikke ere byggede til at sejle paa Ismarker, maa de standse foran dem.

Uagtet alle Anstrengelser, uagtet de kraftige Midler, som anvendtes for at sprænge Isen, maatte Nautilen blive, hvor den var. I Almindelighed plejer det at være saaledes, at den, der ikke kan komme længere frem, dog i ethvert Tilfælde kan komme tilbage. Men her vare begge Dele næsten lige umulige, thi Udløbene vare lukkede bag ved os, og saafremt vort Fartøj skulde blive, hvor det var, vilde det ikke vare længe, før det var aldeles faktisk muret inde. Det var netop dette, som indtraf omtrent Klokken To om Natten. Rundt omkring dannede der sig ny Is med beundringsværdig Hurtighed. Kaptajnens Adfærd forekom mig unægtelig mere end uklog.

Jeg befandt mig paa Platformen. Kaptajnen, der i nogle Øjeblikke havde betragtet Situationen, sagde til mig:

„Naa, Hr. Professor, hvad tænker De?

— Jeg tænker, at vi ere murede inde.

— Murede inde? Hvad mener De med det?

— Jeg mener, at vi hverken kunne komme frem eller tilbage eller til nogen af Siderne.

— De troer altsaa virkelig, at Nautilen ikke kan slippe nogetsteds hen?

— Det vil den vanskelig kunne, thi Aarstiden er allerede for langt fremrykket, til at De kan gjøre Regning paa et Isbrud.

— Hr. Professor, svarede Kaptajnen ironisk, De bliver dog altid Dem selv lig. De seer altsaa kun Hindringer og Modstand! Jeg forsikkrer Dem om, at Nautilen ikke blot kan komme løs, men at den skal komme endnu længere frem.

— Længere mod Syd? spurgte jeg, idet jeg betragtede Kaptajnen.

— Ja lige indtil Polen.

— Til Polen, udbrød jeg vantro.

— Ja, svarede Kaptajnen roligt, til den antarktiske Pol, til dette ukjendte Punkt, hvor alle Jordklodens Meridianer krydse hinanden. De veed, at jeg gjør med Nautilen, hvad jeg vil."

Jeg vidste det. Jeg vidste, at denne Mand var dristig indtil Forvovenhed. Men at besejre de Hindringer, som Sydpolen rejste, forekom mig dog at være et Foretagende saa affindigt, at Planen til det kun kunde opstaae i en gal Mands Hjerne.

Jeg faldt da paa at spørge Kaptajnen, om han maaske allerede havde opdaget denne Pol.

„Nej, Hr. Professor, svarede han, men vi ville opdage den i Fællesskab. Hvor Andre kun have havt Uheld med sig, vil jeg have Held med mig. Jeg har aldrig ført min Nautil saa langt frem i de sydlige Vande, men jeg gjentager det, den skal endnu længere.

— Jeg troer Dem, Kaptajn, svarede jeg i en noget ironisk Tone. Jeg troer Dem. Fremad da! For os findes ingen Hindringer! Lad os knuse denne Ismur. Vi ville lade den springe i Luften, og hvis den gjør Modstand, give vi Nautilen Vinger, saa at den kan komme over den.

— Over, Hr. Professor? svarede Kaptajn Nemo roligt. Nej ikke over, men under.

— Under!" udbrød jeg.

Jeg fik nu pludselig Øjnene op for Kaptajnens Planer.

Nautilens mærkværdige Egenskaber vilde yderligere komme os til Gode ved dette overmenneskelige Foretagende.

„Jeg seer, at vi begynde at forstaae hinanden, sagde Kaptajnen smilende. De forudseer allerede, at dette Forsøg muligvis kan, jeg forudseer, at det vil falde heldigt ud. Det, som ikke lader sig gjøre med nogetsomhelst andet Fartøj, kan let iværksættes med Nautilen. Hvis der findes et Kontinent omkring Polen, saa standser jeg ved dette Kontinent, men hvis der derimod er aabent Vande, vil jeg gaa lige til Polen.

— Ja vist, sagde jeg, reven med af Kaptajnens Ytring. Selv om Havets Overflade er stivnet til Iis, saa ere dog de lavere Vandlag fuldkommen fri som Følge af Forsynets kloge Indretning, ifølge hvilken Havvandets Tæthed forøges, efterhaanden som Kulden bliver stærkere. Og hvis jeg ikke tager fejl, forholder den Del af Ismassen, der er under Vandet, sig til den, der er over det, som Fire til En.

— Saa omtrent, Hr. Professor. For hver Fod, disse Bjerge hæve sig over Vandet, sænke de sig tre under det. Men da disse Isbjerge ikke overstige en Højde af tre hundrede Fod, saa sænke de sig kun nihundrede. Men hvad er vel nihundrede Fod for Nautilen?

— Ingenting, Kaptajn.

— Vi ville endogsaa paa en større Dybde kunne opsøge den Temperatur, som er almindelig for Havvandet, og dernede kunne vi da uden Fare trodse tredive til fyrgetyve Graders Kulde paa Overfladen.

— Rigtigt, Kaptajn, svarede jeg livligt.

— Den eneste Vanskelighed, sagde Kaptajnen, bliver at holde sig flere Dage under Vandet, uden at forny Luftforraadet.

— Ikke Andet end det, svarede jeg; Nautilen har store Beholdere; dem kunne vi fylde, og de vilde saa ganske sikkert være i Stand til at forsyne os med al den Ilt, som vi behøve.

— Godt tænkt, Hr. Aronnax, svarede Kaptajnen smilende, men der kunde jo gjøres endnu flere Indvendinger.

— Saa, har De flere endnu?

— En eneste! Hvis Havet strækker sig lige til den sydlige Pol, saa er det muligt, at dette Hav er fuldstændigt tilfrossen, og at vi som Følge deraf ikke kunne komme op til dets Overflade.

— Godt, Kaptajn, men glemmer De da, at Nautilen er udrustet med en forfærdelig Pantsergallion, og at vi kunne lade den løbe diagonalt mod Ismasserne, der vilde spalte sig ved dens Vælde.

— De har gode Ideer idag, Hr. Professor.

— Desuden, sagde jeg, hvorfor skulde man ikke kunne støde paa aabent Hav ved den sydlige Pol ligesaa godt som ved den nordlige? Kuldepolerne og Jordens Poler maa ikke forvexles med hinanden, hverken i den sydlige eller nordlige Hemisfære, og indtil det Modsatte bliver bevist, kan man have meget god Grund til at antage Tilværelsen af et Kontinent eller af et iisfrit Ocean paa begge disse Punkter af Jordkloden.

— Det troer jeg ogsaa, Hr. Aronnax, svarede Kaptajnen. Jeg vil blot henlede Deres Opmærksom-

hed paa det Ejendommelige i, at De efferat have søgt saa mange Indvendinger mod mit Forslag, nu selv leverer mig en Mængde Beviser, som netop tale til dets Fordel."

Kaptajn Nemo havde Ret. Jeg havde overgaaet ham i Mod, det var nu mig, som førte ham til Polen. Og dog, stakkels indbildte Lærde! Kaptajn Nemo vidste bedre, hvad der talte for og imod dette Spørgsmaal, og han morede sig med at see Dig henreven af dine Drømme om det Umulige!

Imidlertid havde han ikke spildt et eneste Øjeblik. Paa et givet Signal forsvandt Styrmanden. De talte hurtig med hinanden paa deres ubegribelige Sprog, og hvad enten nu Styrmanden var forberedt, eller han strax indsaae, at Forslaget kunde udføres, er det under alle Betingelser vist, at man ikke kunde mærke nogen Overraskelse hos ham.

Men med hvor stor Ro han end modtog Kaptajn Nemos Ordre, forholdt han sig dog ikke saa fuldstændig rolig som Jean, da jeg meddelte ham vor Plan om at gaae lige til den sydlige Pol. Et „som Herren synes" fulgte paa min Meddelelse, og dermed maatte jeg lade mig nøje. Ned Land trak paa Skuldrene som sædvanlig.

„Hr. Professoren og Kaptajnen ere sandelig at beklage, sagde han.

— Men vi ville virkelig helt til Polen, Master Ned.

— Det er muligt, men vi komme i ethvert Tilfælde aldrig tilbage."

Med disse Ord gik Ned Land ind i sin Kahyt.

Imidlertid vare Forberedelserne til disse dristige Foretagender begyndte. Nautilens vældige Pumper pressede Luft ind i Beholderne og magasinerede den under et stærkt Tryk. Klokken Fire tilkjendegav Kaptajn Nemo mig, at Lugerne til Platformen skulde lukkes. Jeg kastede endnu et Blik paa de vældige Ismasser, som vi skulde trænge igjennem.

Vejret var smukt, Luften aldeles ren, Kulden temmelig skarp, men da det var stillet af, forekom Temperaturen — den var iøvrig 12 Grader under Nul — os ikke saa haard.

Ti Mand af Besætningen knuste med deres Hakker Isen omkring Kjølen, der snart blev klar. Arbejdet gik hurtigt fra Haanden, da Isen omkring os endnu var temmelig tynd. Vi gik Alle ned i Fartøjet. De sædvanlige Beholdere fyldtes med Vand. Det varede ikke længe, førend Nautilen sænkede sig.

Jean og jeg havde taget Plads i Salonen. Gjennem Vinduet saae vi det sydlige Oceans lavere Lag. Thermometret steg.

Paa omtrent nihundrede Fods Dybde begyndte vi, som Kaptajn Nemo havde forudsagt, at flyde under Isens bølgeformede Masse. Men Nautilen sænkede sig bestandig mere. Den naaede et Dyb af syv og tyvehundrede Fod. Vandet, der ved Overfladen havde en Temperatur af tolv Graders Kulde var her kun elleve. Selvfølgelig behøver jeg ikke at sige, at Temperaturen ombord paa selve Nautilen blev forhøjet af Varmeapparatet. Enhver Manøvre blev udført med overordenlig stor Nøjagtighed.

„Vi komme nok frem, sagde Jean.

— Ja, jeg er fuldt og fast overbeviist derom, svarede jeg.

Under dette aabne Hav tog Nautilen atter den direkte Vej til Polen, uden at fjerne sig fra den to og halvtredsinstyvende Meridian. Vi havde imidlertid endnu omtrent halvtredie hundrede Mil at tilbagelægge. Men Nautilen gik med et Koureertogs Hurtighed, og kunde vi fortsætte vor Vej uhindret, vilde vi saaledes snart naae Polen.

De nye Gjenstande, der viste sig, holdt Jean og mig ved Salonvinduet til langt ud paa Natten. Havet blev oplyst ved Straalerne af det elektriske Lys. Men det var fuldstændig øde, Fiskene opholde sig ikke i disse lænkebundne Vande. De benytte dem kun som Passage for at komme fra det atlantiske Ocean til Polens frie Hav. Vor Fart var hurtig, man mærkede det paa det lange Skrogs dirrende Bevægelse.

Omtrent Klokken To om Morgenen gik jeg ind i min Kahyt for at søge nogle Timers Hvile. Jean fulgte mit Exempel. Da jeg passerede de smalle Gange, mødte jeg ikke Kaptajn Nemo. Jeg formodede, at han opholdt sig i Styrmandens Kahyt.

Den følgende Dag, den 19de Marts, Klokken Fem om Morgenen indtog jeg atter min Plads i Salonen. Nautilen havde imidlertid formindsket sin Hurtighed. Den gik op mod Overfladen, men forsigtig, medens Beholderne langsomt tømtes.

Mit Hjerte bankede. Vilde vi komme op og finde Polens frie Atmosfære?

Nej! et Stød underrettede mig om, at Nautilen var tørnet imod den nederste Flade af Isen, der efter

den dumpe Lyd at dømme endnu var temmelig tyk. Vi vare stødte paa i en Dybde af tretusinde Fod. Vi havde altsaa over os firetusinde Fod Iis, idet nemlig tusind Fod var over Vandfladen. Isbjergene vare saaledes nu betydelig højere, end da vi gik ned paa Dybet. Dette var ingenlunde en meget beroligende Omstændighed.

I Løbet af denne Dag fornyede Nautilen flere Gange det samme Forsøg, men stødte altid mod den Muur, som hævede sig over den. Undertiden traf den den paa totusinde og syvhundrede Fods Dybde, hvilket antydede en Tykkelse af tretusinde og sexhundrede Fod, idet nemlig de nihundrede hævede sig over Oceanets Overflade.

Jeg optegnede nøjagtig de forskjellige Dybder og fik paa denne Maade et Kort over den Kjæde af Isbjerge, som strakte sig under Vandet.

Om Aftenen var der ikke indtraadt nogen Forandring i vor Stilling. Isen var i Almindelighed mellem tolv og femtenhundrede Fod tyk.

Klokken var da otte; efter hvad der til dagligt Brug plejede at skee ombord paa Nautilen burde Luften inde i Skibet have været fornyet allerede for fire Timer siden. Jeg befandt mig dog ret vel, skjøndt Kaptajn Nemo ikke slap noget Forraad af Ilt ud af sine Beholdere.

Min Søvn var denne Nat temmelig urolig. Haab og Frygt kæmpede vexelvis om Overherredømmet. Jeg stod fire Gange op. Omtrent Klokken Tre om Morgenen iagttog jeg, at vi stødte paa Isen i en Dybde af kun halvandethundrede Fod.

Mine Øjne forlode ikke Manometret. Vi stege efterhaanden op, medens vi i diagonal Retning fulgte den glimrende Flade, som blinkede af de elektriske Straaler.

Isen havde baade foroven og forneden en bølgeformig Overflade. Den blev bestandig tyndere og tyndere.

Endelig Klokken sex om Morgenen paa denne mindeværdige Dag, den 19de Marts, aabnedes Salondøren. Kaptajn Nemo traadte ind.

„Vi ere paa aabent Vande!“ sagde han.

Fjortende Kapitel.

Sydpolen.

Jeg styrtede op paa Platformen. Ja, vi befandt os virkelig atter paa aabent Hav. Man saae kun hist og her nogle enkelte spredte Isstykker eller bevægelige Isbjerge; et stort Hav udbredte sig ellers rundt omkring os. En Verden af Fugle sværmede i Luften, og Myriader Fiske vrimlede i Vandet, der spillede i blaa og olivengrønne Farver. Termometret viste tre Graders Varme efter Celsius. Det var forholdsvis Foraar bag ved de store Islandskaber, hvis fjerne Masser aftegnede sig ude mod den nordlige Horisont.

„Ere vi nu ved Polen? spurgte jeg Kaptajnen med bankende Hjerte.

— Jeg veed ikke, svarede han. Naar det bliver Middag, ville vi tage Højden.

— Men vil Solen kunne trænge gjennem Taagen, spurgte jeg, idet jeg betragtede den graaagtige Himmel.

— Naar den blot viser sig ganske lidt, er det tilstrækkeligt for mig, svarede Kaptajnen.

I en fem til sex Mils Afstand fra Nautilen hævede sig en enkelt Ø omtrent sexhundrede Fod op

over Vandfladen. Vi styrede hen mod den, men forsigtigt, thi dette Hav kunde være fuldt af blinde Skjær.

En Time senere havde vi naaet den. Efter to Timers Forløb havde vi sejlet omkring den.

Et snevert Stræde adskilte den fra en større Landstrækning, rimeligvis et Fastland, hvis Grændser vi ikke kunde overskue. Tilstedeværelsen af dette Land syntes at tale for Maurys Paastand. Den skarpsindige Amerikaner havde bemærket, at Havet mellem Sydpolen og den sextende Paralelgrad er bedækket af svømmende Isstykker, der ere større, end man nogensinde møder dem i det nordlige Atlanterhav. Af dette Faktum har han draget den Slutning, at den antarktiske Cirkel indeslutter betydelige Lande. Isbjergene kunne nemlig ikke dannes i det aabne Hav, men kun ved Kysterne. Ifølge hans Beregninger har den Ismasse, der omgiver Sydpolen, et Omfang af firetusinde Kilometre.

Imidlertid var Nautilen af Frygt for at støde paa Grund, standset omtrent tre Kabellængder fra Kysten, der omgives af en Mængde Klipper. Baaden sattes i Søen. Kaptajnen og to Mand af Besætningen bare de Instrumenter, som vi fandt det hensigtsmæssigt at tage med. Jean og jeg gik ombord. Klokken var to om Morgenen. Jeg havde ikke seet Ned Land. Kanadieren vilde dog vel sagtens lade sig stille tilfreds, naar han saae, hvad der omgav os paa alle Kanter.

Nogle Aaretag førte Baaden ind til den sandede Kyst, hvor den blev staaende. Jean vilde springe i Land, men jeg holdt ham tilbage.

„Hr. Kaptajn, sagde jeg, Dem tilkommer den Ære, først at sætte Foden paa denne Jord.

— Ja, Hr. Professor, svarede Kaptajnen, og naar jeg ikke nøler med at betræde Polens Jordbund, saa er det, fordi intet menneskeligt Væsen her har ladt Spor tilbage af sine Skridt."

Da han havde sagt dette, sprang han let ned paa Kysten. Hans Hjerte bankede aabenbart i stærk Bevægelse. Han klattrede op ad en Klippe, der dannede Endepunktet af en lille Bjergkjæde. Med korslagte Arme stod han der ubevægelig og stum og syntes ligesom at tage disse Regioner i Besiddelse. Da han havde staaet saaledes i fem Minuter vendte han tilbage til os.

„Kom herop," raabte han til mig.

Jeg steg ud af Baaden, fulgt af Jean.

Paa en lang Strækning var Jorden bedækket med et rødagtigt Lag, der saae ud som knust Teglsten. Desuden laae Lava og Pimpsten spredte omkring i store Masser. Man kunde ikke tvivle om, at der her havde været stærke vulkanske Kræfter i Bevægelse. Paa nogle Steder vidnede en og anden Jordrevne, fra hvilken der opsteg en svovlagtig Lugt, om, at den indre Ild endnu havde bibeholdt sin Kraft. Efterat vi vare klattrede op ad en høj Skrænt, saae jeg dog ikke nogen Vulkan i flere Miles Omkreds. Man veed, at James Ros i disse antarktiske Egne opdagede Vulkanerne Erebus og Terror i fuld Virksomhed under den hundrede og syvogtredsinstyvende Meridian og paa 77° 32′ Brede.

Planterigets Frembringelser paa dette øde Fast-

land syntes at være meget ubetydelige. Nogle Lavarter, der tilhørte Arten Usnea melanax antha, opdagede jeg paa de sorte Klipper. Nogle mikroskopiske Væxter, rudimentære Diatomer, lange purpurrøde og karmoisinfarvede Tangarter, der af Brændingen vare opkastede paa Kysten, dannede hele den tarvelige Flora.

Kysten var iøvrig oversaaet med Snegle og smaa Muslinger af mange forskjellige Former.

Jeg saae ligeledes Myriader af Clio borealis, som Hvalfiskene sluge i utrolige Masser. Andre smukke Vingesnegle, rigtige Havsommerfugle, oplivede Vandet ved denne Kyst.

Mellem andre Plantedyr bemærkede vi i de højere Vandlag forskjellige Koralarter, der ifølge James Ros i de antarktiske Have leve paa indtil tre tusinde Fods Dybde; endvidere smaa Søkorke, der tilhørte Arten Procellaria pelagica, ligesom ogsaa en stor Mængde Søstjerner, der ere ejendommelige for dette Klima.

I Luften derimod var der Liv paa alle Kanter. Der fløj og flagrede i Tusindvis forskjelligartede Fugle, som bedøvede os med deres Skrig. Andre havde taget Plads paa Klipperne; de saae os uden Frygt passere forbi, ja de holdt sig endog fortroligt lige i Hælene paa os. Det var Pingviner, der ere ligesaa bevægelige og smidige i Vandet, som de ere klodsede og tunge paa Land. De opløftede et ubehageligt Skrig og dannede en Mængde Grupper, der holdt sig temmelig rolige paa det Sted, hvor de havde slaaet sig ned, men gjorde et ganske gyseligt Spektakel. Mellem Fuglene saae jeg ogsaa Vadefugle, der tilhørte Familien Grallæ; de ere saa store som Duer og hvide af

Farve, have et kort Næb og Øjet omgivet af en rød Ring. Jean fangede nogle af dem, thi disse Fugle ere, naar de blive godt tillavede, en meget behagelig Ret. I Luften sværmede der Albatrosser, som havde en Længde mellem Vingespidserne af tolv Fod, og som med Rette kaldes Oceanets Gribber; endvidere kæmpemæssige Stormfugle, der væsenlig ernære sig af Sælhundekjød; Havænder, hvis Kroppe foroven ere sorte og hvide, og endelig en heel Samling af Havfugle, af hvilke nogle ere hvide med brunkantede Vinger, andre blaa og eiendommelige for de antarktiske Have.

„Disse her, sagde jeg til Jean, ere saa tranagtige, at Indvaanerne paa Færøerne sætte en Væge i dem og saa stikke Ild paa dem.

— Det er kjedeligt, svarede Jean, at de ikke strax kan bruges som fuldstændige Lamper.

— Ja, men det vilde dog være formeget at forlange, at Naturen paa Forhaand skulde have forsynet dem med Væge."

I en Fjerdingvejs Afstand var Jorden oversaaet med Pingvinreder, et Slags Jordhuller, hvor disse Fugle lægge deres Æg. Da vi nærmede os Rederne, skyndte en stor Mængde Pingviner sig bort fra dem. Senere lod Kaptajn Nemo fange flere Hundrede af dem, thi deres sorte Kjød er ret spiseligt. De skrige som Æsler, ere skabte omtrent som Gæs, ere skiferfarvede paa Kroppen og have en citrongul Rand om Halsen. Vi slog dem ihjel med Sten, uden at de gjorde saa Meget som et Forsøg paa at flygte.

Taagen var imidlertid ikke lettet, og Klokken Elleve havde Solen endnu ikke været synlig. Det for-

uroligede mig, at den ikke viste sig. Desuden var det ikke muligt at anstille Observationer. Hvorledes skulde vi da kunne bestemme, om vi havde naaet Polen? Da jeg traf Kaptajn Nemo, fandt jeg ham siddende taus, støttet op mod en Klippe og betragtende Himlen. Han syntes at være meget utaalmodig. Men hvad var der at gjøre? Denne tappre og mægtige Mand kunde ikke befale over Solen som over Havet.

Middagen kom, uden at Dagens Stjerne et eneste Øjeblik havde viist sig. Man kunde ikke engang opdage den Plads, som den havde bagved det tykke Dække. Efter kort Tids Forløb opløste Taagen sig i Snee.

„Imorgen", sagde Kaptajnen til mig, og vi vendte tilbage til Nautilen, omgivne af Hvirvelvinde.

Under vor Fraværelse havde Nettene været lagt ud, og jeg betragtede med Interesse de Fisk, som vare blevne fangede. De antarktiske Have tjene som Tilflugtssted for en stor Mængde mindre Fisk, der undfly de mindre varme Zoners Storme, for at falde i Gabet paa Tumlere og Sælhunde. Jeg optegnede nogle Sydhavsgrundlinger, der vare en Decimeter lange, et Slags hvide Bruskfisk, med sorteblaa Kanter og bevæbnede med Takker; endvidere antarktiske Chimærer, der vare tre Fod lange, havde aflang Krop, hvide sølvglindsende Skjæl, rundt Hoved samt en Snude, der ender med en Slags Snabel. Jeg smagte paa Kjødet af dem, men jeg fandt det ubehageligt, en Anskuelse, som ikke deltes af Jean, der gjorde tappert Indhug paa dem.

Snestormen vedblev lige til den følgende Dag.

Det var umuligt at opholde sig paa Platformen. Fra Salonen, hvor jeg optegnede Begivenhederne fra denne Udflugt til Polarfastlandet, hørte jeg Stormfuglene og Albatrossernes Skrig. Nautilen laae ikke ubevægelig, men sejlede langs med Kysten.

Den følgende Dag havde det hørt op med at snee. Kulden var meget skarp. Termometret viste to Grader under Nul. Taagen begyndte at lette, og jeg haabede, at vi paa denne Maade snart vilde kunne anstille vore Observationer.

Jeg havde endnu ikke seet noget til Kaptajnen, da Baaden satte mig og Jean i Land. Ogsaa paa dette Sted kunde man see, at Naturen var eller i ethvert Tilfælde havde været meget vulkansk. Overalt saae man Spor af Lava og Basalt, men jeg kunde dog ikke opdage den Vulkan, som havde udkastet disse Masser. Her, ligesom paa det Sted, hvor vi først vare komne i Land, fandtes der en overordenlig stor Mængde Fugle. Men de deelte deres Herredømme over Polarfastlandet med store Grupper af Havpattedyr, der laa stille og betragtede os, øjensynlig overordenlig forbausede over at træffe os her. Nogle laa udstrakte paa Jorden, Andre hvilte sig paa de flydende Isstykker, og atter andre kom op af eller dukkede ned i Havet. De flygtede ikke, naar vi nærmede os dem, thi de havde aldrig havt at gjøre med Mennesker, og vare som Følge deraf heller ikke bange.

„Det var heldigt, sagde Jean, at Ned Land ikke fulgte med os.

— Hvorfor det, Jean?

— Fordi han i sin Jægermani vilde have dræbt dem allesammen.

— Allesammen, det er meget sagt, men forresten troer jeg virkelig ikke, at vi kunde have forhindret vor Ven Kanadieren i at harpunere nogle af disse Dyr. Og det vilde aabenbart have vakt Kaptajnens Mishag, thi han udgyder ikke uden Nødvendighed uskadelige Dyrs Blod.

— Det gjør han Ret i.

— Javist, Jean. Men siig mig, har Du ikke allerede klassificeret disse smukke Exemplarer af Havfaunaen?

— Professoren veed nok, svarede Jean, at jeg ikke er meget stærk i det Praktiske. Hvis De vilde lære mig Navnene paa disse Dyr.

— Det er Sælhunde og Hvalrosser.

— To Slægter, skyndte min lærde Jean sig at bemærke, som tilhøre Pennipedernes Familie.

— Godt Jean, afbrød jeg, men disse to Slægter, Sælhunde og Hvalrosser, dele sig atter i forskjellige Arter, og hvis jeg ikke tager fejl, faae vi her Lejlighed til at betragte dem. Fremad!"

Klokken var Otte om Morgenen; vi maatte endnu vente fire Timer, inden vi kunde tage Højden. Vi styrede vore Skridt mod en stor Havbugt, som skar sig ind i den stejle Granitkyst.

Paa dette Sted var Jorden og Isstykkerne rundt omkring os opfyldte med Havpattedyr, og jeg søgte uvilkaarlig efter den gamle Proteus, Mythologiens Hyrde, som vogtede disse Neptuns umaadelige Hjorder. De dannede forskjellige Grupper; Faderen vaa-

gede over sin Familie, medens Moderen gav de Smaa Die; nogle Unger, der allerede vare store, legede i et Par Skridts Afstand. Naar disse Pattedyr vilde flytte sig, gjorde de smaa Hop ved at trække Kroppen sammen, og de hjalp sig ganske behændig med deres ufuldkomne Svømmefinne, der hos Søkoen danner en virkelig Arm. Jeg bør tilføje, at disse Dyr med deres smidige Rygrad og deres smale, næsten haarløse Krop, svømme udmærket godt. Naar de hvile sig paa Land, indtage de særdeles smukke Stillinger. Naar vore Forfædre derfor betragtede deres udtryksfulde Blik, som en Kvindes smukkeste Øjekast ikke kunde overgaa, og deres henrivende Stillinger, forestillede de sig Hannerne som Tritoner og Hunnerne som Sirener.

Jeg henledte Jeans Opmærksomhed paa Hjernens store Udvikling hos disse kloge Hvaler. Intet Pattedyr, Mennesket alene undtaget, har større Hjerne end dem; ligesom Sælhundene ere de modtagelige for en vis Opdragelse; de blive let tamme, og jeg antager, ligesom forskjellige Naturforskere, at de, naar de bleve rigtigt dresserede, vilde kunne benyttes som Hunde ved Fiskeri.

De fleste af disse Dyr sov paa Klipperne eller paa Sandet. Mellem de egenlige Sæler, som ikke have synlige Ører, til Forskjel fra Øresælerne, hvis Ører skyde langt frem, saae jeg flere Varieteter af Stenorhryncher, der ere ni Fod lange, have hvidt Haar og Hoved som Buldogge samt ere forsynede med ti Tænder i hver Kjæbe, nemlig 4 Fortænder foroven og forneden samt to store Huggetænder. Rundt imellem disse Dyr laa der Søelephanter, et Slags

Sælhunde med kort og bevægelig Snude, — Kæmper indenfor deres Art, idet de havde en Omkreds af tyve Fod samt vare tredive Fod lange. De gjorde ikke den mindste Bevægelse, naar vi nærmede os dem.

„Ere disse Dyr farlige? spurgte Jean.

— Nej, svarede jeg, saafremt man ikke angriber dem; men naar en Sæl forsvarer sin Unge, er dens Raseri forfærdeligt, og det er ikke sjeldent, at den slaaer Fiskernes Baade istykker.

— Den er i sin fulde Ret, indvendte Jean.

— Det vil jeg aldeles ikke benægte."

En Mils Vej derfra standsedes vi af den Bjergodde, som beskyttede Bugten mod de sydlige Vinde. Den stod lodret ned i Havet, og Brændingen bruste imod den. Længere borte hørtes der stærke Skrig, som af en Mængde Dyr.

„Jeg troer, at det er Tjurer, der give Koncert, sagde Jean.

— Nej, det er Hvalrosser.

— Slaaes de?

— Enten slaaes eller lege de.

— Hvis Professoren tillader, ville vi see efter.

— Ja, lad os see ad Jean."

Nu trængte vi frem mellem de mørke Klipper og stødte idelig paa Stene, der vare aldeles overtrukne med Iis. Jeg faldt mere end een Gang og stødte mig. Men Jean, der var behændigere eller stærkere, hjalp mig op igjen og sagde:

„Hvis Professoren er saa god at spærre Benene vidt fra hinanden, saa holder man bedre Ballance."

Da vi vare komne til Bjergoddens Ryg, opdagede

jeg en stor viid Flade, der var aldeles bedækket med Hvalrosser. Disse Dyr legede med hinanden, og det var fra dem, den Støi kom, som vi havde hørt; men det var af Glæde, og ikke af Vrede de skreg.

Hvalrosserne ligne Sælhundene med Hensyn til Legemsformen og Lemmernes Beskaffenhed, men Huggetænder og Fortænder savnes i deres Underkjæber, paa samme Tid som Overkjæbens Fortænder danne to Forsvarsvaaben, der ere otte Centimetre lange. Disse Tænder, som bestaa af en fast Elfenbensmasse, ere meget haardere end Elefantens, de blive ikke saa let gule og ere derfor meget efterspurgte. Hvalrosserne ere ogsaa Gjenstand for en ivrig Jagt, som snart vil udrydde dem, da Jægerne uden Forskjel dræbe de frugtsommelige Hunner samt Ungerne og paa denne Maade aarligt ødelægge flere tusinde. Da vi gik forbi disse besynderlige Dyr, kunde jeg i al Magelighed betragte dem; thi de rørte sig ikke af Stedet. Deres Skind var tykt og gulagtigt, deres Behaaring kort og tynd. Mere rolige og mindre sky end deres nordlige Slægtninge, betroede de ikke nogle udvalgte Skildvagter at bevogte Indgangen til deres Leirplads. Da jeg havde undersøgt denne Samling af Hvalrosser, besluttede jeg at vende tilbage. Klokken var Elleve, og hvis Kaptajnen fandt Forholdene gunstige til at anstille Observationer, vilde jeg være tilstede ved disse. Jeg turde imidlertid ikke rigtig haabe, at Solen saa snart vilde komme frem. Tætte Skyer holdt den endnu skjult for os. Det saae ud, som om det misundelige Himmellegeme ikke fandt nogen Grund til at give

menneskelige Væsener Underretning om dette utilgængelige Punkt af Jordkloden.

Imidlertid besluttede jeg, som sagt, at vende tilbage til Nautilen. Vi fulgte et trangt Pas, der løb langs Spidsen af den bratte Kystskrænt; Klokken halv Tolv vare vi komne til Landingspladsen. Kaptajnen var gaaet i Land med Baaden, og jeg saae ham staaende paa en Basaltklippe. Han havde Instrumenterne med sig; hans Blik var rettet mod den nordlige Horisont, i hvis Nærhed Solen for Øjeblikket beskrev sin forlængede Bane.

Jeg tog i Taushed Plads nær ved ham. Middagen kom, men Solen viste sig ligesaa lidt som den følgende Dag.

Skjæbnen var os paa denne Maade meget ugunstig. Observationen mislykkedes ogsaa nu. Hvis den ikke iværksattes imorgen, maatte vi aldeles opgive Forsøget paa at bestemme, hvor vi vare.

Det var nemlig den 20de Marts og imorgen den 21de var det, hvad vi havde glemt, Jevndøgnsdag; Solen vilde da i hele sex Maaneder forsvinde under Horisonten, og med dens Forsvinden begyndte den lange Polarnat.

Jeg meddelte Kaptajn Nemo disse mine Betænkeligheder.

„De har Ret, Hr. Aronnax, sagde han, hvis jeg ikke imorgen kan tage Højden, kan jeg ikke før om sex Maaneder fortsætte mit Forsøg; men just da Tilfældet har ført mig til disse Have netop den 21de Marts, vil det let kunne bestemmes, hvor vi ere, saafremt Solen til Middag viser sig for os.

— Hvorledes det, Kaptajn?

— Naar Solen, saaledes som nu, beskriver sine forlængede Spirallinier, er det svært, nøjagtigt at maale dens Højde over Horisonten, og mine Instrumenter ville let kunne føre mig paa Vildspor.

— Men hvad vil De da gjøre?

— Jeg vil kun anvende mit Kronometer, svarede Kaptajnen. Hvis Solskiven imorgen den 21de Marts om Middagen af den nordlige Horisont deles i to lige store Stykker, saa er jeg ved Sydpolen.

— Ganske vist, sagde jeg, men denne Opgivelse er ikke mathematisk nøjagtig, thi Jevndøgnet ophører ikke altid bestemt om Middagen.

— Ganske rigtigt, Hr. Professor, men Differencen vil kun være meget lille. Lad os derfor forsøge imorgen."

Kaptajnen vendte tilbage til Skibet, Jean og jeg forbleve indtil Klokken Fem paa Kysten, for at undersøge og studere denne. Jeg traf ikke noget Mærkværdigt, med Undtagelse af et Pingvinæg, der var ualmindelig stort, og for hvilket en Samler gjerne havde betalt flere hundrede Daler. Dets Isabellafarve, Striberne og Figurerne, som prydede det ligesom Hieroglyfer, gjorde det til et meget sjeldent Fund. Jeg overlod det til Jean, da han som sagt stod fastere paa Benene end jeg; han bar det, som var det en kostbar kinesisk Porcellainsvase, og førte det ubeskadiget tilbage til Nautilen.

Der lagde jeg dette usædvanlige Æg under en af Glaskuplerne i Musæet. Jeg spiste med god Appetit en lækker Sælhundelever, der mindede om

Flæsk. Derefter lagde jeg mig og anraabte, som om jeg kunde have været en Hindu, det straalende Himmellegeme om at vise sig naadigt.

Den følgende Dag, den 21de Marts Kl. Fem om Morgenen steg jeg op paa Platformen. Jeg traf der Kaptajn Nemo.

„Det begynder at klare op, sagde han, og jeg har godt Haab. Efter Frokosten ville vi begive os i Land for at see os om efter et Observationspunkt."

Efterat vi vare komne overeens om dette Punkt, opsøgte jeg Ned Land. Jeg vilde føre ham med mig. Men Kanadieren vægrede sig, og jeg indsaae meget godt, at ligesom hans Taushed, saaledes blev ogsaa hans daarlige Lune større fra Dag til Dag. I det Hele taget havde jeg under de nuværende Forhold Intet imod, at han ikke vilde med i Land. Der var virkelig der alt for mange Sælhunde, og man burde ikke udsætte den ubetænksomme Fisker for en saa stor Fristelse som det vilde være at lade ham see dem.

Efter Frokosten begav jeg mig i Land. Nautilen befandt sig paa aaben Sø omtrent en Mil fra Kysten, som beherskedes af en skarpt fremspringende Bjergspids. Baaden førte Kaptajnen, mig, to Mand af Besætningen og Instrumenterne, d. v. s. et Kronometer, en Kikkert og et Barometer.

Paa vor Fart til Land saae jeg en Mængde Hvalfiske, hvilke tilhørte tre for de sydlige Have ejendommelige Arter, nemlig den muntre Hval (Englændernes reigth-whale), som ikke har Rygfinne, humpback, en Balenauter med store hvide Svømmefinner, og finback, der er gulbrun af Farve og det smukkeste

af alle Hvaldyr. Man kan i stor Afstand høre dette stærke Dyr, idet det nemlig opkaster sine Vandsøjler i en meget betydelig Højde. Disse forskjellige Pattedyr muntrede sig flokkevis i det rolige Vand, og jeg saae saaledes nu, at dette Hav ved den antarktiske Pol tjente som Tilflugtssted for Hvaldyr, der blive altfor stærkt forfulgte af Fiskerne. Tillige opdagede jeg en Mængde store Meduser inde mellem Brændingerne.

Klokken Ni lagde vi til Land. Himmelen klarede op, Skyerne flygtede mod Syd. Kaptajn Nemo begav sig til den Bjergspids, hvor han vilde indrette sit Observatorium. Vi maatte med megen Besvær klattre paa skarpe Lavastykker og Pimpstensmasser, omgivne af en Luft, der ofte var mættet af svovlholdige Uddunstninger fra Vulkanerne. Kaptajn Nemo, der dog ikke var vant til at gaa omkring paa den faste Jord, klattrede op ad de stejleste Skrænter med en Behændighed, som jeg aldeles savnede, og som vilde have vakt en Gemsejægers Misundelse.

Vi behøvede to Timer for at naae det højeste Punkt af denne Bjergspids, der halvvejs var sammensat af Porphyr, halvvejs af Basalt. Da vi havde naaet den højeste Top, havde vi mod Nord Udsigt over et umaadeligt Hav, der kun begrændsedes af Horisonten. Jorden rundt omkring os havde en næsten blændende Hvidhed; over vore Hoveder strakte sig en bleg, azurblaa, skyfri Himmel. Mod Nord saae vi Solskiven lig en Ildkugle lidt efter lidt sænke sig under Horisonten.

Nautilen laa ude paa Havet som en søvndysset Hval. Bagved os i Syd og Øst saae vi et umaadeligt Land, en kaotisk Blanding af Klipper og Iis, der

ikke syntes at have nogen Grændse. Da Kaptajn Nemo kom til Toppen af Bjerget, tog han omhyggelig Højden, idet han nemlig med den maatte fuldstændiggjøre sine Observationer. Klokken tre Kvarteer til Tolv viste Solen sig som en Guldskive, der spredte sine sidste Straaler ud mod dette eensomme Fastland og over disse Have, som endnu aldrig noget Menneske havde pløjet.

Kaptajn Nemo, der var forsynet med en god Kikkert, observerede Himmellegemet, som lidt efter lidt forsvandt under Horisonten i en forlænget Diagonallinie. Jeg holdt Kronometret. Mit Hjerte bankede voldsomt. Hvis den halve Solskives Forsvinden indtraf samtidig med, at Kronometret viste Middagstimen, saa vare vi ved Polen.

„Klokken er Tolv, udbrød jeg.

— Sydpolen!" svarede Kaptajn Nemo alvorligt og gav mig Kikkerten, der viste mig Solen nøiagtig afskaaren af Horisonten i to ligestore Dele. Jeg saae de sidste Straaler bekrandse Bjergets Top, og jeg saae Skyggerne lidt efter lidt stige op ad dets Skraaninger.

I dette Øjeblik lagde Kaptajn Nemo sin Haand paa min Skulder og sagde:

„Hr. Professor. Aar 1600 førtes Hollænderen Gheritk af Strøm og Storm til 64° sydlig Brede og opdagede her Ny Shetlandsøerne. Aar 1773, den 17de Januar, fulgte den berømte Cook den otteogtredivte Meridian og kom til 67° 30′ Brede, og Aar 1774, den 30te Januar, naaede han paa den hundrede og niende Meridian 71° 15′ Brede. Aar 1819 befandt Russeren Bellinghausen sig paa den ni og tred=

sindstyvende Parallel og 1821 paa den sex og tredsindstyvende ved 111° vestlig Længde. Aar 1820 maatte Englænderen Brunsfield standse paa den 65de Grad. Samme Aar fandt Amerikaneren Morell, hvis Opgivelser dog ere noget tvivlsomme, under den to og fyrgetyvende Meridian aabent Hav paa 70° 14′ Brede, Aar 1825 kunde Englænderen Powell ikke komme over den 62de Grad; samme Aar naaede en simpel Sælhundefisker, Englænderen Weddell, lige til 72° 14′ Brede paa den fem og tredivte Meridian og til 74° 15′ paa den sex og tredivte. Aar 1829 tog Englænderen Forster, der kommanderede Skibet Chanticleer, det antarktiske Fastland i Besiddelse paa 63° 26′ Brede og 66° 26′ Længde. Aar 1831, den 1ste Februar, opdagede Englænderen Biscoe Enderbys Land paa 68° 50′ Brede, 1832, den 5te Februar, Adelaides Land paa 67° Brede og den 21de Februar Grahams Land paa 64° 45′ Brede. Aar 1838 maatte Franskmanden Dumont d'Urville standse foran den evige Iis paa 62° 57′ Brede og opdagede Ludvig Philips Land. Aar 1838 gik Englænderen Wilkes lige til den ni og tredsinstyvende Paralel paa den hundrede Meridian. Aar 1839 opdagede Englænderen Balleny Sabrinas Land paa Grændsen af Polarcirkelen. Endelig 1842 besteg Englænderen James Roos Erebus og Terror den 12te Januar, paa 76° 56′ Brede og 171° 7′ østlig Længde og fandt Victorias Land; den 23de i s. M. naaede han den fire og halvfjerdsinstyvende Paralel, det høieste Punkt der hidtil var naaet; den 27de var han paa 76° 8′, den 28de paa 77° 32′, den 2den Februar paa 78° 4′, og 1842 kom han tilbage til den 71de Grad,

som han ikke kunde overskride. Nuvel, jeg, Kaptajn Nemo, har den 21de Marts 1868 naaet Sydpolen paa den 90de Grad, og jeg tager i Besiddelse den Deel af Jordkloden, som i Størrelse svarer til en Sjettedeel af den hidtil kjendte Verden.

— I hvis Navn, Hr. Kaptajn?

— I mit eget, Hr. Professor.“

Idet han sagde dette, udfoldede han et Flag, paa hvilket der med Guld var broderet N. Derpaa vendte han sig om imod Solen, hvis sidste Straaler kyssede Havets Horisont.

— Farvel! udbrød han, forsvind, straalende Himmellegeme, skjul Dig under dette frie Hav og lad en sex Maaneder lang Nat brede sine Skygger ud over mit nye Rige!“

Femtende Kapitel.

Uheld eller Tilfældighed.

Den følgende Dag, den 22de Marts, Klokken Sex om Morgenen, begyndte Udrustningerne til Afrejsen. Skumringen gik lidt efter lidt over til Nat. Kulden var skarp, Stjernerne tindrede med en forbausende stærk Glands. Over vore Hoveder lyste det beundringsværdige Kors, de antarktiske Egnes Polarstjerne.

Termometret viste 12° under Nul, og da Vinden blæste op, var Kulden alt Andet end behagelig. Isstykkernes Antal blev bestandig større paa det aabne Vand. Havet syntes at fryse til overalt. En Mængde sortagtige Pletter, som vare udbredte paa dets Overflade, tilkjendegav, at den nye Isdannelse snart forestod. Det sydlige Farvand, der var tilfrosset i de sex Vintermaaneder, var fuldstændigt utilgængeligt. Hvor droge Hvalfiskene hen i denne Tid? Ganske vist stak de ned under Isen for at opsøge mere tilgængelige Have. Hvad angaaer Sæler og Hvalrosser, som ere vante til at leve under de haardeste klimatiske Forhold, saa bleve de sagtens i de isbelagte Farvande. Disse Dyr have nemlig et mærkelig Instinkt til bestandig at holde smaa Huller aabne i Isen. Det er gjennem

disse Aabninger, at de faae Luft. Naar Fuglene, bortjagne af Kulden, have vendt sig mod Nord, forblive disse Havpattedyr udelukkende Herrer over Polarfastlandet.

Imidlertid vare Vandbeholderne fyldte, og Nautilen gik langsomt nedad. Den standsede paa et tusinde Fods Dybde. Skruen pidskede Vandet, og Fartøjet gik mod Nord med en Hurtighed af fem Mil i Timen. Ud paa Aftenen flød den allerede igjen under den umaadelige Isskorpe, som vi nogle Dage tidligere havde forladt.

Salonvinduerne vare af Forsigtighedshensyn blevne lukkede, thi Skibet kunde let tørne mod et eller andet Isbjerg under Vandet. Jeg tilbragte derfor denne Dag med at reenskrive mine Optegnelser. Jeg var fuldstændig optaget af Minderne fra Polen. Vi havde naaet dette utilgængelige Punkt uden Besvær, uden Fare, ligesom om vor flydende Waggon var ilet fremad paa Jernbaneskinner. Og nu begyndte virkelig Tilbagefarten. Vilde den bringe mig nye Overraskelser? Jeg troede det, thi Antallet paa de undersøiske Mærkværdigheder var jo fuldstændig uberegneligt. Vi havde i halvsjette Maaned været ombord paa Nautilen, og hvormange Scener, snart besynderlige, snart forfærdelige, havde vi ikke været Vidne til under denne vor Reise: Jagten i Crespos Skove, Strandingen i Torre-Strædet, Koralkirkegaarden, Perlefiskeriet, Suez-Tunnelen, Ilden paa Santorin, Millionerne i Bugten ved Vigo, Atlantis, Sydpolen. Disse Erindringer vare hele Natten Gjenstand for mine Drømme og lode mig ikke et Øjebliks Hvile. Klokken Fem om Morgenen

vaktes jeg af et heftigt Stød; jeg satte mig op i Sengen og lyttede gjennem Mørket, da jeg pludselig blev kastet midt ud i Værelset. Jeg forstod aldeles ikke, hvad dette havde at sige. Støttende mig til Væggen, fandt jeg gjennem de smalle Gange ind i Salonen, der klart blev oplyst fraoven. Møblerne vare kastede omkuld, men heldigvis vare Glaskuplerne, som Kaptajn Nemo havde sørget for at gjøre godt faste, blevne paa deres Plads. Bordene paa Styrbordssiden stode tæt ind til Væggen, medens der mellem denne og dem paa Bagbordssiden var mindst en Fods Mellemrum. Nautilen laa altsaa paa Styrbordssiden, og hvad værre var, den laa fuldstændig ubevægelig.

Man hørte Skridt og forvirrede Stemmer, men Kaptajn Nemo saaes intetsteds. Netop da jeg vilde forlade Salonen, traadte Jean og Ned Land ind.

„Hvad er der paafærde? spurgte jeg hurtigt.

— Det kommer jeg for at spørge Dem om, svarede Jean.

— For en Ulykke, udbrød Kanadieren, det veed jeg meget godt! Nautilen er stødt paa Grund, og at dømme efter dens Stilling, vil den neppe komme saa let flot som forrige Gang.

— Men den er vel i det Mindste atter kommen op til Overfladen?

— Det vide vi ikke, sagde Jean.

— Men vi ville let kunne faa det at vide", svarede jeg.

Jeg undersøgte Manometernaalen. Til min store Forundring viste den, at vi befandt os paa over tusind Fods Dybde.

„Hvad vil det sige? udbrød jeg.

— Vi maa spørge Kaptajnen, svarede Jean.

— Men hvor kan man træffe ham? spurgte Ned Land.

— Følg mig,“ sagde jeg til dem.

Vi forlode Salonen. I Biblioteket saae vi Ingen. Jeg antog, at Kaptajnen var gaaet ind i Styrmandens Kahyt. Det var bedst at vente. Vi gik da alle Tre tilbage til Salonen.

Jeg forbigaaer med Taushed Kanadierens Udbrud. Jeg lod ham give sit daarlige Lune Luft uden at svare ham.

Paa denne Maade tilbragte vi fem og tyve Minuter og søgte at opsnappe den mindste Lyd, der lod sig høre. Da traadte Kaptajn Nemo pludselig ind. Han syntes ikke at see os. Hans Ansigtstræk, der sædvanligvis vare aldeles ubevægelige, antydede en vis Uro. Han betragtede i Taushed Kompasset og Manometret samt lagde sin Finger paa det Punkt af Globen, hvor de sydlige Have vare angivne. Jeg vilde ikke forstyrre ham. Først da han nogle Minuter senere vendte sig imod mig, rettede jeg et Spørgsmaal til ham, som han selv havde benyttet i Torrestrædet.

„En Tilfældighed, Kaptajn? spurgte jeg.

— Nej, Hr. Professor, svarede han, denne Gang er det et Uheld.

— Af alvorlig Beskaffenhed?

— Maaske.

— Er Faren overhængende?

— Nej!

— Er Nautilen stødt paa Grund?

— Ja!

— Og hvoraf kommer det sig.

— Det beroer paa et Lune af Naturen, ikke paa vor Uduelighed. Der er ikke bleven begaaet nogen Fejl i Manøvreringen; man kan trodse de menneskelige Love, men ikke Naturens."

Det var et besynderligt Øjeblik, Kaptajnen valgte til at anstille den filosofiske Betragtning. Hans Svar gav mig imidlertid ikke nogen Oplysning.

„Hr. Kaptajn, spurgte jeg videre, vil De sige mig Grunden til dette Uheld?

— En umaadelig Isblok, et helt Bjerg, har vendt sig, sagde han. Naar Isbjergene ved Grunden undergraves af det varmere Vand, eller ved ofte fornyede Sammenstød, saa hæver deres Tyngdepunkt sig. De kastes da overende, og det er netop, hvad der er sket nu. En af disse Blokke er, idet den vendte sig omkring, stødt imod Nautilen, senere er den kommen ind under Skibet, har løftet dette op med uimodstaaelig Styrke og ført det til mindre tætte Vandlag, hvor det nu ligger paa Siden.

— Men kan man ikke gjøre Nautilen flot ved at tømme Beholderne og saaledes atter tilvejebringe Ligevægt?

— Det er netop, hvad der bliver gjort i dette Øjeblik, Hr. Professor. De kan høre, at Pumperne ere i fuld Gang. Betragt Manometernaalen! Den viser, at Nautilen stiger, men paa samme Tid stiger ogsaa Isblokken, og lige til der kommer en eller anden Hindring i Vejen for dens opadstigende Bevægelse vil vor Stilling ikke blive forandret."

Nautilen befandt sig i Sandhed i en højst kritisk Stilling. Hvem kunde vide, om den ikke i næste Øjeblik ogsaa vilde støde mod den umaadelige Isflade, vi havde ovenover os, og paa denne Maade blive klemt inde mellem to isbelagte Flader? — Kaptajn Nemo gav vedblivende Agt paa Manometret. Nautilen havde efter Isbjergets Fald hævet sig omtrent halvanden hundrede Fod, men forblev endnu i samme Stilling.

Pludselig følte vi, at Skroget gjorde en lille Bevægelse. Nautilen rejste sig lidt. De i Salonen hængende Sager indtoge atter deres normale Plads. Væggene bleve bestandig mere og mere vertikale. Ingen af os talte. Med spændt Opmærksomhed følte vi, at Fartøjet rejste sig. Gulvet kom efterhaanden atter til at ligge vandret under vore Fødder. Paa denne Maade hengik der ti Minuter.

„Endelig staae vi da atter ret op! udbrød jeg.

— Ja, svarede Kaptajnen, og gik hen mod Salondøren.

— Men ville vi komme flot? spurgte jeg.

— Ja vist, svarede han, naar Beholderne ere blevne tømte, vil Nautilen atter stige op til Havfladen."

Kaptajnen gik ud, og jeg mærkede snart, at Fartøjets opadstigende Bevægelse blev standset paa hans Befaling. Han vilde ogsaa snart være tørnet mod den nederste Del af Ismassen ovenover, og det var da bedre at holde sig mellem to Vande.

„Vi ere lykkelig og vel undgaaede Faren," sagde Jean.

— Ja, vi kunde være blevne knuste mellem disse

Isblokke, eller i det Mindste murede inde imellem dem, og det vilde da have været umuligt at skaffe os ny Luft. Ja, vi ere virkelig ogsaa denne Gang slupne meget heldigt.

— Saafremt det da er forbi nu," mumlede Ned Land.

Jeg vilde ikke begynde et unødvendigt Ordskifte med Kanadieren og svarede ham derfor ikke. Desuden aabnedes nu Lugerne, og Lyset udefra strømmede ind gjennem Vinduerne.

Vi vare paa aabent Vand, som jeg havde sagt, men i tredive Fods Afstand paa hver Side af Nautilen hævede sig en vældig Ismuur. Over og under os samme Muur. Over os, fordi Issletten nederste Flade udbredte sig som et umaadeligt Tag, under os, fordi den overendekastede Isblok paa Sidemurene havde truffet to Støttepunkter, som holdt den i den eengang indtagne Stilling. Nautilen befandt sig paa denne Maade i en fuldstændig Istunnel, der var omtrent tredsinstyve Fod bred og fyldt med et stille roligt Vand. Det var imidlertid let for den at komme ud, enten ved at gaae fremad eller ved at bakke, og siden paa nogle hundrede Fods større Dybde atter passere frit hen under Issletten.

Lyset fra oven var bleven slukket, men desuagtet oplystes Salonen af et stærkt Skin. Det var Straalebrydningen fra Isvæggene, som fremkaldte denne Belysning. Jeg formaaer ikke at udmale den Effekt, som de elektriske Straaler tilvejebragte, idet de brødes mod disse store, lunefuldt sønderrevne Isblokke, fra hvilken enhver Vinkel og enhver Flade kastede et forskjelligt Skin tilbage, et Skin, der fulgte Aarerne, som

løb ind i Isen. De havde et Udseende, blændende som Ædelstene, og især som Safirer, der krydsede deres blaa Straaler med de smaragdgrønne. Hist og her opdagede jeg en opalfarvet Afskygning af ubeskrivelig Ynde midt imellem de brændende Punkter, rigtige Ilddiamanter, hvis Glands Øjet ikke kunde udholde. Dette Skin var ligesom et Lys, der hundredefoldigt udstraaler fra en Lampe mod de lindseformige Flader i et Fyrtaarn af første Rang.

„Hvor det er smukt, guddommeligt! udbrød Jean.

— Ja, sagde jeg, det er et beundringsværdigt Skuespil. Ikke sandt, Ned?

— Jo, for en Ulykke, De har Ret, svarede Ned Land hurtigt. Det er pragtfuldt! jeg er nødt til at indrømme det, man har aldrig seet noget Lignende. Men dette Skuespil vil komme os dyrt at staae. Og hvis jeg skal sige, hvad jeg mener, saa troer jeg, at vi her see Ting, som Gud har villet unddraget Menneskets Blik."

Han havde Ret. Det var altfor smukt.

Paa et Raab af Jean vendte jeg mig hurtigt om.

„Hvad er det? spurgte jeg.

— Luk Øjnene til, Hr. Professor, see ikke!"

Idet Jean sagde dette, førte han hurtigt Hænderne op til Øjnene.

„Hvad er der i Vejen, min Ven?

— Jeg er blændet, jeg er blind."

Mit Blik vendtes uvilkaarligt mod Vinduet, men jeg kunde ikke udholde det funklende Ildskin.

Jeg forstod, hvad der var hændet. Nautilen havde med stor Hurtighed sat sig i Bevægelse, hele

Glandsen fra Ismurene havde forvandlet sig til glimtende Straaler. Ildgnisterne fra disse Myriader af Diamanter blandedes mellem hinanden, idet Nautilen, ført af sin Skrue, ilede fremad med Lynets Hurtighed.

Salonlugerne lukkedes atter. Vi holdt Hænderne for vore Øjne, der vare aldeles blændede, og der hengik en god Stund, før vi atter kunde komme til os selv.

„Det har jeg virkelig aldrig troet var muligt, sagde Jean.

— Og jeg da! afbrød Kanadieren ham.

— Naar vi engang komme i Land, tilføjede Jean, efter at have seet saa mange Naturens Vidundere, hvad skulle vi saa tænke om de usle Verdensdele og om de Smaating, der udgaae fra Menneskehænder! Nej, den beboede Verden fortjener ikke atter at modtage os."

Disse Ord i en rolig Flamlænders Mund viste, i hvilken Grad vor Henrykkelse var steget. Men Kanadieren undlod ikke at afkøle den med nogle Draaber koldt Vand.

„Den beboede Verden, sagde han, og rystede paa Hovedet. Vær rolig, kjære Jean, til den komme vi aldrig tilbage."

Klokken var Fem om Morgenen. I dette Øjeblik følte vi, at Nautilen fik et Stød forude. Jeg indsaae, at Pantserklædningen var stødt mod en Isblok. Vi maatte paa en eller anden Maade have manøvreret fejl, hvad der let kunde hænde, idet denne med Isblokke belemrede undersøiske Tunnel ingenlunde frembød nogen let Sejlads. Jeg antog, at Kaptajn Nemo havde forandret sin Kours, at han vilde gaae uden om

disse Hindringer og følge Tunnelens Bugtninger. I ethvert Tilfælde kunde Farten fremad ikke være aldeles afskaaren. Nautilen gjorde alligevel til min Forundring en tydelig tilbagegaaende Bevægelse.

„Gaae vi tilbage? spurgte Jean.

— Ja, svarede jeg. Det er tydeligt nok, at Tunnelen ikke har noget Udløb paa denne Side.

— Naa, og saa?

— Saa, sagde jeg, er vor Manøvreren ganske simpel, vi gaae samme Vej tilbage og komme ud gjennem den sydlige Aabning. See, det er det Hele."

Idet jeg sagde dette, gav jeg mig Udseende af at være mere rolig, end jeg i Virkeligheden var. Imidlertid forøgedes Nautilens tilbagegaaende Bevægelse med stor Hurtighed.

„Det bliver en slem Forsinkelse, sagde Jean.

— Hvad gjør nogle Minuter meer eller mindre, naar vi blot komme ud?"

Jeg spadserede nogle Øjeblikke mellem Salonen og Biblioteket. Ned og Jean sade tause. Jeg kastede mig paa en Sofa og tog en Bog, i hvilken jeg bladede aldeles mekanisk.

Efter et Kvarteers Forløb kom Jean hen til mig og sagde:

„Er det meget interessant, hvad Professoren læser.

— Ja, det er ret interessant, svarede jeg.

— Det maa jeg tro, siden det er Professorens eget Arbejde.

— Mit Arbejde?"

Ja, jeg holdt virkelig i Haanden mit Arbejde om „de store undersøiske Grunde". Jeg lukkede Bogen til

og begyndte atter min Promenade. Ned og Jean rejste sig for at gaae.

„Vent, mine Venner, sagde jeg, og holdt dem tilbage. Lad os være sammen, naar vi løbe ud af denne Tunnel.

— Som Professoren behager," svarede Jean.

Nogle Timer gik hen. Jeg saae ofte paa Instrumenterne, der hang paa Salonvæggen. Manometret tilkjendegav, at Nautilen bestandig holdt sig paa nihundrede Fods Dybde, Kompasset, at den bestandig styrede mod Syd. Vi gik med stor Hurtighed. Kaptajn Nemo vidste tilfulde, at han ikke kunde skynde sig formeget.

Klokken 8, 25 Minuter mærkede vi et andet Stød, og denne Gang agter ude. Jeg blegnede. Ned og Jean nærmede sig mig. Jeg greb Jeans Haand. Vi saae forstenede paa hinanden, Ord kunde aldrig saa godt have tolket vore Tanker.

Kaptajnen traadte i dette Øjeblik ind i Salonen. Jeg gik hen imod ham.

„Er Vejen lukket mod Syd, spurgte jeg.

— Ja, Hr. Professor, da Isbjerget vendte sig, afskar det ethvert Udløb.

— Vi ere altsaa lukkede inde?

— Ja!"

Sextende Kapitel.

Mangel paa Luft.

Altsaa havde vi en uigjennemtrængelig Ismuur omkring, over og under Nautilen. Vi vare fuldstændig indespærrede som i et Fængsel.

Jeg betragtede Kaptajnen. Der hvilede atter den sædvanlige Ro over hans Ansigtstræk. Han sad med Armene korslagte over Brystet og var sunken hen i Tanker. Nautilen bevægede sig ikke mere.

„Mine Herrer, sagde Kaptajnen alvorligt, der findes to Maader, paa hvilke man kan dø under saadanne Forhold, som dem, under hvilke vi for Øjeblikket befinde os."

Dette ubegribelige Menneske saae ud som en Professor i Mathematik, der beviste en Sætning for sine Elever.

„Den første, vedblev han, er at blive knust ihjel, den anden, at omkomme paa Grund af manglende Luft. Jeg taler ikke om Muligheden af at dø af Sult, thi Nautilens Proviant vil sikkert holde længer ud, end vi kunne leve. Lad os overveje de forskjellige Fordele ved at blive knust eller kvalt.

— Hvad det Sidste angaaer, svarede jeg, er

Frygt aldeles unødvendig, thi vore Beholdere ere jo fulde endnu.

— Ganske rigtigt, svarede Kaptajnen, men de indeholde kun Luft for to Dage. Vi have nu i sex og tredive Timer været begravede under Vandet, og Luften her er allerede saa tung, at den burde ombyttes. Inden otte og fyrgetyve Timer vil vort Forraad være udtømt.

— Velan, Kaptajn, lad os da inden otte og fyrgetyve Timer være udfriede af vort Fangenskab.

— Vi ville i det Mindste gjøre Forsøg derpaa ved at bryde Hul i den Muur, som omgiver os.

— Men til hvilken Side? spurgte jeg.

— Derom skal Pejllodbet give os Oplysning. Jeg vil lade Nautilen løbe sig fast paa den nedre Banke, og min Besætning skal saa, iført deres Dykkerdragter, angribe Isbjerget, hvor dets Væg er mindst tyk.

— Kan man aabne Salonlugerne?

— Ja, det kan der ikke være Noget til Hinder for."

Kaptajn Nemo gik. Snart kunde jeg høre, hvorledes Vandet lededes ind i Beholderne. Nautilen sænkede sig langsomt og kom paa halvtrediehundrede Favnes Dybde til at hvile paa Isbanken.

„Mine Venner, sagde jeg, vor Stilling er meget kritisk, men jeg stoler paa Eders Mod og Eders Kraft.

— Hr. Professor, svarede Kanadieren, jeg vil i dette Øjeblik ikke trætte Dem med Klager, jeg er beredt til at gjøre Alt for vor fælles Redning.

— Godt, Ned, sagde jeg og rakte ham Haanden.

— Jeg vil, sagde han, gjøre Dem opmærksom

paa, at jeg er ligesaa vant til at haandtere Hakken som Harpunen, og hvis jeg kan være Kaptajnen til nogen Nytte, saa staaer jeg fuldstændig til Disposition.

— Jeg takker Dem, Ned, følg mig!"

Jeg førte Kanadieren til det Rum, hvor Besætningen tog Dykkerdragterne paa. Jeg meddelte Kaptajnen Neds Forslag, hvilket han strax modtog. Kanadieren iførte sig da sit Dykkerkostume og var lige saa hurtigt i Orden som hans Arbejdskammerater. Enhver af dem bar paa Ryggen Rouquayrols Apparat, hvilket fra Beholderen var bleven fyldt med et rigeligt Forraad af reen Luft. Det var et betydeligt, men nødvendigt Laan fra Nautilens Beholdning. De Rhumkorffske Lygter behøvedes ikke i disse klare og af elektriske Straaler oplyste Vande.

Da Ned var klædt paa, vendte jeg tilbage til Salonen, hvis Vinduer vare aabne. Jeg tog Plads tæt ved Jean og undersøgte Vandet og Isen omkring Nautilen.

Nogle Øjeblikke efter saae vi tolv Mand af Besætningen og mellem dem Ned Land, der kunde kjendes paa sin høje Skikkelse, træde ud paa Isbanken. Kaptajn Nemo fulgte dem.

Før man begyndte at hugge løs paa Murene, lod Kaptajnen anstille Lodninger, der skulde betrygge Arbejdets Retning. Der blev stukket lange Boer ind i Sidevæggene, men paa Grund af den tykke Mur kunde de ikke komme længere ind end femten Favne. Om at bryde den øverste Flade igjennem kunde der ikke være Tale, da vi her havde den store Isslette, der maalte mere end firehundrede Favne i Højde.

Kaptajn Nemo lod da den nederste Flade undersøge. Her skilte en Væg, der var tredive Fod tyk, os fra Vandet. Det gjaldt følgelig om at affondre et Stykke, som med Hensyn til Overflade var lig Nautilens Vandlinie. Og vi maatte ophugge omtrent sextentusinde og femhundrede Kubikmetre for at tilvejebringe et Hul, gjennem hvilket vi kunde stige ned under Isen.

Arbejdet blev strax paabegyndt og blev fortsat med utrættelig Iver. Istedetfor at foretage Ophugningen lige omkring Nautilen, hvilket vilde have medført større Vanskeligheder, lod Kaptajn Nemo Hullet udhugge i en Afstand af otte Favne fra os.

Store Blokke begyndte efterhaanden at løsne sig fra Ismassen. Som Følge af den specifike Tyngdes Indvirkning fløj disse Blokke, der vare mindre tunge end Vandet, op til Tunnelens Hvælving, der saaledes blev tykkere foroven i samme Forhold, som den formindskedes forneden.

Efter to Timers haardt Arbejde vendte Ned Land udmattet tilbage.

Han og hans Kammerater bleve erstattede af nye Arbejdere, til hvilke Jean og jeg sluttede os. Styrmanden paa Nautilen ledede Arbejdet.

Jeg syntes først, at Vandet var overordenlig koldt, men jeg blev dog snart varm, da jeg en Stund havde haandteret Hakken. Mine Bevægelser voldte mig intet Besvær, endskjøndt de foregik under tredive Atmosfærers Tryk.

Da jeg efter to Timers Arbejde kom tilbage for at faae Noget at spise og for at nyde en Hvile, som

jeg ærlig havde fortjent, fandt jeg en paafaldende Forskjel mellem den rene Luft, hvormed Rouquayrols Apparat havde forsynet mig, og Nautilens Atmosfære. Luften var ikke bleven ombyttet i otte og fyrgetyve Timer.

Imidlertid havde vi efter tolv Timers Forløb kun ophugget et Isstykke, der havde en Tykkelse af tre Fod. Paa denne Maade vilde der behøves endnu tre Nætter og fire Dage, før vi kunde komme til Ende med vort Foretagende.

„Tre Nætter og fire Dage! sagde jeg til Ned og Jean, og vi have i vore Beholdere kun Luft for to Dage.

— Ja, svarede Ned, og naar vi saa kom ud af dette fordømte Fængsel, saa vilde der sikkert endnu gaae en lang Tid hen, før vi kunde faae frisk Luft."

Det var en meget rigtig Bemærkning. Ingen kunde beregne, hvor lang Tid vi behøvede, før vi kunde blive befriede. Mangelen paa Luft kunde have kvalt os mange Gange, før Nautilen atter naaede op til Havfladen.

Var det da Bestemmelsen, at Nautilen med Alt, hvad den indesluttede, skulde gaae tilgrunde i denne Grav af Iis? Situationen var forfærdelig. Men Enhver havde seet Faren modigt under Øje, og Enhver var fuldt og fast besluttet paa at gjøre sin Pligt lige til det Sidste. Om Natten blev der atter af Ismassen ophugget en Skive paa omtrent tre Fods Tykkelse, men om Morgenen, da jeg under en Temperatur af 6—7 Graders Kulde tog Arbeidet i Øjesyn, bemærkede jeg, at Sidemurene efterhaanden nær-

mede sig hinanden. De fra Aabningen mere fjerne Vandlag viste Tilbøjelighed til at antage fast Form, hvilket just ikke opmuntrede Mandskabet i dets Arbeide. Synet af denne nye og overhængende Fare maatte selvfølgelig i høi Grad svække Haabet om Redning. Thi hvorledes skulde man vel kunne forhindre denne flydende Masse i at antage fast Form og paa denne Maade sprænge Skibet, som om det havde været af Glas.

Jeg lod ikke mine Ledsagere faae Kundskab om denne nye Fare. Hvorfor skulde jeg lamme den Kraft, som de udviklede ved det møisommelige Redningsarbeide? Men da jeg kom ombord, meddelte jeg Kaptajn Nemo mine Jagttagelser.

„Jeg veed det, sagde han i denne rolige Tone, som ikke engang de mest faretruende Omstændigheder kunde bringe til at forsvinde. Det er een Fare til, men jeg indseer ikke nogen Mulighed til at undgaae den. Den eneste Redningsmaade er at være hurtigere end selve Frysningsprocessen. Det gjælder om at komme først, det er det Hele!"

At komme først! Naa ja, jeg burde jo være vant til hans Maade at udtrykke sig paa. Denne Dag arbejdede jeg flere Timer flittigt med Hakken, og denne Beskæftigelse opretholdt mit Mod. At arbeide var desuden at forlade Nautilen, hvilket atter vilde sige det Samme som at indaande den rene Luft, der laantes fra Beholderen.

Henimod Aften var Aabningen atter bleven henved tre Fod større. Da jeg kom tilbage til Nautilen, var jeg nær bleven kvalt af den Kulsyregas, hvormed

Luften ombord var opfyldt. Naar vi dog blot havde havt de kemiske Bestanddele, som vare i Stand til at forjage denne for Sundheden skadelige Gas! Ilt manglede vi ikke, Vandet indeholdt en betydelig Kvantitet af det, og naar vi udskilte denne Bestanddeel, vilde den atter kunne give os et Luftfludium, i hvilket man var istand til at leve. Jeg havde nok tænkt derpaa, men hvortil gavnede det, naar Kulsyregassen, der frembragtes ved vor Respiration, havde oversvømmet hele Fartøjet. For at neutralisere den, havde man maattet fylde Recipienterne med kaustisk Kali og uophørlig ryste dem. Men dette Stof savnedes ombord, og der var Ingenting, som kunde erstatte det.

Samme Aften maatte Kaptajn Nemo aabne Kranerne til sine Beholdere og slippe store Kvantiteter ren Luft ud til de indre Dele af Nautilen. Hvis han ikke havde været saa forsigtig at gjøre dette, vilde vi ikke være vaagnet den næste Morgen.

Den følgende Dag, den 26de Marts, tog jeg atter fat paa mit Arbejde som Skaktgraver. Hvad angaaer Issletten over os, kunde vi tydeligt see, at dens Sidevægge og nederste Flade bleve bestandig tykkere og tykkere. Det var næsten rimeligt, at de vilde forene sig, før Nautilen kunde naae at komme løs. Jeg blev et Øjeblik greben af Fortvivlelse. Min Hakke var nær ved at falde mig ud af Hænderne. Kunde det lønne Møjen at arbejde, naar jeg skulde omkomme ved at blive kvalt eller at blive knust af dette Vand, der forvandlede sig til Sten. Det forekom mig, at jeg befandt mig mellem et Vidunders forfærdelige Kjæber, der bestandig lukkede sig tættere og

tættere sammen. — I dette Øjeblik gik Kaptajnen, som ledte Arbejdet, forbi mig. Jeg viste ham vort Fængsels Vægge; Styrbordsmuren havde i det Mindste rykket sig tolv Fod ind mod Nautilens Kjøl. — Kaptajnen forstod mig og gav mig et Tegn, at jeg skulde følge ham. Vi kom atter ombord. Efterat jeg havde aftaget min Dykkerdragt, fulgte jeg ham til Salonen.

„Hr. Professor! man maa anvende et eller andet overordenligt Middel, ellers blive vi begravne her.

— Ja, men hvad skal vi gjøre?

— Naar, udbrød han, Nautilen blot var stærk nok til at bære dette Tryk uden at knuses.

— Hvad saa? spurgte jeg, der ikke forstod Kaptajnens Mening.

— Forstaaer De ikke, svarede han, at Vandets Frysning vilde komme os til Hjælp? Indseer De ikke, at Vandet, ved at bringes til faste Former, vilde sprænge dette vort Isfængsel, ligesom det, naar det fryser, pleier at sprænge de haardeste Sten; forstaaer De ikke, at dette vilde være et virksomt Middel til Redning istedetfor til Ødelæggelse?

— Maaske, Kaptajn. Men hvilken Modstandsevne Nautilen end besidder, saa vil den dog ikke kunne bære dette utrolige Tryk, uden at blive slaaet flad som en Blikplade.

— Jeg veed det, Hr. Professor. Vi tør ikke gjøre Regning paa Naturens Hjælp, men maa stole udelukkende paa os selv. Man maa modarbejde denne Frysningsproces. Det er ikke nok med, at Sidevæggene drage sig sammen; der er ikke engang ti Fods

Vand tilbage for og agter om Nautilen. Isen omgiver os paa alle Kanter.

— Hvorlænge vil Luften i Beholderen tillade os at drage Aande her ombord?"

Kaptajnen saae spørgende paa mig.

„Iovermorgen ere Beholderne tomme", sagde han.

Jeg følte, hvorledes hele mit Legeme var nær ved at stivne af Forskrækkelse. Og alligevel, kunde jeg forundres over dette Svar? Den 22de Marts var Nautilen dukket ned under Polens aabne Vand, og vi skrev nu den 26de. I fem Dage havde vi levet af Beholdningen ombord. Og den Luft, der var tilbage og kunde indaandes, maatte forbeholdes Arbejderne. I dette Dieblik, da jeg nedskriver disse Erindringer, er Indtrykket endnu saa levende, at en uvilkaarlig Skræk bemægtiger sig hele mit Væsen, naar jeg ret klart forestiller mig disse forfærdelige Øjeblikke. Imidlertid stod Kaptajnen hensunken i Betragtninger, taus og ubevægelig. Sandsynligvis havde han faaet en ny Idee, men han syntes at forkaste den igjen. Han syntes at give sig selv et benægtende Svar. Endelig undslap der ham nogle Ord:

„Varmt Vand, mumlede han.

— Varmt Vand! udbrød jeg.

— Ja, Hr. Professor, vi ere indelukkede i et forholdsvis lille Rum. Troer De ikke, at hvis man lader Nautilens Pumper uophørligt sprøite varmt Vand, man da vil kunne forhøie Temperaturen i dette Rum og forhindre, at det fryser sammen.

— Vi maa forsøge, sagde jeg bestemt.

— Ja lad os forsøge, Hr. Professor.

Termometretret viste udenfor Skibet 7° Kulde. Kaptajnen førte mig til Kjøkkenet, hvor de store Destillationsapparater vare i Gang, der forskaffede os drikkeligt Vand. Efter nogle Minuters Forløb havde dette Vand naaet hundrede Graders Varme.

Udsprøitningen begyndte, og efter tre Timers Forløb viste Termometretret udenfor Skibet 6° Kulde. Vi havde saaledes vundet 1°. To Timer senere viste Termometretret 4°.

„Vi ville have Held med os, sagde jeg til Kaptajnen, efterat jeg nøje havde fulgt og kontrolleret Arbejdets Fremadskriden.

— Jeg troer det, svarede han; vi ville ikke blive knuste, vi have kun Kvælning at befrygte."

I Løbet af Natten steg Vandets Temperatur til 1° under Nul. Sprøjtningen kunde ikke drive den op til noget højere Punkt. Men da Havvandet ikke fryser til før ved 2° Kulde, saa var Faren paa denne Kant ikke overhængende.

Den følgende Dag, den 27de Marts, var Hullet blevet atten Fod dybt. Der skulde paa denne Maade kun borttages 12 Fod af Ismassen eller arbejdes endnu atten Timer. Luften kunde ikke mere blive ombyttet inden Borde. Ogsaa denne Dag forværredes den.

En utaalelig Tyngde overfaldt mig. Omtrent Kl. Tre om Eftermiddagen betoges jeg af en Angst, der ikke var til at udholde, og jeg faldt dernæst i en fuldstændig Sjælsdvale, jeg var næsten aldeles uden Bevidsthed. Min tro Jean kom til at lide under den samme Plage, men han forlod mig alligevel ikke, og jeg hørte ham mumle:

„Naar jeg blot kunde lade være med at aande og give Professoren den Luft, som jeg behøver!"

Mine Øjne bleve vaade af Taarer, da jeg hørte ham tale saaledes.

Vor Stilling ombord var aldeles utaalelig, og det var derfor med sand Glæde, at vi iførte os vore Dykkerdragter for at gaae ud at arbejde, naar Touren kom til os. Hakkernes Slag klang mod Isen, Armene bleve trætte. Huden paa Hænderne sledes af, men hvad havde det at sige! Vi kunde indaande frisk Luft,. og hvilken Velgjerning det er, derom danner man sig ikke nogen Forestilling, naar man ikke har savnet denne friske Luft, saaledes som vi gjorde det ombord paa Nautilen.

Imidlertid forlængede Ingen Arbeidet under Vandet ud over den bestemte Tid. Naar Enhver havde endt det ham foresatte Arbejde, afleverede han strax Luftapparatet til den Kammerat, der utaalmodigt ventede paa det. Kaptajn Nemo foregik med et godt Exempel og underkastede sig selv den strenge Disciplin, han havde foreskrevet. Naar hans Tid var udløben, overlod han altid Apparatet til en Anden og vendte altid rolig og altid uden Svaghed tilbage til den slette Luft ombord.

Denne Dag udførtes det sædvanlige Arbejde med endnu større Raskhed. Vi havde endnu kun sex Fod tilbage af den Iis, der skulde gjennembrydes. Kun sex Fod skilte os fra det aabne Hav. Men Luftbeholderne vare næsten ogsaa fuldstændig tomme, og det ubetydelige Forraad, som de indeholdt, maatte gjemmes til Arbeiderne.

Da jeg atter kom ombord, blev jeg halvvejs kvalt. En saadan Nat! Lidelser, som dem jeg udstod i den, kunne ikke beskrives. Den følgende Dag var mit Aandedræt forfærdelig tungt. Til Hovedpinen føjede sig en bedøvende Svimmelhed, Noget, hvorover ikke blot jeg, men ogsaa Jean og Ned Land klagede. Nogle Mand af Besætningen led ganske overordenligt. Kaptajn Nemo, der fandt, at Hakken virkede altfor langsomt, besluttede at knuse det Islag, som endnu skilte os fra det aabne Hav. Han bibeholdt stadig sin Koldblodighed og sin Kraft. Med sin moralske Styrke undertrykkede han sine fysiske Lidelser. Han tænkte, overvejede og handlede.

Paa hans Befaling blev Fartøjet lettet, det vil sige løftet op fra den Del af Isbjerget, hvorpaa det hidtil havde hvilet. Idet det svajede, blev det halet hen over Hullet, som man havde hugget ud. Da Beholderne vare blevne fyldte med Vand, sænkede det sig derpaa ned i dette Hul. Hele Besætningen kom nu ombord. Nautilen hvilede paa et Islag, der ikke var mere end tre Fod tykt, og som af Borerne var blevet gjennemtrængt paa tusinde Steder. Reservoirkranerne aabnedes nu fuldstændig; hundrede Kubikmetre Vand strømmede ind og forøgede Nautilens Tyngde med 100,000 Kilogrammer.

Vi ventede, vi lyttede, vi glemte vore Lidelser og levede kun i Haabet. Vi satte vor Redning paa et sidste Terningekast.

Tiltrods for Susningen i mit Hoved hørte jeg snart en stærk Brusen under Skibets Skrog. Isen bragede med ejendommelig Larm, og Nautilen sænkede sig.

„Vi komme igjennem", hviskede Jean til mig.

Jeg kunde ikke svare ham. Jeg greb hans Haand og trykkede den krampagtigt.

Pludselig borede Nautilen sig som Følge af sin overordenlig store Tyngde gjennem Isen og løb ud i Vandet.

Nu førtes hele den elektriske Kraft til Pumperne, der strax begyndte at drive Vandet ud af Beholderne. Efter kort Tids Forløb tilkjendegav Manometernaalen en opadstigende Bevægelse, og vi fore snart afsted med overordenlig Hastighed. Men hvorlænge vilde denne Fart vare, før vi naaede bort fra Issletten og op til det aabne Hav? En Dag endnu? jeg vilde være død forinden.

Jeg laae halvt udstrakt paa en Sofa i Bibliotheket. Mit Ansigt var blaaagtigt, mine Sjælsevner slappede. Jeg saae ikke mere, jeg hørte ikke mere. Jeg havde ikke det mindste Begreb om Tiden.

Jeg veed ikke, hvormange Timer der gik hen paa denne Maade. Men jeg havde en Bevidsthed om, at det var min Dødskamp, som nu begyndte. Jeg indsaae, at jeg skulde dø.

Da blev jeg pludselig ligesom livet lidt op. Nogle Luftpust trængte ind i mine Lunger. Vare vi stegne op til Havfladen? havde vi gjennembrudt Isen?

Nei! Det var Jean og Ned, mine tro Venner, som offrede sig for at redde mig. Der fandtes endnu nogle Atomer Luft i et Apparat. Istedetfor selv at indaande den, havde de gjemt den til mig, og medens de selv vare nærved at blive kvalte, indgave de mig nyt Liv, Draabe efter Draabe. Jeg vilde støde Ap-

paratet tilbage, men de holdt mine Hænder, og i nogle Minuter indaandede jeg med Velbehag den friske Luft.

Mit Blik vendtes uvilkaarligt hen mod Uret. Det viste, at Klokken var Elleve om Formiddagen. Nautilen foer afsted med en forfærdelig Hurtighed. Hvor var Kaptajn Nemo? Var han maaske bukket under, og vare hans Kammerater maaske døde med ham?

I dette Øieblik tilkjendegav Manometret, at vi kun vare tyve Fod fra Overfladen. Et enkelt Isbjerg skilte os altsaa fra Luften. Kunde man ikke knuse det?

Maaske! I ethvert Tilfælde forsøgte Nautilen at gjøre det. Jeg følte virkelig, at den indtog en skraa Stilling, at den sænkede sig agter og hævede sin Pantsergalion. Derpaa angreb den, dreven frem af sin stærke Skrue, Isen fra neden af, ligesom en forfærdelig Vædder. Den sønderssprængte Isen Stykke for Stykke, trak sig igjen tilbage og styrtede endelig med forfærdelig Kraft mod den sidste Isflade, som den knuste med sin Tyngde. Lugerne bleve aabnede eller rettere sagt bleve revne op, og der strømmede frisk Luft ind til alle Dele af Nautilen.

Syttende Kapitel.

Fra Kap Horn til Amasonfloden.

Jeg kan ikke beskrive, hvorledes jeg kom op paa Platformen. Maaske havde Kanadieren baaret mig derop. Men jeg aandede, jeg indsugede i lange Drag den vederkvægende Søluft. Ned og Jean sade tæt ved mig og nøde den ligeledes i fulde Drag.

„Hvor, ytrede Jean, Ilt dog er godt! Professoren behøver ikke at være bange for at aande. Der findes her tilstrækkeligt for hele Verden."

Hvad Ned angaaer, saa talte han ikke, men aabnede et Par Kjæber, der kunde skræmme en Hestehaj, og drog Luft til sig som en brændende Kakkelovn.

Vi havde snart hentet nye Kræfter, og da jeg saae omkring mig, opdagede jeg, at vi vare ene paa Platformen. Ingen af Besætningen viste sig, ikke engang Kaptajn Nemo. Sømændene paa Nautilen nøjedes med den Luft, som cirkulerede inden Borde, og Ingen af dem var kommen op for at glæde sig ved den friske Søbrise.

De første Ord, jeg udtalte, udtrykte Taknemlighed til mine tro Venner, Ned og Jean. De havde begge forlænget mit Liv i den lange Døds=

kamps sidste Time. Al min Erkjendtlighed kunde ikke gjengjælde en saadan Hengivenhed.

„Men, Hr. Professor, svarede Ned Land, er det værd at tale om! Hvad Fortjeneste have vi af det! Ingen! Det var kun et arithmetisk Spørgsmaal: Deres Liv var mere værd end vort, og derfor burde man naturligvis først sørge for at bevare det.

— Nej, Ned, svarede jeg, De tager fejl. Ingen overgaaer et ædelt og godt Menneske, og det er De.

— Det er godt, det er godt! svarede Kanadieren forlegen.

— Og Du, min raske Jean, Du har lidt meget.

— Aa, just ikke saa overordenlig meget. Naar jeg skal sige Sandheden, saa manglede jeg nogle Mundfulde Luft, og jeg troede, at det snart vilde være ude med mig. Men saa betragtede jeg Professoren, som laa i Afmagt, og saa havde jeg ikke engang Lyst til at indaande Luften, hvis jeg havde havt den.

— Mine Vennner, svarede jeg dybt rørt, vi ere nu forenede med hinanden for bestandig, og I have Rettigheder over mig . . . .

— Som jeg nok skal misbruge, faldt Kanadieren ind.

— Saa, hvordan det? spurgte Jean.

— Jo, svarede Ned, jeg har Lov til at føre Professoren med, naar jeg forlader denne fordømte Nautil.

— Vi see altsaa Sagen fra den gode Side? spurgte Jean.

— Ja vist, svarede Ned Land, men vi maa nu see at faae at vide, om vi skulle sejle til det stille

Hav eller til Atlanterhavet, det vil sige til de besøgte eller de øde Have."

Derpaa kunde jeg ikke svare Noget, men jeg frygtede ganske vist, at Kaptajnen atter vilde føre os til det store Ocean, der paa samme Tid beskyller Asiens og Amerikas Kyster. Han vilde nemlig paa denne Maade kunne fuldende sin Verdensomsejling og komme tilbage til de Have, hvor Nautilen befandt sig sikkrest. Men naar vi sejlede til det stille Hav, naar vi paa denne Maade kom langt bort fra den beboede Jord, hvorledes vilde det saa gaae med Ned Lands Planer? Vi burde saa snart som muligt see at komme paa det Rene med dette vigtige Punkt. Nautilen sejlede hurtigt fremad. Polarcirkelen var snart overskreden, og vi styrede Koursen mod Kap Horn. Den 31te Marts Klokken Syv om Morgenen vare vi paa Højden af det amerikanske Forbjerg.

Nu vare alle udstaaede Lidelser glemte. Mindet om vort Fængsel i Isen forsvandt lidt efter lidt. Vi tænkte kun paa Fremtiden. Kaptajn Nemo viste sig ikke mere, hverken i Salonen eller paa Platformen. Styrmanden tog hver Dag Højden, og dette satte mig istand til nøje at bestemme Nautilens Kours. Det varede da ikke længe, før jeg til min store Tilfredsstillelse saae, at Vejen gik til Atlanterhavet. Jeg underrettede Jean og Ned om Resultatet af mine Jagttagelser.

„En god Nyhed, svarede Kanadieren, men hvorhen vil da Nautilen?

— Ja, det veed jeg ikke, Ned.

— Skulde Kaptajnen maaske, efterat han har

været ved Sydpolen, ville trodse Nordpolen og komme tilbage til det stille Hav gjennem den berygtede Passage i Nordvest?

— Det vil vi ikke haabe.

— Om saa var, sagde Kanadieren, saa ville vi nok forinden være komne bort fra Skibet.

— I ethvert Tilfælde er Kaptajn Nemo en dygtig Karl, tilføjede Jean, og vi have ingen Grund til at angre, at vi have gjort hans Bekjendtskab.

— Nej, især ikke, naar vi blot vare borte fra ham," svarede Ned hurtigt.

Da Nautilen den følgende Dag, den 1ste April, nogle Minuter før Middag, steg op til Vandfladen, saae vi Land ude imod Øst. Det var Ildlandet. De første Sejlere havde givet det dette Navn, da de saae de mange Røgsøjler, som stege op fra de Indfødtes Hytter. Dette Ildland udgjør en stor Samling af Øer, som strække sig mellem 53° og 56° sydlig Brede samt 67° 50′ og 77° 15′ vestlig Længde. Kysten forekom mig lav, men længere borte hævede der sig høje Bjerge. Jeg troede endogsaa at kunne see Bjerget Sarmiento, der hæver sig sextusinde og tohundrede Fod over Havfladen, et pyramideformigt Skiferbjerg, der, eftersom det er indhyllet i eller frit for Taage, spaaer godt eller daarligt Vejr, som Ned Land sagde.

„Det er et mærkeligt Barometer, min Ven, sagde jeg.

— Ja, Hr. Professor, et naturligt Barometer, der aldrig har bedraget mig, naar jeg sejlede gjennem Magelhan-Strædet."

For Øjeblikket hævede denne Bjergspids sig op mod Himmelen uden at være omgiven af den mindste

Taage. Det var Forbud om smukt Vejr, hvilket ogsaa slog til.

Nautilen gik nu atter ned under Vandet, nærmede sig Kysten og sejlede langs den i temmelig ringe Afstand. Gjennem Salonvinduet saae jeg lange Slyngplanter, kæmpemæssige Fukusarter og et Slags Tang, hvoraf Polens aabne Hav havde nogle Prøver at opvise. Denne Tangart er ofte tohundrede Fod lang, den er tommetyk, gjør stærk Modstand og tjener ofte Fartøjerne til Ankertoug. En anden Tangart, der har fire Fod lange Blade, som ere oversaaede med ejendommelige smaa Koraldannelser, beklædte Bunden. De tjente til Rede og Føde for en Mængde Krebsdyr og Bløddyr, navnlig for Krabber og Blæksprutter. Sælhunde og Oddere vare fuldt beskæftigede med deres lækkre Maaltider og blandede Fiskenes Kjød med Havets Grøntsager, aldeles efter engelsk Mønster.

Nautilen passerede denne frodige Havbund med overordenlig stor Hurtighed. Ud paa Aftenen nærmede den sig de maluiniske Øers Arkipelag, hvis ujevne Klippespidser jeg kunde gjenkjende den følgende Dag. Havet var ikke videre dybt. Jeg sluttede derfor, ikke uden Grund, at de to Øer, der ere omgivne af en stor Mængde Holme, tidligere have udgjort en Del af Magelhan-Strædet. De maluiniske Øer bleve sandsynligvis opdagede af den berømte John Davis, der gav dem Navnet Davis-Southern-Islands; siden kaldte Richard Hawkins dem Maiden-Islands, Jomfru-Øerne. De benævnedes senere, i Begyndelsen af det attende Aarhundrede, de maluiniske af Fiskere fra

St. Malo, og endelig Falklands-Øerne af Englænderne, som de nu tilhøre.

I disse Farvande bleve vore Net fyldte med smukke Exemplarer af Alger og især af en Fukusart, hvis Rødder vare fulde af Muslinger. Gjæs og Ænder sloge sig ned paa Platformen og flyttede snart ned til Skibskjøkkenet.

Af Fiske lagde jeg specielt Mærke til Benfiske, der tilhørte Slægten Gobius, og fremfor Alt Gobius niger, der er to Decimetre lang og aldeles oversaaet med hvide og gule Pletter.

Jeg beundrede ligeledes en Mængde Meduser samt de smukke Krysaorer, et Slags Straaledyr, der ere ejendommelige for Havet omkring de maluiniske Øer. Snart dannede de en halvrund, aldeles glat Skjærm, der var fuld af rødbrune Striber og endte med tolv ligeformede Festons, snart var det en Kurv, ud af hvilken der bøjede sig brede Blade og lange røde Kviste. Naar de svømmede, bevægede de deres fire bladlignende Arme og lode deres lange Tentakler flyde bagefter sig. Jeg havde den største Lyst til at opbevare nogle Exemplarer af disse luftige Dyr, men de ere kun Skyggebilleder, der smelte bort og forsvinde, naar de forlade deres rette Element.

Da de maluiniske Øers sidste Højder vare forsvundne under Horisonten, sænkede Nautilen sig mellem tyve og femogtyve Favne og fulgte den amerikanske Kyst. Kaptajn Nemo viste sig ikke.

Lige til den 3die April forlode vi ikke Patagoniens Farvande, idet vi snart sejlede under Oceanet og snart paa Overfladen af det.

Nautilen sejlede forbi La Plata Flodens brede Munding og befandt sig den 4de April paa Højden af Uraguay, men et godt Stykke ude i rum Sø.

Den styrede nu Koursen mod Nord og fulgte Sydamerikas lange uregelmæssige Kyster. Omtrent Klokken Elleve om Formiddagen passerede vi den sydlige Vendekreds paa den syv og tredivte Meridian og befandt os paa Højden af Kap Frio. Til stor Harme for Ned Land holdt Kaptajn Nemo slet ikke af at nærme sig Brasiliens beboede Kyster, men sejlede bestandig fremad med den størst mulige Hurtighed. Ikke en Fisk, ikke en Fugl, hvor hurtig den end var i sine Bevægelser, kunde følge os, og disse Haves Naturmærkværdigheder undgik derfor helt og holdent vor Opmærksomhed.

Denne Hurtighed varede i flere Dage, og den 9de April om Aftenen saae vi Syd-Amerikas østligste Forbjerg Kap San Roque. Men nu gjorde Nautilen paany en Bøjning og opsøgte paa de største Dybder en undersøisk Dal, som strækker sig mellem dette Forbjerg og Sjerra Leona paa den afrikanske Kyst.

Denne Dal deler sig paa Højden af Antillerne og ender mod Nord med en stor Sænkning paa tretusind Favne. Paa dette Sted frembyder Oceanets geologiske Dannelse, lige til de smaa Antiller, en brat Klippebund af 6 Kilometers Højde, og ud for det grønne Forbjergs Øer en anden, ikke mindre anseelig Mur, hvilke saaledes indeslutte hele den sunkne Del af Atlantis. Fra denne store Dals Bund hæve sig nogle Bjerge, der give den et meget pittoresk Udseende. Jeg saae dette paa de Kort, som opbevaredes i Skibs-

bibliotheket, og som Kaptajnen selv havde tegnet efter sine egne Iagttagelser.

Vi aflagde et to Dages Besøg i disse dybe og øde Vande. Men den 11te April steg Nautilen atter op til Vandfladen, og vi saae Land ud for Amasonfloden, hvis Munding er saa stor, at den ligner et Hav.

Vi havde passeret Ækvator. En halv Snes Mil vesterude laa Guinea, et fransk Territorium, hvor vi som Flygtninge ganske vist vilde være blevne modtagne meget godt. Men det var stærk Søgang, og de fraadende Bølger vilde neppe have tilladt vor skrøbelige Baad at trodse dem. Dette indsaae sagtens Ned Land, thi han talte aldeles ikke om at flygte. Jeg paa min Side gjorde ikke nogen Hentydning til hans Rømningsforslag; jeg vilde nemlig ikke tilskynde ham til et Forsøg, som man næsten med Sikkerhed kunde forudsee maatte mislykkes.

Jeg fortsatte mine interessante Studier. I de to Dage, den 11te og 12te April, forlod Nautilen ikke Havfladen, og Nettene indbragte os en mærkværdig Samling Pattedyr, Fiske og Krybdyr. Navnlig fangede vi en Mængde Plantedyr. Det var for Størstedelen Phyctaliner af Søstjernernes Familie og blandt Andre Arten Phyctalis protexta, der hører hjemme i denne Del af Oceanet. Den har en cylindrisk Krop og er prydet med vertikale Striber samt med en stor Mængde røde Pletter.

Hvad Bløddyrene angaaer, havde jeg allerede seet de fleste: Turiteller, Oliva-Arter med regelmæssige, hinanden krydsende Linier, hvis brunrøde Pletter

dannede en stærk Kontrast mod den kjødfarvede Bund; fantastiske Pteroserer, der lignede forstenede Skorpioner; gjennemsigtige Hyateer, Argonauter, Blæksprutter, der havde en udmærket Smag, samt en stor Mængde af Sæpia loligo, som Fortidens Naturforskere regnede til Flyvefiskene, og som fornemmelig tjene til Bid ved Torskefiskeriet.

Da jeg endnu ikke havde havt Lejlighed til at studere Fiskene i disse Farvande, optegnede jeg nogle Arter. Af Bruskfiskene saae jeg femten Tommer lange Niøjne med grønagtigt Hoved, violetblaa Finner, blaagraa Ryg og brun Bug, nogle forunderlige Dyr, som Amasonfloden maatte have ført ud i Havet, da de ellers kun pleje at leve i fersk Vand. Endvidere saae jeg den elektriske Rokke, der har spidst Hoved, lang og smal Hale, og som er bevæbnet med et langt saugformet Spyd, smaa Hajer, der kun vare tre Fod lange og ere kjendte under Navnet Sqalus tibero, samt desuden en Mængde andre underligt formede Fiske.

Vi havde i et af Nettene fanget en usædvanlig flad Rokke, der vejede tyve Kilogrammer. Den var hvid underneden og rødagtig ovenpaa samt havde store runde, mørkeblaa Pletter. Den laa udstrakt paa Platformen, hvor den slog omkring sig, forsøgte at vende sig i krampagtige Bevægelser og gjorde saa mange Anstrengelser, at det til Slutningen lykkedes den at gaa overbord; men Jean, der ikke vilde slippe sin Fisk, kastede sig over den, og før jeg kunde forhindre det, havde han grebet den med begge Hænder.

Der laa han og sprællede med Benene i Luften,

idet han raabte: „Hjælp mig, kjære Hr. Professor, hjælp mig!"

Kanadieren og jeg løftede ham op, og han begyndte saa strax paa sin evindelige Klassificeren.

„Min Ven, sagde jeg til ham, det var en elektrisk Rokke, Du var kommen i Kast med.

— Men Professoren kan troe, sagde Jean, at jeg nok skal hævne mig paa dette Dyr.

— Og hvordan det?

— Jeg skal æde det op."

Det gjorde han samme Aften, men udelukkende af ren Hævnlyst; thi, oprigtigt talt, var dens Kjød meget seigt.

Den ulykkelige Jean havde forgrebet sig paa en elektrisk Rokke af den forfærdeligste Slags. Dette ejendommelige Dyr har en saa stor Kraft i sit elektriske Organ, at den kan slynge Fiske flere Favne bort fra sig.

Den følgende Dag, den 12te April, nærmede Nautilen sig den hollandske Del af Guyana, i Nærheden af Moronis Munding. Her levede flere Grupper af Søkøer et glad Familieliv. Disse smukke, fredelige og uskadelige Dyr, der ere atten til tyve Fod lange, veje i det Mindste firetusinde Kilogrammer. Jeg underrettede Ned Land og Jean om, at den forudseende Natur havde tildelt disse Havpattedyr en meget vigtig Rolle. De hente nemlig deres Føde fra de undersøiske Prairer og ødelægge saaledes de Græsmasser, der ophobe sig udenfor de tropiske Floders Mundinger.

„Og veed I, spurgte jeg, hvad Følgen er bleven af, at Menneskene næsten fuldstændig have tilintetgjort

disse nyttige Dyr? De raadnede Havplanter have forgiftet Luften og derved fremkaldt den gule Feber, som hærger disse herlige Landstrækninger. Denne pestvækkende Vegetation er bleven mange Gange fordoblet ved de brændende hede Have, og den forfærdelige Sygdom har med uimodstaaelig Magt udviklet sig fra Rio de la Platas Munding lige til Florida. — Hvis man kan fæste Lid til Toussenell, er denne Landeplage dog Ingenting i Sammenligning med den, som vil komme over vore Efterkommere, naar Havene ere blevne fuldstændig blottede for Hvaler og Sæler. Opfyldte, som de ere, med Meduser og Blæksprutter, ville de blive forfærdelige Arnesteder for Pestsmitte, idet Vandet ikke mere ejer „disse store Munde, som Gud har paalagt at skumme Havets Overflade."

Uden at tage Hensyn til disse Theorier, bemægtigede Besætningen paa Nautilen sig et halvt Dusin Søkøer. Madforraadet blev derved forsynet med udmærket Kjød, der overgaaer baade Oxe- og Kalvekjød. Denne Jagt var ikke interessant. Søkøerne lode sig slaae ihjel, uden at forsvare sig. Flere tusinde Kilogrammer Kjød, der var bestemt til Tørring, magasineredes ombord.

Forresten blev Nautilens Proviant paa denne Dag ogsaa forøget ved et andet Fiskeri. Disse Have ere nemlig meget rige paa spiselige Dyr. Vi havde i vore Net fanget nogle Sugefiske, hvis Hoved endte med en oval Benskive, der var omgivet af kjødfulde Kanter.

Remoraen, som jeg saae i Middelhavet, tilhører den samme Slægt, men er dog noget forskjellig fra

den Art, vi traf her. Efterhaanden som vore Folk havde fanget disse Dyr, lagde de dem i Baller, der vare fyldte med Vand.

Da Fiskeriet var endt, nærmede Nautilen sig Kysten. Her saae vi en Mængde Havskildpadder liggende paa Vandfladen. Det vilde under andre Betingelser have været meget svært at fange disse værdifulde Dyr; thi den mindste Støj vækker dem strax, og deres stærke Skal modstaaer Harpunens Stød; men Sugefiskene fangede dem med overordenlig stor Sikkerhed.

Besætningen paa Nautilen fæstede i Halen paa disse Fisk en Snøre, der var saa lang, at den ikke hindrede deres Bevægelser, og til denne blev der saa ombord fastgjort en lang Line.

Naar Sugefiskene vare blevne kastede i Havet, begyndte de strax at udføre deres Rolle og sugede sig fast til Skildpaddernes Brystskjold. Deres Ihærdighed var saa stor, at de hellere lode sig slide ihjel end slap det Tag, de havde faaet. Man halede dem saa ombord og med dem tillige Skildpadderne.

Paa denne Maade fangede vi flere Skildpadder, der vare tre Fod lange og vejede tohundrede Kilogrammer. Deres Skal, som var bedækket med store, tynde, gjennemsigtige, brune Skiver, gjorde dem meget kostbare. Desuden kunde deres Kjød godt spises, ja, det havde undertiden endogsaa en overordenlig fiin Smag.

Dette Fiskeri afsluttede vort Besøg i Amasonflodens Farvande, og den følgende Nat gik Nautilen atter tilsøes.

Attende Kapitel.

Blæksprutter.

Nautilen fjernede sig i nogle Dage bestandig fra den amerikanske Kyst. Den vilde aabenbart ikke besøge den mexikanske Havbugts Vande eller Antillernes Hav. Disse Farvande, der vare oversaaede med Øer og pløjede af Dampskibe, kunde selvfølgelig ikke falde i Kaptajn Nemos Smag.

Den 16de April opdagede vi Øerne Martinique og Guadeloupe helt ude i Horisonten. Kanadieren, der tænkte paa at iværksætte sine Rømningsplaner ved Antillerne — enten ved at komme iland eller ved at komme ombord paa et af de mange Skibe, som gjøre Reiser fra den ene Ø til den anden — blev meget modfalden. Flugten kunde meget let være bleven udført, hvis Ned Land havde kunnet bemægtige sig Baaden uden Kaptajnens Vidende. Men paa det aabne Ocean maatte selvfølgelig hele denne Sag opgives. Kanadieren, Jean og jeg havde en lang Samtale om dette Emne. I sex Maaneder havde vi været Fanger ombord paa Nautilen, og vi havde aldeles ingen Udsigt til at blive befriede af vort Fængsel.

Ned Land gjorde mig da et Forslag, som jeg

ikke havde ventet mig. Vi skulde, foreslog han, forelægge Kaptajn Nemo det Spørgsmaal, om det var hans Agt at beholde os ombord paa fuldstændig ubestemt Tid.

Jeg kunde ikke billige denne Maade at gaae tilværks paa, da den ikke vilde føre til noget Resultat. Vi burde ikke haabe Noget af Kaptajnen, men Alt af os selv. Desuden var denne Mand i den senere Tid bleven mere mørk og mere tilbageholden end tidligere. Han syntes at undgaae mig, og jeg traf ham kun højst sjeldent. Før fandt han en Fornøjelse i at forklare mig de undersøiske Mærkværdigheder, men nu overlod han mig til mine Studier og indfandt sig næsten aldrig i Salonen.

Hvilken Forandring var der foregaaet med ham, og hvad var Aarsag dertil? Jeg havde Intet at bebrejde mig. Maaske følte han sig besværet ved vor Nærværelse ombord? Men paa den anden Side vilde det ogsaa være taabeligt at haabe, at denne Mand atter skulde skænke os vor Frihed.

Jeg bad derfor Ned Land om at faae Lov til at tænke over Sagen, før jeg handlede. Hvis vor Henvendelse til ham blev uden Følger, kunde den vække hans Mistanke, gjøre vor Stilling pinlig og i høj Grad skade Kanadierens Forslag. Jeg maa tilføie, at jeg ikke paa nogen Maade kunde paaberaabe mig vor Sundhedstilstand. Naar jeg undtager de møjsommelige Dag ved Sydpolen, havde Ned, Jean og jeg aldrig befundet os bedre end nu. Den gode Føde, den sunde Luft, den regelmæssige Levemaade og den jevne Temperatur gav ikke Anledning til Sygdomme;

jeg kunde meget godt forstaa Behagelighederne ved en saadan Maade at leve paa for en Mand, der ikke savnede Landjorden, for en Kaptajn Nemo, der var hjemme hos sig selv og gik fremad mod sit Maal paa den Maade og ad de Veje, han selv vilde. Vi derimod havde ikke brudt med Menneskene. Jeg for min Del havde ikke Lyst til at blive begravet med mine saa ejendommelige og saa nye Undersøgelser. Jeg havde nu Evne til at skrive en paalidelig Bog om Havet, og jeg vilde, at denne Bog tidlig eller sent skulde see Dagen.

Hvilke interessante Optegnelser gjorde jeg ikke daglig her i Antillernes Have, ti Favne under Havfladen! Mellem andre Plantedyr fandtes her saakaldte Krydsere, der af Englænderne benævnes Portugiuse man-of-war, et Slags store, aflange Plantedyr, der lade deres blaa Fangearme flyde ligesom Silketraade. Endvidere lagde jeg Mærke til Meduser, der ere smukke at see paa, men brænde som Nælder, naar man rører ved dem. Mellem Leddyrene fandtes her halvfemte Fod lange Ledorme, der vare bevæbnede med en rosenfarvet Snabel og forsynede med sytten hundrede Bevægorganer, der sneg sig frem under Vandet og spredte alle Prismaets Farver omkring sig.

Mellem Fiskene saae jeg Malubarrokker, der ere ti Fod lange og veje sex hundrede Pund. De have en trekantet Brystfinne og ere ligesom ophovnede midt paa Ryggen; deres Øjne sidde yderst paa Forsiden af Hovedet. Undertiden bedækkede disse Dyr fuldstændigt vore Vinduer. Vi saae ogsaa amerikanske Balister, som Naturen kun har tegnet med sorte og hvide Far-

ver; Gobier, der vare aflange og kjødfulde samt havde gule Svømmefinner og fremstaaende Kjæber, samt sexten Decimetre lange Makreler. Endvidere lagde jeg Mærke til en gulstribet Malle, der bevægede sine glimrende Finner paa en meget livlig Maade; det var meget pragtfulde Dyr, som man fordum helligede Diana, og som vare særdeles eftersøgte af de rige Romere. Fremdeles passerede forbi vore Øjne Pomachanter, der straalede som af Guld, Smaragder og Silke; endelig femten Tommer lange Chlupanodonter, der havde et svagt fosforlysende Skin, samt Mugillen, der pidskede Havet med sin store kjødfulde Hale.

Hvormange andre mærkværdige og nye Exemplarer af undersøiske Dyr vilde jeg ikke kunne have studeret, saafremt Nautilen ikke lidt efter lidt havde sænket sig ned til de dybe Vandlag! Dens hældende Plan førte den lige til en Dybde af halvandet tusinde Favne. Her var Dyreriget kun repræsenteret af Encriner, Havstjerner og særdeles smukke Havlillier (Pentacrinus caput Medusæ), Purpursnekker og Fisureller, et Slags store Havbløddyr.

Den 20de April vare vi stegne op til en Højde af femten hundrede Favne. Det nærmeste Land var da Bahamaøerne, der laa spredte omkring paa Havfladen som en Hob Stene. Rundt omkring hævede sig høje undersøiske Skær, lodrette Mure, mellem hvilke der var mørke Huller, hvis Bund vore elektriske Straaler ikke formaaede at oplyse.

Disse Klipper vare beklædte med Slyngplanter, kæmpemæssige Laminarier, endeløse Tangarter, der dannede en Espaliermur af Hydrofyter.

Fra disse gigantiske Planter henledtes imidlertid min, Neds og Jeans Opmærksomhed paa Havets kæmpemæssige Dyr. Gjennem Nautilens Vinduer saae jeg dog kun de fornemste Arter af Brachiurernes Familie, langfodede Lambrer, violetfarvede Krabber og de antiliske Haves Klioarter.

Klokken var omtrent Elleve, da Ned Land henledte min Opmærksomhed paa en usædvanlig stærk Bevægelse mellem de store Alger.

„Ja der er her et Tilhold for Blæksprutter, og jeg vilde ikke blive forundret, hvis jeg pludselig fik nogle af disse Vidundere at see, sagde jeg.

— Hvad, udbrød Ned Land, er det Blæksprutter, almindelige Blæksprutter, tilhørende Cephalopodernes Klasse?

— Nej, sagde jeg, det er Blæksprutter af en usædvanlig Størrelse. Men min Ven Ned maa udentvivl have taget fejl, thi jeg kan Ingenting see.

— Det var kjedeligt, svarede Jean. Jeg vilde meget gjerne have staaet Ansigt til Ansigt med disse Blæksprutter, om hvilke jeg har hørt saa Meget fortælle, og som jo skulle være istand til at drage Skibe med sig helt ned i Afgrunden.

— Ingen skal faae mig til at tro, at der existerer saadanne Dyr, sagde Ned.

— Hvorfor ikke? svarede Jean, troede De ikke f. Ex. paa Professorens Narhval?

— Deri gjorde vi Uret, Jean.

— Ganske vist, men det er sandsynligt, at Andre tro paa den endnu.

— Det er sandsynligt, svarede jeg Jean; men

jeg for min Part troer ikke paa disse Dyrs Tilværelse, før jeg med egen Haand har havt Lejlighed til at dissekere et af dem.

— Altsaa, spurgte Jean, troer Professoren ikke, at disse kæmpemæssige Blæksprutter existere?

— For en Ulykke, hvem har nogensinde troet det? udbrød Ned Land.

— Mange, min Ven Ned.

— I det Mindste ingen Fisker, maaske nogle enkelte Lærde.

— Om Forladelse, Ned, baade Lærde og Fiskere.

— Og jeg, sagde Jean med den alvorligste Mine af Verden, jeg erindrer meget godt, at jeg har seet et Fartøj blive trukken ned under Vandet af en Cephalopodes Arme.

— Har Du seet det? spurgte Ned.

— Ja!

— Med dine egne Øjne?

— Med mine egne Øjne.

— Hvor, om jeg tør spørge?

— I St. Malo, svarede Jean.

— I Havnen? spurgte Ned ironisk.

— Nej, i en Kirke, svarede Jean.

— I en Kirke! udbrød Kanadieren.

— Ja, min Ven, det var et Maleri, der forestillede Blæksprutten.

— Naa! sagde Ned Land og brast ud i Latter, Hr. Jean behager at spøge.

— Han har virkelig Ret, sagde jeg. Jeg har hørt Tale om dette Maleri, men Emnet er hentet fra en Legende, og I veed vel nok, hvad man bør tro

eller ikke tro, naar der i Legender er Tale om naturhistoriske Emner. Desuden har Fantasien stor Lyst til at overdrive med Hensyn til Vidundere. Man har ikke blot paastaaet, at disse Blæksprutter kunne trække Fartøjet ned i Dybet, men en vis Olaus Magnus taler endog om en Cephalopode, der var henved en halv Mil lang og snarere lignede en Ø end et Dyr. Man fortæller ligeledes, at en Biskop i Nidaros opførte et Alter paa en stor Klippe. Da Messen var endt, satte Klippen sig i Bevægelse og vendte tilbage til Havet. Den var nemlig hverken Mere eller Mindre end en Blæksprutte.

— Og det er Alt? spurgte Kanadieren.

— Nei, svarede jeg. En anden Biskop, Pontoppidan i Bergen, taler ligeledes om en Blæksprutte, paa hvilken et helt Kavalleriregiment kunde manøvrere.

— Biskopperne maa tidligere have været meget vittige, bemærkede Ned Land.

— Endelig omtale Fortidens Naturforskere Vidundere, hvis Gab lignede en Havbugt, og som var for store til at kunne gaa igjennem Strædet ved Gibraltar.

— Naa, det bliver jo bedre og bedre, sagde Kanadieren.

— Men findes der nogen Sandhed i alle disse Beretninger? spurgte Jean.

— Nei, aldeles ikke, mine Venner, i det Mindste ikke i det, der overskrider Sandsynlighedens Grændse og nærmer sig Fablen eller Legenden. Paa den anden Side kan man imidlertid ikke nægte, at der findes Blæksprutter, som ere meget store, og de Lærde omtale endogsaa en, der skal være halvottende Fod lang. Vore

Fiskere see ofte nogle, der ere over tre Fod lange, og Museerne i Triest og Montpellier opbevare Skelettet af Blæksprutter, der have en Længde af sex Fod. Desuden skal, ifølge Naturforskernes Beretninger, et af disse Dyr, der selv kun er sex Fod langt, have syv og tyve Fod lange Fangearme. Det er selvfølgelig tilstrækkeligt til, at Fantasien kan faae lavet forfærdelige Vidundere.

— Fisker man ogsaa nogle af disse nu for Tiden? spurgte Kanadieren.

— Selv om man ikke fisker dem, saa see Sømændene dem i det Mindste. En af mine Venner, Kaptajn Paul Bos fra Havre, har ofte forsikkret mig, at han i det indiske Ocean har truffet kæmpemæssige Blæksprutter. Men det mest forbausende Faktum, og det som gjør, at man ikke længer kan nægte disse kæmpemæssige Dyrs Tilværelse, forefaldt i 1861.

— Hvad var da det? spurgte Ned Land.

— Ja nu skal De høre. Nordost for Teneriffa, omtrent under samme Bredegrad, hvor vi nu befinde os, bemærkede Besætningen paa Damperen Alecton, Aaret 1861, en forunderlig Blæksprutte, som svømmede omkring i Vandet. Kaptajn Bouguer, der førte Skibet, nærmede sig Dyret og angreb det med Harpuner og Bøsseskud, men uden synderligt Held, idet Kuglerne og Harpunerne gik gjennem det løse Kjød ligesom gjennem en geleeagtig Masse. Efter flere frugtesløse Forsøg lykkedes det Besætningen at slaae en Rendelykke om Blæksprutten's Legeme. Man forsøgte nu at hale Dyret ombord, men dets Tyngde var saa betydelig, at det, medens man trak i det, blev skilt

fra sin Hale og, berøvet denne Prydelse, forsvandt under Havet. Man har tænkt paa at kalde denne Blæksprutte „Bouguers Blæksprutte“.

— Men hvor lang var den da? spurgte Ned.

— Maalte den henved atten Fod? spurgte Jean, der stod ved Vinduet og atter var ifærd med at undersøge Havbunden.

— Ja netop! svarede jeg.

— Var dens Hoved omgivet af otte Fangearme?

— Netop!

— Var dens Øjne meget fremstaaende?

— Meget rigtigt! Jean.

— Lignede dens Mund et forfærdeligt Pappegøjenæb?

— Unægtelig!

— Nuvel, svarede Jean roligt, hvis Professoren ikke tager det ilde op, saa har vi her Bouguers Blæksprutte eller i det Mindste en af dens Brødre.“

Jeg betragtede Jean. Ned Land styrtede hen til Vinduet.

„Et forskrækkeligt Dyr!“ udbrød han.

Nu gik ogsaa jeg hen og betragtede det, og jeg kunde ikke undertrykke en Bevægelse af Skræk. Lige for mine Øjne laa der et forfærdeligt Dyr, som vel kunde fortjene at faae Plads i Legenderne.

Det var en Blæksprutte af kæmpemæssige Dimensioner, vistnok over tyve Fod lang. Den gik med stor Hurtighed baglænds i samme Retning som Nautilen. Den betragtede os med sine store ubevægelige graablaa Øjne, dens otte Arme eller rettere dens otte Fødder, der udgaa fra Hovedet og have givet disse Dyr Navn

af Cephalopoder, vare dobbelt saa stærkt udviklede som selve Legemet. Man saae tydeligt halvtrediehundrede Sugerør, der sade paa Fangearmenes indre Flade, og havde Form af halvrunde Kapsler. Munden lignede et Pappegøjenæb, den aabnedes og lukkedes vertikalt og havde flere Rækker meget hvasse Tænder.

Hvilken Fantasi af Naturen, at give et Bløddyr et Fuglenæb. Dets spoleformede og paa Midten ophovnede Krop dannede en Kjødmasse, der vel omtrent kunde veje mellem tyve og femogtyve tusinde Kilogrammer. Dens Farve forandredes stadig i graablaa og rødbrune Nuanceringer, alt eftersom Dyret blev mere og mere hidset.

Men hvad var det da, der hidsede det. Upaatvivlelig Nærværelsen af Nautilen, der var forfærdeligere end det selv, og mod hvilken dets Sugearme og Kjæber Intet kunde udrette. Tilfældet havde ført os i Nærheden af denne Blæksprutte, og jeg vilde ikke lade Lejligheden gaa tabt til opmærksomt at studere dette ejendommelige Exemplar af Cephalopoderne. Jeg overvandt den Skræk, som Synet af den havde indjaget mig, jeg tog en Blyant og begyndte at aftegne den.

„Det er maaske den samme som Alectons, sagde Ned.

— Nej, svarede Jean, denne her er jo hel, og den anden havde mistet sin Hale.

— Ja, det har Ingenting at sige, svarede jeg. Disse Dyrs Arme og Haler besidde Evne til at voxe ud igjen, og i syv Aar har Bouguers Blæksprutte udentvivl havt Tid til at gjøre det samme.

— Ja og hvis det ikke er den samme, indvendte Ned, saa er det rimeligvis dog en af samme Slags."

Der viste sig imidlertid andre Blækspruttter ved Styrbordsvinduet. Jeg talte i det Hele syv. De fulgte trolig Nautilen, og jeg hørte, hvorledes deres Næb huggede mod Fartøjets Plade. Vi havde naaet Maalet for vore Ønsker.

Jeg fortsatte mit Arbejde. Disse Vidundere holdt sig saa stille i Vandet, at de syntes at være næsten ubevægelige, og desuden skjød ogsaa vi kun en temmelig ubetydelig Fart.

Pludselig standsede Nautilen. Et Stød bragte den til at ryste i sine Sammenføjninger.

„Ere vi stødte paa? spurgte jeg.

— Ja, svarede Kanadieren, men i ethvert Fald er vi allerede klar, thi vi flyde."

Ganske vist flød Nautilen, men den bevægede sig ikke mere. Skruebladene pidskede ikke mere Bølgerne. Paa denne Maade hengik der omtrent et Minut. Kaptajn Nemo traadte, fulgt af Styrmanden, ind i Salonen.

Jeg havde en Tid lang ikke seet ham. Han syntes at være mørk og alvorlig. Uden at tiltale os, maaske endog uden at see os, gik han hen til Vinduet, betragtede Blæksprutterne og sagde nogle Ord til Styrmanden.

Denne gik. Lugerne bleve strax lukkede til og Loftet oplystes.

Jeg nærmede mig Kaptajnen.

„En besynderlig Samling Blæksprutter, sagde jeg til ham i en aldeles utvungen Tone, ligesom en Amatør, der betragter et Akvarium.

— Ja i Sandhed, Hr. Naturforsker, sagde han, og vi ville kæmpe med dem Ansigt mod Ansigt".

Jeg betragtede Kaptajnen, thi jeg troede, at jeg havde hørt fejl.

„Ja, Hr. Professor, Skruen gjør ikke længer Tjeneste, jeg antager, at en af disse Blæksprutter har grebet ind i Skruebladene med deres hornagtige Kjæber. Dette forhindrer os i at gaa fremad.

— Og hvad agter De da at gjøre?

— Stige op til Overfladen og dræbe hele dette Følge.

— Et vanskeligt Foretagende, Hr. Kaptajn.

— Ja, De har Ret, det vil virkelig være vanskeligt. De elektriske Kugler ere afmægtige mod dette bløde Kjød, men vi ville angribe dem med Øxer.

— Og med Harpuner, Kaptajn, sagde Kanadieren, hvis De ikke afslaaer min Assistance.

— Jeg modtager den, Master Land."

Vi gik da med Kaptajnen i Spidsen op til Hovedtrappen.

Der stod tolv Mand bevæbnede med Skibsøxer og holdt sig beredte til Angreb. Jean og jeg toge hver sin Øxe. Ned greb en Harpun. Nautilen var kommen op til Vandfladen. En af Besætningen aabnede Lugen; men neppe var dette skeet, før den løftedes op i Vejret med stor Voldsomhed, øjensynlig af Sugerøret paa en Blæksputtes Arme.

Strax sneg en af disse lange Arme sig som en Orm ind gjennem Aabningen og tyve andre bevægede sig ovenover den. Med et Hug af Øxen afskar Kaptajn Nemo denne forfærdelige Fangearm, der gled ned

ad Trappestigen, bestandig vridende sig i Krampetrækninger.

I samme Øjeblik, vi trængte frem for at komme op paa Platformen, sloge to andre Arme ned paa den Matros, der stod foran Kaptajnen, og den Ulykkelige blev ført bort med uimodstaaelig Kraft.

Kaptajn Nemo udstødte et Raab og styrtede frem. Vi Andre fulgte ham.

Hvilken Scene! Den Ulykkelige var bleven omsluttet af Fangearmen og holdtes fastsluttet til dens Sugerør. Med en Stemme, der vidnede om, at han var nær ved at blive kvalt, raabte han: „hjælp, hjælp". Disse Ord, der bleve udtalte paa Fransk, gjorde et overordenligt stærkt Indtryk paa mig. Jeg havde altsaa en Landsmand ombord, ja maaske flere! Aldrig i mit Liv skal jeg glemme dette hjerteskjærende Skrig.

Den Ulykkelige var fortabt. Hvilken Magt skulde vel kunne slide ham ud af denne forfærdelige Omfavnelse? Kaptajn Nemo var imidlertid styrtet frem mod Blæksprutten og havde yderligere afhugget en af dens Arme. Styrmanden kæmpede med Raseri mod andre Vidundere, der kravlede omkring paa Siden af Nautilen. Besætningen slog Slag paa Slag med deres Øxer, og ogsaa Kanadieren, Jean og jeg sænkede vore Vaaben ned i disse Kjødmasser. En stærk Moskuslugt gjennemtrængte Luften.

Jeg troede et Øjeblik, at den Ulykkelige, som var bleven grebet af Blæksprutten, atter var sluppen løs fra den. Af de otte Arme vare nemlig de syv blevne afhuggede, men den sidste svang desværre endnu sit

Offer i Luften. Da Kaptajn Nemo og Styrmanden styrtede frem mod den, udsprøjtede Dyret en vældig Søjle af en sortagtig Vædske. Vi bleve aldeles blændede, og da vi atter kunde see omkring os, var Blæksprutten forsvunden og med den min ulykkelige Landsmand.

Vi bleve nu grebne af et vildt Raseri mod disse Dyr, og vi vare ikke længer Herrer over os selv. Ti eller tolv Blæksprutter havde suget sig fast til Platformen og Nautilens Sider. Vi tumlede hulter til bulter omkring mellem afhuggede Kjødstykker, der bevægede sig paa Platformen i Strømme af Blod og sort Blæk. Det saae ud, som om disse vældige Fangearme paany bleve vakte til Liv ligesom Hydraens Hoved. Ned Lands Harpun forsvandt ved hvert Stød i Blæksprutternes graablaa Øjne og udstak dem. Men min tappre Ned blev pludselig kastet omkuld af en af disse Dyrs Fangearme, som han ikke havde kunnet undgaa.

Hvor mit Hjerte bankede af Bevægelse og Forfærdelse! Blækspruttens forfærdelige Gab stod aabent, rettet mod Ned Land. Den stakkels Fyr var paa Vei til at blive skaaret midt over. Jeg skyndte mig at ile ham tilhjælp, men Kaptajn Nemo var kommen mig i Forkjøbet. Hans Øxe forsvandt mellem de to vældige Kjæber, og Kanadieren, der ved et Underværk var bleven reddet, rejste sig og stødte Harpunen helt ind i Blæksprutten.

„Jeg skyldte mig selv denne Oprejsning“, sagde Kaptajnen til Ned Land.

Ned bukkede uden at svare.

Denne Kamp havde varet et Kvarter. Blæksprutterne, der vare besejrede og dødeligt saarede, forlode Vapladsen og forsvandt i Havet.

Kaptajnen, som var aldeles overstænket med Blod, stod ubevægelig og betragtede Havet, der havde slugt en af hans Kammerater.

Nittende Kapitel.

Golfstrømmen.

Aldrig skal Nogen af os glemme denne forfærdelige Scene den 20de April. Jeg har beskrevet den under Indtrykket af en heftig Sindsbevægelse. Senere har jeg gjennemseet Beretningen og oplæst den for Jean og Ned. De fandt den fuldstændig paalidelig, men ikke effektfuld nok. For at kunne male saadanne Billeder behøves der en Pensel som den berømte Forfatters til Travailleurs de la mer.

Kaptajn Nemo græd, da han lod sit Blik vandre ud over Havet. Hans Sorg var dyb. Det var den anden Kammerat, han havde mistet, siden vi vare komne ombord. Og hvilken Død havde ikke denne Kammerat fundet! Han var bleven kvalt og knust af en Blæksputtes Arme, og han vilde ikke komme til at hvile ved Siden af sine Kammerater i Koralkirkegaardens fredelige Vande.

Under Kampen havde det Fortvivlelsens Raab, som den Ulykkelige udstødte, i allerhøjeste Grad gjort Indtryk paa mig. Den stakkels Franskmand havde glemt det Sprog, som sædvanlig blev talt ombord, og atter brugt sit Modersmaal i det sidste skrækkelige

Øjeblik, da Døden truede ham. Jeg havde altsaa mellem Nautilens Besætning en Landsmand, der i Et og Alt var sin Kaptajn hengiven, og ligesom han undgik al Berøring med Mennesker. Var han den Eneste, som repræsenterede Frankrig i dette hemmelighedsfulde Selskab, der øjensynlig indbefattede Individer fra højst forskjellige Lande? Dette var atter et af de mange uløselige Problemer, som uophørligt sysselsatte mine Tanker.

Kaptajn Nemo vendte tilbage til sin Kahyt, og jeg saae ham atter ikke i flere Dage. Han var upaatvivlelig baade fortvivlet og tvivlraadig, i ethvert Tilfælde, hvis jeg kunde dømme efter det Fartøjs Bevægelser, hvis Chef han var. Nautilen bibeholdt ikke mere sin bestemte Retning. Den flød omkring for Vind og Bove. Skruen var klar, og dog benyttede Kaptajn Nemo sig næsten ikke af den. Han kunde ikke løsrive sig fra Skuepladsen for den sidste Kamp, fra dette Hav, der havde slugt en af hans Fortrolige.

Paa denne Maade tilbragte vi ti Dage. Den 1ste Maj styrede Nautilen lige mod Nord, efter at vi havde faaet de lucayske Øer i Sigte. Vi fulgte da den største af alle Haves Strømme, der har sine ejendommelige Bredder, Fiske og Temperatur. Den hedder Golfstrømmen.

Det er en virkelig Flod, som rinder frit midt i i det atlantiske Hav, og hvis Vand aldrig blandes med Oceanets. Det er en Flod med salt Vand, saltere end det omgivende Havs. Paa visse Steder gaaer denne Havstrøm med en Hurtighed af fire Kilometre i Timen. Den har en Middeldybde af tretusinde Fod,

og dens Vandes uforanderlige Omfang er betydeligere end nogen Flods paa Landjorden.

Golfstrømmens Kilder opdagedes af Kaptajn Maury. Han fandt dem beliggende i den biskajiske Havbugt. Der begynder dens Vand, som endnu kun har en lav Temperatur og en bleg Farve, at danne sig. Den flyder derpaa mod Syd langs Mellem-Afrika, bliver opvarmet af den hede Zones Straaler, gaar tvers over det atlantiske Hav, naaer Kap San Roque paa Brasiliens Kyst og deler sig i to Grene. Nu begynder Golfstrømmen, der har paataget sig at tilvejebringe Ligevægt mellem de forskjellige Temperaturer og at blande de tropiske Vande med de nordlige, sin Rolle som Regulator. Efter forholdsvis at være bleven stærkt opvarmet i den mexikanske Havbugt, vender den sig mod Nord langs Amerikas Kyster, gaar lige til New-Foundland, gjør under Indvirkning af den kolde Strøm fra Dawisstrædet en Bøjning, gjenoptager sin Vej i Oceanet, og deler sig paa den 43° i to Arme, af hvilke den ene, ved Hjælp af den nordostlige Passatvind, vender tilbage til den biskajiske Havbugt og de asoriske Øer, medens den anden, efter at have beskyllet Irlands og Norges Kyster, gaar lige til Spitsbergen, hvor dens Temperatur synker ned til 4°, for at danne Polens frie Hav. — Det var paa denne Flod, Nautilen nu sejlede. Ved Udløbet af Brahama Kanalen iler Golfstrømmen fremad med en Hurtighed af otte Kilometre i Timen. Denne Hurtighed aftager i samme Grad, som den skrider frem imod Nord, og man bør ønske, at denne Regelmæssighed maa vedblive; thi hvis dens Hurtighed og Retning

modificeres, hvad man har troet at iagttage, ville Europas klimatiske Forhold være underkastede en Forstyrrelse, hvis Følger det er umuligt at beregne.

Henimod Klokken Tolv vare Jean og jeg oppe paa Platformen. Jeg oplyste ham om Golfstrømmens Ejendommeligheder. Efterat min Forklaring var endt, bad jeg ham dyppe sine Hænder ned i Strømmens Vande.

Jean adlød og blev højst forundret over hverken at mærke Noget til Varme eller Kulde.

„Det kommer af, sagde jeg, at Temperaturen i Golfstrømmen, naar den løber ud fra den mexikanske Havbugt, kun er ubetydelig forskjellig fra Blodets. Denne Golfstrøm er en stor Varmeleder, der tillader Europas Kyster at smykke sig med en evig grøn Vegetation, og hvis man kan tro Maury, vilde denne Strøms Hede, naar den blev hel og holden anvendt, afgive tilstrækkelig Varme til at kunne smelte en Flod af Støbejern, der var ligesaa stor som Amazon- eller Missouri-Floden."

For Øjeblikket var Golfstrømmens Hurtighed halvtredie Metrer i Sekundet. Mørk og rig paa saltholdige Emner, som den er, danner den med sin rene Indigofarve en stærk Kontrast mod det grønne Vand, der omgiver den. Dens Begrændsningslinie er saa tydelig, at man med stor Nøjagtighed kunde see, hvorledes Nautilen paa Højden af Carolinerne med sin Pantsergallion skar Golfstrømmens Bølger, medens dens Skrue pidskede Oceanets.

Denne Strøm fører en hel Verden af levende Væsener med sig. Mellem Bruskfiskene saae vi da mærkelige Rokker, hvis smalle Hale udgjorde næsten en

Trediedel af Kroppen, og som dannede store, fem og tyve Fod lange spidsvinklede Firkanter; endvidere smaa, tre Fod lange Hajer med sort Hoved, kort, afrundet Næse samt store Saugtænder, der vare ordnede i flere Rader.

Mellem Benfiskene optegnede jeg nogle Læbefisk, der ere ejendommelige for disse Have, ni Fod lange Siæner, der gave Lyd fra sig; guld- og sølvglindsende Coriphæner; Blencus boskianus med triangelformet Hoved; Paddefiske, der have en gul, paa tvers gaaende Stribe; en Mængde Exemplarer af Gobius bos med brune Pletter; Dipterodonter med sølvglindsende Hoved og gul Hale; forskjellige Exemplarer af Lax, samt endelig en overordenlig smuk lille Fisk, Eques americanus, der synes dekoreret med alle Ordener og prydet med alle Baand og maaske netop derfor besøger den store Nations Kyster, hvor Ordener og Baand spille en saa fremtrædende Rolle.

Jeg vil tilføje, at Golfstrømmens fosforlysende Vand hele Natten igjennem kappedes med Glandsen fra vort elektriske Lys.

Den 8de Maj vare vi midt for Kap Hatteras, paa Høiden af Nord-Carolina. Golfstrømmens Brede var der over halvtresindstyve Mil og dens Dybde to hundrede og ti Favne. Nautilen vedblev at famle omkring uden bestemt Maal. Alt Tilsyn syntes at være forsvundet ombord. Jeg indrømmer, at det under disse Forhold turde lykkedes os at rømme. De beboede Kyster frembød overalt lette Tilflugtssteder. Havet pløjedes uophørligt af Dampskibe, som gaa mellem Newyork eller Boston og den mexikanske Havbugt, og

baade Nat og Dag saae man en Mængde af disse smaa Skonnerter, der drive Kystfart paa forskjellige Punkter af den amerikanske Kyst. Af et af dem vilde vi vistnok uden Vanskelighed kunne blive optaget. Her var altsaa en gunstig Lejlighed, uagtet Nautilen befandt sig over tredive Mil fra Unionens Kyster.

Men en kjedelig Omstændighed lagde uovervindelige Hindringer i Vejen for Kanadierens Planer. Vejret var vedblivende meget daarligt. Vi nærmede os disse Farvande, hvor det næsten altid stormer, dette Siphonernes og Cyclonernes Hjemland. At trodse et oprørt Hav som dette i en skrøbelig Baad, det vilde være det Samme som at gaa en sikker Undergang imøde. Dette indsaae ogsaa Ned Land; men netop paa Grund heraf befandt han sig i et yderst daarligt Lune.

„Hr. Professor, sagde han til mig, dette her maa have en Ende. Jeg vil vide, hvorledes det forholder sig med Et og Andet her ombord. Kaptajn Nemo fjerner sig fra Landet og gaaer mod Nord. Men jeg erklærer, at jeg har havt Tilstrækkeligt af Sydpolen og aldrig vil følge ham til Nordpolen.

— Hvad skal man da gjøre Ned, da det jo for Øjeblikket er aldeles umuligt at rømme.

— Jeg kommer tilbage til, hvad jeg tidligere har sagt: man maa tale med Kaptajnen. De sagde Ingenting, da vi befandt os paa Kysterne af Deres Land, men nu da vi ere ved mit, vil jeg tale. Naar jeg tænker paa, at Nautilen om nogle Dage vil befinde sig paa Højden af Ny Skotland, og at der ved Newfoundland aabner sig en stor Havbugt, at St. Lorenz-

floden falder ud i denne Havbugt, at denne Flod er min, at den løber gjennem Quebek, som er mit Fødested — naar jeg tænker paa det, saa stiger Blodet mig virkelig til Hovedet. Hr. Professor, jeg vil hellere styrte mig i Havet! jeg kan ikke blive her, jeg kvæles!"

Det var tydeligt nok ude med Kanadierens Taalmodighed. Hans kraftfulde Natur kunde ikke finde sig i dette forlængede Fangenskab. Hans Udseende forandredes med hver Dag, og han blev bestandig mere mørk og indesluttet. Jeg kunde godt føle, hvad han maatte lide, thi ogsaa jeg led af Hjemve. Der var næsten gaaet syv Maaneder, uden at vi havde faaet nogen Underretning fra Land. Kaptajn Nemos ensomme Maade at leve paa, hans, især efter Kampen med Blæksprutterne, meget forandrede Humør, hans Taushed, Alt lod mig see Sagen i et temmelig mørkt Lys, og jeg blev ikke mere greben af de første Dages Enthousiasme. Man maatte være en Flamlænder som Jean for bestandig at kunne finde sig tilfreds her, hvor dog i Grunden Hvaler og andre Havets Indvaanere vare vort væsenlige Selskab.

„Nuvel, Hr. Professor, sagde Ned Land, da jeg ikke gav ham noget Svar.

— Ja saa Ned, De vil, at jeg skal spørge Kaptajnen, hvilke Planer han nærer med Hensyn til os.

— Ja!

— Og det skjøndt han allerede tidligere har underrettet os om dem.

— Ja! jeg ønsker endelig engang at faae Vished. Tal udelukkende for mig, udelukkende i mit Navn, om De vil.

— Men jeg træffer ham saa sjeldent, han undgaaer mig endogsaa.

— Det er en yderligere Grund til at opsøge ham.

— Jeg skal spørge ham Ned.

— Naar? spurgte Kanadieren.

— Naar jeg træffer ham.

— Vil Professoren, at jeg skal opsøge ham?

— Nei lad mig gjøre det selv. Imorgen!

— Nej idag, sagde Ned Land.

— Naa ja ja da, jeg skal opsøge ham idag", svarede jeg Kanadieren.

Han gik, og jeg blev ene tilbage. Jeg besluttede ufortøvet at efterkomme Neds Ønske og at gjøre en Ende paa Sagen.

Jeg vendte tilbage til min Kahyt. Der kunde jeg høre, hvorledes Kaptajn Nemo gik frem og tilbage i sin. Det gik ikke an at forsømme denne Lejlighed til at træffe ham. Jeg bankede paa hans Dør. Der fulgte ikke noget Svar. Jeg bankede atter paa og tog i Laasen. Døren aabnedes.

Jeg traadte ind. Kaptajnen var der. Han sad hældet over sit Arbejdsbord og havde øjensynlig ikke hørt, at jeg kom. Da jeg var fast bestemt paa ikke at gaa, før jeg havde talt med ham, nærmede jeg mig Bordet. Han løftede hurtigt Hovedet op, rynkede Øjenbrynene og sagde i en temmelig barsk Tone:

„Er De her, hvad vil De mig?

— Tale med Dem, Hr. Kaptajn.

— Men jeg er beskæftiget, jeg arbejder."

Modtagelsen var just ikke meget opmuntrende.

Men jeg havde besluttet at høre paa Alt for at kunne svare paa Alt.

„Hr. Kaptajn, sagde jeg koldt, jeg maa tale med Dem om et Anliggende, som ikke taaler nogen Opsættelse.

— Hvilket da, Hr. Professor? spurgte han ironisk. Har De gjort en eller anden Opdagelse, som er undgaaet mig. Har Havet indviet Dem i nye Hemmeligheder?"

Før jeg kunde faae Tid til at svare, viste han mig et Manuskript, der laa opslaaet paa Bordet, og sagde alvorligt:

„De seer her, Hr. Professor, et Manuskript, der er skrevet i flere Sprog. Det indeholder et Udtog af mine Studier om Havet, og hvis Skjæbnen vil, skal det ikke gaae tilgrunde med mig. Dette Manuskript, som er undertegnet med mit Navn og bekræftet af hele mit Livs Erfaring, vil jeg indeslutte i et lille Apparat, som ikke kan synke. Den af os her ombord paa Nautilen, som lever længst, skal kaste dette Apparat i Havet, for at det kan flyde, hvorhen Bølgerne ville drive det".

Denne Mands Navn! hans Historie skrevet af ham selv! Hans Hemmelighed vilde altsaa dog en Dag blive afsløret! men i dette Øjeblik betragtede jeg kun hans Meddelelser som Indledning til en Samtale.

„Hr. Kaptajn, svarede jeg, jeg forstaaer Dem saa udmærket godt. Frugten af Deres Studium maa selvfølgelig under ingen Omstændigheder gaa tilgrunde, men det Middel, De anvender, forekommer mig forhastet. Hvem veed, hvorhen Vindene kunne føre dette Apparat, og i hvis Hænder det kan falde? Kan De

ikke finde paa Noget, der er bedre? kan ikke De eller nogen af Deres ....?

— Aldrig, Hr. Professor, afbrød Kaptajnen mig hurtigt.

— Men jeg og mine Ledsagere ere beredte til at opbevare dette Manuskript, og hvis De gjengiver os Friheden ....

— Friheden! udbrød Kaptajn Nemo og rejste sig.

— Ja, Hr. Kaptajn, det er netop om den Sag, jeg vilde tale med Dem. Vi har nu i syv Maaneder været her ombord, og idag spørger jeg Dem i mit og mine Kammeraters Navn, om det er Deres Hensigt at beholde os her for bestandigt.

— Hr. Professor, jeg svarer Dem idag det Samme som for syv Maaneder siden: Den, der er kommen ombord paa Nautilen, faaer ikke mere Lov til at forlade den.

— Men det er jo et formeligt Slaveri, som De paalægger os.

— Giv det hvad Navn De behager.

— Og selv Slaveriet lader dog Enhver beholde Retten til at gjenvinde sin Frihed.

— Men hvem har da nægtet Dem denne Ret? spurgte Kaptajn Nemo. Har jeg nogensinde tænkt paa at binde Dem med en Ed?"

Kaptajnen betragtede mig med korslagte Arme.

„Hr. Kaptajn, det er sikkert hverken Dem eller mig behageligt at komme tilbage til dette Emne. Men da vi nu engang har gjenoptaget det, saa lad os ogsaa udtømme det. Jeg gjentager for Dem, at der ikke blot er Tale om mig. For mig ere Studier en Trøst,

en stor Adspredelse, en Passion, der kan bringe mig til at glemme Alt. Jeg synes ligesom De om at leve ensomt, ukjendt, i det svage Haab om engang at kunne testamentere Efterverdenen Resultatet af mine Arbeider ved Hjælp af et kunstigt Apparat, som betroes Vindene og Havets Bølger. Med eet Ord, jeg kan beundre Dem, følge Dem, men der findes nogle Punkter i Deres Liv, som ere dunkle, som ere omgivne af indviklede Forhold og Hemmeligheder, i hvilke jeg og mine Ledsagere her ere de Eneste, som ikke have nogen Deel. Det er væsenlig Følelsen af, at vi ere fremmede for Alt, hvad der angaaer Dem, som har gjort vor Stilling her ombord noget ubehagelig, noget umulig endogsaa for mig, men især for Ned Land. De maa kunne forestille Dem, hvilke Planer Kjærlighed til Frihed og Had til Slaveri kan vække hos en Natur som Kanadierens, hvad han kan tænke, vove og forsøge."

Jeg taug. Kaptajnen reiste sig.

„Ned Land maa tænke, vove og forsøge Alt, hvad han vil; hvad gjør det mig? Jeg har ikke søgt ham op. Det er ikke for min Fornøjelse, at jeg holder ham tilbage her ombord. Hvad Dem, Hr. Professor, angaaer, da er De af det Slags Mennesker, der kan forstaa Alt, endogsaa Tausheden. Jeg har intet Mere at svare Dem. Det er den første Gang, De har behandlet dette Emne; lad det ogsaa blive den sidste, thi herefter hører jeg maaske ikke engang mere paa Deres Ord."

Jeg trak mig tilbage. Fra denne Dag blev vor

Stilling temmelig pinlig. Jeg meddelte Ned og Jean min Samtale med Kaptajnen.

„Vi veed nu, sagde Ned, at man Intet har at vente af denne Mand. Nautilen nærmer sig Long Island, og vi ville flygte, hvordan saa Veiret bliver."

Himlen antog et bestandig mere og mere truende Udseende. Man saae tydelige Tegn til, at en Orkan nærmede sig. Luften blev melkehvid. De lave Skyer flygtede hurtigt. Havet svulmede op og gik i brede Bølger. Fuglene forsvandt, med Undtagelse af Stormfuglene. Barometret sank kjendeligt. Blandingen i Stormglasset opløstes under Indflydelsen af den Elektricitet, hvormed Luften var mættet. Der kunde ingen Tvivl være om, at Elementerne snart vilde være i rasende Kamp.

Stormen rejste sig den 18de Mai, netop som Nautilen sejlede paa Højden af Long Island i nogle Miles Afstand fra Indløbet til New York. Jeg er istand til at beskrive dette Elementernes Raseri, da Kaptajn Nemo, jeg veed ikke hvorfor, vilde trodse det paa Havfladen istedetfor at flygte ned til Havets Dybder.

Vinden var sydvestlig og i Begyndelsen frisk, det vil sige, gik med en Hurtighed af femten Metre i Sekundet, hvilket omtrent Klokken Tre om Eftermiddagen forøgedes til femogtyve Metre.

Kaptajn Nemo, der stod ubevægelig under de heftige Byger, havde taget Plads paa Platformen. Han havde surret sig fast for at kunne modstaa de skyhøie Bølger, der brøde ind mod Fartøjet. Jeg stod ligeledes fastsurret og delte min Beundring mellem Stor-

men og denne forunderlige Mand, der vilde holde den Stangen.

De uhyre Bølger voxede bestandig i Højde. Nautilen, der snart laa paa Siden og snart rejste sig i Veiret som en Mast, krængedes og brødes forfærdelig med dem.

Omtrent Klokken Fem faldt der en Pladskregn, men hverken Vinden eller Havet lagde sig som Følge deraf, og Orkanen brød frem med en Hurtighed af fem og fyrgetyve Metre i Sekundet. Det er under saadanne Forhold, at den vælter Huse omkuld, river Tage af og flytter vældige Kanoner ud af deres Stilling. Og alligevel retfærdiggjorde Nautilen midt under denne Storm den lærde Ingeniørs Ord, der har sagt, at der ikke findes noget godt konstrueret Fartøj, som ikke kan trodse Havet.

Jeg gav imidlertid nøje Agt paa de rasende Bølger. De havde undertiden en Højde af fyrgetyve Fod og en Længde af over fire hundrede; den Hurtighed, hvormed de udbredte sig, var Halvdelen af Vindens, nemlig femten Metres i Sekundet. Deres Omfang og Styrke voxede, efterhaanden som Vandet blev dybere. Jeg forstod nu den Rolle, disse Bølger spille, naar de opfange Luften og drive den ned til Havets Dyb. Det er saadanne Bølger, der ved Hebriderne have omstyrtet et Klippestykke, der vejede fire og firsindstyve tusind Pund; det er saadanne Bølger, der senere under Stormen den 23de December 1864 have kastet en stor Del af Staden Jeddo i Japan overende, tilbagelagt hundrede Kilometre i Timen og samme Dag ere brudte ind mod Amerikas Kyster. Stormen voxede i

Styrke om Natten. Barometret faldt ligesom 1860 paa Øen Réunion under en Stormbyge til syv hundrede og ti Millimetre. Da Natten kom, saae jeg i Horisonten et stort Fartøj, der kæmpede forfærdeligt med Elementerne. Det laa og drev med ubetydelig Damp, for at holde sig oppe paa Bølgerne. Det var en af de Dampere, som gaa fra New York til Liverpool. Snart forsvandt det i Mørket.

Klokken Ti om Aftenen var Himlen som et Ildhav. Luften gjennemkrydsedes af voldsomme Lyn. Jeg kunde ikke udholde Skinnet, medens Kaptajn Nemo modigt betragtede det og ligesom i det syntes at see Stormens Sjæl. Luften var opfyldt af forfærdelige Drøn, der fremkaldtes ved Bølgernes Bryden, Vindens Brusen og rungende Tordenskrald. Vinden sprang hvert Øjeblik om, og Stormbygen, der kom fra Øst, vendte atter tilbage dertil, efter at den var gaaet mod Nord, Vest og Syd, det Modsatte af, hvad der er Tilfældet med den sydlige Hemisfæres Orkaner.

Denne Golfstrøm svarede virkelig til det Navn, man havde givet den: Stormenes Konge. Det er den, der skaber de forfærdelige Cykloner.

Der fulgte nu ligesom en Ildregn. Det opsprøjtende Vand forvandledes til Ildstraaler. Man kunde næsten sige, at Kaptajn Nemo, der ønskede sig en ham værdig Død, søgte at blive knust af Lynet. Efterat Nautilen havde gjort en stærk stampende Bevægelse, vendte den sin Pantsergalion i Vejret ligesom en Lynafleder, og jeg saae, hvorledes den spruttede utallige Gnister.

Mine Kræfter vare udtømte, og jeg krøb frem

mod Lugen. Jeg aabnede den og steg ned i Salonen. Stormen havde da naaet sit Kulminationspunkt, og det var umuligt at holde sig oprejst.

Kaptajn Nemo traadte ind ved Midnatstid. Jeg hørte, hvorledes Reservoirerne lidt efter lidt bleve fyldte, og Nautilen sænkede sig nu langsomt ned under Havfladen.

Gjennem den aabnede Salondør saae jeg store forskrækkede Fiske, der svømmede omkring som Skyggebilleder i Ildhavet. Nautilen vedblev bestandig at stige ned. Jeg troede, at den atter vilde finde Vandet roligt paa femten Favnes Dybde, men de øvre Lag vare altfor voldsomt oprørte, og den maatte for at finde Hvile gaa halvtredsinstyve Fod ned. Men der herskede ogsaa Ro og Taushed. Hvem skulde der kunne sige, at en voldsom Orkan rasede paa Oceanets Overflade?

Tyvende Kapitel.

Paa 47° 24′ Brede og 17° 28′ Længde.

Som Følge af denne Storm vare vi blevne kastede tilbage i østlig Retning. Vi befandt os ikke længer i Nærheden af New York eller St. Lorenz, og vort Haab om at kunne rømme var som Følge deraf tilintetgjort. Den stakkels Ned var fortvivlet; han havde ligesom Kaptajn Nemo trukket sig fuldstændig tilbage fra alle os Andre. Jean og jeg forlode ikke mere hinanden.

Jeg sagde, at Nautilen havde fjernet sig mod Øst, men jeg burde mere korrekt sige mod Nordost. I flere Dage drev den omkring snart paa Overfladen og snart under den, midt i den Tykning, der er saa farlig for Sejlere.

Denne Tykning fremkaldes navnlig ved den smeltede Is, der spreder stor Fugtighed i Luften. Hvor mange Skibe ere ikke gaaede tabt i disse Farvande, hvormange Tab har ikke denne uigjennemtrængelige Taage foraarsaget! Hvormange Fartøjer have ikke tørnet mod disse blinde Skjær! Hvormange ere ikke stødte paa hinanden tiltrods for den Hjælp, de skulde have i Lanternerne.

Havbunden her frembød ogsaa Synet af en Valplads, hvor alle disse af Oceanet opslugte Fartøjer hvile. Nogle af dem vare gamle og aldeles uigjenkjendelige, men andre af dem vare endog saa nye, at Lysstraalerne fra Nautilen kunde kastes tilbage fra deres kobberforhudede Kjøl. Hvor mange af disse Fartøjer have ikke tabt Mandskab og Alt, Besætning og Emigranter paa de Punkter, der navnlig betegnes som farlige: Kap Race, Øen St. Paul, Strædet ved Bel Isle og Indløbet til St. Lorenzbugten. Hvor mange Offre er der ikke i Løbet af kun nogle faa Aar faldne paa Royal-Mail Inmann- og Montreal-Linierne! Man mindes Solway, Isis, Paramatta, Hungariano, Canadian, Anglo-Saxon, Humboldt, United-States, der alle ere strandede; man mindes Artic og Lyonnais, der ere blevne knuste ved Sammenstød; og man mindes Præsident, Pacific og City of Glasgow, der ere forsvundne uden at man kjender Grunden. Det var i Sandhed høist uhyggelige Vraggjenstande, mellem hvilke Nautilen krydsede. Den 15de Mai vare vi paa den sydlige Odde af New-Foundlands Banken, der er opstaaet ved Sammenhobningen af en stor Masse af disse organiske Fragmenter, som enten af Golfstrømmen føres fra Ækvator eller fra Nordpolen af den Koldvandsstrøm, der løber langs Amerikas Kyst.

Havet er ved New-Foundlandsbanken ikke meget dybt, i det Høieste nogle hundrede Favne, men mod Syd træffer man pludselig en langt anseeligere Fordybning. Der bliver Golfstrømmen bredere, men Vandet mister sit hurtige Løb og sin Temperatur. Det bliver et Hav.

Mellem de Fiske, som Nautilen skræmmede bort paa sin Fart, vil jeg nævne en Cyklopterus, der er tre Fod lang, har sortagtig Ryg og pomerantsgul Bug; i ægteskabelig Henseende foregaaer den andre Fiske med Exempel paa usædvanlig Troskab; endvidere en Unernack, der var usædvanlig stor, et Slags smaragdstraalende Aal, der har en udmærket Smag; storøiede Karraker, hvis Hoved har en vis Lighed med Hundens; Blennier; Gobier, der vare to Decimetre lange; en Macrourus med lang Hale og straalende i Sølvglands, en hurtig Fisk, der besøger selv de nordligste Have.

I Nettet fangede vi ogsaa en meget livlig og med stærke Muskler forsynet Fisk, der er bevæbnet med skarpe Takker i Hovedet og paa Finnerne, en rigtig Skorpion, der er tre Fod lang samt en svoren Fjende af Torsk og Lax. Det var de nordlige Haves Grundling. Nautilens Matroser fangede mange Exemplarer af dette Dyr, der paa Grund af sine Gjællers ejendommelige Form kan leve temmelig lang Tid over Vandet.

Jeg vil endvidere anføre den spidssnudede Hvidling, der er ejendommelig for det nordlige Atlanterhav; Scorpæna porcus, samt Slægten Gadus og især Arten Gadus morrhua, som jeg til min Overraskelse fandt paa denne New-Foundlands uudtømmelige Banke.

Man kan sige, at Gadus morrhua er en Bjergfisk, thi New-Foundland er i Virkeligheden kun et undersøisk Bjerg. Baade Jean og jeg lagde Mærke til en overordenlig stor Mængde af disse Fisk.

„Er det der Torsk? spurgte Jean mig; og jeg, der troede, at Torsken var aldeles flad!

— Hvor barnagtigt, udbrød jeg. Torskene ere kun flade hos Kræmmeren, hvor de findes flækkede og udhængte tilsalgs; i Vandet derimod ere disse Fiske spoleformede ligesom Slægten Mugil.

— Jeg vil tro Hr. Professoren, svarede Jean; see der er en stor Sværm, en rigtig Myretue.

— Nuvel, min Ven, der vilde findes endnu flere, hvis de ikke havde saa slemme Fjender som Scorpænerne og Menneskene. Veed Du, hvor mange Æg man har fundet hos en eneste Hun?

— Aa lad os see, sagde Jean, fem hundrede tusind.

— Elleve Millioner, min Ven.

— Elleve Millioner! Det kan jeg aldrig tro, i det Mindste ikke, før jeg selv har talt dem.

— Tæl dem, om Du vil, men det er lettere for Dig at tro mig paa mit Ord. Desuden fange Franskmænd, Englændere og Amerikanere Torsk i Tusindvis. Man fortærer dem i stor Mængde, og uden disse Fiskes forbausende Evne til at formere sig, vilde Havene snart være aldeles blottet for dem. Saaledes benyttes der f. Ex. i England og Amerika fem hundrede Fartøjer med en Besætning af fem og halvfjerdsindstyve tusind Matroser til Torskefiskeriet. Gjennemsnitsvis fanger hvert Fartøj fyrgetyve tusind, hvilket i det Hele bliver fem og tyve Millioner. Paa Norges Kyster er Resultatet det samme.

— Godt, svarede Jean, jeg stoler paa Professoren og skal ikke tælle dem; men jeg maa dog gjøre en Bemækning.

— Og hvilken?

— Hvis der virkelig kommer Unger af alle de elleve Millioner Æg, saa behøves der jo kun fire Torsk for at forsyne England, Amerika og Norge."

Nautilen blev imidlertid ikke længe her. Den hævede sig, da den havde naaet den to og fyrgetyvende Bredegrad. Det var paa Højden af St. Johns, hvor det transatlantiske Kabel har sit Endepunkt.

Istedetfor at fortsætte Farten mod Nord tog Nautilen nu en østlig Retning, ligesom den vilde følge det Plateau, paa hvilket Kabelet hviler.

Det var den 17de Mai, at jeg, omtrent tre hundrede Mile fra Hearts-Content og paa otte og tyve hundrede Metres Dybde, saae Kabelet hvilende paa Bunden. Jeg havde ikke forberedt Jean paa, at vi vilde faae dette at see; han antog det derfor i Begyndelsen for en kæmpemæssig Orm og begyndte at klassificere den paa sin sædvanlige Maade, men jeg oplyste ham om hans Feiltagelse, og for at trøste den skikkelige Fyr gav jeg ham forskjellige Oplysninger om Nedlæggelsen af dette Kabel.

Det første Kabel blev nedlagt i Aarene 1857—58, men efter at det havde befordret fire hundrede Telegrammer ophørte det at gjøre Tjeneste. Aar 1863 konstruerede nogle Ingeniører et nyt Kabel, som maalte fire og tredive hundrede Kilometre samt vejede fem og fyrgetyve hundrede Tons. Det blev indskibet paa Great Eastern. Dette Forsøg mislykkedes imidlertid ogsaa.

Den 25de Mai befandt Nautilen, der havde sænket sig otte og tredive hundrede og sex og tredive Metre, netop paa det Sted, hvor Afbrydelsen havde

fundet Sted. Dette skete omtrent i fem hundrede Miles Afstand fra Irlands Kyst. Klokken To om Eftermiddagen mærkede man, at Kommunikationen med Europa var afbrudt. Telegrafembedsmændene ombord besluttede da hellere at afskjære end at opfiske Kabelet, og Klokken Elleve om Aftenen havde de optaget den beskadigede Del. Ved Hjælp af en Splidsning saae man sig imidlerlid atter istand til at nedlægge Kabelet, men efter nogle Dages Forløb gik det igjen istykker og kunde paa Grund af Oceanets Dybde ikke mere fiskes op.

Amerikanerne tabte imidlertid ikke Modet. Cyrus Field, den ledende Aand i hele Foretagendet, satte en ny Subskription igang, og alle Aktierne bleve strax tegnede. Et andet Kabel forfærdigedes, og man søgte at bibringe det alle gode Egenskaber. Hele Knippet af Ledningstraade, der isoleredes ved et Hylster af Gutaperka, beskyttedes ved et andet Hylster af uddvidelige Bestanddele og indesluttedes i en Metalbeklædning. Great Eastern gik atter tilsøes den 13de Juli 1866.

Dette Arbejde lykkedes overordenlig godt. Der indtraf imidlertid en mærkelig Begivenhed. Da Telegrafembedsmændene rullede Kabelet op, mærkede de, at der paa flere Steder var slaaet Søm ind, aabenbart for at ødelægge det. Kaptajn Andersen, hans Officerer og Ingeniører traadte da sammen for at tage Sagen under Overvejelse, og de lod siden tilkjendegive, at hvis Forbryderen overraskedes ombord, vilde han uden videre Dom blive kastet i Havet. Dette havde da ogsaa den Følge, at de forbryderiske Forsøg ikke fornyedes.

Den 23de Juni var Great Eastern kun otte hundrede Kilometre fra New-Foundland, da det fik Telegram fra Irland om den efter Slaget ved Sadova mellem Preussen og Østerrig afsluttede Vaabenhvile. Den 27de gik Skibet ind til Heart-Contents Havn. Foretagendet var heldigt bragt tilende, og i den første Depeche hilste det unge Amerika det gamle Europa med følgende smukke Ord: „Ære være Gud i det Høie, Fred paa Jorden og i Menneskene en Velbehagelighed."

Jeg ventede ikke at finde det elektriske Kabel i dets oprindelige Tilstand, saaledes som det havde været, da det forlod Værkstedet. Den lange Orm, der laa bedækket med Muslingeskaller og gjennemboret med smaa Huller, var tillige overtrukket med en stenagtig Skorpe, der beskyttede den mod Bløddyrenes Angreb. Den hvilte roligt, skærmet mod Havets stærke Bevægelser og under et Tryk, som var gunstig for Befordringen af den elektriske Gnist, der gaaer fra Amerika til Europa.

Desuden er Kabelet ikke blevet sænket til en saadan Dybde, at det kan gaa istykker. Nautilen fulgte det lige til det Sted, hvor det ligger længst nede, nemlig paa en Dybde af fire og fyrgetyve hundrede og en og tredive Metre, og der hvilte det endnu uden Tegn til Forstyrrelse. Senere nærmede vi os det Punkt, hvor Ulykken havde fundet Sted i 1863.

Oceanet dannede der en hundrede og fem og tyve Kilometre bred Dal, i hvilken man kunde stille Mont Blanc, uden at dets Spids kom til at rage op over Havfladen. Denne Dal lukkedes i Øst af en spids

Mur. Vi ankom dertil den 29de Mai, og Nautilen var nu kun hundrede og halvtredsindstyve Kilometre fjernet fra Irland.

Vilde Kaptajn Nemo gaa imod Nord for at nærme sig de britanniske Øer? Nej, til min store Forundring gik han atter mod Syd og kom til de europæiske Have. Da vi vare sejlede omkring Irland, saae jeg et Øieblik Kap Clear og Fasstenets Fyr, der vejleder de Tusinder af Fartøjer, som gaae fra Glasgow til Liverpool. Der fremstod nu et meget stort Spørgsmaal. Vilde Nautilen vove sig ind i Kanalen mellem England og Frankrig? Ned Land, der atter havde begyndt at vise sig, nu da vi nærmede os Land, spurgte mig uophørlig derom. Hvad skulde jeg svare ham? Kaptajnen var vedblivende usynlig. Han havde ladet Ned gjensee Amerikas Kyster; vilde han nu maaske vise mig Frankrigs?

Nautilen gik imidlertid uophørlig mod Syd. Den 30te Mai fik vi Lands-End isigte mellem Englands yderste Spids og Scillyøerne.

Hvis det var Kaptajnens Plan at trænge ind i Kanalen, maatte Nautilen vende sig direkte imod Øst. Men det gjorde den ikke.

Hele Dagen den 31te Maj beskrev den rundt omkring paa Havet en stor Mængde Cirkler, der voldte mig meget Bryderi. Den syntes at søge et Sted, som den havde Vanskelighed ved at finde. Ved Middagstid kom Kaptajnen selv op for at tage Højden. Han sagde ikke et Ord til mig, og han forekom mig endnu mere mørk end nogensinde. Hvad kunde det være, der bedrøvede ham i saa høj en Grad? Var det de euro-

pæiske Kysters Nærhed? Vaagnede der maaske et eller andet Minde fra det forladte Fædreland? Samvittighedsnag eller Længsel? Denne Tanke beskæftigede længe min Sjæl, og jeg havde en Anelse om, at Tilfældet inden ret længe vilde forraade Kaptajnens Hemmeligheder.

Den følgende Dag, den 1ste Juni, vedblev Nautilen at beskrive sine Buer. Det var tydeligt, at den søgte et vist bestemt Punkt i Oceanet. Kaptajnen tog selv Højden ligesom den foregaaende Dag. Havet var roligt og Himlen klar. Et godt Stykke ude mod Øst aftegnede sig et stort Dampskib mod Horisonten. Det havde intet Flag oppe, og jeg kunde derfor ikke see, til hvilken Nation det hørte.

Nogle Minuter inden Solen passerede Meridianen, tog Kaptajnen Sextanten og gjorde yderst nøjagtige Observationer. Havets fuldstændige Ro lettede hans Arbejde. Nautilen laa aldeles ubevægelig.

Jeg opholdt mig i dette Øjeblik paa Platformen. Da Kaptajnen havde endt sin Undersøgelse, sagde han alvorligt:

„Her er det!"

Han steg ned gjennem Lugen. Havde han seet det Fartøj, som sagtnede sin Gang og syntes at nærme sig os? Jeg kan ikke sige det.

Jeg vendte tilbage til Salonen. Lugen lukkedes, og jeg hørte, hvorledes Vandet strømmede ind i Beholderne. Nautilen begyndte at sænke sig, idet den fulgte en vertikal Linie. Skruen gjorde ikke den mindste Bevægelse.

Nogle Minuter senere standsede den paa en Dybde

af fire og tyve hundrede Fod og hvilede sig paa Bunden. Lyset fra Platformen i Salonen slukkedes, Lugerne aabnedes, og gjennem Vinduet saae jeg Havet oplyst af Straalerne af vort elektriske Lys.

Jeg vendte mine Blikke mod Bagbordssiden, men jeg saae ikke Andet end det vidtstrakte rolige Vand.

Ligefor Styrbord viste sig en besynderlig Forhøjning, der tiltrak sig min Opmærksomhed. Man kom først til at tænke paa Ruiner, der syntes at ligge begravne under en Høj af Muslingeskaller. Men da jeg opmærksomt undersøgte denne Masse, troede jeg at kunne gjenkjende de mere faste Former af et Fartøj, der var strandet og berøvet sine Master. Denne Ulykke skrev sig ganske sikkert fra en for længe siden svunden Tid, og Vraget havde, at dømme efter dets Udseende og den kalkagtige Skorpe, hvormed det var overtrukket, allerede ligget mange Aar paa Oceanets Bund.

Hvilket Fartøj kunde det være, og hvorfor aflagde Nautilen for Øjeblikket Besøg ved dets Grav.

Jeg vidste ikke, hvad jeg skulde tænke, men Kaptajn Nemo gav mig Oplysning, idet han langsomt sagde:

„Tidligere kaldtes dette Fartøj Marseillias. Det var forsynet med fjorten Kanoner og løb af Stabelen i Aaret 1762. Aar 1778, den 13de August, kæmpede det under Befaling af La Poupe-Vertrieuse modig mod „Preston“.

Aar 1779, den 4de Juli, overværede det i Forening med Admiral Estaings Eskadre Granadas Indtagelse. Aar 1781, den 5te September, deltog det i Grev de Grasses Kamp i Chessapeake-Bugten. Aar

1794 forandrede den franske Republik dets Navn. Den 16de April s. A. sluttede det sig i Brest til Villaret-Joyeuses Eskadre. Den 11te og 12te Prerial i den franske Republiks 2det Aar, stødte denne Eskadre sammen med engelske Fartøjer.

Hr. Professor, det er idag den 13de Prerial, den 1ste Juni 1868. For 74 Aar siden mistede dette Fartøj netop paa dette Sted, paa 47° 24′ Brede og 17° 28′ Længde efter en heltemodig Kamp sine tre Master. Det sprang aldeles læk, og en Trediedel af Besætningen gjordes uduelig til Kamp, men alligevel foretrak det sammen med sine tappre Matroser at blive opslugt af Havet istedetfor at overgive sig. Flaget blev strøget, og Fartøjet forsvandt i Dybet, medens Besætningen raabte: „Leve Republiken!"

— Det er altsaa „Vengeur", udbrød jeg.

— Ja, Hr. Professor, det er „Vengeur".

Enogtyvende Kapitel.

En Hekatombe.

Det Uventede ved den nylig skildrede Scene, det forulykkede Fartøjs Historie, den Bevægelse, med hvilken Kaptajn Nemo havde udtalt sine sidste Ord, Navnet „Vengeur“, hvis Betydning jeg ikke kunde undgaa at lægge Mærke til, — Alt forenede sig for at gjøre et mægtigt Indtryk paa mig. Mit Blik forlod ikke mere Kaptajnen. Han stod øjensynlig i dybe Tanker og betragtede det saa minderige Skibsvrag. Maaske vilde jeg aldrig faae at vide, hvem han var, hvorfra han kom, og hvorhen han gik, men jeg saae bestandig mere og mere, hvorledes den lærde Mand veg Pladsen for Mennesket. Det var ikke en sædvanlig Misantropi, der lukkede Kaptajn Nemo og hans Kammerater inde i Nautilen, det var uden Tvivl et forfærdeligt Had, som Tiden ikke formaaede at svække.

Søgte dette Had endnu at finde Lejlighed til Hævn? Fremtiden vilde oplyse mig derom.

Imidlertid steg Nautilen langsomt op til Havfladen, og „Vengeur“ forsvandt efterhaanden. En let Slingren tilkjendegav snart, at vi befandt os paa det aabne Hav.

I dette Øjeblik hørtes der et dumpt Knald. Jeg betragtede Kaptajnen, men han rørte sig ikke.

„Kaptajn!“ udbrød jeg.

Han svarede mig ikke.

Jeg forlod ham og gik op paa Platformen. Jean og Ned vare der allerede før mig.

„Hvorfra kom dette Knald?“ spurgte jeg.

Jeg saae ud over Havet i den Retning, hvor jeg tidligere havde lagt Mærke til Fartøjet. Det nærmede sig Nautilen, og man saae tydeligt, at det forøgede Farten.

„Det var et Kanonskud, svarede Ned.

— Hvad er det for et Fartøj, Ned?

— Af Takkelagens og Masternes Højde at dømme, svarede Kanadieren, maa det aldeles utvivlsomt være et Krigsskib. Gid det blot vilde komme mod os og, hvis det skulde være nødvendigt, skyde den fordømte Nautil isænk.

— Min Ven, svarede Jean, hvad Ondt kan vel det Skib gjøre Nautilen? Kan det maaske angribe den under Bølgerne? Kan det beskyde den paa Havbunden?

— Siig mig, Ned, spurgte jeg, til hvilken Nation hører det Skib?“

Kanadieren rynkede Øjenbrynene og fixerede i nogle Øjeblikke Skibet saa stærkt, han kunde.

„Nej, Hr. Professor, svarede han, derom kan jeg ikke oplyse Dem, thi Skibet har endnu ikke hejset Flag; men jeg kan forsikkre Dem om, at det er et Krigsskib, thi jeg seer tydelig den lange Vimpel svaie paa Stormasttoppen.

Vi vedbleve et Kvarter at give Agt paa Fartøjet, der styrede Koursen hen mod os. Jeg kunde imidlertid ikke tro, at det i saa lang Afstand havde opdaget Nautilen.

Kanadieren oplyste mig om, at det virkelig var et stort todækket kobberforhudet Krigsskib med Pantservædder. En tyk sort Røg steg op fra begge dets Skorstene. Vi kunde ikke opdage noget Flag, og Afstanden hindrede os i endnu at skjelne Farverne i Vimplen. Det ukjendte Skib nærmede sig os imidlertid med stor Hurtighed.

„Hr. Professor, sagde Ned Land til mig, hvis det Skib kommer os nær i en halv Mils Afstand, saa styrter jeg mig i Havet og opfordrer Dem til at gjøre det Samme.“

Jeg svarede ikke Kanadieren, men vedblev at betragte Skibet, der bestandig viste sig større og større for os. Hvis det var engelsk, fransk eller amerikansk, saa vilde det ganske bestemt nok optage os, saafremt vi kunde naa det.

„Professoren mindes nok, sagde Jean, at vi slet ikke ere saa udygtige i Svømmekunsten. De kan stole paa, at jeg skal bugsere Dem til Krigsskibet, hvis De samtykker i at følge vor Ven Ned.“

Jeg vilde netop svare, da en hvid Røg viste sig forude paa Krigsskibet. Nogle Sekunder senere faldt der et tungt Legeme i Vandet agter for Nautilen, og lidt senere hørte jeg et stærkt Knald.

„Hvad! jeg troer, de skyde paa os, udbrød jeg.

— Det er dygtige Folk, mumlede Kanadieren.

— De antage os altsaa ikke for Skibbrudne, der klamre sig fast til det synkende Skrog.

— Jeg for min Del, sagde Jean, idet han rystede det Vand af sig, som en Kanonkugle havde sprøjtet op paa ham; jeg troer, at de have gjenkjendt Narhvalen, og at det er derfor, de skyde.

— Men de maa dog vel kunne see, at de have at gjøre med Mennesker.

— Det er maaske netop derfor", sagde Ned Land og betragtede mig stift.

Der gik et Lys op for mig. Man vidste upaatvivlelig nu, hvad man havde at rette sig efter med Hensyn til Tilstedeværelsen af det meget ombebatterede Vidunder.

Kaptajn Farragut havde upaatvivlelig, da „Abraham Lincoln" stødte sammen med Nautilen, og da Kanadieren traf den med sin Harpun, opdaget, at Narhvalen var en undersøisk Baad, og at den saaledes var langt farligere end det største Hvaldyr.

Ja saaledes maatte det være, og det var tydeligt nok, at man nu paa alle Have forfulgte denne forfærdelige Ødelæggelsesmaskine.

Det var i Sandhed forfærdeligt, hvis man turde tro, at Kaptajn Nemo anvendte Nautilen til et Redskab for sin Hævn. Havde han ikke angrebet et Fartøj midt i det indiske Ocean hin mindeværdige Nat, da han lukkede os inde i den lille, mørke Celle? Var ikke den Mand, som nu laa begraven i Koralkirkegaarden, falden som Offer for det af Nautilen fremkaldte Sammenstød? Jo, jeg gjentager det, det maatte være saaledes. Kaptajn Nemos hemmeligheds-

fulde Tilværelse begyndte at afsløres. Selv om man ikke vidste, hvem han var, saa jagede de mod ham forbundne Nationer nu ikke længer et Væsen, som deres Indbildningskraft havde skabt, men et Menneske, som havde svoret dem et uforsonligt Had, og vi vilde paa det Fartøj, som nu nærmede sig os, ikke træffe Venner, men kun skaanselsløse Fjender.

Imidlertid forøgedes de hvinende Kuglers Antal omkring os. Nogle, som traf Nautilen, rikochetterede og faldt ned i en betydelig Afstand fra os, men ingen af dem tilføjede Nautilen nogen Skade.

Det kobberpantsrede Fartøj var nu ikke meget langt borte fra Nautilen. Tiltrods for den heftige Kanonade viste Kaptajn Nemo sig imidlertid ikke paa Platformen.

Kanadieren sagde til mig:

„Hr. Professor! Her maa vi vove Alt for at trække os ud af Spillet. Lad os give et Tegn. For en Ulykke, de maa vel kunne begribe, at vi ere hæderlige Folk.“

Ned Land tog sit Lommetørklæde op for at vifte med det; men neppe havde han viklet det ud, før han, tiltrods for sin umaadelige Styrke, blev kastet omkuld paa Dækket.

„Elendige! udbrød Kaptajn Nemo, vil Du, at jeg skal spidde Dig fast til Nautilens Vædder, før den styrter mod dette Fartøi?“

Det var forfærdeligt at høre Kaptajn Nemo i dette Øjeblik, men det var endnu forfærdeligere at see ham. Hans Ansigt var ligblegt. Hans Pupiller droges sammen paa en uhyggelig Maade, han talte

ikke mere, men brølte. Med Kroppen bøjet forover, trykkede han sine Hænder mod Kanadierens Skulder.

Men derpaa vendte han sig bort fra ham og henimod Krigsskibet, hvis Kugler hvinede omkring ham.

„Du veed hvem jeg er, Du, som tilhører en af mig forbandet Stat, skreg han med stærk Stemme. Jeg behøver ikke at see dine Farver for at gjenkjende Dig. Vent blot, jeg skal vise Dig mine!"

Og han udviklede nu forude et sort Flag, der lignede det, han allerede havde plantet ved Sydpolen.

I det Samme traf en Kugle Nautilen, rikochetterede tæt ved Kaptajnen og forsvandt derpaa i Havet.

Kaptajnen trak paa Skuldrene og vendte sig derpaa om imod mig.

„Gaa ned, sagde han kort, gaa ned sammen med Deres Kammerater!

— Tænker Kaptajnen da paa at angribe dette Skib, udbrød jeg.

— Ja jeg vil bore det i Sænk.

— Det kan De umuligt ville!

— Jo, jeg vil gjøre det, svarede han koldt. Forsøg aldrig paa at bedømme min Optræden, Hr. Professor. Tilfældet har idag viist Dem, hvad De ikke burde have seet. Angrebet er begyndt, og Forsvaret bliver forfærdeligt. Gaa ned!

— Men hvad er det da for et Fartøj?

— Veed De det ikke? Saameget desto bedre. Dets Nationalitet vil da i det Mindste forblive en Hemmelighed for Dem. Men gaa nu ned!"

Kanadieren, Jean og jeg havde ikke andet Valg end at adlyde. Omtrent femten Mand af Nautilens

Besætning omgav Kaptajnen og betragtede med umiskjendeligt Had Skibet, som bestandig kom dem nærmere og nærmere ind paa Livet. Man saae, at de samme Hævntanker oplivede dem Alle. Jeg gik ned i samme Øieblik, som endnu et Projektil suste forbi Nautilen, og jeg hørte Kaptajnen raabe:

„Skyd Du kun, bortkast Du kun dine unyttige Kugler! Du skal ikke kunne komme bort fra Nautilens Pantservædder, men det er ikke paa denne Plads, at Du bør gaa tilgrunde. Jeg vil ikke, at dine Ruiner skulle hvile ved Siden af „Vengeurs" ærefulde Vrag."

Jeg vendte tilbage til min Kahyt. Kaptajn Nemo og Styrmanden stode endnu oppe paa Platformen, Skruen sattes i Bevægelse, Nautilen fjernede sig hurtigt og kom snart udenfor Krigsskibets Skudvidde, men Jagten fortsattes, og Kaptajn Nemo fandt ingen Grund til yderligere at fjerne sig.

Henimod Klokken Fire om Eftermiddagen kunde jeg ikke længer styre den Utaalmodighed og Uro, hvoraf jeg var opfyldt. Jeg gik hen til Hovedtrappen, Lugen var aaben; jeg vovede mig op paa Platformen. Kaptajnen promenerede der endnu med hurtige Skridt og betragtede Krigsskibet. Han gik rundt omkring det og lod det forfølge sig, medens han lokkede det mod Øst. Imidlertid angreb han ikke.

Jeg vilde for sidste Gang optræde som Mellemmand, men jeg havde neppe tiltalt ham, før han paalagde mig Taushed og sagde:

„Jeg er Retfærdigheden selv, jeg er den Undertrykte, og der seer De Undertrykkeren. Det er ved

den jeg har mistet Alt, hvad jeg har elsket, agtet og forgudet: Fædreland, Hustru, Børn, Fader og Moder. Alt hvad jeg hader, finder De der endnu. Altsaa ikke et Ord mere."

Jeg kastede et sidste Blik ud imod Krigsskibet, der forøgede sin Fart. Derpaa gik jeg tilbage til Ned og Jean.

„Lad os flygte, udbrød jeg.

— Godt, svarede Ned. Men hvad er det for et Skib?

— Det veed jeg ikke; hvad det imidlertid end er for et, bliver det boret isænk før Aften. I ethvert Tilfælde er det bedre at gaa tilgrunde sammen med det, end at blive Medskyldige i den Hævn, Kaptajnen vil tage.

— Det er mit Raad, at vi afvente Natten, sagde Ned Land roligt.

Natten brød frem. Der herskede en dyb Taushed ombord, Kompasset viste, at Nautilen endnu ikke havde forandret Kours. Jeg hørte, hvorledes Skruen hurtigt og regelmæssigt pidskede Bølgerne. Fartøjet holdt sig paa Havfladen, og en let Slingren lagde det snart paa Bagbords- snart paa Styrbordssiden. Ned, Jean og jeg havde besluttet at flygte i det Øjeblik, Skibet havde nærmet sig tilstrækkeligt til at høre eller see os. Naar vi engang vel vare ombord paa dette Skib, vilde vi, selv om vi ikke kunde afværge den Fare, som truede det, i det Mindste gjøre Alt, hvad Omstændighederne tillod os at vove.

Jeg troede flere Gange, at Nautilen beredte sig til

Angreb, men den nøjedes med at lade sin Modstander nærme sig og fortsatte derefter atter sin Flugt.

Endel af Natten gik hen uden nogetsomhelst Mærkeligt. Vi lurede paa en Lejlighed til at sætte vor Beslutning iværk, men vi talte kun lidt, thi vi vare i en altfor ophidset Sindsstemning til at passiare. Ned Land vilde styrte sig i Havet, men jeg tvang ham til at vente. Jeg antog, at Nautilen havde til Hensigt at angribe Todækkeren paa Havfladen, og da vilde det ikke blot være muligt, men ligefrem let at flygte.

Kl. Tre om Morgenen steg jeg urolig op paa Platformen. Kaptajn Nemo havde ikke forladt den. Han stod opreist forude i Nærheden af sit Flag, som en let Brise udfoldede over hans Hoved. Hans Øjne forlode ikke Krigsskibet. Hans overordenlig skarpe Blik syntes at ville lokke det til sig, blænde det og føre det sikkrere med sig, end om han havde bugseret det. Maanen passerede netop Meridianen. Jupiter blev synlig ude i Øst. I denne fredelige Nat syntes Oceanet og Himlen at kappes om den største Ro, og Havet frembød for Nattens Stjerner det smukkeste Speil, som nogensinde har tilbagekastet et Billede.

Hele mit Legeme skjælvede, idet jeg tænkte paa denne Elementernes dybe Ro i Sammenligning med al den Vrede og Bitterhed, der var skjult under Nautilens Dæk.

Krigsskibet havde nærmet sig os og gik bestandig i Retning af det fosforlysende Skin. Jeg saae Fartøjets Toplanterner og den hvide Lanterne, som hang over Fokkemasten. Et mat Skin oplyste Taklingen, og

viste, at Lanternen lyste med den størst mulige Klarhed. Op af Skorstenene steg der Ildgnister i Tusindvis.

Jeg blev oppe til Klokken Sex om Morgenen, uden at Kaptajnen syntes at have lagt Mærke til mig. Saasnart Dagens første Straaler viste sig, begyndte Kanonaden paany. Det Øjeblik kunde ikke være langt borte, da mine Kammerater og jeg, idet Nautilen angreb sin Modstander, kunde forlade dette Skib.

Jeg beredte mig til at stige ned underneden, da Styrmanden netop kom op paa Platformen. Flere Matroser fulgte ham. Kaptajn Nemo saae dem ikke eller vilde ikke see dem. Forskjellige Forholdsregler bleve trufne, for at Nautilen kunde holde sig klar til Kamp.

Jeg vendte tilbage til Salonen. Nautilen flød endnu paa Vandet. Gjennem Vinduet kastede den opgaaende Sol en rød Glands ind til os. Klokken Syv mærkede jeg, at Nautilen sagtnede sin Fart. Jeg forstod, at den lod Krigsskibet komme sig nærmere. Knaldet hørtes desuden mere voldsomt. Kuglerne lod Vandet sprøjte op omkring Skibet og forsvandt saa med en ejendommelig Hvinen.

„Min Venner, sagde jeg, Øjeblikket er kommen."

Ned Land var fuldstændig beredt til Alt, og Jean var aldeles rolig. Jeg derimod følte mig yderst nervesvag og kunde neppe holde mig oprejst.

Vi gik ind i Bibliotheket. I det Samme, jeg stødte den Dør op, der førte til Hovedtrappen, hørte jeg, at den øvre Luge blev lukket til med stærk Bulder.

Kanadieren vilde styrte op, men jeg standsede ham. En velbekjendt Lyd underrettede mig om, at Vandet

trængte ind i Fartøjets Beholdere. Efter et Par Minuters Forløb sænkede Nautilen sig virkelig ogsaa nogle Metre ned under Havfladen. Jeg forstod dens Manøvrering. Det var nu for seent til at handle. Nautilen tænkte ikke paa at træffe Todækkeren i dens uigjennemtrængelige Kobberbeklædning, men under Vandlinien, hvor Pladen ikke mere skjænkede Fartøjet nogen Beskyttelse.

Vi vare paany Fanger, nødtvungne Vidner til det uhyggelige Drama, hvis Prolog nu blev opført. Vi skyndte os tilbage til min Kahyt og betragtede hverandre uden at sige et Ord. En dyb Bestyrtelse havde bemægtiget sig min Sjæl; jeg formaaede ikke mere at tænke. Jeg ventede, jeg lyttede.

Nautilens Hurtighed tiltog imidlertid kjendeligt. Den tog nu Tilløb. Hele Skroget rystede.

Pludselig udstødte jeg et Raab.

Et Sammenstød havde fundet Sted. Jeg kjendte Staalvædderens gjennemtrængende Styrke, jeg vidste, at Nautilen var gaaet tvers gjennem Krigsskibet, ligesom en Seilsømmers Naal gjennem Dugen.

Jeg kunde ikke sidde rolig. Forstyrret, ude af mig selv, styrtede jeg ud af Kahytten og ned i Salonen.

Kaptajnen var der. Stum, mørk, uforsonlig stirrede han ud gjennem Bagbordslugen.

Et umaadeligt Vrag var ifærd med at synke, og for rigtig at kunne nyde Skibets Undergang, fulgte Nautilen ned med det i Afgrunden. I ti Metres Afstand fra mig saae jeg et Skrog, ind i hvilket Van-

det fossede med uimodstaaelig Hurtighed. Dækket var oversaaet med sorte Skygger, som bevægede sig.

Vandet steg. De Ulykkelige sprang op i Vanterne, klyngede sig fast til Masterne og vrede sig i Vandet. Det var en ren Myretue af Mennesker, som her stod i Begreb med at blive opslugt af Havet.

Lammet, stum af Skræk, med Haarene staaende stivt paa Hovedet, med vidt opspilede Øjne, uden Evne til at aande eller tale, betragtede ogsaa jeg denne forfærdelige Scene. Det var mig umuligt at forlade Vinduet.

Det vældige Vrag sank langsomt. Nautilen, som fulgte det, udspejdede alle dets Bevægelser. Saa kom der pludelig en Explosion. Den komprimerede Luft sprængte Fartøjets Dæk, ligesom om Ilden havde grebet fat i Krudttønderne. Vandets Tryk var saa stærkt, at Nautilen tog en anden Retning. Nu sank det ulykkelige Fartøj hurtigere, Mastekurvene vare fulde af Offre, og Stængerne bøjedes under Tyngden af en Mængde Menneskelegemer. Endelig saaes Toppen af Stormasten. Derpaa forsvandt den mørke Masse, og med den Ligene, der førtes bort af en forfærdelig Vandhvirvel. Jeg vendte mig om til Kaptajn Nemo. Denne strenge Lovfuldbyrder betragtede endnu sit Værk. Da Alt var forbi, gik han til sin Kahyt, aabnede Døren og traadte ind. Mit Blik fulgte ham.

Under Portræterne af hans Helte lagde jeg i dette Øjeblik Mærke til Billedet af en Kvinde, som endnu var ung, samt til Portræterne af to smaa Børn. Kaptajn Nemo betragtede dem nogle Minuter, strakte sine Arme ud imod dem, faldt paa Knæ og brast i Graad.

Toogtyvende Kapitel.

Kaptajn Nemos sidste Ord.

Lugerne vare blevne lukkede til efter denne forfærdelige Scene; men Salonen var endnu ikke oplyst. Under Nautilens Dæk herskede der kun Mørke og Taushed. Den forlod dette Ødelæggelsens Sted omtrent hundrede Fod under Vandet og fortsatte nu sin Vej med den største Hurtighed. Hvorhen gik den? Mod Nord eller Syd? Hvorhen flygtede denne Mand, efterat han havde taget en saa blodig Hævn?

Jeg vendte tilbage til min Kahyt, hvor Ned og Jean havde taget Plads i Taushed. Jeg følte en uovervindelig Skræk for Kaptajn Nemo. Hvad Mennesker end havde ladet ham lide, havde han dog ikke Ret til at straffe saa grusomt. Han havde gjort mig om ikke til sin Medskyldige, saa dog til Vidne til hans Hævn, og allerede dette var for Meget.

Kl. Elleve straalede atter det elektriske Lys. Jeg gik ind i Salonen. Der var imidlertid her stadig øde og tomt. Jeg undersøgte forskjellige Instrumenter. Nautilen ilede mod Nord med en Hurtighed af omtrent sex Mil i Timen, snart paa Havfladen og snart halvtredsindstyve Fod under den. Efter en Udregning

paa Kortet fandt jeg, at vi havde passeret Indløbet til Kanalen mellem England og Frankrig, og at vi nu med overordenlig stor Hurtighed gik i Retning mod de nordlige Have.

Om Aftenen laa Havet indsvøbt i et tæt Mørke, lige til Maanen kom op. Jeg vendte tilbage til min Kahyt, men kunde ikke sove. Den uhyggelige Scene vaagnede atter til Liv hos mig.

Hvem kunde efter denne Dag sige os, hvor langt Nautilen vilde føre os i det nordlige Atlanterhav? Den gik bestandig med den samme Hurtighed. Agtede den sig maaske til Spitsbergen eller Novaja=Semlia, vilde den maaske drage helt op til de høje, nordlige, ukjendte Breder paa den asiatiske Kyst? Jeg kan ikke sige det. Jeg kunde ikke mere beregne den Tid, der var gaaet. Det syntes ombord paa Nautilen, som om Dag og Nat ikke fulgte deres regelmæssige Løb.

Jeg ventede hvert Øjeblik at see den fabelagtige Gordon Pym, „den tilslørede Menneskeskikkelse, der var meget større end nogen anden af Jordens Indvaanere, blive kastet frem foran dette store Vandfald, der forsvarer Indløbet til Polen."

Jeg antager, men det kan jo være, at jeg tager fejl, at denne eventyrlige Færd varede i femten eller sexten Dage, og jeg veed ikke, hvor længe den vilde have varet, hvis der ikke var indtraadt en Katastrofe, som afbrød denne Rejse.

Om Kaptajn Nemo var der nu ikke længer Tale, ikke heller om hans Styrmand. Ingen af Besætningen havde viist sig et eneste Øjeblik. Nautilen holdt sig næsten bestandig under Vandet. Naar den steg op til

Vandfladen for at hente Luft, blev Lugerne aabnede og lukkede ved Hjælp af en usynlig Mekanisme. Man brød sig ikke mere om at tage Højden. Jeg vidste ikke længer, hvor vi vare.

Forresten viste Kanadieren, der havde mistet baade Taalmodighed og Kræfter, sig heller ikke mere. Jean kunde ikke faae et Ord ud af ham og frygtede, at han skulde dræbe sig i et Udbrud af Galskab eller under Indflydelse af Hjemve. Han vaagede derfor ogsaa uophørligt over ham.

Man forstaaer saaledes let, at vor Stilling under disse Vilkaar ikke længer var holdbar.

En Morgen, jeg kan ikke sige hvilken Dag, var jeg sovet ind og var hensunken i en pinlig Dvale. Da jeg vaagnede, saae jeg Ned Land staa hældet over mig, og jeg hørte ham hviske til mig:

„Lad os flygte!"

Jeg rejste mig op.

„Men naar skulle vi flygte? spurgte jeg.

— Inat. Al Aarvaagenhed synes at være forsvunden fra Nautilen. Man kan næsten sige, at der hersker en almindelig Dvale ombord. Er Professoren beredt?

— Ja! Men hvor ere vi?

— Hvis jeg ikke tager fejl, saa have vi Land et godt Stykke ude mod Øst.

— Hvad er det for et Land?

— Det veed jeg ikke, men hvilket det end er, ville vi flygte til det.

— Ja, Ned, vi flygte inat, selv om Havet skulde sluge os.

— Havet er oprørt og Vinden heftig, men jeg

tænker dog nok, at vi kunne komme afsted med Nautilens Baad. Jeg har i den lagt nogle Fødemidler og nogle Kruus Vand, uden at Besætningen har seet det.

— Jeg følger Dem.

— Desuden, tilføjede Kanadieren, hvis jeg overraskes, forsvarer jeg mig, ja jeg lader mig hellere dræbe, end jeg bliver her.

— Ja, vi ville dø sammen Ned."

Jeg var beredt til Alt. Jeg naaede Platformen, paa hvilken jeg neppe kunde holde mig oprejst mod de skvulpende Bølger. Himlen saae truende ud, men vi maatte flygte, medens Landet endnu laa indsvøbt i den tætte Taage. Vi havde ikke en Dag, ikke en Time at miste.

Jeg vendte tilbage til Salonen, paa samme Tid frygtende for og ønskende at møde Kaptajn Nemo, som jeg baade vilde og ikke vilde se. Hvad skulde jeg vel have sagt ham? kunde jeg vel skjule for ham den ufrivillige Skræk, som han indgød mig? Nei! Det var derfor bedst, at jeg ikke stod Ansigt til Ansigt med ham, det var bedst, at glemme ham. Og alligevel ...!

Hvor lang var ikke denne Dag, den sidste, som jeg skulde tilbringe ombord paa Nautilen. Jeg var alene. Ned og Jean undgik at tale med mig af Frygt for at forraade sig.

Kl. Sex satte jeg mig til Middagsbordet, men jeg var ikke sulten. Jeg tvang mig alligevel til at spise for at styrke Kræfterne.

Kl. halv Syv traadte Ned Land ind i min Kahyt og sagde:

„Vi træffes ikke før vor Afrejse. Kl. Ti er Maanen

endnu ikke staaet op, vi vilde benytte os af Mørket. Kom til Baaden! Jean og jeg vente Dem der."

Kanadieren gik uden at give mig Tid til at svare.

Jeg vilde undersøge Nautilens Kours og begav mig derfor til Salonen. Vi gik i nord-nordostlig Retning med en umaadelig Hurtighed og paa hundrede Fods Dybde.

Jeg kastede for sidste Gang et Blik paa disse Naturens Mærkværdigheder, paa denne Rigdom af Kunstværker, der var samlet i Fartøjets Museum, paa denne Samling, der var bestemt til en Dag at skulle gaa tilgrunde i Havets Dyb sammen med ham, der havde tilvejebragt den. Jeg vilde for sidste Gang indprente Alt dette i min Hukommelse. Paa denne Maade stod jeg en Time og mønstrede under Belysning fra Platfonden alle de rige Skatte, der straalede under deres Glaskugler. Senere vendte jeg tilbage til min Kahyt.

Der tog jeg mine tykke Søklæder paa. Jeg samlede mine Optegnelser og stak dem omhyggelig til mig. Mit Hjerte bankede voldsomt, og jeg kunde ikke standse dets Slag. Min Uro, min Bevægelse vilde bestemt have forraadt mig, hvis Kaptajn Nemo havde seet mig.

Hvad tog han sig for i dette Øjeblik? Jeg lyttede ved Døren til hans Kahyt. Alt var taust, men Kaptajn Nemo var derinde. Han var ikke gaaet iseng, ved hver Bevægelse syntes jeg, at han kom for at overraske mig og spørge, hvorfor jeg vilde flygte. Jeg følte en uophørlig Uro, og min Indbildningskraft forstørrede den. Dette Indtryk blev saa smerteligt, at jeg spurgte mig selv, om det ikke var bedre at træde

ind i Kaptajnens Kahyt og Ansigt til Ansigt sige ham, hvad jeg vilde.

Heldigvis opgav jeg imidlertid denne vanvittige Idee og lagde mig paa min Seng for at komme noget til Kræfter. Mine Nerver bleve roligere, men jeg befandt mig dog endnu i en stærk og ophidset Stemning, og jeg gjennemgik hurtig i min Erindring Alt, hvad jeg havde oplevet paa Nautilen, alle lykkelige og ulykkelige Begivenheder efter min Forsvinden fra Abraham Lincoln, de undersøiske Jagter, Torrestrædet, Strandingen der, Sammenstødet med de Vilde, Koralkirkegaarden, Suezpassagen, Øen Santorin, Vigobugten, Atlantis, Ishavet, Sydpolen, Stormen i Golfstrømmen, „Vengeur“ og det skrækkelige Skuespil, da Krigsskibet gik tilbunds med Mand og Mus. Alle disse Begivenheder stod for mit Øje som Sætstykker paa et Theater. Kaptajn Nemo spillede Hovedrollen i alle disse Malerier, og hans Billede antog overmenneskelige Proportioner. Han var ikke mere min Jevnlige, men et overnaturligt Væsen, et undersøisk Geni.

Klokken var halv Ti. Jeg holdt Hovedet presset mellem mine Hænder for at forhindre det i at briste. Jeg lukkede Øjnene, jeg vilde ikke tænke mere. Jeg tilbragte en halv Time i en Uro, som truede med at gjøre mig gal.

I dette Øjeblik hørte jeg nogle svage Akkorder fra Orgelet, en mørk Harmoni til en ubeskrivelig Sang, en dyb Klage, der gik ud fra et Hjerte, som vilde bryde sine jordiske Baand. Jeg lyttede med spændt Opmærksomhed, jeg vovede neppe at aande, jeg var ligesom Kaptajn Nemo hensunken i musikalsk Hen-

rykkelse, der førte ham langt bort fra denne Verdens Grændser. Pludselig forskrækkede en Tanke mig. Kaptajn Nemo havde forladt sin Kahyt og opholdt sig i Salonen, som jeg maatte passere for at flygte. Der vilde jeg for sidste Gang træffe ham. Han vilde se mig, maaske tiltale mig! En Bevægelse af ham kunde tilintetgjøre mig, et eneste Ord af ham lænke mig ombord paa hans Skib.

Imidlertid slog Klokken To. Øjeblikket var kommet, da jeg skulde forlade min Kahyt og forene mig med mine Kammerater.

Der var ikke Tid til at tøve, selv om Kaptajn Nemo vilde stille sig i Vejen for mig. Jeg aabnede forsigtig min Dør og syntes, at den gjorde et forfærdeligt Spektakel, idet den drejede sig paa sine Hængsler. Maaske existerede dette Spektakel kun i min Fantasi. Jeg gik fremad, famlede gjennem de mørke, smalle Gange og standsede ved hvert Skridt for at bringe mit Hjerte til at slaa mindre voldsomt. Jeg naaede lykkelig og vel til Salondøren og aabnede den sagte. I Salonen var der bælgmørkt. Akkorderne fra Orgelet løde svagt. Kaptajn Nemo var der, men han saae mig ikke. Jeg troer endogsaa, at han ikke vilde have kunnet se mig, selv om der havde været fuldstændig lyst; han var nemlig helt og holdent hensunken i sine Drømmerier.

Jeg listede mig ganske langsomt frem og undgik ethvert Spetakel, der kunde forraade min Nærværelse. Jeg behøvede fem Minuter for at naa Døren, der førte til Biblioteket. Jeg vilde netop aabne den, da et Suk fra Kaptajn Nemo ligesom spiddede mig fast til

Gulvet. Jeg kunde høre, at han rejste sig op. Jeg kunde endogsaa skimte ham, idet nogle Straaler fra det oplyste Bibliothek trængte ind i Salonen. Han gik henimod mig med forslagte Arme, taus, snarere snigende sig som et Spøgelse end gaaende. Jeg hørte ham hviske disse Ord, de sidste, som naaede mit Øre:

„Almægtige Gud! nok, nok!"

Var det et Udbrud af Samvittighedsnag, som gav sig tilkjende paa denne Maade?

Tilintetgjort skyndte jeg mig ind i Bibliotheket. Jeg betraadte Hovedtrappen, og idet jeg fulgte den øvre smalle Gang, kom jeg til Baaden. Jeg krøb gjennem den Aabning, som havde givet begge mine Kammerater fri Passage.

„Lad os skynde os," udbrød jeg.

— Paa Øjeblikket!" svarede Kanadieren.

Den runde Aabning i Nautilen blev først og fremmest lukket ved Hjælp af en engelsk Nøgle, som Ned Land havde forsynet sig med. Kanadieren begyndte ligeledes at skrue de Møttrikker løs, som holdt vor Baad til det undersøiske Fartøj.

Da lød der pludselig et heftigt Bulder indvendig fra, og man hørte Stemmer tale i Munden paa hinanden. Hvad var der paafærde? Havde man mærket vor Flugt? Jeg følte, at Ned Land stak en Dolk i min Haand.

„Ja, hviskede jeg, vi skulle vide at dø som Mænd."

Kanadieren havde hørt op med sit Arbejde. Et Ord, der atter og atter blev gjentaget, et forfærdeligt Ord oplyste mig om Aarsagen til den Bevægelse, der

spredte sig ombord paa Nautilen. Det var ikke os, Besætningen vilde Noget.

„Malstrømmen, Malstrømmen!“ raabtes der.

Malstrømmen! Et skrækkeligere Ord kunde i denne kritiske Stilling aldrig naa vore Ører. Vi befandt os altsaa i disse farlige Farvande paa den norske Kyst. Var Nautilen bleven dragen ned i denne Afgrund i samme Øjeblik, vor Baad var bleven gjort los fra den?

Man veed, at naar Floden kommer, styrte de mellem Færøerne og Lofoten indestængte Vande frem med uimodstaaelig Voldsomhed. De danne en Vandhvirvel, som intet Fartøj kan undgaae. Fra alle Kanter af Horisonten frembruser der kæmpemæssige Bølger, og de frembringe denne Afgrund, der med Rette kaldes „Oceanets Fokus“, en Afgrund, hvis Magt strækker sig i en Omkreds af femten Kilometre. I den er der bleven begravet ikke blot Skibe, men ogsaa Hvalfiske og de nordlige Egnes Isbjørne.

Det var til den, at Nautilen frivilligt, eller ufrivilligt maaske, var bleven ført af sin Kaptajn. Den beskrev en Spiral, hvis Radius stadig formindskedes mere og mere. Vi vare Offre for en Skræk, der var bragt til sit Højeste; Blodet stivnede i vore Aarer, og vi bleve overfaldne af en kold Sved, der lignede den, som gaaer forud for Dødskampen.

Rundt omkring vor skrøbelige Baad var der et Alt overdøvende Bulder, et Drøn, som Ekkoet gjentog i flere Miles Afstand. Og hvilken Brusen fremkaldte ikke disse Bølger, der brødes mod de spidse Klipper i Dybet, hvor de stærkeste Gjenstande knustes, og hvor

Træstammer splintredes i en Uendelighed af Smaastykker!

Vor Baad var endnu ikke kommen løs fra Nautilen. Hvilken Stilling! Vi kastedes snart hid, snart did. Nautilen forsvarede sig som et menneskeligt Væsen, og dens Staalmuskler knagede i alle Ledder.

„Vi maa holde gode Miner, sagde Ned og vedblev at skrue. Naar vi holder os fast til Nautilen, kunne vi endnu redde os."

Han havde neppe udtalt disse Ord, før vi hørte en forfærdelig Bragen. Møttrikkerne løsnedes, og Baaden, der blev rykket bort fra Nautilen, kastedes midt ind i Hvirvlen. Mit Hoved stødte mod en Jernbolt, og ved dette heftige Stød tabte jeg aldeles Samlingen.

Treogtyvende Kapitel.

Slutning.

Og nu nogle Slutningsord om denne Rejse under Havet. Jeg kan ikke sige, hvad der tildrog sig i denne Nat, hvorledes Baaden reddedes fra den forfærdelige Hvirvel i Malstrømmen samt hvorledes Jean, Ned og jeg kom iland. Jeg vaagnede op i en Fiskerhytte paa en af Lofotens Øer. Begge mine Kammerater, der vare friske og sunde, stode ved Siden af mig og trykkede mine Hænder. Vi omfavnede bevæget hinanden.

I dette Øjeblik kunde vi ikke tænke paa at vende tilbage til Frankrig. Kommunikationerne mellem den nordlige Del af Norge og Syden ere nemlig meget sjeldne. Jeg var derfor nødt til at afvente det Dampskib, som gaaer fra Nordkap to Gange om Maaneden.

Mellem dette venlige Folk, der saa gjæstfrit havde optaget os, gjennemsaae jeg min Beretning om disse Eventyr. Intet deri er bleven forbigaaet, Intet overdrevet. Det er en tro Fortælling om denne usandsynlige Expedition under et Element, der endnu er utilgængeligt for Mennesket.

Vil man fæste Lid til mig? Jeg veed det ikke, og jeg bekymrer mig heller ikke om at vide det. Men jeg er selv fuldt overtydet om min Ret til at tale om disse Have, under hvilke jeg har tilbagelagt en heel Rejse omkring Jordkloden, en Rejse, paa hvilken Naturen for mig har afsløret saamange Mærkværdigheder i det stille Ocean, det røde Hav, Middelhavet, Atlanterhavet, de sydlige og nordlige Have.

Men hvad er der blevet af Nautilen? Modstod den Malstrømmens Hvirvel? Lever Kaptajn Nemo endnu? Vedbliver han under Oceanet at kræve sine forfærdelige Repressalier, eller har han endt med den sidste Hekatombe? Ville Bølgerne en Dag føre det Manuskript iland, som indeholder hans Livshistorie? Vil jeg endelig faae denne Mands Navn at vide? Vil det forsvundne Fartøj ved sin Nationalitet oplyse os om Kaptajn Nemos?

Jeg haaber det. Jeg haaber ligeledes, at hans mægtige Nautil har overvundet Havet i dets Dybder, og at dette Skib har vundet Sejr der, hvor saamange Andre ere gaaede tilgrunde. Hvis det er saaledes, hvis Kaptajn Nemo endnu opholder sig i dette Ocean, der er hans Adoptivfædreland, saa gid Hadet maa dæmpes i hans Hjerte! Gid Synet af saamange Naturens Vidundere hos ham maa fjerne Tanken om Hævn! Gid den strenge Lovoverholder maa forsvinde og den Lærde fortsætte sin fredelige Undersøgelse af Havet!

Hvis hans Tilværelse er besynderlig, saa er den tillige ikke mindre storartet. Har jeg ikke selv erfaret

det? Har jeg ikke i ti Maaneder tilbragt det samme ejendommelige Liv? Jo, det har jeg gjort; paa det Spørgsmaal, som for sex tusinde Aar siden fremsattes i Prædikenernes Bog, paa Spørgsmaalet: „Hvem har nogensinde kunnet udgranske Afgrundenes Dybder?" — paa det have af alle Mennesker kun to Ret til at svare, og det er: Kaptajn Nemo og jeg!

Ende.

Indhold af anden Del.

